

LYSIAE
ORATIONES

AD CODICEM PALATINUM NUNC DENUO COLLATUM

RECENSUIT

CAROLUS SCHEIBE.

ACCEDUNT ORATIONUM DEPERDITARUM FRAGMENTA

EDITIO ALTERA AUCTA ET EMENDATA.

LIPSIAE.
SUMPTIBUS ET TYPIS B. G. TEUBNERI.
MDCCCLXXI.

CAROLO LUDOVICO KAYSERO

HEIDELBERGENSI

S.

PRAEFATIO.

Haec Lysiae editio altera quod non solum ab omnibus ceteris quotquot vulgatae sunt editionibus, sed etiam ab ea quam ipse anno 1852 curavi longe distat, factum est maxime diligentissima codicis Palatini sive Heidelbergensis X (88) collatione, quam mea gratia denuo confecit C. L. Kayserus, vir de Lysia insigniter meritus ac mihi, quod grato animo palam profiteor, meisque studiis humanissime favens. Ad huius enim scripturam codicis verba oratoris vel imprimis seu potius unice revocanda esse constat, ex quo Herm. Sauppius vir doctissimus mihiq̄ amicissimus id quod Emperius aliq̄ue coniectura assequuti erant ad liquidum perduxit in epistola critica ad God. Hermannum (Lipsiae 1841), illum librum manuscriptum ab ipso versatum excussumque fontem esse, ex quo reliqui ad unum omnes deducti sint, Laurentiani vero C, quem praeter ceteros sequendum sibi arbitratus est Imm. Bekkerus, scriptorem fuisse ingeniosum illum quidem et Graecae linguae peritissimum, sed qui tamen suo iudicio et arbitrio per multa vel immutaverit vel inseruerit. Cuius librarii mutationes etsi multae sunt a Sauppio Baiteroque (quos breviter Turicenses appellare libet) in egregio corpore oratorum Atticorum Turici a. 1838—1850 in lucem emisso remotae, tamen mihi iam tum quum primum edebam Lysiam, haud exiguus numerus locorum, in quibus falsae codicis Laurentiani C opinationes propagatae haeserant, ad auctoritatem archetypi erat revocandus. Ac primum quidem in *collocandis verbis* scriptor istius libri, maiorem scilicet sermonis elegantiam consectans aut, si quid insolentius positum esset, id ad vulgarem ordinis verborum consuetudinem redigere studens saepius discessit ab exemplo suo Heidelbergensi: sequutus est I. Bekkerus, cuius quot et quanta sint quum in alios veterum scriptores tum in oratores Atticos merita non est quod exponam hoc loco, ac ne Turicenses quidem critici sustulerunt huiusmodi correctiones. Singulos locos tunc a me restitutos deinceps enumerabo, ante uncus codicis X scripturam, subinde ordinem verborum eum notans, quem secundum cod. C retinuerunt cum I. Bekkero editores Turicenses. Or. 6. § 7. *αὐτῷ οὐδὲν χαρισμένους* ego cum X] *οὐδὲν χαρισμένοις αὐτῷ* Bekk. et Turr. cum C. Eiusdem or. § 36. *τοῦτῳ*

χάριν εἶδέναι X] χάριν εἶδέναι τούτω C (Bk. Turr.). Or. 7. § 41. ἀθλιώτατος ἐν] ἀν ἀθλιώτατος. — Or. 10. § 25. ὑπὸ τῶν ἀποβαλόντων ψευδομαρτυριῶν] ψευδομαρτυριῶν ὑπὸ τῶν ἀποβαλόντων. — Or. 12. § 28. πῶς ὑμᾶς εἰκός] πῶς εἰκός ὑμᾶς. — Eiusdem or. § 82. ἀριτοῦς ἀπέκτειναν] ἀπέκτειναν ἀριτοῦς (ἀριτοῦς cum Turr. scripsi pro ἀριτοῦς). — Or. 13. § 39. αὐτῶν κατεργασθῆ] κατεργ. αὐτῶν. — Or. 14. § 35. μέγα ἐδύνατο] ἐδύνατο μέγα. — Or. 25. § 10. ἐγένετο ἀφέλεια] ἀφέλ. ἐγέν. — Eiusdem or. § 27. διὰ τοὺς μὲν] διὰ μὲν τοὺς. — Ibid. πολλάκις χρῆσθαι] χρῆσθαι πολλάκις. — Eiusdem or. § 29. ἐν διγαρχίᾳ καὶ ἐν δημοκρατίᾳ] ἐν δημοκρ. καὶ ἐν διγαρχίᾳ. — Nec minus in or. 2. collocationem verborum ante Bekkerum vulgatam et e solo cod. F a Bekk. et Turicensibus immutatam restitui § 6. καὶ δοῦσαι δίκην τῆς ἀνοίας] F: καὶ δίκην τῆς ἀνοίας δοῦσαι. — § 47. κινδύνους ἐπιθέτες] F: ἐπιθέτες κινδύνους. Deinde quaecumque verba sunt e cod. C neque sensu postulante nec alia necessitate cogente in orationem a Bekk. et Turic. innecta, ea exterminavi archetypo obsequuntur. Or. 2. § 1. κειμένων X et F (cfr. § 20. 60. 64. 75. 76.)] Bekk. et Turr. e ceteris: κειμένων ἀνδρῶν. — Eiusdem orat. § 42. τῶν ἄλλων] τῶν ἄλλων ἀπάντων. — Eiusd. or. § 77. ὄντες] ἀπὸ τῶν ὄντες. — Eiusd. or. § 78. ἄξιον] ἄξιον ἦν. — In or. 3. § 31. ὡς ἐγὼ cum omnibus codd. ne C quidem excepto scripsi pro ὡς ἄρ' ἐγὼ, quod unde natum sit nescio. — Or. 13. § 82. καὶ ἐρριψεν] καὶ εἰ ἐρριψεν. — Or. 14. § 4. ὅπῃ εἰς τὸν λοιπὸν] ὅπῃ καὶ εἰς τὸν λοιπὸν. — Or. 19. § 49. καὶ τῶν νεωστὶ ἐν δόξῃ] καὶ τῶν νεωστὶ παρὰ τὸ εἰκός ἐν δόξῃ. — De verbis or. 24. § 10. dicetur suo loco. — Or. 25. § 27. τοὺς μὲν] ὥστε τοὺς μὲν (cf. Saupp. epist. crit. p. 23.).

Tum Lysiae reddidi quae a scriptore codicis C temere immutata sunt. Or. 11. § 3. εἰν τις εἴπη] scripsi secundum X coll. or. 10. § 6. pro εἰν τις φῆ, quod C habet probaveruntque Bekk. et Turr. — Or. 13. § 36. ἐγένετο X] ἐγένετο C (Bk. Turr.). — Eiusdem or. § 59. ψηφίσασθαι] ψηφίσασθαι. — § 78. συλλάβοιεν] λάβοιεν. — § 93. ἐπεὶ ἐν] ἐπειδὴ ἐν. — Or. 20. § 25. ἀπελειπομένη] ἀπελιπόμην. — Or. 21. § 3. εἰσφορᾶν] εἰσφορᾶς (illud per attractionem). — Eiusd. or. § 10. ἐγένετο] ἐγένετο. — Or. 26. § 5. γενομένων] γεγενημένων. — Or. 31. § 6. καὶ γὰρ οὐ] σοὶ δὲ, quamvis id speciosum. Ceterum v. infra annot. ad or. 24. § 8. or. 25. § 16. or. 26. § 6. 13. 19. cett. — Praeterea redii ad librorum omnium scripturam or. 2. § 19., ubi ὀρίσαι scripsi (ὀρίσαι X syllaba erasa, secundum lectionem Kayserianam) pro ὀρίσασθαι, quod quamvis non infitior melius se habere, tamen illud propterea non reiciendum esse loci docent Platonici a Tyloro allati. — Or. 3. § 44. ὑπὲρ τῆς πατρίδος] revocavi pro περὶ τῆς πατρίδος. V. Schaefer. et Frank. ad Dem. Ol. I. § 5. p. 10,

17., nos in Vindiciis Lysiis p. 13. Weber. ad Dem. Aristocr. P. 130. 131. *)

Haec igitur in priore editione maxime ad codicis Palatini X fidem correxeram. Sed mihi percensenti universam libri illius a Kaysero viro etiam in minutissimis rebus perspicaci acutoque collati scripturam planum factum est vel sic in lubrico adhuc atque instabili solo locatum fuisse orationis Lysiacae fundamentum. Imm. enim Bekkerus propter opinionem suam de codicis Laurentiani C praestantia praeindicatam eum qui principem locum obtinet codicem Heidelbergensem desultorie tantum et carptim inspexit et adhibuit: quo factum est ut, qui post illum edidimus Lysiam quum hariolationes fucati istius codicis interpolationesque expellere sincero studio niteremur, nonnunquam e Bekkeri silentio de scriptura optimi libri coniecturam facientes novas excitarem turbas et nescii innotesque falsa pro veris venditarem, ut praetermittam inveteratos quosdam de hiatu **), de litteris finalibus aliisque rebus levioribus errores e Stephani Aldique exemplaribus in omnes deinceps editiones derivatos, de quibus ne manifesta quidem vicia ***) silentio premenda existimavi, non timeo ne futurum sit ut in malae sedulitatis reprehensionem incurram: non enim ignorant qui has res callent etiam ex ipsis mendis cognosci codicis naturam. Quodsi ceterorum librorum manu scriptorum propriae quaedam sunt ac prae-

*) Subiungam quae quanquam minoris momenti sunt, tamen ne ipsa quidem quantivis, sed ex eo genere ut ab eiusmodi editore, qui non indulgeat eclecticae quam vocitant criticae, negligi non debeant. Or. 8. § 13. ἦδη X] C: ἦδει (Bk. Turr.). — Or. 13. § 59. νῦν δὲ X] C: νυνὶ δὲ (Bk. Turr.). — Or. 19. § 48. πάνν πολλὰ restitui e cod. X] C: πάμπολλα (Bk. Turr.). — Eiusd. or. § 56. ἐνεκεν X] C: ἐνεκα (Bk. Turr.). Ceterum ex illo locorum numero in hac editione, ut par erat, eos omisi, quos iam e Kayseri collatione a me Bekkeri silentio aut notis non satis accuratis in errorem inducto falso correctos esse cognovi.

**) De quo passim aliter indicaturus esset Benselerus, si huius libri rationem iam tum penitus habuisset cognitam, quum suum de hiatu opus laboriosum componebat.

***) Sic saepius inclinatio accentus neglecta, contra pronomem indefinitum interdum acuto notatum accentu, *ι* subscr. omissum, infinitivi *λύσαι*, *καταλύσαι*, *δίψαι* scripti, formis reflexivis *αὐτοῦ*, *αὐτῆς* cett., septem dumtaxat vel octo locis exceptis, pronomem *ἀναφορικὸν αὐτοῦ*, *αὐτῆς* substitutum, plerumque *μηδὲ μία*, *μηδὲ πώποτε*, *γ' οὖν*, nonnunquam *ὄ τι*, ubi est coniunctio, semper *μονοηχάσιν*, *πολοστόν* exaratum, et quae sunt id genus similia.

cipuae lectiones, eas non plures quam hominum doctorum coniecturas aestimandas duxi H. Sauppii sequutus in epist. crit. ad G. Hermannum p. 9. Ac Vindobonensem quidem unum omnium fidelissime ad exemplum archetypi expressum esse quicunque varietatem lectionis Reiskianam (Vol. VI. p. 659 sqq.) cum nova nostra Palatini collatione comparaverit facile animadvertet.

In *formis* verborum id laboravi, ut Lysiam, quo neminem magis Attice loquutum esse artium scriptores et grammatici consentiunt omnes, Atticum repraesentarem. Quare partim meo partim aliorum iudicio haec restitui: καθιστάται ter pro καθιστάειν, χρέως ter pro χρέως coll. Buttm. I. p. 241. Lobeckio ad Phryn. p. 391. Reisigio in enarr. ad Oedip. Col. p. LVII. τεθνεώτος cett. ubique pro τεθνεωτος cett., έννεα quater pro ούνεα, quod etiam Schoemannus ad Isaeum p. 481. ab oratoribus pariter ac poetis arceudum esse suadet (έννεα vero et έννεεν, nisi codex archetypus alteram formam obtinet, non mutavi), Πειραιώς pro Πειραιέως, quod fere ubique invenitur in cod. X, optativorum formas in ειαν exeutes quater pro terminatione αιαν (quanquam ab aliis scriptoribus, ut Antiphonte, Platone, Xenophonte, Demosthene vulgarem formam repudiatam non esse facile concesserim. V. Maetzner. ad Antiph. p. 122. Weber. ad Dem. Aristocr. p. 369.), κατάξαντες pro κατέξαντες, έανοούμην pro ώνοούμην, ποθήσομαι pro ποθέσομαι, νεών pro νηών, Ακαδημεία pro Ακαδημία*), Χολλίδης pro Χολλίδης, ένέπληντο pro ένεπέπληντο, έξελησιάζετε pro έκλησιάζετε, ούτοσί pro ούτος, ubicumque nomen eius, quem orator digito vel oculis designat, articulo carens praecedat aut sequitur (cfr. Elmslei. ad Aristoph. Acharn. 1062. sive 1049. ed. Br. Cobet. orat. de arte interpr. p. 95. mearum Emendatt. Lys. fasc. p. 29. n. sq.) in or. 3. § 4. or. 8. § 10. or. 13. § 41. et 52. or. 23. § 1., fragm. 1. § 2., fragm. 8.: alia, quae omnia suis locis commemorabuntur infra. Cogitans tamen ad unam normam non omnia esse exigenda, illius studii non adeo tenax fui, ut Cobetum, virum cetera ingeniosum atque in Lysia perquam versatum, usquequaque sequens contra codicis archetypi fidem usumque aliorum scriptorum tentarem ήντιβόλει, quod legitur ter, ώμυνε (v. ad or. 19. § 26.), έλεινός, έληξόμην, έννοούντες (or. 13. § 13.), κακοοοούντες (or. 29. § 10.). Quod συνοίδασιν intactam reliqui or. 11. § 1. et δση or. 6. § 19., id feci propterea, quod has orationes ab Lysia abiudicandas esse existimavi; ώφλησεν autem ex or. 13. § 65. non sustuli, quum illud incisum insititium mihi esse videretur.

Iam eos locos singulatim adiciam, in quibus vel discessi ab auctoritate codicis X, vel verba oratoris aliter constitui atque factum

*) De Latina huius vocabuli mensura v. C. Lachmann. ad Lucret. III. 374. p. 139. et 160.

est a superioribus editoribus, I. Bekkero potissimum et Turicensibus, quorum nomina ad eas scripturas apposui, quas assensu suo probaverunt, ne quibus rebus mea editio a ceteris distaret quenquam fugeret. De quibus autem verbis nihil annotavi, ea quemadmodum in orationis serie scripta exstant, ita in archetypo contineri putanda sunt. Lectiones codicis Palatini Bekkerianas insignivi eadem qua summus criticus usus est littera X simplici, Kayserianas vero binis litteris coniunctis X^k. Quotiescumque vulgo probatam receptamque scripturam aliquam dixi, et Bekkerianam et omnes quotquot eam exceperunt editiones intelligi volui. Emendationes, quarum suum cuiusque auctorem ut investigarem maximam operam dedi, non solum petii ex ipsorum editorum animadversionibus, quorum novissimus Westermannus qua est iudicii sobrietate coniectandi libidinem compescens complures codicis optimi lectiones adhuc neglectas in suum locum restituit (cfr. eiusdem Commentationum criticarum in scriptores Graecos pars IV. Lips. 1853.), sed etiam e Dobraei adversariorum tomo I. p. 192—202. (Cantabrigiae 1831.), e Foertschii commentatione critica de locis nonnullis Lysiae et Demosthenis (Lipsiae anno 1827. edita) et ex eiusdem observationibus criticis in Lysiae orationes (Halis Sax. a. 1829.), ex Emperii observationibus in Lysiam (Brunsvigae 1833.) et ex eiusdem opusculis p. 313—315. (Gottingae 1847.), e Bakii scholiorum hypomnematum tomo II. (Lugduni Bat. 1839.) et III. (1844.), ex H. G. Hamakeri quaestionibus de nonnullis Lysiae orationibus (Lugduni Bat. 1843.)*), e Cobeti oratione de arte interpretandi (Lugd. Bat. 1847.), ex G. A. Hirschigii emendationibus, quae sunt in miscellaneorum philologorum et paedagogicorum nova serie fasc. I. p. 126—145. (Amstelodami 1850.) e L. Kayseri censuris, quas fecit de editione priore Rauchensteinii in diurnis eruditorum Monacensibus a. 1848. n. 223. et 224., de mea in iisdem diurnis a. 1852. n. 48—51. deque Rauchensteinii editione orationum Lysiae selectarum valde laudanda in annalibus Heidelbergensibus a. 1853. n. 14. et 15., denique e Rauchensteinii censura meae editionis annalibus philologicis et paedagog. Lipsiensibus 1852. inserta p. 138—151., atque ex aliis aliorum hominum eruditorum animadversionibus. Praeterea Th. Bergkii meus et C. Halmius vir mihi carissimus per litteras aliquot suspiciones mecum communicaverunt: meas ipsius coniecturas quasdam defendere ac tueri studebam in Emendationum Lysiacarum fasciculo Strelitiae novae a. 1852. emisso.

Or. 1. Inscr. Αναίον· ύπερ του έρατοσθένους φόνου, άπολογία. X^k. || § 1. ήγοισθε και (sine interpunctione) X^k. || ζημίας μεγαώς habet etiam X^k (certe litterae α similior quam i ductus est). || § 6. ώ Αθηναίοι nunc e X^k (qui ώ & perinde at-

*) Contra quas ego scripsi Vindicias Lysiacas, quae prodierunt Lipsiae 1845.

que in § 7. exaratum habet, ubi recte lectum est ab interpretibus*) edidi: *ω ανδρες* vulgo. || *μητε λυπειν* μητε απιστειν coni. Bergk. V. Reisk. et Foertsch. observatt. crit. in Lys. oratt. p. 47. || § 7. *τω πρωτω χρονω* X^K. || [*αγαθη*] inclusi Dobraeo au-

ctore. || § 9. *ισα* X^K, ut ubique. || *ω* X^K, h. e. *ω ανδρες*, quem admodum recte legerunt interpretes, at librarius codicis C inde ef-

fecit *ω δικασται*: aliquoties invenitur *ω αν*, ut § 32. || § 12. *παιδιω* Bekk. (Turr.): *παιδι* libri. || *πρωτερον δη* nunc e coni. Saupp. pii reposui: *πρωτερον δε* vulgo. || § 14. *ερωμενον δε μου* X^K. || *ειπων* υπονωων G. A. Hirschig. in miscellan. philol. et paedag. novae seriei fasc. I. p. 127., recte puto. || § 15. *υποπεμφθεισα*

^{επι} NO: *υποπεμφθεισα* X. || *αυτη δε* Taylorus (Turr.): *αυτη δε* libri (Bk.). || *παρ αυτη* X^K (eadem manu). || § 17. *τεχνην* Bekk. coll. or. 6. § 7. (Turr.): *την τεχνην* libri. || § 19. *τοτε ηδη* X^K: *τοτε ηδη* vulgo. || § 20. *πεισθειη* Reiskius (Bk. Turr.): *προσθειη* libri. || § 22. *πεντε...* Punctis appositis significavi aliquid desesse mihi videri. V. Reisk. et Bakius in schol. hypomn. II. p. 198 sqq. || *ουδεν αν* libri: *ουδεν αν* Westermanus. V. Schaefer. ad Dem. p. 42, 21. et ad Plut. V. p. 52. || § 24. *ως ολον τε* ως ολος τε Hirschig. coll. § 42. || § 26. *εποιησα* Coraes in Isocr. II. p. 290. (Bk. Turr.): *εποιησας* libri. || § 27. *εδυνάτο* etiam X^K, quod cum propter Bekk. silentium Turr. et me fugeret, dedimus *ηδυνάτο*. || § 29. *ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ* e Colstin. et N recepi (Turr.): est etiam in X^K, non *ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ*, quod ceteri libri habent. V. ad or. 3. § 14. || § 30. *τον νόμον* „Immo τον νόμον τον —“ Westerm., recte fortasse. || *εφ ημων* Bergk.: *εφ υμων* libri (Bk. Turr.). || *αποδεδοται* O: *αποδιδοται* cett. || *τουτου* — *φονον* Reisk. (Turr.): *τουτου* — *φονον* libri. || § 31. *επ εθημε* (sic) X^K. || § 32. *εαν δε γυναικα* Cfr. potissimum C. Fr. Hermanni commentat. de iniuriarum actionibus. Gotting. 1847. p. 25 sqq. || § 33. *αυτοις* X^K. || § 37. *Ξυεφασθε δε* δε add. corr. M. || § 41. *των φιλων των εγγυτατω* του φιλου των εγγ. Hamakerus in quaesit. Lys. p. 2. Bergk. vel *των φιλων του εγγ.* vel *των φιλων την εγγ.*, quod quidem, si minus toleranda erit vulg. scriptura (v. Vindic. Lys. p. 3.), maxime placet. || § 42. *εκεινη* nunc restitui e libris cum Westerm. coll. or. 2. § 13. 16. or. 17. § 9., adde or. 23. § 6. Foertsch. observatt. crit. in Lys. or. p. 65.: *εν εκεινη* Markl. (Turr. et ego in ed. I.). Item omisi

*) Ibi enim Bekkerus in margine annotans *ανδρες* *αθηναιοι* C, videatur codicum notas permutasse, quam in ordine verborum sit *ω Αθηναιοι*.

(sic. corr. rec. atram.) X^K. || *και ναυμαχουντες* supra versum rec. atram. add. X^K. || *τους βαρβαρους* art. om. X. || § 50. *αυτων ψυχ.* X^K. || § 53. *αυτων απελθοντες* idem. || § 54. *μεν ου* X^K C N: *μεν ουν ου* vulgo. || *η λογος η χρονος* X^K et plurimi libri: *η χρονος η λογος* vulgo. || *μηνύσαι* X^K. || § 55. *ισον* X^K. || § 57. *δει* *εδει* Markl. || *πολεων* *πολεμων* coni. Saupp. || § 58. *Επεδειξαν* *Επεδειξαντο* G. A. Hirschig. Sed v. § 69. extr. et or. 18. § 3. || § 59. *θαλασσαν* nunc e X: *θαλατταν* GUV (vulgo). V. Benseler. ad Isocr. Areop. p. 122. || *εγκαθιστασιν* Stephan. (Bk. Turr.): libri vel *εγκαθιστασιν* (in quibus X) vel *εγκαθιστασιν* vel *εν καθιστασιν*. || § 62. *δουλειας ουχ* X: *δουλειας ως ουχ* cum FG Bekk. || § 63. Editores Turr. coni. *τειχη δε νεα αντι* — *ανεστησαν* vel *τειχη δε αντι* — *νεα ανεστησαν*, recte opinor. || *μετεδωσαν* FGUV: *μετεδωκαν* cett., in quibus X. || § 65. *οιοι τε* X^K: *οιοι τ* vulgo. || *εγινοντο* X et NV (nunc): *εγενοντο* vulgo. || § 67. *καινοι* Tayl. in lect. Lys. p. 246 ed. Reisk. (Bk. Turr.): *καινοι* libri. || § 67. extr. *επιδειξαντες* etiam X^K. || § 68. *βεβαιον αν* Markl. Libri αν om. (om. Bk. Turr.). || § 69. *την τε εκεινων* X^K: *την τ* εν. vulgo. || § 70. *μεν γαρ πατριδι* libri (Turr. coll. Foertsch. observatt. crit. p. 60 sq.) praeter FV, qui *γαρ* om. (om. Bk.) || § 71. *αυτους μεν* X^K || § 73. [*και θάψαι*] uncas admovi Reiskio auctore. || § 76. *ισον* X^K. || § 79. *υπερ των* Franzius (Turr.): *των* libri om. (om. Bk.) || *καυτοι γαρ* X^K, at statim § 80. *και γαρ* *τοι* habet.

Or. 3. Inscr. *Προς Σιμωνα απολογία* nunc e X^K (qui *Ανσιον προς Σιμωνα απολογία*) edidi: *Απολογία προς Σιμωνα* vulgo. || § 2. *γινονται* X^K: *γινονται* vulgo. || § 3. *περι τοιουτων πραγματος* Franz. (Turr. coll. § 40. 48.): *περι των τραυματων* libri (Bk.). || *συνοισεσθαι* etiam X^K. || § 4. *φαινομαι* etiam X^K. || *Σιμων ουτος* Cobetus: *Σιμων ουτος* libri (Bk. Turr.). || § 5. *οσα δε εις* X^K: *οσα δ* εις vulgo. || § 9. *πρεποντα εστι* Dobraeus (Turr.): *πρεποντα εσται* libri (Bk.). || § 10. *λαβων δε* XIO. || § 11. *εισαρπασειαν* ego de meo: *εισαρπασειαν* libri. || § 12. *ουτοι δ* *εκηδηωσιν* *εφ ημας ηδη μεθυοντες* nunc edidi e Reiskii coniectura (ita tamen, ut *ηδη* non ad *μεθυοντες*, sed ad *εκηδηωσιν* pertineat): *ηδη μεθυοντες*. *ουτοι δ* *εκηδηωσιν* *εφ ημας* libri (Bk.): *ουτοι δ* *ηδη μεθ.* *εκηδηωσιν* *εφ ημας* Schottus (Turr. West.): *και δη μεθ.* *ουτοι εκηδ.* *εφ ημας* Bakius in schol. hypomn. II. p. 204: *τοτε δη μεθ.* *ουτοι εκπ.* *εφ ημας* Kayserus. Aliquando conieci scripsisse Lys. *ενταυθα δη μεθ.* *ουτοι εκπ.* *εφ ημας*: *ενταυθα* enim exitu verbi superioris *εξερχομεθα* absorptum esse putavi. || § 14. *κανταυθα* Markl. (Turr.): *κα ταυτα* libri. V. Saupp. epist. crit. ad G. Hermannum p. 10 sq. || *ενα* — *γενεσθαι*, *ουτε* libri praeter C, qui *δι* *ε* — *γενεσθαι*, *εντα ουτε* (Bk.). || *ελαβεν* ex CO dedi, quum X habeat *ελα*, quod scribas codicum illorum recte legisse puto: *εσχεν*

τες. Plurimorum librorum scripturam defenderunt Reisk. in Var. Lect. p. 364 sq. et Foertsch. in observatt. p. 58 sqq. „Num ἐνδόντες, εἰδότες?“ Saupp. Reiskio p. 84. post λογισμῶ videtur deesse χρώμενοι. Mihi aliquando in mentem venit οὐ λογισμῶ εἰκόντες τοῖς ἐν τῷ πολέμῳ κινδύνους. || τῇ αὐτῶν ἀρετῇ X^k. || ἐνέμειναν XCMNUV. || § 24. post τὴν δ' ἐν τῶν in X^k omnia madore corrupta sunt usque ad § 28. περὶν quod erasum est. || § 29. ὑφισταμένον] Quattuor extremae litterae in rasura scripta sunt in X^k, ut supra § 22. || § 30. ἐμβάντες F (Turr. coll. § 32. 40.). Cett. aut ἐσβάντες aut βάντες aut εἰσβάντες (X). || § 31. ἐμείλλον...] Mihi ἀπόλοτο videtur excidisse. || μάχεσθαι malim abesse cum G. A. Hirschig coll. Lycurgi Leocr. § 48. || § 32. ἀμφοτέρω δὲ X^k: ἀμφοτέρω δ' vulgo. || § 34. οὐκ ἂν ἰδῶν X^k: ἰδῶν οὐκ ἂν FG (vulgo). || οἷος] Priorae tres litterae in X^k rec. atr. exaratae sunt, quo etiam τῇ post τῆδε supraser. || § 35. ἀπίστον, ὑπὲρ τοῦ προσιόντος κινδύνου coni. Emperius, idem mox ὑπὲρ τῆς φιλοπότητος deiebat. || κινδύνου; cum interrog. signo X^k. || Σαλαμῖνι; οἷς Marklandus: σαλαμινίους X^k (ductus post σαλαμι a rec. m. est): σαλαμινίους cett. praeter F, qui σαλαμῖνι. || § 36. τὸ θάνατον CN (Turr.): τὸ . θανατον (eraso v) X^k: τὸν θάνατον cett. (Bk.) || τὸν αὐτῶν libri (τὸν αὐτ' X^k, ita tamen, ut littera τ indistincta sit a correctore ac spiritus lenis et nota litteris ut suprascripta ab eadem correctrice manu sint, praeter qua nequit explorari, quid antiqua dederit): τὸν αὐτῶν τῷ αὐτῶν FG (Bk.). Cfr. Klotz. quaest. crit. I. p. 15. || συμφορῶν, ἂ Taylor. (Bk. Turr.): ἂ om. libri. || § 37. ἰερῶν δὲ] Fort. πυνθανόμενοι δὲ ἰερῶν μὲν. || § 38. παύνας (ita ut ἂ medium e correctione sit) X^k. || § 39. μητέρων praeter μ rec. atram. scriptum in X^k. || λογισμῶς δ' libri: λογισμῶς τε Steph. (Bk. West.). || § 40. ἢ πολὺ (i subscr. rec. atram.) et in mg. ἢ X^k. || αὐτῶν ψυχῶς X^k. || § 41. [πολιτενομένων] ego de meo addidi, cfr. Polyb. IV. 76. 2., ubi eadem est oppositio. Reisk. voluerat αὐτονομούμενων interponi. Praeterea αὐτῶν ἐλευθερίας cum Reiskio desidero κοινῆς vel ἐτέραν. || τῆς αὐτῶν X^k. || § 42. τῶν ἄλλων συμμάχων nunc e X aliisque codd. edidi: τῶν ἄλλων πάντων συμμ. FG (vulgo). || καίτοι καὶ γὰρ τοι Reisk.: καὶ γὰρ Dobr. || § 43. ἀναμφισβήτητοι ἀριστεῖα Reisk. et fortasse F (Bk. Turr.): ἀναμφισβήτητ' ἀριστεῖα G: ἀναμφισβήτητος ἀριστεῖα cett. || § 44. παρασχόντες] ας et ó rec. atram. correctae habet X^k, ita ut ipse quoque παρέχοντες habuisse videatur. || καὶ τοῖς ἄλλοις] καὶ om. X. || τευχίζόντων nunc e XCMN edidi: διατευχίζόντων vulgo. || § 45. ἔξουσι X^k: ἔξουσιν vulgo. || τῶν Ἑλλήνων Reisk. (Turr.): cett. om. artic. (om. Bk. West.). || θαλάσσης X (nunc): θαλάττης FU (vulgo). || § 46. τῆ βασιλείας X^k, sed articulum et syllabam ως rec. atram. addita habet. || τεγεάται X^k. || § 47. βέβαιον

nunc praepos. § 13. || ὡ' X^k h. e. μάκροντες, non μακροῖται, quod in X inesse quispiam colligat e Bekkeri notis. || § 43. οὕτως περὶ X^k: οὕτω περὶ vulgo. || πάποτε γεγένηται X^k et O (nisi quod ille πάποτε sine accentu habet): γεγένηται πάποτε vulgo. || § 44. ἤλιπον corr. M (Turr.): ἤλιπον μὲν cett., unde Emperius probabiliter coni. ἤλιπον ποθεν. || § 45. οὐδὲ ἑωρακῶς corr. M (Bk. Turr.): οὐτε ἑωρ. cett. || § 47. ἐξαμαρτήσονται CN et corr. M: σονται

ἐξαμαρτήσονται X. || § 48. ταῖς ζημίαις] ταῖς ἐσχάταις vel ταῖς μεγίσταις ζημ. Reisk. Illud Westerm. recepit. V. Foertsch. observatt. p. 55. || § 49. ὅ τι ἂν οὐκ XCN: ὅ τι ἂν οὐκ M: οὐκ om. Bk.

Or. 2. § 1. ἴσον X^k. || οὐδὲ μιᾶς X^k. || § 2. πανταχῇ nunc e X^k (qui πανταχῇ) CFN recepi: πανταχοῦ vulgo. || § 3. γνώμαις nunc restitui e XCMNV: μνήμαις vulgo. V. Reisk. p. 55. || § 4. Ἄρεος CTU (Turr.): Ἄρεος cett. (Bk.). || ἐνομιζόντο δὲ libri (West.): δὲ om. Reisk. (Turr. et ego in I.). V. Foertsch. in comment. crit. p. 41. || § 6. περὶ τῶν λοιπῶν ἄμεινον βουλευσάσθαι XCMNUV (nunc cum West.): ἄμεινον περὶ τῶν λοιπῶν βουλ. F (Bk. Turr. ego I.): περὶ τῶν λοιπῶν βουλ. ἄμεινον G. || ἐποίησαν Bekk. in add. (Turr.): ἐποίησαντο libri. || τὴν ἐαυτῶν δικαίως X^k CFGMNU (nunc): τὴν αὐτῶν δικ. V. (Turr. et ego I.). || § 7. τὰ αὐτῶν X^k. || δοῦναι τῶν nunc e libris praeter F, qui δοῦναι τὴν τῶν habet, restitui cum West. || § 8. οὐδὲ μιᾶς X^k (ut ubique). || § 9. εἰς τὴν αὐτῶν X^k. || § 10. ἐπὶ τῷ πολέμῳ X. || ὄνπερ ἔνεκα X^k: ὄνπερ ἔνεκεν G (vulgo): ὄνπερ ἔνεκ' U. ||

§ 12. ἠρακλήους X^k. || § 13. οὐκ ἔγγυς] imo οὐδ' ἔγγυς, quod requirit sedes negationis. || ἔσονται ἄνδρες γενόμενοι coni. G. A. Hirschig. || § 15. διὰ δὲ τὴν FG: δὲ cett. om. || τοὺς ἱκέτας αὐτῶν e libris praeter FGU (qui τοὺς ἱκ. παρ' αὐτῶν) nunc restitui cum West. coll. F. Vaterno in Iahnii annal. philol. Suppl. t. IX. p. 48. || ἐκείνους τοῖς F: ἐκείνους δὲ τοῖς G: ἐκείνους δὲ τοῖς

οὖς cett. || § 17. ἐμβάλλοντες XCFMNUV. || § 19. βασιλευμένους —

οὖς διδασκομένους X. || § 20. τὴν αὐτῶν ἀρετὴν X^k. || διεκινδύνευσαν] δις ἐκινδύνευσαν C. Schiller. in ed. Andoc. p. 82. coll. Dem. Epit. § 10. || § 21. δουλώσασθαι e X^k reposui: δουλώσασθαι vulgo. Cfr. § 36. || [τοὺς Ἑλληνας] nunc seclusi Emperio suo. || ἄλλων] πολλῶν XCMUV. || § 22. πόλιν ἰωσιν X^k, ita tamen, ut ἰν et ωσιν recentiore atramento scripta sint: in mg. legitur γρ. πόλεων eadem manu, quae posteriorem syllabam voc. πόλιν aut renovavit aut mutavit. || § 23. ταῦτα διανοοῦντο nunc e X reposui: τοιαῦτα διεν. vulgo. || οὐ λογισμῶ... εἰδότες libri praeter F, qui οὐ λογισμῶ δόντες, et G, qui οὐ λογισμῶ ἰδόν-

corr. M, quod commendat Saupp. ep. crit. p. 11. coll. § 27. || *ὡν ἐγὼ* Markl.: *ὡς ἐγὼ* libri (Bk. Turr.). || Tit. *ΜΑΡΤΥΡΕΣ* nunc ego scripsi: *ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ* vulgo: om. X^k, lacuna totidem litterarum relicta, et IM. Cfr. ad or. 1. § 29. et or. 7. § 10. || § 15. *μαρτυρούμενον* Malim *διαμαρτυρούμενον*. || § 17. *οὕτως ὑβρισθέντα* XIMO. || § 18. *μάχης δὲ* μάχης XIO: *πολλῆς δὲ μάχης* M. || *τυπτόντων αὐτὸν* librorum plurimorum, in quibus X, scripturam revocavi: „porro illis puerum (αὐτὸν = *μειράκιον*, v. § 35.) caedentibus“. Tam ebrui erant, ut ipsum puerum a Simone amatum verberibus peterent, quod sobrii certo facturi non fuissent. *τυπτόντων αὐτῶν* corr. CO (Turr. et ego in l. coll. § 37.): *πιπτόντων αὐτῶν* Reisk. in Var. lect. p. 670: *τυπτόντων αὐτοῦς* Hamaker. in quaest. de nonnullis Lys. loc. p. 2: *ἐπὶ δὲ πιπτόντων αὐτῶν* nuper conii. Rauchensteinius. || § 19. *πάποτε ἐνεκάλ.* X^k: *πάποτ' ἐνεκάλ.* vulgo. || § 20. *τῶν κακῶν* art. e solo Vindob. accessit. || *περὶ αὐτοῦ* hic habet X^k. || *κατα-*

φρονήσεως καταφρονήσεως XI. || *ἀγώνισμα* X^k. || *μ* in mg. idem. || § 23. *ἀμφοτέρους* Tayl. (Bk. Turr.): *ἄμ ἀμφοτέρους* libri. || *ἐμβάλλον* V. fragm. 37. Moneo Hirschigii caussa. || *μάλιστα* μέγιστα conii. Hamaker. Sed v. Vindice. Lys. p. 5. || § 25. *βουλομένου* βουλούμενος XIO et pr. M. || § 27. *ταῖς αὐτοῦ* X^k ut § 29. || § 28. *ἐγὼ δ'* δ' om. XIMO. || § 29. *φοιτῶν* παροιστῶν conii. Hamaker. p. 3. V. Vindice. Lys. p. 6. || § 31. *ὡς ἐγὼ* ὡς om. XIO. || § 33. *μηνύσαι* X^k. || § 34. *εἰς τοσοῦτο* X (nunc): *εἰς τοσοῦτον* vulgo. || § 35. *γενομένης* λεγομένης Bakius. || *ἔλπεον*

ων X^k. || *φεύγον* X. || § 36. *χοῆν* Bekker. (Turr.): *χοῆν* libri. || *περὶ αὐτῶν* h. l. habet X^k. || § 37. *ταῦτα εἰκότα* ταῦτα μὲν εἰκότα conii. Reisk.: *ταῦτα εἰκότα μὲν* Saupp. || *περὶ αὐτῶν* CO (Turr.): *παρ' αὐτῶν* cett. (Bk.) || § 40. *παιδῶν* παιδικῶν e solo M Bekk., sed ipse confert or. 4. § 7. || § 41. [*τραύματος*] nunc cum G. A. Hirschigio seclusi. || § 42. *κατάξαντες* Dobraeus et Cobet.: *κατεάξαντες* libri (Bk. Turr.). || § 43. *παιδιῶν* C (Turr.): *παιδικῶν* cett. (Bk.), v. Vindice. Lys. p. 6. || *οὕτως καὶ* X (nunc): *οὕτω καὶ* IMO: *οὕτως* vulgo. || § 44. *ἠπίστασθε* Bernhardy synt. Gr. p. 375: *ἐπίστασθε* libri (Bk. Turr.). || *πολὸν ἂν* πολὸν καὶ X^k et CIMO, defensum ab Klotzio in quaest. crit. p. 44. Equidem, nisi error scribae est, quod crediderim, ita corrigendum putem: *πολὸν καὶ δικαιοτέρον ἂν αὐτός.* || *καθίστη* καθίστησι Emperius. || § 45. *στρατείας* Tayl. (Bk. Turr.): *στρατιᾶς* libri. || *ἀνοσμώτατος* Emperius (Turr.): *νοσμιώτατος* libri (Bk.) || § 47. *μὴ περιδῆτε* μὴ με περιδῆτε cum Reiskio Bekkerus: sed v. or. 7. § 25. 43. cfr. Vindice. Lys. p. 13 sqq.

Or. 4. [*ADHAON*] addendum vidit Tayl. || § 1. *περὶ τούτου ὡς οὐκ ἐγένοντο ἡμῖν περὶ τούτου διαλλαγῆαι* X^k. || *ἔλαβον* X. ||

ἀπέδωκε X^k et C (Turr.): *ἀπέδωκα* cett. (Bk.) V. Foertsch. observatt. crit. p. 76 sq. || § 2. [*δι'*] *ἐκείνην* δι' seclusi Hamakeri

ω suasu. || *φανερῶς* X^k et O: *φανερῶς* C. || *ἂ ἔλαβον* Tayl.: *ἦ ἔλ.* libri. || *γ' ἀληθῆ* G. A. Hirschig coll. § 12: *τάληθῆ* libri. || § 4. *ἦς* Scaliger (Turr.): *ἦ* libri (Bk.): *ἦν* voluit Reisk. || § 5. *αὐτός αὐτόν* Prius αὐτός Reiskio delendum videbatur, uncis inclusum est a Bekk. Sed v. Foertsch. comment. crit. p. 43. || § 6. extr. et 7. *πρόνοια* Tayl. (Bk. Turr.): *προνοία* libri. || § 7. *οὐ γὰρ ἂν* ἂν add. C et corr. M. || *ἀλλ' οὐκ ὄθεν ἔχοντες* Videtur aut *ἐγγειρίδιον* (§ 6.) aut *σίδηρον* aut *ὄπλα* excidisse: *ὄστρακον* enim intelligi nequit. || *νῦν δὲ ὁμολ.* X^k: *νῦν δ' ὁμολ.* vulgo. || § 8. *ἐναντίος* XCMO. || *ἐνάγκη* δὲ X^k: *ἐνάγκη* δ' vulgo. || § 9. *τραυμά τε* Reisk.: *τραυμά γε* libri, unus O *τραυμά γ'.* || § 10. *κατεῖπεν* X^k: *κατεῖπε* vulgo. ||

ἦ *κοινὰ* X^k. || § 11. *πρότερος τούτου* Fortasse *πρότερος τούτου*, cfr. § 15. || *ῥάδιον αὐτῆ τοῖς* Reisk. (Turr.), quod idem voluit X, qui *ῥάδιον αὐτῆ τοῖς* cett. *ῥάδιον τοῖς* (Bk.). || *τούτοις ποιῆσαι* . . .] Punctis nunc significavi aliquid deesse mihi videri, quod apparet e § 12. *τεμηρίων καὶ μαρτυριῶν.* || § 12. *λοχῶσαι* X^k. || § 13. In ed. 1. editi e coniectura Hamakeri: *δεινόν γε εἰς* — [*ἔδωκα τὸ ἀργύριον*] — *ἔξῃν ἂν μοι χρ.*, in Vindice. Lys. p. XI. secluis verbis *ἔδωκα τὸ ἀργ.* particulam *εἰ* servandam, *ἂν* vero expungendam duxi. Nunc revocavi codd. scripturam. Westermanno verba *ἐν τῶν πολεμίων* glossam sapere videntur. || *ποιούνται* σπουδῆν ποιούνται anonymus Taylori: *πειρῶνται* Stephan.: *περὶ παντός* vel *περὶ πλείστον ποιούνται* Reisk.: *προαιροῦνται* Baiter.: *ἀντιποιούνται* Saupp. (cfr. Aeschin. or. 2. § 33.): *βούλονται* vel *γλήχονται* Emper.: possis etiam *ἔργον ποιούνται*, ut est in Isocr. or. 16. § 40. Plat. Phaedr. p. 232. A. || § 15. *τοῖς αὐτοῦ* X^k. || *πότερον πρότερος* nunc Marklando auctore scripsi: *πότερον πρότερον* libri. || § 16. *αὐτῆ* αὐτῆ XCMO. || § 16. extr. et 17. *οὐδὲν ἐν ταύτῃ. ἔγωγ' ἂν ἄνισον εἶχον βασιανισθείσης*] Locum corruptum dedi, uti scriptus est in libris (praeter C), nisi quod *ἂν ἄνισον* dedi, quod fortasse legitur in M, pro eo quod illi habent *ἂν ἴσον*. C: *οὐδὲν αὐτῆν. καίτοι ἔγωγ' οὐκ ἴσον εἶχον βασαν.* Sauppian suspicatur: *οὐδὲν. οὐδὲ ταύτης ἂν ἴσον εἶχον βασαν.* In ed. I. proposui: *οὐδὲν. ταύτης* (per anaphoram) *ἔγωγ' ἄνισον ἔχον βασιανισθείσης ἀλλ'.* Rauchenstein coniecit: *καὶ οὐ λήσειν ἡμελλεν οὐδὲν. ταύτης ἔγωγ' ἄνισον εἶχον βασαν.* Denique Kayserus per litteras indicavit mihi Lysiam sibi tale aliquid scripsisse videri: *καὶ μάλιστα ἦδει ὅτι διὰ — γεγέννηται. καίτοι (vel simpliciter καὶ) οὐ λήσειν ἡγοῦμην οὐκ ἴσον ἔγωγος ἔχον βασιανισθείσης ταύτης.* || § 18. *ἔστιν, ἐν ὑπολόγῳ* Markl.: *ἔστιν ὑπολόγῳ* C: *ἔστι μὲν ὑπὸ λόγῳ* cett. || *προσυνοήθην* Augerus: *προνοηθῆναι* libri, quod defendebat

Foertsch. observ. crit. p. 77. || § 19. ἀλλ' ἀλογώτατον Sluiter. et Coraes ad Isocr. p. 298. (Turr.): ἀλλὰ λόγῳ τῶν libri (Bk.).

Or. 5. § 1. Ἰστεύοντος G. A. Hirschig (v. etiam fragm. 78. § 4., cfr. or. 18. § 27. or. 21. § 21: κελεύοντος libri. || § 2. οὕτως μετοικεῖν X^k; οὕτω μετ. vulgo. || § 5. ὁ τι ἂν] nunc ego ἂν, quod deesse viderunt Turr., adieci ante ἀγαθόν, om. libri.

Or. 6. Inscr. om. libri. || § 1. ἔδῃσε τὸν ἔπικρον] πον XEM. supplevit Taylorus ex Harpocr. v. ῥόπτρον. || § 2. ὅτι Ἀνδοκίδης μνησίων τοὺς αὐτοῦ (αὐτοῦ X^k) συγγενεῖς καὶ φίλους ἀπώλλυε (ἀπολλύων X^k), φάσκων αὐτοὺς συνεργοὺς εἶναι, quae pone λέγοντος posita erant, Reisk. insiticia esse vidit, seclusit Bekkerus, ego omisi cum Turr. || § 3. ἐπισταμένους ὅτι nunc e libris revocavi: in ed. I. expunxi ὅτι, mox τιμωρεῖσθαι scribens (Emendationum Lysiac. fasc. p. 30). || τιμωρεῖται nunc e Dobraei con. dedi cum West.; τιμωρεῖται X: τιμωρεῖται EKM: „immo τιμωροῦνται.“ Saupp. || ἔσσεσθαι . . .] Mihi pariter ac Dobraeo sub sine deesse aliquid videri punctis indicavi. Sauppianus aut in ὄντα latere aut post hoc excidisse suspicatur τιμωρῶν vel simile quid. || § 4. δι' ἡμᾶς („nostra culpa“ Vindice. Lys. p. 59 sq.) nunc ego de meo emendavi: libri enim ἡμᾶς (sine δι'), unus G ἡμᾶς. Vulgo ἡμῶν. || θυσίας θύσει nunc scripsi e certissima emendatione Cobeti (in comment. philol.): θυσιάσονται X et GK: θυσιάσει vulgo. || εὐχεται XK. || Ἐλευσίνω — Ἐλευσίνω Palmerius: Ἐλευσίνω — Ἐλευσίνω libri. || μυστηρίους libri (Turr. coll. Andoc. or. 1. § 110.) praeter C, qui ἐν τοῖς μυστηρίοις (Bk.). || § 5. τῆς ἑορτῆς . . . ἢ θύειν] Verbum aliquod adveniendi deesse patet. Baiterus ex ἢ θύειν effecit ἡλθον, deleto ἢ ante θεωρεῖν, quod iam Tayloro in mentem venerat. Ego vero ἢ θύειν εἰς ταύτην τὴν πανήγυριν tuear Thucyd. 6, 54. ἐς τὰ ἱερά ἔθνον. || § 6. διὰ τὰ ἡσθημένα — γινώσκουσθαι delenda censet G. A. Hirschig. || ὧ ἂν ἐγγγένηται] ὄσοις ἐγγγγένηται con. Rachenstein. Mihi nunc scribendum videtur ὅτω ὄν ἐγγγγένηται. || § 7. πλείστον] πλείστον XG. || ὃς μόνος] ὡς μόνος XGKM. || κακόν, — κακόν.] Prius κακόν Valckenarius tollebat, posterius Tayl. et Hirschig. coll. or. 9. § 20. || § 9. τοσοῦτον XM (nunc): τοσοῦτο vulgo: v. or. 6. § 33. cfr. or. 3. § 34. || ἱερά . . .] Lacuna est unius versus in C. || § 11. [μᾶλλον ἢ ἦττον] nunc seclusi Tayloro auctore. || [Ἀνδοκίδης] item ego seclusi. In meis observatt. in oratores Att. p. 41 sq. conieci Ἀρχίπικρον. || πρόσχητε Turr.: πρόσχητε libri. || καίπερ ego in iisdem observatt. in oratt. Att. p. 41. (Turr.): καὶ libri (Bk.). Vulg. retinet West. et defendit in Commentatt. crit. IV. p. 3. eadem ratione, quam Marklandus inierat. || Ἀρχίπικρον Palmerius et Schott. (Turr.): Ἀρλοσιπικρον libri (Bk.). || τὸν αὐτοῦ X^k. || § 12. ἐρμαί X^k. || πρῶγμα ἐχοι X^k. || § 13. ἐπιτιμοὶ ὄντες nunc mihi glossema videtur. || μεθέξουσι; (interrogative) X^k. || ὑπερ αὐτοῦ X^k. || ἀλλὰ καὶ] καὶ

nunc unciis liberavi monitu C. Schilleri ad Sluiteri lectt. Andoc. p. 121. et Westermanni in Commentatt. crit. IV. p. 3. coll. or. 25. § 13. Possit et ἀλλ' ἤδη conieci. || ἦτε καὶ ἐστὲ nunc e X^k recepi, etsi locum sanum esse vix puto: καὶ om. GKM (non X): ἦτε, αὐτοὶ ἐστε con. Kayserus. Totum locum sic refigendum statuit Reiskius: εἰ δ' ὑμεῖς αὐτοκράτορες ὄντες αὐτοὶ ἐστε οἱ ἀφελόντες (vel ἀνελόντες) τὰς τιμωρίας τῶν θεῶν, ὑμεῖς αὐτοί, ἀλλ' οὐχ οὗτοι αἰτιοὶ ἐσονται, ad sententiam recte, ut opinor. Quod Emperius ἢ γε coniecit pro ἦτε non intelligo. || οὐχ οὗτοι Reisk. et Saupp.: οὐχ om. libri (om. Bk. Turr.). || § 14. καὶ ἀπολύεται οὐδὲν δόξας ἀδικεῖν nunc ego reposui ex egregia Lobeckii in Aglaoph. p. 1094. emendatione: καὶ πολλοὺς οὐδὲ δόξαν ἀδικεῖν cett. praeter C, cuius inane commentum καὶ πολλοὶ οὐδ' ἔδοξαν ἀδικεῖν omnes post Bekkerum editores propagavimus. || ὁμολογούντων Reisk.: ὁμολογομένων libri (Bk. Turr.). || § 15. αὐτὸς] οὗτος Dobr. || κατὰ om. X et GKM. || τοὺς ἐξ Ἀρεῶν πάγον cum Dobr. malim abesse: πάγον om. libri uno, ut videtur, K excepto. || Post πόλιν quae libri habent ἢ τραύματος ἐν προνομίᾳ Bekk. inclusit, ego Tayloro monente cum Turr. omisi. Cfr. Meier. de bonis damnat. p. 100. n. 331. || εἰν κατῆ C: εἰν μὲν κατῆ X et cett. || οὐ τιμωρήσεσθε] οὐ om. X et cett. libri. || § 17. τοσοῦτο XCKM. || περὶ τὰ] περὶ τὰς XCG. || τῆ αὐτοῦ X^k. || περὶ ταῦτα τὰ ἱερά] τὰ ἱερά exterminandum statuit Valckenarius apud Sluiterum. || § 18. ἀπάγοντι] ἀγαγόντι Dobraeus. || § 19. εἰς τὰ ἀμαρτήματα] διὰ τὰ ἀμαρτ. Emper. monens εἶνα valere ubi: εἰς ἃ ἡμάρτητο αὐτῷ Kayserus coll. or. 31. § 20. Westerm. post εἰς nonnulla excidisse existimat. || προφάσει] προσκλήσει Kayser. || δῶ] „Apud quemvis alium scriptorem corrigeres δῶ vel δολή.“ Turr. Infra tamen § 21. legitur παραδολή. || § 20. οὐδὲ γὰρ Reisk.: οὐτε γὰρ libri (Bk. Turr.). || ὁ δὲ θεὸς τέλος] Nunc malim οὐδὲ ὁ θεὸς τέλος („ac ne deus quidem eos morte immittenda ab his malis liberat“). Reisk. voluerat ὁ δὲ θεὸς οὐδὲ τέλος. || τέλος τούτων Scaliger (Bk.): τέλος τούτω libri (Turr.). || § 21. ἐξ ἐπιβολῆς Tayl.: ἐξ ἐπιβουλῆς libri. Meier. de lite Att. p. 35. n. 26. || ἔδῃσεν] ἐδέησεν libri: λέληθεν Valckenarius. At v. Meier. de lite Att. p. 179. n. 34. || § 22. μὴ μνηστῆς Stephan.: libri μὴ om. || ἢ ἀργυρίον Taylor.: μαρτυρίον libri. || ἔχειν] ἐμῆν XGK. || § 23. τῶν αὐτοῦ συγγενῶν X^k. || ἀφανῆς αὐτῷ] ἀφανῆς ἦν αὐτῷ Tayl. || § 24. μνησσαι ut § 23. X^k. || ἱερῶν margo X, qui in ordine verborum habet γεῶν, ut CGE: γέρων M. || μὴδ' ἀδικούμενον Reisk. (Turr. v. meae observatt. in orat. Att. p. 41.): μὴ ἀδικούμενον (Bk.). || § 25. γὰρ πῶ Reisk.: γὰρ πον libri (Bk. Turr.). || Ἀθῆναι Bekkerus: Ἀθηναίων libri: Ἀθηναῖοι Reiskiana. || § 26. Κιτιέων] Κιτιέων Ald., quod placet. || § 27. ἐπὶ τῶν Tayl. Libri vel

ἐπεὶ τῶν, vel ἐπ' εἰ τῶν (X) vel ἐπειδὴ τῶν. [. . . θεὸς λή-
θην ἔδωκεν] Ante haec verba fere haec videntur excidisse τῶσαν-
την δὲ αὐτῶ τῶν ἀσεβημάτων (sive ἀδικημάτων). Turr. autem
locum sic e codd. dederunt πόλιν, ἐπεὶ τῶν τετρακοσίων θεὸς
λήθην ἔδωκεν. || § 28. εἰργάθη ego scripsi: εἰργάθη vulgo.
Eustath. ad Od. α, 27. Butt. gr. Gr. ampl. II. p. 125. Lobeck.
ad Aiace. p. 338. Maetzner. ad Antiph. p. 37. Frank. ad Aeschin.
Tim. § 16. C. Fr. Hermann. de iniuriarum actionibus. Gotting.
1847. p. 20. n. 56. || ἀποδράς δὲ Reisk.: ἀποδράσας libri (δὲ
add. solus M). Malim ἀποδράς δὲ καὶ. || ἀφίκοιτο] ἀφίκετο
Tayl. ἀφίκο Kayser. Equidem vulg. non sollicitaverim: „auf-
giebat omnia in quotquot adveniebat loca, s. ut primum in ea ad-
venit“ (repetitionis notione subiecta). || § 29. ἐπὶ δημοκρατίας
nunc ego de meo correxi: εἰς δημοκρατίαν libri. Cfr. § 27. κα-
τέπλευσεν εἰς τὴν ἑαυτοῦ πόλιν ἐπὶ τῶν τετρακοσίων. Kayse-
rus coni. οὐσης δημοκρατίας coll. or. 7. § 27. Taylorus εἰς
δημοκρατογενήν τὴν ἑαυτοῦ πόλιν (Westerm. item). || εἰς τὴν
αὐτοῦ ego nunc scripsi: εἰς τὴν αὐτοῦ X^k: εἰς τὴν ἑαυτοῦ
vulgo. εἰς τὴν ἑαυτοῦ πόλιν insiticia putat Dobr. || πρῶτανευσιν

Dobr. (Turr.): πρῶτανεῦσιν libri (Bk.). || ἐνθάδε] ἐνθαδὲ G:
ἐνθῆνδὲ XKM. || τοῖς θεοῖς] τοῖς ἔργοις Markl. An deest aliquid
quale περὶδόμενοι (vel χαριζόμενοι) τοῖς θεοῖς καὶ βεβαιούντες? ||
§ 30. ἡσέβησεν] Nunc malim ἡσέβησεν coll. § 21. || ἐν τῷ
αὐτῷ] In ed. I. auctore Reiskio adieci ἐνιαυτῷ. Sed v. or. 20.
§ 35. Schillerus ad Sluiteri lect. Andoe. p. 114. conferri iubet
Fritzsch. in praef. ad Sept. Dial. p. XI. || § 31. καὶ ὅταν] κα-
τὸν ὅταν Markl. || τὸν αὐτοῦ X^k. || τὸ τὸν βίον βιοῦν ego in
observatt. in oratores Att. p. 50. (Turr.): libri βιοῦν om. || ἐπι-
ροῶν nunc ego de meo reposui: ἐπιροεῖν libri (Bk. Turr.). ||
§ 32. αὐτὸν X^k. || ἡμισος X^k et K. || κρείττων C (Turr.): κρείτ-
τον X et cett. (Bk.) || ἀλύπως nunc auctore Stephano scripsi:
ἀλύπως libri (Bk. Turr.). || ἦ add. solus C. || § 33. εἰς τοσοῦ-
τον X^k: εἰς τοσοῦτο vulgo. V. or. 6. § 9. || τὰ πολιτικά
πράττει Valckenarius diatr. Eur. p. 254. (Foertsch. comment.
crit. p. 1 sqq. Turr.): τῇ πόλει καὶ πράττει (Bk.). || καὶ ἐπιτιμᾷ
τῶν ἀρχόντων τίσι καὶ ἀποδοιμάζει Reisk.: Dobr. τίσι tolle-
bat. Sed v. Foertsch. 1. d. p. 2. coll. Lobeckio ad Soph. Aiae.
475. || § 33. ἔγω] ἔχει Franz. coll. § 6. || § 36. τῆς δὲ ταρα-
χῆς Palmer. (Bk. Turr.): τῆς δ' ἀρχῆς X^k. || αὐτὸ τούτου ego
de meo. Cfr. or. 13. § 51. or. 30. § 19. Foertsch. observatt.
p. 28: αὐτὸ τούτου libri (Bk. Turr., τούτου secludentes). V. Emen-
datt. Lysiac. fasc. p. 21 sq. n. || § 38. οὔτε ἂν Reisk. (Turr.):
οὔτε τῶν libri (Bk.). || πειραιῶς hic habet X^k, sed infra § 39.
πειραιῶς. || οὐδενὶ γὰρ ἡμῶν X^k: οὐδενὶ γὰρ ἡμῶν vulgo. ||
καὶ τούτου ἡμῶν ἀπολαῦσαι] Fortasse καὶ τούτου τῶν αὐτῶν

ἡμῶν ἀπολαῦσαι vel καὶ τούτου τῶν ἡμετέρων ἀπολαῦσαι coll.
or. 28. § 6: Rauchenstein coniecit καὶ τῶν αὐτῶν τούτου ἡμῶν. ||
§ 39. μὲν δὴ] μὰ Δ' Reisk. sed cfr. or. 13. § 27. || ἐπειδὴ] εἰ
δὴ Kayserus. V. Reisk. || ἐνδημοῦντες nunc scripsi e Markl. et
Kayseri coniectura: ἐνδεις ὄντες libri. V. § 44. || ἀποδημοῦν-
τος M: cett., in quibus X, ἀποδημοῦντες. || § 42. κηφισίου (sic) X^k,
sed mox legitur κηφισίου. || λέγειν G. Hermannus de part. ἂν
p. 130. (Turr.): λέγει libri: λέγη Bekkerus. Cfr. or. 31. § 9. |
οὐδ' ἂν δύναισθε X (nunc): οὐκ ἂν δύν. CGM (Bk. Turr.). ||
αὐτῇ] αὐτοῦ X et GK. || § 43. κολάζητε C: κομίζητε X et cett. |
τὴν αὐτοῦ X^k. || § 44. οὐκοῦν X^k. || ἐξελλεγμένοι Reisk. (Turr.):
ἐξηλεγμένοι libri (Bk.). || ἀθροῖ] ἀθηναῖοι libri: ἀθήμιοι cum
Imperio Westerm. Mihi vero ἀθροῖοι facilius in ἀθηναῖοι depravi-
vari potuisse videtur, quam ἀθήμιοι. || δόξειν] δόξειεν libri. ||

§ 45. πλήν] πρὶν CKM: πρὶν X^k. || ἐπὶ τῶν λ X^k. || Ἐλευσιώ-
θεν Reisk. (Bk. Turr.): ἔλευσιωθέν libri. || ἀγαπητῶς — σω-
θῆναι nunc e X C et corr. M restitui: ἀγαπητῶς — σωθέντα
cett. In proeodosi de meo dedi: ἀγαπητῶς ἔχειν — σωθέντα. ||
§ 46. εἰς τί σκεψ. nunc reposui ex emendatione Marklandi,
nisi quod ille εἰς τι: εἰ τι σκεψ. libri. || § 47. καίτοι Auger.
et Bekk. (Turr.): καὶ libri. || § 48. γερόμενος . . .] Hic aliquid
excidisse videtur. Franz. interponenda putat haec οὐδὲν συμβα-
λόμενος. Confirmat lacunae suspicionem signum . in mg. X^k bis
positum. || ἀγαθὸν γίνονται X^k (non γέονται): ἀγαθὸν γέονται
CGKM (Turr. et ego I.): γέονται Bekk. || § 49. γενομένην X^k et
C: γινομένην GKM (West.). || εἰσάγων libri (West.) praeter C,
qui εἰσαγαγῶν (Bk. Turr. ego I.). || ἐπαρθεῖς] Westerm. coni.
ἀποροδοῖ. Sed quae opposita sunt ἔνενα τῆς μετοικίας aliud
quid scripsisse auctorem orationis docent: ἐπαρθεῖς κερθεῖ Reisk.
Mihi nunc ἐπὶ πράσει scribendum videtur. || εἰσαγαγόντες X et
CGK || ἀνταποδοῦς . . .] „Post hanc vocem in C lacuna est
trium paginarum.“ Bekk. De cod. X v. Saupp. epist. crit. p. 7. ||
ἀγαθὸν ποιήσας] Nunc corrigendum esse puto ἀγαθὸν ἐποίησας. ||
§ 50. ἐπολεῖ Tayl. (Turr.): ποιεῖ libri (Bk.). || § 51. ἐπ' ε-
δείκνυε X^k. || ἱερὰ XGKM. || § 52. ἱερῶν αὐτῶν X^k. || § 53.
καθαίρειν] Post hoc verbum erant haec ἀρὰν ἀπάγασθαι, quae
ex interpretamento nata esse vidit Tayl., om. Bk. Turr. || § 54.
Concinnius esset τῶν μὲν ἀνδρωπων. || § 55. ὑμᾶς; (inter-
rog.) X^k.

Or. 7. In inscriptione ΠΕΡΙ ex Harpoer. et Photio sumptum
servavi pro ΤΠΕΡ, quod e codd. Lysiae cum Bekk. rursus edidit
West. || § 1. ἀπροσοδικῶς Tayl.: ἀπροσοδικῶς libri. || κοι-
νοῖ Stephan.: οἱ κοινοῖ libri. || § 2. ννὶ με] ννὶ γε Empenius. ||
φασιν ἀφανίζην nunc e Marklandi coni. edidi (West.): φασιν
om. libri. Kayserus φασι ante σηκὸν ποιι volebat. Sauppianus,

quod X habet *οἰόμενοι*, coniecit *ἀφανίζεω λέγουσιν, οἰόμενοι*. ||

ἦγον
οἰόμενοι nunc e CO reposui, X enim habet *οἰόμενοι*: *ἠγοῦμενοι* vulgo. || *ἀπελέγξαι* nunc e Westermanni et Rauchensteinii conii. dedi: *ἀποδείξαι* libri. || *αὐτοῖς* Saupp.: *αὐτοῖς* libri. || § 3. *καὶ δεῖ με* nunc restitui: *καὶ δεῖνόν μὲν* Bakius schol. hypomn. II. p. 213. (ego in I.) || *ἄμ'* — *ἀνούσαντα* Saupp. (ep. crit. p. 11.): *ἐν* — *ἀνούσαντι* C (Bk.): *ἀλλ'* — *ἀνούσαντας* X et cett. || § 4. *δημευθέντων τῶν ὄντων δ' ἐκείνων* *δημευθέντων* δὲ τῶν ὄντων ἐκείνων Reisk. et Bk. Fortasse τῶν ὄντων δ' ἐκείνων *δημευθέντων*. || *ἐανοῦμην* ego correxi: *ἀνοῦμην* libri (Bk. Turr.). cfr. or. 22. § 11. Rauchenstein. ex Emperii conii. dedit *ἀνοῦμαι*. Imperfecto usus est Lysias, quemadmodum Andoc. de myster. § 134., siquidem *ἐανοῦσάμην* Atticum non est. Lobeck. ad Phryn. p. 138. || § 5. *τοῦ μὲν προτέρου χρόνου* *ἐμὲ διὰ τὸν πρότερον χρόνον* Hamaker. Sed v. meae Vindic. Lys. p. 10 sqq. || *μορία* O: *μορία* M: *μορία* X et cett. || § 6. *ὁ πολέμος* Dobr. (Turr.): libri om. artic. (om. Bk.) || *φίλων* *φίλων* Hamak. Sed v. m. Vindic. Lys. p. 14 sqq. || *τῶν τῆ πόλει* Nunc malim τῶν τότε τῆ πόλει. || *ἀπραστον* O (Turr.): *ἀπραστον* M et fortasse etiam X^k, sed ductu non satis certo, ut inde *ἀπρα-*

ω
τον factum esse videatur a cett. scribis. || *πλείον* X pr. (qui *πλείον*). *πλείω* C (Bk.): *πλείονα* cett. V. Saupp. ep. crit. p. 12. || § 7. *οὐ θανατωσὶν δ'* δ' accessit e solo C. || *πολλὰ ἐν ἐκείνω* Nunc suspicor πάντα ἐν ἐκείνω. || § 10. *ὃς δύο ἔτη* Harpoer. Suid. Phot. v. *σημῶς* (Turr. Saupp. ep. crit. p. 103.): *δύο δ' ἔτη* Lysiae libri (Bk.). || *τρίτω δὲ* X^k (qui tamen *τρίτω*): *τρίτω δ'* ἔτει vulgo. || *ὁμοίως* *τελευταῖος* Hamaker. Sed v. m. Vindic. p. 16. || *πρωτέως* X et CMO. || *δεῦρο ἕτε* X (Turr.): *δεῦρο ἕτε* CM (Bk.): *δευρῆτε* O. || *μάρτυρες*. ΜΑΡΤΥΡΕΣ. Markl. (Turr.) Post ἕτε in

X^k lacuna est octo fere litterarum, in mg. ὦ. (i. e. *μάρτυρες*), sed mox in tit. *μαρτυρία* habet. Cett. vel *μάρτυρες*. — *Μαρτυρία*, vel simpliciter *μαρτυρία*. || § 11. *σημῶν* *οἰκον* X et CMO. || *φανερῶς* Markl. (Turr.): *φανερῶς* libri (Bk.). || § 12. *ἀρνούμενος* nunc e Sauppil emendatione (cum West. et Rauch. scripsi: *ἠγοῦμενος* libri. Tayl. et Madvig. in Philologi II. suppl. p. 19. n. 12.) *ἠγοῦμενος* μάλλον λέγεσθαι ἢ ὡς et hic et § 31. || *ἕνα ἠγγασθέ* V. Sintenis in Philologo VI. p. 750. || *ἐγένετο* X^k (cfr. § 32. extr.): *ἐγένετο* vulgo. || *ποίησαντι* μὴ *ποίησαντι* Markl.: *περιποίησαντι* Kayserus: Rauchenstein. totum locum sic scribendum suspicatur: *ὅ τι κέρδος ἐγένετο ἂν μοι ἀφανίσαντι καὶ ἥτις ζημία περιποίησαντι*. || § 13. *ἐγένετο* X^k: *ἐγένετο* vulgo. || § 14. . . . *πολλὰς ἂν* Nunc ante *πολλὰς* mihi aliquid deesse videri punctis indicavi. *ἐγὼ δὲ τοῦναντίον*

πολλὰς ἂν Hamakerus: *ἐγὼ δὲ πολλὰς ἂν* Kayserus: *πολλὰς δ' ἂν* Emperius (West. Rauchenst.): *πολλὰς γὰρ ἂν* Turr. et ego in I.: simplicissima medela est, quam in Vindic. Lys. p. 20. proposui *ἂν πολλὰς ἂν*, sed nunc etiam *αὐτὸς* addi velim. || § 16. *ἂν εἰδείην* ἂν ἠδὲν Emperius et Hamaker., recte fortasse. || § 17. *οἰκειῶν* Palmer.: *εἰκότων* libri. || *τοῖς ἐργασμένοις* *τοῖς δ' ἐργασμένοις* Rauchenst. V. Hamaker. quaest. Lys. p. 14. || *ἀνεργεῖν* C: *ἂν ἐνεργεῖν* X et cett. || § 18. [*τοῖς παριόντας ἦ*] nunc auctoribus Dobraeo et Kaysero seclusi: *τοῖς περιοικοῦντας γείτονας* scripsit Hamak. l. d. p. 14 sq. || *ἀποκρηπτόμενοι οἰόμεθα* nunc ego de meo edidi: *ἀποκρηπτόμεθα* libri: *ἀποκρηπτόμεθα* καὶ *οἰόμεθα* G. A. Hirschig. (Rauch.) || § 19. *τοῦτον* CM: *τοῦτων* X et cett. || *οὕτως τολμηρὰς* X^k: *οὕτω τολμ.* vulgo. || § 20. *ὑπέλιπες* Franz. (Turr.): *ἀπέλιπες* libri. || § 21. *πεῖσαι*] Defendi posse scio, sed tamen nunc malim *πέσαις*: neque enim in ipso persuadendo posita erat salus, sed persuadendo orator eam effectum iri sperabat. || *ἐθέλει σοι* *ἐθέλει μοι* X et CM. || § 22. *φήσας μ' ἰδεῖν* Reisk.: *φήσ μὴ δεῖν* libri. V. Vindic. Lys. § 21 sqq. || *διαγινώσκειν* X^k: *διαγινώσκων* vulgo. || § 23. *πάσχω· ὃς εἰ μὲν* *πάσχω· εἰ μὲν* West. (comment. crit. IV. p. 5.): *πάσχω· εἰ μὲν γὰρ* vel *πάσχω· ὅτι εἰ μὲν* ego conieci in Vindic. p. 23: *πάσχω ὑπὸ τούτου* vel *τουτοῦ*, ὃς εἰ μὲν Hamakerus probante Kaysero. Vulg. defendit Rauchenst. coll. or. 13. § 77. or. 12. § 30. or. 19. § 10. Isocr. or. 18. § 37, quos tamen locos non tam intolerabili obscuritate et duritie laborare, quam hunc nostrum recte monuit Kays. in diar. Heidelb. 1854. nro. 15. p. 227. Quidni igitur scribas *πάσχω· ὃσῳ εἰ μὲν*: „Iniquissima igitur patior, quatenus (quandoquidem) si“ etc., plane ut est apud Herod. V. 49. Cfr. Isaei or. 1. § 48. Thucyd. VI. 89. ibique intpp. Ellendt. in lex. Soph. II. p. 378., nec absimile est illud Lys. or. 4. § 13. || *ταύτην τὴν ζημίαν* nunc e libris Kaysero et Rauch. suadentibus revocavi: *τὴν* post Bekk. om. omnes editores. || *τοῦτον μὲν* *τοῦτο μὲν* X^k || *ἅμα* Bekk.: *ἄλλαι* X^k, cett. vel *ἄλλα* vel *ἄλλὰ*. || *τε*] libri γε. || § 25. *καὶ τὴν πατριδα* e conii. Kayseri (qui tamen *καὶ* om.) cum West. addidi coll. or. 3. § 32. 38: om. libri. || *ἐπιμελουμένους* XCO (Turr.): *ἐπιμελουμένους* Bk. || § 25. *ἐργαζόμενον* C: *ἀργαζόμενον* M: *ἐργαζόμενος* X et O: nunc tamen malim *ἐπεργαζόμενον* coll. § 29. || § 26. [*οὕτω*] cum Dobr. et Hamak. inclusi. || *ὡς ἀφανίζον νυνὶ κρίνομαι*; nunc Westermanno auctore interrogantiis signum pone *κρίνομαι* posui. Antea post haec verba tanquam ab οὐ δήπου suspensa punctum erat. *ἠφάνιζον ὡς νυνὶ κρίνομαι* Hamak.: *ἀφανίζον ὡς νυνὶ κρίνομαι* Kays. nunc in diar. Heidelb. l. d. p. 227. Rauchenstein. locum ita fere interpretatur, ut nos fecimus in Vindic. p. 25. || § 27. *ἦ ἐπὶ τῶν λ* X^k. || *ἐξῆν* *ἐξόν* Auger. Dobr. Hamak. Sed v. m. Vindic.

Lys. praefat. p. VII. || τοιοῦτο X et CM (nunc): τοιοῦτον vulgo. || § 29. ἀπεργαζόμενον X^k. || ἀπογράφαι ἀπέγραφέ X et cett. || με Tayl. (Turr.): με ἔγγυς libri. || § 30. περὶ ἃν αὐτοὶ σύνιστε] περὶ ἃν αὐτοὶ οὐδὲν ἐμοὶ σύνιστε Kayser. coll. § 22. et or. 13. § 18., recte mea sententia. Sed ad veritatem forsitan propius accedas, si corrigas περὶ ἃν αὐτοὶ οὐδὲν σύνιστε ἐμάντω, ταῦτ' ἀνασχ. || § 31. πεποιήμα ἢ ὡς Tayl. et Madvig (v. ad § 12.). Turr. consuli iubent Fritsch. quaestt. Lucian. p. 90. || τἄλλα X^k. || § 32. ἄλλης debebat G. A. Hirschig coll. § 3. Sed v. § 30. or. 18. § 11. or. 26. § 9. nos in observatt. in or. Att. p. 9 sq. || § 33. μαρτυρεῖ μᾶλλον, ἢ (sic interpunctum) X^k. || § 34. γὰρ ἔχων Reisk.: παρέχων libri. || πάντες εἰσίν] πάντες ἐτι εἰσίν conl. West. et Rauch., quae mea quoque aliquando coniectura fuit, sed postea defendi vulg. || ἔτοιμός εἰμι nunc de mea conl. iam diu in Vindic. Lys. p. 27. proposita, in quam eandem incidit etiam Kays., edidi: ἔτοιμος ἤμην libri, unde West. (comment. crit. IV. p. 6.) ἔτοιμος ἢ μὴν, falso: Dobr. ἔτοιμος εἶην (Turr. et ego in I.). || § 35. δοκεῖ δεινὸν εἶναι cod. Venetus Taylori (Markl. Kays.): δοκεῖν εἶναι X et C: δοκεῖ εἶναι vulgo. || περὶ αὐτῶν X^k. || κατηγοροῦσιν] καταγορευοῦσιν Cobet. in Mnemosyne 1854. fasc. 1. Sed v. or. 1. § 20. Antiph. or. 1. § 10. (Vindic. Lys. p. 30.) || Post καὶων interrogationis signum sustuli. || § 36. οἶμαι] εἶναι libri. || εἶναι] εἰπεῖν libri. || § 37. ἤλεγγον nunc ego de meo correxi: ἔλεγον libri. Cfr. Lycargi Leocr. § 33. οἱ τ' ἐξελέγοντες τῷ ἔργῳ (servi) et ibid. § 29. ἔλεγον ταῦτά Kays. in diariis Monac.: ἔλεγον καὶ παρὰ τὴν ἀλήθειάν τι idem in diar. Heidelberg. l. d. p. 233. Post ἔλεγον verba ἃ οὗτος ἐβούλετο transponenda censuit Bekk. || προσήκειν Markl. (Turr.): προσήκει libri. || μετ' ἐμοῦ nunc e Stephani coniectura reposui, quanquam veram eam esse non praestiterim: nam μήτ' ἐμοῦ X et MO, unde μη κατ' ἐμοῦ Kays. in diar. Heidelberg. l. d. p. 233.: πρὸς ἐμοῦ C (vulgo). || § 38. τοῦτον Tayl.: τοῦτω libri. || αἰτιάσθαι Kayserus in diar. Heidelberg. p. 234. || § 39. [ἐγνωμέναι] addidi cum Hamak. quaestt. p. 22.: om. libri: ὑποπτεύειν potius addi voluit Kayserus in diar. Monac., ἠσθῆσθαι idem in diar. Heidelberg. p. 234. || ἠγοῦμαι ὅτι libri praeter C, qui ἠγοῦμαι νομίζω ὅτι (Bk. Turr.). || ἐχθρῶν om. X et MO. || οἱ τοιοῦτοι Reisk.: artic. om. libri. || § 40. ἠτιάσαντο operae Bekkeri Berolinenses per errorem. || βούλεσθε] Quidni ἐβούλεσθε? || ἔνενα CMO: ὄνενα X. || ἠδίων Tayl. Libri vel ἠδῆ (X), vel δῆ. || ἐμὲ αὐτῶν Schott. (Turr.): ἐμὲ αὐτῶν libri (Bekk. cum Reiskio ἐμὲ αὐτῶς). || § 42. παρὰ] ἢ ἄρα XM, εἰ ἄρα O.

Or. 8. § 1. ἐπεγαλῶ] Fortasse ἐγκαλῶ. || τοὺς μὲν γὰρ οὐδὲν οἶμαι τιμῆσιν] τοὺς μὲν γὰρ παρ' οὐδὲν οἶμαι τιμῆσιν Emperius. Ego conieci τοῖς μὲν γὰρ οὐδὲν οἶμαι μελήσιν: Westermannus vero τοῖς μὲν γὰρ οὐδὲν οἶμαι διολεῖν. ||

ἐπιτηδεῖος Tayl.: ἀνεπιτηδεῖος libri (Bk. Turr.). || § 3. τάχα δὴ βοηθῶν exterminanda censet Cobetus: nunc ego suspicor τάχα δὴ βοηθῶν τούτοις (incusatis), οἷς (quibus rebus) ἠμάρτηκε. || εἰπάτω (i. e. quisque vestrum, quod assumendum e voc. τις): εἰπάτε cum Cobeto West. || οὐν om. C (om. Bk.) || ἐπ' ἠγγεῖλε (sic) X^k. || § 4. καίτοι οὕτως] καυτοῦτως (sine acc.) X^k. Locus corruptissimus, cui multa sunt adhibita sanandi genera, quorum ut aliud alio incertius est et contortius, ita improbabilius. || ὅ τι Emper.: ὅτι vulgo. || κατ' ἐμοῦ, ταῦτά λέξαιμι nunc ego de Marklandi conl. scripsi: κατ' ἐμοῦ ταῦτα, δόξαιμι libri (vulg.). Male cum Emperio Westerm. ita distinxit: κατ' ἐμοῦ ταῦτά, λέξαιμι. || ταῦτα λέγοιμι X^k et DGO. || § 5. οὐν ἔχειν ὅπως O: οὐν ἐκεῖνο πῶς X et DG: δι' ἐκεῖνο ὅπως C. || ἐλευσίναδε X^k. || οἴτινες μὲν] μὲν a Bekk. seclusum tuentur Turr. coll. or. 10. § 15. Plat. Civit. IV. p. 421. B. V. p. 479. A. || ἀνδρα λάθρα Coisl. Taylori et Sangermannensis Augeri: λάθρα ἀνδρα cett. || § 6. ἀπειπόντα X et CGO. || § 7. αὐτὸς Schott. (Turr.): οὗτος libri: τοιοῦτον Reisk. (Bk.) || ὑπερεῖδε X^k et CDO. || ἑώρων D: θεωρῶν X et cett. || ὑμᾶς μὲν πλουτοῦντας] sic ego de meo orationem complevi (West.): ὑμᾶς μὲν om. libri. || ὑμᾶς ante ὑπόπτερον nunc de meo inserere malui, quam sequi alteram meam coniecturam, qua pronomine ὑμᾶς omissis συνόντας scribendum esse suspicatus sum. Neque enim quisquam, quod ipse consue- tudinem cum aliquo habet, gravate ferre dicitur, sed quod alii secum. || § 8. καὶ ταῦτα δ' ὅτι — ἀπαγγεῖν ἡμῖν] καὶ ταῦτα δ' ὅτι πρὸς τοὺς τελευταίους ἐλέγετε, οὐν ᾤεσθε ἀπαγγεῖν ἡμῖν Saupp. et Cobet.: καὶ ταῦτα διὰ τί — ἐλέγετε Emperius. Ceterum pro τελευταίους Franz. voluit ἐπιτηδεῖος: si quid mutandum, ἀναγκαῖος probabilius videtur. || ἀπαγγεῖν C: ἀπαγγέ- λειν D: ἀπαγγέλλειν X et GO. || νῦνταῦθα σοφ. καλὸν εἶναι], putabatis in eo quoque praeclaram sapientiam conspicuam esse: καὶ ταῦτα σοφ. καλὸν εἶναι Saupp. || εἰδότες Reisk. (Turr.): εἰπόντες libri (Bk.). || § 9. ταῦτά Scaliger: τὰ (sic) X^k: τὰ cett. || ἐμοῖς Steph.: ἐμοὶ libri. || ἐξήτουν X^k. || § 10. τοῦ ἔππον — φάσιων] Locus lacunosus et depravatus. τοῦ ἔππον πρὸς Ἡγέ- μαχον, κάμνοντα τὸν ἔππον ἀνάγειν με βουλόμενον Dobraeus. Emperius autem in superioribus conl. πράξαί με τά, dein pro μα- χόμενον voluit Μάχων vel Ἡγέμαχος. Mihi pone ἔππον et no- men eius, de quo infra loquitur orator, et verbum, e quo accusa- tivus πράξαντά με pendebat, excidisse videtur. Tum pro μαχό- μενον κάμνοντα, quod Reisk. defendit interpretans equum qui in pugna defatigatus est, nescio an scribendum sit μαραινόμενον καὶ κάμνοντα. || αὐτοῖς Cobet.: οὗτος libri. || § 11. σφῶν γε Dobr. (Turr.): ἐφ' ἃν γε libri. || μετὰ τούτων] μὴ ὑπὸ τούτων West. || ἀδικομένω μοι μηδὲν] διωκόμενω, περὶ τούτων μοι μηδὲν Dobr.: an forte διωκόμενω αἰτονμένω μοι μηδὲν? || ἀντιλέξειν

nunc ego de meo correxi: ἀντιλέγειν libri. || § 12. ἀντίπρατον] ἀντέλεγον Emper. || Fortasse παρόντων οὐν τῶν. || ὀργιζόμενος nunc auctore Markl. dedi: ὀριζόμενος libri. || δοκοίην C: δοκοίη X et cett. || ἀρα γε X^k. || ἀποτρέψειν Markl. (Turr.): ἀποτοπέειν libri. || κολύσατε Reisk.: κολύσατε libri. || ἐξελέγγειν ἐτι; Reisk.: ἐξελέγγειν ὅτι libri praeter C, qui ἐξελέγγειν (et sic Bk. Turr.). || § 13. ἐπιλέγειν Emper. (Turr.): ἐιλέγειν libri (Bk.). || ἐπειτα nunc ego correxi (ἐπειτα enim et εἶτα cum indignatione interrogantis esse notum est): ἐπεὶ libri: ἐπειτα τί Baiter.: ἢ τί Emper. || § 14. νῦν ἤδη καὶ πάλαι] νῦν ad Γινώσκω, πάλαι ad ζητούντας pertinere mihi videtur: quare, si quid mutandum, fortasse καὶ expungendum. Sed Lobeck. ad Phryn. p. 323. u. νῦν τε καὶ πάλαι (cfr. or. 10. § 20.), Emper. vero νῦν τε δὴ

καὶ πάλαι. || πάντα μᾶλλον] πάντων C: πάντων X et cett. || § 15. μετὰ τοῦτο Auger. (Turr.): μετὰ τοῦτον libri (Bk.). || § 16. κακῶσαι λείπετε ἤδη οὐδὲν ego emendavi e vestigiis codicum: κακῶσας λέπτει οὐδὲν X: κακῶσας λέπτει οὐδὲν DO: κακῶσας λέπτει δε G: κακῶσαι λείπετε οὐδὲν C (Bk. Turr.). || ἐλλείπετε Franz. et Emper. || ὅτε C: ὅταν X et G: ὅτι DO. || ἐλέγετε κακῶς] ἔλεγε καλῶς X: ἔλεγε κακῶς cett. || βοηθεῖτε, πάντ' εἰρηκα DO: βοηθεῖτε πάντες, εἰρηκα X et G (Bk. Turr.): βοηθεῖτε, πάντα γὰρ ἂν εἶρ. C || § 17. κατὰ τί δὴ DO, ut videtur (Bk.): κατὰ τί δὴ τι X et G: κατὰ τί δὴ ποτε C (Turr.). || οὐκ ἐφύλαττε. Reisk.: οὐκ om. libri. || ἐλέγετε κακῶς, παρακαταθήκην ἔχων nunc ego emendavi: ἐλέγετε, καὶ παρακαταθ. ἔχων X: καὶ om. C (om. vulgo). || § 18. ὅ τι ζημιωθήσομαι] ὅ τι καὶ ζημιωθήσομαι DO: ποθήσομαι cett. (Bk. Turr.) || ἐμαρτυρεῖτε X. || § 19. ἀλλ' ὡς C: ἀλλ' om. cett. || ἐννοοῦντες nunc dedi auctore Benselero de hiatu p. 183: ἐννοῦς ὄντες libri: ἐννοὶ ὄντες cum Reiskio omnes ed. Quaquam scio Cobetum in orat. de arte interpr. p. 94. ἐννοεῖν et κεινοεῖν Atticum esse negare. V. ad or. 13. § 13. et or. 29. § 10. Cfr. Soph. Aiac. 689. Aristoph. nub. 1411. Xen. Cyr. 8. 2. 1. || ἐπ' εἰδ' ἂν (sic) X^k. || μὴ ξυνῶ Markl. (Turr.): μὴνῶ X et DGO: μὴνῶ C (Bk.). || τρέψασθε Markl.: τρέψασθε libri. || ἀπαγδήσεσθε etiam X^k. || ὁ εἰς C: art. om. cett. || αὐτὸν hic habet X^k.

Or. 9. § 1. περὶ παντός Markl. (Turr.): περὶ τοῦ παντός libri (Bk.). || § 2. ὅτι μὲν X et C (nunc): ὅτι μὲν οὐν cett. (vulgo). || εὐνοίαν] ἀνοίαν Reisk., ἀνίαν Bergk., εὐήθειαν Jacobs, et Dobr., δόσνοίαν vel εὐχέρειαν Emper. De ceteris v. Franz. ad h. l. || οὐκ ἂν θαυμάσαιμι;] nunc Foertschii observat. crit. p. 7 sq. suasu signum interrogationis posui, ceteri punctum: τοῦτ' ἂν θαυμάσαιμι Markl. || § 3. τὴν ἀπολογία^{τε} Franz. (Turr.): libri art. om. (om. Bk.) || § 4. προπέρσειν] πρὸ

(sic fere) X^k. || ὑπετυπούμην habet etiam X^k. || § 5. Φιλόου] Φιλέου Bekk.: Φιλλῶν Dobraeus. || § 6. V. C. Fr. Hermanni de iniuriarum actionibus comment. Göttingae 1847. p. 5 sqq. || ἐπαγγελσαντος τινός (sic) X^k. || ἀπαγορευόντος] ἀγορευόντος Reisk., recte opinor, cfr. § 9. 10. || § 7. [δὲ] inclusi Reiskium et Emperium sequutus (servarunt Bk. Turr.). || τοὺς παραδόντας Reisk. et Emper. (Turr.): τοὺς παρόντας καὶ libri (Bk.). || γραφήν] „die Denunciationsacte“: ἀπογραφὴν Reisk.: ἐγγραφήν Westerm. || ἕμνοι

ἐννοοῦντες nunc scripsi secundum X^k, qui ἐννοοῦντες: ἐννοοῦμενοι cett. (vulgo). || δι' ἰδίας nunc ego dedi e con. Bakii schol. hypomn. II. p. 247. et hic et § 22: διὰ τὰς libri. Possis etiam διὰ τὰς ἰδίας, ut or. 13. § 44. || ἔκριναν] „deest citatio testimonii.“ Baiter. Assentior. cfr. § 9. Reiskius ad Νόμος addi voluerat Μάρτυρες. || § 9. ἐπίσαι X^k. || § 11. εὐθύνας ὑπέσχον] εὐθύνας ὑποσχόντες Rauchenstein, in Annal. philol. et paedag. Lips. p. 142. Equidem vulg. veram esse puto, sed post ὑπέσχον aut addendum aut intelligendum censeo τούτων. Strategi enim non omnino nullam rationem rettulerunt, quod fieri per leges non poterat, sed non rettulerunt illius multae exactae (τῆς ἐπιβολῆς τῶν παραχθέντων). || ἀπηλλαγμένους εἶην Schott. et Emperius (Turr.): ἀπηλλαγμένοι εἶεν libri (Bk.). || οὐδ' ἐνόμως Emperius (Turr.): ὕβρι οὐδ' om. (om. Bk.) || διδάσαι δὲ X^k: διδάσαι δ' vulgo. || εὐθύνας Sluiter (Turr.): αὐτοὶ εὐθύνας Reisk.: λόγους Dobr.: αὐτοῖς libri. || § 13. εἰδέναι] εἰδῆσαι X et C. || § 14. διὰ τὴν ἀνάγκην καὶ διὰ τὴν ἡλικίαν libri ante Reisk. editi: διὰ τὴν ἀνάγκην διὰ τὴν ἡλικίαν X et O, unde διὰ τὴν ἂν. καὶ τὴν ἡλ. Westerm.: sed καὶ ἀνάγκη διὰ τὴν ἡλικίαν Dobr., quod nunc mihi probatur: διὰ τὴν ἡλικίαν καὶ τὴν ἀνάγκην C (Bk. Turr.). || πάσχοιμι . . .] Nunc mihi nonnulla deesse videri punctis significavi. || § 15. βουλευσασθαι Reisk. (Turr.): βουλευσασθαι libri (Bk.). || § 16. ἀπαντος λόγον Dobr. (Turr.): ἀπαντος τοῦ λόγον libri. || τί δ' ἂν ἐπραξαν Saupp. (ep. crit. p. 13.): πᾶν δ' ἂν ἐπρ. Franz. Libri praeter C, qui add. ἂν. πᾶν ἐπραξαν. Mihi aliquando scribendum videbatur [εἰκότως δὲ] πᾶν ἂν ἐπρ. || τοῦ ἀδίκου Markl.: τοῦ δικαίου libri (Bk.): τοῦ δικαιοῦν cum Dobr. Turr. coll. Hesych. v. δικαιῶσαι, Suida v. δικαιοῦμενος, Wesselingio ad Herod. V. 92: τὰ δίκαια Emperius. || § 17. ἀλλὰ γὰρ Turr.: ἀλλὰ γὰρ εἰ libri. Fortasse ἀλλὰ γὰρ καὶ. || οὕτως] οὕτε X et CO. || τὸ μέρος] τὸ μέρος Emperius. || ἐξήλασαν] ἐξελάνοσιν vel ζητούσιν ἐξελαύνειν con. Rauchenst. in Annal. Lips. p. 143. Mihi nunc ἐξελάσαι scribendum videtur, ut id ex ἐπεχειροσαν pendeat. || § 18. τοῖς δ' αὐτῶν X^k. || § 19. ἐν παντός τρόπον Dobr. (Turr.) Libri ἐν παντός τοῦ τρόπον (Bk.). || καὶ ante ἡδικηκότας add. solus C, cett. om. || § 20. ἂν ἠγανάκτων] ἂν unciis, quibus circumdederam in ed. I., nunc liberavi.

Westerm. comment. crit. IV. p. 7. || τῆς πόλεως . . .] Reisk. στερηθῆναι vel ἐκπεσεῖν addendum esse censet, quod probans ego puncta apposui. || § 21. περὶ τῆς ἀπογοῆ ἀγανίζουμαι (sic) X^k. || πιστεύων X. || ἐν τῇ πόλει] ἐν om. X et CO. || παραχθεις Markl. coll. § 18. Cfr. etiam or. 13. § 22. 55 (Turr.). Libri παραχθεις (Bk.). || τί με χρῆ διανοηθέντα] μείναι addendum esse censenti Reiskio nunc assentior. Aut ipsum hoc vult, aut με χρῆ expungi Rauchenst. in Annal. Lips. p. 143. Foertsch. autem in observatt. crit. p. 8 sqq. defendit vulg. || ἀτυχήμασι Reisk.: ἀδικήμασι libri.

Or. 10. Inscr. κατὰ θεομνήστον (ἀ non add.) X^k. || § 2. γὰρ αὐτὸ Emper. (Turr.): γὰρ αὐτὸν libri (Bk.). || § 3. περὶ τοῦ πατρὸς] Fortasse περὶ τοῦ ἐμοῦ πατρὸς vel περὶ τοῦ πατρὸς τοῦ ἐμῶντοῦ, quae opponantur illis § 2. τὸν ἐαυτοῦ. || § 4. τριάκοντα τρία Scaliger: libri τρία om. || ἐξ ὅτου δ' Reisk.: libri δ' om. || ὅπο των λ' X^k. || οὔτε τί ἐστιν ὄλ. E. Ziel in diurnis anti-quariis 1844. p. 415 sq. coll. or. 11. § 2. Iam Stephan. voluerat οὐτ' ὅ τι ἐστιν ὄλ. Libri οὐτ' εἰ ἐστιν ὄλ. (Bk. Turr.) || ἐπεβούλευσα ἄν Markl.: libri ἄν om. Aliter comparata sunt illa in or. 11. § 2. || ἔδυνάμην X^k: ἠδυνάμην vulgo. || § 5. προσήμει X et C. || ἀνάγκη με οὖν X^k. || Tit. μάρτυρος om. etiam X^k. || § 7. δεῖν post ὄμαι nunc interposui ex or. 11. § 3. Rauchenst. monitu. || τούτων] nescio an ex or. 11. § 3. hic substittendum sit τῶν ἔργων, cfr. nostrae or. § 10. || [ἀπεκτόνασι τινος — καὶ ὄσοι] add. Auger. et Dobr. coll. or. 11. § 3. (add. Turr., nisi quod Saupp. hic quidem τῶν αὐτῶν abesse mavult), om. cum libris Bekk. || ἄν ἔργον Turr. coll. or. 11. § 4. Libri ἄν om. (om. Bk.) || § 8. εἴπη habet X^k priore loco, deinde εἴποι. || § 9. εἴψαι X^k. || λέγοντι „οὐδὲν μοι μέλει“ nunc correxi e Markl. sententia: alioquin qui sequitur indicativus ἐστὶ non habet quo explicetur Libri λέγοντι οὐδὲν σοι μέλει (μέλλει X) et Bekk.: λέγοντι ὅτι οὐδὲν σοι μέλει ego in ed. I. cum Franzio et Zielio l. d. p. 114: λέγοντι ὅτι οὐδὲν σοι μέλοι Lennep. ad Phalar. ep. p. 190: λέγοντι οὐδὲν σοι μέλει Steph. (Turr. West.) || εἴψαι X^k, ut assolet. || § 10. τῶν ἰᾷ γενόμενος X^k. || εἰ τις ἀπάγοι] εἰ τὴν ἀπάγ. X. || ἀλλ' ἀφίεις X^k. || οὖν ἄν φάσκοι X. || μαχῆ Bekk.: μάχη (sic) X^k, μάχη cett. || § 11. κακῶς Taylor.: καλῶς libri. || § 12. δόξαντα Reisk.: δείξαντα libri. || εἴη . . .] Pone hoc verbum mihi videtur ἀφείναι deesse. Reisk. post κτείναι interposuit ἀποφεύγειν (Bk.). Foertsch. observatt. p. 14 sqq. ἀφείναι pone κτείναι interserendum putavit. || ἐπώντι σε] fortasse idem voluit scriptor cod. X^k, qui εἶπε τι σε σε (haec figura:

¶ π τ ὄ σε): abbreviator enim § 6. τῶ ἐπώντι σε, nisi forte scripsit Lysias ὄς (vel ὄτι) ἐπετίμησέ σοι. || εἴψαι X^k. || οὐδὲν ἐν Markl. (Turr.): οὐδὲν libri (Bk.). || § 13. οὖν οὖν (interrog.)

scripsi nunc e X^k et ex or. 11. § 6., ubi πῶς οὖν οὐ δεινόν legitur: οὐκ οὖν vulgo. || δέη σε Markl. (Turr.): δέησθ' libri (Bk.). || λαμβάνειν (ab ἀξιοῖς suspensum) libri. V. Klotz. quaest. crit. I. p. 9.: λαμβάνεις Tayl. (Bk.): ἐκλαμβάνειν Reisk. coll. or. 11. § 6. || οὕτως οὐ X^k: οὕτω οὐ vulgo. || ὥστε οὐδέποτε X^k: ὥστ' οὐδέπ. vulgo. || § 14. ὥστε οὖν X^k: ὥστ' οὖν vulgo. || Καὶ μοι Markl. (Turr.): καίτοι libri (Bk.). Cfr. § 15. || Tit. νόμος deest in X^k relicto spatio, νό in mg. legitur. || § 15. ἀλλὰ νῦν] ἀλλὰ νῦν γ' Reisk. (Bk.) V. quem Turr. conferri iubent Elmslei. ad Eur. Med. p. 219. Adde Aeschin. or. 1. § 48. Herod. IX. 42. Arist. Acharn. 1032. Foertsch. observatt. crit. p. 4. || μὴ παρέχη] μὴ om. X. || πράγματα] πράγμα X. || § 16. ποδοκᾶκη X et C et hic et infra. || πέντε] non solus C, sed etiam X^k habet δέκα (ἡμέρας I), quod nisi apud Demosthenem Timocr. § 105. δέκα scribendum est, hic repudiari oportet. Saupp. coniecit ἡμέρας πέντε καὶ νύκτας ἴσας coll. illo Demosth. loco. || ἐὰν Auger. (Turr.) V. Dem. l. d. Boeckh. oecon. civil. Ath. vol. I. p. 491. n. a. ed. II.: ἐὰν μὴ libri (Bk.). || προτιμήσθ' μηλιαία (sic) X^k. || ταῦτό nunc ego de meo scripsi: αὐτὸ Harpocrat. v. ποδοκᾶκη (Turr.). Lysiae libri αὐτὴ ἐστίν (Bk.). || καλεῖται] καλεῖ X. || ἐξελθῶν, i. e. e carcere. Saupp. con. εισελθῶν. || § 17. Τοῦτο τὸ nunc e X restitui: Τούτων τὸ C: Τούτων τὸ μὲν Bekk. (vulgo). Cfr. § 18. Τὸ στάσιμον τοῦτο. || ὁμοῦσαντα Harpocrat. v. ἐπιτορ κήσαντα (Turr.). Lysiae libri ὁμοῦσαι (Bk.). || ἀπίλλειν] ἀπίλλειν X. || τὸ ἀποκλείειν νομιζέται] τοῦτο ἀποκλείειν νομ. Markl. || διαφέρων C: διαφέρων X. || τουτοῦ] Markl. Libri τουτὶ (Bk. Turr.). || § 19. πολοῦνται C: πολοῦνται X (mox etiam πωλεῖσθαι X^k). V. Westermann. ad Plut. Sol. c. 23. p. 57. Praeterea cfr. Lobeck. ad Phryn. p. 583. C. Fr. Hermann. de iniuriarum actionibus p. 28. Becker. in Charicle II. p. 137 sqq. ed. II. et C. Fr. Hermann. ibid. p. 142 sq. || οἰκῆος καὶ δούλης τὴν βλάβην εἶναι ὀφείλειν Schott. et Herald. animadv. in Salmas. V. 8 (qui tamen εἶναι om.). Libri οἰκῆος καὶ βλάβης τὴν δούλην εἶναι ὀφείλειν. Herm. Schelling. de Solonis legg. p. 138. καὶ οἰκῆος

καὶ βλάβης τὴν διπλὴν εἶναι ὀφείλειν. || § 20. σιδηροῦς X. || νῦν τε C: νῦν X. || § 21. ἀκούσαι τινα nunc Foertschio auctore in observatt. p. 15 sq. cum West. scripsi pro ἀκούσαντα: ἐστὶ ζῆν ἀκούσαντα vel ἐστὶν ἀκούσαι Dobraeus. || ἀπεκτονέται ἢ τὴν ἀσπίδα add. C, om. X. || § 22. τοῦτω δ' οὐδενὸς ἀξίας, εἰ Markl.: τοῦτω δ' οὐδενὸς ἀξιώσει X^k: οὐδὲ C. || § 23. φήσαιτε] φήσητε praeter C etiam X^k. || κατεσκευάσται Reisk.: κατεσκευάσται libri. || § 24. δωροῦσαν Schott.: δῶρον libri. || ἐν ἧ] ἐν ᾧ Emper.: ἐφ' ἧ Westerm. Nunc sanum puto. || ἐλεήσεις X^k: ἐλεήσεις vulgo. || § 25. λέγοντα Reisk. (Turr.): καὶ λέγοντα libri (Bk.). || § 26. ἀκούσαντα] ἀκούσαντά τε malit Bekkerus. ||

μηδ' ὀβριζοντί τε καὶ λέγοντι nunc ex mea conii. dedi iam in ed. I. proposita secundum or. 11. § 9.: καὶ ὀβριζοντί καὶ λέγοντι libri (vulgo). || μελίζα X^k. || αἰσχρὸς αἰτίας Bekk. cum Reisk. || ἀνηκούσι; δὲ Reisk.; ἀνηκούστος libri. || § 27. καὶ ἄλλους] καὶ καλοὺς Dobr. || μεθ' ὑμῶν] μεθ' ἡμῶν X^k, sed h. 1. illud praestat. || εὐθύνην] εὐθύνην or. 11. § 9., quod et h. 1. et or. 25. § 30. reponi malim. || § 28. [ἀνηγήσθαι] ego addidi ex or. 11. § 10. Libri om. || ἑροῖς add. Wassius apud Taylorum ex or. 11. § 10., om. libri. || § 29. νεανία] νεανιαῖοι G. A. Hirschigius. Fortasse μάλλον νεανία: illud enim propter id quod sequitur μάλλον excidisse videtur. || τοσοῦτο μάλλον X^k. || οὐκ ἔχουσι] γυναικῶν ἔχουσι Reisk., probante Kaysero: οὐκ ἔχουσι Westernm. || § 30. τρέψασθαι Markl. (Turr. coll. or. 11. § 11.): τρέπεσθαι libri (Bk.). || οὐδεμίαν Markl. coll. or. 11. § 11.

τούτων
(Turr.): οὐδεμιᾶ libri (Bk.). || § 31. γεινοίτο: μελίζον (sic supraser. eadem m.) X^k. || διώκω μὲν nunc ego correxi ex or. 11. § 12: μὲν om. libri.

Or. 11. Inscr. κατὰ θεομνήστου β. X^k. || § 3. ὀπίσσοι Stephan.: ὀποιοι libri. || τοῦτον Bekk. in add. (Turr.): τουτονί libri (Bk.). || § 4. καλῆ σε Markl. (Turr.): καλέση libri (Bk.). || τύπτειν φῆ Emperius (Turr.): τύπτει X^k; τύπτει C (Bk.). Iam Stephanus voluerat τύπτειν εἶπη. || § 5. εἶποι Franz. et Turr. e Vindobon.: εἶπη cett. || εἶπαι X^k, ut ubique. || ἔξω θέμενος] ἐνδεδουμένως εἶη Markl., recte opinor. ἔξεδυέ νινος Emperius. || § 6. οὐδ' εἴ τις C: εἴ μή τις X. || εἴαν τις φῆ X^k. || εἴαν μὲν (non μή) τις γε εἶπη X^k. || τιμωρεῖσθαι Turr. coll. or. 10. § 13. Libri τιμωρεῖν (Bk.). || ἀξιοῦν Tayl. (Turr.): ἀξιον libri (Bk.). || § 7. [ἀκούσαι] add. Turr. coll. or. 10. § 21. || ἐγὼ γοῦν δεξαμένην ἂν Markl. coll. or. 10. § 21. (Turr.): ἐγὼ οὐν δεξαμένην libri (Bk.). || πατέρα ἔχειν] ἔχειν om. X, quare hoc verbum malim post γνώμην poni secundum or. 10. § 21. || καίτοι γε Contius et Franz. (Turr.): καὶ γε libri (Bk.). || § 8. βελτίων οὗτος Sluiterus coll. or. 10. § 23. Libri βελτίωνος οὗτος (Bk. Turr.). || τῷ σώσαντι nunc ego correxi ex or. 10. § 23. Libri artic. om. || § 9. κινδύνους add. Taylorus: libri om. || ἐπ' ὀλιγαρχίας Baiterus: ὑπ' ὀλιγ. libri (Bk. Turr.). Cfr. or. 10. § 27. || § 10. ἦ ante εἰ τεθυηκώς ego addidi ex or. 10. § 28. Libri om. V. Markland. p. 370. ed. Reisk. Index Reisk. v. ἦ. Lys. or. 2. § 73. or. 25. § 23. Isaei or. 1. § 20. Heindorf. ad Plat. Gorg. p. 183. Schaef. ad Dem. p. 191, 22. Schoemann. ad Isaeum p. 186. || § 11. ἰδόντας Schoettus: libri ἰδιώτας.

Or. 12. § 2. προτοῦ X^k. || § 3. κατηγορίαν ποιήσομαι X. || § 5. φάσκοντες δὲ nunc ex Emperii conii. cum Rauch. scripsi: δὲ om. libri. || ἀδίκων] ἀδικούντων Bakius in schol. hypomn. II. p. 259. || τραπέσθαι] προαγαγέσθαι Hamakerus; προτρέπεσθαι

Kayser. in diurnis Heidelb. || τοιαῦτα nunc e Markl. conii. dedi cum Rauch.: καὶ τοιαῦτα libri. || § 6. πένεσθαι, τὴν δ' Markl. et Emper. (Turr.): γενέσθαι τὴν libri (Bk.). || § 7. περὶ οὐδενός] παρ' οὐδὲν Cobet. V. Rauch. in edit. II. || ἔνεκα C: οὐνεκα X. || § 11.

ἀμολόγησα C: ἀμολ^o X^k, quod nescio an ἀμολόγουν significet. || φιάλας ἀργυρᾶς nunc e C revocavi, quum idem voluisse videatur
- ἀδ^o

X^k, qui φιάλας habet: φιάλας ἀργυρίου in ed. I. edidi, nota Bekkeri inductus. || § 12. δ' ἔμοι etiam X^k habet. || εἰς τοῦ ἀδελφοῦ nunc e mea conii. (Vindice. p. 41.) scripsi: εἰς τὰ τοῦ ἀδ. libri. || § 13. παρελευέτω] Bekk. cum C παρακελεύεται. || § 14. προθύμων] προθύμως G. A. Hirschig. || § 17. ὑπ' ἐκείνων libri (Turr.): ἐπ' ἐκείνων Ald. (Bk.). Cfr. Foertsch. observat. p. 20. || § 18. ἔτυχεν] intell. δούς. || § 19. τοῦ αὐτῶν X^k. || § 20. ὡςπερ οὐκ ἂν ἕτεροι nunc Sauppio auctore cum Rauch. scripsi: οὐκ om. libri. || γε ὄντας] ἔχοντας XC. || πάσας τὰς] μὲν interponi voluit Reiskius, recte. || εἰσνεγμόντας] ἐνεγκόντας X. || πᾶν τὸ in X^k supra scripsit manus recentior, quae accentus in ἐχθρόν et πολλούς fecit acutos. || λυσαμένους] τοιοῦτων ἡξίωσαν] sic interpunxi e Bergkii sententia: λυσαμένους τοιοῦτων ἡξίωσαν vulgaris est distinctio, quam tuetur Kayserus τοιοῦτων ἡξίωσαν delebat Hamakerus. || § 24. ἔρεσθαι X^k. || ὄσον] ὄσον XC. || ὄ τι Brunck. ad Aristoph. pac. v. 118. (in add.) et Bekk. (Turr.): εἴ τι libri. || § 25. Ἴνα μὴ ἀποθάνωμεν:] μὴ om. X, secluserit Rauch., sed necessarium est ob id quod praecedit Ἀντέλεγον. || § 26. ἀποκτείναις Bekk. conii. in add. (Turr.): ἀποκτείνης C atque etiam X^k, quod ipsum (scil. cum i subser.), nisi reponendum erit ἀποκτείναις, ita probō, ut pro σώσειας malim σώσης ἡμᾶς. Bekk. ἀποκτείνουσι. || § 27. προσετέλεθη Reisk. (Bk. Turr.): ἐτέλεθη libri, quod defendit Foertsch. observ. p. 18 sqq. || ἐπεὶ τοι Taylorus: ἐπεὶ Rauch.: ἔπειτα libri (Bk. Turr.). || πλοῖτιν] πείραν Bergk. || ἦπτον Canterus: πλοῖτιν libri. Marklandus voluit omitti ut e superiore πλοῖτιν natum. || ἐτύγγανε X^k: ἐτύγγανεν vulgo. || [ἐναντίαν] ante γνώμην nunc ego de meo interserui. || § 29. αὐτῆς] i. e. τῆς τῶν τριάκοντα, secluserit Dobr., aut abesse malunt aut scribi αὐτῶν Turr. || παρὰ τοῦ Canterus: παρ' αὐτοῦ libri. || § 30. μὲν δὲ C: μηδὲν δὲ X. || σώζειν τε αὐτὸν καὶ τὰ τοῦτοις ἐψηφισμένα παρὸν nunc dedi e Sauppil conii: σώζοντα αὐτὸν καὶ τὰ τοῦτοις ἐψηφ. ὃν X: σώζων αὐτὸν καὶ τὰ τοῦτοις ἐψηφ. (omisso ὃν) C: σώζοντα αὐτὸν, κατὰ τὰ τ. ἐψ. Baiter. (ego in ed. I.): σώζειν ἑξὸν καὶ αὐτὸν καὶ τὰ τοῦτοις ἐψ. conii. West., illud ὃν, quod est in X, negligens. Totum locum post Markl. ita constituit Kayserus: οὐκ ἔν τῇ οἰκίᾳ κατὰ τὰ τ. ἐψ., ἀλλ' ἐν τῇ ὁδῷ σώζοντα αὐτὸν συλλ. ἀπ., quam sententiam facilius assequare scribens οὐκ ἔν τῇ

οὐκ ἄλλ' ἐν τῇ ὁδῷ σώζοντα αὐτὸν παρὰ τὸ τοῦτοίς ἐψηφισμένον (sc. ut Polemarchus in domo sua comprehenderetur) συλλ. ἐπιγ. || § 31. τοῖς διὰ Reisk. (Turr.): τοῦτοίς διὰ libri συλλ. ἐπιγ. || § 31. τοῖς διὰ Reisk. (Turr.): τοῦτοίς διὰ libri (Bk.). || § 33. περὶ αὐτῶν — παρ' αὐτοῖς — περὶ αὐτῶν X^k. || § 34. ἐποίησας nunc dedi auctore Dobr. cum Rauch.: ποιήσας libri (vulgo). || ἐτόχετε — ἀπεψηφίσασθε] ἐνυγχάνετε — ἀπεψηφίσασθε Kayserus (Rauch.), recte fortasse. || περὶ αὐτοῦ X^k. || § 35. ἡμέτεροι X^k. || πολλοὶ X^k. || περιέργους] Nunc malim περιέρους. || ὑπὲρ ἡμῶν X^k. || τιμωρομένους Markl. (Turr. coll. or. 13. § 74.): τιμωρομένους Canter. (Bk.): τηρομένους libri. || § 36. οὐκ οὐν X^k: οὐνοῦν Bk. || ὅτε nunc ex omnibus libris dedi, etiam e X^k, qui ὅτ' (h. e. ὅτε): ὅτι Markl. (vulgo). Dissen. ad Dem. de cor. § 114. V. ad or. 19. § 6. || τοὺς ἐν τῆς θαλάττης] Nunc malim τοὺς τεθνεώτας ἐν τῆς θαλάττης, quamquam vulg. quodammodo defendi posse non negaverim. Reisk. ναυαγοῦντας interponendum censuit. || τούτους δὲ nunc ex libris dedi: τούτους δὲ δὴ vulgo. || ὅφ' ὑμῶν C: ἀφ' ὑμ. X. || § 38. ἐστὶ X^k: ἐστὶν vulgo. || κατηγορούμενα X. || ἐξαπατώσιν, ὑμῶν] ἐξαπατώσιν ὑμᾶς Bakius. || ἢ πόλεις Markl.: ἢ libri om. || § 39. ἐπεὶ vereor ut sanum sit. Fortasse ἐπειτα „hoc si iste facere instituerit, tum“ cett. || ὑμετέραν Reisk. (Turr.): ἡμετέραν libri (Bk.). || § 40. [τοσαῦτα] pone ἐκινύλευσαν nunc de mea con. inserui. || ὅτι ἐαντοῖς scripsi auctore Classeno post Sluiterum, qui ὅτι αὐτοῖς (sic Turr. et ego in ed. I.): libri οἷς αὐτοῖς (Bk.): s enim in οἷς corruptum ex ε. Nisi forte locus ita constituendus est: ἀλλ' ὡς αὐτοῖς — νομίζοντες εἶναι eadem constructione, qua usus est Lys. in nostrae or. § 69. πραττούσης μὲν — εἰδότες δὲ ὅτι. — || § 41. Post ἐπαινεῖν Taylora praecunte aliquid excidisse putat Kayserus in annal. Heidelb. p. 228. || § 42. ἐπράξαν X. || ἐπράττε X^k: ἐπράττεν vulgo. || Post παρέξομαι in X^k relinquatur spatium decem fere litterarum. || § 43. τῷ ἡμετέρῳ X^k. || § 44. φυλάρχους] φρουράρχους C. Fr. Hermann. in progymn. in Aristoph. Equit. 2. p. 18. Sed v. nos in Vindic. Lys. p. 47. || φυλακῆς] φυλάς Taylor. Sed v. nos l. d. p. 40. (Cfr. liber meus, qui inscribitur die oligarchische Umwälzung p. 35. n. 11.) || καὶ ἀρχεῖν X^k. || ψηφίσασθε Bekk. (Turr.): libri vel ψηφίσασθε (X) vel ψηφίσασθε. || § 45. ἡμᾶς X^k. || § 46. αὐτοῦ Ἐρατοσθένους] Nomen secludendum et tum ἀνούσαντας καὶ οὐ scribendum censet Kayserus in annal. Heidelb. p. 229. V. die oligarchische Umwälzung p. 35. n. 11. || § 47. extr. lacuna est in X^k ut § 42. || § 48. ψευδεῖς εἰεν] Rauchenst. in add. con. ψευδεῖς εἰσιν. || ἀλλὰ τὰ C: ἀλλὰ τὰληθῆ X. || § 49. εἴνοι φασὶν X^k. || § 50. ἐν τῷ λόγῳ] ἐν τοῖς λόγοις Kays. in annal. Heid. p. 228. coll. § 25. || ἐνταῦθα X (Turr.): ἐνταῦθα C. G. Dindorfus ex praeepto Elmsleii ad Aristoph. Acharn. 152. correxisset ἐνταῦθα. Sed v. praeter Schaeferum ad complures Demosthenis locos G. Her-

mann. ad Arist. nub. 813. Maetzner. ad Antiph. p. 201. Weber. ad Dem. Aristocr. p. 221. Fritsch. in comment. de Aristoph. Acharn. (Rostochii 1831) p. 33. Kühner. ad Xen. memor. IV. 2, 13. || αὐτῶ] αὐτὰ φ X: fortasse αὐτὰ (illa ipsa XXXvirorum consilia) τούτῳ, nisi vero gravius mendum delitescit. || τοσοῦτον] δὲ

τοσαῦτα X^k: τοσαῦτα C. || § 51. ἀμφοτέρω ταῦτα] ἀμφοτέρω τε ταῦτα Hamakerus, probabiliter. || γινομένης X^k: γινομένης vulgo. || ὁπότεροι] ὁπότεροί μοι, unde Reisk. con. ὁπότεροι μόνοι. || § 52. εἰ γὰρ nunc e Schotti et Sintenis (Philol. VI. p. 751.) emendatione edidi: καὶ γὰρ libri: καὶ γὰρ εἰ Canterus (vulgo). || τῆν αὐτοῦ X^k. || εἴνοιαν Markl.: libri συνουσίαν (Bk. Turr.). || ἐσεσθαι] Conieceram in Vindic. Lys. p. 53. σπείσεσθαι. Sed v. Rauch. || ἐλευσίναδ' X^k. || § 53. ἐδείξαμεν nunc e Geellii ap. Hamak. p. 33. emendatione scripsi: ἐδοξάν libri: ἐδείξαν eam Cantero Rauch. || Πειραιῶς Tayl. (Turr.): Πειραιέως libri (Bk.). || Λαμπροῦς Tayl. (Tur. coll. Schoemann. ad Isae. p. 273. Adde Ross. dem. Att. p. 126 sq. Keil. anal. epigraph. et onomat. p. 176.: libri Λαμπροῦς (Bk.). || κριτὰ τῇ ἐκείνων (om. καὶ) οἷς

X^k. || αὐτοὶ Markl.: αὐτοῦς X: αὐτοῦς C (Bk. Turr.): αὐτὶς Reisk., Bergkiius tollendum putat. V. Emendationum Lysiac. fasc. p. 25. || Πειραιεῖ Reisk. (Turr.): Πειραιεῖ ἢ libri (Bk.). || § 56. οἷς καὶ nunc ego de meo reposui: „quibus (i. e. τοῖς ἐξ ἄσπετος, a quibus creati erant) etiam manifesto ostenderunt“, cfr. § 92, 93.: οὐ καὶ libri (ego in ed. I. Emendat. Lys. p. 24. n.): ἢ καὶ Reiskius (Bk. Turr.), sed qua id ratione ostenderint, § 57. demum describitur. Quare Bergkiius οὐ omnino expungi volebat. || τεθνεώτας C: τεθνεώτες X. || § 57. ἀδίκως ἐφρονον, ὑμεῖς δικαίως Sluiterus (Turr.): δικαίως ἐφρονον, ὑμεῖς ἀδίκως libri, quae si servare volueris, deinceps necessario scribendum erit εἰ δ' ὑμεῖς δικαίως, οἱ τριῶν. ἀδίκως, eamque rationem iam in ed. I. a me propositam sequuntur est West. || δὴ ἑτέρων] δι' ἑτέρων X^k. || § 58. κριτῶν αὐτῶν X^k. || στρατεύεσθαι nunc e X cum Rauch. restitui: στρατεύσασθαι C (vulgo). || § 59. ἐδανείσαντο X^k. || ἤτησαντο nunc e X cum Rauch. recepi: ἤτησαντο vulgo. || § 60. οἷς ὑμεῖς Tayl.: οὐς ὑμεῖς libri. || § 61. οὐ δεῖ] οὐ om. X. || ὅμως δὲ X^k: ὅμως δ' vulgo. || πλείστον Reisk. (Turr.): πλείστον libri (Bk.). || § 62. Φέρε δὴ habet praeter C etiam X^k, non Φέρε δὲ, quod recepit Bekk. || ὡς ἂν C: ἂν om. X. || ἀπολογησέσθαι Markl. (Turr.): ἀπολογήσασθαι libri (Bk.). || ἐκείνω Tayl. (Turr.): ἐκείνους libri (Bk.). || § 63. οὐ γὰρ] καὶ γὰρ Kayserus et ego coniecimus. Sed v. Rauch. || § 64. τοὺς Θηραμένους ego de meo: τοῦ Θηραμ. libri. V. ad or. 30. § 2. et ad or. 32. § 26. Nusquam in hac oratione articulus nomini Theramenis praefigitur. || αἰτίου — γεγενημένον Bekk. (Turr.):

αίτιους — γεγενημένους libri. || § 65. ὑπ' αὐτῶν Saupp.: ὑπ' αὐτοῦ libri (Bk.). || § 66. ἑαυτὸν παροίχεν Dobr. (Turr.): ἑαυτὸν τῇ πόλει παροίχεν libri (Bk.). || κάλισσρον praeter C etiam X^k. || προτέρους Canterus (Turr.): προτέρους libri (Bk.). || § 67. ἀρχιπτόλεμον praeter C etiam X^k. || ἀπώλεσε X^k: ἀπώλεσεν vulgo. || § 68. τιμώμενος δὲ καὶ τῶν μεγίστων V. Vindicc. Lys. p. 57 sq. et Rauch. Nisi vero tale aliquid scriptum fuit, quale τιμώμενος δὲ καὶ ὕστερον, καὶ τῶν μεγίστων. || § 69. σωτηρία nunc e Markl. emendatione edidi articuli defectu maxime motus (Turr.): σωτηρίαν libri (Bk. et ego in ed. I.). || πολεμίων ἔνεκεν Vindob. (Turr.): πολ. ἔνεκεν C (Bk.): πολ. οὐνεκεν X. Sententia: „ne hostes comperiant.“ Sed βλάβης ante vel post ἔνεκεν intrudi volebat Kays. in annal. Heidelb. p. 229. || ἐν τοῖς αὐτοῦ X^k. || ταῦτα ᾱ nunc scripsi e vestigiis codicis X^k, qui pariter ac C ταῦτα habet: ταῦθ' ᾱ vulgo. || ἐπετρέφατε ἐπέμφατε X. || καὶ γυναικία X^k. || § 70. οὕτως δὲ X^k, qui οὕθ' (h. e. οὕτως): οὕτω δὲ vulgo. || αὐτὸς ἐκείνους Canter.: αὐτοῖς ἐκείνους

libri. || περιαιείως X^k. || περιαιεῖν (sic) X^k. || καταλόσαι X^k. || § 71. ὑπ' ἐκείνων nunc e Marklandi et Rauch. con. scripsi: ὑπ' ἐκείνων libri (vulgo). Reiskius ὑπ' ἐκείνων retinens deinceps

scribi voluit ὑπ' αὐτῶν. || § 72. παρόντων X^k. || αὐτοῖς μηδεὶς nunc e X recepti: μηδεὶς αὐτοῖς C (vulgo). || μηδὲ ἀπειλοῖ Turr.: μητε ἀπειλοῖτο libri: μηδὲ αὐτῶτο Emperius. || ψηφίσοισθε X et C. || § 73. ἐκέλευσεν ἡμᾶς X. || ἐμνῶσασκετε X^k: ἐμνῶσασκετε vulgo. || ἐξελησιαίσετε scripsi Sauppilii monitu, qui contulit or. 13. § 73. 76. Adde Buttman. ad Demosth. Mid. p. 102. Krüger. ad Thueyd. 8, 93.: ἐκκλησιαίσετε libri (Bk.). || § 74. μέλοι μέλλοι X^k. || περὶ σωτηρίας [ὁ λόγος] Bekk. Cfr. Aristoph. equit. 87. || ποιήσεθ' — κελεύει nunc Cobeto auctore scripsi cum Rauch.: ποιήσαιθ' — κελεύει libri (vulgo). || § 75. οἱ δὲ ἄχοντο X^k (qui οἱ δ' ἄχοντο, ita ut alter ductus supervacaneus sit): οἱ δ' ἄχ. vulgo. || τοῦτο γ' οὖν (sic) X^k. || § 76. δέκα δὲ οὖς] δὲ habet X^k, at infra δέκα ἐν τῶν (sine δ'). || τὴν αὐτῶν X^k. || § 77. δεῖ] δοκεῖ X. || οὐδὲν φροντίζοντων Dobr. et Emperius (Turr.): οὐδὲν φροντίζων X: φροντίζων C (Bk.). || αὐτὸς ἔργω Markl. et Dobr. (Turr.): αὐτοῖς ἔργω C (Bk.): αὐτῶ ἔργω X. || § 78. αἰτίου γεγενημένου Reiskius: αἰτίου γεγενημένοι X^k, quo illud sane melius est. || αὐτοῖς φίλους X^k. || τῆς αὐτοῦ X^k. || ἡδη γὰρ Saupp. malit δις γὰρ vel ἡδη δις γὰρ. || § 79. [μὲν] add. Reisk. (add. Bk. Turr.) || § 80. μέλειν X^k. || § 81. Κατηγόρηται cum Bakio in schol. hypomn. II. p. 263. emendavi (v. Emendatt. Lys. fasc. p. 18 sq.): κατηγορεῖτε libri: Κατάγνωστε Emperius, probante Kaysero in annal. Heid. p. 229.: cui coniecturae,

ut alia mittam, non conveniunt quae sequuntur ὁ μέντοι ἀγών κ. τ. λ. || δὴ Ἐρατοσθένους ego de meo. δὲ Ἐρατ. libri. || αὐτοῖς] ὁ αὐτὸς vel αὐτὸς Markland. et Kays. || κρινόμενων nunc e Reiskii emendatione dedi cum Rauch. pro γινόμενων. || § 83. ἀπολωτός X, ut supra § 82. || δημεύσατε nunc cum Reiskio rescripsi (Bk.): δημεύετε libri (Turr. et ego in ed. I.). Schoemann. ad Isaeum p. 186. || οὐκίως] Nunc malim τὰς οὐκίως. || § 84. δίκην δίκην ἑκατὴν Reisk.: ἑκατὴν δίκην G. A. Hirschigius. Sintenis in Philol. VI. p. 751. ἑκατὴν ante οὖν ἀν inserendum statuit. || δύναισθε Bekk.: δύνησθε libri. || τοσοῦτον ἢ nunc e Reiskii con. scripsi: τοσοῦτον δ' libri. In ed. I. δ' inclusi. V. Rauch. || § 85. ἐνθυμουμένους C (Bk.). || ἑδύνατο Markl. (Turr.): δύναντο libri (Bk.). || ἐλθεῖν C: ἐλεῖν (sic) X^k. || τῶν [τε] Saupp. Libri τε om. || § 86. Ἄλλὰ καὶ τῶν Ἄλλὰ καὶ τοῦτο τῶν Kayserus, probabiliter. || ξυνεροῦντων Bekk. (Turr.): ξυνεροῦντων XC: συνεροῦντων Reisk. || κάγαδοι] ἢ ἀγαδοὶ X. || αἰτήσονται] i. e. ἐξαιτήσονται, v. or. 30. § 33., et αἰτούμενοι ὑπὲρ Ἀλκιβιάδου sunt in or. 14. § 22. Ipsum ἐξαιτήσονται Kaysero auctore (qui tamen addit αὐτοῖς) substituit Rauch., expungi volebat Bergk. (Cfr. Emendatt. Lys. p. 9. n.) || τὴν αὐτῶν X^k. || τῆς τούτων Markl. Libri om. τούτων. || ἀπολλύμαι Markl. Libri ἀποδοῦμαι. || οὐδὲ τὰ Reisk.: οὐτε τὰ X: οὕτω τὰ C. || § 87. τὸ ὑμέτερον πλήθος nunc e Dobr. con. reposui τοῦ ὑμέτερον πλήθους libri. V. Kays. et Rauch. in ed. || § 88. τεθνεώτων C: τεθνεώτων X. || δεινὸν εἰ] δεινὸν οἱ X. || ἀπολέσασι δῆπον ἐπ' nunc dedi e Sauppilii emendatione (ep. crit. p. 14.): ἀπολέσασιν ἤπον X: ἀπολέσασιν ἢ πον ἐπ' Reisk. (ego in ed. I.): ἀπολ. ἐπ' C (Bk. Turr.). || ὁπότε βοηθεῖεν X^k. || § 89. πολλῶ nunc ego emendavi: nam πολλοὶ praeter C etiam X^k: πολλὸ vulgo. || ῥάδιον libri (Turr.): ῥῶον Stephan. (Bk.) Isaei or. 8. § 50. V. Lobeck. ad Phryn. p. 403. || § 90. δείξατε] δείξετε Markl. || περὶ τῶν πραγμάτων] Nunc malim περὶ τούτων τῶν πραγμάτων vel περὶ τοιούτων πραγμ. || ὡς δογμίζουνοι] Num expungendum ὡς? || ἐποιεῖτε nunc restitui e libris (v. Rauch.): ποιεῖτε Cobet. (ego in ed. I.) || § 91. ἀποψηφίσεσθαι V. Foertsch. observ. p. 25. || κρύβδην εἶναι τὴν ψήφον nunc ego de meo edidi eadem collocatione, quae est ap. Dem. or. 19. § 239. (Rauch.): εἶναι om. X: κρύβδην τὴν ψήφον εἶναι C (vulgo). || § 92. περιαιείως praeter C etiam X^k, ut § 94. 95. || διὰ τούτων C (Turr.): διὰ τούτων X (Bk.). || ἄστεος ἐστέ X^k. || § 93. [ἀν] nunc seclusi Baitero auctore. || ὄνειδιῶν XC. || § 94. πονηροτάτων Reisk.: πονηροτέρων libri. || σφετέρως Markl.: ὑμετέρως libri. || § 95. ἀπέκτειναν Bekk. (Turr.): ἀπέκτεινον X: ἀπέκτεινον C. || ἀφελόντες Reisk.: ἀφελόντες libri. || § 96. φονεῖς αὐτῶν X^k. || τὴν αὐτῶν X^k. || § 98. μὴ πάθητε] μὴ ἐπάθητε C. Halmius mihi indicavit sibi scribendum videri. || σωτή-

για Reisk.: σωτήρια X: σωτήρια celt. || § 99. [οὐδέν] add. Canterus. || ὅπερ τε Saupp. (Turr.) Libri τε om. (om. Bk.) || § 100. ἡμῶν Augerus: ὑμῶν libri. || εἰσεσθαι] εἰσόψασθαι Hamakerus. Sed v. Vindic. Lys. p. 61 et 78. || καταψηφισθαι etiam nunc retinui, quamquam puto latere καταψηφισμένους etiam nunc retinui, quo simul id quod sequitur particip. πεποιημένους faciliorem explicatum habet: καταψηφισθαι Baiterus (Rauch. West.), quod non omnino necessarium esse ex or. 13. § 94 et 95 apparet. Kaysero cum Reiskio post πεποιημένους videtur φωνήσεσθαι excidisse.

Or. 13. [ΕΝΔΕΙΞΕΩΣ] quod titulo additur in codd. nunc seclusi e Dobraei sententia, qui confert § 85. V. Hoelscher. de vita et script. Lys. p. 81 sq. Saupp. ep. crit. p. 140. || § 1. V. Vindic. Lys. p. 63 sqq. || τυγχάνει οὐν μοι X^k || § 4. καὶ δὴ ὁ τι Marklandus: καὶ διότι libri. || ἀκριβῶς ἂν μαθόντες ἦδιον] ἀπο. μαθ. ἦδιον ἂν Cobetus. || § 5. ἐν τῇ πόλει] ἐν ex-pungi] voluit Hamak. Sed v. Vindic. Lys. p. 66. et Rauch. || § 6. γίνεσθαι, ἐπεβούλεον (sic interp.) X^k. || μάλιστα — καταστῆσασθαι] μάλιστα — καταστῆσασθαι Markl.: μάλιστα ἂν — καταστῆσασθαι Emperius: μάλιστα ἐπιτήδειον — καταστῆσασθαι Reiskius. || § 8. ἔτοιμοι εἶεν] ἠτιμολέον X. || κλεφῶν τῶ (sic) X^k. || § 9. ποιήσιν libri (Turr.). V. Foertsch. observatt. p. 78. Saupp. ep. crit. p. 32.: ποιήσει Bekk. || ἄλλο τι X^k, ut § 14. || § 11. ἔμεινεν C: ἔμενεν X. || καὶ τὰ κενὰ] καὶ τὰ κατὰ X^k. || ἀνδεῖς X^k. || ἀπόρας pro glossemate habet Kayserus, non iniuria, cfr. § 53. || § 12. καταλύσαι X^k. || εἰς τὰ ὄπλα ἀναπανσόμενος] V. Vindic. Lys. p. 66 sqq.: εἰς τὰ ὄπλα ἀναπανσόμενος Markl. || ἐν τῇ προφάσει] ἐπὶ τῇ προφ. Baiterus. At cfr. or. 7. § 20. V. Hamaker. de nonn. Lys. locis p. 15. nos in Vindic. Lys. p. XII sq. || § 13. στρατηγῶν Markl. Libri στρατηγῶν. || ἐννοοῦντες] ἐνοιοὶ ὄντες Cobet. V. ad or. 8. § 19. || ἦν] οἶαν Cobet. || § 14. κατασκάψαι Bekkerus (Turr.): διασκάψαι libri. || § 15. γενομένην G. A. Hirschig.: λεγομένην libri (Bk. Turr.), quod defendit Rauch. V. Emendatt. aliquot Lycurgeae p. 3. || ἐπιτρέψαι] ἐπιτρέψειν Steph.: ἂν ἐπιτρέψαι Markl. Cfr. § 47. || νεῶν Turr., qui tamen non receperunt. Libri νηῶν (Bk. Turr.). || § 17. δὲ ταῦτα] δ' ἐν τούτων Hamak. Sed v. Vindic. Lys. p. 69. || τούτους Markl.: τούτων libri. || § 19. ὄποφαινοίτο] ἀποφαινοίτο malit Bekk.: οὕτω φαίνοίτο Kayser. || ἐκπέμποσι] ὑποπέμποσι aptius iudicat Rauch. coll. or. 1. § 15.: ἐπιπέμποσι Saupp. || [τὴν πρὸ τῶν τε. βουλευόντων] inclusi Dobraeo et Hamakero auctoribus. || § 20. ἢ πρὸ] ἢ om. X. || ὡς ἴστε, μάλιστα] ὡς οἶόν τε μάλ. Sed v. Vindic. Lys. p. 70. || πολλοὶ οἱ nunc ego de meo correxi: οἱ om. libri. || ὑστέραν Tayl. Libri ὑμέτεραν. || βουλὴν τῆν Reisk. Libri art. om. || ψηφισματα τὰ B^k B^k. (Turr.) Libri art. om. || οὐκ ἐπ' Foertsch. comment. crit.

p. 9. Libri οὐκέτι. || ἅπαντα ἐλέγετο nunc restitui: ἅπαντα ἐγένετο Markl (ego in ed. I.). V. Reisk. et Rauch., qui contulit Dem. or. 23. § 20. Adde § 23. et Maetzner. ad Lycurg. p. 273. || οὐσιν] οὐκ οὐσιν X. || τὸν νοῦν προσέχ. X (Turr.): τὸν νοῦν ἦσαν προσέχ. cum Reiskio Bekkerus: τὸν ν. μὴ προσέχ. C. || § 22. ψηφίζεται nunc ego de meo dedi: ψηφίσετε X: ψηφίσατο C: ἐψηφίσατο vulgo. || Tit. ψηφισμα deest in X. || § 23. οἱ αἰρεθέντες Reisk.: Libri οἱ διαίρεθέντες. || προήσεσθαι Reiskius: προσησεσθαι libri (West.): hoc vero esset: „negaverunt se hoc in se admissuros s. dixerunt se hoc reformidaturos esse. V. Xen. memor. II. 7, 11. || παράξιν Cobet. cfr. § 32. 55. et or. 9. § 18. 21. Libri παρέξιν (Bk. Turr. West. comment. crit. IV. p. 7). V. etiam ad or. 23. § 9. || § 24. τὸ ὄνομα X et C. || μουνυχιάσιν, ut statim et § 52. X^k. || ἐκεῖ ἦσαν Tayl. (Turr.): ἐκίνησαν X: ἐκάνθισαν C (Bk.). || ποιήσασθαι Foertsch. observatt. p. 26. (Turr.): ποιῆσαι libri (Bk.). || § 25. ὑποβάλλωσιν X. || § 26. εἰ μὴ τι σοι X^k. || § 27. ὁμοία γε] ὁμοία γὰρ Cobetus. || μὲν γὰρ nunc e Cobeti con. edidi: μὲν γε libri (vulgo). || ὑπήραξε; (cum signo interrogat.) X^k. || κατέλιπε nunc ex G. A. Hirschigii con. cum Rauch. scripsi: ἀπέλιπε libri (vulgo). || § 28. ἢ ἐκείνοις ἐκπλεύσαι X (nunc cum West.): ἐκπλεύσαι ἢ ἐκείνοις C (vulgo). || ὡς δὲ Tayl. Libri ὥστε. || σοῦ τὸ Reisk. (Bk. Turr. coll. § 50.): τοῦτο C: οὕτω X. || § 29. Pro titulo est lacuna in X^k, ψ. est in mg. ut § 33. Ceterum ante ΦΗΦΙΣΜΑ additum velim ΜΑΡΤΥΡΕΣ. || hic in X^k est μουνυχιάζε. || § 30. ἐκομισθῆσαν (Agoratus, strategi taxiarchique) X^k: ἐκομισθῆ (quod ferri nequit, quum nomen Ἀγόρατος sequatur in apodosis) vulgo. || τῶν αὐτοῦ X^k. || Tit. ἐρώτησις deest sine lacuna. || § 31. πλειόνων αὐτῶν Tayl.: πλειόνων αὐτῶς libri. || ἐργάζεσθαι, καὶ αὐτῶς Saupp. ep. crit. p. 24 sq.: ἐργάζεσθαι αὐτῶς X: ἐργάζεσθαι αὐτῶν ὥστ' C (Bk.). Kays. in annal. Heidelb. con. ἐργάζεσθαι ὥστε καὶ οὐτοσί. || κατηγορημένοι] κατειρημένοι Cobet. in Mnesymes fasc. 1. (1854) coll. § 50. V. ad or. 7. § 35. || § 32. μουνυχιάσιν X^k. || [μετὰ τοῦτο προσαπογράφει ἑτέρους τῶν πολιτῶν] delenda esse vidit Dobraeus ut petita e § 56., deleverunt Turr. conferentes § 53. || ἀπέχρη ἢ ἐν τῇ βουλῇ γεγενημένη Bremius et Cobetus: ἀπέχρη ἐν τῇ βουλῇ μῆνυσις μὲν ἢ γεγενημένη X (in qua scriptura μὲν ἢ videtur iteratio initii insequentis verbi esse): ἀπέχρη ἐν τῇ βουλῇ μῆνυσις ἢ γεγενημένη C (Bk.): ἀπέχρη ἐν τῇ βουλῇ μῆνυσις μόνη (e Reiskii con.) γεγενημένη Turr.: ἀπέχρη ἐν τῇ βουλῇ μόνον γεγενημένη Rauchenst. || ἀλλ' οὐκ οἶμαί σε ἔξαρον ἂν γενέσθαι nunc ego de meo emendavi: ἀλλ' οἶμαί σε ἔξαρον γενέσθαι X: οὐ γὰρ οἶμαί σε ἔξ. γενέσθαι C (Bk. Turr.), unde cum Reiskio in ed. I. scripsi οὐ γὰρ ἂν οἶμαί σε ἔξ. γεν. Pro ἂν γενέσθαι possis etiam cum Cobeto γενήσεσθαι. || Tit. ἐρώτησις iterum deest in X, ut § 30. ||

§ 33. Tit. *ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ*. Reisk. (Turr.) Libri singularem (Bk.). || *καὶ τὰ ἐν τῷ δήμῳ καὶ τὰ* Utrumque τὰ deleri voluit Hamak. Sed v. Vindic. Lys. p. 71. || § 34. *κατεσκάφη καὶ* Reisk.: libri *κατεσκάφησαν*. || *καὶ τί οὐ τῶν δεινῶν* Saupp. (ep. crit. p. 78.): libri *καὶ τοιοῦτον δεινῶν* (Bk.). || § 35. *κατεσκάφησαν* Quidni *κατέστησαν*? || Pro titulo ψ. est in mg. X^k, ut § 29. || § 37. *καδδίακουσ*, praeter C habet etiam X^k. || *τὴν μὲν καθαιρούσαν ἐπὶ τὴν ὑστέραν . . .* Sic nunc ego scribendum existimavi secundum X puncta insuper adiciens. *τὴν μὲν ἐπὶ τὴν πρῶτην, τὴν δὲ καθαιρούσαν ἐπὶ τὴν ὑστέραν* C (vulgo: solus Rauch, codicis huius additamentum secluserit): *τὴν μὲν καθαιρούσαν ἐπὶ τὴν ὑστέραν, τὴν δὲ σώζουσαν ἐπὶ τὴν προτέραν* post Ald. Reiskiana, recte fortasse. Totum incisum secludendum censet Kayserus in *annal. Heidelb.* p. 230. || *ὡστε ἐν X^k: ὡστ' ἐν vulgo.* || § 38. Tit. *ὀνόματα* deest X. || § 39. *ἀδελφὴν* ἀδελφὸν X. || *τοῖς αὐτῶν X^k.* || § 40. *μέλαν τε λιῶντον ἡμερισμένη . . .* Sic nunc scripsi e X, punctis insuper adiectis: aliquid enim deesse iam Reiskins sensit *καὶ διακρόνουσα* vel *καὶ πενθούσα* addendum esse ratus. Kayserus in *annal. Heid.* p. 230. *καὶ ἀποκειραμένη* supplevit coll. Isaei or. 4. § 7. et Eur. Iph. Aul. 1416. In ed. I. pro *τε* cum Koenio ad Corinth. p. 72. τὸ edidi. || § 41. *τὰ αὐτοῦ* nunc e X scripsi (qui tamen ex more *τὰ αὐτοῦ*): *τὰ ἐαυτοῦ* vulgo. || *τοῦτον* Cobet.: *τούτον* libri (Bk. Turr.). || *αἴτιος ἦν* αἴτιος αὐτῷ ἦν Cobetus. || *τοῦτο* idem: *τούτο* libri (Bk. Turr.). || *τῷ αὐτοῦ X^k.* || *ὑπὲρ αὐτοῦ* Saupp. coll. § 42. 92. 94. Cett. *ὑπὲρ αὐτοῦ*. || § 42. *κνεῖν* C (Turr.): *κνεῖν* X (Bk.): illud recepi hand ignarus eorum quae observavit Lobeck. ad Soph. Aiac. p. 182 sqq. || *τῇ αὐτοῦ X^k.* || *ἐξ αὐτοῦ X^k.* || *τῷ γενομένῳ* Vir doctus in Mnemosynes p. III. (1854) coniecit *αὐτῷ ἀνδρὶ γενομένῳ*. || *ὑπὲρ αὐτοῦ X^k.* || § 43. *ἐκ ποδῶν X^k.* || § 44. *μὴ supra ἐλεεῖν* recentiore manu supraser. in X^k. || § 45. *σφετέρους αὐτῶν* inclusi Dobraeo auctore. || *καταλείποντες* Hamakerus: *καταλιπόντες* libri (Bk. Turr.). || *οὐ ἤλιπον* — *ταφήσεσθαι* debebat Hamak. Sed v. Vindic. Lys. p. 71 sq. || *σφετέρων αὐτῶν* uncis inclusit Rauch. || *τελευτήσκειαν* Cobet. Libri *τελευτήσκειαν* (Bk. Turr.). || § 46. *γένονται* Tayl.: *γένονται* libri. || *ἐτι δὲ τὰ τελεῖν* — *πόλεως τὴν πόλιν* insiticia putat Hamakerus coll. § 43. || *ὡς ante κατεσκάφη* secluserit Rauch. || *τὰ νεώρια* τὰ om. X. || *τὴν ἀγορὰν ἡμῶν* X et C. || § 47. *αὐσίας* om. X et C. || *ταῦτα ἐκείνοι* — § 48. *τῶν κακῶν τῶν γεγεννημένων* expungenda censet Hamak, ut conflata e § 15. 16. 33. || § 48. *βουλομένους* βουλομένους γ' Ziel. in diurnis anti-quar. 1844. p. 415. Sed cfr. § 16. || *πράξει τῇ πόλει* *πράξει τὴν πόλιν*. Sed v. Voemel. ad Hegesippi or. de Halonn. p. 150. || *τῇ πόλει ἐπιβουλεύειν* libri (Turr.): *τῇ βουλῇ ἐπιβουλ.* Reisk. (Bk. West.): [*τῇ πόλει*] *ἐπιβουλ.* Rauch, Sed v. Kayser. In

annal. Heidelb. p. 230. || [*τῷ πλήθει τῷ ὑμετέρῳ*] secluserit Vanderheidio auctore. V. Tayl. || § 49. *δεῖ γὰρ* nunc e libris restitui: *δεῖν γὰρ* (partic.) ego in ed. I. || *ὁ οὐκ ἂν* nunc e Vindob. scripsi: *κἂν X*: *ὅπερ οὐκ ἂν* C (Bk. Turr. West.): *οὐκ ἂν* ego in ed. I. Totum locum sic constituit Cobetus: *καὶ γὰρ ὡς οὐ κατεμύνησε — τοῦ θανάτου οὐκ ἂν δύνατο οὐδέποτε ἀποδείξει.* || [*ἀποδείξει*] ego iam in ed. I. de meo secluseram. || § 50. Tituli in mg. X^k leguntur (non omituntur). || § 51. *ἐμύνησε ταῦτα* ἐμύνησε πάντας conii. Reiskius: ego nunc ταῦτα deleverim. || *οὐδ' ἂν τοῦτο* Stephan. (Turr.) Libri *οὐδ' ἂν τοῦτον* (Bk.). || *καταλυθεῖν ἂν* Markl. Cfr. Xen. Anab. V. 9, 28 (ibique Krügerus). Thucyd. II. 93.: *καταλυθεῖσαν* libri: *καταλυθεῖη* Bekk. (Turr. Rauch.) || *τούτον* libri (Turr.): *τούτον* Bekk. V. Foertsch. observatt. p. 27 sq. Cfr. Emendatt. Lys. fasc. p. 21. nota. || § 52. *ὑπερβολή X*. || *ἐκείνων* nunc revocavi e X^k et C: *ἐκείνο* enim non habet X. || *μύνησθε* Tayl. (Turr.): *μυμήσθαι* libri (Bk.). Cfr. Emendatt. Lys. fasc. p. 21. || *τοῦτο* Cobetus: *τούτο* libri (Bk. Turr.). || *ὁ τ' ἐπὶ* (divisim) X^k. || *οἱ ἐγγρηταί* Markl. Libri art. om. || § 53. *ἐπίθον* Cobet. Libri *ἐπίθον* (Bk. Turr.). || *Ἀθηναίων* nunc e Vindob. recepi, nam *Ἀθηναίως* X^k habet: *Ἀθηναίως* vulgo. || Post *ἔτυχον* Kays. in *annal. Heid.* p. 230. interponi vult *φαστῶνης*. || § 54. *Καριεύς* e Bergkii emendatione scripsi. Cfr. Steph. Byz. v. *Καρία* p. 359, 16 ed. Mein. Libri *Καριεύς*, unde Palmerius *Ἰκαριεύς*, quod receperunt editores omnes, falso. Hunc enim Xenophontem civem Atheniensem esse non potuisse demonstravi in Emendatt. Lys. fasc. p. 9 sqq. Praeterea idem Bergk. coniecit *Καρνεύς* vel *Καριεύς*. || *οὕτω . . . X*, in C est lacuna novem litterarum (om. Bk. Turr.). V. Reisk. ad h. l. et liber quem inscripsi *Die oligarchische Umwälzung* p. 52 nota 18.: *οὕτω* conii. Westermann. (Commentat. crit. IV. p. 9): *οὕτως ὡς ἴσως* Rauch. || *οὐκ ἄξιοι* habet X^k (e Bekkeri nota coniiiciat aliquis *οὐκ ἄβεςο*). || *ἀπολλύσαν* ἀπώλεσαν Hamakerus. Sed v. Emendatt. Lys. p. 9. nota. || *τὰ ἠδιστα* τὰ βέλτιστα Hamak. V. Vindic. Lys. p. 76. || § 55. *ἀναφέρειν τί X^k* || *τοῦ τῶν τῶν τοιάνοντα X^k* (prius *τῶν* in extrema pagina est). || *οὕτως οὐκ* Dobr.: *οὕτω οὐκ* libri (Bk. Turr.). || *ἐν μουνυγίσιον X*. || *ἐδρίσκονται* Reisk.: *ἐδρίσκων τε X*: *ἐδρίσκουσι C*. || § 56. *τῆσθε* Augerus (Turr. coll. § 50., or. 6. § 23. 24. Andoc. or. I. § 20.): libri *ἀληθεῖ* (Bk.), quod non defenditur locis ab Westermanno allatis or. I. § 28. or. 4. § 12. 13. or. 19. § 54. || *δικαίως καταψηφισάμενοι* Hic equidem *δικαίως* in ed. I. deletum volebam transpositumque ante *ἐκείνος* § 57. Kayserus vero nunc in *annal. Heidelb.* p. 230. neutrum necessarium putans § 57. flagitat *ἢ πον Ἀγόρατος καὶ δικαιοτέρον ἀποθανεῖται* vel *σφόδρα γε δικαίως ἀποθαν.* atque iam Reiskius voluerat *ἢ πον Ἀγ. γε πολὺ δικαιοτέρον ἀποθ.* || *δημῶν* Schottus. Libri *δημῶν*.

§ 57. ὅς γε Toupius ad Longin. p. 211. Libri ὄσως. || § 58. Χολλείδη Harpocrat. p. 185, 3. Libri Lysiae Χολλείδη (Bk. Turr.). Cfr. Meier. de gentil. Att. p. 54. Ross. dem. Att. p. 63. (coll. p. 140.) Stephan. Byz. I. p. 695, 6. ed. Meinek. (qui illic Χολλείδαι scripsit, quamquam libri Χολλείδαι habent, sed vs. 8. cod. optimus Rehdig. Χολλειδεύς et vs. 8. et 9. idem Χολλειδών). || μουνυγιάων X^k. || § 59. ἀπογράφας ἀπέκτεινας Jacobs. animadvers. in Athen. p. 172. (nunc recepi): ἀπογράφας X et Coisl.: ἀπέγραφας C (Turr. et ego in ed. I.): ἀπέτριψας Reisk. (Bk.) || τοῦτο μέντοι X^k. || οὐ καθάρως Taylor. coll. Luciani Tim. 52. Adde eiusdem Rhetor. praec. 24. Dem. or. 57. § 55. Libanii vita Dem. p. 5, 6. Bekk. Herod. I. 147.: οὐ καλῶς libri. Dobraeus voluerat οὐκ ἀληθῶς. V. Emendatt. Lys. fasc. p. 13. || § 61. καὶ ὑπὸ σοῦ] Nunc malim καὶ αὐτὸς ὑπὸ σοῦ. || [καὶ Ξενοφῶν — ὁ Θεσίος] seclusi Dobraeo auctore, qui haec desumpta putat e § 54. V. Emendatt. Lys. fasc. p. 12. Ceterum ὁ Ξενοφῶν X. || τῆς τότε Markl.: τῆς τε libri. || ἀπέγραφας Tayl. Libri ἀπεγράφης. || § 62. εἰ μὲν X (nunc): εἰ μὲν οὖν C (vulgo). || οὐδὲ πάποτε οὐδ' ἢ ὅμων X^k. || § 63. συλληφθέντες γε nunc ego correxi: συλληφθέντες δὲ X^k: δὲ om. vulgo. || § 64. μέντοι C: μὲν X. || Εὐμάρης Stephan.: libri Εὐμαρῆς. || § 65. [Πολλὰ τοίνυν — § 67. ὡς δὲ ἀληθῆ λέγω, μάρτυρας κάλει] ab interpolatore intrusa esse ostendit Hamak. p. 53 sqq. Quare nunc uncis circumsaepsi cum Rauch. || Πολλὰ] Τάλλα Dobr. et Foertsch. observatt. p. 31., Bekk. coni. Πάντα. || ὄφλησεν] Si haec Lysiae esse persuasum haberem, cum Sauppio corrigerem ὄφλην. || § 66. Ἰκανῶς Bekk. (Turr.): κανῶς libri. || § 67. ἀστῆς C: αὐτὸς X. || § 68. φαινιπιπίδην X. || ἐνθάδε Markl. Libri ἐνθὲνδε. || § 69. ἢ πον τοῦ C (Turr.): ὑπὸ τοῦ X: ἦπον τούτου Tayl. (Bk.) || § 70. φησὶν] φήσει Kayserus in annal. Heid. p. 231. || Ἀθηναίων] ἀθηναῖ (i. e. Ἀθηναίων) X^k, dein ἀθηναίων, ut correctio (ex φ in ο) statim facta appareat. || αὐτὸν ἐδήμος (sic) X^k. || § 71. ἐπετυχέτην] περιετυχέτην Cobet. || ἅμα τούτω ego de meo: ἀλλὰ τούτω X: ἀλλ' ἐν τούτω C (Bk. Turr.). || Ἀγόρατος δὲ Markl. Libri Ἀγόρ. τε. || οἶδε] εἶδε Dobr. et Hamak. At v. Vindic. Lys. p. 78. || Ψήφισμα.] Hoc ipsum decretum inesse in Ussingii Inscript. Graec. ined. (Havn. 1847.) nro. 56. vidit Bergk in diurnis antiquar. 1847. p. 1099 sq. || § 72. πεποιημένον . . .] Plura hic desiderari vidit Taylor. || τὰ σφῶν nunc e Sauppil coniect. dedi: τὰ om. libri. || § 73. οὐτος πολὺ] οὐτοσι πολὺ Sauppil apud Rauch. || πολὺ ἡμῶν X. || κατεφρόνει nunc cum Cobeto scripsi (Rauch.): καταφρονεῖ libri. ||

ἔξεκ — κλισιαξ X^k (sic eadem m. suprascr., in ἔξεκ versus finitur: est tamen eadem forma § 76. in medio versu). || οὐκ ἀπέκτεινε Contius (Turr.). Libri οὐκ ἂν ἀπέκτεινε. || δι' ὁ Saupp.: δι' ἂν

libri (Bk. Turr.). Cfr. § 76. || ἐκεῖνοι ἀπέθανον X. || § 74. ἢ ἐπὶ] ὄτ' ἐπὶ X, unde in ed. I. effeci ἢ τότε' ἐπὶ. || ἂν λαβόντες] ἀναλαβόντες X. || φρυγόντων Turr.: φρυγόντων libri (Bk.). || § 75. εἰ μὲν οὖν μὴ ἀποκτείνας προσποιεῖται, ἀδικεῖ] Ad προσποιεῖται est ἀποκτείναι intelligendum. V. Rauch.: εἰ μὲν οὖν μὴ ἀπέκτεινας, πρὸς πολιτείαν ἀδικεῖ Hamakerus. Ego vero in Vindic. Lys. p. 80 sq. conieceram εἰ μὲν οὖν μὴ ἀποκτείνας προσποιεῖται πολίτης εἶναι (vel etiam ποιητὸς εἶναι coll. Aristot. Pol. III. 1. p. 71. ed. Götting.), ἀδικεῖ. || § 77. ἀπὸ Φυλῆς X (nunc recepi): τοῖς ἀπὸ Φυλῆς C (vulgo). || τινες ἐπὶ Φυλῆς Rauch. (nunc): τ. ἐπὶ Φυλῆν libri: Dobr. secludi volebat. || § 78. οὐχ οὕτω nunc e C revocavi, quum X^k habeat οὕτω, non οὐπω (om. οὐχ): οὐπω οὕτω vulgaris lectio ante Bekk. (Turr. et ego in ed. I.). Ceterum in X^k sic distinctum: αὐτοὺς, ταῦτα λέγων οἱ οὕτω. || § 79. ἐπὶ Φυλῆ auctoribus Westerm. et Kaysero scripsi: ἐπὶ Φυλῆν libri, seclusit cum Dobr. Rauchenst. || σύσκηνος γινόμενος X^k. || οὔτε ὁ ταξίαρχος nunc e Sauppil coniectura scripsi: libri art. om. || § 80. αἱ διαλλαγῶν Dobr. Libri art. om. (om. Bk. Turr.) || hic praeter consuetudinem πειραιῶς habet X^k. || καὶ ἐκεῖ Schott. (Turr.): καὶ ἐκεῖνος X: καὶ τότε C (Bk.). || § 81. πύλαις Palmerius (Bk. Turr.). Libri φυλαῖς. || § 82. V. Vindic. Lys. p. 82 sqq. || καὶ ἐπὶ Φυλῆ C (nunc): καὶ ἐπὶ Φυλῆν X (ego in ed. I.). || οὐδεὶς γὰρ — αἴτιος debebat Dobr., ut e § 79. huc translata. || πόλιτας Tayl. Libri ὀπλίτας. || κατέταξε X^k: κατέταξεν vulgo. || § 83. ἐγὼ μὲν οἶμαι in ed. I. cum Reiskio uncis circumdederam. V. Rauch. || § 85. καὶ διασχυρίζεσθαι X^k (non καὶ ἰσχυρίζεσθαι, quod fortasse C habet, ut Bekkerus notas codicum permutasse videatur): καὶ τῶδ' ἰσχυρίζεσθαι Reisk. (Bk.): καὶ τούτω ἰσχυρίζεσθαι Kayser. in annal. Heid. p. 231. || ἐπαγωγῆ X, sed non plane certum Kayser. dicit sic legi in cod., infra sane est ἐπαγωγῆ, sed § 86. ἀπαγωγῆ. || ὁ πάντων C: ὁ om. X. || ἑρατώνην Dobr. et Emper. (Turr.) Libri ἐνοχος ἂν ἑρατώνην (Bk.). || αὐτῶ εἶναι X^k. || § 86. Locum desperatum et saepe tentatum sic dedi, ut legitur in libris mser., nisi quod οὐκ ante οἰόμενοι interposui cum Taylora. — Sauppil et Rauchensteinii coniuncti in huius editione ita coniecerunt: δοκοῦσι δ' ἔμοιγς οἱ ἐνδεκα οἱ παραδεξάμενοι τὴν ἀπαγωγῆν ταύτην, οὐκ οἰόμενοι Ἀγοράτω συμπράττειν τότε, ἀλλὰ διασχυρίζομενοι, σφόδρα ὀρθῶς ποιῆσαι, Διονύσιον τῆ ἀπαγωγῆ, ἢ ἀπάγει, ἀναγκάζοντες προσγράψασθαι τὸ γε ἐπ' αὐτοφάσῳ, ἢ πᾶς οὐκ ἂν εἴη; πρῶτον μὲν ἐναντίον πεντακισίων ἐν τῆ βουλῆ — ἀπογράφας. τίς ἂν ἀποκτείνει καὶ αἴτιος γένοιτο τοῦ θανάτου; Ceterum v. Saupp. ep. crit. p. 142. et Rauchenstein. in Philologo V. p. 519 sq. Equidem ἐπέχω. || τίνος ἀποκτείνε X^k. || § 87. οἴεται] Foertsch. observ. p. 34. et nos in Vindic. Lys. p. 52 sq. || ὁ αἴτιος Emperius (Turr.). Libri art. om. (om.

Bk.) Paulo ante οὐκ οὐν X^k, sicut dedimus, οὐκοῦν Bekk. || § 88. ἐν [τῷ] Πειραιεῖ] nunc Baitero auctore art. seclusi cum Rauch. || ἐμποδῶν γ' οὐν X^k. || ἐπ' αὐτοφώρῳ τι] Reisk. τι om.: Dobr. et Emper. τὸ ἐπ' αὐτοφώρῳ. V. Vindice. Lys. p. 85. Ceterum ἐπ' αὐτοφ. τί X^k. || τῷ παραγματι Reisk. Libri τῷ γράμμετι. || οὐ τι πιστεύει Reisk. (nunc cum Turr.): οὔτε πιστ. X: οὐ πιστεύει C (Bk. ego in I.). || § 90. εἶχον ἂν τινα Baiterus. Libri ἂν om. (om. Bk. Turr.) || οὐδέν· οὐδένα Reisk.: libri οὐδέν om. || τοῖς ἐν Πειραιεῖ] nunc ex emendatione Palmerii scribere malui, quam probare Baiteri coniecturam ἢ τοῖς ἐν ἄστει. Libri τοῖς ἐν ἄστει, unde equidem suspicor τοῖς ἐν Πειραιεῖ] ἀλλὰ τοῖς ἐν ἄστει vel τοῖς ἐν ταύτῳ. || § 91. „C post δῆμον lacunam habet versus dimidii. πεποιήσθαι inserebat Reiskius.“ Bekk. In X^k nullum est lacunae vestigium. || αὐτοῦ X^k, ut et infra. || προδοῦς C. — In ed. Reisk. barbare προδόσας: in X Coisl. Vindob. est προδόντα, unde Reisk. προδοῦς πάντα, recte fortasse. || οὐ κατὰ Emperius (Turr.): οὐ καὶ διὰ libri (Bk.). || § 92. ὑμῶν ἐνὶ X. || ὑμῶν ἐπέσησαν καὶ ἡμῶν X. || ἐμβραχὺ Dobraeus: βραχὺ libri (Bk. Turr.). V. Emendatt. Lys. fasc. p. 30 nota. || τί ἐκείνοι X^k. || § 93. ἀνεῖναι] ἀφείναι Markl. At recte Turr. conferunt Xen. Hell. II. 3, 51. Adde Anab. VII. 6, 30. || περιεστημότα Markl. Libri παρσητημότα. || ἐργάσθη] ἐργάσθη Baiterus. || οὐ μόνον τούτου C: οὐ μόνον τούτῳ X. || τῇ αὐτῇ] ἀλλὰ τῇ αὐτῇ X, unde ἅμα τῇ αὐτῇ Dobr. (West.): mihi ἀλλὰ videtur repetitum esse e superiore versu. || § 94. γινώσκετε X^k: γινώσκειτε vulgo. || αὐτῶν X^k. || § 95. ἐγένοντο] ἐγένετο maluit Saupp. || αἰτίον τούτων] αἰτίον τούτου X. || [ἅπαντα] seclusi Tayloro suadente. Sententiae aptum foret καθ' ἑκαστον. || § 96. ἐδόκει Markl. Libri δοκεῖ. || οὐχ ὁμόσηφοι γίνεσθε ἐπειτα delenda censuit Reiskius.

Or. 14. § 1. παρέσχε. ὥστε X^k. || § 2. τοσοῦτο X (nunc): τοσοῦτον C (vulgo). || ἐπ' ἐνίοις Reisk. Libri ἐπινυκίοις, quod tuetur Kayserus, sed obstat genitivus ἂν. Tamen ego quaque aliquid fortius et significantius requiro quam ἐπ' ἐνίοις. || τοὺς ἐχθροῦς] Emperius aut ἑτέροισ, aut etiam τοὺς ἑτέροισ scribendum putat. Ego vero καὶ τοὺς ἐχθροῦς scripserim. || § 3. περὶ μὲν X (nunc): περὶ μὲν οὐν C (vulgo). || [Ἀνάγνωθι — ΝΟΜΟΣ.] secludenda esse vidit Bakius schol. hypomn. II. p. 280. || § 6. ὅσοι ἐάν X^k. || § 7. ἀστρατίας praeter C etiam X^k. || καταλεγεῖς ὀπλίτης nunc e Stephani emendatione edidi: ὁ καταλεγεῖς ὁ πατήρ X et Vindob.: ὁ καταλεγεῖς ὁ πηρον Coisl. et Sangermann.: οὐ καταλέγη, λειποταξίου δὲ ὅτι C (Bk.): καταλεγεῖς οὐ πατήρ, λειποταξίου δὲ ὅτι Emper. (Turr. et ego in ed. I.): Totum locum sic constituit Bergkius καταλεγεῖς ὀπλίτης οὐκ ἐπέξηλθε μεθ' ὑμῶν στρατοπεδουμένων, λειποταξίου δὲ ὅτι οὐ παρέσχε (in X et Vindob. est οὐ παρέσχε). Kayserus

vero ita: καταλεγεῖς οὐ πατήρ, οὐδὲ παρέσχε μετὰ τῶν ἄλλων ἑαυτὸν τάξει, οὐκ ἐξηλθε μεθ' ὑμῶν στρατοπεδουμένων, δειλίαι δὲ κ. τ. ἔ. V. Rauchenstein. in annal. Lips. p. 145 sq. || ἐξηλθε Reisk. Libri ἐπέξηλθε (Bk. Turr.). || στρατοπεδουμένος Tayl. (Turr.): στρατοπέδω μόνος XC (Bk.): στρατοπεδουμένων Reiskiana. || δεῖν αὐτὸν Schott. et Emper. (Turr.): δεῖ ἑκαστον libri (δεῖν ἑκαστον Bekk.). || ὀπλιτῶν Stephan.: πολιτῶν libri. || § 8. ποιήσεσθαι] ποιήσασθαι X^k (non ποιήσεσθαι). || § 9. Οὗτος C: ὅτι X. || τῶν πολιτῶν libri (Turr.): τῶν ὀπλιτῶν Reisk. (Bk.). || § 10. Ἰππεύσαντες δὲ Stephanus: Ἰππου ὄντες δὲ X: ἔφιπποι δὲ ὄντες C (Bk.): Ἰππεύοντες δὲ Emperius (Turr.). || καὶ τὸν ἄλλον nunc e X^k recepi: καὶ om. vulgo. || § 11. ὅτι, εἰ] ὄν' εἰ X^k. || δειλίαν deleri vult G. A. Hirschig. || § 12. τὸν ὑμῶν Reisk. Libri τὰ ὑμῶν ὑμῶν. || § 13. ἐάν — καταψηφισθήσθε Coraes ad Isocr. II. p. 313., qui aut illud, quod ego recepi, aut εἰ — καταψηφισθήσθε, quod ediderunt Turr., legi voluit. Libri ἐάν — καταψηφισθήσθε (Bk.). Duplex protasis per eandem coniunctionem (ἐάν — ἐάν et εἰ — εἰ) et in principio et in fine enunciati introducta est etiam Lys. or. 21. § 6. or. 26. § 7. Dem. de cor. § 217. (v. Dissen. ad Dem. de cor. p. LXXVI.), Aeschin. or. 2. § 33. || § 14. φίλοι Markl. Libri φίλοι. || § 15. τάρεστα X^k: τὰ ἀρεστά vulgo. || τὴν ψήφον φέρειν C: φέρειν deest in X^k lacuna relicta. || § 16. ἐξαιτήσονται] αἰτήσονται G. A. Hirschig. Cfr. § 22. || τὸσαύτην δειλίαν deleri vult idem. || ὄν' εἰ] ὄν' om. X. || § 17. ὅτε C: ὅταν X. Sic infra § 36. ὅτε μὲν C: ὅταν μὲν X. || παῖς ἂν Reisk. (Turr.): παῖς ἦν καὶ C (Bk.): παῖς ἦν X. || τὰ τοῦ πατρὸς Reisk.: τὰ πατρὸς X: τοῦ πατρὸς C. || § 18. τὸ αὐτῶν Baiter.: τὸ αὐτῶν libri (Bk.). || μηδὲν ἂν nunc e Taylori coniectura dedi: μηδένα ἂν libri. In ed. I. cum Cobeto scripseram μηδένα [ἂν]. || μηδ' ἂν τὰς nunc e X recepi: μηδὲ διὰ τὰς C (vulgo), in qua scriptura Cobetus μηδὲ alienum existimavit. || § 20. προσταττόμενα] πραττόμενα X^k, ut § 21. ubi varietatem scripturae memorat Bekk., h. l. neglectam. || § 21. ποιούμενοι, φιλοτιμούμενοι δὲ] ποιοῦνται, φιλοτιμούμενοι (sine δὲ) Reisk., quod nunc mihi probatur. || οὐδὲν ἄλλ' ἔδει X. || γὰρ ἂν Baiter. Libri ἂν om. (om. Bk. Turr.) || ἡγοῦντο Markl. — Libri ἡγοῦντο (vulgo). || § 22. Ἰππεύει δεδομισμένους Scaliger: Ἰππεύειν δεδομισμένους X: Ἰππεύειν δεδομισμένους ἐστὶν C (Bk.): Ἰππευε δεδομισμένους Markl. (Turr.) || ἀποτοῖς χαρίζεσθαι, μνησθαι Dobr. et Baiterus ad Lycurg. p. 153 sq. (Turr.): ἀποτοῖς ὀργίζεσθαι, μνησθαι X: ἀποτοῖς ὀργίζεσθαι μνησθαι δὲ C: ἀποτὸ ὀργίζεσθαι, μνησθαι Bekk. || ποιήσονται X^k: ποιήσονται vulgo. || § 23. τὸν Ἀλκιβιάδην] Nunc aut expungi articulum aut τὸντοῦ Ἀλκιβ. corrigi malim. || τὴν αὐτοῦ Markl. (Turr.): τὴν αὐτοῦ libri (Bk.). || § 24. ἀποδέχεσθαι X^k. || § 25. ἐπινε μὲν Turr.: ἐπινεν Reisk. (Bk.): ἐπι μὲν X: νυκτός τε C. ||

ὑπὸ τῷ ἀετώματι est Bergkii in exercitatu. crit. spec. VI. (Marburgi 1851.) p. 7. coll. Harpocr. v. ἀετός emendatio. Alii coniecunt vel ὑπὸ τῷ αὐτῷ ἡματίῳ (Turr.), vel ὑπὸ τῷ αὐτῷ ἐλματι vel ὑπὸ τῷ αὐτῷ στρώματι (Bk.), vel ὑπὸ τῷ αὐτῷ στρώματι. X^k habet ὑπὸ τῷ αὐτῷ (sic sine accentu): C autem ὑπὸ τῷ αὐτῷ οἰήματι. || ἐκώμαξ δὲ Reisk.: ἐκώμαξ X: καὶ ἐκώμαξ C. || δόξει Coisl. Vindob. Sangerm. (Turr.): δέξει X: δόξειεν C (Bk.). || § 26. ὑπὸ Ἀλκιβιάδου libri (Turr.). V. Dobr. et Emper. observ. p. 36 sq.: ὑπὸ Ἀρχεβιάδου cum Reisk. Bekkerus. || Ὀρεοῦς nunc ego correxi (v. Steph. Byz. I. p. 496. ed. Meinek. et Thueyd. VI. 7.), quanquam obscura res est: ὄρεοῦς X^k (non ὄρεοῦς) et γο. C: ὄρεοῦς C (Turr. et ego in I.): Ὀρεοῦς Bekk. || τελευτῶν δὲ] τελευτῶν τε X^k. || § 27. οὐτως ἐμῶσι] οὐτω μισῶ X^k. || οὐδ' ἂν Reisk.: οὐδὲ libri. || Ἀρχεβιάδης Reisk. Libri Ἀρχεβιάδης. || § 28. τοὺς αὐτοῦ X^k. || τὴν αὐτοῦ γυναῖκα X. || ὡς οὐκ ἀδελφῶν] G. A. Hirschig. coni. οὐχ ὡς ἀδελφῶν. || αὐτῆς — ἐκείνης] Nunc aut alterutrum delendum videtur, aut cum Markl. αὐτοῦ — ἐκείνης scribendum. || τὴν αὐτοῦ Turr.: τὴν αὐτοῦ X: τὴν ἐαυτοῦ C (Bk.). || § 29. πεπραγμένων] γεγραμμένων praeter C etiam X^k. || ἀλλ' ὄν Reisk. Libri ὄν μᾶλλον (Bk. Turr.), in qua scriptura illud ipsum delitescit quod dedi: μᾶλλον autem hic nihil valet. || οὐτος X (Turr.). V. Cobet. p. 88.: ὄδ' C: ὄ δ' Bekk. || πολοστόν X^k. || τῶν οὐειδῶν τῶν Markl.: τῶν εἰδῶν τῶν X: τῶν C. || προσόντων Cobet. coll. Dem. de cor. § 264.: προσημόνων libri (Bk. Turr.). || § 30. Ἀλκιβιάδου, ὃς ἐπέισε] ἀλκιβιάδου ἐπέισε X^k. || δεικέλειαν X^k. || § 31. ὄντιν ἂν λαμβάνετε C: ὄντιν λαμβάνεται X: ὄντιν ἂν λαμβάνετε Reisk. || § 32. ἄξιον εἰνεῖν] ἀξιον ἐνεκεν vulgo. || στρατεύσας Markl. Libri στρατεύσασθαι. || § 33. Φυλῆν] φυλακὴν X. || § 35. αὐτῶ] nunc ego seclusi: αὐτῶ enim supraser. in X^k, quanquam eadem m. || § 37. αὐτῶν τοῖς Λακεδαιμονίοις ego de meo. V. Emendatt. Lys. fasc. p. 24. — Libri αὐτοῖς Λακεδαιμ. (Bk.): αὐτῶν Λακεδαιμονίοις cum Markl. Turr. || § 38. αὐτοῦ καταγγ. X^k. || § 39. ἐν τῇ ναυμαχίᾳ Reisk. Libri art. om. || τοῖς τριάκοντα] τοῖς λ' X^k. || καὶ τὸν πατρός πρὸς μητρός πάππον Turr. secundum Harpocr. v. Ἀλκιβιάδης. Cfr. Vater. Rerum Andocid. I. p. 12. nota: καὶ τὸν πρὸς μητρός X^k (non om. praepositionem): καὶ τὸν μητρός Bekk. || § 40. μηδὲ μίαν X^k. || § 42. διακείμενοι — πολιτευόμενοι] πολιτευόμενοι — διακείμενοι Bekk. in add., cui nunc assentior. || ἀλλ' ἀπερ' πεπόνθασιν, ἅπαντα πεποιήκασιν, καὶ ἃ πεποιήκασιν καὶ πεπόνθασιν nunc ego de mea coni. correxi („sed ea ipsa, quae passi sunt, ea omnia patrauerunt, et quae patrauerunt, ea etiam passi sunt“): ἀλλ' ἄτε πεπόνθασιν ἅπαντα ἃ πεποιήκασιν καὶ πεπόνθασιν X^k: ἀλλὰ καὶ πεπόνθασιν καὶ πεποιήκασιν ἅπαντα C, quod nihil est

(vulgo). || § 43. ἀπολογεῖται X^k. || ἤσθησθε Dobr. et Boissonad. ad Philostr. epist. p. 98.: ἴστε Reisk. (Turr.): libri εἴσθησθε (Bk.). || § 46. πολλοστόν] τὸ πολοστόν X^k, sed articulus erat reiciendus. V. Foertsch. observatt. p. 42 sq. || § 47. ψηφισόνται C: ψηφίσονται X. || Titulos tres add. Markl. (add. Turr., om. Bk.)

Or. 15. § 1. τῆς ἀστρατίας X^k, ut § 4. || κοινούς] κοινωνούς X. || ὃ ἂν nunc e Reiskii emendatione scripsi (Rauchenstein. in annal. Lips. I. d. p. 146.): ὡς ἂν libri (Bk. Turr.): οἷς ἂν Markl. (ego in ed. I.) || § 2. εἰ ἐν Reisk. Libri ἐν om. || δίδόντες Tayl. Libri δίδόντες. || τῶν μὲν μὴ] καταψηφίζεσθαι, τῶν δὲ] καταψηφίζεσθαι Turr.: τὸν μὲν μὴ καταψηφίζεσθαι X: μὴ καταψηφίζεσθαι C (Bk.). Marklandus voluerat τῶν μὲν καταψηφίζεσθαι, τῶν δὲ μὴ. || § 3. γένοιτο, εἰ] γένοιτο, ἢ εἰ Meier. in Comment. V. 3. de orat. Andoc. c. Alcib. p. 15. n. 147., quod etsi Graecis valde usitatum (v. ad or. 11. § 10.), necessarium tamen non est. || τολμήσει ὁ Markl. Libri § 10.), necessarium tamen non est. || τολμήσει. || ἐν ταῖς Reisk. Libri ἐμβαῖς. || § 4. ὁ τι X^k, ut passim. || διόλοι Bekkerus: δεήσει libri. || τούτων C: τούτων ὦν X. || § 5. ἀφαιρῶν C: φέων X. || § 6. ἕως ἐδοκιμάσθησαν Dobr. —

Libri ἕως ἂν ἐδοκιμάσθησαν (Bk. Turr.). || § 7. ἐπὶ τούτων (sic corr.) X^k. || § 8. δικαίως χαρίζοισθε] δικαίως ἀργίζοισθε Foertsch. comment. p. 12 sq.: ἀδίκως χαρίζοισθε Markl.: εἰ καὶ μὴ δικαίως, χαρίζοισθε Reisk. || § 9. μεγάλης ζημίας εἶναι X^k. || § 10. τὴν αὐτοῦ X^k. || ὅς ἂν] οἷς ἂν X. || § 11. ἐλάττωτος Markl. — Libri ἐλαττόνων. || ὀπίλιτας] πῶλιτας, in mg. vero ὀπίλιτας, eadem, ut videtur, manu X^k. || ἔξουσίαν αὐτῶ X^k.

Or. 16. § 3. φαίνομαι καὶ nunc e Reiskii coni. cum Rauch. dedi: libri καὶ om. || οὐτ' ἐπεδήμουν libri (Bk.): οὐδ' ἐπεδήμουν Turr. Sed cfr. G. Hermann. ad Elmsleii Medeam v. 4. et 1321. et ad Aiac. 1199. || § 4. μεδισταμένη τῇ πολιτείᾳ X et C. || § 5. σχόντες nunc e Sauppilii novissima emendatione cum Rauch. edidi: ἔχοντες libri. || § 6. ἀναπράξῃτε nunc ex Harpocr. v. κατάστασις (p. 107.) scripsi: ἀναπράττηται X^k: ἀναπράττητε cett. (vulgo): ἀναπράξαιτε nunc Saupp. (Rauch.) De coniunctivo v. Bremii excurs. ad Lys. I. p. 436. || § 7. ἀποδείξειαν Cobet. Libri ἀποδείξαιεν (vulgo). || γνώσει ὅτι nunc cum Kaysero correxi: libri γνώσει διότι (vulgo), quae non minus dittoγραφία est, quam in Isaei or. 3. § 50.*) || § 8. ὥστε μηδὲν

* Apud Isocratem autem διότι saepius pro ὅτι usurpatum est hiatus evitandi causa (v. Benseler. ad Aroopag. p. 409. et praef. ad Isocr. I. p. V.), nec in Demosthene Dinarchoque istum usum spreverim. V. Maetzner. ad Dinarch. p. 91.

δι' ἄλλο με ἠγείσθε] ὥστ' εἰ μηδὲν διαβάλλομαι ἠγείσθε X^k.
Correxit primus, ni fallor, Taylorus. || Pro titulo lacunam habet

X^k et μ^a (sic) in mg. || § 10. μὴ δὲ πάποτε μοι X^k. || § 11. διώκημα Saupp. — Libri διώκησον (Bk. Turr.). || § 13. ἀσφάλειαν εἶναι δεῖν νομίζοντας] ἀσφάλειαν εἶναι δὴ νομ. vulgo ante Reiskium: ἀσφάλειαν εἶναι καὶ ἄδειαν νομίζ. vel voce ἀσφάλειαν sublata εἶναι ἄδειαν νομίζ. Sauppium apud Rauch.: ἀσφάλειαν εἶναι Kayserus in annal. Heidelb. I. d. p. 231. Equidem nunc puto scripsisse Lysiam ἀσφάλειαν εἶναι δεῖν νομίζοντας. || ἔφη] ἐτι X. || extr. Pro titulo lacunam habet X^k et μαρτ^a in mg. || § 14. ἀνάβητε, μάττυρες Steph. (Turr.) Libri μαρ-

τυρες om. (om. Bk.) || extr. Pro titulo X^k μ^a habet in mg. ut etiam § 17. extr. || § 15. ἐνθανόντων] Markl. vel ἐνθα θανόντων, quod vereor ut Lysianum sit, vel ἐντανῶν θανόντων, quod malim. Certe ἐναποθανόντων usitatus erat. || στείριέως τοῖς πασιν ἀνοῖς (sic) X^k. || § 16. ψηφισαμένων — φοβουμένων] ψηφισαμένων — φοβουμένων δὲ Rauch.: ψηφισαμένων δὲ — φοβουμένων Kayser. in annal. Heidelb. I. d. p. 231. || ἀποχωρίσαι] ἀποκληρώσαι Markl. et Kayserus I. d. Sed mente intelligendum ἀπὸ τοῦ λοιποῦ στρατοπέδου. || § 18. εἴ τις τομῶ] εἴ τις τομῶ Hamakerus. Sed v. Vindicc. Lys. p. 86. || § 19. περιερχόμενοι nunc ego Imperio auctore, Kaysero suasore cum Rauch. reposui: ἀπερχόμενοι libri (Bk.): ἀμπερχόμενοι Dobr. (Turr. ego in I.) || § 20. τῶν τῆς πόλεως libri (i. e. „ὅτι οὐδὲν ἐστι μέρος τῶν τῆς πόλεως πραγμάτων, ὃ οὐκ ἐπράξαν“ Reisk.): τὰ τῆς πόλεως cum Dobraeo Turr. et nuperrimi editores.

Or. 17. Inscr. Δημοσίων ἀδικημάτων nunc e X^k dedi omissa praepos. Περί, quae vulgo additur. Περί δημοσίων χρημάτων Schott. (Bk. Turr.) Πρὸς τὸ δημόσιον περὶ τῶν ἑρατωνος χρημάτων Hoelsch. Inscriptio utique falsa est, sive ἀδικημάτων sive χρημάτων ponitur. || § 1. ἀναγκαῖον μοι X^k. || § 2. τοσοῦτόν γε Steph. — Libri τοσοῦτόν τε. || δανεῖσαι, ἀν] δανεῖσαι, καὶ ὦν X. || ὡς δ' ἐχρήσατο X (nunc recepi cum West.): ἃ δ' ἐχρήσ. vulgo. || § 3. τὰλλα X^k. || § 4. αὐτῶν τῶν ἀπογραφαῶν Reisk.: αὐτῶν ἀπογραφαῶν libri. || τέτταρες X (nunc): τέσσαρες C (vulgo). || ὅτι οὖν ἂν παραλιπόντες — δημεύειν πάντα τὰ ἑρατωνος ἀπέγραφοι, [ἀπογράφοντες] καὶ ἃ ἐγὼ πολὺν ἤδη χρόνον κέκτημαι. Sic ego locum emendavi, addens ἀπογράφοντες de mea coniectura et cum Reiskio καὶ ἃ ἐγὼ pro καὶ λέγω scribens, quod habet X^k (non λόγῳ), qui idem τὴν articulum post δημεύειν interponit aut ex διττογραφίᾳ τ' ἦν aut e syllaba proxime antecedentis verbi δημεύειν natum. ἂν autem participio adiectum recte tuetur Sauppium in epist. crit. p. 15., bene de argumentatione Lysiae disserens. De toto loco v. Emendatt. Lys. fasc. p. 15 sqq.,

de τρεῖς γὰρ καὶ τέτταρες Wex. in prolegom. ad Taciti Agric. p. 29 sqq. Cod. C haec habet: ὡς οὖν ἂν παρόλιπον, — δημεύειν οἱ πάντα τοῦ ἑρατ. ἀπογράφοντες· ἐγὼ δὲ πολὺν ἤδη χρόνον κέκτημαι (Bk.). || οὐδ' ἐτέρωθεν X^k. || § 5. ἀμφισβήτητον X^k. || χρέως Saupp. — Libri χρέους (Bk. Turr.). || Κιωννοὶ C (nunc cum West. coll. Ross. dem. Att. n. 6. Aristoph. nub. 135. et 211., ubi cod. Ravennas eandem formam habet): κινδύνοι X: Κιωννοὶ Steph. (vulgo). Sic etiam § 8. || διεγράψαντο Meier. de lite Att. p. 27. n. et Dobr. — Libri διέγραψαν (Bk. Turr.). V. Emendatt. Lys. fasc. p. 17. || λαχόντος Bekkerus (Turr.): λαχόντες libri. || § 6. τὰ ἑρασιφώντος] τὰ ἑρατωνος Meier. de bonis damnat. p. 192. Cfr. Emperii observatt. p. 37 sq. || ἔδοξεν X^k: ἔδοξε vulgo. || τὰ δύο X itemque extrema § (nunc recepi, v. Emendatt. Lys. fasc. p. 20. nota): τὰ δύο C (Bk. Turr. ego in I.). || § 7. τετίμηται intell. cum Reisk. et Dobr. οἱ σύνδικοι. Scaliger et Cobetus voluerunt τετίμηται. || ἀποκηρωθέντων C: ἐπικηρωθέντων X. || τοῦ Κικ. Bekk. (Turr.): libri τὸ Κικ. || τρία ἔτη Reiskius e Vindobonensi, in X^k non omisum est sed plane detritum. Sic in eiusdem sequenti versu δῖλαι vix potest legi, atque etiam § 9. καὶ ante αὐτὰ ἀπογραφὰ obscurum. || νενοτοδίνας] αὐτοδίνας X. || § 9. πλεόνων X^k. || ἢ τῶ] ἢ in X. supraser. eadem m. rubro atramento. || Pro titulo lacuna est in X^k, nihil tamen in mg. notatum. || § 10. Ὅτι μὲν] οὖν, quod e solo Vindob. vulgo addebatur, non additur in X, nunc omisi. || ἀφείς Turr. coll. § 6. Libri ἀφείς (Bk. Turr.). || ἐναντίον ὑμῶν] Dubium non est quin plura interciderint.

Or. 18. Inscr. Τῶν τῶν Bekk. in ed. Oxoniensi (Turr.), in Berolinensi TOT, ut est etiam in X^k. Deinde ΕΠΙΛΟΓΟΣ nunc seclusi. V. Hamaker. quaest. p. 65 sqq. m. Vindicc. Lys. p. 86 sqq. || § 1. οἱ Bekk. (Turr.): οἱ libri. || πολιταί X^k. || § 2. καὶ [μεγάλων] ἀγαθῶν] καὶ e Galeno XVIII. 2. p. 657. ed. Kühn. ediderunt Turr. pro ἰδίᾳ, quod est in libris: ego aliquando in observatt. in orat. Att. p. 40. conieceram ἡδη. Deinde μεγάλων oppositionis causa addendum esse vidit Baierus. || § 3. τὴν αὐτοῦ Saupp.: αὐτοῦ libri (Bk.). || ἐπέδειξα, quod ipsum voluit et X^k, qui ἐπέδειξα, et Vindob., qui ἐπέδειξα, scripsi e Reiskii conii. in var. lect. p. 698.: ἐπέδειξε cetti., ut or. 1. § 58. (Bk. Turr.) || § 4. ἐν τῇ νευμαχίᾳ Reisk. Libri art. om. || ἐπιβουλεύοντων X^k in mg. a manu rec., in ipsa oratione βουλευόντων, ut est etiam in C. || § 5. ληφθεῖς] κληθεῖς vel παρεκληθεῖς Kayserus, quarum emendationum si alterutra admittatur, certe ἀλλ' vel καὶ interponendum erit post πέλεισθαι, ut verba καὶ ἐν τοιοῦτῳ καιρῷ κληθεῖς cohaereant cum eo quod infra sequitur εἴλετο. Nam quod a XXXviris ad dominationis societatem invitatus est hoc afflicto tempore Eucrates, non fuit constantiae signum, sed potius id, quod repudiavit illum honorem. Quare aut

aliud quid in corrupto verbo latere, aut illud ab imperito interprete (pro αἰρεθῆεις) ascriptum esse existimaverim. || ἐπιδειν τεύχη X^K. || καταδεδολωμένον X. || § 6. ἐνομιζέτο — αὐτῷ Baiterus: ἐνόμιζε — αὐτῷ X^K: ἐνόμιζε — αὐτῷ cett. (Bk.) || § 7. τῆς πόλεως Dobr. (Turr.): τῆς πολιτείας libri (Bk.). || λελειτονορηκόσι κερρορηγηκόσι G. A. Hirschig. || λειτονορηκόσι ὕπορηγοῦσι Dobr. Emper. Hamak. (Cfr. m. Vindic. Lys. praef. p. VIII.): πεπορηγόσι Kayserus (West.), ad sententiam recte. Mihi vero nunc καὶ τερορηγορηκόσι κάλλιστα et tum ἀλλὰ προθύμως λειτονορηγόσι scribendum videtur. || § 8. καίτοι — τῶν ὄντων deleri voluit Hamak., ut conflata e § 12. et 22. || ὡς κανοὶ ὄντες X^K. || § 9. extr. ἐχαρῆζέτο nunc ego de mea coniectura (Vindic. Lys. p. 55.) addidi: ἐχαίρε solus C, cett. om. || αὐτῷ τῆς καθόδου Baiter., αὐτῷ τῆς v. cett. omnes. || § 10. Ἀκαδημαίον Cobetus. Libri ἀκαδημαίον (Bk. Turr.). Cfr. Steph. thes. s. v. Buttmani gr. Gr. II. p. 283. Aristoph. nub. 1005. ibique Hermann., Alexis apud Athen. VIII. p. 336. E., Steph. Byz. I. p. 56. ed. Mein., ubi codd. omnes illam formam nobis probatam obtinent, nisi quod optimus Rehdig. Ἀκαδημαία exhibet. In Hyperidis fragm. or. κατὰ Δημοσθένους nuper invento ed. Saupp. vol. II. p. 351. a. vs. 4. est Ἀκαδημαία. || § 11. ἐγγένητο] Cum Tayl. malim ἐγένετο. || ὡς μάλ.] Cum Reiskio malim ὡς μάλ. || § 12. ἡμᾶς ὄντας X (nunc recepi cum West.): ὄντας ἡμᾶς C (vulgo). || τοιοῦτους] τηλιούτους Hamak. (Cfr. m. Vindic. Lys. p. 92.) || § 13. Πολλόχος Tayl. et Bergkii in epistola Andocidi Schilleriano adiuncta p. 140. coll. Harpocr. v. Πολλόχος (Turr.): πολλῶ X^K (quod Kaysero πολλάχος esse videtur, non πολλίχος, ut Bekk. annotavit): πολλίχος C: Πολιοῦχος Galenus: Πολλίχος Stephan. (Bk.) || αὐτῷ X^K. || ἀπόδειξιν] ἐπίδειξιν Emperius. || extr. τὰ ἐναντία X (nunc recepi): τὰναντία C (vulgo). || § 14. ἐζημιώσατε nunc ego de mea con. (Vindic. Lys. p. 89.) reposui: ἐζημίωσα libri (vulgo). || παρανόμων φεύγοντος τοῦ αὐτοῦ ἀνδρός] παρανόμων διακοντος καὶ φεύγοντος τ. αὐτοῦ ἀνδρ. Meier. de lite Att. p. 111. n. 27., Hamakerus ab interprete adiecta esse putat. || § 15. αὐτοῖς X^K. || τὰς δὲ πρὸς αὐτοὺς ἀνύρους add. C, om. X, item mox μὲν post τοῖς. || ὀργίσεισθε] ὀργίσεσθε Cobetus, ὀργίσεισθε Reiskius. || § 16. φθονῆσαι] depravatam: θανατώσαι Markl., ὀργισθῆναι Rauchenst. || [of] τὰ τῆς πόλεως [πράττοντες] διάκεινται nunc ego edidi de mea con. iam in Vindic. Lys. p. 93. proposita, in quam postea etiam Kays. incidit: οἱ τὰ τῆς πόλεως πρᾶττοντες διάκεινται libri (vulgo). Hamakerus coniecit ὅστ' οὐχ ὅτι ἂν τῇ πόλει βέλτιστον ἦ, τοῦτο ἡμεῖς ψηφίσεσθε, ἀλλ' ἂν ὡν ἂν αὐτοὶ κερδαίνειν μέλλωσι, ταῦτα οἱ ὀήτορες λέγουσι. || § 17. τὰ αὐτῶν X^K. || δημεύεσθαι C: δεδημεύεσθαι X. || εἰκότως ἡμελεῖτε praeter C etiam X^K. || ὁμόνοιαν μὲν Bekk. in add., quod nunc placet. || § 18. ἐπὶ τιμωρίαν — πλουτήσαι . . .]

Nunc puto verbum excidisse in fine, quale ἡβούλεσθε. In ed. I. verba ἐπὶ τιμωρίαν — τραποῦμενοι Baitero auctore uncis inclusi ut conflata e § 19. Reiskius voluerat τραποῦμενοις, Rauchenstein. nuper deleto verbo τραποῦμενοι scribendum coniecit ἐπὶ τιμωρία τῶν παρεληλυθότων. || § 19. συγγνώμη μὴ XC. || ταύτην Markl.: αὐτήν libri. || τῆς αὐτῶν X^K. || καιῶς] καιὸς X^K, quod propter oppositum χρηστοῦς fortasse probandum. || § 20. ἐοράτε X (Turr.): ἐοράτο C (Bk.). || πείθησθε] πείθησθε Cobet. || § 21. ἐπεὶ καὶ (sic) X^K. || § 22. ἀδλιοτάτους Stephan.: libri ἀδλιοθεάτους. || [ἡμᾶς] ante παῖδας nunc ego de meo seclusi. || § 23. ὑπὲρ τῆς πολιτείας ἧς] ὑπὲρ ἧς πολ. Taylor., ὑπὲρ ἧς Emper. || § 24. ἀναβιβάζωμαι X (Turr.): ἀναβιβάζωμαι C (Bk.). || § 25. τὸ μέρος] τὸ om. X.

Or. 19. Inscr. ὑπὸ τῶν ἀριστοφάνους χρημάτων πρὸς το δημόσιον X^K. || § 1. ολλήν μοι X^K (omissa lit. initiali). || ἐγὼ μὲν] μὲν expungebat Emperius. || § 2. γινώσκουσιν X^K: γινώσκ. vulgo. || § 3. ἡμεῖς δὲ X^K: ἡμεῖς δ' vulgo. || § 4. ὥστε X^K: ὥσθ' vulgo. || ὑπὲρ πάντων τῶν πεπραγμένων] ὑπὸ πάντων ὑπὲρ τῶν πεπραγμένων Saupp.: ὑπὸ πάντων τῶν παραγενομένων Stoll. in Philol. VI. p. 659. (West. Rauch.) post Dobraeum, qui ὑφ' ἀπάντων τῶν παραγενημένων. V. tamen Kayser. in annal. Heidelb. I. d. p. 232. || οἱ δ' αὖ X^K. || § 5. ὅτι οὖν] ὅτι οὖν Cobet. Sed v. ad or. 12. § 36. || § 6. ἰδεῖν] δεῖνόντατον X^K: correxit Markl. || ἀποδέχεσθαι Reisk. Libri ἀποδέχεσθε. || § 7. οὐδὲ γὰρ Dobr. et Emperius (Turr.): οὐ γὰρ libri (Bk.). || δεινὴ ἦ Reisk. Libri art. om. (om. Bk. Turr.) || § 8. δοκοῦσι μοι X^K. || § 9. εἰς αὐτὸν X^K, ut statim § 10. || τετραπλάσια (i. e. δ' πλάσια) nunc e Spengelli emendatione scripti coll. § 59. et 61.: διπλάσια libri (vulgo). || § 10. λάβωσιν C (Bk. Turr.): μὴ δῶσιν X: κληρονομήσωσιν Markl. coll. Aeschin. or. 1. § 30.: ὠφελήσῶσιν Kayserus. Mihi nunc gravior corruptela subesse videtur. Fortasse enim tale quid scripserat Lysias: κληρονομήσωσι κατὰ δόσιν vel κληρονομηθῆ κατὰ δόσιν (per testamentum, ut hoc opponatur hereditati ab intestato, τοῖς πατρόςιν). || § 11. ἀληθῆ ἐστι X^K. || ἀρροασαμένους ἡμῶν codex Stephani: ἀρροασαμένων ὑμῶν X^K, ἀρροασαμένων ἡμῶν (ut videtur) C. || νομίχητε Reisk. (Turr.): νομίεται X^K (non νομίσετε): νομίσητε C (Bk.). || § 12. τὴν ἀδελφὴν] Malebam cum Taylora τὴν ἐμὴν ἀδελφὴν. || § 13. τῇ τε πόλει ἐν γε Reisk.: τῇ πόλει ἐν τε libri. || ἀλλ' ὅτε Sluiterus: ἀλλο τε (sic) X^K: ἀλλως τε cett. || ἐκ τοῦ βίον πάν καὶ X^K. || § 14. ἐν ἡλικία Cobet.: ἐν τῇ ἡλικίᾳ libri. || § 15. οὐκ ἔδωκεν nunc scripsi e Bekkeri con.: οὐκ δέδωκεν libri (vulgo). || Φαίδρω ὄντι] ὄντι Φαίδρω Taylor., φαίδρωόντι X^K. || τὸ ἴσον X^K, ut semper. || § 16. ὥστε X^K: ὥστ' vulgo. || ἐγένετοῦν ἐλλήσπ. X^K. || § 17. υἱεῖ Baiterus coll. § 12. 36. 40. 47. Libri υἱῶ (Bk. Turr.). ||

§ 18. πολλοῖς δὴ nunc ego de Sauppil (ap. Rauch.) coniectura scripsi: πολλοῖς ἂν libri (West.): πολλοῖς ἄλλοις cum Reiskio ego in ed. I. V. Emendatt. Lys. fasc. p. 27 sq. || ἦν „illi licebat per vitae condicionem vel conveniebat intra modestos privatarum rerum limites consistere.“ Bekk. conferri iubet Hemsterhuis. ad Luciani I. p. 430.: ἐπιμελὲς ἦν Kayserus: ἤκει Jacobs. in additam. animadvers. in Athen. p. 270. Si quid mancum esse videatur, scripserim equidem ἡδομένῳ ἦν vel ἑκάνῳ ἦν. || ἀνήλασεν X: ἀνάλασεν C (Bk.), quam ipsam formam ubique reponendam esse iudicat Cobetus, at res contra se habet. Benseler. ad Isocr. Areopag. p. 135. || § 19. ἐξ αὐτῶν ὧν ἐξ ὧν Cobetus. || Διονυσίου nunc e Sauppil (ap. Rauch., quem vide) conl. scripsi: καὶ Δυσίου libri: καὶ Δυσίου Διονυσίου Kayserus. || τῶν παραγενομένων nunc e X restitui („audiui a Piraeensium iis qui tunc aderant“): τῶν om. C (om. vulgo): τότε παραγενομένων conl. Westerm. || § 21. τὰλλα X^k. || § 22. εἰπῶν X (Bk. Turr.): λαβῶν C: πεῖθων conl. Jacobsius, ἔχων Cobetus, ἀπορῶν Kayserus in annal. Heidelb. p. 232. Mihi vero nunc scribendum videtur ἀπιῶν, quod accommodatum est ad id quod sequitur τῇ δὲ προτεροῖα ἢ ἀνήγετο. || ἢ ἀνήγετο nunc scripsi: v. Butt. ad Dem. Mid. p. 553, 11. (§ 119.): ἢ X, quod Turr. tuentur compluribus locis: ἢ ἢ C (ego in ed. I.). || § 23. αὐτῶ ἡκουσῶν αὐτῶν ἡκουσῶν X: αὐτῶ ἡκουσῶ C. || μηδὲν Nunc malim cum Markl. μηδενός. || ἐν Κύπρῳ] cum ἐπιστολῶν δ' αὐτῶ ἡκουσῶν iungenda sunt, siquidem defendi possunt: ἐν Κύπρῳ Marklandus, pone πατρὸς collocanda censet Reisk., eicienda Rauchenst. || ἐν τῷ ἀντὶ X. || οὐκ εἰ ἦν δυνατός] οὐκ εἶην (sic, ut § 13.) δυνατός X^k: οὐκ εἰ δυνατός ἦν C: οὐκ ἂ δυνατός ἦν Bekkerus. || Εὐνομον....) Nunc significavi aliquid deesse. Εὐνομον καὶ τοὺς ἄλλους μάρτυρας add. Auger. et Saupp. Εὐνομον. Μαρτυρία. Κάλει μοι καὶ τοὺς ἄλλους μάρτυρας. Westerm. idque placet. || § 24. ἔχρησαν] ἐχρήσαντο X^k, unde conicio scripsisse oratorem ἐχρησαν τοῦτο. || § 25. ὁ δὲ μέγιστον τὸ δὲ μέγ. Cobet. At v. Bernhardt synt. Gr. p. 297 sq. Similibus locis idem flagitat Cobetus, hoc igitur loco monuisse satis erit. || προκλαμπούς X. || αὐτῶ — [ὡς Ἀριστοφάνην] καὶ λαβεῖν — ὡς ἔχοι] Etiam nunc teneo hanc meam emendationem. De meo enim ὡς Ἀριστοφάνην, quippe quod videatur interpretamentum praegressi αὐτῶ (i. e. ad Aristophanem) seclusi, deinde interposui καὶ ante λαβεῖν, denique ὡς ἔχοι ex Ald. dedi. V. Emendatt. Lys. fasc. p. 4 sqq.: [αὐτῶ] — ὡς Ἀριστοφάνην καὶ λαβεῖν — ὡς ἔχοι Bergkii: χρυσῆν, ἦν ὑποθήσειν εὐθέως Ἀριστοφάνει λαβῶν ἐκκ. μνάς Kayser.: ὅτι ἔλαβε μὲν — χρυσῆν, δώσει δ' Ἀριστοφάνει λαβῶν ἐκκ. μνάς ἐπ' αὐτῇ ἔν' ἔχοι Sauppil cum eoque nunc Rauch. Libri habent αὐτῶ — ὡς Ἀριστοφάνην (Ἀριστοφάνη C) λαβεῖν — ἂν (ὡς ἂς C) ἔχοι et sic Bekk. et Turr., nisi quod ille ὡς

ἔχοι, hi ἂς ἔχοι. Praeterea φιάλην χρυσῆν C: φιάλης μὲν χρυσῆς X. || τὰ τῆς τριηραρχίας ego de meo (Emendatt. Lys. fasc.

p. 7.): τὰς τριηραρχεῖς (sic) X^k. Quae eadem m. suprascripta sunt signa, iis Sauppil in editione Rauchensteinii indicari putat τὴν τριηραρχίαν, idque reposuit Rauchensteinus. Mihi secus videtur. τὰς τριηραρχίας vulgo. || λύσασθαι Stephan. (Turr.): λύσασθαι libri (Bk.). || καὶ χρημάτων Stephan. (Turr.): libri καὶ om. (om. Bk.) || § 26. δεομένου δε μου (sic, μου est in initio alterius versus) X^k. || τὸ χρυσόν Saupp. — Libri art. om. (om. Bk. Turr.) || ὤμνε] ὤμν Cobet. Sed v. Krügeri gr. Gr. I. § 36. n. 2. (Thucyd. V. 19. et 24. Lys. or. 6. § 51.) || Post ἐπειδὴ C lacunam habet litterarum duodecim, nulla est in X. V. Emendatt. Lys. fasc. p. 6. || ἦδιστ' ἂν Markland. (Turr.) Libri ἂν om. (om. Bk.) V. Emendatt. Lys. fasc. I. d. || § 28. Titulus ex C accessit, om. in X. || ὅτι πρὶν Sluiter. et Dobr. (Turr.): ὅτι πρὶν νικοφῆμῳ ἢ καὶ ἀριστοφάνει πρὶν libri: ὅτι Ἀριστοφάνει, πρὶν Reisk. (Bk.) || ἡμᾶς, οὐκ nunc ego de meo reposui pro γε μὴν οὐκ, quod est in X^k, vel οὐδὲν, quod habet C (Bk.), vel γῆ μὲν οὐκ, quod ceteri (Turr. et ego in ed. I.). Bekkerus post νικήσαι desideravit Κόνωνα, unde Sauppil apud Rauch. conl. Κόνωνα, οὐκ. || ἄλλει χωρίδιον (sic) X^k. || δ' ἢ Reisk.: δὲ libri. || § 29. ἢ ἐ ἔτεσσιν X^k. || οὐσίαι] αἰτίας X. || δις χορηγήσαι Reisk.: διαχορηγήσαι libri, || οἴσασθαι] οἴσασθε in ed. I. scripsi cum Reiskio, signo interrogationis post καταλειπομένην posito. Sed v. Emendatt. Lys. fasc. p. 21. χρῆναι expungi volebat Emperius. || § 30. ἄξια λόγον revocavi e C: ἀξιολόγον enim habet X^k, quem cod. ἄξιον λόγον habere auctor erat Bekkerus. || ἔχοιεν ἂν C: ἔχοι ἂν X. || τοιαῦτα ἂ Tayl. — Libri ἂ om. || § 31. τὰ χρήματα Saupp. Libri art. om. (om. Bk. Turr.) || φύλακα revocavi e X^k et C: φύλακας in ed. I. dederam nota Bekkeri in errorem inductus. || κατεστήσαμεν ἐν Emperius. Libri ἐν om. (om. Bk. Turr.) || [ἐμῇ] seclusi (om. Turr. post Tayl. et Emperium). || πλεῖον ἢ Saupp. in epist. crit. p. 39. Libri πλεῖον ἢ (Bk.). || § 32. ἐνοφελισθαι Bekk. conl., recte opinor. || ἂς ὄχετο etiam X^k, ἂ ὄχ. in Bekkeriana Berol. per errorem operarum. || § 34. ἠξιοῦτε ἂν C (nunc recepi): ἠξίουν X: ἂν omisi in ed. I. cum Turr. || τοὺς ἀναγκαίους τοὺς ἐκείνου καὶ τοὺς προσήμοντας nunc ego de mea conl. reposui coll. § 38.: nam X^k habet τοὺς ἐκείνου (sic cum lacuna) καὶ τοὺς προσήμοντας. In ed. I. cum Sauppil edidi καὶ τοὺς προσήμοντας τοὺς ἐκείνου. || ἀπολέσαι Bergkii. Libri ἀπολέσθαι. || πολοστὸν X^k, sed mox πολοστὸν, ut § 39. 42. || § 35. τοῦτων nunc ego correxi: τοῦτων X, αἱ τοῦτο C (vulgo): τοῦτων Reiskius. || οἴονται] οἴοντε X. || ὁμολογήσειαν ἂν Emperius (Turr.). Libri ἂν om. (om. Bk.) ||

πλείονα] Saupp. mavult πλείον. || § 36. τὰντὰ γνῶναι] τὰντα γνῶναι X^K: τὰντὰ γνῶναι καὶ Cobet. Sed v. Markl. ad h. l. || παρ' αὐτοῖς X^K. || σά Cobetus (nunc recepi): ἴσα libri. V. Rauch. || § 37. αὐτῷ X^K. || § 38. δημεύσατε Reisk. (Bk. Turr.) Libri δημεύσατε. Kayserus coni. ἐδημεύσατε et tum ἐλάβετε. V. § 61. || τὰ Τιμοθέου C: τὰ τοῦ Τιμ. X, quod nescio cur non recepi. || ἐλάττω δ' nunc ego de meo. ἐλάττω ἐάν X (Turr.). || ἐλάττω δὲ C: ἐλάττω ἀν cum Sauppio Rauch.: ἐλάττω τε δὴ Kayserus in annal. Heidelb. l. d. p. 233. || λάβουτ' ἢ ἐν Palmer.: λάβου τὴν ἐν X: λάβουτε ὡς καὶ ἐν C. || τοῦτο ἐνενα X. || ἀν ἀξιοῖτε nunc ego scripsi: ἡξιοῖτε ἀν Markl. et Kays.: ἡξιοῦτε X (Turr. et ego in ed. I.): ἀξιοῖτε ἀν C (Bk.). || § 39. εἰσός] intell. ἐστι. Kayserus vero in annal. Heidelb. p. 233. coni. εἰσὸς vel δικαιῶς coll. § 44. || § 40. κερφάλαιον τί γίνεταί X^K. || § 41. αὐτὸς γὰρ] αὐτὸ σ (sic) γὰρ X^K. || νόσφ] νήσφ Tayl. et Emper. || διέθετο Tayl. et Emper. (Turr.) Libri ἤσθετο (Bk.). || τούτων μάρτυρας] τούτων μάρτυρα XC. || Pro titulo lacuna relinquitur in X^K, sed titulus ipse in mg. desideratur. || § 42. ἀνῆθησαν εἶναι X^K. || καὶ οἰκίαν Marklandus (Boeckh. oecon. civil. Athen. I. p. 89. ed. alt.). Libri καὶ οἰκίαν. V. Emendatt. Lys. fasc. p. 26. nota, ubi contuli § 29. || κατεχορήγησε δὲ Reisk.: καὶ ἐχορήγησε δὲ X: καὶ ἐχορήγησε C. || ὑπὲρ αὐτοῦ X^K. || § 43. ναός] μνάς X. || § 44. ὥστε X^K: ὥστ' vulgo. || αἰτιάσασθε Dobraeus, qui idem etiam αἰτιώσθε coniecit Kaysero probante. Libri αἰτιάσθε, quod servans Rauch. cum Turr. omisit ἀν particulam. || ἐπεὶ Reisk. (Turr.): ἐπὶ X: εἰ C (Bk.). || δοκούντων εἶναι Reisk.: δοκούντων εἰ libri. || § 45. ἐμπεροσθεν X (nunc recepi cum West.): πρόσθεν C (vulgo), cfr. § 53. || καὶ ζῶντες] οὐ ζῶντες Tayl. || ἐφάνη] ἐφάνησαν X. || § 46. πλέον praeter C etiam X^K (qui εἶναι, πλείον): πλέον vulgo. || ἐνεμιάσθη δὲ τῷ νλεῖ C: ἐνεμιάσθη δὲ τῷ νλεῖ X. || ἐνάτερος Dobr. Libri ἐκατέρω (vulgo). || Θάλλον Turr. (sic Boeckh. quoque scribit in inser. navali X, d. vs. 89. p. 384.): Θαλλοῦ cert. || ἐφη] ἐφάνη Bakius coni. in schol. hypomn. II. p. 242. Sed v. Boeckh. oecon. civil. Ath. I. p. 629. ed. alt. || § 47. τάλαντων] τάλαντα Reisk. Turr. conferunt Faesium in miscell. crit. Seebod. II. p. 703. || [ἦν] post ἐνδον nunc ego de meo seclusi: ἐνδον εἶναι Markl. probantibus Kaysero et Rauch. || Νικηρατος δὲ X^K: Νικηρατος δ' vulgo. || καταλείπειν Kayserus (nunc recepi cum Rauch.): καταλείπειν libri. || § 48. ὅτε libri (Turr.): ὅς, ὅτε Reisk. (Bk.) || πλείστα Reisk.: ὅς πλείστα, unde Foertsch. observatt. p. 46. coni. ὡς πλ. || ὡς φησι] ὡς φασί Tayl. || τότε, τούτων τὸ νῦν nunc ego de mea coni. distincti et correxi (τότε, tunc quum id fiebat, interpretante Reiskio, oppositum est voci νῦν): τότε τούτων τούτων X: τὸ τούτων τούτων C (Bk.): τὸ τότε τούτων τούτων coniecit Saupp. Quod nisi cui τότε placeat, scribat per me licet ποτέ. || τίμημα X^K: τίμημ' vulgo. ||

παρ' οἷς κατέλειπεν] οἷσπερ ἀν κατέλειπεν Emperius. παρ' οἷς κατέλειπεν ἀν nuper coni. Kayser. in annal. Heid. p. 226. || § 49. φανόμεθα δὴ] δὴ om. X. || ψευθεμένοι] ἐψηφισμένοι XC. || τεθνεώτων Markl.: τεθνεώτος libri. || ἐξενεχθεῖν ἀν X^K. || § 50. ἢ ὅσα αὐτὸς ἀμολόγει παρὰ τῶν ν. κ. ἐμπ. λαβεῖν] ἢ εἰ λαβεῖν, in X omissa, addita sunt in C. Nunc igitur puto scripsisse Lysiam ἢ ὅσα αὐτὸς ἀμολόγει παραλαβεῖν (vel simpliciter λαβεῖν) παρὰ τῶν ν. κ. ἐμπ. || ἀπογαφέντος Reisk. (Turr.): ἀπογαφέντος libri (Bk.). || § 51. ἀπάντων] ἀπόντων X. || εἶτα ἐπαθε C: εἶτα εἰ ἐπαθε X. || πρὸν Steph.: πλὴν libri. || εἶτα οἱ προσήκοντες] εἶτ' οὐχ οἱ προσήκ. vel ἀρ' οὐχ οἱ προσήκ. G. A. Hirschig. Si quid mutandum sit, vocabulo εἶτα, quod forsitan e superiore εἶτα huc irreperit, expuncto simpliciter scribi possit οὐχ vel οὐχ οἱ προσήκοντες. || εἰδότες] εἰδότες X. || καὶ δὴ ego correxi in observatt. in oratt. Att. p. 40. (Turr.) Libri καὶ ἰδίω (Bk.). || γέ τινος Markl. (Turr.): τέ τινος X: τινός C (Bk.). || ἀπολέσθαι οἱ θαλάσσι τοιμῶντες Kayserus coll. § 49.: θαλάσσι ἀπολέσθαι οἱ τοιμῶντες libri (vulgo). || § 52. ὁ τάλαντα ὁ δ' X^K. || § 53. μεταγινώσκων X^K: μεταγινώσκων vulgo. || § 54. μάλλον ἢ] ἢ μάλλον XC. || ἀπολέσαι Reisk. Libri ἀπολέσθαι, quod defensum ivit Foertsch. observatt. p. 47 sq. || § 55. ὑμῖν περὶ δ' (sic spatio relicto) X^K, unde conicias scriptum extitisse ὑμῖν ἐκωνῶς, περὶ δ'. || ὑμῖν εἰπεῖν X (nunc recepi cum West.): ὑμῖν om. C (om. vulgo). || οὐδὲ τῷ πατρὶ X^K. || οὐδὲ πρὸς δικαστηρίω οὐδὲ πρὸς βουλευτηρίω X^K (nisi quod i subscriptis caret): οὐτε πρὸς δικαστ. οὐτε πρὸς βουλ. vulgo. || § 56. ἔχειν τί X^K. || § 57. οἱ προαναλλισκόντες] οἱ προαναλλισκόνσι Rauch. Sed v. Saupp. ap. Rauch. || μόνον X (nunc recepi): μόνον vulgo. || οὐ δὲ πώποτε X^K. || καὶ καθ' ἐκάστην X (nunc rec.): καθ' ἐκάστην C (vulgo). || Titulus λειτουργία deest in X. || § 58. καὶ τοῖς χρήμασι] αὐτοῖς χρήμασι X^K. || δοκούντ'α Markl. (Turr.) Libri δοκούντας (Bk.). || δαπάνην] δίκην Reisk. Sed v. Rauch. ad h. l. (ἐξ ἀρχῆς = a principio, von Hause aus). || § 59. εἰσεσθαι] εἰσεσθαι X. || [μον] extr. seclusi Dobraeo auctore. || § 60. τὸν αὐτοῦ X^K. || εἰς λάθη X^K. || § 61. ὃν ἡμεῖς] ὃ νῦν εἰς X. || δημεύσατο C: δημεύσηθ' X. || ὥστε οὐ X^K: ὥστ' οὐ vulgo. || ἀφελήσασθε C: ἀφελήσασθε X (West.). || § 62. ὥσπερ ἐκείνον] ὥσπερ εἰ ἐκείνον X^K, fortasse ὥσπερ καὶ ἐκείνον. || τῷ γ' ἐργῷ Markl.: τῷ τ' ἐργῷ. || πάλαι ταῦτ' ἐστὶ...] πάλαι ὑμέτερα ταῦτ' ἐστὶ Reisk.: πάλαι τῆς πόλεως ταῦτ' ἐστὶ Dobraeus: τῆς πόλεως ταῦτ' ἐστὶ Saupp. Ego conieci in ed. I. πάλαι ταῦτ' ἐστὶ νοινά. || ὑμῖν δὲ libri (Turr.): ὑμῖν τε Steph. (Bk.) || § 63. ἀθλητάς, οἷς nunc de Reiskii coniecit. reposui: οἷς om. X: ἀθλητάς, καὶ C (Bk. Turr. ego in I.): ἀθληταῖς Tayl. (West.): ἀθλητῆς Markl.

Or. 20. In titulo cum X^k omisi δῆμον καταλύσεως ἀπολογία, quae vulgo addantur. || § 1. ἦσαν αὐτῶν] „erant in eorum numero“. ἦσαν tamen debebat Emperius. || οὗτος τυχάνει] In Lysiae oratione scriberem οὗτος τυχῶν. || § 2. κατηγοροῦσι δὲ αὐτοῦ] αὐτοῦ in X^k supraser. eadem m. || ἀριστα διαγνοῖεν ἄν C (vulgo): ἀριστα διαγνοῖεν X: ἄν pone ἀριστα ponendum censuit Cobetus, cui fortasse obtemperandum est. || ὅποιοι τινὲς εἴσιν X^k. || § 3. τί διαγράφεσθαι X^k. || παρ' ὑμῖν; X^k. || ἦ — ἱκανός nunc cum C et Reiskio scripsi, femininum enim ἱκανός exemplo caret: ἦ — ἱκανός X: ἦ — ἱκανή Markl. || § 4. ἀμαρτήματ' αὐτοῦ X^k. || ὡστε αὐτοῦ*) X^k. || ἦ αὐτοῦ ἔνεκα nunc e Rauchenst. conii. dedi: ἦ om. libri. || οἱ δ' ἐν βιοιωτοῖς X^k. || ἐπιθυμῆσαι διὰ τὰ προσθέν ἀμαρτήματα nunc e X^k recepi: ἐπιθυμῆσαι (ceteris omissis) C (vulgo). Bekkerus in X legi ait ἐπιθυμῆσαι μηδὲ διὰ τ. πρ. ἀμ., sed μηδὲ Reiskius demum adiecit in ed. sua. || § 5. οἶος τὲ ἐστίν X^k. || ἀδικεῖν ἐν] ἀδικεῖν μὲν habet X^k (non ἐν): ἀδικεῖν C. Correxii Reiskius. || § 6. προέδωκε] προῦδωκε mavult Saupp. || οἱ δ' οὐχ' ὑπέμ. (sic) X^k. || § 8. οὐκ ἀπηχθάνοντο] οὐκ om. X. An forte fuit μὴ ἀπηχθάνοντο? || οἱ δὲ ἀπέθνησκον X^k: οἱ δ' ἀπέθν. vulgo. || φόβος τῶν πεπονθῶτων] φόβος τῶν πεπονθ. Reiskius. φόβος δ' τῶν κατηγορῶν Kayserus, cfr. § 18. et 21. Totum locum sic cefingi voluit Markl. τὸ δέος τὸ τῶν κατηγορῶν καὶ ὁ φόβος τῶν πεπονθῶτων. || § 9. μὴ δὲ X^k. || § 10. τὸ ὑμέτερον — πείσεται in X^k recentiore manu scripta sunt, quum antiqua evanuisset. || ἡμέραις; cum signo interrogationis cum X^k scripsi: ἡμέραις; vulgo. Item mox οὗτοι πονηροί; (interr.), quum vulgo esset οὗτοι πονηροί. || Eadem illa rec. manus in mg. ascripsit λογιστήριον tanquam indicem. || § 11. ἐν γε ταῖς C: ἐν τε ταῖς habet etiam X^k (non ἐν ταῖς). || κατηγορησάν ψευδῆ τοῦ πατρῶ. quae inclusi eadem illa manus rec. restauravit. || Φρονύχον αὐτοῦ] Nunc malim Φρονύχον αὐτόν. || ἐφῆσαν X^k, non ἐφασαν, ut Bekk. refert et ut vulgo editur. || ἄν τῷ ἄστυ X^k. || § 12. τῷ τρόπῳ τῷ C: τῷ τρόπῳ τῷ X. || καὶ μὴ X (nunc recepi): μὴ καὶ C (vulgo). || ὑμῶν ἐστὶ X^k. || § 13. καταλογεῖς repetit in mg. X^k manus recentior. || ἐνναμισχίλους praeter C habet etiam X^k, non ἐναμισχ. || δημοτῶν] πολιτῶν Emperius. || γράφοι ego correxi in observatt. in orat. Att. p. 57. (Turr.): libri γράφῃ (Bk.). || οὐχὸν (sic) X^k, ita § 19. et alibi. || πλείους Dobr. (Turr.): libri πλείστοις (Bk.): ἐξ ἐλαττόνων πλείους Kayserus, recte opinor. ||

*) Hinc non iam annotabitur haec codicis X^k scriptura, quae legitur praeterea in or. 21. § 22. or. 22. § 10. or. 23. § 10. 13. or. 25. § 13. or. 26. § 14. or. 27. § 7. or. 28. § 4 (bis). 6. 9. 12. or. 29. § 3. 4. 8. 12 (τὰ αὐτῶν). or. 30. § 5. 7. 26. 27. or. 31. § 33.

§ 14. τῶν δ' εἰπόντων X^k: τῶν δὲ εἶπ. vulgo. || § 15. ἡδὲ κηρότες delebat G. A. Hirschig. Sed v. nostrae observatt. in or. Att. p. 41. || οὐδ' ἔδοξαν Dobr. et ego l. d.: libri οὐδὲν ἔδοξαν (Bk. Turr.). || § 16. ὑμεῖς αὐτοῖ — παρέδοτε] ὑμᾶς αὐτοῖς — παρέδοτε Emperius. Dobraeus pone τοῖς πενταμισχίλοις omissum putavit τὰ πράγματα, quod ego probans puncta apposui. || καὶ εἰ αὐτοῖ] καὶ αὐτοῖ X^k (sic εἰ eadem m. supraser.): καὶ οἷς αὐτοῖ Markl. (Bk.) || χερῶν Markl. Libri χερῶν. || οὗτος δ' ἐν πολλοῖς δηλοῖ — ἐβούλετο] Kayserus tale quid scriptum fuisse suspicatur οὗτος δ' ἐν πολλοῖς δηλὸς ὑμῖν εὐνοῶν, ὅς καὶ, εἰ πῶς τι νεωτ. ἐβούλετο. || § 17. ὁ τί πῶς nunc ego de meo emendavi: τις ὅπως X^k (non τίς ὅπως): ὅπως τι C (vulgo). || § 18. ὄφειλε C: ὄφειλε X. || ἔρημον Reiskius (Turr.): ἐρήμ (sic) X^k: ἐρήμην cett. (Bk.) || εἶχε μαρτυρίαν, εἶχε μαρτυρεῖν] εἶχε μαρτυρίαν, ἐμαρτύρει Franzius: εἶχεν, ἐμαρτύρει Baierus: εἶχεν, ἠμείχετο μαρτυρεῖν Saupp. et Funkhaenel. Ego in observatt. in orat. Att. p. 50 sq. conieci εἶχε μαρτυρεῖν, ἐμαρτύρει. || δεδοκότες] μηδὲν δεδοκότες Reiskius. || § 19. ἦ praeter C etiam X^k: ἦ Bekk. || γ' ἄν] ἄγαν X. || ἀφείτε Dobr. (Turr.). Libri ἀφῆτε (Bk.). || ἔνεος τις X^k. || ἡμᾶς αὐτοῖς] Neque αὐτοῖς quicquam valet li. l. et oppositio requiritur voc. ἔνεος. Quare nunc scribendum suspicor ἡμᾶς αὐτοῖς ὄντας vel πολλῶς ὄντας. || ὑμῖν] ἐν ὑμῖν („vestro decreto“) Reisk. || γενέσθαι; cum signo interrog. X^k: γενέσθαι. vulgo. || § 20. ἀπόντες Markl. Libri ἀπαντες. || αἰτιοὶ εἰσὶν X^k. || § 21. τὸ, τε_ (sic) ὑμέτερον X^k. || § 23. ὅσων οὐδὲμιᾶς στρατείας] ὅσων οὐδὲ μιᾶς στρατείας X^k: ὅτι οὐδὲμιᾶς στρατείας C: ὅσων ἐστρατεύσασθε οὐδὲμιᾶς στρατείας Reisk. Aut ita explicanda erit scriptura vulgata, aut fortasse scribendum ὅσων οὐ (tantum non) οὐδὲμιᾶς στρατείας. || ἐξείη Dobr. (Turr.): ἐξῆ libri (Bk.). || εἰσφέρει praeter C e iam Xi^k. || τὲ τὰς X^k. || § 24. οὐκ ἦν...] Post haec aliquid deesse mihi videtur. Kayserus ἀγορηστος supplet, Rauchenstein, conieci εἰ ὑμῖν δ' οὐκ ἦν, πρὶν ἐμὲ καταλεγήναι εἰς τοὺς ἱππέας, εἰδέσθαι, οἷος ἦν κ. τ. λ. coll. § 25. || τοὺς ἱππέας X (Turr.): κατελεγμένον εἰς τοὺς ἱππέας C (Bk.): omnino abesse malunt Turr. || σῶν C: σῶον X. || ἀνεσώθη X^k. || ἐληξόμην Tayl. (Bk. Turr.): ἠλιξόμην X: ὀπλιξόμην C: ἐληξόμην Cobetus. At tum corrigendi erunt Andoc. or. 1. § 101. Thucyd. I. 5. Xen. Anab. V. 1. 9. alii. || § 25. ἠνάγκασον ἱππεύειν] haec ut sana habeam ne nunc quidem a me impetrare possum (v. Observatt. in orat. Att. p. 52.), conferens Thucyd. VI. 94. et 98. Fortasse ἠναγκάζοντο ἱπποὺς παρέχειν vel πορίζειν. || ἱππεύειν, ἱππεύον καὶ X, cuius scripturam nunc revocavi (v. Observatt. in orat. Att. p. 51.), putans primis huius § verbis corruptis illis ac mutilatis dixisse oratorem se initio, fortasse quod equi deerant, in hopli-

tarum numero necessario dimicasse. In ed. I. dedi *ὀπλιτεύειν* cum Foertschio, omittens insuper cum Bekk. et Turr. illa quae desunt in C *ἔπιπενον καὶ*. || *ὀπλιτεύων*. ἄν Stephan. (Turr.), cfr. § 28.: ἄν om. X: *ὀπλιτεύων καὶ ὑπὲρ τούτων* C (Bk.). || *ἡ* in mg. X^k, in ordine verborum nulla lacuna, quae tamen est § 26. et 28. extr. || § 27. *ἀποδοῦναι ἐμοί* nunc rescripsi e X: *ἀποδοῦναι μοι* C (vulgo). || *ἀγαθὰ* (i. e. τὰ ἐγγεγραμμένα) nunc recepi e X: *ἀγαθὸς* C (vulgo): *ἀγαθὸν* Markl. || *καὶ ἔτι, ὅτε* καὶ ὅτε *ἔτι* coni. Reisk. || *καίτοι ταῦτα* (i. e. τὸ ἦκειν: „atqui hoc et vobis et illis tunc utile et salutare fuisset“) nunc e X^k recepi: *καίτοι ταῦτα* vulgo. Reisk. in var. lect. p. 705. coniecerat *καίτοι ταῦτα* α. Mox *ἡμῖν τε* mallet. || § 28. *καὶ τὰ ἀδελφῶν τῶν νεώτατον* (sic) X^k. || οὐ οὐ Tayl. Libri οὐ om. || § 29. *αὐτοὶ οὐ — ἴσασιν, οἵτινες* Nunc malim *αὐτοὶ τε οὐ — ἴσασιν, καὶ οἵτινες* vel *αὐτοὶ τε οὐ — ἴσασιν καὶ ὑμῶν οἵτινες*. || *ἦτε* *ἦτε* X^k. || *ἦττον* Reisk. post Steph.: *ἦττον* libri (etiam X^k). || Titulum add. solus C. || § 30. *εἰς ὑμᾶς, δικαίως τούτων* nunc e X^k scripsi et distinxi: *εἰς ὑμᾶς οὐ δικαίως, τούτων* C, ut videtur (vulgo). Antehac conieceram *ἄς ὑμᾶς ἀδικῶν, τούτων*. || *εἰ — πάσχειν* vocula *τι* alicubi deest. || § 31. *οὐ γὰρ* Turr. Libri *οὐ γὰρ ἄν* (Bk.). || extr. *ἔταν* Dobr. (Turr.): *ὅς ἄν* libri. Possis etiam *ὅς ἄν* vel *ὅσα ἄν*. || § 32. *λόγον τῶν* Markl. (Turr.) Libri *λεγόντων* (Bekk. alteram Marklandi coniecturam *λόγον τῶν* expressit). || extr. *ἡμῶν* *ἡμῶν* X. || § 33. *ἡμῶν* ἦν μὲν Scaliger, quod nunc perplacet: *ἦν ἡμῶν* Reisk. || *οὐκ ἔστι πόθεν* nunc ego correxi post Cobetus (p. 100.), qui *οὐκ ἔστιν ὁπόθεν*. Libri *οὐκ εἴη πόθεν*, unde Markl. coni. *οὐκ ἄν εἴη πόθεν* (West.). || *ἐπίσωμεν* nunc cum Cobeto edidi. Libri *ἐπίσωμεν*. || extr. *ἀξιόμμεθα* nunc ego de meo scripsi (coll. § 24. 33.): *ἀξιοὶ ἔσμεν* Cobetus. Libri *ἀξιοῦμεν*. || § 34. *δι' αὐτῶν* G. A. Hirschig. (nunc cum West. recepi): *καὶ αὐτῶν* libri. || *δικαιότεροι ἔσσι* X^k. || § 35. *ἐξαιτῶνται σφᾶς* nunc ego de meo correxi. Libri *ἐξαιτῶνται ὑμᾶς*. || *ἀλλὰ ἐλεήσατε* X^k: *ἀλλ' ἐλεήσατε* vulgo. || § 36. *ὅστις δ'* Steph. — Libri *δ'* om. || *ἐλεήσαντες ἀποψηφίσασθε* Scaliger: *ἐλεήσαντας ἀποψηφίσασθαι* X: *καὶ ἐλεήσαντας ἀποψηφίσασθαι* C. || *μηδὲ — τὸ σωθῆναι* Dobr. (Turr.) Libri *μηδὲν — τοῦ σωθῆναι* (Bk.).

Or. 21. „Priorem orationis partem deesse primus notavit Vanderheidius.“ Turr. || § 1. *περὶ ὅσον τινὸς* X^k. || § 4. *Κηφισοδώρω* Clinton in fast. Mellen. ad a. 402, 4. et Bergk. in calce Andocidis Schilleriani p. 138. (Turr.) Libri *Κηφισοδώρω* (Bk.). || § 6. *ἀριστὰ μοι πλεῖ* praeter C etiam X^k. || § 7. *στρατηγὸς ἦν* add. solus C. || § 8. *φρεαρίος* praeter C etiam X^k. || *Μυτιλήνη* nunc ego correxi. Libri *Μιτυλήνη*. V. Steph. Byz. s. v. I. p. 465. Mein. cfr. p. 119, 3. Item apud Dem. or. 13. § 8. et or. 15. § 19. cod. Σ eandem formam habet. V. Wesse-

ling. ad Herod. I. 160. Duker. ad Thucyd. III. 25. Schoemann. ad Isaeum p. 408. Bähr. ad Herod. I. 27. || § 9. *ἐπειδὴ καὶ τοῖς* Markl.: *ἐπειδὴ δὲ τοῖς* X: *ἐπειδὴ τοῖς* C. || *ἐκούμισα* *ἐκούμισα* Rauchentst., haud temere. || § 10. *εἶχον* *εἶλον* X^k. || *Ναυσίμαχον* Schott. et Bergk. l. d. p. 140. (Turr.) Libri *Ναυσίμαχον*

(Bk.). || § 10. Titulus *μ* in mg. X^k, lac. in ordine verborum. || § 13. *προσιόντα* Reisk. Libri *προσόντα*. || *ἀρπάξεται*; X^k. || *φελόντων* X (nunc recepi, cfr. or. I. § 6. or. 19. § 15. Lobeck. ad Phryn. p. 7. ad Aiac. p. 81 sq. Weber. ad Dem. Aristocr. p. 408.): *ἐφελόντων* C (vulgo) probante Benselero ad Isocr. Areop. p. 261. || § 14. *ἐὰν δέμει* X^k. || *τάλλα* X^k. || § 15. *τῶν μὲν ὑμετέρων* Dobr. (nunc recepi oppositionis gratia): *τῶν μὲν ἐτέρων* libri. || *μὴ ἐπιθυμῆσθαι* Schott. Libri *μὴ* om. || § 16. *μὲν τῶν ὄντων* nunc e Reiskii coni. dedi: *μὲν τῶν ἑσῶν* vir eruditus apud Tayl. (West.): *μὲν τῶν* X: *μὲν* C (vulgo). || § 17. *δικαίως σώξασθαι* *δικαίως σωθήσασθαι* Markl., *δικαίως ἄν σώξασθαι* Reisk. Equidem *ἄν* pone *σώξασθαι* collocaverim. || *ἐξαιτήσαντο* nunc ex Empetii coni. scripsi. Libri *ἐξητήσαντο*. || *τοιούτων* *τοιούτων* X. || *ταύτην χάριν* nunc e Kayseri coni. reposui: *ταύτην τὴν χάριν* Westerm. Libri *τὴν χάριν*. || § 18. *τοῦτο δ' οὐκ ἄν* C (Bk. Turr.), cuius tamen codicis scripturam veram non puto; nam *τοῦτό γε* X, unde Dobraeus fortasse rectius *οὐ γὰρ ἄν τοῦτό γε* (West.). || *ἔχοι τίς* X^k. || *αἰσχροῦ τινος* X^k. || *τῶν ἰδίων* Bekk. (Turr.) Libri art. om. || *πεπολιτεύσθαι καὶ ὑμᾶς* nunc ego de meo distinxi („vos quoque scire me in republica versatum esse“): *πεπολιτεύσθαι, καὶ ὑμᾶς* vulgo: *πεπολιτεύσθαι, καὶ ὑμᾶς* δὲ coni. Rauch. ad or. 19. § 5. || *δεῖν* Reisk. Libri *δεῖ*. || § 19. *μὴ μόνον* *μὴ μόνων* X. || *ἀλλὰ τῶν ἰδίων* X (nunc recepi): *ἀλλὰ καὶ τῶν ἰδίων* cett. (vulgo). || *τὴν λειτουργίαν* Dobr. art. mavult abesse. || *μηδ' ὑφ' ἡδονῆς* *μηδ' ἡδονῆς* C (Bk.). V. Saupp. ep. crit. p. 15 sq. || *οὐκ ἄν δυνάμενοι δ'* X, qui *οὐκ ἄν δυνάμενοι δ'* secundum Kayserum: *οὐκ ἄν δυνάμενοι δ'* C (Bk.). V. Saupp. ep. crit. l. d. || *οὕτω διακείμενος* V. fragm. 53. § 3. || § 21. *ἐν τῷ δῆμῳ — ὑμῖν* Emperius aut *ἐν τῷ δῆμῳ* scribendum, aut *ὑμῖν* delendum esse coniecit. || *δι' ἃ* Dobr. et Foertsch. comment. p. 16. (Turr.) Libri *ἃ*. || § 22. *μαινομένη γὰρ ἄν* Bekk. (Turr.): *ἄν* om. libri. || § 23. *οὐδὲ πῶποτε* X^k. || *δέον*. . . cum Turr. edidi: *δέον* X: *δέον ἐμνήσθη* C (Bk.). Rectius Reiskius coni. *δέον ἐνεθυμήθη*, Bakius schol. hypomn. III. p. 253. *δέον ἐλογιάθη*. Nuper Rauchentst. suspicatus est *δέον, δεινὸν ἡγοῦμένη*. An fuit *δέον, ἐνεθόρουν*? || *τοσοῦτ περυστέρου* (sic) X^k. || § 24. *οὐδ' εἰ ποτε* *οὐδέποτε* X. || § 25. *γενέσθαι, καὶ* nunc ex Hoelscheri (de Lys. p. 100.) coniectura scripsi: *γενέσθαι, ἢ* libri. || *ἀνάξια* *ἀξια* X. || *μὲν ἡμῶν* praeter C etiam X^k.

Or. 22. § 1. ὅτι] „qui dicentur (intelliguntur autem amici frumentariorum) se mirari quod frumentarios accusavissent.“ Tamen ὅτε cum Sauppio reposuit Rauch. || τὸς λόγους nunc auctore G. A. Hirschigio cum Rauch. dedi: τὸς om. libri. || § 2. ἀκριτῶς X^K. || γνώσεσθε τὰ δίκ. X^K. || § 3. ἔνεκα ego scripsi et hic et § 12. et or. 32. § 10. pro οὐνεκα, quod est in libris. || § 4. ἔνεκα δειδιῶς τὰς αἰτίας: ἀσχερὸν δ' ἠγοῦμαι Dobr. (Turr.) Libri ἔνεκα: δειδιῶς δὲ τὰς αἰτίας ἀσχερὸν ἠγοῦμαι (Bk.). || § 5. καὶ εἰπέ] καὶ om. XC. || μέτοικος εἶ; Nca.] μέτοικος εἶναι X^K a pr. m., secunda signum; post εἶ et acutum καὶ adiecit. || ἐξιοῦς ἦ] ἦ delendum censet Sauppianus. || φοροῦσιν] φοροῦς in mg. a rec. m. habet X^K. || ἂν ὁ νόμος] Fort. ὅσον ὁ νόμος vel ὅσον ὁ νόμος. || πλείον ὄντων] πλείον om. X. || § 7. Χορὴν Reisk. Libri χορῆ. || § 8. ἠρώτων μὲν X. || τέσσαρες Bergk. in commentat. de reliq. comoed. Att. antiquae p. 18. (Bakius schol. hypomn. III. p. 258.) Libri δύο (quod exarabatur δ'). Cfr. Boeckh. oecon. civil. I. p. 118. ed. alt. || § 9. δ' ἐπὶ τῆσδε Bekk. (Turr.): ἐπι- τῆσδε X: ἐξελπητῆσδε C: δ' ἐπὶ τῆσδε vel δ' ἐπὶ τῆσδε Reisk. (var. lect. p. 707.): δὲ τῆσδε Emperius. || ΜΑΡΤΥΡΙΑ nunc scripsi e

X^K, qui μ^{ία} in mg., in ordine verborum pone παρέξομαι spatium octo fere litterarum habet. ΜΑΡΤΥΡΙΑ vulgo. || § 10. οὐχ' ὑπὸ X^K, ut ubique. || ἀπολογησάσθαι X. || § 11. Ἄλλὰ γὰρ nunc cum ed. Reisk. et Bekk. rescripsi: Ἄλλὰ μὲν γὰρ libri: μὲν inclusit Rauch. || οὐκ ἐλεύσεσθαι] V. Lobeck. ad Phryn. p. 38. Tamen οὐ καταφύξεσθαι Rauch., quod ipsum ego quoque aliquando conieceram vel οὐκέτι φεύξεσθαι. || ἡμῖν παλοῖεν X (nunc cum West.): ὑμῖν παλ. C (vulgo). || § 12. ὑμῖν μάρτυρας παρέξομαι. ΜΑΡΤΥΡΙΑ. Markl. (Turr.) Libri ὑμῖν μάρτυρας παρέξομαι. (Bk.) || § 13. τίμιον] nunc abesse malim. || § 14. αὐτοὶ Markl. Libri οὐτοὶ. || κελεύεσθαι] Saupp. mavult κελεύεσθαι. || § 15. ὑμῖν, ἐν ὁσπερ] ἡμῖν, ἐν ὁσπερ X^K. || οἱ πολέμιοι] οὐδ' οἱ πολέμιοι Reisk. || § 16. ἀπειληροῦτε nunc auctore Markl. reposui: ἀποληροῦτε libri (vulgo). || § 17. ὑμῖν ἐστιν praeter C etiam X^K: ἐστὶν ὑμῖν Turr. et ego in ed. I., a Bekkero in errorem inducti. || ἐφ' ὑμῖν γὰρ — πιστεύειν] ἐφ' ὑμῖν γὰρ ἐστὶν — πιστεύειν Reisk. Ego nunc coni. ἐφ' ὑμῖν γὰρ — πιστεύειν ἐστίν. || § 18. [λαμβάνειν] Nunc hoc verbum ex eo quod infra positum est δίκην λαμβάνειν huc irrepsisse puto. Westermannii sententiam non satis intelligo. || ἐπεθύμετε Reiskius. Libri ἐπιθύμετε (Bk. Turr.). || δίκην λαμβάνειν;] Reiskius ἢ παρὰ τῶν ὁμολογούντων mente addendum censuit, ipsis Lysiae verbis addi vult Kayserus in annal. Heidelb. p. 234. || § 19. τοῖς ἐν τῇ πόλει — καταγνώτε] πάσῃ τῇ πόλει, ὥστε πένθονται πάντες — θάνατον τούτων καταγνώτε coni. Kayserus l. d. Ceteris non mutatis certe ταύτων recte correctum puto. || § 20. παραδείγματος

recluit Dobr. || οὐτω γὰρ ἔσονται] V. Rauchenst. || δὲ ὅτι X^K: δ' ὅτι vulgo. || αἰροῦνται] αἰτοῦνται X. || παύσεσθαι nunc ego emendavi: παύσεσθαι enim habet praeter C etiam X^K: παύσεσθαι vulgo. || § 21. ἐφ' οὓς Reiskius. Libri ἐφ' οἷς (Bk. Turr.). Cfr. § 17. || τῶν αὐτῶς Reiskius: τῶν αὐτῶς C: τῆν αὐτῶν X. || ἐπειδ' ἂν X^K. || ἐσπλέουσιν Reisk. coll. § 17. Libri ἐσπλέουσιν.

Or. 23. § 1. τούτω] ego scripsi. Libri τούτω (Bk. Turr.). Cfr. § 9. et ad or. 3. § 4. || § 2. ὁπόθεν δημοτενοῖτο] ὁπόθεν δημοτ. X. || ἡσίνος X^K. || προσκαλεσάμενος] προσκαλεσάμενος Bakius. Sed v. Meier, die Privatschiedsrichter p. 24 sq. Ceterum Tayl. coni. προσκαλεσάμενος αὐτὸν πρὸς τοὺς (sine καὶ) — καὶ ἑλθῶν. || Ἰπποθωντίδι Sauppianus coll. Boeckhii C. Inscr. pluribus locis. Libri Ἰπποθωντίδι (Bk.). || § 3. Ἐμαῖς, ἔνα οἶ] ἔμασιν. οἶ X: ἔμασιν. οἶ C. || γνώσκουσιν X^K (qui εἰ τι γνώσκουσιν): γινώσκουσιν vulgo. || φεύγοι Reiskius. Libri φεύγοι.

(Bk. Turr.). || § 4. τὲ δίκας X^K. || extr. μ in mg. X^K spatium relicto, ut § 8. || § 6. γινώσκου X^K: γινώσκου. vulgo. || § 8. ἀληθῆ ἐστὶ X^K, ut § 14: ἀληθῆ ἐστὶ Bekker. || § 9. ἐμαρτυρήσεν] ἐμαρ- τῶρετο cum Westermannio (comment. crit. IV. p. 10.) Rauchenst. Quod quidem mihi quoque placeret, nisi ἐμαρτυρήσεν ad testimonium in hac ipsa oratoris causa modo dictum referri putarem. Qui enim § 7. universe dicebatur εἰς δὲ τις, is est idem Nicomedes, qui Panceonem servum sibi fugitivum esse affirmabat. Quod ita esse quum ex aliis rebus tum ex eo quod praeter Nicomedem et feminam cum Nicomede de Panceone rixantem (§ 11.) nemo hunc sibi servum additum esse aiebat. Neque tamen idcirco § 8. ad καὶ τὸν cum Tayloro nomen Νικομήδην addere opus est. || παρέξειν Cobetus et Kayser. in annal. Heid. p. 234. (nunc recepi): παρέξειν libri. || εἰς ἀγορὰν] V. Westerm. commentat. crit. IV. p. 7. || § 10. ἀντιγραφῆς] ἀντιγρά (sic) X^K: ἀντιγράφως C (Bk.). || § 11. τούτων [ἐξαιροῖτο] ἢ ἀγοὶ φάσκων nunc ego scripsi post Reiskium, qui τούτων ἐξαιροῖτο ἢ εἰς δουλείαν ἀγοὶ φάσκων coniecit: τούτων ἀφαιροῖτο ἢ ἀγοὶ φάσκων Saupp. (ego in ed. I.) Libri τούτων ἀγοὶ ἢ φάσκων (Bk. Turr.). Aperte inter ἀφαιροῖσθαι et ἐξαιροῖσθαι εἰς ἐλευθερίαν discrimen facit Lysias, v. § 9. 10. et imprimis § 12. || § 13. δόξαι ἂν ὑμῖν Πλαταιεὺς εἶναι X^K: δόξαι ἂν ὑμῖν εἶναι Πλαταιεὺς vulgo. || § 14. αὐτοῦ τὸν Ἀριστόδικον] αὐτοῦ τὸν ἀριστόδικον (antea § 13. ἀριστόδημος) habet X^K. Fortasse notas codicum confudit Bekk. atque in C inesse αὐτοῦ significare voluit. || § 15. ὅκει ἐκεῖ Markl. Libri ἐκεῖ om. || τούτων ὑμῖν] ὑμῖν operae Bekkeri omiserunt. || Post hanc orationem in X^K dimidiata pagina 112 a. et tota 112 b. relinquatur vacua.

Or. 24. § 1. πολλοῦ X^k littera initiali omissa, ut or. 19. || πρότερον γὰρ om. X. || ἄλλο μοι X^k. || § 2. οὐ μὲν γὰρ — με συνοφαντεῖ, οὐδ' ὡς — [ψεύδεται] nunc e Cobeti emendatione dedi, praeterea με αὐτε συνοφαντεῖ e C inserens: εἰ μὲν γὰρ — με, συνοφαντεῖ, εἰ δ' ὡς — ψεύδεται libri. οὐ μὲν γὰρ — με συνοφαντεῖ, εἰ δ' ὡς — ψεύδεται nunc Saupp. in ed. Rauchensteinii, qua coniectura omnis perit concinnitas, ut praetermittam τιμωρεῖται pro τιμωρεῖσθαι μέ φησιν positum perquam durum esse. || § 3. καλῶς deleri vult Cobetus. || § 4. οἶον, διὰ (sic) X^k. || § 5. ἐν τῇ τέχνῃ Baierus mavult abesse, cfr. § 9. || τὴν μὲν οὖν ἐν τῆς τέχνης εὐπορίας X^k. || τὸν ἄλλον τὸν ἐμὸν βίον C: τὸν ἄλλον τὸν ἐμὸν βίον X: τὸν ἄλλον βίον τὸν ἐμὸν G. A. Hirschig., quo tamen non opus. V. or. 6. § 24. Krügeri gr. Gr. § 50. 9. n. 1. || τυγχάνει libri (Turr.): τυγχάνει ἂν Reisk. (Bk.), quum Ald. habeat τυγχάνω. Turr. conferrī iubent or. 20. § 36. Schneider. ad Plat. Civit. I. p. 151. V. Krügeri gr. Gr. § 56. 4. n. 3. || § 6. ἦν ἂν Tayl. (Turr.) Libri ἦς ἂν (Bk.). || § 7. ἐστὶν ὡ βουλή X^k. || τοὺς καὶ Reisk. Libri καὶ τοὺς. || μηδέμ X^k. || § 8. ἐχόμενα X: ἐπόμενα C (Bk. Turr.). V. Saupp. ep. crit. p. 16. coll. Graseri adversar. Platon. p. 89. || § 9. προκαλεσαμένη Reiskius: προκαλεσαμένη libri. || τῶσι τι Emperius (Turr.): libri τῶσι τις (Bk.). || γενόμενον X (Turr.). Libri γεόμενος (Bk.). || εἶναι; καὶ ἐστὶ τι nunc ego de meo scripsi (τοιούτων εἶναι, i. e. conditionem permutandarum fortunarum recusare: pendet e verbis δεινὸν ἐστὶ): εἶναι καὶ ἐστὶ libri (Bk.): εἶναι; καὶ τί ἐτι Saupp. ep. crit. p. 16.: εἶναι; καὶ τί C. Halmius: denique εἶναι ὁμολογεῖν ἂν καὶ ἐτι ἀπορώτερον; Kayserus. || § 10. ἔγνω γὰρ ego de meo in ed. I. emendavi, quam emendationem ne nunc quidem reicere volui, etsi εἰκὸς γὰρ, quod Kayserus proposuit, sententiae magis convenire non diffiteor: ἐγὼ γὰρ libri: ἐγὼ γὰρ ὁρῶ cum Sauppio Rauch. De toto loco cfr. Emendatt. Lys. fasc. p. 1 sqq. || πάντας τοὺς X: πάντας ὀμμαι τοὺς C (Bk. Turr.). || τοιούτων τι Sauppis ap. Rauch. e X, ut hic narrat (in mea collatione nihil est annotatum): τοιούτων ἔραστῶν τινά C (Bk. Turr.): τοιούτων ζητεῖν καὶ φιλοσοφεῖν Kayserus. (In Emendatt. Lys. I. d. conieceram τοιούτων τοῦτο ζητεῖν καὶ τοῦτο φιλοσοφεῖν.) || [φράδιόν ἐστι μαθεῖν] ego seclusi ut ab interprete profecta. || § 12. σιωπῶν ἂν nunc ego correxi: ἂν om. libri. Kayserus, qui particulam inserendam esse vidit, in annal. Heid. p. 234. post τοῦτον eam posuit. || δυνατός εἰμι nunc de Kayseri conii. reposui: δυνατός εἶην libri. Cfr. eiusdem § verba extrema et § 14. 18. || § 14. οὐδ' οὗτος ἐν ποιῶν] οὐδ' οὗτος ἐν φρονῶν Marklandus: οὐδ' οὗτος ἐν ποιῶν Sauppis: οὐδ' οὗτος ἐν φρονῶν Rauchenst. An fuit: οὐδ' οὗτος ἡμῖν

ὡς ἐν ποιῶν („tanquam in ea re recte faciat“). || ὥσπερ ἐπὶ κλήρον X^k. || § 15. λέγει C: λέγω X^k (non λέγων). || προφάνως μηδὲ Turr. Libri προφάνως ὡς μηδὲ (Bk.). Emperius voluerat προφάνως μηδὲν. V. Rauchenst. || § 16. πενομένους] Cum Reiskio malim τοὺς πενομένους. || ταῖς αὐτῶν δόμασι hic habet praeter consuetudinem X^k. || § 18. οὗς ἐάν (sic) X^k. || ὄπαρξαντας] συναρξαντας X^k, correxit iam Steph. || § 20. μυροπώλειον, ὁ δὲ C: μυροπώλιον, ὁ δὲ X. || ὄπη ἂν τυχοῖ X^k. || ὡς τοὺς ἔγγυτάτω] τοὺς om. X. || ὡς τοὺς πλείστον] ὡς οὐ πλείστον X^k, et hoc et illud correxit Stephan. || ἀμού. Bekkerus (Turr.): ἄλλον libri. || § 22. μηδ' οὐ] μὴ δ' οὐ X^k. || μόνον Markl. Libri μόνον. || § 23. δεικαιοτάτος] δικαιοτάτος X. || θῆσθε Bekkerus (Turr.): θέσθε libri. || τὴν ψῆφον Tayl. Libri τῆ ψῆφῳ. || § 25. ἀλλ' οὐδ' ἂν αὐτός] ἐλλ' add. C, om. X. || extr. ἀπάντων] ἐνδεῆς ἀπάντων Reisk., ἀπάντων Westerm., δι' ἀπάντων Rauch., κινδυνεύων Kays. in annal. Heidelb. p. 234. In ed. I. ἀπαντα conieci.

Or. 25. § 1. ὁμοίως — ὀργίσεσθαι X (nunc recepi, cfr. Emendatt. Lys. fasc. p. 19 sq., ubi attuli Herod. I. 39. Thucyd. V. 88. Dem. or. 19. § 238. Nunc addo ipsius Lysiae or. 18. § 19.): εἰ ὁμοίως — ὀργίσεσθε C (vulgo). || οἱ ἀμελοῦντες] εἰ ἀμει. Markl. et C. Halmius. || οἱ σαφῶς] εἰ σαφῶς Reisk., ὅτι σαφῶς West., καὶ σαφῶς Kays. in ann. Heid. p. 231. Quidni καὶ οἱ σαφῶς? || τοὺς μηδὲν Reiskius: τοὺς μὲν X. || κερδαίνειν ἦ] „lucrum facere sive mercedem accipere, aut alioquin (i. e. nisi eam acceperint) vobis persuadere.“ κερδαίνειν καὶ iam Taylorus, quod ut reciperem monuit me Halmius. Nunc autem utrumque pro glossemate habendum esse Kayserus in annal. Heid. p. 231. mihi persuasit. || τὴν γνώμην ταύτην] τὴν αὐτὴν γνώμην nunc Rauchenst. coniecit. V. Reisk. || § 2. γεγένηται Dobr. Libri γεγένηται (Bk. Turr.). || ὁμοῦ κατηγορημένα nunc ego cum Markl. scripsi. Libri ἐμοῦ κατηγο. (vulgo). || ἀποδείξω Stephane

nus: ἀποδείξαι X: ἀποδείξω C. || ἀπαντας ψευδομ.] ἀπαντα ψευδομ. Stephan. idque placet. || πειραιῶς X^k. || ὁ βέλτιστος Reiskius. Libri art. om. || § 3. καθιστάναι Coraes ad Isocr. p. 438. (Turr.) Libri καθιστάνειν (Bk.). || χρηματίζονται idem. Libri χρηματίζειν τὸ. || § 4. ἐάν ἀποφανῶ] Imo ἐάν φανῶ. || § 5. εἰδίαμε X^k. || καὶ μέγα κέρδος] οἱ μέγα κέρδος conii. C. Halmius. Si quid mutandum, fort. scribendum οἱ καὶ μέγα κέρδος. || § 7. ἀποφαίνω deleri vult Kayserus in annal. Heid. p. 231. || § 8. ἐν ὑμῖν ἐστὶ X^k. || § 9. ἀμφοτέρων τῶν Reiskius. Libri art. om. || πειραιῶς X^k. || αὐθις Reiskius: αὐτοῖς X: αὐτῶν C. Equidem aut scribi malim αὐ τῆς, i. e. τῆς ὀλιγαρχίας, aut cum Marklande et Bekkero omnino abesse. || ἐπολιθροῦν τοὺς μεθ' αὐτῶν nunc ego de meo correxi („nonnulli e factione optimatum vobiscum

contra Eleusinem egressi oppugnabant eos, qui suae ipsorum factionis erant, i. e. XXXVIros eorumque socios⁽⁴⁾): ἐπολιορκοῦντο μεθ' αὐτῶν X^k: ἐπολιορκοῦντο μεθ' αὐτῶν C: ἐπολιορκοῦντο μεθ' αὐτῶν C: ἐπολιορκοῦντο μεθ' αὐτῶν C.

αὐτῶν vulgo. || § 10. ἦτις αὐτοῖς nunc restitui e X, qui ἦ τις αὐτοῖς habet: εἰ τις αὐτοῖς vulgo. || ἐγίνετο ἀφέλεια X^k: ἐγίνετο ἀφέλεια ego in ed. I.: ἀφέλεια ἐγίνετο C (Bk.). || οὕτως αὐτῶν vulgo.

γὰρ X^k: οὕτως γὰρ vulgo. || ποιήσθε] ποιῆ⁹ — σθε (sic, σθε novum versum inchoat) X^k: ποιήσθε C. || δικαιωτάτην τὴν Rauchenstein. Libri art. om. || § 11. εὐθύνας δεδωκότας] ἢ εὐθύνας (vel εὐθύνας) ἐλακώτες Emperius: εὐθύνας οὐ δεδωκότας Marklandus: ἢ εὐθύνας ἀφληγότες Kayserus coll. or. 10. § 27. V. Reisk. ad h. l. et Saupp. in ed. Rauchensteinii. || παρ' οὐκ μάλλον X^k. || οὐκ ἄξιον] οὐκ ἄξιον περὶ τῶν τοιοῦτων Rauchenst. haud temere. || ἀποδέχεσθαι Tayl. (Turr.) Libri ὑποδέχεσθαι (Bk.). || § 12. ἰδίᾳ — δημοσίᾳ e Stephani sententia dedi: ἰδίᾳ — δημοσίᾳ libri (Bk. Turr.). || τετραγέροντα ego in observatt. in orat. Att. p. 57. correxi. Libri τετραγέροντα (Bk. Turr.). || § 13. προστατομένων] πραττομένων X. || ἐδαπανώμεν X: ἐδαπάνουν C. || συμφορὰ γίνετο praeter C etiam X^k: συμφορὰ γίνετο vulgo. || ἀλλὰ [καὶ] ἐν] καὶ cum Emperio inclusi. || § 14. οὐτε τῶν Markl. et Emperius (Turr.). Libri οὐτε ἐπὶ τῶν (Bk.). Cfr. or. 30. § 7. || οἱ τριάνοντα (quod scribatur οἱ 1') Markl. (Turr.): οἷδε libri: οἱ δέκα Reisk. (Bk.). || οὕτως ψευδομένους X^k: οὕτω ψευδομένους vulgo. || § 15. κερήσθαι Reiskius. Libri κηρήσθαι. || § 16. οὐδ' εἰς — οὐδὲ δίαταν X (Bk.): οὐδ' εἰς — οὐτε δίαταν C: οὐτ' εἰς — οὐτε δίαταν Turr. || ὀργίξεσθε Ald. Libri ὀργίξοισθε. || ὥστε ἐν ὀλιγ. X^k: ὥστ' ἐν ὀλιγ. vulgo. || § 18. Ἠγοῦμαι δὲ X^k: Ἠγοῦμαι δ' vulgo. || μῆδέν] οὐδέν C (Bk.). || ἐλθροῦς] ἐν τῷ X. || ἐμβάλλοντας X. || ἀφηρημένους] ὑφηρημένους Sauppian. || ὑπολειφθήσεται Dobr. Libri ἀπολειφθήσεται (Bk. Turr.). || § 19. κοινὰ γίνεσθαι X^k: κοινὰ γίνεσθαι vulgo. || § 20. ἡγείσθαι C: ἡγείσθε X, quod ut solbecum nollem receptum a Westerm. || § 21. κικόν] ἀγαθόν X. || § 22. στασιάζοντας — ἐκκεληρυγμένους ἐν τῷ ἄστεος Taylorus (Turr. coll. or. 31. § 8., adde or. 12. § 95.). Libri στασιάζοντας ἐν τῷ ἄστεος — ἐκκεληρυγμένους (Bk.). Verba ἐν τῷ ἄστεος expungi maluit Dobr. || τὸν δὲ ἄλλους C: τὸν ἄλλ-

λους δὲ X. || πλείους δὲ ὄντας] πλείους / οὐ⁹ X^k (lineam / post πλείους positam pro δὲ habet Kayserus passim sic ἢ scripto): πλείους δ' ὄντας C (Bk. Turr.). || ὑπὲρ ἡμῶν] ὑπὲρ ὑμῶν X. || κατέναντι delendum censuit Saupp.: in eandem ego incideram conjecturam. Sed v. Foertsch. observatt. p. 11. || § 23. οὕτως διακειμένους X^k: οὕτω διακειμένους vulgo. || § 25. μνησθῆναι

καὶ nunc e Baiteri conii. dedi: καὶ libri om. || § 27. οὕτως διετέθητε X^k (et quidem puncto post διετέθητε posito): οὕτω διετέθητε vulgo. || τὸν μὲν X (Turr.): ὅστε τὸν μὲν C (Bk.). || § 28. πειραιεύς X^k bis. || διεκλεύσαντο Taylorus: διεκλύσαντο libri. || ἂν παραμείναι Taylor. in annot. poster. VI. p. 55. ed. Reisk. (Turr.) Libri ἂν om. (om. Bk.). || § 29. ἠγοῦμαι δὲ X^k: ἠγοῦμαι δ' vulgo. || § 30. πολλὰς δὲ X^k: πολλὰς δ' vulgo. || εὐθύνην] Fort. εὐθύνην, v. ad or. 10. § 27. || § 31. ὅμως Reiskius: libri ὁμοίως, quod defendebat Funkhaenel. in diurnis antiquariis 1845. suppl. nro. 17. || οὕτως ῥαδίως X^k: οὕτω ῥαδίως vulgo. || § 32. καὶ τούτων μὲν] ἢ τούτων μὲν per interrogationem Kayser. in annal. Heid. p. 231., quod § 30. dictum sit τούτων δ' ἄξιον θανατῶν. Nihilominus vulg. habere mihi videtur quo defendatur. || καὶ δέξαντ' ἂν] καὶ δέξαι τ' ἂν (sic) X^k. Cum Reiskio ego addi velim δι' ἑαυτοῦς. Kayserus in annal. Heidelb. p. 231. coniecit οὐ καὶ δέξαντ' ἂν post Marklandum, qui οὕτοι καὶ δέξαντ' ἂν vel οὕτοι δέξαντ' ἂν. || § 33. διὰ τὸν μὲν ἐν Πειραιεύς Turr. (nunc recepi): τῶν om. libri. Non infitior tamen me malle διὰ τὸν ἐν Πειραιεύς κινδυνεύσαντας vel διὰ τὸν ἐν Πειραιεύς omisso voc. κινδύνους, propterea quod oppositum est δι' ἑτέροισ. || αὐτοῖς ἐξείναι Sauppian: αὐτοῖς ἐξ. Bekk. cum libris. || δι' ἑτέροισ Taylorus (Turr.): δι' ἑτέροισ X: δι' ἑτέροισ C (Bk.). || τούτους μὲν ἐπιλύσεσθαι] hanc depravatam scripturam servare malui, quam amplecti Sauppian emendationem τούτους μὲν ὑπολύσεσθαι, quam veram non puto. τούτους μὲν ἐπιλύσεσθαι X: αὐτοῖς μὲν ἐπιλύσεσθαι C: τούτους μὲν ἐπιλύσεσθαι Reisk. (Ruhnken, ad Timaeum v. ἐπιλυγάζονται p. 85 sq.): mihi potius tale quid latere videtur quale hoc est τούτων μὲν (τοῦ ποιῆν ὃ τι ἂν βούλωνται) ἀπελευθήσεσθαι vel ἐπιλυθήσεσθαι vel ἐπιπεύσεσθαι. || τὸ αὐτὸ πάντες] hanc quoque scripturam cod. X intactam reliqui, quod mihi de certa emendatione non constitit: δι' αὐτὸ πάντες C (Bk.): τὸ αὐτῶν πάντες Emperius: τῷ αὐτῷ πάντες Baiterus: τούτο ὑποτυπούντες Sauppian ap. Rauchenst. (certe oportebat ὑποτυπούντες scribi, ut or. 9. § 4.): τοιοῦτοί γ' ὄντες Westermannus: τούτο δέξαντες Kayserus, quae mihi verisimillima videtur emendatio, ita tamen, ut scribatur τοῦτ' αὐτὸ δέξαντες. || δι' ἄλλων] nunc malim δι' ἄλλον, cfr. § 32. et hac ipsa § δι' ἑτέροισ. || § 34. κατανοῆσαι C: κατηγορήσαι X. || αὐτοὶ τε Reiskius: αὐτοὶ δὲ libri. || § 35. περὶ ἡμῶν C (Turr.): περὶ ἡμῶν X (Bk.). || εἰς ὑπο. . . .] C lacunam habet paginarum 27½. De X v. Saupp. ep. crit., qui inter hanc et eam quae hic sequitur orationem in X olim orationem nunc plane deperditam κατὰ κινίδου ἀργίας fuisse ex indice illi codici praemisso cognovit.

Or. 26. Tit. om. X et cett. codd. || § 1. δομιμασίαν X^k. || ποιήσεσθαι C: ποιήσασθαι X. || ἀμφοτέρω habet etiam X^k

(ἀμφοτέρω): ἀμφοτέρων C. || § 2. ὑμῖν μεταδύναται ὑμῖν μεταδ. X. || extr. καταγιγνώσκουσιν X^K; καταγιγνώσκουσιν vulgo. || § 3. ἀνοῦα μὲν nunc ego de meo emendavi. Libri ἀνοῦα. V. § 16. || ὑπὲρ τῶν αὐτοῦ κατηγορουμένων διὰ Baierus: ὑπὲρ αὐτῶν κατηγοροῦμεν αὐτῶν διὰ X^K (Bk. Turr. omisso altero αὐτῶν): ὑπὲρ αὐτῶν αὐτοῦ κατηγοροῦμεν οὐ διὰ C. || ἀπολογησάσθαι X. || § 4. αὐτῶ ἀναθηματα αὐτῶν ἀναθ. conl. Reisk. || § 5. extr. μὴ εὐήθεις] ἕνα μὴ εὐήθεις Reisk. ||

δοκῆτε] δοκεῖτε. (sic) X^K. || § 6. ἀλλὰ ἀνάγκη, X^K: ἀλλ' ἀνάγκη vulgo. || ἀδύνατον Taylorus: δυνατὸν X: οὐ δυνατὸν C (Bk. Turr.) || πληρωθῆναι libri (Turr.): κληρωθῆναι Marklandus (Bk.). || § 7. προσδοκῆσαι δεῖ] προσδοκῆσαι X^K (non addito δεῖ): προσδοκῆσαι C (Bk.). V. Foertsch. observat. p. 29. || δοκιμασθέντα nunc scripsi secundum X^K, qui δοκιμασθέντα. Scribebatur δοκιμασθέντ'. || ἐξιοῦσαν Vindobon. et Scaliger. Libri ἐξιοῦσαν. || τῷ ἐνιαυτῷ] τῷ ἑαυτοῦ ἐνιαυτῷ conl. Reiskius. || § 8. init. οὐ τοῦτο] οὐ om. X^K, add. Stephanus. || § 9. ἤμισα περὶ libri (Turr. coll. Bernhardi synt. Gr. p. 200.): περὶ seclusit Bekkerus. || τῇ πολιτείᾳ seclusit idem. At v. Foertsch. comment. p. 21. || παραλαβόντες Markl. et Emperius (Turr.). Libri προλαβόντες (Bk.). || § 10. εἰ μὲν X (nunc rec.): εἰ μὲν δὲ C (vulgo). || ἐδοκιμάζετο] ἐδοκιμάζετο X, add. C ἅτε βεβουλευμένος. || ἄρμα] τοῦνομα Reiskius, γράμμα Emperius. || νῦν δὲ X (nunc rec.): νῦν δὲ C. || μὴδὲ βεβουλευμένος om. C. V. Saupp. ep. crit. p. 21. || φανεῖσθε] φανείσθε Bekkerus. || § 11. ἐβούλευσεν] ἐβούλευσας X, unde Reisk. effecit ἐβούλευσεν αὐτῶν, recte fortasse. || ταύτην δὲ τὴν ἀρχὴν Markl. et Emperius (Turr.). Libri ταύτης δὲ τῆς ἀρχῆς (Bk.) || κύριος] κύριός τε X. || § 12. καθήκειν] προσήκειν conl. Franzius. || πᾶς οἴεσθε] ὡς οἴεσθε X. || διαζόντα, δν] ὄν om. X. || αὐτὸς οὗτος C: αὐτὸς αὐτὸς X: αὐτὸς αὐτὸς τοιοῦτος Ald. (Reisk.) || § 13. ἀρ' οὐν Stephanus. Libri ἀρ' οὐν. || ἠγγασσάσθαι X. || αὐτῶν αἰτίους ἠγγασσάσθαι, ὅταν γένωνται] πάντων αἰτίους ἠγγασσάσθαι, ὅσα ἐγένοντο Markl.: πάντων αἰτ. ἠγ. ὅσα γεγένηται Kayserus. Mihi nunc scribendum videtur αὐτῶν αἰτ. ἠγ. ὅταν ταῦτα γένωνται (vel γένηται) ἐμείνοις τοῖς χρόνοις. || κἀκεῖνοι X (nunc recepi), ab orphanis enim orator redit ad cives: κἀκεῖνοι vulgo. Possis etiam κἀν ἐκεῖνοι. || [Θρασύβουλος] nunc seclusi Kaysero auctore. || Λαοδάμαντα X^K, ut § 14. || τε ἀποδοκιμασθῆναι] γε ἀποδ. X. || ὅς ὑπὸς C: ὅς om. X. || διακίεται Scaliger. διακίεσθαι X: διακίετο C (Bk. Turr.). De toto loco v. Emendat. Lys. fasc. p. 31 sq. || § 14. τοῦτον δοκιμάσητε nunc ego scripsi (Emendat. Lys. p. 32.): αὐτὸν δοκιμάσητε libri. || ἀγών Turr.: erat ἀγών. || ἡ σιοπαῖν habet X^K sine ulla correctione. || § 15. init. in X^K est Λαοδάμαντι, ut mox. || καθιστάται Turr. coll. or. 25. § 3. Libri καθιστάμεν (Bk.). || ὑμῖν δὲ τόνδε

ἀποδοκιμάσαι, δοξετε γὰρ κἀκεῖνον δικαίως ἀποδοκιμάσαι X, praeterquam quod post δικαίως additur αὐτῶν, quod delevi Dobraeo auctore (Turr.). V. imprimis Saupp. ep. crit. p. 17 sqq.: καὶ εἰ μὲν τόνδε ἀποδοκιμάσητε, δοξετε κἀκεῖνον δικαίως αὐτῶν ἀποδοκιμάσαι C (Bk.). || extr. ἐάν δὲ μὴ δὲ τόνδε οὐ κἀκεῖνον X^K. || § 16. ἐξαμαρτανόντων] ἐξαμαρτόντων G. A. Hirschigius coll. § 20. || § 18. τοιοῦτους τοὺς Markl. Libri art. om. || ἐκφυγεῖν Markl. (Turr.). Libri ἐκφυγεῖν (Bk.). || a γεγενημένων usque ad οἷας ἐγὼ ὑπὲρ τοῦ δήμου (incl.) recentiore atramento litterae restauratae sunt in X^K. || § 19. ὁ ἄλογον δοκεῖ Stephanus: τὸ ἄλογον δοκεῖ X: τὸ ἄλογον δοκοῦν C (Bk. Turr.). V. Emendat. Lys. fasc. p. 32. || § 20. πολλὰ Reisk. Libri πολλούς. || τοιαῦτά σοι ἐγὼ Turr. Libri τοιαύτας οἷας ἐγὼ (Bk.). || § 21. οὐθ' ὡς ὁ πατὴρ habet X^K (non οὐθ'), at deinceps οὐθ' ὡς ὁ πρόγονοι. || § 22. πάν γὰρ] πάντα γὰρ X. || § 23. ἡμᾶς X (nunc rec. cum West.): ὑμᾶς C. || § 24. τοῦτο] Malim τοσοῦτο. || ἐνατέρον Reisk. (Turr.) Libri ἐνατέρων (Bk.).

Or. 27. Inscr. κατὰ ἐπιγρά καὶ τῶν συμπροσβεβυτῶν ἐπίλογος ὡς θεόδωρος (ut genitivi forma incerta sit) X^K. || § 1. ἐπιλείψει Reiskius (Turr.). Libri ἀπολείψει (Bk.). || § 2. ἤτοι τοσοῦτον] τοσοῦτον om. C (om. Bk.). || πλήθος...] Punctis aliquid deesse mihi videri significavi. Confirmat lacunae suspicionem

X^K, qui πλήθος et eandem notam in mg. habet: πλήθος τῶν κινδύνων Franzius: βλάβος Reiskius: ἐχθος sensui aptum fore putat Sauppianus. || ὑμῖν] ἡμῖν X. || γίνεται X^K: γίνετα vulgo. || ὁπόταν scripsi pro ὅποτε αὐτῶν. || § 3. τὴν πόλιν Marklandus. Libri τῇ πόλει (Bk. Turr.). || καταστάντες] κατασταθέντες G. A. Hirschig. || § 4. Ὀνομάσαντος] Ὀνομάσαντος vel Ὀνομακίτου Reiskius: Ὀνομακίτου Franzius. Rerum memoriae convenerit Τιμαγόρου (Athen. VI. p. 251. Dem. de f. Legat. § 137.) || τοῦτον δὲ] τοῦτε δὲ X^K. || ἀπεψηφίσασθε] ἀποψηφίσασθαι X, quod nisi concinnitas obstaret, defendi posset. || ἀπάντων] ἀμφοῖν Schottus, quod aut ipsum aut simpliciter αὐτῶν malim. || ἀλλ' αὐτοὶ C, αὐτοὶ X. || § 5. τότε πάντες] τοὺς πάντας X. || § 6. ἔρποναι Dobraeus. Libri ἔξοναι (Bk. Turr.). || ὀφθαλμοῖν] ληφθῶσιν G. A. Hirschig. || ἀδικημάτων] λημάτων idem. Franzius comparat Plat. Civit. II. p. 365. extr. || § 8. αὐτοῖς κείσιν C: αὐτοῖς κείσιν X. || δεδαμέναι] Kayserus addit δοκεῖν, probabiliter. || § 9. οὐ δὲ ταῦτα X^K. || § 10. εἰσφορὰς Reiskius (Turr.): εἰσφορᾶν libri (Bk.). || § 11. ὑμεῖς C: ὑμῖν X. || ἔστιν ὅτε] Fort. ἔστι μὲν ὅτε. || § 12. οἱ ἀδικούμενοι Contius et Brunekius ad Soph. Antig. 260. Libri art. om. || ἐξαιτεῖσθαι libri Reiskiani: ἐξαιτεῖσθε X: ἐξαιτεῖσθαι C (Bk. Turr.). Nisi statnere velis e superiore verbo ποιήσουσιν infinitivum ἐξαιτεῖσθαι pendere, pro

ἢ οὐκ αὐτὸ ἐπιχειρήσουσιν vel ζητήσουσιν substituendum aut tale verbum alicubi excidisse putandum erit. Totum locum sic refingendum esse existimat Kayserus: εἰδισμένοι οἱ δημόσιοι καὶ φίλοι καὶ κλειότες ἐξαιτῆσονται αὐτοῦς κ. τ. λ. || § 13. ἀποδείξαντες X^k. || οὕτως πείθειν X^k: οὕτω πείθειν vulgo. || ὡσεὶ Turr.: ὡστε Marklandus (Bk.): ἴσως τ' X: καὶ ἴσως C. || § 14. δεήσεσθαι] δεήσασθαι Emperius, quam formam Graecis inauditam recepit Westermannus, rectius δεηθῆναι Kayserus, sed neque ex hac forma δεήσεσθαι naturam esse verisimile est, et ea quae antecedunt ἐν δὲ τοῦς αὐτοῦς ἠγείσθαι χρῆ labem contraxisse puto. || τὰ ὑμέτερα] Libri art. om. || ὑμᾶς αὐτόγε X^k. || § 15. εἰ ὑμεῖς παρὰ X^k. || § 16. τιμήσατε Stephanus. Libri τιμώρησατε.

Or. 28. § 1. αὐτῷ πολλάκις] Nunc malim αὐτῷ οὐδὲ πολλάκις. || § 3. ἐπὶ ante τοῖς τοιοῦτοις debebat G. A. Hirschig. || § 4. πάντας] πάντας ἂν Cobetus. Marklandus voluerat ἔγωγ' ἂν πάντας. || § 5. καὶ ἐπειδὴ Stephanus. Libri ἐπειδὴ καὶ. || § 6. ἐπειδὴ δὲ τάχιστα X^k. || ἐνέπληντο Cobetus coll. Aristoph. vesp. 1304 sq. Libri ἐνενέπληντο (Bk. Turr.). || τῶν ὑμετέρων] τῶν om. XC. || § 7. ἀμα Reiskius. Libri ἀλλὰ. || ὁφίηται Reiskius (Turr.). Libri ἀφίηται. || καθιστάναι Turr. Libri καθιστάνειν (Bk.). || οὕτως γὰρ X^k: οὕτω γὰρ vulgo. || τὸν νοῦν ἡμᾶς X^k. || ἔξιν] ἄξιν Cobetus. V. Benseler, ad Isocr. Areop. p. 93. || § 8. οὕτως τελευτήσας X^k: οὕτω τελευτήσας

vulgo. || ἤδη τί δοκουν^r. (sic) X^k. || § 9. τῶν χρημάτων] τῶν om. XC. || παρὰ τῶν ἐχθρῶν] παρὰ τῶν προέδρων ego conieci in Observatt. in orat. Atticos p. 39., quod etiam nunc verum puto. || διαφθεῖρειν X (Turr.): διαφθείροντας C (Bk.). V. Sauppil ep. crit. p. 21 sq. || § 10. ὁ ἀνδρες Ἀθηναῖοι nunc edidi cum Schotto: ὁ ἀνδρες δικασταὶ libri (vulgo). || § 11. ὅστις libri (Turr.): ὅτι ὅστις Stephanus (Bk.). V. Foertsch. observatt. p. 54. Sauppil ep. crit. p. 23. || § 12. ἀλικαρνασοῦ praeter C etiam X^k. || οὐ τὴν αὐτὴν nunc Sauppil auctore (ep. crit. p. 22.) scripsi: τοιαύτην libri (Bk.): οὐ τοιαύτην Ald. (Turr. et ego in I.) || ἀλλ' ὅσοι X (Turr.): ὅσοι C (Bk.). || § 13. ἰσχύειν Marklandus (Turr.). Libri ἰσχειν (Bk.). || εἶναι πολέτας X^k. || ὑπόλογον Stephanus. Libri ὑπὸ λόγον. || § 14. ποιήσαιεν ego de meo. Libri ποιήσαιεν (Bk. Turr.). || ὑμᾶς αὐτοῦς X^k. || ποιήσασιν libri (Turr.): ποιήσουσι Marklandus (Bk.). || § 15. ὅτε γὰρ ἠγγεσάμεθα Reiskius et Kayserus coniecerunt, ἐπάσχομεν solus Kayserus. Vulg. tamen defendi potest: „Quotiescumque opinamur salutem nos consequutos, graviora patimur,“ ut sententia generalis sit. || καὶ τοῦς ὑμετ. — ποιήσατε post βουλευέσθε § 16, poni voluit Bekkerus. Sed v. nos in Schneidewini Philol. V. p. 359 sqq. || § 16. habet αὐτῶν X^k. || § 17. καὶ οἱ Ἀλικαρν. Reisk. Libri

art. om. (om. Bk. Turr.) Ceterum ἀλικαρνασεῖς praeter C etiam X^k. || αὐτοῖς scripsi cum Sauppil. || τὴν δέην] δέην C (Bk.).

Or. 29. § 2. ποῦ χρῆ] ποῦ χρῆ X. || πῆ ζητῆσαι] ποῦ ζητ. XC. || § 3. πωλήτην Dobraeus et Emperius (Turr.). Libri πολιτῶν (Bk.). || τριήραρχον αὐτῶν] αὐτῶν om. C (om. Bk.). || § 4. οἱ μὲν τὰς] Reiskius voluerat οἱ μὲν τὰς μεγίστας. V. Foertsch. observatt. p. 54 sq. || § 5. προσήκειν X (Turr.): προσήκει C (Bk.). || δαδόχθαι Markl. et Emperius. Libri δέδοικται (Bk. Turr.). Baierus abesse vult. || § 6. περὶ Ἐργουλέους nunc e X restitui: παρ' Ἐργουλέους C (vulgo). || μεσεγγυηθέντη (sic) X^k. || [καὶ μὴ κατηγορεῖν] inclusi Dobraeo auctore ut cum verbis proxime sequentibus pugnantia. || ἐπειδὴ] ἐπειδὴν X^k, sicut C. || βουλομένον Taylorus. Libri βουλομένην (Bk. Turr.). || μνησκειν libri (Turr.): μνησκειν Stephanus (Bk.). V. Foertsch. observatt. p. 56. || § 7. τριήραρχιον nunc correxi cum Tayloro coll. § 4. Libri τριήραρχον (vulgo). || § 8. οὐδὲν γὰρ] Planius erat οὕτως γὰρ οὐδὲν. || καὶ πολλῶ πλείον αὐτῷ τούτων ego nunc de meo emendavi: καὶ πολλῶ πλείον δ' αὐτῷ τούτων X^k (nisi forte latet πλείονα αὐτῷ): καὶ πολλῶ πλείον' αὐτῷ τούτων Ald., κ. π. πλείον αὐτῷ τούτων Bekkerus (vulgo). || § 9. καὶ γὰρ δὴ δεινὸν ἂν Cobetus, perinde ac § 11. (Emendatt. Lys. fasc. p. 27.) Utrobique libri καὶ γὰρ ἂν καὶ δεινὸν (Bk. Turr.). || ὑμέτερα αὐτῶν X^k: ὑμέτερον αὐτῶν vulgo. || § 10. κακοροῦντες] κακόνιοι ὄντες Cobetus. Cfr. or. 13. § 13. || § 11. τῆς αὐτοῦ Turr.: τῆς αὐτοῦ cett. || § 12. εἶσαν] οἱ ἦσαν X. || περικαίως X. || § 13. οὐς ἐὰν λαμβ. X^k.

Or. 30. § 1. τινὲς εἰς κρήσιν X^k: τινες εἰς κρ. Bekk. || ἐξίω] ἄξιον C (Bk.). || § 2. οἷα τὴν πόλιν libri, etiam X^k (Turr.): ὅσα τὴν πόλιν Bekk. cum Ald. || τοῦς Σόλωνος Reisk. Libri τοῦ Σόλωνος. V. nos ad or. 12. § 64. || αὐτῶν habet h. 1. X^k. || ἐξέτη Taylorus. Libri ἐξέτη. || § 3. τεταμιένεμεθα] ἐταμιένεμεθα Kayserus in annal. Heid. p. 232., recte fortasse. Contra Coraes ad Isocr. II. p. 200. perfecto hoc servato paullo post παρέχονται scribi vult. || § 4. ἔπειτα διορισμένον Ald.: ἐπὶ τὰ διορισμένα X: ἔπειτα διορισμένα C. || ἀναγράφειν, αὐτὸν ἀπάντων κῆριον ἐποίησατο Aldus (Turr.): ἀναγράφειν αὐτὸν ἀπάντων κῆριον ἐποίησατε X^k: ἀναγράφειν, αὐτὸν ἀπάντων κῆριον ἐποίησεν C (Bk.). || καὶ ὅσα... διαχειρίσας Turr. post Reiskium, qui recte conii, καὶ ὅσα οὐδὲις ἄλλος διαχειρίσας. X habet καὶ ὅσα χειρίσας, C autem καὶ τοσαῦτα χειρίσας, unde Bekkerus καὶ τοσαῦτα διαχειρίσας. || § 6. ἀπάντων γε αὐτῶν τὴν Turr.: ἀπάντων γ δὲ (sic, una littera deleta) τὴν X^k: ἀπάντων τὴν C (Bk.): ἀπάντων αὐτῶν τὴν Franzius. Particula γε sane in illa editorum Turr. emendatione incommode posita. ἀπάντων ἀθρόων τὴν Marklandus: ἀπάντων σολλήβδην τὴν Kayserus in annal. Heid.

p. 232. Ego nunc conicio πάντων ἐναυδα τὴν vel πάντων ἐν ταύτῃ τὴν. || ποιήσαθε libri (nunc rec.): ποιήσασθαι Markl. (vulgo.) || § 7. τότε δὲ περὶ τῶν ἐμῶν τούτῳ Vindob. (Turr.): τότε δὲ περὶ τῶν ἐμῶν τότε X: ἐγὼ δὲ περὶ τῶν ἐμῶν τότε C (Bk.). || τετρακοσίων Taylorus, sicut infra etiam. Libri τριακοσίων. || ἐνθυμείσθε τούτων Sauppis: ἐνθυμείσθε τῶν X: ἐνθυμείσθε ὅτι ἐν τῶν (Bk.). Non tamen diffiteor mihi magis placere vel Marklandi illud ἐνθυμ. τῶν τοιαῦτα λεγόντων ἐὰν ἀκούσῃτε vel Westermanni ἐνθυμ. ὅτι εἰ ἀκούσῃτε (vel ἀνέχεσθε) τῶν τοιαῦτα λεγ. || τετρακοσίων πλείον ἢ χίλιοι X, nisi quod τετρακοσίων a Tayloro pro τριακοσίων correctum est (Turr.): πλείον ἢ χίλιοι τῶν τριακοσίων C (Bk. praeterquam quod τετρακοσίων scripsit). || § 8. πεντακοσίων nunc Tayloro auctore cum Rauch. edidi: τριακοσίων X^k: τριακοσίων vulgo. || § 9. οἶμαι — νομίζω οἶμαι — νομίζω X, νομίζω seclisit Rauch., at ne sic quidem locum persanatum puto. Kayserus ad sententiam recte videtur coniecisse οἶμαι, θανατοῦν ἐστὶν ὑμᾶς Νικόμαχον vel Νικόμαχον ὑμᾶς. Nunc vero mihi simplicissima emendatio haec videtur οἶμαι — νομίζω Νικόμαχον ἐτίμοις ὡς ἀδικοῦσι μνηστικεῖν ἄξιον, ὃν ἐγὼ. || ὡς ἀδικοῦσι nunc ex emendatione Kayseri scripsi: ἀδικῶς X^k: ἀδικῶς cett. In ed. I. pro iusiticio habui assentientemque nactus sum Rauchensteinium. || § 10. καὶ οὐ τὰ Reiskius. Libri οὐ om. || Κηφισίδης Palmerius: Κηφισίδης XC. || δεισαντας X^k. || § 11. Νικόμαχον Palmerius. Sed v. Hemsterhus. ad Luciani Tim. 44. Foertsch. comment. p. 34. Schoemann. ad Isaeum p. 344. C. Fr. Hermann. Abhandlungen p. 47. n. 14. || § 12. Χρήμων Schoettus (Turr. coll. § 14.). Libri Κλεοφάν (Bk.). || § 13. ὀπίσοι ἡμῶν X^k (sed fuit ὑμῶν). || ἕως τίς ἦν X^k. || § 14. στρομαχιδης praeter C habet etiam X^k. || § 15. καὶ τῆς ἐνόλας] καὶ particulam quibus in ed. I. incluseram uncis nunc rursus liberavi. || τ v συγχαλεσάντων X. || § 16. οὐδένα X (Turr.): οὐδέν C (Bk.). || τούτου Sauppis coll. Dem. or. 25. § 66. Dinarcho ap. Harpocr. v. ὑπόλογος. V. Saupp. ep. crit. p. 23.: τούτ X^k (qui αὐτῷ τούτ ὑπόλογον): τούτο C (Bk.). || μέρος τί X^k. || § 17. στηλῶν Taylorus: εὐπλῶν X: ὄπλων C. || § 18. χρη μανθάνειν Turr.: μανθάνειν χρη C (Bk.): μανθάνειν X. || ὥστε ἄξιον X^k: ὥστε ἄξιον vulgo. || παρέδοσαν, ὥστε ἄξιον ἡμῖν τὰς] παρέδοσαν ἡμῖν, ὥστε ἄξιον τὰς Reiskius et Baiterus, quorum coniecturam expressit Rauchenst. || τῆς τύχης ἔνεκα] τῆς γε τύχης ἔνεκα G. A. Hirschig. coll. or. 31. § 29. Vel hoc vel ἄλλα τῆς τύχης ἔνεκα ego quoque conieceram. Sed v. ad or. 10. § 15. || § 19. [ἐπειτα] nunc cum Rauch. seclisi. ἐπειτ ἂ X^k. Westerm. conii. ἐπειτ ταῦτα μᾶλλον. || ἐτι δὲ] ἐπειτα Kayserus in annal. Heid. p. 232., ἐπειτα δὲ Bergkii, qui in annal. philol. et paedag.

Lips. 1852. 4. p. 392. locum sic constituit ἐπειτὰ τὰ μάλιστα συμβαίνει τῇ πόλει, ἐπειτα δὲ ἂ ὁ δῆμος ἐψηφίσατο, εἰ δυνήσ. διαπανθ. || προσόντων et infra προσόντα Reiskius. Libri προσόντων et προσόντα. || § 20. ἰκανά ἦν ἂ nunc e Marklandi emendatione cum Bekk. rescripsi: ἰκανά εἶναι libri (Turr. et ego in I.). || § 21. καὶ τοὶ οὗτος Reiskius (nunc recepi. Turr.): καὶ τούτοις libri (Bk.): κατὰ οὗτος Jacobs. in Athen. p. 320. et Rauch.: κατὰ Cobetus: κατὰ τούτοις ego post Markl. in ed. I. || καὶ εἰ] εἰ δὲ C (Bk.). || ἡμῖν] ἡμῖν X. || § 22. σύλας (pignora) ego nunc de meo emendavi: σύλα X^k: σύλα vulgo. || δύο τάλαντα] Nisi amplius duo talenta mutuo sumserant Athenienses, scribendum videtur τὰ δύο τάλαντα. V. die oligarchische Umwälzung zu Athen p. 123. n. 20. || καὶ τὰ τεύχη] καὶ om. X. || ἡ βουλευούσα] ἡ αἰ βουλευούσα Slaiterus, recte. || τὰ πονηρότατα Reisk. Libri art. om. (om. Bk. Turr.) || § 23. καθιστάσι Reiskius. Libri καθιστάσι. || προσέχουσι] γὰρ add. Marklandus, δὲ Sauppis: illud malim. || αὐτῶ τιμῆς. Reiskius: αὐτῶν τιμῆς. Vidob.: αὐτῶν τιμῆς. cett. || § 26. ἄλλα ὅτε X^k: ἄλλ' ὅτε vulgo. || χρήματα C: χρήματα X. || ἄλλα τῶν] ἄλλα καὶ τῶν Cobetus. Sed v. Schoemann. ad Isaeum p. 334. || § 27. πεπράσθαι X^k. || § 28. αὐτοῖς libri (Turr.). V. Emperii observat. p. 45. et nostra in Vindic. Lys. p. 106.: αὐτοῖς Marklandus (Bk.). || § 29. δεινότατον] δεινότατον, ὅτι C (Bk.). || οὐ προσήκει] οὐδὲν προσήκει Reiskius. || § 30. ὑπὸ τούτων C: ὑπὸ τῶν X. || § 32. ζητήσουσι] πείθειν] scripsi e sententia Franzii et Turr.: ζητήσουσι X (Turr.): ζητοῦσι C (Bk.). uterque sine πείθειν: αἰτήσουσι Foertschius (West.). || § 33. ὥσπερ ἂν τούτους nunc e libris restitui: ἂν enim cum σώζοντας iungendum, quod prope necessarium erat, ne deprecatores illi vere Nicomachum servaturi esse viderentur: ὥσπερ καὶ τούτους Turr., ὥσπερ δὲ τούτους Cobetus, ὥσπερ αὐτοῖς τούτους ego in ed. I. (Emendat. Lys. fasc. p. 26.) || ἐπ' ἂν X^k. || οὐτε Νικόμαχος οὐτε τῶν seclisit Dobraeus. Nomen Νικόμαχος suspectum. Ego in Vindic. Lys. p. 107. conieci οὐτε Τισαμενός οὐτε τῶν vel τῶν ὑπὲρ Νικόμαχον. || § 35. τούτων] οὐν C (Bk.). || ἀξιούμενοι] ἐξαιτούμενοι Sauppis. V. Koen. ad Gregor. Cor. p. 157. Bekkeri anecd. p. 80. || παρακαλοῦμεν ὑμᾶς dedi e conii. Turr. Libri ὑμᾶς om. Marklandus voluerat ὑμᾶς παρακαλοῦμεν. || καὶ μὴ πρό nunc e Marklandi conii. scripsi: καὶ om. libri (om. vulgo). || ὑμετέραν νομοθεσίαν] ἡμετέραν νομοθεσίαν X. Or. 31. § 1. excidit littera initialis in X^k. || βουλευτήριον Bekkerus. Libri δικαστήριον. || συμβουλευσεν X^k (Turr.): συμβουλεύειν Bekk. || § 2. ἐνεστὶ τε libri (Turr.): ἐνεστὶ δὲ Bekk. || τινὰ οἶδε X^k. || § 3. ἐγὼ τε Marklandus. Libri ἐγώ γε. || διατοῦτο X^k, ut § 25. || ὅτι ἰκανῶς X^k, nisi quod ὅτι legitur (Turr.): εἰ τι ἔκ. Bekk. || § 4. εἰσι τῷ λόγῳ, ἀποφῆναι ego de e *

meo. Libri art. om., editi distinguunt *εἰσι*, *λόγῳ ἀποφῆναι*, Reiskius *εἰσι λέγειν*. V. Emendatt. Lys. fasc. p. 35 sq. Etiam X^k post *λόγῳ* virgulam habet. Praeterea nunc *ἀποφῆναι* *ἀν* scribendum suspicor. || § 5. *ἀν* — *ὕπολιπται* nunc auctore G. A. Hirschigio cum Rauch. scripsi. Libri *ἐξ ἄν* — *ὕπολιπται*. Emperius *ἐξ* deleri voluit. || § 6. *μετέχοναι* X^k: *μετέχοναι* vulgo. || *καὶ γὰρ οὐ]* *καὶ γὰρ* X^k sine *οὐ*, quod Steph. add.: *δοιοὶ δὲ* C (Bk. Turr.). || *πατρὶς αὐτοῖς ἐστὶν* X^k (Turr.): *πατρὶς ἐστὶν αὐτοῖς* C (Bk.). || § 6. extr. *πατρὶδα ἐναντοῖς* praeter C etiam X^k (non *αὐτοῖς*), et sic dedi. || § 8. *κατὰ τοῦτο* *κατὰ τοσοῦτον* C (Bk.). || *οὐ δ' εἰς* X^k. || *τὰ ἐναντία* *τὰναντία* C (Bk.). || § 9. *ἐνθάδε]*, immo *ἐνθάδε* Bekk. || *τούτων τί* X^k. || *κατεργασμένοις* C et Reiskius; *κατεργασμένοι* X, unde nisi proverbialis loquutio esset *ἐπ' ἐξεργασμένοις* (Steph. thes. v. *ἐξεργάζομαι* p. 1283. ed. Didot.), corrigerem *κατεργασμένα*. || *παρασχεῖν* nunc restitui e X: *παρέσχε* vulgo. Cfr. or. 6. § 42 *ἔξει δ' τι λέγειν*. Hermann. de part. *ἀν* p. 130. || § 10. *κατοῦνε* ego de meo: *καὶ γὰρ* libri: *καίτοι* Bekkerus (Turr.). Cfr. or. 1. § 42. or. 8. § 11. or. 11. § 7, ubi *καίτε* in codd. est pro *καίτοι*. || § 11. *γνώμη τοῦτο* *τοῦτο γνώμη* C (Bk.). || *τῶν αὐτῶν ἀδικημάτων* *τῶν αὐτῶν ἠδικημάτων* G. A. Hirschig. Sed v. Markl. in ed. Reisk. p. 476. || § 12. *ἦν ταλαιπωροῦν* Tylor. Libri *ἦ ταλαιπωροῦν*. || *ὁρᾶται* X^k. || § 13. *ὅς οὐ τι* Saupp. in ep. crit. p. 103. (*ὅς οὐ iam Marklandus, ὅς οὐχὶ Bremius voluerat*): *ὅς* el libri. *οὐ γὰρ* Reisk. (Bk. Turr.) || *φαιή δ' ἂν ταῦτα καὶ αὐτὸς ἐλεγχομένος* nunc ego emendavi post Kayserum, qui *φῆσει* δὲ *αὐτὸς ταῦτα ἐλεγχομένος* coniecit. *φυγὰς κατὰ ταῦτα καὶ αὐτὸς γενόμενος* Westermannus (Rauch.), in qua coniectura *κατὰ ταῦτα* ab h. l. aliena sunt: *φῆσι δὲ ταῦτα καὶ αὐτὸς παραγεγόμενος* Sluiterus et Saupp. *φῆ δὲ καὶ ταῦτα καὶ αὐτὸς γενόμενος* X: *καὶ ταῦτα, ὡς φῆσι, καὶ αὐτὸς γενόμενος* C. || § 14. *μέντοι τί* X^k. || § 15. *εἰσενεγκεῖν* *εἰσενέγκειν* Reiskius. || § 16. *ἐνθάδ'* Ald.: *ἐνθα* X, om. C. || *ἐλέγχειν αὐτόν*.] In ed. I. puncta apposueram, quibus probationem ipsam excidisse indicarem. || *Μαρτυρία τῶν αἰρεθέντων* *μετὰ Διοτίμον* e notis cod. X eruit Saupp. ep. crit. p. 81. (*μαρτυρία τῶν αἰρεθέντων* *μετὰ διο* X^k in mg.) Bekkerus notis illis non recte intellectis dedit *Μαρτυρία τῶν περὶ Διοτίμον* (Turr.): C habet *Μάρτυρες*. || § 17. *ἠφελήσαι* — *κερδαίνει* C: *ἠφελῆσαι* — *κερδαίνοι* X: *ἠφελῆσαι* — *κερδαίνοι* Ald. Totum locum sic constituit Cobetus: *οὐχ ὅπως ἠφελῆσε τὴν πόλιν ἐν τοιοῦτῳ καιρῷ καὶ ἀπορία κατεστῆσαν ἀλλὰ καὶ κερδαίνειν — παρσκευάσατο*. V. or. 33. § 3. || *ὁρώμενος* X. || § 18. *οὐ νῦν αὐτόν* *οὐ νῦν αὐτῷ* Reiskius et Cobetus. „Sed v. Antiph. or. 1. § 11. or. 2. α. § 2. or. 3. γ. § 6. Dem. Mid. § 107. c. Pantanen. § 59.“ Turr. Adde Eur. Androm. 735. Maetzner. ad Antiph. p. 128. || § 19. *τό τε, ἀφελόμενον* X^k. || § 20. *οἶδα*

Tylorus: *ἦδη* X: *οἶμαι* C. || *δίκαιον εἶναι* nunc ex Emperii emendatione reposui pro *ἱκανὸν εἶναι*, quod non usurpatur illo modo ab Atticis scriptoribus. || *ὁποῖός τις ἦν* — *αὐτὴν* X^k. || § 21. *ἐναντῆς* *αὐτῆς* C (Bk.). || *παρλιποῦσα* *παρλιέπουσα* Vindob., quod nunc placet, siquidem illa mulier Antiphani tres minas adhuc viva tradidit. || *ἄρα δῆλον* X^k. || *ἂν ποιήσονται]* *ἂν* deletat Dobraeus. Sed cfr. quae conferri iubent Turr. eorundem annot. ad Lyeurgum p. 131. et 270. Adde Frankii Quaestiones Aeschin. (Fuldae 1841.) p. 11. Weber. ad Dem. Aristocr. p. 155. Baeumlein. de modis Graecis p. 358 sq. || § 22. *μικρα* nunc ex Emperii emendatione scripsi pro vulg. *μηδ'*. || § 23. extr. spatio relicto titulus non legitur in mg. X^k. || § 24. *Τί οὖν* libri: *Τί ἂν οὖν* Bekk. (Turr.) Sed v. Hermann. de part. *ἂν* p. 157 sqq. Bernhardy synt. Gr. p. 411., interpretes ad Lyeurgum § 144., imprimis Maetzner. p. 326. || *περὶ τὴν πατρὶδα]* *περὶ* deletat Cobetus. || *τότε καὶ* Venetus Tylori et C: *τότε ἀγαθόν* X^k. || *ἦδη* — *ἦδη]* Prius *ἦδη* ego in ed. I. pro *insiticio* habui, *πάλα* Cobetus substitui voluit, pro altero *νῦν* *δὴ* maluit Westermannus: in iterato vero vocabulo acumen quoddam quaesitum inesse intellexit Rauchensteinus. || *τιμηθεῖται]* *τιμηθεῖται* Cobet. || § 25. *τοῦς πονηροῦς* vir celeberrimus apud Tylorum: *τοῖς πονηροῖς* libri, || § 26. *οὐχ ὅπως μὴ τιμωρηθήσεται*. . . . nunc Reiskio auctore edidi: *μὴ* om. libri. Ceterum desunt nonnulla. Sluiterus addidit *ἀλλὰ καὶ βουλεύειν*, Marklandus *ἀλλ' ὅπως τιμηθήσεται*, Rauchensteinus *ἀλλ' ὅπως τιμηθεῖται*. || *δικαίως γ' ἂν* nunc e libris revocavi (τ' X pro γ'): *δικαίως γ' ἂν ἦν* scripsi cum Cobeto in ed. I. || *ὅστις]* Ne quis *εἰ* *τις* requirat, cfr. or. 4. § 41. Aristoph. equit. 1275. Bernhardy synt. Gr. p. 291 sq. Maetzner. ad Antiph. p. 244. || *τιμωρὸς* nunc Dobraeo auctore correxi: *ἀπορίας* libri (vulgo): *ἀτιμίας* Kayserus coll. § 29. || *ἐκκλησιάζοιτε* nunc e Kayseri in annal. Heidelb. p. 231. emendatione scripsi (West.): *ἐκκλησιάζεται* X (Turr.): *ἐκκλησιάζοιτο* C (Bk.): *ἐκκλησιάζεσθαι* in ed. I. dedi, quanquam vel *ἀγωνίζεσθαι* vel *ἐξετάζεσθαι* requiriti autamavi. Totum locum sic resingendum putat Kayserus l. d. *καίτοι δικαίως γ' ἂν, ὅστις — ἐλευθερίαν, οὐ περὶ τοῦ βουλεύειν αὐτόν, ἀλλὰ περὶ τοῦ δουλεύειν καὶ τῆς μεγίστης ἀτιμίας ἐκκλησιάζοιτε*. || § 28. *οὐ γὰρ δῆπον* Cobetus. Libri *οὐ γὰρ ἂν δῆπον* (Bk. Turr.). || *τοιούτων ποτε]* *τοιούτων ποτε* X^k, *τοιούτων ποτε* C. || § 30. *διότι ποτε* X^k. || *ἐδείχθη]* inetur Kayserus vel *ἐπεδείχθη* scribendum existimat: *εἰσηχθη* scripsi in ed. I. (Emendatt. Lys. fasc. p. 23.). *ἐνομοσθη* Dobraeus, *ἐτάχθη* Saupp. *παρδείχθη* Rauchensteinus. || *γίνεσθαι* X^k: *γίνεσθαι* vulgo. || § 31. *καὶ οὕτως συντιμηθήναι]* *καὶ οὕτως γε τιμηθήναι* coniecit Reiskius: *καὶ οὕτως ἀξίαν* vel *καὶ τοιούτων ὄντων τιμηθήναι* Rauchensteinus: *τὴν καθόδον ὑμῶν τιμηθήναι* Kayserus in annal. Heidelb. p. 232. An forte scripsit Lysias *δία*

τούτους (intell. τούς κινδύνους) ἂν τιμηθῆναι? || § 32. βούλευσθαι] βούλεσθαι X. || extr. ἄλλον γε] ἄλλον τε X, ἄλων C. || § 33. διαμαχομένους Marklandus. Libri διαμαχομένου (Bk. Turr.). || § 34. τούτων αὐτούς Reiskius: τούτων αὐτῶν libri. || ὄντες αὐτοί] ὄντες αὐτῶ X. || κοινὰ] κοινὰ Taylorus, δεινὰ Turr. Verum ἀλλότρια non ad παραδείγματα, sed ad επιτηδεύματα refertur. Plinius dixisset καὶ κοινὰ παραδείγματα καὶ — ἀλλότρια. Vulg. tuetur etiam Foertschius observavit. p. 57 sq.

Or. 32. Argumentum prius una cum initio orationis usque ad § 4. τὴν ἐαυτοῦ θυγατέρα legitur in Walzii rhetor. Graec. V. p. 546 sq., alterum in Dionysii Hal. t. V. p. 497 sq., cui totum huius orationis fragmentum debetur. || § 5. et 7. Θεασύλου Turr. Libri Θεασύλου, quod ego recepissem, nisi or. 21. § 7. propter codicis X ceterorumque auctoritatem Θεασύλου probandum fuisset. Duplex enim λ alibi libri mscr. tuentur. V. Schoemann, ad Isae. p. 354 sq. Lobeck. Patholog. p. 137. || δικαίω περὶ Saupp. coll. § 23. (ep. crit. p. 143.), quum codd. AB Grosii habeant καὶ ὄσπερ. Cett. ἐτέρω εἰς (Bk.). || § 6. Post τεταράκι. μινῶς... Sauppio conferenti § 15. videntur fere haec excidisse: ἐγγεῖους δὲ διαγγίλους δραχμὰς δεδανεισμένους. || § 8. ἐπιλειπόντων Reisk. (Turr.) Libri ὑπολειπόντων (Bekk. υπολειπόντων, unde Emper. p. 48. ἐπιλιπόντων). || § 8. αὐτῆ Tayl. (Turr.) Libri αὐτῆς (Bk.). || § 10. ἔρενα Dobson. Libri οὐνενα. V. ad or. 22. § 3. || § 11. πολὺ ἂν εἴη ἔργον ego scripsi, eodem verborum ordine, qui est § 26. Libri πολλὰ ἂν εἴη. iam Cobet. p. 97. scite voluerat πολὺ ἂν ἔργον εἴη, sed ἔργον facilius ante λέγειν poterat excidere. || ἠντιβόλει] Cobet. p. 97. ἠντεβόλει. || § 12. extr. δὲ αὐτοῖς] ὁ αὐτὸς Emperius. || § 13. ἐξέπλει Tayl. Libri ἐξέλιπε. || παρ' αὐτοῦ παρακαταθήκην Contius (Turr.). Libri vel παρ' αὐτοῦ παρακαθήκην vel παρ' αὐτοῦ καταθήκην (Bk.). || [κατα]λιπεῖν ego post Dobr., qui coni. λιπεῖν. Possis etiam ἐκλιπεῖν, modo ne ἀπολιπεῖν, quod voluit Westermannus. Libri καταλιπεῖν. || § 14. διοιῖσει Reisk. (Bk. Turr.) Libri διοικῆσει. || Κολλυτοῦ Turr. Libri Κολυττοῦ. Praeter locos a Turr. e C. Inscr. allatos v. G. Kiessling. de Hyperide comment. I. in Lycurgi deperd. or. fragm. p. 157 sq. Frank. ad Aeschin. Timarch. § 41. Maetzner. ad Dinarch. or. 1. § 76. || extr. πρὸς αὐτὴν nunc Reiskio auctore edidi. Libri πρὸς ταύτην (vulgo). || § 15. ἐγγεῖους codd. AB Grosii atque etiam Reisk. in var. lect. (Turr.) Libri ἐγγύους (Bk.). || ἄπερ libri (Turr.). Cfr. § 6. Reisk. ἂ παρ' (Bk.). || § 18. πιστεῖσαι τινα] Malim abesse τινα. || § 19. [εἰς ἀλλήλους] nunc ego seclusi, quippe quae Tayloro teste libris mscr. desint: πρὸς ἀλλήλους Emperius (West.). || § 20. ἔχειν Reisk. (Bk. Turr.) Libri ἐλεῖν. || τρέψει Contius et Dobr. (Turr.) Libri στρέψει (Bk.). || γραφεῖον Reisk. (Turr.) Libri γραφεῖον ἱμά-

τια (Bekk. ἱμάτια inclus.). || § 21. αὐτῶ Reisk. (Turr.) Libri αὐτῶν (Bk.). || τὸ δὲ τούτοις λειόγισται Reisk. (Turr.) Libri τούτοις λειολόγισται (Bk.). V. Emendatt. Lys. fasc. p. 32. || ἐφ' ᾧ Sylburg. (Turr.) Libri ἐφ' ὧν (Bk.). || § 22. τῶν παιδῶν AB Grosii (Turr.). Cett. τῶν παίδων. || χρημάτων T et B Grosii (Turr.). Cett. τῶν χρημ. (Bk.). || § 24. αὐτοῖς ὄσφρανοῖς οὐσί ego de meo. Libri τοῖς ὄσφρανοῖς οὐσί (Bk. Turr.). Reisk. voluerat τούτοις ὄσφ. οὐσί. V. Emendatt. Lys. fasc. p. 23 sq. || αὐτοῦ θυγατριδῶν Helmstad. et regii Taylori (Turr.). Cett. θυγατριδῶν αὐτοῦ (Bk.). V. Saupp. ep. crit. p. 143 sq. || § 25. ὄποι AB Grosii (Turr.). Cett. ὄπη (Bk.). || § 26. τὸν Ἀλέξιδῶς AB Grosii (Turr.). Cett. τοῦ Ἀλέξιδῶς (Bk.). V. ad or. 12. § 64. || § 29. [τῶν τεταράκιοντα μινῶν] add. Markl. Libri om. (om. Bk. Turr.) || ἀπολωλενῶς] Aut τι ἀπολωλενῶς scribendum, aut cum Reiskio ἀπολωλενῶς οὐδὲν. || ἐλληφῶς] ὠφληκῶς Emperius.

Or. 33. Ex eodem Dionys. Hal. V. p. 520 sqq. R. Cfr. Diodor. Sic. XIV. 109. || § 1. πλοῦτον AB Grosii (Turr. coll. or. 2. § 80.). Cett. πλοῦτῶ (Bk.). || § 3. σοφιστῶν λίαν ἀχρηστῶν Markl. (Bk. Turr.) Libri σοφῶν τῶν λίαν χρηστῶν. || πολλὰ μὲν αὐτῆς] G. A. Hirschigius coniecit πολλὰ μὲν μέρη αὐτῆς. || § 4. τῶν αὐτῶν] τῶν ἀνεχούτων Marklandus, ἀνεχούτων Westermannus, τῶν εὐνοούντων Sauppis, τῶν τῶναντία Dobraeus, τῶν ἐναντίον Dryander de Antiphonte p. 66. Mihi nunc scribendum videtur πονούτων vel τῶν πονούτων. || § 5. αὐτὸς] Sauppis malit οὗτος. || § 7. καιομένην] καιομένην Dobraeus. || οὐκ ἀδίκως καὶ — καὶ „qui principes sunt Graecorum non iniuria (sive: idque iure) quum propter virtutem sibi insitam tum propter rerum bellicarum scientiam“ (v. Emendatt. Lys. fasc. p. 8. nota): quod moneo G. A. Hirschigii caussa, qui coniecit οὐκ ἀδίκως ἀλλὰ. || διὰ τὴν τῶν πρὸς Reiskius. Libri διὰ τὴν πρὸς (Bk. Turr.): διὰ τὴν περὶ Westerm. post Reiskium ad Dionys. Hal. V. Emendatt. Lys. fasc. p. 8. || § 9. οὐκ ἂν ἐνορῶν] οὐκ ἂν ἀγανακτήσειεν ὀρῶν Baïterus: οὐκ ἀνιάται ὀρῶν Dobraeus.

Or. 34. Et Τπόθεσις et ipsum orationis fragmentum debetur eidem Dionys. Hal. V. p. 525 sqq. In Τποθ. τοῖς γῆν scripsi cum Baïtero pro τοῖς τὴν γῆν coll. § 4. || § 1. δις ἦδη Dobr. (Turr.) Libri διὸ δῆ (Bk.). || § 2. ἐστὲ Markl. et Emper. (Turr.) Libri εἰσὶν (Bk.). || § 3. [οὔτε οὐσίαι] add. Saupp. coll. or. 18. § 6. Libri om. (om. Bk.) Stephan. addebat οὔτε ἡλιμία, Markl. οὔτε πλοῦτῶ. || ἐνεκτημέθα scripsi cum Emperio p. 46., quae forma plusquamperfecti sola est Lysiaca. Cfr. (or. 2. § 17. extr.) or. 19. § 27. or. 24. § 11. or. 31. § 14. fragm. 78. AB Grosii et Ald. ἐκτῆμεθα (Turr.). Cett. ἐκτῆσάμεθα (Bk.). || οὐχ ὅπως Stephan. (Turr.) Libri οὐχ οὔτως (Bk.). || Ἀθηναίων

τινὰ ἀπόσομεν Turr. Libri ἑνα Ἀθηναίων τινὰ ποιήσομεν. || ἀπολοῦμεν libri. ἀπελάωμεν cum Reiskio Bekkerus. || § 4. περὶ θηροδτε Sluiter. (Turr.) Libri παιδάμεθα (Bk.) || [κἄν] add. Franz. Libri om. (om. Bk.) Reisk. add. solum ἐν (add. Turr.) || οὐ τοὺς γῆν Markl. (Turr.) Libri καὶ οὐ τοὺς γ. || § 6. εἶτα τοιούτων Baiter. Libri εἶτα τοῖς τῶν (Bk. Turr.). Sluiter. voluerat εἶτα τοῦτων. || ἐρωτώσι Markl. (Turr.) Libri ἐρώσι (Bk.) || § 7. μὲν πείθω] Nunc coniciō μὴ παιδάμεθα: „nisi illis (Lacedaemoniis) obtemperamus.“ || τὸν κίνδυνον] Articulum nunc ego de meo adieci. || καὶ Ἀγγελούς] καὶ nunc ego de meo adieci. || § 8. τοῦτους οὐ καταδουλ. Reisk. (Turr.) Libri οὐ om. (om. Bk.) || [ἦτορ] add. Reisk. et Emper. p. 46. (Turr.) Libri om. (om. Bk.) || § 9. ὁ Ἀθηναῖοι AB Grosii (Turr.). Cett. ὁ ἄνδρες (Bk.). || ἡμῶν λέλειπται AB Grosii (Turr.). Cett. ἡμῶν λέλ. (Bk.) ἡμῶν μόνη λέλ. Reiskius, qui et supra μὰ μάχη coniecit, haud temere. || § 10. ἀλλὰ γὰρ Reisk. (Bk. Turr.) Libri γὰρ om. || καὶ ἐπιζοντας] Immo ἐπιζοντας δέ. || ἐπιζ. τὸ Tayl. (Turr.) Libri ἐπιζ. ἐπὶ τὸ (Bk.). Sluiter. ἐπιζοντας ἔτι τὸ (probante Franzio), postremo Westermannus κατεπιζοντας δ' ἔτι. sed illud verbum non videtur Lysiae aetatis fuisse. || § 11. οὐκ οὐν ego scripsi. Bk. et Turr. οὐκοῦν.

FRAGMENTA.

Non omnia Lysiae fragmenta, quotquot reperta sunt, in mea editione repetenda curavi, sed singulis verbis, quae quidem a grammaticis vel lexicographis e perpetuitate orationis Lysiacae exempta afferuntur, omissis ea tantum recepi, quae continuo sermone continerentur atque aliquem certe qualemcumque funderent sensum. Post Taylorum, I. Bekkerum, alios scite ea diligenterque tractavit Lud. Hoelscherus in pernicii libro qui est de vita et scriptis Lysiae oratoris Berol. 1837.* Nemo tamen in illa colligenda, disponenda, emendanda, explicanda plura et maiora habuit merita quam H. Sauppins in Oratorum Attic. vol. II. p. 170—216.: cui quae accepta refero una cum iis quae ab aliis depromsi quaeque ipse et in priore et in hac editione novavi hoc loco enumerabo.

* De quo libro quid sentirem publice professus sum copioseque exposui in Iahnii annalium philol. et paedag. vol. XXXI. fasc. 4. (1841.) p. 355 sqq.

Fragm. I. § 1. νομίζω δ' Saupp. Erat νομίζων. || περὶ αὐτὸν Saupp. Erat περὶ αὐτὸν. || § 2. καταθήσω δέ nunc ego de meo correxi. Erat καὶ οὕτω δέ. Cfr. Plat. Legg. IX. p. 921, D. || τουτουλ ego de meo. Erat τοῦτον. || γεγονότα Sauppins. Erat γεγονέναι. || § 3. προδόσεις Saupp. ex AP. Cett. προδόσεις (Bk.). || § 4. τοῦ τεθνεώτος Saupp. e C. Cett. τοῦτον τεθν. || § 5. [ὄσα ἐλάττους ἦσαν] auctor; Casaubono deletit Saupp. conferens Demetr. περὶ ἐσμ. § 128. et 262. Phot. lex. p. 483, 21. Suid. 2, 2. p. 593. || MAP-TTPEΣ add. Saupp. || **Fr. 5.** Ἀρχεβιάδης Saupp., qui tamen non recepit. Libri Ἀρχεβιάδης. Tayl. hoc fragm. recte ad orationem X. contra Archebiadem referre videtur. Apud Pollucem falso Isaeum pro Lysia horum verborum auctorem appellari docet Harpoer. v. πλειστηρίασαντες et ἐπίγειον, quod ἐπίγειον scribendum esse vidit Boeckh. tit. naval. p. 162. || **Fr. 7.** Οὐτε libri (Saupp.). Erat Οὐ. || δύναντο ego in observat. in orat. Att. p. 57. (Spp.) Erat δύνανται. || **Fr. 8.** πεποιήμεν οὐτοσί γε. distinxit Saupp., ego vero οὐτοσί pro οὐτος correxi. Erat πεποιήμεν οὐτος γε. || **Fr. 10.** τῶς, ἐάν Dobraeus et ego in observat. in orat. Att. p. 54. (Spp.) Erat τίσαι ἄν. De δραχμᾶς Sauppins confert fragm. lex. rhet. Cantabr. 671, 11. 12. || **Fr. 14.** τὰ παρ' ὑμῶν nunc ego correxi. Antea omittebatur articulus: de cuius ante pronomem demonstrativum collocatione v. Krügeri gramm. Gr. § 50. 11. n. 20., ubi e Demosthene haec afferuntur αἱ πρὸς τοὺς τυράννους αὐταὶ λίαν ὀμίλει. In ed. I. τὰ ante γραμματα posui (Emendatt. Lys. fasc. p. 35.). γραμματα sunt inscriptiones s. tituli honorifici. || τὴν ἀρετὴν] Fort. τὴν ἐμὴν ἀρετὴν vel τὴν ἀρετὴν τὴν ἐμὴν. || **Fr. 16. § 1.** εἴην Franz. (Spp.) Libri ἦν. || χρέως ego correxi. Libri χρέους (Spp.). || δόξης Saupp. coll. p. 605, 2. Libri δοκῆς. || ἀλλ' ἀπει λαβῶν ἐπὶ τὰ σαντοῦ Saupp. coll. p. 605, 3., ubi ἀλλὰ καὶ λαβ. ἐπὶ τ. α. Hoc loco libri ἀλλὰ λαβῶν ἐπὶ τὰ σαντοῦ. || § 2. δὲ εἰ Reisk. in indice Graeco p. 784. (Spp.) Libri δὲ εἰμι. || συμβολαῖον Emperius (Spp.). Libri συμβουλευεῖν. || ἐνεαίλει Bekk. (Spp.) Libri ἐνεαίλειτο. || ἕως] Meier, Die Privatschiedsrichter u. die öffentlichen Diaeteten p. 7 sq. con. εἰ καὶ. || **Fr. 22.** αὐτὴν ego scripsi (Spp.). Erat αὐτὴν. || **Fr. 23.** εἴχετε — ἡξιοῦτε Saupp. Erat ἔχετε — ἀξιοῦτε. Deinde Saupp. con. τῶν θυγατέρων ἡξιοῦτε ἐπιδικάσασθαι. || Post or. XV. ausus non sum orationem contra Dexippum, ab Harpoer. seu forte ab eius librariis Lycurgo tributam, Lysiae vindicare, quamvis hanc Sauppini coniecturam veri speciem habere non negem. || **Fr. 29.** Περὶ τοῦ Διογένους κλήρου Spengel, e Monac. et Paris. (Hoelsch. Spp.) Erat Περὶ Διογένους καὶ παρῶν. || ὁπότε Monac. et Paris. (Hoelsch. Spp.) Cett. ὅτε. || **Fr. 31.** ὁ τῶν libri. Saupp. edidit ὁ τῶν ἰ τῶν. || **Fr. 32.** Duo fragm. in unum coniunxit Bekk.

scribeas ἀμφισβητεῖ pro ἀμφισβητεῖν. || Ἄρα οὖν Hoelsch. (Spp.) Cod. Ἄρα οὖν. || **Fr. 33.** Meier. de lite Att. p. 320 sq. Isaei esse vidit: sequuti sunt Hoelsch. et Saupp. || ἐς Βόθωνον Saupp. ad Isaei fragm. p. 231. coll. Harpocr. v. βόθωνος (p. 45. Bk.) et Cratino in Bekk. Anecd. p. 85, 2. Libri ἐν βοθύνοισι. || De **fr. 34.** egi in Actis societ. Graecae Lips. 2. p. 97 sq. || εἰς τι libri (Spp.) εἰς τὸ Bekkerus. || ταῦτα libri (Spp.) τοιαῦτα Bekkerus. Pone βουκεγάλλια Sauppio fere haec excidisse videntur: εἰς δὲ Λυσισμένης σκευός. || **Fr. 40.** λέναι Bekk. (Spp.) Erat εἶναι. || **Fr. 41.** Τοῖς — συνώκουν Spengel. ad Varron. p. 632. e vestigiis cod. Monac. (Spp.): Πρὸς τοὺς — συνοικολή Putschius (Bk.). || **Fr. 43.** ἐπιτροπέαν Saupp. cum cod. A Grosii p. 600. Codd. hic omnes ἐπιτροπέαν, p. 600. autem ἐπιτροπήν cett. (Bk.) || **Fr. 48.** et **49.** coniunxit Saupp., quod dubitari possit utrum in oratione aliqua dicta fuerint an apophthegmata Iphicratis habenda sint. || XXXIII. Hanc orationem Saupp. non diversam putat a quinta. || **Fr. 52.** πλείονος Dobr. (Spp.) Erat πλείονα. || **Fr. 53.** § 2. αὐτῶν Saupp. Erat αὐτῶν. || **Fr. 54.** συσκευασμένος nunc ego correxi. Erat ἐσκευασμένος. || λαβῶν ἐξήγαγε ξίφος ἔχων ὑπὸ μᾶλης ego correxi in Iahnii annal. XXXI. p. 378. (Spp.) Erat ὑπὸ μᾶλης λαβῶν ἐξήγαγε ξίφος ἔχων. || **Fr. 55.** πάθοι Krehlii servavi, quamvis verum esse minime persuasum habeam. Monac. Spengelii (ad Varron. p. 633.) ΠΑΘΟΙ, unde Saupp. παῖς εἶη. Nunc suspicor ἢ νόθος. || οὐκ] Putsch. οὐδεῖς. || μητέρα τούτων τῶν Saupp. e Monac., qui μητέρα αὐτοῦ του τον. Spengel. μητέρα αὐτοῦ τούτων τῶν. || **Fr. 56.** τε ἦ] Ego in Iahnii annal. l. d. p. 379. malebam τε καὶ. || XXXX. Titulum Πρὸς Λαῖδα cum Sauppio dedi ex Athen. XIII. p. 586. E. et Harpocr. Athenaeus autem XIII. p. 592. E. κατὰ Λαῖδος probante Hoelsch. || **Fr. 61.** Κάμφαντι — ἐστὶ e Suida et proborum codd. vestigiis dedit Hoelsch. et Saupp. Erat Ἔστι δὲ κάμφαντι — omisso altero ἐστὶ. || πάνν πολλή Bekk. in fragm. Lys. Libri vel πάνν πολλοῖς vel πάνν πολὺς vel εὐρυχωρίᾳ πάνν πολλή. || XXXXIII. Orationem unam eamque κατὰ Μινύου, non πρὸς Μινύην (vel Μικρότην vel Σμικρότην cfr. Athen. VIII. p. 365. B. Harpocr. v. ἐπιβλήτας) fuisse e verbis Anonymi in Rhetor. Gr. VII. p. 286. recte collegisse videtur Sauppianus. || **Fr. 65.** τὰ add. Saupp. In libris deerat. || ἑτέρας ἀπίας cod. Monac. et Emper. observ. p. 47. (Hoelsch. Spp.) Erat ἐταίρος ἀπίας (Bk.). || **Fr. 68.** οὐκ οἶνος Lusac. exercit. acad. I. p. 30. et Bergk. comment. de reliq. comoed. Att. p. 428. n. (Spp.) Erat οὐ κείνος. Vales. ad Harpocr. νοῦ κείνος. || μεν...] Sauppio p. 194. videtur καὶ πεπλασμένως vel simile partic. excidisse. || **Fr. 71.** Tria exempla a Theophrasto afferri vidit Markl. (Spp.) || συγγένειαν εὐμένειαν intactum reliqui. Saupp. τε συγγένειαν καὶ εὐγένειαν, qui τε ex Helmstad., καὶ de suo addiderit et εὐγένειαν

cum Markl. scripserit. An forte τὴν τῆς συγγενείας εὐμένειαν? || **Fr. 72.** δ' ὀπώραν ego correxi in Schneidewini Philol. I. p. 185. (Spp.) — Libri δὲ δῶρα. Lud. Dindorf. ad Diodor. vol. IV. p. 285 sq. voluerat δὲ τὰ ἄρατα. || τὸν ἀγρόν Etym. M. (qui antea ἀποδοῦς). Phot. et Suid. τὸ ἀγγύριον. || **Fr. 75.** § 3. καταλλαγείς ego de meo. Cfr. § 2. Erat ἀπαλλαγείς. Olim in observatt. in orat. Att. p. 46. coniecì διαλλαγείς, quod recepit Sauppianus. De toto loco v. Emendatt. Lys. fasc. p. 32 sqq. || καθίστατο ego de meo. Libri vel ἀφίστατο vel ἀφίσταται (Spp.). Cobet. p. 96. ἀφίκετο. || ὥστε ἐτύγγανε libri. Ego in observatt. in orat. Att. p. 46 proposui ὥστε δὲ ἐτύγγανε (prob. Hoelsch.). || παριόντα ego correxi in Iahnii annal. XXXI. p. 382. (Spp.) Erat tum ἀπιόντα tum παριόντων. || § 4. Verba ἐξηλωκῶς μὲν — πλοῦσιος εἶναι ego deleri volui in Iahnii annal. l. d., tuitus est Saupp. || τοὺς ἐν τῇ πόλει ego de meo. Omittebatur art. τοὺς. || **Fr. 76.** forsitan ipsum initium orationis fuerit. || LIII. Πρὸς Τληπόλεμον Saupp. Libri ABV: πρὸς Ταιπόλεμον. Cett. πρὸς τὸν Πόλεμον, unde effecerunt πρὸς τὸν Πολέμονα (Bk. Hoelsch.). || **Fr. 78.** § 1. θαναμάση Saupp. e p. 596. Erat θαναμάξη. || § 3. οὐσίαν] Nunc malim οἰκίαν propter praegressum εἰσιόντων. || § 4. οὖν Saupp. ex A Grosii. Cett. οὖν μοι. || ἐκτενόντος G. A. Hirschig. (V. ad or. 5. § 1.) Erat κλεπόντος (Spp.). || **Fr. 79.** οὐτός — αὐτῶ ego correxi in observatt. in or. Att. p. 46 sq. (Hoelsch. Spp.) Erat οὐδὲν — αὐτῶ. || περὶ δὲ ego ibid. Erat περὶ sine δὲ. || **Fr. 80.** οἴεσθε ego correxi in Iahnii annal. XXXI. p. 384. (Spp.) Erat οἴεσθαι. || **Fr. 82.** Φιλωνίδης δ' nunc dedi. Erat ὁ Φιλ. δ'. || **Fr. 84.** forsitan ex or. 32. sumptum fuerit. Cfr. illie § 17. extr. et § 23. || **Fr. 89.** οὐκὲν περὶ ψυχῆς Bekk. Libri ἡμῖν περὶ ψυχῆς. || **Fr. 91.** ναυτικοὺς ἡμᾶς] Saupp. coniecì ναυτικά τὰ ἡμῶν. Ego breviloquentiam vulgatae excusum. || **Fr. 92.** ὃ μὲν πολὺ, πολὺς, ὃ δὲ μικρόν, μικρός] Boissonad. ad Choricium Gaz. p. 325. proposuit ὃ μὲν πολὺς, ὃ δὲ μικρός. || **Fr. 95.** κνημίαν Saupp. cum V coll. Poll. X. 157. Erat κνημίδα. || **Fr. 97.** Πολλαχῇ Saupp. Erat Πολλαχού.

Scribebam Strelitia nova Megapolitana.

Car. Scheibe.

LYSIAE

vita orationumque praecipuae virtutes

secundum

Dionysium Halicarnassensem V. p. 452 sqq.
ed. Reiskianae*).

1 *Ἀσίας ο Κεφάλου Συρακουσίων μὲν ἦν γονεῶν, ἐγεννήθη δὲ Ἀθήνησι μετοικοῦντι τῷ πατρὶ, καὶ συνεπαιδευθὴ τοῖς ἐπιφανεστάτοις Ἀθηναίων· ἔτη δὲ πεντεκαίδεκα γεγονώς εἰς Θουρίους ᾤχετο πλέον σὺν ἀδελφοῖς δυοὶ κοινωνήσων τῆς ἀποικίας, ἣν ἔστελλον Ἀθηναῖοι τε καὶ ἡ ἄλλη Ἑλλὰς δωδεκάτῳ πρότερον ἔτει τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου· καὶ διετέλεσεν αὐτόθι πολιτευόμενος ἐν εὐπορίᾳ πολλῇ μέχρι τῆς συμφορᾶς τῆς κατασχούσης Ἀθηναίους ἐν Σικελίᾳ. μετ' ἐκεῖνο δὲ τὸ πάθος στασιάζωντος τοῦ δήμου ἐκπίπτει σὺν ἄλλοις τριακοσίοις Ἀττικισμὸν ἐκκληθεῖσι· καὶ παραγεγόμενος ἀνθὶς εἰς Ἀθήνας κατὰ ἄρχοντα Καλλίαν, ἕβδομον καὶ τεσσαρακοστὸν ἔτος ἔχων, ὡς ἂν τις εἰκάσειεν, ἐξ ἐκεῖνου τοῦ χρόνου διετέλεσε τὰς διατριβὰς ποιούμενος Ἀθήνησι. πλείστους δὲ γράψας λόγους εἰς δικαστήριά τε καὶ βουλὰς καὶ πρὸς ἐκκλησίας εὐθέτους, πρὸς δὲ τούτοις πανηγυρικούς, ἐρωτικούς, ἐπιστολικούς, τῶν μὲν ἔμπροσθεν γεγενημένων φητόρων ἢ κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ἀκμασάντων ἠφάνισε τὰς δόξας, τῶν δὲ ἐπιγενομένων οὐ πολλοῖς τισὶ κατέλιπεν ὑπερβολὴν, ἀτ' ἐν ἀπάσαις ταῖς ἰδέαις τῶν λόγων καὶ μὰ Δί' οὔτοιγε ταῖς φανλοτάταις εὐδοκιμῶν. τίνι δὲ κέχρηται χαρακτηρισμῶν καὶ τίνας ἀρετὰς εἰσηγήνεται νῦν ἤδη πειράσομαι λέγειν.*

2 *Καθαρός ἐστὶ τὴν ἐρημνείαν πάνυ καὶ τῆς Ἀττικῆς γλώττης ἄριστος κανὼν, οὐ τῆς ἀρχαίας, ἣ κέχρηται Πλάτων καὶ*

* Haec quoniam tironibus magis quam doctis destinata vobis, et omittenda curavi ea, quae illis minus utilia esse videbantur, et pauca mutavi, quae aperte depravata sunt.

Θουκυδίδης, ἀλλὰ τῆς κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον ἐπιχωριαζούσης· κατὰ τοῦτο μὲν δὴ τὸ μέρος, ὅπερ ἐστὶ πρότον καὶ κυριώτατον ἐν λόγοις, λέγω δὲ τὸ καθαρεύειν τὴν διάλεκτον, οὐδεὶς τῶν μεταγενεστέρων αὐτὸν ὑπερβάλετο· ἀλλ' οὐδὲ μιμήσασθαι πολλοὶ δύναμιν ἔσχον, ὅτι μὴ μόνος Ἰσοκράτης.

Ἐτέρων δὲ οὐδὲν ἐλάττω ταύτης ἀρετὴν πολλοὶ μὲν ἐξήλωσαν τῶν κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ἀκμασάντων, οὐδεὶς δὲ βεβαίωτερον ἐπεδείξατο. τίς δ' ἐστὶν αὕτη; ἢ διὰ τῶν κυρίων τε καὶ κοινῶν καὶ ἐν μέσῳ κειμένων ὀνομάτων ἐκφέρουσα τὰ νοούμενα. ἤμιστα γὰρ ἂν τις εὖροι Ἀσίου τροπικὴ φράσει χρησάμενον· καὶ οὐκ ἐπὶ τούτῳ μόνον ἐπαιεῖν ἀξιον, ἀλλ' ὅτι καὶ περιττὰ καὶ σεμνὰ καὶ μεγάλα φαίνεσθαι τὰ πράγματα ποιεῖ τοῖς κοινοτάτοις χρώμενος ὀνόμασι καὶ ποιητικῆς οὐχ ἀπτόμενος κατασκευῆς. ὅμως δὲ τοῖς ἰδιώταις διαλέγεσθαι δοκῶν πλείστον ὅσον ἰδιώτου διαφέρει. καὶ ἐστὶ ποιητῆς κράτιστος λελυμένης ἐκ μέτρον λέξεως, ἰδίαν τινὰ λόγων εὐρηκῶς ἀρμοῦναι, ἣ τὰ ὀνόματα κοσμεῖ τε καὶ ἠδύνην μηδὲν ἔχοντα ογκῶδες μηδὲ φορητικόν.

Τρίτην ἀρετὴν ἀποφαίνομαι περὶ τὸν ἄνδρα τὴν σαφήμεϊαν, οὐ μόνον τὴν ἐν τοῖς ὀνόμασι, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐν τοῖς πράγμασι. ἐστὶ γὰρ τις καὶ πραγματικὴ σαφήμεια οὐ πολλοῖς γνωσῖμος· τεκμαίρομαι δὲ ὅτι τῆς μὲν Θουκυδίδου λέξεως καὶ Δημοσθένους, οὐ δεινότατοι πράγματα ἐξεπεῖν ἐγένοντο, πολλὰ δυσείκαστά ἐστιν ἡμῖν καὶ ἀσαφῆ καὶ δέουσα ἐξηγητοῦ· ἢ δὲ Ἀσίου λέξις ἅπασά ἐστι φανερά καὶ σαφῆς καὶ τῷ πάνυ πόρρω δοκοῦντι πολιτικῶν ἀφεστάναι λόγων. καὶ εἰ μὲν δι' ἀσθένειαν δυνάμειος ἐγένετο τὸ σαφές, οὐκ ἀξιον ἦν αὐτὸ ἀγαπᾶν, νῦν δὲ ὁ πλοῦτος τῶν κυρίων ὀνομάτων ἐκ πολλῆς αὐτῶ περιουσίας ἀποδείκνυται ταύτην τὴν ἀρετὴν. καὶ οὐκ ἐπὶ μὲν τῆς ἐρημνείας τοιοῦτός ἐστιν, ἐν δὲ τοῖς πράγμασι ἀκαιρός τις καὶ μακρός· συνέστραπτει δὲ, εἰ τις καὶ ἄλλος, καὶ πετυκνύεται τοῖς νοήμασι. καὶ τοσοῦτον δεῖ τῶν οὐκ ἀναγκαίων τι λέγειν, ὥστε καὶ πολλὰ τῶν χρησίμων ἂν δόξει παραλιπεῖν, οὐ μὰ Δί' ἀσθενεῖα εὐρέσεως αὐτὸ ποιῶν, ἀλλὰ συμμετρήσει τοῦ χρόνου, πρὸς ὃν ἔδει γενέσθαι τοὺς λόγους· βραχὺς γε μὴν οὕτως, ὡς μὲν ἰδιώτῃ δηλώσαι βουλομένῳ τὰ πράγματα, ἀποχωρῶντως, ὡς δὲ φητορι περιουσίαν δυνάμειος ἐνδείξασθαι ζητοῦντι, οὐχ ἱκανῶς.

- 5 Μετὰ ταύτας ἀρετῆν εὐρίσκει παρά Λυσίου πάντων θανμα-
στήν, ἧς Θεόφραστος μὲν φησὶν ἄρξαι Θρασύμαχον, ἐγὼ δ'
ἠροῦμαι Λυσίαν. τίς δ' ἔστιν ἢ φημι ἀρετῆν; ἡ συστρέφουσα
τὰ νοήματα καὶ στοργγύλας ἐκφέρουσα λέξεις, οἰκεία πάντα καὶ
ἀναγκαῖα τοῖς δικανικοῖς λόγοις καὶ παντὶ ἀληθεῖ ἀγαθῷ.
- 6 Ἐχει δὲ καὶ τὴν ἐνάργειαν πολλὴν ἢ Λυσίου λέξεις· αὕτη
δὲ ἐστὶ δυνάμει τις ὑπὸ τὰς αἰσθήσεις ἀγούσα τὰ λεγόμενα.
γίγνεται δὲ ἐκ τῆς τῶν παρακολουθούτων ὑπολήψεως. ὁ δὲ
προσέχων τὴν διάνοιαν τοῖς Λυσίου λόγοις, οὐχ οὕτως ἔσται
σπαιδὸς ἢ δυσάρεστος ἢ βραδύς τὸν νοῦν, ὅς οὐχ ὑπολήψεται τὰ
δηλούμενα ὡς γινόμενα ὁρᾶν, καὶ ὥσπερ παροῦσιν οἷς ἂν ὁ
ῥήτωρ εἰσάγῃ προσώποις ομιλεῖν, ἐπιζητήσει τε οὐδὲν εἰκός·
τοὺς μὲν γὰρ δοκοῖη ἂν δρᾶσαι, τοὺς δὲ παθεῖν, τοὺς δὲ δια-
νοηθῆναι, τοὺς δὲ εἰπεῖν.
- 7 Κρατίστος γὰρ δὴ πάντων ἐγένετο ῥητόρων φύσιν ἀνθρώ-
πων κατοπτεῦσαι καὶ τὰ προσήκοντα ἐκάστοις ἀποδοῦναι πάθη
τε καὶ ἦθη καὶ ἔργα. ἀποδίδωμι τε οὖν αὐτῷ καὶ τὴν εὐπρε-
πεστάτην ἀρετῆν, καλουμένην δὲ ὑπὸ τῶν πολλῶν ἠθοποιῶν
ἀπλῶς γὰρ οὐδὲ εὐρεῖν δύναμαι παρά τῷ ῥήτορι τοῦτω πρόσ-
ωπον οὔτε ἀνηθοποιήτων οὔτε ἄψυχον. τριῶν τε ὄντων ἐν οἷς
καὶ περὶ ἅ τιν ἀρετῆν ταύτην συμβέβηκεν εἶναι, διανοίας τε
καὶ λέξεως καὶ τρίτης τῆς συνθέσεως, ἐν ἅσιν τούτοις αὐτὸν
ἀποφαίνομαι κατορθοῦν. οὐ γὰρ διανοομένους μόνον ὑπο-
τίθεται χρηστά καὶ ἐπιεικῆ καὶ μέτρια τοὺς λέγοντας, ὥστε
εἰκόνας εἶναι δοκεῖν τῶν ἠθῶν τοὺς λόγους, ἀλλὰ καὶ τὴν λέξιν
ἀποδίδωσι τοῖς ἠθεσιν οἰκείαν, ἣ πέφυκεν αὐτὰ ἐαυτῶν κρά-
τιστα δηλοῦσθαι, τὴν σαφῆ καὶ κυρίαν καὶ κοινὴν καὶ πᾶσιν
ἀνθρώποις συνηθεστάτην. ὁ γὰρ ὄγκος καὶ τὸ ξένον καὶ τὸ
ἕξ ἐπιτηδεύσεως ἅπαν ἀνηθοποιήτων. καὶ συντίθησιν γε αὐτῆν
ἀπλῶς πάντα καὶ ἀφελῶς, ὁρῶν ὅτι οὐκ ἐν τῇ περιόδῳ καὶ τοῖς
θύθμοις ἀλλ' ἐν τῇ διαλελυμένῃ λέξει γίνεται τὸ ἦθος. καθό-
λου δέ, ἵνα καὶ περὶ ταύτης εἴπω τῆς ἀρετῆς, οὐκ οἶδ' εἰ τις
ἄλλος ῥητόρων τῶν γε τῇ ὁμοίᾳ κατασκευῇ χρησαμένων τοῦ
λόγου, εἴτε ἥδιον συνέθηκεν εἴτε πιθανώτερον. δοκεῖ μὲν γὰρ
ἀπολήπτος τις εἶναι καὶ ἀτεχνίτευτος ὁ τῆς ἀρμονίας αὐτοῦ χα-
ρακτήρ, καὶ οὐ θανμασίαι· ἂν εἰ πᾶσι μὲν τοῖς ἰδιώταις, οὐκ
ὀλλοῖς δὲ καὶ τῶν φιλολόγων, ὅσοι μὴ μεγάλας ἔχουσι τριβὰς
περὶ λόγους, τοιαύτην τινα παράσχοι δόξαν, ὅτι ἀνεπιτηδεύτως

καὶ οὐ κατὰ τέχνην, αὐτομάτως δὲ πως καὶ ὡς ἔτυχε σύγκειται.
ἔστι δὲ παντὸς μᾶλλον ἔργου τεχνικοῦ κατεσκευασμένος. πε-
ποιήται γὰρ αὐτῷ τοῦτο τὸ ἀπολήπτον, καὶ δέδεται τὸ κελυμέ-
νον· καὶ ἐν αὐτῷ τῷ μὴ δοκεῖν δεινῶς κατεσκευασθαι τὸ δει-
νὸν ἔχει.

Ὀλομαι δὲ καὶ τὸ πρότερον ἔχειν τὴν Λυσίου λέξιν οὐδενος 8
ἦττον τῶν ἀρχαίων ῥητόρων, κρατίστην ἅπασάν ἀρετῆν καὶ
τελειοτάτην, ὁρῶν αὐτῆν πρὸς τε τὸν λέγοντα καὶ πρὸς τοὺς
ἀκούοντας καὶ πρὸς τὸ πρᾶγμα (ἐν τούτοις γὰρ δὴ καὶ πρὸς
ταῦτα τὸ πρότερον) ἀρκοῦντως ἠρμοσμένην. καὶ γὰρ ἡλικία καὶ
γένει καὶ παιδείᾳ καὶ ἐπιτηδεύματι καὶ βίᾳ καὶ τοῖς ἄλλοις, ἐν
οἷς διαφέρει προσώπων τὰ πρόσωπα, τὰς οἰκείας ἀποδίδωσι
φωνὰς πρὸς τε τὸν ἀκροατὴν συμμετρῆς τὰ λεγόμενα οἰκείως, οὐ
τὸν αὐτὸν τρόπον δικαστῆ τε καὶ ἐκκλησιαστῆ καὶ πανηγυρίζοντι
διαλεγόμενος ὄχλῳ. διαφορὰς τε αὐτῷ λαμβάνει κατὰ τὰς ἰδέας
τῶν πραγμάτων ἢ λέξεις. ἀρχομένη μὲν γὰρ ἐστὶ καθεστηκυῖα
καὶ ἠθικῆ, διηγουμένη δὲ πιθανῆ καὶ ἀπεριεργος, ἀποδει-
κνύντι δὲ στοργγύλη καὶ πυκνῆ, αὖξοντι δὲ καὶ παθαινομένῳ
σεμνῆ καὶ ἀληθινῆ, ἀνακεφαλαιουμένη δὲ διαλελυμένη καὶ
σύντομος. ληπτέον δὴ καὶ τὸ πρότερον τῆς λέξεως παρά Λυσίου.

Ὅτι μὲν γὰρ πιθανῆ καὶ πειστικῆ καὶ πολὺ τὸ φυσικὸν 9
ὑποφαίνουσα καὶ πάνθ' ὅσα τῆς τοιαύτης ἰδέας ἔχεται, πρὸς
εἰδότας οὐδὲν ἴσως δεῖ λέγειν· δι' ὄχλου γὰρ ἦδη τοῦτο γε, καὶ
οὐδεὶς ἐστὶν ὅστις οὐχὶ καὶ πείρα καὶ ἀκοῆ μαθῶν ὁμολογεῖ
πάντων ῥητόρων αὐτὸν εἶναι πιθανώτατον.

Μίαν δὲ ἀρετῆν ἐτι τοῦ ῥητορος ἐπιδείξομαι κοίνας καὶ 10
λίστην τε καὶ κυριωτάτην καὶ μόνην ἢ μάλιστα τῶν ἄλλων τὸν
Λυσίου χαρακτήρα δυναμένην βεβαιῶσαι. τίς δὲ ἐστὶν ἠδε ἢ
ἀρετῆ; ἢ τοῖς πᾶσιν ἐπανθοῦσα τοῖς τ' ὀνόμασι καὶ τῇ τάξει
γάρῃς, πρᾶγμα παντὸς κρείττον λόγου καὶ θανμασιώτατον.
ῥᾶστον μὲν γὰρ ἐστὶν ἀφθῆναι καὶ παντὶ ὁμοίως ἰδιώτη τε καὶ
τεχνίτῃ φανερόν, χαλεπώτατον δὲ λόγῳ δηλωθῆναι καὶ οὐδὲ
τοῖς κρατίστα εἰπεῖν δυναμένοις εὐπορον. ταύτην μέντοι κρα-
τίστην τε ἀρετῆν καὶ χαρακτηριστικωτάτην τῆς Λυσίου λέξεως
ἔργω πεῖθωμαι, εἴτε φύσεως αὐτῆν δεῖ καλεῖν εὐτυχίαν εἴτε
πόνου καὶ τέχνης ἐργασίαν, εἴτε μικτὴν ἕξ ἀμφοῖν ἔστιν ἢ δύνα-
μι, ἢ πάντας ὑπερέχει τοὺς λοιποὺς ῥητορας.

Τριχῆ δὲ νεμεμημένου τοῦ ῥητορικοῦ λόγου καὶ τρία πε- 11

ρειληφότος γένη, τό τε δικανικόν καί τὸ συμβουλευτικόν καί τὸ καλούμενον ἐπιδεικτικόν ἢ πανηγυρικόν, ἐν ἅπασιν μὲν τοῖς ἐστὶν ὁ ἀνὴρ λόγου ἄξιος, μάλιστα δὲ ἐν τοῖς δικανικοῖς ἀγῶσι. κἂν τοῦτοις δὲ αὐτοῖς ἀμείνων ἐστὶ τὰ μικρὰ καὶ παρὰδοξα καὶ ἄπορα εἰπεῖν καλῶς ἢ τὰ σεμνὰ καὶ μεγάλα καὶ εὐπορα δυνατῶς. ὁ βουλόμενος δὴ τὴν Ἀσίου δύναμιν ἀκριβῶς καταμαθεῖν ἐκ τῶν δικανικῶν αὐτῆν μᾶλλον λόγων ἢ ἐκ τῶν πανηγυρικῶν τε καὶ συμβουλευτικῶν σκοπεῖται.

ARGUMENTA ORATIONUM BREVITER DESCRIPTA.

Orat. 1. Euphiletus accusatus, quod Eratosthenem, quem in stupro uxoris suae deprehensum interemerat, contra legem insidiosè allectum abreptumque e via et ad aram confugientem interemisset, apud heliastas in iudicio ἐπὶ Δελφινίῳ rege sacrorum referente caedem illam iustam fuisse defendit.

Orat. 2 funebris in Ceramico, ubi sepeliebantur qui pro patria mortui erant, habita (si quidem habita est) circa ol. 96, 4. (387. a. Chr. n.) ad celebrandam memoriam eorum Atheniensium, qui bello quod dicitur Corinthiaco Corinthiis contra Lacedaemonios eorumque socios opem ferentes occubuerant. Laudationem hanc alii tribuunt Lysiae, alii, quorum ego sententiae accedo, ab eo abiudicandam censent.

Orat. 3. Is, cui haec oratio scripta est, amator Theodoti pueri Plataeensis, a Simone, qui et ipse illum puerum amabat, vulneris de industria illati (τραύματος ἐκ προνοίας) reus factus, ab hoc crimine, quod exilio et bonorum publicatione puniebatur, apud Areopagitas se defendit post eladem ol. 96, 4. a. Chr. n. 393. ab Atheniensibus sociisque ad Corinthum acceptam (§. 45.).

Orat. 4. Similis est causa superiori. Duo cives Athenienses communi consilio et sumptu servam emerant. Lite autem de bonorum permutatione composita quum inter eos convenisset etiam ut utriusque communis esset serva, alter eam contra pactionem initam apud se conclusam retinuit. Quapropter hic male ab altero mulcatus illum τραύματος ἐκ προνοίας postulavit. Reus se defendit hac oratione, quam mutilam esse patet.

Orat. 5. Callias μέτοικος a servis suis indicatus, quod sacrilegium commiserit, hac δευτερολογία defenditur apud heliastas praesidibus, ut videtur, undecimviris.

Orat. 6, item δευτερολογία. Andocides, qui ob mysteria Cereris profanata atque Hermas deiectos ol. 91, 2. a. Chr. n.

415. ita ἀτυλῶς affectus erat, ut neque templa deorum adire neque sacris interesse neque rempublicam administrare ei liceret, tamen ab exilio bis, et quidem sub dominatione Quadringentorum ol. 92, 2. a. Chr. n. 411. et post Thrasybuli reditum ol. 94, 1. a. Chr. n. 404., in patriam redux hac lege se teneri noluit. Quare tertio post reditum eius anno, i. e. ol. 95, 1. a. Chr. n. 400. a Cephisio, Agyrrhio, Meleto, Epichare ἐνδειξίς ad regem sacrorum delata eodemque praeside acta est apud heliastas. Hanc autem orationem a Lysia scriptam non esse inter omnes hodie constat. Meleto eam tribuit Hoelscherus, alii a rhetore posterioris aetatis (Demetrio Phal.) confectam esse statuunt.

Orat. 7. Orator, homo opulentus (§. 14. 21. 31.) a Nicomacho quodam iuvene (§. 29.) primo accusatus, quod Suniade archonte (ol. 95, 4. a. Chr. n. 397.) oleam sacram eamque publicam (μορίαν §. 2.), postea truncum oleae sacrae saeptum (σηρόν) exciderit, quod crimen publicatione bonorum et exilio puniebatur, se defendit apud Areopagitas rege sacrorum referente. Oratio aliquanto post ol. 95, 4. a. Chr. n. 397. habita est.

Orat. 8. Quum orationum Lysiacarum omnium corruptissima sit maximeque mutila et lacunosa, de causa et argumento magis coniectura augurari licet, quam quicquam pro certo pronunciarī potest. Is qui verba facit duodecim minas Polycli mutuo dederat, pignori acceperat equum vitiosum iam et morbidum, quem quum illi reddere vellet repeteretque pecuniam, intercessit Diodorus, cum oratore familiaritate coniunctissimus, ne restitueret equum suadens Polyclemque sine controversia pecuniam redditurum affirmans. Equo mortuo et re ad arbitros delata Diodorus ad Polyclis partes transiit: hinc ille cum familiaribus suis oratori omnibus modis obrectare, clam eum vexare, passim iniquos de eo sermones iactare, quamvis amicitiam simulans, nunquam destiterat. De qua re conqueritur qui hanc orationem habet atque amicitiam renunciat. Epistola Reiskio, Dobraeo epitome visa est, Spengelius exercitationem eam ante anarchiam confectam esse censet, Hoelscherus Lysiae orationem esse negat, negat propter hiatum evitatum etiam Benselerus de hiatu p. 183.

Orat. 9. Polyaeus, miles emeritus, qui ob privatas inimicitias iterum militiae erat ascriptus, quum hoc aegre ferens indignationem verbis paullo liberioribus declarasset, multa a strategis ei imposita est, nondum tamen exacta, sed in album relata et praefectis aerarii (τοῖς ταμίαις) commissa, qui quidem causa cognita poenam suo periculo remittunt. Adversarii autem Polyaei designationem bonorum (ἀπογραφῆν) detulerunt ad undecimviros, quibus ille praesidibus apud heliastas se defendit. Ceterum haec quoque oratio dubitatum est a quibusdam num genuina sit.

Orat. 10. Theomnestus a Lysitheo quodam per εἰσαγγελῶν accusatus erat, quod quanquam arma abieciisset, tamen pleno civium iure uteretur: in qua causa quum actor huius orationis et Dionysius Lysitheo testes affuissent, Theomnestus illi exprobraverat, quod patrem interemisset. Is propterea actionem κατηγορίας contra Theomnestum instituit habuitque orationem in heliaca praesidibus thesmothetis ol. 99, 1. a. Chr. n. 384.

Orat. 11. Epitomen esse superioris orationis posteriore tempore confectam hodie constat.

Orat. 12. Eratosthenes, qui solus e XXXviris cum Phidone post restitutam libertatem Athenis remanserat, ab ipso Lysia accusatur, quod Polemarchum, Lysiae fratrem, inquilinum opulentum, collegis suis XXXviris indicta causa trucidandum tradiderit. Acta est haec caedis (φόνου) causa, qua orator simul ipsos petit XXXviros, Euclide archonte statim post victos illos expulsosque ol. 94, 2. a. Chr. n. 403., fortasse apud heliastas ad Delphinium.

Orat. 13. Agoratus, Eumaris servi filius, quum obsessis Athenis apud senatum indicavisset viros quosdam bonos nobilesque in quibus Dionysodorum taxiarchum contra rempubl. coniurasse, effecerat ut illi a XXXviris capitis damnarentur. Horum dominatione eversa restituitoque populari imperio Agoratus a Dionysio, fratre Dionysodori, et ab eo, cui Lysias hanc orationem scripsit, occisi leviro, per ἀπαγωγήν ad undecimviros deductus et caedis (vel potius βουλευσεως) reus factus est. Oratio igitur, quae post Dionysii orationem dicta videtur, habita est in heliastarum iudicio praesidibus undecimviris aliquanto post ol. 94, 4. a. Chr. n. 401. (§. 83. 84. coll. §. 56.)

Orat. 14. Deuterologia est ab advoco (συνήγορον) Archestratidis (§. 3.) apud milites strategis et hipparchis praesidibus habita contra Alcibiadem, Alcibiadis clarissimi filium, sceleribus multis inquinatum, qui *λειποταξίον* accusatur, quod se suo arbitratu ex hoplitarum, inter quos conscriptus erat, numero exemerit, ut, quamvis *ἀδοκίμαστος* esset, minus periculosam subiret equestrem militiam. De tempore nihil certum, nisi causam post ol. 94, 2. a. Chr. n. 403. oratam esse. Falkius eam ad ol. 96, 2. a. Chr. n. 395. refert satis probabiliter.

Orat. 15, in eadem caussa contra eundem dicta. Boeckhiius eam in oecon, civ. I. p. 368. ed. alt. non ab ipso Lysia, sed ab aequali eius scriptam esse autumat, quae sententia mihi quoque probatur, Marklandus finem prioris fuisse cumque illa cohaesisse coniecit, *τριτολογία* videtur Schoemanno et Hoelschero.

Orat. 16. Mantitheus sorte designatus senator quum in vitae examine (*δοκιμασία*) apud senatum decedentem instituto accusatus esset, quod in equitum numero sub XXXviris militasset, hanc criminationem falsam esse et rebus ipsis et vitae suae probitate suisque in rempublicam meritis demonstrat. Defensionem hanc intra ol. 96, 3. a. Chr. n. 394. (§. 13. 15. 16.) et ol. 97, 3. a. Chr. n. 390. (§. 15.) dictam esse probabile est.

Orat. 17. Erato, qui actoris avo duo talenta debebat, quum mortuus esset filiis Erasiphonte, Eratone, Erasistrato relictis, aliquanto post omnia eius bona publicare populo visum est in iisque etiam agrum Sphettium, quem actor diu possederat, ex quo tempore Erasistrato, qui unus tum fratrum in urbe erat, de universo debito litem intenderat causamque obtinuerat. Quare lite aerario mota (*διαδικασία*) res ad iudicium venit, cui praesunt *οἱ σύνδικοι*. Incidit oratio in ol. 95, 3. a. Chr. n. 398.

Orat. 18. Popolari imperio revocato instauratisque iudiciis quidam apud populum rettulerat ut criminis alicuius caussa publicarentur facultates Eucratis, Niciae fratris, strategis, paullo post expugnatas Athenas interfecti. Ille quum caussa cecidisset, aliquanto post Poliochus eadem re iterum ad iudices delata publica fieri Eucratis bona iussit. Quod ne accideret cavere studuit alter Eucratis filius hac defensione (non *δευτερολογία*, v. Hamakeri quaest. p. 67 sqq. et meae Vindic. Lys. p. 90 sqq.),

quam non integram, sed mutilatam habemus. E §§ 10. 15. 19. Krügerus orationem ol. 95, 4. a. Chr. n. 397. scriptam esse coniecit.

Orat. 19. Aristophanes eiusque pater Nicophemus quum proditionis, ut videtur, damnati indicta caussa obiissent, bona eorum post pacem restitutam publicata sunt: quae quum opinione minora esse viderentur, Aristophanis socer in suspicionem venit de aliqua pecuniae parte clam aversa, ideoque facultates eius in indicem bonorum publicandorum relatae sunt (*ἀπογραφή*), ipse lite instituta in iudicium vocatus est. Hic vero quum decessisset, filius in heliastarum iudicio, cui praeerant *οἱ σύνδικοι*, hac oratione patrem defendit ol. 98, 1. vel 2. a. Chr. n. 388. vel 387.

Orat. 20. Polystratus in numerum *τῶν καταλογέων*, qui consilio et auctoritate optimatum nomina quinquies mille civium ad comitia convocandorum in tabulis inscriberent, electus atque invito animo in Quadringentorum receptus senatum, cui summa reipubl. permissa est, redintegrato populari imperio propter facinus aliquod absens grandi pecunia multatus est. Aliquanto post denuo perduellionis (*δήμου καταλύσεως*) reus a filio hac, ut verisimile est, *δευτερολογία* defenditur. Orationem, cuius Lysiam auctorem non fuisse persuasum habeo, in id quod XXXvirum dominationem praecessit tempus incidere consentaneum est.

Orat. 21. Hac oratione, cuius priorem partem temporum iniuria interiisse patet, reus, quisquis fuit, utrum contra crimen munerum a se acceptorum (§ 21 sq.), an potius contra *ἀπογραφὴν* (§ 16.) sese defenderit dubium est. Utique se defendit ille et totius vitae institutum et sua in rempubl. merita recensendo. Quod a grammaticis titulo adiectum est vocabulum *ἀπαράσημος*, significat id orationem nomine rei carere. Habita videtur circa ol. 94, 3. a. Chr. n. 402.

Orat. 22. Lege cautum erat, ne quis amplius quinquaginta *φομόνους* frumenti coemeret. Quam legem quum migrassent mercatores frumentarii, res per *εἰσαγγελίαν* delata est ad senatum, in quo complures statim undecimviris tradendos illos censuerunt. Hanc autem sententiam impugnans is qui nostram orationem dixit tandem obtinuit ut caussa thesmothesis tradere-

tur agereturque in iudicio heliastarum. In hoc igitur ne illâ repugnantia dardanis gratum fecisse videretur, ipse eos hac oratione accusavit damnandosque iudicavit. Tempus incertum.

Orat. 23. Panceo fullo ad polemarchum in ius vocatus ab actore, qui ab illo contumeliis affectus erat, exceptione fori (*παραγραφῆ*) utebatur, se non *μέκοικον* sed Plataensem esse ideoque iure civis Attici uli contendens, rem vero ad polemarchum, qui de inquilinis ius dicebat, pertinere negans. Iam falsam esse hanc *παραγραφὴν* demonstrat orator. Recte igitur Hoelscherus orationem sic putat inscriptam fuisse: *κατὰ τῆς Παγκλήωνος παραγραφῆς*.

Orat. 24. Is qui verba facit quod corpore invalidus et egenus erat, stipendium ex aerario accepit. Exstilit autem qui, ut hoc subsidio hominem privaret, per *εἰσαγγέλιαν* eum neque inopem esse neque *ἀδύνατον* indicaret: exercere enim artem quaestuosam, equos ascendere, similia. Adversus hanc delationem in pryvania senatus, ubi *δοκιμασία* invalidorum instituebatur, factam habita est haec oratio leporis facietiarumque plena aliquanto post XXXviros exactos (§ 25. coll. § 8. 22.). Ab Lysia eam abiudicat Boeckhius in oecon. civ. I. p. 343. ed. alt.

Orat. 25. Hanc defensionem fuisse verisimile est in *δοκιμασία* apud heliastas a magistratu quodam designato oratam, qui in illo vitae examine ab Epigene, Demophane, Clisthene sycophantis accusatus erat, quod per XXXvirorum dominatum in urbe remansisset. Titulus igitur falsus. Scripta esse videtur intra ol. 96, 2. et 3. (403. et 402. a. Chr. n.)

Orat. 26. Thrasybulus Collytensis auctoritate sua effecerat ut Leodamas archontis eponymi dignitatem sortitus in examine sollempni a senatoribus instituto reprobaretur. Euander autem vicarius eius constitutus quum sibi quoque metueret, quod sub XXXvirorum imperio inter equites stipendia meruerat, thesmothesis persuasit ut suam probationem in penultimum anni diem differrent. Tum igitur iuvenis post XXXvirorum demum dominationem sui iuris factus Euandrum in senatu accusat fortasse ol. 99, 2. a. Chr. n. 383. die penultimo (Hoelscher. p. 109. Saupp. ep. crit. p. 19 sqq.).

Orat. 27. Deuterologia est, qua Epicrates surreptae pe-

cuniae publicae (*κλοπῆς δημοσίων χρημάτων*) in ratione magistratus a se gesti reddenda postulatur: iudicio praesunt logistae. Tituli autem et paragraphi primae verba *καὶ τῶν συμπεσβευτῶν* mihi pariter ac Falkio a rhetore male adiecta esse videri dixi in Vindice. Lys. p. 94., quam sententiam ipso illo additamento ὡς *Θεόδωρος* confirmari puto. Oratio ad ol. 98, 2. (a. Chr. n. 387.) refertur a Falkio, a Franzio ad ol. 97, 1. (392.)

Orat. 28. Ergocles, Thrasybuli Stiriensis paullo ante occisi amicus eiusdemque in imperio collega, perduellionis, peculatus repetundarumque per *εἰσαγγέλιαν* denunciatus atque iussus publicarum pecuniarum rationem referre hoc epilogo in contione (non in iudicio, ut ex insequenti oratione constat) accusatur ol. 97, 3. a. Chr. n. 390.

Orat. 29. Ergoclis capite damnati bona publicata quum opinione hominum minora essent, Philocrati, quaestori eius atque amico, de aversis fortunis eius suspecto causa *ἀπογραφῆς* intenditur ol. 97, 4. a. Chr. n. 389.

Orat. 30. Post imperium Quadringentorum sublatum Nicomachus, servo patre natus, inter *νομοθέτας*, qui obsoletas Solonis leges recognoscerent et conformarent, receptus in eoque collegio *ἀναγραφεὺς* creatus, qui leges recognitas in columellis quattuor mensium spatio incidendas curaret, in hoc negotio integrum sexennium consumpsit munusque illud foedissime administratum obtinuit usque ad XXXviros, a quibus in exilium eiectus est. Libertate restituta in patriam reversus iterum officio conscribendarum legum, quae quidem ad sacra pertinebant, eadem perfidia et libidine per quattuor annos functus quum rationem reddere nollet, hac oratione in iudicio, cui decem logistae praecerant, *ἀλογίου* accusatus est ol. 95, 2. a. Chr. n. 399.

Orat. 31. Philo Acharnensis professus ad sortitionem senatorii muneris (nondum autem sortitus § 33.) in *δοκιμασία* apud senatum decedentem instituta a senatore quodam ut indignus impugnatur maxime quod, quamvis a XXXviris expulsus, tamen non alterius utrius partis fuerit.

Orat. 32. V. argumenta Graeca orationi ipsi praemissa. Est *δευτερολογία* in causa male gestae tutelae (*δίκη ἐπιτροπῆς*) a marito filiae Diodoti, qui erat frater Diogitonis rei, e filia Dio-

gilonis susceptae pro uxoris fratribus apud heliastas archonte praeside habita ol. 94, 4. a. Chr. n. 401.

Orat. 33. V. argumentum fragmento praemissum. Olympicus ludis Olympicis habitus ol. 98, 1. a. Chr. n. 388.

Orat. 34. Scripta est ol. 94, 2. a. Chr. n. 403. Ceterum v. argumentum Graecum.

ΛΥΣΙΑΣ.

1.

ὑΠΕΡ ΤΟΥ ΕΡΑΤΟΣΘΕΝΟΥΣ ΦΟΝΟΥ ΑΠΟΛΟΓΙΑ.

81. p
92

Περὶ πολλοῦ ἂν ποιησαίμην, ὦ ἄνδρες, τὸ τοιού-
τους ὑμᾶς ἐμοὶ δικαστὰς περὶ τούτου τοῦ πράγματος γε-
νέσθαι, οἷόςπερ ἂν ὑμῖν αὐτοῖς εἴητε τοιαῦτα πεπονθό-
τες· εὐγάρ οἱδ' ὅτι, εἰ τὴν αὐτὴν γνώμην περὶ τῶν ἄλλων
ἔχετε, ἤνπερ περὶ ὑμῶν αὐτῶν, οὐκ ἂν εἴη ὅστις οὐκ
ἐπὶ τοῖς γεγενημένοις ἀνακτοίη, ἀλλὰ πάντες ἂν περὶ
τῶν τὰ τοιαῦτα ἐπιτηδενόντων τὰς ζημίας μικρὰς ἤγοῦ-
σθε. καὶ ταῦτα οὐκ ἂν εἴη μόνον παρ' ὑμῖν οὕτως 2
ἐγνωσμένα, ἀλλ' ἐν ἀπάσῃ τῇ Ἑλλάδι· περὶ τούτου γὰρ
μόνου τοῦ ἀδικήματος καὶ ἐν δημοκρατία καὶ ὀλιγαρχία
ἢ αὐτῇ τιμωρία τοῖς ἀσθενεστάτοις πρὸς τοὺς τὰ μέγι-
στα δυναμένους ἀποδέδοται, ὥστε τὸν χείριστον τῶν
αὐτῶν τυγχάνειν τῷ βελτίστῳ· οὕτως, ὦ ἄνδρες, ταύ-
την τὴν ὕβριν ἅπαντες ἄνθρωποι δεινοτάτην ἤγοῦνται.
περὶ μὲν οὖν τοῦ μεγέθους τῆς ζημίας ἅπαντας ὑμᾶς 3
νομίζω τὴν αὐτὴν διάνοιαν ἔχειν, καὶ οὐδένα οὕτως ὀλι-
γώως διακεῖσθαι, ὅστις οἰεταὶ δεῖν συγγνώμης τυγχά-
νειν ἢ μικρὰς ζημίας ἀξίους ἡγεῖται τοὺς τῶν τοιούτων
ἔργων αἰτίους· ἤγοῦμαι δέ, ὦ ἄνδρες, τοῦτό με δεῖν ἐπι- 4
δεῖξαι, ὡς ἐμοίχευεν Ἐρατοσθένης τὴν γυναῖκα τὴν
ἐμὴν καὶ ἐκείνην τε διέφθειρε καὶ τοὺς παῖδας τοὺς
ἐμοὺς ἥσχυνε καὶ ἐμὲ αὐτὸν ὕβρισεν εἰς τὴν οἰκίαν τὴν
ἐμὴν εἰσιῶν, καὶ οὔτε ἐχθρὰ ἐμοὶ καὶ ἐκείνῳ οὐδεμία ἦν
πλὴν ταύτης, οὔτε χρημάτων ἐνεκα ἐπραξα ταῦτα, ἵνα

πλούσιος ἐκ πένητος γένωμαι, οὔτε ἄλλου κέρδους οὐδενός πλην τῆς κατὰ νόμους τιμωρίας.

- 5 Ἐγὼ τοίνυν ἐξ ἀρχῆς ὑμῖν ἅπαντα ἐπιδείξω τὰ ἔμαντοῦ πράγματα, οὐδὲν παραλείπων, ἀλλὰ λέγων τὰ ληθῆ· ταύτην γὰρ ἔμαντῶ μόνην ἠγοῦμαι σοτηρίαν, 6 ἂν ὑμῖν εἰπεῖν ἅπαντα θυνηθῶ τὰ πεπραγμένα. Ἐγὼ γάρ, ὡς Ἀθηναῖοι, ἐπειδὴ ἔδοξέ μοι γῆμαι καὶ γυναῖκα ἡγαρόμην εἰς τὴν οἰκίαν, τὸν μὲν ἄλλον χρόνον οὕτως διεκείμεν ὥστε μήτε λυπεῖν μήτε λίαν ἐπ' ἐκείνη εἶναι ὅτι ἂν θέλῃ ποιεῖν, ἐφύλαττόν τε ὡς οἶόν τε ἦν, καὶ προσεῖχον τὸν νοῦν ὥσπερ εἰκὸς ἦν· ἐπειδὴ δέ μοι παιδίον γίγνεται, ἐπίστευον ἤδη καὶ πάντα τὰ ἔμαντοῦ ἐκείνη παρέδωκα, ἠγοῦμενος ταύτην οἰκειότητα μεγίστην εἶναι. 7 ἐν μὲν οὖν τῷ πρώτῳ χρόνῳ, ὡς Ἀθηναῖοι, πασῶν ἦν βελτίστη· καὶ γὰρ οἰκονόμος θαινή καὶ φειδωλὸς [ἀγαθῆ] καὶ ἀκριβῶς πάντα διοικοῦσα· ἐπειδὴ δέ μοι ἡ μήτηρ ἐτελεύτησε, πάντων τῶν κακῶν ἀποθανοῦσα αἰτία μοι 8 γεγένηται. ἐπ' ἐκφορὰν γὰρ αὐτῆ ἀκολουθήσασα ἡ ἐμὴ γυνὴ ὑπὸ τούτου τοῦ ἀνθρώπου ὀφθεῖσα, χρόνῳ διαφθείρεται· ἐπιτηρῶν γὰρ τὴν θεραπείαν τὴν εἰς τὴν ἀγορὰν βαδίζουσαν καὶ λόγους προσφέρων ἀπώλεσεν 9 αὐτήν. Πρώτον μὲν οὖν, ὡς ἄνδρες, (δεῖ γὰρ καὶ ταῦθ' ὑμῖν διηγῆσασθαι) οἰκιδίον ἐστὶ μοι διπλοῦν, ἴσα ἔχον τὰ ἄνω τοῖς κάτω, κατὰ τὴν γυναικωνίτιν καὶ κατὰ τὴν ἀνδρωνίτιν. ἐπειδὴ δὲ τὸ παιδίον ἐγένετο ἡμῖν, ἡ μήτηρ αὐτὸ ἐθήλαξεν· ἵνα δὲ μή, ὅποτε λούεσθαι θέοι, κινδυνεύῃ κατὰ τῆς κλίμακος καταβαίνουσα, ἐγὼ μὲν 10 ἄνω διητώμην, αἱ δὲ γυναῖκες κάτω. καὶ οὕτως ἤδη συνειδισμένον ἦν, ὥστε πολλάκις ἡ γυνὴ ἀπήει κάτω καθευδήσουσα ὡς τὸ παιδίον, ἵνα τὸν τιτθὸν αὐτῷ διδῶ καὶ μὴ βοᾷ. καὶ ταῦτα πολλὸν χρόνον οὕτως ἐγένετο, καὶ ἐγὼ οὐδέποτε ὑπώπτευσα, ἀλλ' οὕτως ἡλιθίως διε-

Beisk.

κείμεν ὥστε ᾤμην τὴν ἔμαντοῦ γυναῖκα πασῶν σωφρονεστάτην εἶναι τῶν ἐν τῇ πόλει. Προϊόντος δὲ τοῦ χρό- 11 νου, ὡς ἄνδρες, ἦκον μὲν ἀπροσδοκῆτως ἐξ ἀγροῦ, μετὰ δὲ τὸ δεῖπνον τὸ παιδίον ἐβόα καὶ ἐδυσκόλαιεν, ὑπὸ τῆς θεραπείας ἐπίτηδες λυπούμενον, ἵνα ταῦτα ποιῇ· ὁ γὰρ ἄνθρωπος ἐνδοῦ ἦν· ὕστερον γὰρ ἅπαντα ἐπυθόμην. καὶ ἐγὼ τὴν γυναῖκα ἀπιέναι ἐκέλευον καὶ δοῦναι 12 τῷ παιδίῳ τὸν τιτθόν, ἵνα παύσῃται κλαῖον. ἡ δὲ τὸ μὲν πρώτον οὐκ ἤθελεν, ὡς ἂν ἀσμένῃ με ἐσρακνῖα ἦκοντα διὰ χρόνου· ἐπειδὴ δὲ ἐγὼ ὠργιζόμενη καὶ ἐκέλευον αὐτὴν ἀπιέναι, „ἵνα σύ γέ“ ἔφη „πειρᾶς ἐνταῦθα τὴν παιδίσκην· καὶ πρότερον δὴ μεθύων εἴλκεις αὐτήν.“ 13 καὶ γὰρ μὲν ἐγέλω, ἐκείνη δὲ ἀναστάσα καὶ ἀπιούσα προστίθησι τὴν θύραν, προσποιουμένη παίζειν, καὶ τὴν κλεῖν ἐφέλκεται. καὶ γὰρ τούτων οὐδὲν ἐνθυμούμενος οὐδ' ὑπονοῶν ἐκάθευδον ἄσμενος, ἦκων ἐξ ἀγροῦ. ἐπειδὴ δὲ ἦν 14 πρὸς ἡμέραν, ἦκεν ἐκείνη καὶ τὴν | θύραν ἀνέωξεν. ἐρομένου δ' ἐμοῦ τί αἱ θύραι νύκτωρ ψοφοῖεν, ἔφασκε τὸν λύχνον ἀποσβεσθῆναι τὸν παρὰ τῷ παιδίῳ, εἶτα ἐκ τῶν ρειτόνων ἐνάψασθαι. ἐσιώπων ἐγὼ καὶ ταῦτα οὕτως ἔχειν ἠγοῦμην. ἔδοξε δέ μοι, ὡς ἄνδρες, τὸ πρόσωπον ἐψιμυθιασθαι, τοῦ ἀδελφοῦ τεθνεῶτος οὕπω τριακονθ' ἡμέρας· ὅμως δ' οὐδ' οὕτως οὐδὲν εἰπὼν περὶ τοῦ πράγματος, ἐξεληθὼν φρόνην ἔξω σιωπῆ. Μετὰ δὲ ταῦτα, 15 ὡς ἄνδρες, χρόνου μεταξὺ διαγενομένου καὶ ἐμοῦ πολλὴ ἀπολελειμμένου τῶν ἔμαντοῦ κακῶν, προσέρχεται μοί τις πρεσβύτερος ἄνθρωπος, ὑπὸ γυναικὸς ὑποπεμφθεῖσα ἦν ἐκείνος ἐμοίχευεν, ὡς ἐγὼ ὕστερον ἤκουον· αὐτὴ δὲ ὀργιζομένη καὶ ἀδικεῖσθαι νομίζουσα, ὅτι οὐκέτι ὁμοίως ἐφοῖτα παρ' αὐτήν, ἐφύλαττεν ἕως ἐξεῦρεν ὅτι εἴη τὸ αἴτιον. προσελθοῦσα οὖν μοι ἐγγυὲς ἡ ἄνθρωπος τῆς 16 οἰκίας τῆς ἐμῆς ἐπιτηροῦσα, „Εὐφίλητε“ ἔφη „μηδεμιᾶ

1*

p. 7-17.

πολυπραγμοσύνη προσεληλυθέναι με νόμιζε πρὸς σε· ὁ γὰρ ἀνὴρ ὁ ὑβρίζων εἰς σε καὶ τὴν σὴν γυναῖκα ἐχθρὸς ὢν ἡμῖν τυγχάνει. ἐὰν οὖν λάβῃς τὴν θεραπαινὴν τὴν εἰς ἀγορὰν βαδίζουσαν καὶ διακονοῦσαν ὑμῖν καὶ βασι-
 17 νίσῃς, ἅπαντα πεύσῃ. „ἔστι δ’“ ἔφη „Ἐρατοσθένης Οἴη-
 θεν ὁ ταῦτα πράττων, ὃς οὐ μόνον τὴν σὴν γυναῖκα διέ-
 φθαρκεν ἀλλὰ καὶ ἄλλας πολλὰς· ταύτην γὰρ τέχνην
 18 μεστός ἦν ὑποψίας. ἐλθὼν δὲ οἴκαδε ἐκέλευον ἀκολου-
 θεῖν μοι τὴν θεραπαινὴν εἰς τὴν ἀγορὰν, ἀραγῶν δ’ αὐ-
 τὴν ὡς τῶν ἐπιτηδείων τινὰ ἔλεγον ὅτι ἐγὼ πάντα εἴην
 πεπυσμένος τὰ γινόμενα ἐν τῇ οἰκίᾳ· „σοὶ οὖν“ ἔφη
 „ἔξεστι δυοῖν ὁπότερον βούλει ἐλέσθαι, ἢ μαστιγωθεῖ-
 σαν εἰς μύλωνα ἐμπεσεῖν καὶ μηδέποτε παύσασθαι κα-
 19 κούτῃ μηδὲν παθεῖν κακὸν ἀλλὰ συγγνώμης παρ’ ἐμοῦ
 τυχεῖν τῶν ἡμαρτημένων. ψεύσῃ δὲ μηδὲν, ἀλλὰ πάντα
 20 τὰ ληθῆ λέγε.“ κάκεινή τὸ μὲν πρῶτον ἔξαρκος ἦν, καὶ
 ποιεῖν ἐκέλευεν ὅ τι βούλομαι· οὐδὲν γὰρ εἰδένα· ἐπει-
 δὴ δὲ ἐγὼ ἐμνήσθην Ἐρατοσθένους πρὸς αὐτήν, καὶ εἶ-
 πον ὅτι οὗτος ὁ φοιτῶν εἴη πρὸς τὴν γυναῖκα, ἐξεπλάγη
 ἡγησαμένη με πάντα ἀκριβῶς ἐγνωκένα. καὶ τότε ἤδη
 πρὸς τὰ γόνατά μου πεσοῦσα, καὶ πίστιν παρ’ ἐμοῦ λα-
 20 βοῦσα μηδὲν πείσεσθαι κακόν, κατηγόρει πρῶτον μὲν
 ὡς μετὰ τὴν ἐκφορὰν αὐτῇ προσίοι, ἔπειτα ὡς αὐτὴ τε-
 λευτῶσα εἰσαγγέλεια καὶ ὡς ἐκείνη τῷ χρόνῳ πεισθείη,
 Reisk.

καὶ τὰς εἰσόδους οἷς τρόποις προσίοι, καὶ ὡς Θεσμοφο-
 ρίοις ἐμοῦ ἐν ἀργῷ ὄντος ᾤχετο εἰς τὸ ἱερὸν μετὰ τῆς
 μητρὸς τῆς ἐκείνου· καὶ τὰλλα τὰ γινόμενα πάντα ἀκρι-
 βῶς διηγήσατο. ἐπειδὴ δὲ πάντα εἴρητο αὐτῇ, εἶπον 21
 ἐγὼ, „ὅπως τοίνυν ταῦτα μηδεὶς ἀνθρώπων πεύσεται·
 εἰ δὲ μή, οὐδὲν σοὶ κύριον ἔσται τῶν πρὸς ἐμ’ ὁμολογη-
 μένων. ἀξιῶ δὲ σε ἐπ’ αὐτοφώρῳ ταῦτά μοι ἐπιδείξαι·
 ἐγὼ γὰρ οὐδὲν δέομαι λόγων, ἀλλὰ τὸ ἔργον φανερόν
 γενέσθαι, εἴπερ οὕτως ἔχει.“ ὁμολογεῖ ταῦτα ποιήσειν. 22
 καὶ μετὰ ταῦτα διεγέροντο ἡμέραι τέσσαρες ἢ πέντε,
 ὡς ἐγὼ μεγάλοις ὑμῖν τεκμηρίοις ἐπιδείξω. πρῶτον δὲ
 διηγήσασθαι βούλομαι τὰ πραχθέντα τῇ τελευταίᾳ ἡμέ-
 ρᾳ. Σώστρατος ἦν μοι ἐπιτήδειος καὶ φίλος. τούτῳ
 ἡλίου δεδυκὸτος ἰόντι ἐξ ἀργοῦ ἀπήντησα. εἰδὼς δ’ ἐγὼ
 ὅτι τηρικαῦτα ἀφικόμενος οὐδὲν ἂν καταλήψοιτο οἴκοι
 τῶν ἐπιτηδείων, ἐκέλευον συνδειπνεῖν· καὶ ἐλθόντες οἴ-
 23 καδε ὡς ἐμέ, ἀναβάντες εἰς τὸ ὑπεροῶν ἐδειπνοῦμεν.
 ἐπειδὴ δὲ καλῶς αὐτῷ εἶχεν, ἐκείνος μὲν | ἀπιὼν ᾤχετο, 23
 ἐγὼ δὲ ἐκάθευδον. ὁ δ’ Ἐρατοσθένης, ὃ ἄνδρες, εἰσέρ-
 χεται, καὶ ἡ θεραπαινὴ ἐπεγείρασά με εὐθύς φράζει ὅτι
 ἐνδον ἔστι. κἀγὼ εἰπὼν ἐκείνῃ ἐπιμελεῖσθαι τῆς θύρας,
 καταβὰς σιωπῇ ἐξέρχομαι, καὶ ἀφικνοῦμαι ὡς τὸν καὶ
 τόν, καὶ τοὺς μὲν ἐνδον κατέλαβον, τοὺς δὲ οὐκ ἐπιδη-
 24 μούντας εὗρον. παραλαβὼν δ’ ὡς οἶόν τε ἦν πλείστους 24
 ἐκ τῶν παρόντων ἐβάδιζον. καὶ δᾶδας λαβόντες ἐκ τοῦ
 ἐγγύτατα καπηλείου εἰσερχόμεθα, ἀνεωρμένης τῆς θύ-
 ρας καὶ ὑπὸ τῆς ἀνθρώπου παρεσκευασμένης. ὄσαντες
 δὲ τὴν θύραν τοῦ δωματίου οἱ μὲν πρῶτοι εἰσιόντες ἐτι-
 εἶδομεν αὐτὸν κατακείμενον παρὰ τῇ γυναικί, οἱ δ’ ὅστε
 25 ρον ἐν τῇ κλίνῃ γυμνὸν ἐστηκότα. ἐγὼ δ’, ὃ ἄνδρες,
 πατάξας καταβάλλω αὐτόν, καὶ τὰ χεῖρε περιαραγῶν εἰς
 τοῦπισθεν καὶ δῆσας ἡρώτων διὰ τί ὑβρίζει εἰς τὴν οἰ-
 p. 17—28.

κίαν τὴν ἐμὴν εἰσιῶν. κἀκεῖνος ἀδικεῖν μὲν ὠμολόγει, ἠντιβόλει δὲ καὶ ἰκέτευσεν μὴ αὐτὸν κτεῖναι ἀλλ' ἀργύριον 26 πράξασθαι. ἐγὼ δ' εἶπον ὅτι „οὐκ ἐγὼ σε ἀποκτενῶ, ἀλλ' ὁ τῆς πόλεως νόμος, ὃν σὺ παραβαίνων περὶ ἐλάττονος τῶν ἡδονῶν ἐποιήσω, καὶ μᾶλλον εἶλον τοιοῦτον ἀμάροτμα ἐξυμαρτάνειν εἰς τὴν γυναιῖκα τὴν ἐμὴν καὶ εἰς τοὺς παῖδας τοὺς ἐμοὺς ἢ τοῖς νόμοις πεῖθεσθαι καὶ 27 κόσμιος εἶναι.“ οὕτως, ὦ ἄνδρες, ἐκεῖνος τούτων ἐτυχεν ὥνπερ οἱ νόμοι κελεύουσι τοὺς τὰ τοιαῦτα πράττοντας, οὐκ εἰσαρπασθεῖς ἐκ τῆς ὁδοῦ, οὐδ' ἐπὶ τὴν ἐστίαν καταφυγῶν, ὥσπερ οὗτοι λέγουσι· πῶς γὰρ ἂν, ὅστις ἐν τῷ δωματίῳ πληγῆς κατέπεσεν εὐθύς, περιέστρεψα δ' αὐτοῦ τὰ χεῖρες, ἔνδον δὲ ἦσαν ἄνθρωποι τοσοῦτοι, οὓς διαφυγεῖν οὐκ ἐδύνατο, οὔτε σίδηρον οὔτε ξύλον οὔτε 28 ἄλλο οὐδὲν ἔχων, ὦ τοὺς εἰσελθόντας ἂν ἡμύνατο. ἀλλ', ὦ ἄνδρες, οἶμαι καὶ ὑμᾶς εἰδέναι ὅτι οἱ μὴ τὰ δίκαια πράττοντες οὐκ ὁμολογοῦσι τοὺς ἐχθροὺς λέγειν ἀληθῆ, ἀλλ' αὐτοὶ ψευδόμενοι καὶ τὰ τοιαῦτα μηχανώμενοι ὀργὰς τοῖς ἀκούουσι κατὰ τῶν τὰ δίκαια πραττόντων παρασκευάζουσι. Πρῶτον μὲν οὖν ἀνάγνωθι τὸν νόμον.

ΝΟΜΟΣ.

29 Οὐκ ἠμφισβήτει, ὦ ἄνδρες, ἀλλ' ὠμολόγει ἀδικεῖν, καὶ ὅπως μὲν μὴ ἀποθάνῃ ἠντιβόλει καὶ ἰκέτευσεν, ἀποτίνειν δ' ἔτοιμος ἦν χρήματα. ἐγὼ δὲ τῷ μὲν ἐκείνου τιμῆματι οὐ συνεχώρουν, τὸν δὲ τῆς πόλεως νόμον ἡξίουν εἶναι κυριώτερον, καὶ ταύτην ἔλαβον τὴν δίκην, ἣν ὑμεῖς δικαιοτάτην εἶναι ἡγησάμενοι τοῖς τὰ τοιαῦτα ἐπιτηδεύουσιν ἐτάξατε. Καὶ μοι ἀνάβητε τούτων μάρτυρες.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

30 Ἀνάγνωθι δέ μοι καὶ τοῦτον τὸν νόμον ἐκ τῆς στήλης τῆς ἐξ Ἀρείου πάγου.

ΝΟΜΟΣ.

Ἀκούετε, ὦ ἄνδρες, ὅτι αὐτῷ τῷ δικαστηρίῳ τῷ ἐξ Ἀρείου πάγου, ὦ καὶ πατρίῳ ἐστὶ καὶ ἐφ' ἡμῶν ἀποδέδοται τοῦ φόνου τὰς δίκας δικάζειν, διαρρηθῆναι εἰρηται 31 τούτου μὴ καταγινώσκειν φόνον, ὃς ἂν ἐπὶ δάμαρτι τῇ ἐαυτοῦ μοιχὸν λαβὼν ταύτην τὴν τιμωρίαν ποιήσῃται. καὶ οὕτω σφόδρα ὁ νομοθέτης ἐπὶ ταῖς γαμεταῖς γυναιξὶ δίκαια ταῦτα ἡγήσατο εἶναι, ὥστε καὶ ἐπὶ ταῖς παλλακαῖς ταῖς ἐλάττονος ἀξίας τὴν αὐτὴν δίκην ἐπέθηκε. καίτοι δῆλον ὅτι, εἰ τινα εἶχε ταύτης μείζω τιμωρίαν ἐπὶ ταῖς γαμεταῖς, ἐποίησεν ἂν. νῦν δὲ οὐχ οἷός τε ὢν ταύτης ἰσχυροτέρα ἐπ' ἐκείναις ἐξευρεῖν, τὴν αὐτὴν καὶ ἐπὶ ταῖς παλλακαῖς ἡξίωσε γίνεσθαι. Ἀνάγνωθι δέ μοι καὶ τοῦτον τὸν νόμον.

ΝΟΜΟΣ.

Ἀκούετε, ἄνδρες, ὅτι κελεύει, εἴαν τις ἄνθρωπον 32 ἐλεύθερον ἢ παῖδα αἰσχύνῃ βία, διπλὴν τὴν βλάβην ὀφείλειν, εἴαν δὲ γυναιῖκα, ἐφ' αἵσπερ ἀποκτείνειν ἔξεστιν, ἐν τοῖς αὐτοῖς ἐνέχεσθαι. οὕτως, ὦ ἄνδρες, τοὺς βιαζομένους ἐλάττονος ζημίας ἀξίους ἡγήσατο εἶναι ἢ τοὺς πελθόντας· τῶν μὲν γὰρ θάνατον κατέγνω, τοῖς δὲ διπλὴν ἐποίησε τὴν βλάβην, ἡγούμενος τοὺς μὲν δια- 33 πραττομένους βία ὑπὸ τῶν βιασθέντων μισεῖσθαι, τοὺς δὲ πείσαντας οὕτως αὐτῶν τὰς ψυχὰς διαφθεῖρειν ὥστ' οἰκειότερας αὐτοῖς ποιεῖν τὰς ἀλλοτριᾶς | γυναικῶν ἢ τοῖς ἀνδράσι, καὶ πᾶσαν ἐπ' ἐκείνοις τὴν οἰκίαν γερονέ- ναι, καὶ τοὺς παῖδας ἀδήλους εἶναι ὀποτέρων τυγχάνου- σιν ὄντες, τῶν ἀνδρῶν ἢ τῶν μοιχῶν· ἀνθ' ὧν ὁ τὸν νόμον τιθεὶς θάνατον αὐτοῖς ἐποίησε τὴν ζημίαν. Ἐμοῦ 34 τοίνυν, ὦ ἄνδρες, οἱ μὲν νόμοι οὐ μόνον ἀπεγνωκότες εἰσι μὴ ἀδικεῖν, ἀλλὰ καὶ κεκελευκότες ταύτην τὴν δίκην λαμβάνειν· ἐν ὑμῖν δ' ἐστὶ πότερον χρὴ τούτους ἰσχυ- p. 28-40.

35 ρους ἢ μηδενὸς ἀξίους εἶναι. ἐγὼ μὲν γὰρ οἶμαι πάσας
τὰς πόλεις διὰ τοῦτο τοὺς νόμους τίθεσθαι, ἵνα, περὶ
ὧν ἂν πραγμάτων ἀπορωῶμεν, παρὰ τούτους ἐλθόντες
σκεψώμεθα ὅ τι ἡμῖν ποιητέον ἐστίν. οὗτοι τοίνυν περὶ
τῶν τοιούτων τοῖς ἀδικουμένοις τοιαύτην δίκην λαμβά-
36 νειν παρακελεύονται. οἷς ὑμᾶς ἀξιῶ τὴν αὐτὴν γνώμην
ἔχειν· εἰ δὲ μή, τοιαύτην ἄδειαν τοῖς μοιχοῖς ποιήσετε,
ὡς καὶ τοὺς κλέπτας ἐπαρεῖτε φάσκειν μοιχοὺς εἶναι, εὖ
εἰδότες ὅτι, ἐὰν ταύτην τὴν αἰτίαν περὶ ἑαυτῶν λέγωσι
καὶ ἐπὶ τούτῳ φάσκωσιν εἰς τὰς ἀλλοτρίας οἰκίας εἰσιέ-
ναι, οὐδεὶς αὐτῶν ἄφεται. πάντες γὰρ εἰσονται ὅτι τοὺς
μὲν νόμους τῆς μοιχείας χαίρειν ἔξῃ δεῖ, τὴν δὲ ψήφου
τὴν ὑμετέραν δεδιέναι· αὕτη γὰρ ἐστὶ πάντων τῶν ἐν τῇ
πόλει κυριωτάτη.

37 Σκέψασθε δὲ, ὦ ἄνδρες· κατηγοροῦσι γὰρ μου ὡς
ἐγὼ τὴν θεράπαιναν ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ μετελθεῖν ἐκέ-
λευσα τὸν νεανίσκον. ἐγὼ δὲ, ὦ ἄνδρες, δίκαιον μὲν ἂν
ποιεῖν ἡγούμην ὥστιν οὖν τρόπον τὸν τὴν γυναῖκα τὴν
38 ἐμὴν διαφθεύραντα λαμβάνων· εἰ μὲν γὰρ λόγων εἰρη-
μῆνων ἔργον δὲ μηδενὸς γεγεννημένου μετελθεῖν ἐκέ-
λευον ἐκεῖνον, ἠδίκουν ἂν· εἰ δὲ ἤδη πάντων διαπεπραγ-
μένων καὶ πολλάκις εἰσεληλυθότος εἰς τὴν οἰκίαν τὴν
ἐμὴν ὥστιν οὖν τρόπον ἐλάμβανον αὐτόν, σφροονεῖν
39 ἐμαυτὸν ἡγούμην· σκέψασθε δὲ ὅτι καὶ ταῦτα ψεύδου-
ται· ῥαδίως δὲ ἐκ τῶνδε γνώσεσθε. ἐμοὶ γὰρ, ὦ ἄνδρες,
ὅπερ καὶ πρότερον εἶπον, φίλος ὦν Σώστρατος καὶ οἰ-
κείως διακείμενος ἀπαντήσας ἐξ ἀγοῦ περὶ ἡλίου δυ-
σμάς συνεδείπνει, καὶ ἐπειδὴ καλῶς εἶχεν αὐτῷ, ἀπιῶν
40 ὄψατο. καίτοι πρῶτον μὲν, ὦ ἄνδρες, ἐνθυμήθητε ὅτι,
εἰ ἐν ἐκείνῃ τῇ νυκτὶ ἐγὼ ἐπεβούλευον Ἐρατοσθένει, πό-
τερον ἢ μοι κρεῖττον αὐτῷ ἐτέρωθι δειπνεῖν ἢ τὸν συν-
δειπνήσοντά μοι εἰσαγαγεῖν; οὕτω γὰρ ἂν ἦττον ἐτόλμη-

Reisk.

σεν ἐκεῖνος εἰσελθεῖν εἰς τὴν οἰκίαν. εἶτα δοκῶ ἂν ὑμῖν
τὸν συνδειπνοῦντα ἀφῆς μόνος καταλειφθῆναι καὶ ἐρη-
μος γενέσθαι, ἢ κελεύειν ἐκεῖνον μένειν, ἵνα μετ' ἐμοῦ
τὸν μοιχὸν ἐτιμωρεῖτο; ἔπειτα, ὦ ἄνδρες, οὐκ ἂν δοκῶ 41
ὑμῖν τοῖς ἐπιτηδέοις μετ' ἡμέραν παραγγεῖλαι, καὶ κε-
λεύσαι αὐτοὺς συλλεγῆναι εἰς οἰκίαν τῶν φίλων τῶν ἐγ-
γυτάτω, μᾶλλον ἢ ἐπειδὴ τάχιστα ἡσθόμην τῆς νυκτὸς
περιτρέχειν, οὐκ εἰδὼς ὄντινα οἴκοι καταλήψομαι καὶ
ὄντινα ἔξω; καὶ ὡς Ἀρμόδιον μὲν καὶ τὸν δεῖνα ἦλθον
οὐκ ἐπιδημοῦντας (οὐ γὰρ ἦδειν), ἐτέρους δὲ οὐκ ἔνδον
ὄντας κατέλαβον, οὓς δ' οἷός τε ἦν λαβὼν ἐβάδιζον. καί- 42
τοιγε εἰ προήδειν, οὐκ ἂν δοκῶ ὑμῖν καὶ θεράποντας
παρασκευάσασθαι καὶ τοῖς φίλοις παραγγεῖλαι, ἵν' ὡς
ἀσφαλέστατα μὲν αὐτὸς εἰσῆειν (τί γὰρ ἦδειν εἰ τι κά-
κεῖνος εἶχε σιδήριον;), ὡς μετὰ πλείστων δὲ μαρτύρων
τὴν τιμωρίαν ἐποιούμην; νῦν δ' οὐδὲν εἰδὼς τῶν ἐσομέ-
νων ἐκεῖνῃ τῇ νυκτὶ, οὓς οἷός τε ἦν παρέλαβον. Καί
μοι ἀνάβητε τούτων μάρτυρες.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Τῶν μὲν μαρτύρων ἀκηκόατε, ὦ ἄνδρες· σκέψασθε 43
δὲ παρ' ὑμῖν αὐτοῖς οὕτως περὶ τούτου τοῦ πράγματος,
ζητοῦντες εἰ τις ἐμοὶ καὶ Ἐρατοσθένει ἔχθρα πώποτε
γεγένηται πλὴν ταύτης. οὐδεμίαν γὰρ εὐρήσετε. οὔτε
γὰρ συκοφαντῶν γραφάς με ἐγράψατο, οὔτε ἐβάλλειν
ἐν τῆς πόλεως ἐπεχείρησεν, οὔτε ἰδίας δίκας ἐδικάζετο,
οὔτε συνήδει κακὸν οὐδὲν ὃ ἐγὼ δεδιὼς μὴ τις πύθηται
ἐπεθύμουν αὐτὸν ἀπολέσαι, οὔτε εἰ ταῦτα διεπραξάμην,
ἠλπίζον χρήματα λήψεσθαι· ἐνιοὶ γὰρ τοιούτων πραγμά-
των ἐνεκεν θάνατον ἀλλήλοις ἐπιβουλεύουσι. τοσούτου 45
τοίνυν δεῖ | ἢ λοιδορία ἢ παροιμία ἢ ἄλλη τις διαφορὰ
ἡμῖν γεγενῆσθαι, ὥστε οὐδὲ ἑωρακῶς ἦν τὸν ἄνθρωπον
p. 40—47.

πώποτε πλὴν ἐν ἐκείνῃ τῇ νυκτί. τί ἂν οὖν βουλόμενος
 ἐγὼ τοιοῦτον κίνδυνον ἐκινδύνευον, εἰ μὴ τὸ μέγιστον
 46 τῶν ἀδικημάτων ἦν ὑπὸ αὐτοῦ ἠδικημένος; ἔπειτα παρα-
 καλέσας αὐτὸς μάρτυρας ἠσέβουν, ἔξόν μοι, εἴπερ ἀδί-
 κως ἐπεθύμουν αὐτὸν ἀπολέσαι, μηδένα μοι τούτων
 συνειδέναί;

47 Ἐγὼ μὲν οὖν, ὦ ἄνδρες, οὐκ ἰδίαν ὑπὲρ ἑαυτοῦ
 νομίζω ταύτην γενέσθαι τὴν τιμωρίαν, ἀλλ' ὑπὲρ τῆς
 πόλεως ἀπάσης· οἱ γὰρ τοιαῦτα πράττοντες, ὁρῶντες οἷα
 τὰ ἄθλα πρόκειται τῶν τοιούτων ἀμαρτημάτων, ἤττον
 εἰς τοὺς ἄλλους ἐξαμαρτήσονται, ἔαν καὶ ὑμᾶς ὁρῶσι τὴν
 48 αὐτὴν γνώμην ἔχοντας. εἰ δὲ μὴ, πολὺ κάλλιον τοὺς
 μὲν κειμένους νόμους ἐξαλείψαι, ἑτέρους δὲ θεῖναι, οἴτι-
 νες τοὺς μὲν φυλάττοντας τὰς ἑαυτῶν γυναῖκας ταῖς ζη-
 μίαις ζημιώσουσι, τοῖς δὲ βουλομένοις εἰς αὐτὰς ἀμαρτά-
 49 νειν πολλὴν ἄδειαν ποιήσουσι. πολὺ γὰρ οὕτω δικαιο-
 τερον ἢ ὑπὸ τῶν νόμων τοὺς πολίτας ἐνεδρεύεσθαι, οἱ
 κελεύουσι μὲν, ἔαν τις μοιχὸν λάβῃ, ὅ τι ἂν οὖν βούλη-
 ται χρῆσθαι, οἱ δ' ἀγῶνες δεινότεροι τοῖς ἀδικουμένοις
 καθεστῆκασιν ἢ τοῖς παρὰ τοὺς νόμους τὰς ἀλλοτρίας
 50 καταισχύνουσι γυναῖκας. ἐγὼ γὰρ νῦν καὶ περὶ τοῦ
 σώματος καὶ περὶ τῶν χρημάτων καὶ περὶ τῶν ἄλλων
 ἀπάντων κινδυνεύω, ὅτι τοῖς τῆς πόλεως νόμοις ἐπει-
 θόμην.

2.

ΕΠΙΤΑΦΙΟΣ
 ΤΟΙΣ ΚΟΡΙΝΘΙΩΝ ΒΟΗΘΟΙΣ.

Εἰ μὲν ἠγοῦμην οἷόν τε εἶναι, ὦ παρόντες ἐπὶ τῷδε
 τῷ τάφῳ, λόγῳ δηλώσαι τὴν τῶν ἐνθάδε κειμένων ἀρε-
 τὴν, ἔμεψάμην ἂν τοῖς ἐπαγγελίαις ἐπ' αὐτοῖς ἔξ ὀλί-

Reisk

γων ἡμερῶν λέγειν· ἐπειδὴ δὲ πᾶσιν ἀνθρώποις ὁ πᾶς
 χρόνος οὐκ ἴκανὸς λόγον ἴσον παρασκευάσαι τοῖς του-
 τῶν ἔργοις, διὰ τοῦτο καὶ ἡ πόλις μοι δοκεῖ, προνοου-
 μένη τῶν ἐνθάδε λεγόντων, ἔξ ὀλίγου τὴν πρόσταξιν
 ποιέσθαι, ἠγοῦμένη οὕτως ἂν μάλιστα συγγνώμης αὐ-
 τοὺς παρὰ τῶν ἀκουσάντων τυγχάνειν. ὅμως δὲ ὁ μὲν 2
 λόγος μοι περὶ τούτων, ὁ δ' ἀγῶν οὐ πρὸς τὰ τούτων
 ἔργα ἀλλὰ πρὸς τοὺς πρότερον ἐπ' αὐτοῖς εἰρηκότας.
 τοσαύτην γὰρ ἀφθονίαν παρεσκευάσεν ἡ τούτων ἀρετὴ
 καὶ τοῖς ποιεῖν δυναμένοις καὶ τοῖς εἰπεῖν βουληθείσιν,
 ὥστε καλὰ μὲν πολλὰ τοῖς προτέροις περὶ αὐτῶν εἰρη-
 σθαι, πολλὰ δὲ καὶ ἐκείνοις παραλείπεσθαι, ἴκανὰ δὲ καὶ
 τοῖς ἐπιγιγνομένοις ἐξεῖναι εἰπεῖν· οὔτε γὰρ γῆς ἄπειροι
 οὔτε θαλάττης οὐδεμιᾶς, πανταχῇ δὲ καὶ παρὰ πᾶσιν
 ἀνθρώποις οἱ τὰ αὐτῶν πενθοῦντες κακὰ τὰς τούτων
 ἀρετὰς ὑμνοῦσι.

Πρῶτον μὲν οὖν τοὺς παλαιούς κινδύνους τῶν 3
 προγόνων δίδειμι, μνήμην παρὰ τῆς φήμης λαβῶν· ἄξιον
 γὰρ πᾶσιν ἀνθρώποις κἀκείνων μεμνήσθαι, ὑμνοῦντας
 μὲν ἐν ταῖς ψαῖς, λέγοντας δ' ἐν ταῖς τῶν ἀγαθῶν γνώ-
 μαις, τιμῶντας δ' ἐν τοῖς καιροῖς τοῖς τοιούτοις, παιδεύ-
 οντας δ' ἐν τοῖς τῶν τεθνεώτων ἔργοις τοὺς ζῶντας.

Ἀμαζόνες γὰρ Ἄρεως μὲν τὸ παλαιὸν ἦσαν θυγατέ- 4
 ρες, οἰκοῦσαι δὲ παρὰ τὸν Θερμώδοντα ποταμὸν, μόναι
 μὲν ὠπλισμέναι σιδήρῳ τῶν περὶ αὐτάς, πρῶται δὲ τῶν
 πάντων ἐφ' ἵππους ἀναβάσαι, οἷς ἀνεπίστως δι' ἀπει-
 ρίαν τῶν ἐναντίων ἤρουν μὲν τοὺς φεύγοντας, ἀπέλει-
 πον δὲ τοὺς διώκοντας ἐνομιζοντο δὲ διὰ τὴν εὐψυχίαν
 μᾶλλον ἄνδρες ἢ διὰ τὴν φύσιν γυναῖκες· πλέον γὰρ
 ἐδόκουν τῶν ἀνδρῶν ταῖς ψυχαῖς διαφέρειν ἢ ταῖς ἰδέαις
 ἐλλείπειν. ἄρχουσαι δὲ πολλῶν ἐθνῶν, καὶ ἔργῳ μὲν 5
 τοὺς περὶ αὐτάς καταδεδουλευμένοι, λόγῳ δὲ περὶ τῆσδε

p. 47-57.

τῆς χάρας ἀκούουσαι κλέος μέγα, πολλῆς δόξης καὶ μεγάλης ἐλπίδος χάριν παραλαβοῦσαι τὰ μαχίμωτάτα τῶν ἔθνων ἐστράτευσαν ἐπὶ τήνδε τὴν πόλιν. τυχοῦσαι δ' ἀγαθῶν ἀνδρῶν ὁμοίας ἐκτῆσαντο τὰς ψυχὰς τῇ φύσει, καὶ ἐναντίαν τὴν δόξαν τῆς προτέρας λαβοῦσαι μᾶλλον ἐν τῶν κινδύνων ἢ ἐκ τῶν σωμάτων ἔδοξαν εἶναι γυναι-
6 κες. μόναίς δ' αὐταῖς οὐκ ἐξεγένετο ἐκ τῶν ἡμαρτημένων μαθούσαις περὶ τῶν λοιπῶν ἄμεινον βουλευσασθαι, οὐδ' οἰκαδὲ ἀπελθούσαις ἀπαγγεῖλαι τὴν τε σφετέραν αὐτῶν δυστυχίαν καὶ τὴν τῶν ἡμετέρων προγόνων ἀρετὴν· αὐτοῦ γὰρ ἀποθανοῦσαι, καὶ δοῦσαι δίκην τῆς ἀνοίας, τῆσδε μὲν τῆς πόλεως διὰ τὴν ἀρετὴν ἀθάνατον μνήμην ἐποίησαν, τὴν δὲ ἑαυτῶν πατρίδα διὰ τὴν ἐνθάδε συμφορὰν ἀνάνυμον κατέστησαν. ἐκεῖναι μὲν οὖν τῆς ἀλλοτρίας ἀδίκως ἐπιθυμήσασαι τὴν ἑαυτῶν δικαίως ἀπώλεσαν.

7 Ἀδράστου δὲ καὶ Πολυνείκου ἐπὶ Θήβας στρατεύσαντων καὶ ἠττηθέντων μάχῃ, οὐκ ἐόντων Καδμείων θάπτειν τοὺς νεκροὺς, Ἀθηναῖοι ἠγησάμενοι ἐκείνους μὲν, εἴ τι ἠδίκουν, ἀποθανόντας δίκην ἔχειν τὴν μερίστην, τοὺς δὲ κάτω τὰ αὐτῶν οὐ κομίζεσθαι, ἱερῶν δὲ μαινομένων τοὺς ἄνω θεοὺς ἀσεβεῖσθαι, τὸ μὲν πρῶτον πέμψαντες κήρυκας ἐδέοντο αὐτῶν δοῦναι τῶν
8 νεκρῶν ἀναίρεσιν, νομίζοντες ἀνδρῶν μὲν ἀγαθῶν εἶναι ζῶντας τοὺς ἐχθροὺς τιμωρήσασθαι, ἀπιστούντων δὲ σφίσι αὐτοῖς ἐν τοῖς τῶν τεθνεώτων σώμασι τὴν εὐψυχίαν ἐπιδείκνυσθαι, οὐ δυνάμενοι δὲ τούτων τυχεῖν ἐστράτευσαν ἐπ' αὐτούς, οὐδεμιᾶς διαφορᾶς πρότερον πρὸς Καδμείους ὑπαρχούσης, οὐδὲ τοῖς ζῶσιν Ἀργείων
9 χαριζόμενοι, ἀλλὰ τοὺς τεθνεώτας ἐν τῷ πολέμῳ ἀξιοῦντες τῶν νομιζομένων τυγχάνειν πρὸς τοὺς ἐτέρους ὑπὲρ ἀμφοτέρων ἐκινδύνευσαν, ὑπὲρ μὲν τῶν, ἵνα μηκέτι εἰς

τοὺς τεθνεώτας ἐξαμαρτάνοντες πλείω περὶ τοὺς θεοὺς ἐξυβρίσωσιν, ὑπὲρ δὲ τῶν ἐτέρων, ἵνα μὴ πρότερον εἰς τὴν αὐτῶν ἀπέλθωσι πατρίου τιμῆς ἀτυχήσαντες καὶ Ἑλληνικοῦ νόμου στεροθίντες καὶ κοινῆς ἐλπίδος ἡμαρτηκότες. ταῦτα διανοηθέντες, καὶ τὰς ἐν τῷ πολέμῳ τύ-
10 χας κοινὰς ἀπάντων ἀνθρώπων νομίζοντες, πολλοὺς μὲν πολεμίους κτώμενοι, τὸ δὲ δίκαιον ἔχοντες σύμμαχον ἐνίκων μαχόμενοι. καὶ οὐκ ὑπὸ τῆς τύχης ἐπαρθέντες μείζονος παρὰ Καδμείων τιμωρίας ἐπεθύμησαν, ἀλλ' ἐκεῖνοις μὲν ἀντὶ τῆς ἀσεβείας τὴν ἑαυτῶν ἀρετὴν ἐπέδειξαντο, αὐτοὶ δὲ λαβόντες τὰ ἄθλα ὧν περὶ ἕνεκα ἀφίκοντο, τοὺς Ἀργείων νεκροὺς, ἔθαψαν ἐν τῇ αὐτῶν Ἐλευσίῃ. περὶ μὲν οὖν τοὺς ἀποθανόντας τῶν ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας τοιοῦτοι γερόνασιν.

Ἐστέρῳ δὲ χρόνῳ, ἐπειδὴ Ἡρακλῆς μὲν ἐξ ἀνθρώ-
11 πων ἠφανίσθη, οἱ δὲ παῖδες αὐτοῦ ἔφευγον μὲν Εὐρυσθέα, ἐξηλαύνοντο δὲ ὑπὸ πάντων τῶν Ἑλλήνων, αἰσχυνομένων μὲν τοῖς ἔργοις, φοβουμένων δὲ τὴν Εὐρυσθέως δύναμιν, ἀφικόμενοι εἰς τὴνδε τὴν πόλιν ἰκέται ἐπὶ τῶν βασιμῶν ἐκαθέζοντο· ἐξαιτουμένου δὲ αὐτοὺς Εὐρυσθέως
12 Ἀθηναῖοι οὐκ ἠθέλησαν ἐκδοῦναι, ἀλλὰ τὴν Ἡρακλέους ἀρετὴν μᾶλλον ἠδοῦντο ἢ τὸν κίνδυνον τὸν ἑαυτῶν ἐφοβοῦντο, καὶ ἤξιον ὑπὲρ τῶν ἀσθενεστέρων μετὰ τοῦ δικαίου διαμάχεσθαι μᾶλλον ἢ τοῖς δυναμένοις χαριζόμενοι τοὺς ὑπ' ἐκείνων ἀδικουμένους ἐκδοῦναι. ἐπι-
13 στρατεύσαντος δ' Εὐρυσθέως μετὰ τῶν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ Πελοπόννησον ἔχόντων, οὐκ ἔγγυς τῶν δεινῶν γενόμενοι μετέγνωσαν, ἀλλὰ τὴν αὐτὴν εἶχον γνώμην ἤνπερ πρότερον, ἀγαθὸν μὲν οὐδὲν ἰδίᾳ ὑπὸ τοῦ πατρὸς αὐτῶν πεπονθότες, ἐκείνους τ' οὐκ εἰδότες ὅποιοι τινες ἄνδρες ἔσονται γενόμενοι· δίκαιον δὲ νομίζοντες εἶναι,
14 οὐ πρότερας ἐχθρας ὑπαρχούσης πρὸς Εὐρυσθέα, οὐδὲ
p. 57-73.

κέρδους προκειμένου πλὴν δόξης ἀγαθῆς, τοσοῦτον κίνδυνον ὑπὲρ αὐτῶν ἤρατο, τοὺς μὲν ἀδικουμένους ἐλευοῦντες, τοὺς δ' ὑβρίζοντας μισοῦντες, καὶ τοὺς μὲν κωλύειν ἐπιχειροῦντες, τοῖς δ' ἐπικουρεῖν ἀξιοῦντες, ἡγούμενοι ἐλευθερίας μὲν σημεῖον εἶναι μηδὲν ποιεῖν ἄκοντας, δικαιοσύνης δὲ τοῖς ἀδικουμένοις βοηθεῖν, εὐψυχίας δ' ὑπὲρ τούτων ἀμφοτέρων, εἰ δέοι, μαχομένους
 15 ἀποθνήσκειν. τοσοῦτον δ' ἐφρόνουσι ἀμφοτέρω, ὥσθ' οἱ μὲν μετ' Εὐρυσθέως οὐδὲν παρ' ἐκόντων ἐξήτουν εὐρίσκεισθαι, Ἀθηναῖοι δὲ οὐκ ἠξίουν Εὐρυσθέα αὐτὸν ἱκετεύοντα τοὺς ἰκέτας αὐτῶν ἐξελεῖν. παραταξάμενοι δ' ἰδία δυνάμει τὴν ἐξ ἀπάσης Πελοποννησίου στρατιάν ἐλθοῦσαν ἐνίκων μαχομένοι, καὶ τῶν Ἡρακλέους παιδῶν τὰ μὲν σώματα εἰς ἄδειαν κατέστησαν, ἀπαλλάξαντες δὲ τοῦ δέους καὶ τὰς ψυχὰς ἠλευθέρωσαν, διὰ δὲ τὴν τοῦ πατρὸς ἀρετὴν ἐκείνους τοῖς αὐτῶν κινδύ-
 16 νοις ἐστεφάνωσαν. τοσοῦτον δὲ εὐτυχεστέροι παῖδες ὄντες ἐγένοντο τοῦ πατρὸς· ὁ μὲν γὰρ, καίπερ ὦν ἀγαθῶν πολλῶν αἴτιος ἄπασιν ἀνθρώποις, ἐπίπονον καὶ φιλόνηκον καὶ φιλότιμον αὐτῷ καταστήσας τὸν βίον τοὺς μὲν ἄλλους ἀδικοῦντας ἐκόλασεν, Εὐρυσθέα δὲ καὶ ἐχθρὸν ὄντα καὶ εἰς αὐτὸν ἐξαμαρτάνοντα οὐκ οἶός τε ἦν τιμωρήσασθαι· οἱ δὲ παῖδες αὐτοῦ διὰ τήνδε τὴν πόλιν τῇ αὐτῇ εἶδον ἡμέρᾳ τὴν θ' αὐτῶν σωτηρίαν καὶ τὴν τῶν ἐχθρῶν τιμωρίαν.

17 Πολλὰ μὲν οὖν ὑπῆρχε τοῖς ἡμετέροις προγόνοις μιᾶ γνώμῃ χωμένοις περὶ τοῦ δικαίου διαμάχεσθαι. ἢ τε γὰρ ἀρχὴ τοῦ βίου δικαία· οὐ γὰρ, ὥσπερ οἱ πολλοί, πανταχόθεν συνειλεγμένοι καὶ ἐτέρους ἐκβαλόντες τὴν ἀλλοτριάν ᾤκησαν, ἀλλ' αὐτόχθονες ὄντες τὴν αὐτὴν
 18 ἐκέκτηντο καὶ μητέρα καὶ πατρίδα. πρῶτοι δὲ καὶ μόνοι ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ ἐκβαλόντες τὰς παρὰ σφίσι αὐτοῖς

δυναστείας δημοκρατίαν κατεστήσαντο, ἡγούμενοι τὴν πάντων ἐλευθερίαν ὁμόνοιαν εἶναι μερίστην, κοινὰς δ' ἀλλήλοις τὰς ἐκ τῶν κινδύνων ἐλπίδας ποιήσαντες ἐλευθέρους ταῖς ψυχαῖς ἐπολιτεύοντο, νόμῳ τοὺς ἀγαθοὺς 19 τιμῶντες καὶ τοὺς κακοὺς κολάζοντες, ἡγησάμενοι θηρίων μὲν ἔργον εἶναι ὑπ' ἀλλήλων βία κρατεῖσθαι, ἀνθρώποις δὲ προσήκειν νόμῳ μὲν ὁρίσσειν τὸ δίκαιον, λόγῳ δὲ πείσσει, ἔργῳ δὲ τούτοις ὑπηρετεῖν, ὑπὸ νόμου μὲν βασιλευμένους, ὑπὸ λόγου δὲ διδασκομένους.

Καὶ γὰρ τοὶ καὶ φύντες καλῶς καὶ γνώστες ὅμοια, 20 πολλὰ μὲν καλὰ καὶ θαυμαστά οἱ πρόγονοι τῶν ἐνθάδε κειμένων ἐργάσαντο, ἀείμνηστα δὲ καὶ μεγάλα καὶ πανταχοῦ οἱ ἐξ ἐκείνων γεγονότες τρόπαια διὰ τὴν αὐτῶν ἀρετὴν κατέλιπον. μόνοι γὰρ ὑπὲρ ἀπάσης τῆς Ἑλλάδος πρὸς πολλὰς μυριάδας τῶν βαρβάρων διεκινδύνευσαν. ὁ γὰρ τῆς Ἀσίας βασιλεὺς οὐκ ἀγαπῶν τοῖς ὑπάρχουσιν 21 ἀγαθοῖς, ἀλλ' ἐπέλιπον καὶ τὴν Εὐρώπην δουλώσεσθαι, ἔστειλε πεντήκοντα μυριάδας στρατιάν. ἡγησάμενοι δέ, εἰ τήνδε τὴν πόλιν ἢ ἐκοῦσαν φιλίην ποιήσαιντο ἢ ἄκουσαν καταστρέψαιντο, ἡδίστως τῶν ἄλλων Ἑλλήνων ἄρξαι, ἀπέβησαν εἰς Μαραθῶνα, νομίσαντες οὕτως ἂν ἐρημοτάτους εἶναι συμμάχων [τοὺς Ἑλληνας], εἰ ἔτι στασιαζούσης τῆς Ἑλλάδος ᾧ τινι χρόνῳ τοὺς ἐπιόντας ἀμύνασθαι, τὸν κίνδυνον ποιήσαιντο. ἔτι δ' αὐτοῖς ἐκ 22 τῶν προτέρων ἔργων περὶ τῆς πόλεως τοιαύτη δόξα παρεῖσθη, ὥς εἰ μὲν πρότερον ἐπ' ἄλλην πόλιν ἴασιν, ἐκείνοις καὶ Ἀθηναίοις πολεμήσουσι· προθύμως γὰρ τοῖς ἀδικουμένοις ἤξουσι βοηθήσοντες· εἰ δ' ἐνθάδε πρῶτον ἀφίξονται, οὐδένας ἄλλους τῶν Ἑλλήνων τολμήσειν ἐτέρους σώζοντας φανερὰν ἐχθρὰν πρὸς ἐκείνους ὑπὲρ αὐτῶν καταθέσθαι. οἱ μὲν τοίνυν ταῦτα διενο- 23 οῦντο· οἱ δ' ἡμέτεροι πρόγονοι οὐ λογισμῶ *** εἰδότες

τοὺς ἐν τῷ πολέμῳ κινδύνους, ἀλλὰ νομίζοντες τὸν εὐ-
 κλεῖα θάνατον ἀθάνατον περὶ τῶν ἀγαθῶν καταλείπειν
 λόγου, οὐκ ἐφοβήθησαν τὸ πλῆθος τῶν ἐναντίων, ἀλλὰ
 τῇ αὐτῶν ἀρετῇ μᾶλλον ἐπίστευσαν. καὶ αἰσχυρόμενοι
 ὅτι ἦσαν οἱ βάρβαροι αὐτῶν ἐν τῇ χώρᾳ, οὐκ ἀνέμενιναι
 πυθέσθαι οὐδὲ βοηθῆσαι τοὺς συμμαχοὺς, οὐδ' ᾤθη-
 σαν δεῖν ἐτέροις τῆς σωτηρίας χάριν εἰδέναι, ἀλλὰ σφί-
 24 σιν αὐτοῖς τοὺς ἄλλους Ἑλληνας. ταῦτα μιᾷ γνώμῃ πάν-
 τες γνόντες ἀπήντων ὀλίγοι πρὸς πολλοὺς· ἐνόμιζον γὰρ
 ἀποθανεῖν μὲν αὐτοῖς μετὰ πάντων προσήκειν, ἀγαθοὺς
 δ' εἶναι μετ' ὀλίγων, καὶ τὰς μὲν ψυχὰς ἀλλοτρίας διὰ
 τὸν θάνατον κεκτῆσθαι, τὴν δ' ἐκ τῶν κινδύνων μνη-
 μνην ἰδίαν καταλείπειν. ἤξιουν δ', οὓς μὴ μόνοι νικῶεν,
 οὐδ' ἂν μετὰ συμμαχῶν δύνασθαι· καὶ ἠττηθέντες μὲν
 ὀλίγῳ τῶν ἄλλων προαπολεισθαι, νικήσαντες δὲ καὶ τοὺς
 25 ἄλλους ἐλευθερώσειν. ἄνδρες δ' ἀγαθοὶ γενόμενοι, καὶ
 τῶν μὲν σωμάτων ἀφειδήσαντες, ὑπὲρ δὲ τῆς ἀρετῆς οὐ
 φιλοψυχήσαντες, καὶ μᾶλλον τοὺς παρ' αὐτοῖς νόμους
 αἰσχυρόμενοι ἢ τὸν πρὸς τοὺς πολεμίους κίνδυνον φο-
 βούμενοι, ἔστησαν μὲν τρόπαια ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος τῶν
 βαρβάρων ἐν τῇ αὐτῶν, ὑπὲρ χρημάτων εἰς τὴν ἄλλο-
 26 τριαν ἐμβάλονταν, παρὰ τοὺς ὄρους τῆς χώρας, οὕτω δὲ
 διὰ ταχέων τὸν κίνδυνον ἐποίησαντο, ὥστε οἱ αὐτοὶ τοῖς
 ἄλλοις ἀπήγγειλαν τὴν τ' ἐνθάδε ἀφίξιν τῶν βαρβάρων
 καὶ τὴν τῶν προγόνων νίκην. καὶ γὰρ τοὶ οὐδείς τῶν
 ἄλλων ἔδεισεν ὑπὲρ τοῦ μέλλοντος κινδύνου, ἀλλ' ἀκού-
 σαντες ὑπὲρ τῆς αὐτῶν ἐλευθερίας ἤσθησαν. ὥστε οὐ-
 δὲν θαναμαστόν, πάλαι τῶν ἔργων γεγενημένων, ὥσπερ
 καινῶν ὄντων ἔτι καὶ νῦν τὴν ἀρετὴν αὐτῶν ὑπὸ πάν-
 των ἀνθρώπων ξηλοῦσθαι.

27 Μετὰ δὲ ταῦτα Ξέρξης ὁ τῆς Ἀσίας βασιλεὺς, κατα-
 φρονήσας μὲν τῆς Ἑλλάδος, ἐψευσμένος δὲ τῆς ἐλπίδος,

ἀτιμαζόμενος δὲ τῷ γεγενημένῳ, ἀχθόμενος δὲ τῇ συμ-
 φορᾷ, ὀργιζόμενος δὲ τοῖς αἰτίοις, ἀπαθῆς δ' ὢν κακῶν
 καὶ ἀπειρος ἀνδρῶν ἀγαθῶν, δεκάτῳ ἔτει παρασκευασά-
 μενος χίλαις μὲν καὶ διακοσίαις ναυσὶν ἀφίκετο, τῆς δὲ
 περὶ τῆς στρατιᾶς οὕτως ἀπειρον τὸ πλῆθος ἤγρεν, ὥστε καὶ
 τὰ ἔθνη τὰ μετ' αὐτοῦ ἀκολουθήσαντα πολὺ ἂν ἔργον
 εἴη καταλέξει· τὸ δὲ μέριστον σημείον τοῦ πλῆθους· 28
 ἔξον γὰρ αὐτῷ χίλαις ναυσὶ διαβιβάσαι κατὰ τὸ στενω-
 τaton τοῦ Ἑλλησπόντου τὴν περὶ τὴν στρατιάν ἐκ τῆς
 Ἀσίας εἰς τὴν Εὐρώπην, οὐκ ἠθέλησεν, ἠγρούμενος τὴν
 διατριβὴν αὐτῷ πολλὴν ἔσεσθαι· ἀλλ' ὑπεριδὼν καὶ τὰ 29
 φύσει πεφυκότα καὶ τὰ θεῖα πράγματα καὶ τὰς ἀνθρωπί-
 νας διανοίας ὁδὸν μὲν διὰ τῆς θαλάσσης ἐποίησατο,
 πλοῦν δὲ διὰ τῆς γῆς ἠνάγκασε γενέσθαι, ξυῖξας μὲν τὸν
 Ἑλλησπόντου, διορύξας δὲ τὸν Ἄθω· ὑφισταμένου οὐ-
 δενός, ἀλλὰ τῶν μὲν ἀκόντων ὑπακούοντων, τῶν δὲ
 ἐκόντων προδιδόντων. οἱ μὲν γὰρ οὐχ ἱκανοὶ ἦσαν ἀμύ-
 νασθαι, οἱ δ' ὑπὸ χρημάτων διεφθαρμένοι· ἀμφοτέρω δ'
 ἦν αὐτοῖς τὰ πείθοντα, κέρδος καὶ δέος. Ἀθηναῖοι δ' 30
 οὕτω διακειμένης τῆς Ἑλλάδος αὐτοὶ μὲν εἰς τὰς ναῦς
 ἐμβάντες ἐπ' Ἀρτεμισίον ἐβόηθησαν, Λακεδαιμόνιοι δὲ
 καὶ τῶν συμμαχῶν ἔνιοι εἰς Θερμοπύλας ἀπήντησαν,
 ἠγρούμενοι διὰ τὴν στενότητα τῶν χωρίων τὴν πάροδον
 οἷοι τ' ἔσεσθαι διαφυλάξαι. γενομένου δὲ τοῦ κινδύνου 31
 κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον Ἀθηναῖοι μὲν ἐνίκων τῇ ναυμα-
 χίᾳ, Λακεδαιμόνιοι δέ, οὐ ταῖς ψυχαῖς ἐνδεεῖς γενόμενοι,
 ἀλλὰ τοῦ πλῆθους ψευσθέντες καὶ οὓς φυλάξειν ᾤοντο
 καὶ πρὸς οὓς κινδυνεύσειν ἐμελλον, οὐχ ἠττηθέν-
 τες τῶν ἐναντίων, ἀλλ' ἀποθανόντες οὐπερ ἐτάχθησαν
 μάχεσθαι, τούτῳ δὲ τῷ τρόπῳ τῶν μὲν δυστυχησάντων, 32
 τῶν δὲ τῆς παρόδου κρατησάντων, οἱ μὲν ἐπορεύοντο
 ἐπὶ τὴνδε τὴν πόλιν, οἱ δ' ἡμέτεροι πρόγονοι πυθόμενοι

μὲν τὴν γεγενημένην Λακεδαιμονίοις συμφορὰν, ἀπο-
ροῦντες δὲ τοῖς περιεστηκόσι πράγμασιν, εἰδότες δ' ὅτι,
εἰ μὲν κατὰ γῆν τοῖς βαρβάροις ἀπαντήσονται, ἐπιπλεύ-
σαντες χιλίαις ναυσὶν ἐρήμην τὴν πόλιν λήφονται, εἰ
δὲ εἰς τὰς τριήρεις ἐμβήσονται, ὑπὸ τῆς πεξῆς στρατιᾶς
ἀλώσονται, ἀμφοτέρωθεν δὲ οὐ δύνησονται, ἀμύνασθαι τε
33 καὶ φυλακὴν ἱκανὴν καταλιπεῖν, δυοῖν δὲ προκειμένωιν,
πότερον χρὴ τὴν πατρίδα ἐκλιπεῖν ἢ μετὰ τῶν βαρβάρων
γενομένους καταδουλώσασθαι τοὺς Ἕλληνας, ἡγησά-
μενοι κρεῖττον εἶναι μετ' ἀρετῆς καὶ πενίας καὶ φυχῆς
ἐλευθερίαν ἢ μετ' ὀνείδους καὶ πλούτου δουλείαν τῆς
πατρίδος, ἐξέλιπον ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος τὴν πόλιν, ἵν' ἐν
μέρει πρὸς ἑκατέρωθεν ἀλλὰ μὴ πρὸς ἀμφοτέρωθεν ἅμα τὰς
34 δυνάμεις | κινδυνεύσωσιν, ὑπεκθέμενοι δὲ παῖδας καὶ
γυναῖκας καὶ μητέρας εἰς Σαλαμίνα, συνήθροισον καὶ τὸ
τῶν ἄλλων συμμάχων ναυτικόν. οὐ πολλὰς δ' ὕστερον
ἡμέραις ἦλθε καὶ ἡ πεξὴ στρατιὰ καὶ τὸ ναυτικόν τὸ τῶν
βαρβάρων, ὃ τίς οὐκ ἂν ἰδῶν ἐφοβήθη, ὡς μέγας καὶ
δεινὸς τῆδε τῆ πόλει κίνδυνος ὑπὲρ τῆς τῶν Ἑλλήνων
35 ἐλευθερίας ἡγωνίσθη; ποίαν δὲ γνώμην εἶχον ἢ οἱ θεώ-
μενοι τοὺς ἐν ταῖς ναυσὶν ἐκείναις, οὔσης καὶ τῆς αὐτῶν
σωτηρίας ἀπίστον καὶ τοῦ προσιόντος κινδύνου, ἢ οἱ
μέλλοντες ναυμαχῆσαι ὑπὲρ τῆς φιλότητος, ὑπὲρ τῶν
36 ἄθλων τῶν ἐν Σαλαμίनि; οἷς τοσοῦτον πανταχόθεν πε-
ριεσπύκει πλήθος πολεμίων, ὥστε ἐλάχιστον μὲν αὐτοῖς
εἶναι τῶν παρόντων κακῶν τὸ θάνατον τὸν αὐτῶν προ-
εἰδέναι, μερίστην δὲ συμφορὰν, ἢ ὑπὸ τῶν βαρβάρων
37 εὐτυχησάντων τοὺς ὑπεκτεθέντας ἠλπίζον πείσεσθαι. ἢ
που διὰ τὴν ὑπάρχουσαν ἀπορίαν πολλάκις μὲν ἐδεξιώ-
σαντο ἀλλήλους, εἰκότως δὲ σφᾶς αὐτοὺς ὠλοφύραντο,
εἰδότες μὲν τὰς σφετέρως ναῦς ὀλίγας οὔσας, ὀρῶντες δὲ
πολλὰς τὰς τῶν πολεμίων, ἐπιστάμενοι δὲ τὴν μὲν πόλιν

ἡρημαμένην, τὴν δὲ χώραν πορθουμένην καὶ μεστήν
τῶν βαρβάρων, ἰερῶν δὲ καιομένων, ἀπάντων δ' ἐργῶν
ἄντων τῶν δεινῶν, ἀκούοντες δ' ἐν ταῦτ' ὁ συμμειγμέ- 38
νου Ἑλληνικοῦ καὶ βαρβαρικοῦ παιᾶνος, παρακλευσμοῦ
δ' ἀμφοτέρων καὶ κραυγῆς τῶν διασφειρομένων, καὶ
τῆς θαλάττης μεστής τῶν νεκρῶν, καὶ πολλῶν μὲν συμ-
πιπτόντων καὶ φιλίων καὶ πολεμίων ναυαγίων, ἀντι-
πάλου δὲ πολὺν χρόνον οὔσης τῆς ναυμαχίας δοκοῦντες
τοτὲ μὲν νενικημένοι καὶ σεσῶσθαι, τοτὲ δ' ἠττησθαι
καὶ ἀπολωλέναι. ἢ που διὰ τὸν παρόντα φόβον πολλὰ 39
μὲν εἰσέθησαν ἰδεῖν ἄν οὐκ εἶδον, πολλὰ δ' ἀκοῦσαι ἄν
οὐκ ἤκουσαν. ποῖα δ' οὐχ ἱκετεῖαι θεῶν ἐγένοντο ἢ θυ-
σιῶν ἀναμνήσεις, ἐλεός τε παίδων καὶ γυναικῶν πόθος
οἰκτός τε πατέρων καὶ μητέρων, λογισμὸς δ' εἰ δυστυ-
χήσειαν, τῶν μελλόντων ἔσεσθαι κακῶν; τίς οὐκ ἂν 40
θεῶν ἠλέησεν αὐτοὺς ὑπὲρ τοῦ μεγέθους τοῦ κινδύνου;
ἢ τίς ἀνθρώπων οὐκ ἂν ἐδάκρυσεν; ἢ τίς τῆς τόλμης
αὐτοὺς οὐκ ἂν ἡγάσθη; ἢ πολὺ πλείστον ἐκείνοι κατὰ
τὴν ἀρετὴν ἀπάντων ἀνθρώπων διήνεγκαν καὶ ἐν τοῖς
βουλευμάσι καὶ ἐν τοῖς τοῦ πολέμου κινδύνοις, ἐκλιπόν-
τες μὲν τὴν πόλιν, εἰς τὰς ναῦς δ' ἐμβάντες, τὰς δ' αὐ-
τῶν ψυχὰς ὀλίγας οὔσας ἀντιτάξαντες τῷ πλήθει τῷ τῆς
Ἀσίας. ἐπέδειξαν δὲ πᾶσιν ἀνθρώποις, νικήσαντες τῆ 41
ναυμαχίᾳ, ὅτι κρεῖττον μετ' ὀλίγων [πολιτευομένων]
ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας κινδυνεύειν ἢ μετὰ πολλῶν βασι-
λευομένων ὑπὲρ τῆς αὐτῶν δουλείας. πλείστα δὲ καὶ 42
κάλλιστα ἐκείνοι ὑπὲρ τῆς τῶν Ἑλλήνων ἐλευθερίας
συνεβάλοντο, στρατηγὸν μὲν Θεμιστοκλέα, ἱκανώτα-
τον εἶπειν καὶ γινῶναι καὶ πράξαι, ναῦς δὲ πλείους
τῶν ἄλλων συμμάχων, ἄνδρας δ' ἐμπειροτάτους. καίτοι
τίνας ἂν τούτοις τῶν ἄλλων Ἑλλήνων ἤρισαν γνώμῃ καὶ
πλήθει καὶ ἀρετῇ; ὥστε δικαίως μὲν ἀναμφισβήτητα 43

τάριστετα τῆς ναυμαχίας ἔλαβον παρὰ τῆς Ἑλλάδος, εἰκότως δὲ τὴν εὐτυχίαν ὁμοουοῦσαν τοῖς κινδύνοις ἐκτίσαντο, γνησίαν δὲ καὶ αὐτόχθονα τοῖς ἐκ τῆς Ἀσίας βαρβάροις τὴν αὐτῶν ἀρετὴν ἐπεδείξαντο.

44 Ἐν μὲν οὖν τῇ ναυμαχίᾳ τοιοῦτους αὐτοὺς παρὰσχόντες καὶ πολὺ πλείστον τῶν κινδύνων μετασχόντες τῇ ἰδίᾳ ἀρετῇ κοινὴν τὴν ἐλευθερίαν καὶ τοῖς ἄλλοις ἐκτίσαντο· ὕστερον δὲ Πελοποννησίων τειχιζόντων τὸν Ἰσθμόν, καὶ ἀγαπώντων μὲν τῇ σωτηρίᾳ, νομιζόντων δ' ἀπηλλάχθαι τοῦ κατὰ θάλατταν κινδύνου, καὶ διανοομένων τοὺς ἄλλους Ἑλληνας περιδεῖν ὑπὸ τοῖς βαρβά-
45 ροῖς γενομένων, ὀργισθέντες Ἀθηναῖοι συνεβούλευον αὐτοῖς, εἰ ταύτην τὴν γνώμην ἔξουσι, περὶ ἅπασαν τὴν Πελοπόννησον τεῖχος περιβαλεῖν· εἰ γὰρ αὐτοὶ ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων προδιδόμενοι μετὰ τῶν βαρβάρων ἔσονται, οὐτ' ἐκείνοις δεήσειν χιλίων νεῶν οὔτε τούτους ἀφελῆσειν τὸ ἐν Ἰσθμῷ τεῖχος· ἀκινδύνως γὰρ ἔσσεσθαι τὴν
46 τῆς θαλάσσης ἀρχὴν βασιλέως. διδασκόμενοι δὲ καὶ νομίζοντες αὐτοὶ μὲν ἀδικὰ τε ποιεῖν καὶ κακῶς βουλευέσθαι, Ἀθηναίους δὲ δίκαιά τε λέγειν καὶ τὰ βέλτιστα αὐτοῖς παραίνεῖν, ἐβοήθησαν εἰς Πλαταιάς· ἀποδράντων δὲ ὑπὸ νύκτα τῶν πλείστων συμμάχων ἐκ τῶν τάξεων διὰ τὸ πλῆθος τῶν πολεμίων, Λακεδαιμόνιοι μὲν καὶ Τεγεᾶται τοὺς βαρβάρους ἐτρέψαντο, Ἀθηναῖοι δὲ καὶ Πλαταιεῖς πάντας τοὺς Ἑλληνας ἐνίκων μαχόμενοι τοὺς ἀπογνόντας τῆς ἐλευθερίας καὶ ὑπομείναντας τὴν δου-
47 λείαν. ἐν ἐκείνῃ δὲ τῇ ἡμέρᾳ καλλίστην τελευτήν τοῖς προτέροις κινδύνοις ἐπιθέντες, βέβαιον μὲν τὴν ἐλευθερίαν τῇ Εὐρώπῃ κατειργάσαντο, ἐν ἅπασιν δὲ τοῖς κινδύνοις δόντες ἔλεγχον τῆς ἑαυτῶν ἀρετῆς, καὶ μόνοι καὶ μεθ' ἐτέρων, καὶ πεζομαχοῦντες καὶ ναυμαχοῦντες, καὶ πρὸς τοὺς βαρβάρους καὶ πρὸς τοὺς Ἑλληνας, ὑπὸ πάν-

των ἠξιώθησαν, καὶ μεθ' ὧν ἐκινδύνεον καὶ πρὸς οὓς ἐπολέμουν, ἡγεμόνες γενέσθαι τῆς Ἑλλάδος.

Ἐστέρω δὲ χρόνῳ Ἑλληνικοῦ πολέμου καταστάτος 48 διὰ ξῆλον τῶν γεγενημένων καὶ φθόρον τῶν πεπραγμένων, μέγα μὲν ἅπαντες φρονοῦντες, μικρῶν δ' ἐγκλημάτων ἕκαστοι δεόμενοι, ναυμαχίας Ἀθηναίους πρὸς Αἰγυπτίους καὶ τοὺς ἐκείνων συμμάχους γενομένης ἑβδομήκοντα τριήρεις αὐτῶν ἐλάμβανον. πολιορκούντων δὲ 49 κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον Αἰγυπτίον τε καὶ Αἴγυιαν, καὶ τῆς ἡλικίας ἀπούσης ἐν τε ταῖς ναυσὶ καὶ ἐν τῷ πεζῷ στρατεύματι, Κορίνθιοι καὶ οἱ ἐκείνων σύμμαχοι, ἡγούμενοι ἢ εἰς ἔρημον τὴν χώραν ἐμβαλεῖν ἢ ἐξ Αἰγύπτου ἄξειν τὸ στρατόπεδον, ἐξελθόντες παυδημεὶ Γεράνειαν κατέλαβον· Ἀθηναῖοι δὲ τῶν μὲν ἀπόντων, τῶν δ' ἐγγύς 50 ὄντων, οὐδένα ἐτόλμησαν μεταπέμψασθαι· ταῖς δ' αὐτῶν ψυχαῖς πιστεύσαντες καὶ τῶν ἐπιόντων καταφρονήσαντες οἱ γεραίτεροι καὶ οἱ τῆς ἡλικίας ἐντὸς γερονότες ἠξίουσαν αὐτοὶ μόνοι τὸν κίνδυνον ποιήσασθαι, οἱ μὲν ἐμ- 51 πειρία τὴν ἀρετὴν, οἱ δὲ φύσει κεκτημένοι· καὶ οἱ μὲν αὐτοὶ πολλαχοῦ ἀγαθοὶ γεγενημένοι, οἱ δ' ἐκείνους μιμούμενοι, τῶν μὲν πρεσβυτέρων ἄρχειν ἐπισταμένων, τῶν δὲ νεωτέρων τὸ ἐπιταττόμενον ποιεῖν δυναμένων, Μυρσωνίδου στρατηγοῦντος ἀπαντήσαντες αὐτοὶ εἰς τὴν 52 Μεγαρικὴν ἐνίκων μαχόμενοι ἅπασαν τὴν δύναμιν τὴν ἐκείνων τοῖς ἥδη ἀπειρηκόσι καὶ τοῖς οὐπω δυναμένοις, τοὺς εἰς τὴν σφετέραν ἐμβαλεῖν ἀξιώσαντας εἰς τὴν ἄλλοτριαν ἀπαντήσαντες, τρόπαιον δὲ στήσαντες καλλί- 53 στον μὲν αὐτοῖς ἔργον, αἰσχίστου δὲ τοῖς πολεμίοις, οἱ μὲν οὐκέτι τοῖς σώμασιν, οἱ δ' οὐπω δυνάμενοι, ταῖς δὲ ψυχαῖς ἀμφοτέροις κρείττους γενόμενοι, μετὰ καλλίστης δόξης εἰς τὴν αὐτῶν ἀπελθόντες οἱ μὲν πάλιν ἐπαιδεύοντο, οἱ δὲ περὶ τῶν λοιπῶν ἐβουλεύοντο.

- 54 Καθ' ἕναστον μὲν οὐ φάδιον τὰ ὑπὸ πολλῶν κινδυνευθέντα ὑφ' ἑνὸς φηθῆναι, οὐδὲ τὰ ἐν ἅπαντι τῷ χρόνῳ πραχθέντα ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ δηλωθῆναι. τίς γὰρ ἂν ἢ λόγος ἢ χρόνος ἢ φήτωρ κικανὸς γένοιτο μνηῦσαι τὴν
- 55 τῶν ἐνθάδε κειμένων ἀνδρῶν ἀρετὴν; μετὰ πλείσται γὰρ πόγων καὶ φανερωτάτων ἀγῶνων καὶ καλλίστων κινδύνων ἐλευθέραν μὲν ἐποίησαν τὴν Ἑλλάδα, μερίστην δ' ἀπέδειξαν τὴν ἑαυτῶν πατρίδα, ἐβδουμήκοντα μὲν ἔτη τῆς θαλάττης ἄρξαντες, ἀστασιάστους δὲ παρα-
- 56 σχόντες τοὺς συμμάχους, οὐ τοῖς ὀλίγοις τοὺς πολλοὺς δουλεύειν ἀξιώσαντες, ἀλλὰ τὸ ἴσου ἔχειν ἅπαντας ἀναγκάσαντες, οὐδὲ τοὺς συμμάχους ἀσθενεῖς ποιοῦντες, ἀλλὰ κἀκείνους ἰσχυροὺς καθιστάντες, καὶ τὴν αὐτῶν δύναμιν τοσαύτην ἐπίδειξαντες, ὥσθ' ὁ μέγας βασιλεὺς οὐκέτι τῶν ἀλλοτρίων ἐπεθύμει, ἀλλ' ἐδίδου τῶν
- 57 ἑαυτοῦ καὶ περὶ τῶν λοιπῶν ἐφοβεῖτο, καὶ οὔτε τριήρεις ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ ἐκ τῆς Ἀσίας ἐπλευσαν, οὔτε τύραννος ἐν τοῖς Ἑλλησι κατέστη, οὔτε Ἑλληνὶς πόλις ὑπὸ τῶν βαρβάρων ἠνδραποδίσθη· | τοσαύτην σωφροσύνην καὶ δέος ἢ τούτων ἀρετὴ πᾶσιν ἀνθρώποις παρεῖχεν. ὦν ἔνεκα δεῖ μόνους καὶ προστάτας τῶν Ἑλλήνων καὶ ἡγεμόνας τῶν πόλεων γίνεσθαι.
- 58 Ἐπέδειξαν δὲ καὶ ἐν ταῖς δυστυχίαις τὴν ἑαυτῶν ἀρετὴν. ἀπολομένων γὰρ τῶν νεῶν ἐν Ἑλλησπόντῳ εἴτε ἡγεμόνος κακία εἴτε θεῶν διανοία, καὶ συμφορᾶς ἐκείνης μεγίστης γενομένης καὶ ἡμῖν τοῖς δυστυχῆσασιν καὶ τοῖς ἄλλοις Ἑλλησιν, ἐδήλωσαν οὐ πολλῷ χρόνῳ ὕστερον ὅτι
- 59 ἢ τῆς πόλεως δύναμις τῆς Ἑλλάδος ἦν σωτηρία. ἐτέρων γὰρ ἡγεμόνων γενομένων ἐνίκησαν μὲν ναυμαχοῦντες τοὺς Ἑλληνας οἱ πρότερον εἰς τὴν θάλασσαν οὐκ ἐμβαίνοντες, ἐπλευσαν δ' εἰς τὴν Εὐρώπην, δουλεύουσι δὲ πόλεις τῶν Ἑλλήνων, τύραννοι δ' ἐγκαθεστάσιν, οἱ μὲν

Reisk.

μετὰ τὴν ἡμετέραν συμφορὰν, οἱ δὲ μετὰ τὴν νίκην τῶν βαρβάρων. ὥσθ' ἄξιον ἦν ἐπὶ τῷδε τῷ τάφῳ τότε κείρεσθαι τῇ Ἑλλάδι καὶ πενθῆσαι τοὺς ἐνθάδε κειμένους, ὡς συγκαταδαπτομένης τῆς αὐτῶν ἐλευθερίας τῇ τούτων ἀρετῇ· ὡς δυστυχῆς μὲν ἢ Ἑλλὰς τοιούτων ἀνδρῶν ὀρφανὴ γενομένη, εὐτυχῆς δ' ὁ τῆς Ἀσίας βασιλεὺς ἐτέρων ἡγεμόνων λαβόμενος· τῇ μὲν γὰρ τούτων στερηθεῖση δουλεία περιέστηκε, τῷ δ' ἄλλων ἀρξάντων ζῆλος ἐγγίνεται τῆς τῶν προγόνων διανοίας. Ἄλλὰ ταῦτα μὲν ἐξή- 61 χθην ὑπὲρ πάσης ὀλοφύρασθαι τῆς Ἑλλάδος· ἐκείνων δὲ τῶν ἀνδρῶν ἄξιον καὶ ἰδία καὶ δημοσία μεμνησθαι, οἱ φεύγοντες τὴν δουλείαν καὶ περὶ τοῦ δικαίου μαχόμενοι καὶ ὑπὲρ τῆς δημοκρατίας στασιάσαντες, πάντας πολεμίους κεκτημένοι εἰς τὸν Πειραιᾶ κατήλθον, οὐχ ὑπὸ νόμου ἀναγκασθέντες, ἀλλ' ὑπὸ τῆς φύσεως πεισθέντες, καινοῖς κινδύνοις τὴν παλαιὰν ἀρετὴν τῶν προγόνων μιμησάμενοι, ταῖς αὐτῶν ψυχαῖς κοινήν τὴν πόλιν καὶ 62 τοῖς ἄλλοις κτησάμενοι, θάνατον μετ' ἐλευθερίας αἰρούμενοι ἢ βίον μετὰ δουλείας, οὐχ ἥττον ταῖς συμφοραῖς αἰσχυνόμενοι ἢ τοῖς ἐχθροῖς ὀργιζόμενοι, μᾶλλον βουληθέντες ἐν τῇ αὐτῶν ἀποθνήσκειν ἢ ζῆν τὴν ἀλλοτρίαν οἰκοῦντες, συμμάχους μὲν ὄρκους καὶ συνθήκας ἔχοντες, πολεμίους δὲ τοὺς πρότερον ὑπάρχοντας καὶ τοὺς πολί- 63 τας τοὺς ἑαυτῶν. ἀλλ' ὅμως οὐ τὸ πλήθος τῶν ἐναντίων φοβηθέντες, ἀλλ' ἐν τοῖς σώμασι τοῖς ἑαυτῶν κινδυνεύσαντες, τρώπαιον μὲν τῶν πολεμίων ἔστησαν, μάρτυρας δὲ τῆς αὐτῶν ἀρετῆς ἐγγυὲς ὄντας τοῦδε τοῦ μνήματος τοὺς Λακεδαιμονίων τάφους παρέχονται. καὶ γὰρ τοι 64 μεγάλην μὲν ἀντὶ μικρᾶς ἀπέδειξαν τὴν πόλιν, ὁμοιοοῦσαν δὲ ἀντὶ στασιαζούσης ἀπέφηναν, τείχη δὲ ἀντὶ τῶν καθηρημένων ἀνέστησαν. οἱ δὲ κατελθόντες αὐτῶν, 61 ἀδελφὰ τὰ βουλευόμενα τοῖς ἔργοις τῶν ἐνθάδε κειμένων

p. 112-119.

ἐπιδεικνύντες, οὐκ ἐπὶ τιμωρίαν τῶν ἐχθρῶν ἀλλ' ἐπὶ σωτηρίαν τῆς πόλεως ἐτόρποντο, καὶ οὐτ' ἐλαττοῦσθαι δυνάμενοι οὐτ' αὐτοὶ πλέον ἔχειν δεόμενοι τῆς μὲν αὐτῶν ἐλευθερίας καὶ τοῖς βουλομένοις δουλεύειν μετέδοσαν, τῆς δ' ἐκείνων δουλείας αὐτοὶ μετέχειν οὐκ ἤξιωσαν. 65 ἔργοις δὲ μεγίστοις καὶ καλλίστοις ἀπελογήσαντο, ὅτι οὐ κακία τῇ αὐτῶν οὐδ' ἀρετῇ τῶν πολεμίων πρότερον ἐδυστύχησεν ἢ πόλις· εἰ γὰρ στασιάζαντες πρὸς ἀλλήλους βία παρόντων Πελοποννησίων καὶ τῶν ἄλλων ἐχθρῶν εἰς τὴν αὐτῶν οἶοί τε ἐγίνοντο καταλθεῖν, δῆλον ὅτι ῥαδίως ἂν ὁμοιοῦντες πολεμεῖν αὐτοῖς ἐδύνατο.

66 Ἐκείνοι μὲν οὖν διὰ τοὺς ἐν Πειραιεὶ κινδύνους ὑπὸ πάντων ἀνθρώπων ζηλοῦνται· ἄξιον δὲ καὶ τοὺς ξένους τοὺς ἐνθάδε κειμένους ἐπαινεῖσαι, οἳ τῷ πλήθει βοηθήσαντες καὶ περὶ τῆς ἡμετέρας σωτηρίας μαχόμενοι, πατριδα τὴν ἀρετὴν ἠγασάμενοι, τοιαύτην τοῦ βίου τελευτὴν ἐποίησαντο· ἀνθ' ὧν ἡ πόλις αὐτοὺς καὶ ἐπένησε καὶ ἔθαψε δημοσίᾳ, καὶ ἔδωκεν ἔχειν αὐτοῖς τὸν ἅπαντα χρόνον τὰς αὐτὰς τιμὰς τοῖς ἄστοις.

67 Οἱ δὲ νῦν θαπτόμενοι, βοηθήσαντες Κορινθίοις ὑπὸ παλαιῶν | φίλων ἀδικουμένοις καινοὶ σύμμαχοι γενόμενοι, οὐ τὴν αὐτὴν γνώμην Λακεδαιμονίοις ἔχοντες (οἱ μὲν γὰρ τῶν ἀγαθῶν αὐτοῖς ἐφθόουν, οἱ δὲ ἀδικουμένους αὐτοὺς ἠλέουν, οὐ τῆς προτέρας ἐχθρας μεμνημένοι, ἀλλὰ τὴν παροῦσαν φιλίαν περὶ πολλοῦ ποιούμενοι) πᾶσιν ἀνθρώποις φανερὰν τὴν αὐτῶν ἀρετὴν ἐπεδείξαντο. ἐτόλμησαν γὰρ μεγάλην ποιοῦντες τὴν 68 Ἑλλάδα οὐ μόνον ὑπὲρ τῆς αὐτῶν σωτηρίας κινδυνεύειν, ἀλλὰ καὶ ὑπὲρ τῆς τῶν πολεμίων ἐλευθερίας ἀποθνήσκειν· τοῖς γὰρ Λακεδαιμονίων συμμαχοῖς περὶ τῆς ἐκείνων ἐλευθερίας ἐμάχοντο. νικήσαντες μὲν γὰρ ἐκείνους

Reisk.

τῶν αὐτῶν ἠξίον, δυστυχήσαντες δὲ βέβαιοι ἂν τὴν δουλείαν τοῖς ἐν τῇ Πελοποννήσῳ κατέλιπον.

Ἐκείνοι μὲν οὖν οὕτω διακειμένοις ὁ βίος οἰκτρὸς 69 καὶ ὁ θάνατος εὐκτὸς· οὗτοι δὲ καὶ ζῶντες καὶ ἀποθανόντες ξηλωτοί, παιδευθέντες μὲν ἐν τοῖς τῶν προγόνων ἀγαθοῖς, ἄνδρες δὲ γενόμενοι τὴν τε ἐκείνων δόξαν διασώσαντες καὶ τὴν αὐτῶν ἀρετὴν ἐπιδείξαντες. πολλῶν 70 μὲν γὰρ καὶ καλῶν αἵτιοι γεγέννηται τῇ ἑαυτῶν πατρίδι, ἐπηνώρθωσαν δὲ τὰ ὑφ' ἑτέρων δυστυχηθέντα, πόρρω δ' ἀπὸ τῆς αὐτῶν τὸν πόλεμον κατέστησαν. ἐτελεύτησαν δὲ τὸν βίον, ὥσπερ χρὴ τοὺς ἀγαθοὺς ἀποθνήσκειν, τῇ μὲν γὰρ πατρίδι τὰ τροφεῖα ἀποδόντες, τοῖς δὲ θρήψασιν λύπας καταλιπόντες. ὥστε ἄξιον τοῖς ζῶσι τούτους πο- 71 θεῖν καὶ σφᾶς αὐτοὺς ὀλοφύρεσθαι καὶ τοὺς προσήκοντας αὐτῶν ἐλεεῖν τοῦ ἐπιλοίπου βίου. τίς γὰρ αὐτοῖς ἔτι ἠδονὴ καταλείπεται τοιούτων ἀνδρῶν θαπτομένων, οἳ πάντα περὶ ἐλάττονος τῆς ἀρετῆς ἠγούμενοι αὐτοὺς μὲν ἀπεστέρησαν βίου, γήρας δὲ γυναίκας ἐποίησαν, ὄρφανούς δὲ τοὺς αὐτῶν παῖδας ἀπέλιπον, ἐρήμους δ' ἀδελφούς καὶ πατέρας καὶ μητέρας κατέστησαν; Πολλῶν δὲ 72 καὶ δεινῶν ὑπαρχόντων τοὺς μὲν παῖδας αὐτῶν ζηλῶ, ὅτι νεώτεροί εἰσιν ἢ ὥστε εἰδέναι οἶων πατέρων ἐστέρηται, ἔξ ὧν δ' οὗτοι γεγόνασιν, οἰκτεῖρω, ὅτι πρεσβύτεροι ἢ ὥστε ἐπιλαθέσθαι τῆς δυστυχίας τῆς ἑαυτῶν. τί 73 γὰρ ἂν τούτων ἀνιαιρότερον γένοιτο, ἢ τεκεῖν μὲν καὶ θρῆψαι [καὶ θάψαι] τοὺς αὐτῶν, ἐν δὲ τῷ γήρῳ ἀδυνάτους μὲν εἶναι τῷ σώματι, πασῶν δ' ἀπεστερημένους τῶν ἐλπίδων ἀφίλους καὶ ἀπόρους γεγονέναι, ὑπὸ δὲ τῶν αὐτῶν πρότερον ζηλοῦσθαι καὶ νῦν ἐλεεῖσθαι, ποθεινότερον δ' αὐτοῖς εἶναι τὸν θάνατον τοῦ βίου; ὅσῳ γὰρ ἄνδρες ἀμείνους ἦσαν, τοσούτῳ τοῖς καταλειπομένοις τὸ πένθος μείζον. πῶς δ' αὐτοὺς χρὴ λῆξαι τῆς λύ- 74

πης; πότερον ἐν ταῖς τῆς πόλεως συμφοραῖς; ἀλλὰ τότε αὐτῶν εἰκὸς καὶ τοὺς ἄλλους μεμνησθαι. ἀλλ' ἐν ταῖς εὐτυχίαις ταῖς κοιναῖς; ἀλλ' ἱκανὸν λυπήσαι, τῶν μὲν σφετέρων τέκνων τετελευτηκότων, τῶν δὲ ζώντων ἀπολαυόντων τῆς τούτων ἀρετῆς. ἀλλ' ἐν τοῖς ἰδίοις κινδύνοις, ὅταν ὁρῶσι τοὺς μὲν πρότερον ὄντας φίλους φεύγοντας τὴν αὐτῶν ἀπορίαν, τοὺς δ' ἔχθρους μέγα φρο-
 75 νοῦντας ἐπὶ ταῖς δυστυχίαις ταῖς τούτων; Μόνην δ' ἄν μοι δοκοῦμεν ταύτην τοῖς ἐνθάδε κειμένοις ἀποδοῦναι χάριν, εἰ τοὺς μὲν τοκέας αὐτῶν ὁμοίως ὥσπερ ἐκεῖνοι περὶ πολλοῦ ποιοῖμεθα, τοὺς δὲ παῖδας οὕτως ἀσπαζο-
 76 μεθα ὥσπερ αὐτοὶ πατέρες ὄντες, ταῖς δὲ γυναῖξιν εἰ τοιούτους βοηθὸς ἡμᾶς αὐτοὺς παρέχομεν, οἷοίπερ
 77 ἐκεῖνοι ζῶντες ἦσαν. τίνας γὰρ ἄν εἰκότως μᾶλλον τιμῶμεν τῶν ἐνθάδε κειμένων; τίνας δ' ἄν τῶν ζώντων δικαιότερον περὶ πολλοῦ ποιοῖμεθα ἢ τοὺς τούτοις προσήκοντας, οἱ τῆς μὲν τούτων ἀρετῆς τὸ ἴσον τοῖς ἄλλοις ἀπέλαυσαν, ἀποθανόντων δὲ μόνοι γνησίως τῆς δυστυ-
 78 χίας μετέχουσιν.

77 Ἄλλα γὰρ οὐκ οἶδ' ὅ τι δεῖ τοιαῦτα ὀλοφύρεσθαι· οὐ γὰρ ἐλανθάνομεν ἡμᾶς αὐτοὺς ὄντες θνητοί· ὥστε τί δεῖ, ἢ πάλα προσεδοκῶμεν πείσεσθαι, ὑπὲρ τούτων νῦν ἄχθεσθαι, ἢ λίαν οὕτω βαρέως φέρειν ἐπὶ ταῖς τῆς φύσεως συμφοραῖς, ἐπισταμένους ὅτι ὁ θάνατος κοινὸς καὶ τοῖς χειρίστοις καὶ τοῖς βελτίστοις; οὔτε | γὰρ τοὺς πο-
 78 νηροὺς ὑπερορᾷ οὔτε τοὺς ἀγαθοὺς θαυμάζει, ἀλλ' ἴσον ἑαυτὸν παρέχει πάσιν. εἰ μὲν γὰρ οἷόν τε ἦν τοῖς τοὺς ἐν τῷ πολέμῳ κινδύνους διαφυγοῦσιν ἀθανάτους εἶναι τὸν λοιπὸν χρόνον, ἄξιον τοῖς ζῶσι τὸν ἅπαντα χρόνον πενθεῖν τοὺς τεθνεῶτας· νῦν δὲ ἢ τε φύσις καὶ νόσων ἦτων καὶ γήρως, ὅ τε δαίμων ὁ τὴν ἡμετέραν μοῖραν εἰ-
 79 ληχῶς ἀπαραιτήτος. ὥστε προσήκει τούτους εὐδαιμο-

Reisk.

νεστάτους ἡγεῖσθαι, οἵτινες ὑπὲρ τῶν μεγίστων καὶ καλλίστων κινδυνεύσαντες οὕτω τὸν βίον ἐτελεύτησεν, οὐκ ἐπιτρέφαντες περὶ αὐτῶν τῇ τύχῃ, οὐδ' ἀναμείναντες τὸν αὐτόματον θάνατον, ἀλλ' ἐκλεξάμενοι τὸν κάλλιστον. καὶ γὰρ τοὶ ἀγῆρατοι μὲν αὐτῶν αἱ μνήμαι, ζηλωταὶ δὲ ὑπὸ πάντων ἀνθρώπων αἱ τιμαί· οἱ 80 πενθοῦνται μὲν διὰ τὴν φύσιν ὡς θνητοί, ὑμνοῦνται δὲ ὡς ἀθάνατοι διὰ τὴν ἀρετὴν. καὶ γὰρ τοὶ θάπτονται δημοσίᾳ, καὶ ἀγῶνες τίθενται ἐπ' αὐτοῖς δόξης καὶ σοφίας καὶ πλοῦτου, ὡς ἀξίους ὄντας τοὺς ἐν τῷ πολέμῳ τετελευτηκότας ταῖς αὐταῖς τιμαῖς καὶ τοὺς ἀθανάτους τιμᾶσθαι. ἐγὼ μὲν οὖν αὐτοὺς καὶ μακαρίζω τοῦ θά- 81 νάτου καὶ ζηλωῶ, καὶ μόνοις τούτοις ἀνθρώπων οἶμαι κρεῖττον εἶναι γενέσθαι, οἵτινες, ἐπειδὴ θνητῶν σωμάτων ἔτρονον, ἀθάνατον μνήμην διὰ τὴν ἀρετὴν αὐτῶν κατέλιπον· ὅμως δ' ἀνάγκη τοῖς ἀρχαίοις ἔθρεσι χρῆσθαι, καὶ θεραπεύοντας τὸν πάτριον νόμον ὀλοφύρεσθαι τοὺς θαπτομένους.

3.

| ΠΡΟΣ ΣΙΜΩΝΑ ΑΠΟΛΟΓΙΑ.

Πολλὰ καὶ δεινὰ συνειδῶς Σίμωνι, ὦ βουλή, οὐκ ἄν ποτ' αὐτὸν εἰς τοσοῦτον τόλμης ἡγησάμην ἀφικέσθαι, ὥστε ὑπὲρ ὧν αὐτὸν ἔδει δοῦναι δίκην, ὑπὲρ τούτων ὡς ἀδικούμενον ἐγκλημα ποιήσασθαι καὶ οὕτω μέγαν καὶ σεμνὸν ὄρκον διομοσάμενον εἰς ὑμᾶς ἐλθεῖν. εἰ μὲν οὖν 2 ἄλλοι τινὲς ἔμελλον περὶ ἐμοῦ διαγνώσεσθαι, σφόδρα ἄν ἐφοβούμην τὸν κίνδυνον, ὁρῶν ὅτι καὶ παρασκευαί καὶ τύχαι ἐνίοτε τοιαῦται γίνονται, ὥστε πολλὰ καὶ παρὰ γνώμην ἀποβαίνειν τοῖς κινδυνεύουσιν· εἰς ὑμᾶς δ' εἰσελθὼν ἐλπίζω τῶν δικαίων τεύξεσθαι. μάλιστα δ' 3
 p. 125—135.

ἀγανακτῶ, ᾧ βουλή, ὅτι περὶ τοιούτων πραγμάτων εἰ-
πεῖν ἀναγκασθήσομαι πρὸς ὑμᾶς, ὑπὲρ ὧν ἐγὼ αἰσχυ-
νόμενος, εἰ μέλλοιεν πολλοὶ μοι συνείσεσθαι, ἡνεσχόμεν
ἀδικούμενος. ἐπειδὴ δὲ Σίμων με εἰς τοιαύτην ἀνάγκην
κατέστησεν, οὐδὲν ἀποκρυψάμενος ἅπαντα διηγῆσομαι
4 πρὸς ὑμᾶς τὰ πεπραγμένα. ἀξιῶ δέ, ᾧ βουλή, εἰ μὲν
ἀδικῶ, μηδεμιᾶς συγγνώμης τυγχάνειν· ἐάν δὲ περὶ
τούτων ἀποδείξω ὡς οὐκ ἐνοχός εἰμι οἷς Σίμων διωμό-
σατο, ἄλλως δὲ ὑμῖν φαίνωμαι παρὰ τὴν ἡλικίαν τὴν
ἐμαυτοῦ ἀνοητότερον πρὸς τὸ μειράκιον διατεθεῖς, αἰ-
τοῦμαι ὑμᾶς μηδὲν με χεῖρω νομίζειν, εἰδότες ὅτι ἐπι-
θυμῆσαι μὲν ἅπασιν ἀνθρώποις ἐνεστιν, οὗτος δὲ βέλ-
τιστος ἂν εἴη καὶ σωφρονέστατος, ὅστις κοσμιώτατα τὰς
συμφορὰς φέρειν δύναται. οἷς ἅπασιν ἐμποδῶν ἐμοὶ γε-
γένηται Σίμων οὗτοςί, ὡς ἐγὼ ὑμῖν ἐπιδείξω.

5 Ἡμεῖς γὰρ ἐπεθυμήσαμεν, ᾧ βουλή, Θεοδότου,
Πλαταῖκου μειράκιου, καὶ ἐγὼ μὲν εὖ ποιῶν αὐτὸν
ἤξιον εἶναι μοι φίλον, οὗτος δὲ ὑβρίζων καὶ παρανο-
μῶν ᾧτε ἀναγκάσειν αὐτὸν ποιεῖν ὅ τι βούλοιο. ὅσα
μὲν οὖν ἐκεῖνος κακὰ ὑπ' αὐτοῦ πέπονθε, πολὺ ἂν ἔργον
εἶη λέγειν· ὅσα δὲ εἰς ἐμὲ αὐτὸν ἐξημάρτηκεν, ἡγοῦμαι
6 ταῦθ' ὑμῖν προσήκειν ἀκοῦσαι. πνθόμενος γὰρ ὅτι τὸ
μειράκιον ἦν παρ' ἐμοί, ἐλθὼν ἐπὶ τὴν οἰκίαν τὴν ἐμὴν
νύκτωρ | μεθύων, ἐκκόψας τὰς θύρας εἰσῆλθεν εἰς τὴν
γυναικωνίτην, ἐνδον οὖσῶν τῆς τε ἀδελφῆς τῆς ἐμῆς καὶ
τῶν ἀδελφιδῶν, αἱ οὕτω κοσμίως βεβιάκασιν ὥστε καὶ
7 ὑπὸ τῶν οἰκείων ὀρώμεναι αἰσχύνεσθαι. οὗτος τοίνυν
εἰς τοῦτο ἦλθεν ὑβρεως ὥστ' οὐ πρότερον ἠθέλησει
ἀπελθεῖν, πρὶν αὐτόν, ἡγούμενοι δεινὰ ποιεῖν οἱ παρα-
γενόμενοι καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ ἐλθόντες, ἐπὶ παιδᾶς κόρας
καὶ ὀρφανὰς εἰσιόντα, ἐξήλασαν βίᾳ. καὶ τοσοῦτου ἐδέη-
σεν αὐτῷ μεταμελῆσαι τῶν ὑβρισμένων, ὥστε ἐξευρῶν

Reisk.

οὗ ἐδειπνοῦμεν ἀτοπώτατον προῖγμα καὶ ἀπιστότατον
ἐποίησεν, εἰ μὴ τις εἰδείη τὴν τούτου μαρίαν. ἐκκαλέσας 8
γὰρ με ἐνδοθεν, ἐπειδὴ τάχιστα ἐξῆλθον, εὐθύς με τύ-
πτειν ἐπεχείρησεν· ἐπειδὴ δὲ αὐτὸν ἡμυνάμην ἐνστάς,
ἔβαλλέ με λίθοις. καὶ ἐμοῦ μὲν ἀμαρτάνει, Ἀριστοκρί-
του δέ, ὃς παρ' ἐμὲ ἦλθε μετ' αὐτοῦ, βαλὼν λίθῳ συν-
τρίβει τὸ μέτωπον. ἐγὼ τοίνυν, ᾧ βουλή, ἡγούμενος 9
μὲν δεινὰ πάσχειν, αἰσχυνόμενος δέ, ὅπερ ἤδη καὶ πρό-
τερον εἶπον, τῇ συμφορᾷ, ἡνειχόμεν, καὶ μᾶλλον ἡρού-
μην μὴ λαβεῖν τούτων τῶν ἀμαρτημάτων δίκην ἢ δόξαι
τοῖς πολίταις ἀνόητος εἶναι, εἰδὼς ὅτι τῇ μὲν τούτου
πονηρίᾳ κρῆποντὰ ἐστὶ τὰ πεπραγμένα, ἐμοῦ δὲ πολλοὶ
καταγελᾶσονται τοιαῦτα πάσχοντος τῶν φθονεῖν εἰδι-
σμένων, ἐάν τις ἐν τῇ πόλει προθυμῆται χρηστὸς εἶναι.
οὕτω δὲ σφόδρα ἠπορούμην ὅ τι χρῆσαίμην, ᾧ βουλή, 10
τῇ τούτου παρανομίᾳ, ὥστε ἔδοξέ μοι κράτιστον εἶναι
ἀποδημῆσαι ἐκ τῆς πόλεως. λαβὼν δὴ τὸ μειράκιον
(ἅπαντα γὰρ δεῖ τάληθῆ λέγειν) ᾧχόμεν ἐκ τῆς πόλεως.
ἐπειδὴ δὲ ᾧμην ἱκανὸν εἶναι τὸν χρόνον Σίμωνι ἐπιλα-
θέσθαι μὲν τοῦ νεανίσκου, μεταμελῆσαι δὲ τῶν πρό-
τερον ἡμαρτημένων, ἀφικνοῦμαι πάλιν. κἀγὼ μὲν ᾧχό- 11
μην ἐς Πειραιᾶ, οὗτος δ' αἰσθόμενος εὐθέως ἤκοντα τὸν
Θεόδοτον καὶ διατρέβοντα παρὰ Ἀνσιμάχῳ ὃς ᾧκει πλη-
σίον τῆς οἰκίας ἧς οὗτος ἐμεμίσθωτο, παρεκάλεσέ τινας
τῶν τούτου ἐπιτηδείων. καὶ οὗτοι μὲν ἠρίστων καὶ ἐπι-
νον, φύλακας δὲ κατέστησαν ἐπὶ τοῦ τέγους, ἵν', ὁπότε
ἐξέλθοι τὸ μειράκιον, εἰσαρπάσειαν αὐτόν. ἐν δὲ τούτῳ 12
τῷ καιρῷ ἀφικνοῦμαι ἐγὼ ἐκ Πειραιῶς, καὶ τρέπομαι
παριῶν ὡς τὸν Ἀνσιμάχον· ὀλίγον δὲ χρόνον διατρέ-
ψαντες ἐξερχόμεθα. οὗτοι δ' ἐκπηδῶσιν ἐφ' ἡμᾶς ἤδη
μεθύοντες. καὶ οἱ μὲν τινες αὐτῶ τῶν παραγενομένων οὐκ
ἠθέλησαν συνεξαμαρτεῖν, Σίμων δὲ οὗτοςί καὶ Θεόφιλος

p. 135—143.

καὶ Πρώταρχος καὶ Αὐτοκλήης εἶλλον τὸ μεираκιον. ὁ δὲ
 13 δίκης τὸ ῥάτιον ᾤχετο φεύγων. ἐγὼ δὲ ἠρούμενος ἐκεί-
 νου μὲν ἐκφεύξεσθαι, τούτους δ', ἐπειδὴ τάχιστα ἐντύ-
 χουεν ἀνθρώποις, αἰσχρνομένους ἀποτρέψεσθαι, ταῦτα
 διανοηθεὶς ἑτέραν ὁδὸν ᾤχουην ἀπιών· οὕτω σφόδρ'
 αὐτοὺς ἐφυλαττόμην, καὶ πάντα ταῦτα ὑπὸ τούτων
 14 γιγνόμενα μεγάλην ἑμαντῶ συμφορὰν ἐνόμιζον. κἀν-
 ταῦθα μὲν, ἵνα φησὶ Σίμων τὴν μάχην γενέσθαι, οὔτε
 τούτων οὔτε ἡμῶν οὐδεὶς οὔτε κατεάγη τὴν κεφαλὴν
 οὔτε ἄλλο κακὸν οὐδὲν ἔλαβεν, ὧν ἐγὼ τοὺς παραγενο-
 μένους ὑμῖν παρεξομαι μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

15 Ὅτι μὲν τοίνυν οὗτος ἦν ὁ ἀδικήσας, ᾧ βουλή, καὶ
 ἐπιβουλεύσας ἡμῖν, καὶ οὐκ ἐγὼ τούτῳ, ὑπὸ τῶν παρα-
 γενομένων μεμαρτύρηται ὑμῖν. μετὰ δὲ ταῦτα τὸ μὲν
 μεираκιον εἰς γναφεῖον κατέφυγεν, οὗτοι δὲ συνεισπε-
 σόντες ἦγον αὐτὸν βία, βοῶντα καὶ κειραγότα καὶ μαρ-
 16 τυρόμενον. συνδραμόντων δὲ ἀνθρώπων πολλῶν καὶ
 ἀρανακτούντων τῷ πράγματι καὶ δεινὰ φασκόντων εἶναι
 τὰ γινόμενα, τῶν μὲν λεγομένων οὐδὲν ἐφρόντιζον,
 Μόλωνα δὲ τὸν γναφεῖα καὶ ἄλλους τινὰς ἐπαμύνειν
 17 ἐπιχειροῦντας συνέκοψαν. ἤδη δὲ αὐτοῖς οὐσι παρὰ τὴν
 Λάμπωνος οἰκίαν ἐγὼ μόνος βαδίζων ἐντυγχάνω, δεινὸν
 δὲ ἠγησάμενος εἶναι καὶ αἰσχρὸν περιδεῖν οὕτως ἀνό-
 μως καὶ βιάως | ὑβρισθέντα τὸν νεανίσκον, ἐπιλαμβά-
 νομαι αὐτοῦ. οὗτοι δέ, διότι μὲν τοιαῦτα παρηγόμουν
 εἰς ἐκείνον, οὐκ ἠθέλησαν εἰπεῖν ἐρωτηθέντες, ἀφέ-
 18 μνοι δὲ τοῦ νεανίσκου ἐτυπτον ἐμέ. μάχης δὲ γενομέ-
 νης, ᾧ βουλή, καὶ τοῦ μεираκίου βάλλοντος αὐτοὺς καὶ
 περὶ τοῦ σώματος ἀμυνομένου καὶ τούτων ἡμᾶς βαλλόν-
 των ἔτι δὲ τυπτόντων αὐτὸν ὑπὸ τῆς μέθης, καὶ ἐμοῦ

Reisk

ἀμυνομένου, καὶ τῶν παραγενομένων ὡς ἀδικουμένων
 ἡμῖν ἀπάντων ἐπικουρούντων, ἐν τούτῳ τῷ θορούβῳ
 συντριβόμεθα τὰς κεφαλὰς ἅπαντες. καὶ οἱ μὲν ἄλλοι 19
 οἱ μετὰ τούτου παροινήσαντες, ἐπειδὴ τάχιστα με εἶδον
 μετὰ ταῦτα, ἐδέοντό μου συγγνώμην ἔχειν, οὐκ ὡς ἀδι-
 κούμενοι ἀλλ' ὡς δεινὰ πεπειηκότες· καὶ ἐξ ἐκείνου τοῦ
 χρόνου τετάρτων ἐτῶν παρεληλυθότων οὐδὲν μοι πώ-
 ποτε ἐνεκάλεσεν οὐδεὶς. Σίμων δ' οὕτως, ὁ πάντων τῶν 20
 κακῶν αἴτιος γενόμενος, τὸν μὲν ἄλλον χρόνον ἡσυχίαν
 ἦγε δεδιὼς περὶ αὐτοῦ, ἐπειδὴ δὲ δίκης ἰδίας ἦσθετο
 κακῶς ἀγωνισάμενον ἐξ ἀντιδόσεως, καταφρονήσας μου
 οὕτως τολμηρῶς εἰς τοιοῦτον ἀγῶνά με κατέστησεν. ὡς
 οὖν καὶ ταῦτ' ἀληθῆ λέγω, τούτων ὑμῖν τοὺς παραγε-
 νομένους μάρτυρας παρεξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Τὰ μὲν οὖν γεγενημένα καὶ ἐμοῦ καὶ τῶν μαρτύρων 21
 ἀκηκόατε· ἐβουλόμην δ' ἄν, ᾧ βουλή, Σίμωνα τὴν αὐ-
 τὴν γνώμην ἐμοὶ ἔχειν, ἵν' ἀμφοτέρων ἡμῶν ἀκούσαν-
 τες τᾶληθῆ φάδιως ἐγνώτε τὰ δίκαια. ἐπειδὴ δὲ αὐτῷ
 οὐδὲν μέλει τῶν ὄρκων ὧν διωμόσατο, πειράσομαι καὶ
 περὶ ὧν οὗτος ἔψευσται διδάσκειν ὑμᾶς. Ἐτόλμησε γὰρ 22
 εἰπεῖν ὡς αὐτὸς μὲν τριακοσίας δραχμὰς ἔδωκε Θεοδότῳ,
 συνθήκας πρὸς αὐτὸν ποιησάμενος, ἐγὼ δὲ ἐπιβουλεύ-
 σας ἀπέστησα αὐτοῦ τὸ μεираκιον. καίτοι ἐχρῆν αὐτόν,
 εἴπερ ἦν ταῦτ' ἀληθῆ, παρακαλέσαντα μάρτυρας ὡς
 πλείστους κατὰ τοὺς νόμους διαπράττεσθαι περὶ αὐτῶν.
 οὗτος δὲ τοιοῦτον οὐδὲν πώποτε φαίνεται ποιήσας, ὑβρί- 23
 ξων δὲ καὶ τύπτων ἀμφοτέρους ἡμᾶς καὶ κωμάζων καὶ
 τὰς θυράς ἐκβάλλων καὶ νύκτωρ εἰσιῶν ἐπὶ γυναικας
 ἐλευθέρους. ἂ χορὴ μάλιστα, ᾧ βουλή, τεκμήρια νομίζειν
 ὅτι ψεύδεται πρὸς ὑμᾶς. σκέψασθε δὲ ὡς ἄπιστα εἴρηκε. 24
 p. 143-148.

τὴν γὰρ οὐσίαν τὴν ἑαυτοῦ ἅπασαν πεντήκοντα καὶ διακοσίων δραχμῶν ἐτιμήσατο. καίτοι θαυμαστὸν εἶ τὸν ἐταιρήσοντα πλειόνων ἐμισθώσατο ὧν αὐτὸς τυγχάνει
 25 κεκτημένος. εἰς τοῦτο δ' ἦκει τόλμης ὥστε οὐκ ἐξαρκεῖ περὶ τούτου μόνον αὐτῷ ψεύσασθαι, περὶ τοῦ δεδωκέναι τὸ ἀργύριον, ἀλλὰ καὶ κεραισθῆναι φησί· καίτοι πῶς εἰκός ἐστι τότε μὲν ἡμᾶς τοιαῦτα ἐξαμαρτάνειν οἷα κατηγορήκεν οὗτος, ἀποστερηθῆναι βουλομένους τὰς τριακοσίας δραχμᾶς, ἐπειδὴ δὲ ἀπειμαχεσάμεθα, τῆνικαῦτα ἀποδοῦναι τὸ ἀργύριον αὐτῷ, μήτε ἀφειμένους τῶν ἐγκλημάτων μήτε ἀνάγκης ἡμῖν μηδεμιᾶς γενομένης;
 26 ἀλλὰ γὰρ, ὦ βουλή, πάντα αὐτῷ ταῦτα σύγκειται καὶ μεμηγάνηται, καὶ δοῦναι μὲν φησίν, ἵνα μὴ δοκῇ δεινὰ ποιεῖν, εἰ μηδενὸς αὐτῷ συμβολαίου γεγεννημένου τοιαῦτα ἐτόλμα ὑβρίσσειν τὸ μειράκιον, ἀπειληθέναι δὲ προσποιεῖται, διότι φανερός ἐστὶν ἐγκαλέσας οὐδέποτε ἀργύριον οὐδὲ μνείαν περὶ τούτου οὐδεμίαν ποιησάμενος.

27 Φησὶ δ' ἐπὶ ταῖς αὐτοῦ θύραις ὑπ' ἐμοῦ δεινῶς διατεθῆναι τυπτόμενος. φαίνεται δὲ πλεῖον ἢ τέτταρα στάδια ἀπὸ τῆς οἰκίας διᾶξας τὸ μειράκιον οὐδὲν κακὸν ἔχων, καὶ ταῦτα πλεον ἢ διακοσίων ἰδόντων ἀνθρώπων ἔξαρκός ἐστι.

28 Λέγει δ' ὡς ἡμεῖς ἤλθομεν ἐπὶ τὴν οἰκίαν τὴν τούτου ὄστρακον ἔχοντες, καὶ ὡς ἠπέλουν αὐτῷ ἐγὼ ἀποκτενεῖν, καὶ ὡς τοῦτό ἐστιν ἡ πρόνοια. ἐγὼ δ' ἠγοῦμαι, ὦ βουλή, ὁμόδιον εἶναι γινῶναι ὅτι ψεύδεται, οὐ μόνον ὑμῖν τοῖς εἰσθόσι σκοπεῖσθαι περὶ τῶν τοιούτων, ἀλλὰ
 29 καὶ τοῖς ἄλλοις ἅπασιν. τῷ γὰρ ἂν δόξειε πιστὸν ὡς ἐγὼ προνοηθεῖς καὶ ἐπιβουλεύων ἤλθον ἐπὶ τὴν Σίμωνος οἰκίαν μεθ' ἡμέραν, μετὰ τοῦ μειρακίου, τοσοῦτων ἀνθρώπων παρ' αὐτῷ συνειλεγμένων, εἰ μὴ εἰς τοῦτο μα-

νίας ἀφικόμην ὥστε ἐπιθυμεῖν εἰς ὧν πολλοῖς μάχεσθαι, ἄλλως τε καὶ εἰδὼς ὅτι ἀσμένως ἂν με εἶδεν ἐπὶ ταῖς θύραις ταῖς αὐτοῦ, ὅς καὶ ἐπὶ τὴν ἐμὴν οἰκίαν φοιτῶν εἰσθῆι βία, καὶ οὔτε τῆς ἀδελφῆς οὔτε τῶν ἀδελφιδῶν φροντίδας ζητεῖν με ἐτόλμα, καὶ ἔξευρῶν οὐ δειπνῶν ἐτύγγανον, ἐγκαλέσας ἔτυπτε με. καὶ τότε μὲν ἄρα, ἵνα 30 μὴ περιβόητος εἶην, ἠσυχίαν ἤγρον, συμφορὰν ἑμαυτοῦ νομίζων τὴν τούτου πονηρίαν· ἐπειδὴ δὲ χρόνος διεγένετο, πάλιν, ὡς οὗτός φησίν, ἐπεθυμήσα περιβόητος γενέσθαι; καὶ εἰ μὲν ἦν παρὰ τούτῳ τὸ μειράκιον, εἶχεν 31 ἂν τινα λόγον τὸ ψεῦδος αὐτῷ, ὡς ἐγὼ διὰ τὴν ἐπιθυμίαν ἠναγκαζόμην ἀνοητότερόν τι ποιεῖν τῶν εἰκότων· νῦν δὲ τούτῳ μὲν οὐδὲ διελέγετο, ἀλλ' ἐμίσει πάντων ἀνθρώπων μάλιστα, παρ' ἐμοῦ δ' ἐτύγγανε διαιτώμενον. ὥστε τῷ ὑμῶν πιστὸν ὡς ἐγὼ πρότερον μὲν ἐξέπευσα 32 ἐκ τῆς πόλεως ἔχων τὸ μειράκιον, ἵνα μὴ τούτῳ μαχοίμην, ἐπειδὴ δὲ ἀφικόμην πάλιν, ἤγρον αὐτὸν ἐπὶ τὴν οἰκίαν τὴν Σίμωνος, οὐ πλείστα ἔμελλον πράγματα ἔξειν; καὶ ἐπεβούλευον μὲν αὐτῷ, οὕτω δὲ ἤλθον ἀπα- 33 ράσκενος, ὥστε μήτε φίλους μήτε οἰκέτας μήτε ἄλλον ἀνθρώπον παρακαλέσαι μηδένα, εἰ μὴ τοῦτό γε τὸ παιδίον, ὃ ἐπικουρῆσαι μὲν μοι οὐκ ἂν ἠδύνατο, μηνῦσαι δὲ ἱκανὸν ἦν βασανιζόμενον, εἰ τι ἐγὼ ἐξημάρτανον; ἀλλ' εἰς 34 τοσοῦτο ἀμαθίας ἀφικόμην, ὥστε ἐπιβουλεύων Σίμωνι οὐκ ἐτήρησα αὐτὸν οὐ μόνον οἷόν τ' ἦν λαβεῖν, ἢ νύκτωρ ἢ μεθ' ἡμέραν, ἀλλ' ἐνταῦθα ἤλθον οὐ αὐτὸς ἔμελλον ὑπὸ πλείστον ὀφθήσεσθαι τε καὶ συγκοπῆσεσθαι, ὥσπερ κατ' ἑμαυτοῦ τὴν πρόνοιαν ἐξευρίσκων, ἵν' ὡς μάλιστα ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν ὑβρισθείην; Ἔτι τοίνυν, ὦ 35 βουλή, καὶ ἐκ τῆς μάχης τῆς γενομένης ὁμόδιον γινῶναι ὅτι ψεύδεται. τὸ γὰρ μειράκιον ὡς ἐγὼ, ὅψαν θοιμάτιον, φεῦγον ὄρχετο, οὗτοι δὲ αὐτὸν ἐπεδίωκον, ἐγὼ δὲ

36 ἑτέραν ἀπελθὼν ὁδὸν ᾠχρόμην. καίτοι ποτέρους χρη αἰτίους τῶν γεγενημένων εἶναι νομίζειν, τοὺς φεύγοντας ἢ τοὺς ζητούντας καταλαβεῖν; ἐγὼ μὲν γὰρ ἠγοῦμαι πᾶσιν εἶναι δῆλον ὅτι φεύγουσι μὲν οἱ περὶ αὐτῶν δε-
 37 διότες, διώκουσι δὲ οἱ βουλόμενοί τι ποιῆσαι κακόν. οὐ τοίνυν ταῦτα εἰκότα, ἄλλως δὲ περὶ αὐτῶν πέπρακται, ἀλλὰ καταλαβόντες τὸ μειράκιον ἐκ τῆς ὁδοῦ ἦγον βία, ἐντυχῶν δ' ἐγὼ τούτων μὲν οὐχ ἠπόμην, τοῦ μειρακίου δ' ἐπελαμβανόμεν· οὗτοι δὲ ἐκείνόν τε ἦγον βία καὶ ἐμὲ ἔτυπτον. καὶ ταῦθ' ὑμῖν ὑπὸ τῶν παραγενομένων μαρτυρήται. ὥστε δεινὸν εἰ περὶ τούτων ἐγὼ δόξω προνοηθῆναι, περὶ ᾧ οὗτοι τυγχάνουσιν οὕτω δεινὰ καὶ
 38 παράνομα πεποιηκότες. τί δ' ἂν ποτε ἔπαθον, εἰ τάναντία τῶν νῦν γεγενημένων ἦν, εἰ πολλοὺς ἔχων τῶν ἐπιτηδείων ἐγὼ, ἀπαντήσας Σίμωνι, ἐμαχόμεν αὐτῷ καὶ ἔτυπτον αὐτὸν καὶ ἐδίωκον καὶ καταλαβὼν ἄγειν βία ἐξήτουν, ὅπου νῦν τούτου ταῦτα πεποιηκότος ἐγὼ εἰς τοιοῦτον ἀγῶνα καθέστηκα, ἐν ᾧ καὶ περὶ τῆς πατρίδος
 39 καὶ τῆς οὐσίας τῆς ἐμαντοῦ ἀπάσης κινδυνεύω; Τὸ δὲ μέγιστον καὶ περιφανέστατον πάντων· ὁ γὰρ ἀδικηθεὶς καὶ ἐπιβουλευθεὶς ὑπ' ἐμοῦ, ὡς φησιν, οὐκ ἐτόλμησε τετάρων ἐτῶν ἐπισκήψασθαι εἰς ὑμᾶς. καὶ οἱ μὲν ἄλλοι, ὅταν ἐρωῶσι καὶ ἀποστερωῶνται ᾧ ἐπιθυμοῦσι καὶ συγκοπῶσιν, ὀργιζόμενοι παραχρῆμα τιμωρεῖσθαι ζητοῦσιν, οὗτος δὲ χρόνους ὕστερον.
 40 Ὅτι μὲν οὖν, ᾧ βουλή, οὐδενὸς αἰτίος εἰμι τῶν γεγενημένων, ἱκανῶς ἀποδεδειχθαι νομίζω· οὕτω δὲ διάκειμαι πρὸς τὰς ἐκ τῶν τοιούτων πραγμάτων διαφορὰς, ὥστε καὶ ἄλλα πολλὰ ὑβρισμένος ὑπὸ Σίμωνος καὶ καταγείς τὴν κεφαλὴν ὑπ' αὐτοῦ οὐκ ἐτόλμησα αὐτῷ ἐπισκήψασθαι, ἠγοῦμενος δεινὸν εἶναι, εἰ ἄρα περὶ | παιδῶν ἐφιλονεικήσαμεν ἡμεῖς πρὸς ἀλλήλους, τούτου ἕνεκα

Heisk.

ἐξελάσαι τινὰς ζητῆσαι ἐκ τῆς πατρίδος. ἔπειτα δὲ καὶ 41 οὐδεμίαν ἠγοῦμην πρόνοιαν εἶναι [τραύματος], ὅστις μὴ ἀποκτεῖναι βουλόμενος ἔτρωσε. τίς γὰρ οὕτως ἐστὶν εὐήθης, ὅστις ἐκ πολλοῦ προνοεῖται ὅπως ἔλκος τις αὐτοῦ τῶν ἐχθρῶν λήψεται; ἀλλὰ δῆλον ὅτι καὶ οἱ τοὺς 42 νόμους ἐνθάδε θέντες, οὐκ εἰ τινες μαχεσάμενοι ἔτυχον ἀλλήλων κατάξαντες τὰς κεφαλὰς, ἐπὶ τούτοις ἤξιωσαν τῆς πατρίδος φυγὴν ποιήσασθαι· ἢ πολλοὺς γ' ἂν ἐξήλασαν· ἀλλ' ὅσοι ἐπιβουλεύσαντες ἀποκτεῖναι τινὰς ἔτρωσαν, ἀποκτεῖναι δὲ οὐκ ἠδυνήθησαν, περὶ τῶν τοιούτων τὰς τιμωρίας οὕτω μεγάλας κατεστήσαντο, ἠγοῦμενοι, ὑπὲρ ᾧ ἐβούλευσαν καὶ προύνοηθησαν, ὑπὲρ τούτων προσήκειν αὐτοῖς δίκην δοῦναι· εἰ δὲ μὴ κατέσχον, οὐδὲν ἦττον τό γ' ἐκείνων πεποιῆσθαι. καὶ 43 ταῦτα ἤδη καὶ πρότερον πολλάκις ὑμεῖς οὕτω διέγνωτε περὶ τῆς προνοίας. καὶ γὰρ δεινὸν ἂν εἴη, εἰ ὅσοι ἐκ μέθης καὶ φιλονεικίας ἢ ἐκ παιδιῶν ἢ ἐκ λοιδορίας ἢ περὶ ἐταίρας μαχόμενοι ἔλκος ἔλαβον, εἰ ὑπὲρ τούτων ᾧ, ἐπειδὴν βέλτιον φρονήσωσιν, ἅπασι μεταμέλει, οὕτως καὶ ὑμεῖς μεγάλας καὶ δεινὰς τὰς τιμωρίας ποιήσεσθε, ὥστε ἐξελαύνειν τινὰς τῶν πολιτῶν ἐκ τῆς πατρίδος.

Θαυμάζω δὲ μάλιστα τούτου τῆς διανοίας. οὐ γὰρ 44 τοῦ α' τοῦ μοι δοκεῖ εἶναι ἐρᾶν τε καὶ συγκοφαντεῖν, ἀλλὰ τὸ μὲν τῶν εὐηθεστέρων, τὸ δὲ τῶν πανουργοτάτων. ἐβουλόμην δ' ἂν ἐξεῖναι μοι παρ' ὑμῖν καὶ ἐκ τῶν ἄλλων ἐπιδείξαι τὴν τούτου πονηρίαν, ἵνα ἠπίστασθε ὅτι πολὺ ἂν δικαιότερον αὐτὸς περὶ θανάτου ἠγωνίζετο ἢ ἑτέρους ὑπὲρ τῆς πατρίδος εἰς κίνδυνον καθίστη. τὰ μὲν οὖν 45 ἄλλα ἐάσω· ὁ δ' ἠγοῦμαι ὑμῖν προσήκειν ἀκοῦσαι καὶ τεμῆριον ἔσεσθαι τῆς τούτου θρασύτητος καὶ τόλμης, περὶ τούτου μνησθήσομαι. ἐν Κορίνθῳ γὰρ, ἐπειδὴ ὕστερον ἦλθε τῆς πρὸς τοὺς πολεμίους μάχης καὶ τῆς εἰς

Κορώνειαν στρατείας, ἐμάχετο τῷ ταξίαρχῳ Ἀάχτη καὶ ἔτυπεν αὐτόν, καὶ πανστρατιᾷ τῶν πολιτῶν ἐξεληθόντων, δόξας ἀκοσμώτατος εἶναι καὶ πονηρότατος, μόνος Ἀθηναίων ὑπὸ τῶν στρατηγῶν ἐξεκηρύχθη.

46 Ἐχοιμι δ' ἂν καὶ ἄλλα πολλὰ εἰπεῖν περὶ τούτου, ἀλλ' ἐπειδὴ παρ' ὑμῖν οὐ νόμιμόν ἐστιν ἔξω τοῦ πράγματος λέγειν, ἐκεῖνο ἐνθυμείσθε· οὗτοι εἰσιν οἱ βία εἰς τὴν ἡμετέραν οἰκίαν εἰσιόντες, οὗτοι οἱ διώκοντες, οὗτοι οἱ βία ἐκ τῆς ὁδοῦ συναρπάζοντες ἡμᾶς. ὦν ὑμεῖς μεμνημένοι τὰ δίκαια ψηφίσεσθε, καὶ μὴ περιύδητε ἐκ τῆς πατρίδος ἀδίκως ἐκπεσόντα, ὑπὲρ ἧς ἐγὼ πολλοὺς κινδύνους κενυδύνενα καὶ πολλὰς λειτουργίας λειπτούργηκα, καὶ κακοῦ μὲν αὐτῇ οὐδενὸς αἰτιος γεγένημα, οὐδὲ τῶν ἐμῶν προγόνων οὐδεὶς, ἀγαθῶν δὲ πολλῶν· ὥστε δικαίως ἂν ὑφ' ὑμῶν καὶ ὑπὸ τῶν ἄλλων ἐλεηθείην, οὐ μόνον εἴ τι πέθοιμι ὦν Σίμων βούλεται, ἀλλὰ καὶ ὅτι ἠναγκάσθη ἐν τοιούτων πραγμάτων εἰς τοιούτους ἀγῶνας καταστῆναι.

4.

ΠΕΡΙ ΤΡΑΥΜΑΤΟΣ ΕΚ ΠΡΟΝΟΙΑΣ, ΠΕΡΙ ΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΣ ΟΝ [ΑΔΗΛΟΝ].

Θαυμαστόν γε, ᾧ βουλή, τὸ διαμάχεσθαι περὶ τούτου, ὥς οὐκ ἐγένοντο ἡμῖν διαλλαγῆ, καὶ τὸ μὲν ζεῦγος καὶ τὰ ἀνδράποδα, καὶ ὅσα ἐξ ἀγροῦ κατὰ τὴν ἀντίδοσιν ἔλαβε, μὴ ἂν δύνασθαι ἀρνηθῆναι ὥς οὐκ ἀπέδωκε, φανερώς δὲ περὶ πάντων διαλελυμένου ἀρνεῖσθαι τὰ περὶ τῆς ἀνθρώπου, μὴ κοινῇ ἡμᾶς χρῆσθαι συγχωρη-
2 σαι. καὶ τὴν μὲν ἀντίδοσιν [δὲ] ἐκείνην φανερός ἐστι ποιησάμενος, τὴν δ' αἰτίαν δὲ ἣν ἀπέδωκεν ἂ ἔλαβεν, οὐκ ἂν ἄλλην ἔχοι εἰπεῖν (βουλούμενός γ' ἀληθῆ λέγειν) ἢ ὅτι

Reisk.

οἱ φίλοι περὶ πάντων ἡμᾶς τούτων συνήλλαξαν. ἔβου- 3
λόμην δ' ἂν μὴ ἀπολαχεῖν αὐτὸν κριτὴν Διονυσίους, ἵν' ὑμῖν φανερός ἐγένετο ἔμολ διηλλαγμένος, κρίνας τὴν ἐμὴν φυλὴν νικᾶν· νῦν δὲ ἐγραψε μὲν ταῦτα εἰς τὸ γραμματεῖον, ἀπέλαχε δέ. καὶ ὅτι ἀληθῆ ταῦτα λέγω, 4
Φιλίνοσ καὶ Διοκλῆς ἴσασιν· ἀλλ' οὐκ ἔστ' αὐτοῖς μαρτυρηῆσαι μὴ διομοσαμένοις περὶ τῆς αἰτίας ἧς ἐγὼ φεύγω, ἐπεὶ σαφῶς ἐγνωτ' ἂν ὅτι ἡμεῖς ἤμεν αὐτὸν οἱ κριτὴν ἐμβαλόντες καὶ ἡμῶν εἴνεκα ἐκαθέζετο. Ἀλλ' ἦν, εἰ βού- 5
λεται, ἐχθρός· δίδωμι γὰρ αὐτῷ τούτο· οὐδὲν γὰρ διαφέρει. οὐκοῦν ἤλθον αὐτὸς αὐτὸν ἀποκτενῶν, ὥς οὗτός φησι, καὶ βία εἰς τὴν οἰκίαν εἰσῆλθον. διὰ τί οὖν οὐκ ἀπέκτεινα, ὑποχείριον λαβὼν τὸ σῶμα, καὶ τοσοῦτον κρατήσας ὥστε καὶ τὴν ἀνθρώπου λαβεῖν; φρασάτω πρὸς ὑμᾶς. ἀλλ' οὐκ ἔχει εἰπεῖν. Καὶ μὴν οὐδεὶς γε 6
ὑμῶν ἀγνοεῖ ὅτι θάπτον ἂν ἐγχειροῖδι πληγῆς ἀπέθανεν ἢ πύξ καίόμενος. φαίνεται τοίνυν οὐδ' αὐτὸς αἰτιώμενος τοιοῦτόν τι ἔχοντας ἡμᾶς ἐλθεῖν, ἀλλ' ὄστράκῳ φησὶ πληγῆναι. καίτοι φανερόν ἤδη ἐξ ὧν εἴρηκεν, ὅτι οὐ πρόνοια γεγένηται. οὐ γὰρ ἂν οὕτως ἤλθομεν, ἀδήλου 7
οὔτως εἰ παρὰ τούτῳ εὐρήσομεν ὄστρακον ἢ οὕτως αὐτὸν ἀποκτενοῦμεν, ἀλλ' οἴκοθεν ἔχοντες ἂν ἐβαδίζομεν. νῦν δὲ ὁμολογούμεθα πρὸς παῖδας καὶ ἀκλητρίδας καὶ μετ' οἴνου ἐλθόντες. ὥστε πῶς ταῦτ' ἐστὶ πρόνοια; ἐγὼ μὲν γὰρ οἶμαι οὐδαμῶς. Ἀλλ' οὔτως ἐναντίως τοῖς ἄλλοις 8
δύσερός ἐστι, καὶ ἀμφοτέρω βούλεται, τὸ τε ἀργύριον μὴ ἀποδοῦναι καὶ τὴν ἀνθρώπου ἔχειν. εἶτα ὑπὸ τῆς ἀνθρώπου παρωξυμένος ὀξύχειο λίαν καὶ πάροινός ἐστιν, ἀνάγκη δὲ ἀμύνασθαι. ἢ δὲ τοτὲ μὲν ἐμὲ περὶ πολλοῦ τοτὲ δὲ τοῦτόν φησι ποιεῖσθαι, βουλομένη ὑπ' ἀμφοτέ-
9 ρων ἐρᾶσθαι. καὶ ἐγὼ μὲν καὶ ἐξ ἀρχῆς εὐκόλως εἶχον καὶ 9
νῦν ἔτι ἔχω· ὁ δ' εἰς τούτο βαρυδαιμονίας ἦκει, ὥστε

οὐκ αἰσχύνεται τραυμά τε ὀνομάζων τὰ ὑπόπια καὶ ἐν κλίῃ περιφερόμενος καὶ δεινῶς προσποιούμενος δια-
 κείσθαι ἕνεκα πόρνης ἀνθρώπου, ἣν ἔξεστιν αὐτῷ
 10 ἀναμφισβητήτως ἔχειν ἐμοὶ ἀποδόντι τὰργύριον. καὶ
 φησὶ μὲν δεινῶς ἐπιβουλευθῆναι καὶ πρὸς ἄπανθ' ἡμῖν
 ἀμφισβητεῖ, ἔξόν δ' ἐκ τῆς ἀνθρώπου βασανισθείσης
 τὸν ἔλεγχον ποιήσασθαι οὐκ ἠθέλησεν· ἢ πρῶτον μὲν
 τοῦτ' ἀνκατεῖπεν, πότερα κοινῇ ἡμῖν ἢ ἡ ἰδία τούτου,
 καὶ πότερα τὸ ἥμισυ τοῦ ἀργυρίου ἐγὼ συνεβαλόμην ἢ
 οὗτος ἄπαν ἔδωκε, καὶ εἰ διηλλαγμένοι ἢ ἔτι ἐχθροὶ
 11 ἦμεν, ἔτι δὲ εἰ μεταπεμφθέντες ἤλθομεν ἢ οὐδενὸς κα-
 λέσαντος, καὶ εἰ οὗτος ἤρχε χειρῶν ἀδικῶν ἢ ἐγὼ πρό-
 τερος τούτου ἐπάταξα. τούτων καθ' ἐν ἕναστος καὶ τῶν
 ἄλλων οὐδὲν ἦν ὃ τι οὐ ῥᾶδιον αὐτῇ τοῖς τε ἄλλοις ἐμ-
 φανὲς καὶ τούτοις ποιῆσαι. . . .
 12 Ὅτι μὲν οὖν οὔτε πρόνοια ἐγένετο οὔτε ἀδικῶ τού-
 του, ὃ βουλή, ἐκ τοσούτων τεκμηρίων καὶ μαρτυριῶν
 ὑμῖν ἐπιδέδεικται· ἀξιῶ δ' ὅσον ἂν ἐγένετο σημεῖον
 τούτῳ πρὸς τὸ δοκεῖν ἀληθῆ λέγειν φυγόντος ἐμοῦ τὴν
 βάσανον, τοσοῦτον ἐμοὶ τεκμήριον γενέσθαι ὅτι οὐ
 ψεύδομαι, διότι οὗτος οὐκ ἠθέλησεν ἐκ τῆς ἀνθρώπου
 ποιήσασθαι τὸν ἔλεγχον, καὶ μὴ τοσοῦτον ἰσχύσαι τοὺς
 τούτου λόγους, ὅτι φησὶν αὐτὴν ἐλευθέραν εἶναι· ὁμοίως
 γὰρ προσήκει κάμολ τῆς ἐλευθερίας, τὸ ἴσον καταθέντι
 13 ἀργύριον. ἀλλὰ ψεύδεται καὶ οὐκ ἀληθῆ λέγει. ἢ δεινόν
 γε· εἰ εἰς μὲν λύσειν τοῦ σώματος ἔδωκε τὸ ἀργύριον ἐκ
 τῶν πολεμίων, ἔξῃν ἂν μοι χρῆσθαι αὐτῇ ὃ τι ἐβουλό-
 μην, κινδυνεύοντι δέ μοι περὶ τῆς πατρίδος οὐδὲ πυνθέ-
 σθαι παρ' αὐτῆς τὰ ληθῆ ἐκγενησεται περὶ ὧν εἰς τὴν
 ταύτην τῇ αἰτία βασανισθείη ἢ ἐπὶ τῇ ἐκ τῶν πολεμίων
 λύσει προαθείη, ὅσῳ παρὰ μὲν ἐκείνων βουλομένων ἀπο-
 Reisk.

λύσαι ἔστι καὶ ἄλλοθεν | εὐπορήσαντι κομισθῆναι, ἐπὶ
 δὲ τοῖς ἐχθροῖς γενόμενον οὐ δυνατόν· οὐ γὰρ ἀργύριον
 λαβεῖν προθυμοῦνται, ἀλλ' ἐκ τῆς πατρίδος ἐμβαλεῖν
 αὐτὸν ποιοῦνται. ὥσθ' ὑμῖν προσήκει μὴ ἀποδέχεσθαι 14
 αὐτοῦ διὰ τοῦτο οὐκ ἀξιούντος βασανισθῆναι τὴν ἀν-
 θρώπου, ὅτι αὐτὴν ἐλευθέραν ἐσκήπτετο εἶναι, ἀλλὰ
 πολὺ μᾶλλον συκοφαντίαν καταρνώσκειν, ὅτι παρα-
 λιπῶν ἔλεγχον οὕτως ἀκριβῆ ἔξαπατήσειν ὑμᾶς ῥᾶδιως
 φήθη. οὐ γὰρ δὴ πού τῆν γε τούτου πρόκλησιν πιστο- 15
 τέραν ὑμᾶς νομίζειν δεῖ τῆς ἡμετέρας, ἐφ' οἷς τοὺς αὐ-
 τοῦ οἰκέτας ἡξίου βασανίζεσθαι. ἂ μὲν γὰρ ἐκεῖνοι ἤδε-
 σαν, ἔλθοντας ἡμᾶς ὡς τούτου, καὶ ἡμεῖς ὁμολογοῦμεν·
 εἰ δὲ μεταπεμφθέντες ἢ μὴ, καὶ πότερον πρότερος ἐπλή-
 γην ἢ ἐπάταξα, ἐκείνη μᾶλλον ἂν ἤδει. ἔτι δὲ τοὺς μὲν 16
 τούτου οἰκέτας ἰδίους ὄντας τούτου εἰ ἐβασανίζομεν,
 ἀνοήτως ἂν τι τούτῳ χαριζόμενοι καὶ παρὰ τὴν ἀλήθειαν
 ἐμοῦ κατεψεύσαντο· αὐτὴ δὲ ὑπῆρχε κοινή, ὁμοίως ἀμ-
 φοτέρων ἀργύριον κατατεθεικότων, καὶ μάλιστα ἤδει.
 διὰ ταύτην ἄπαντα τὰπραχθέντα ἡμῖν γεγένηται, καὶ
 οὐ λήσει οὐδὲν ἐν ταύτῃ. ἔργῳ ἂν ἄνισον εἶχον βασα- 17
 νισθείσης, ἀλλ' ἀπεικινδύνευον τοῦτο· πολὺ γὰρ περὶ
 πλείονος τούτου ἢ ἐμὲ φαίνεται ποιησαμένη, καὶ μετὰ
 μὲν τούτου ἐμὲ ἡδικηκνῖα, μετ' ἐμοῦ δ' οὐδεπώποτε εἰς
 τούτου ἔξαμαρτοῦσα. ἀλλ' ὅμως ἐγὼ μὲν εἰς ταύτην
 κατέφυγον, οὗτος δὲ οὐκ ἐπίστευσεν αὐτῇ.

Οὐκὸν δεῖ ὑμᾶς, ὃ βουλή, τηλικούτου ὄντος τοῦ 18
 κινδύνου, ῥᾶδιως ἀποδέχεσθαι τοὺς τούτου λόγους, ἀλλ'
 ἐνθυμουμένους ὅτι περὶ τῆς πατρίδος μοι καὶ τοῦ βίου
 ὁ ἀγὼν ἔστιν, ἐν ὑπολόγῳ ταύτας τὰς προκλήσεις ποιεί-
 σθαι. καὶ μὴ ζητεῖτε τούτων ἔτι μείζους πίστεις· οὐ γὰρ
 ἂν ἔχοιμι εἰπεῖν ἀλλ' ἢ ταύτας, ὡς οὐδὲν εἰς τούτου
 προουνοήθην. ἀγανακτῶ δ', ὃ βουλή, εἰ διὰ πόρνην καὶ 19
 p. 172—183.

δούλην ἀνθρώπου περι τῶν μερίστων εἰς κίνδυνον καθέ-
 στηκα, τί κακὸν πάποτε τὴν πόλιν ἢ αὐτὸν τοῦτον εἰρ-
 γασμένος, ἢ εἰς τίνα τῶν πολιτῶν ὀτιοῦν ἐξαμαρτῶν;
 οὐδὲν γὰρ ἐμοιγέ ἐστὶ τοιοῦτον πεπραγμένον, ἀλλ'
 ἀλογώτατον πάντων κινδυνεύω πολὺ μείζω συμφορᾶν
 20 ἑμαυτῷ διὰ τούτους ἐπαγαγέσθαι. πρὸς οὖν παιδῶν καὶ
 γυναικῶν καὶ θεῶν τῶν τόδε τὸ χωρίον ἐχόντων ἱκετεύω
 ὑμᾶς καὶ ἀντιβολᾶ, ἐλεήσατέ με, καὶ μὴ περιιδίητε ἐπὶ
 τούτῳ γενόμενον, μηδὲ ἀνηκέστῳ συμφορᾷ περιβάλλετε·
 οὐ γὰρ ἄξιός οὐτ' ἐγὼ φεύγειν τὴν ἑμαυτοῦ, οὔτε οὗτος
 τοσαύτην δίκην παρ' ἐμοῦ λαβεῖν ὑπὲρ ὧν φησιν ἡδικῆ-
 σθαι, οὐκ ἡδικημένος.

5.

ΥΠΕΡ ΚΑΛΛΙΟΥ
 ΓΕΡΟΣΤΙΑΣ ΑΠΟΛΟΓΙΑ.

Εἰ μὲν περὶ ἄλλου τινὸς ἢ τοῦ σώματος, ὃ ἄνδρες
 δικασταί, Καλλίας ἠγωνίζετο, ἐξήρκει ἂν μοι καὶ τὰ παρὰ
 τῶν ἄλλων εἰρημένα· νῦν δέ μοι δοκεῖ ἀσχερὸν εἶναι,
 ἱκετεύοντος καὶ δεομένου, καὶ φίλου ὄντος καὶ ἐμοὶ καὶ
 ἕως ἔζη τῷ πατρὶ, καὶ πολλῶν συμβολαίων ἡμῖν πρὸς
 ἀλλήλους γεγενημένων, μὴ βοηθῆσαι Καλλίᾳ τὰ δίκαια,
 2 ὅπως ἂν δύνωμαι. ἐνόμιζον μὲν οὖν οὕτω μετοικεῖν
 αὐτὸν ἐν ταύτῃ τῇ πόλει, ὥστε πολὺ πρότερον ἀγαθοῦ
 τινος τεύξεσθαι παρ' ὑμῶν ἢ ἐπὶ ταιαύταις αἰτίαις εἰς
 τοσοῦτον κίνδυνον καταστήσεσθαι· νῦν δὲ οἱ ἐπιβου-
 λεύοντες οὐχ ἤττον ἐπικίνδυνον ποιοῦσι τὸν βίον τοῖς
 μηδὲν ἀδικοῦσιν ἢ τοῖς πολλῶν κακῶν αἰτίοις οὖσιν.
 3 ὑμᾶς δὲ ἄξιον μὴ τοὺς μὲν τῶν θεραπόντων λόγους πι-
 στοὺς | νομίζειν, τοὺς δὲ τούτων ἀπίστοις, ἐνθυμου-
 μένους ὅτι Καλλίᾳ μὲν οὐδεὶς πάποτε οὐτ' ἰδιώτης ἐνε-

Reisk

κάλεσεν οὔτε ἄρχων, οἰκῶν δ' ἐν ταύτῃ τῇ πόλει πολλὰ
 μὲν ἀγαθὰ ὑμᾶς ἐποίησεν, οὐδεμίαν δὲ σχῶν αἰτίαν εἰς
 τοῦτο τῆς ἡλικίας ἀφίεται, οὔτοι δὲ ἐν ἅπαντι τῷ βίῳ
 μεγάλα ἡμαρτηκότες καὶ πολλῶν κακῶν πεπειραμένοι,
 ὥσπερ ἀγαθοῦ τινος αἰτιοὶ γεγενημένοι περὶ ἐλευθερίας
 νυνὶ ποιοῦνται τοὺς λόγους. καὶ οὐ θαυμάζω· ἴσασι 4
 γὰρ ὅτι, ἂν ψευδόμενοι ἐλεγχθῶσιν, οὐδὲν μείζον τῶν
 ὑπαρχόντων πείσονται, ἐὰν δὲ ὑμᾶς ἐξαπατήσωσι, τῶν
 παρόντων κακῶν ἔσονται ἀπηλλαγμένοι. καίτοι τοὺς
 τοιοῦτους οὔτε κατηγοροῦς οὔτε μάρτυρας πιστοὺς χοῆ
 νομίζειν εἶναι, οἵτινες αὐτοὶ μεγάλα κερδαίνοντες περὶ
 ἐτέρων ποιοῦνται τοὺς λόγους, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον ὅσοι
 τῷ δημοσίῳ βοηθοῦντες εἰς κινδύνους σφᾶς αὐτοὺς καθ-
 ιστᾶσιν. ἄξιον δέ μοι δοκεῖ εἶναι οὐ τούτων ἰδίου ἡγεῖ- 5
 σθαι τὸν ἀγῶνα, ἀλλὰ κοινὸν ἀπάντων τῶν ἐν τῇ πόλει·
 οὐ γὰρ τούτοις μόνοις εἰσὶ θεράποντες, ἀλλὰ καὶ τοῖς
 ἄλλοις ἅπασιν, οἱ πρὸς τὴν τούτων τύχην ἀποβλέποντες
 οὐκέτι σκέφονται ὅτι ἂν ἀγαθὸν εἰργασμένοι τοὺς δεσπό-
 τας ἐλεύθεροι γένοιοντο, ἀλλ' ὅ τι ψεῦδος περὶ αὐτῶν
 μηνύσαντες.

6.

ΚΑΤ' ΑΝΔΟΚΙΔΟΥ ΑΣΕΒΕΙΑΣ.

... ἔδησε τὸν ἵππον ἐκ τοῦ ῥόπτρου τοῦ ἱεροῦ ὡς ἀπο-
 διδούς, τῇ δ' ἐπιούσῃ νυκτὶ ὑφέλετο. οὗτος οὖν ὁ ταῦτα
 ποιήσας θανάτῳ τῷ ἀλγίστῳ ἀπέλετο, λιμῶ· πολλῶν
 γὰρ καὶ ἀγαθῶν αὐτῷ ἐπὶ τὴν τράπεζαν παρατιθεμένων
 ὄξειν ἐδόκει τοῦ ἄρτου καὶ τῆς μάξης κάκιστον, καὶ οὐκ
 ἠδύνατο ἐσθίειν. καὶ ταῦτα πολλοὶ ἡμῶν ἤκουον τοῦ
 ἱεροφάντου λέγοντος. δίκαιον οὖν μοι δοκεῖ εἶναι νῦν 3
 ἐπὶ τούτῳ τὰ τότε λεχθέντα ἀναμνησθαι, καὶ μὴ μόνον

p. 183—192.

τοὺς τούτου φίλους ὑπὸ τούτου καὶ τῶν τούτου λόγων ἀπόλλυσθαι, ἀλλὰ καὶ αὐτὸν τοῦτον ὑφ' ἐτέρου. ἀδύνατον δὲ καὶ ὑμῖν ἐστι, περὶ τοιούτου πράγματος φέρουσι τὴν ψῆφον, ἢ κατελεῆσαι ἢ καταχαρῖσασθαι Ἀνδοκίδῃ, ἐπισταμένοις ὅτι ἐναργῶς τῷ θεῷ τούτῳ τιμωρεῖτον τοὺς ἀδικούντας. ἐλπῖσαι οὖν χρὴ πάντα ἄνθρωπον ὄντα καὶ ἐαυτῷ καὶ ἐτέρῳ ἔσεσθαι. . . .

4 Φέρος γάρ, ἂν νυνὶ Ἀνδοκίδης ἀθῶος ἀπαλλαγῇ δι' ἡμᾶς ἐκ τοῦδε τοῦ ἀγῶνος καὶ ἔλθῃ κληρωσόμενος τῶν ἐννεα ἀρχόντων καὶ λάχῃ βασιλεύς, ἄλλο τι ἢ ὑπὲρ ἡμῶν καὶ θυσίας θύσει καὶ εὐχὰς εὔξεται κατὰ τὰ πάτρια, τὰ μὲν ἐν τῷ ἐνθάδε Ἐλευσίνι, τὰ δὲ ἐν τῷ Ἐλευσίνι ἱερῷ, καὶ τῆς ἑορτῆς ἐπιμελήσεται μυστηρίοις, ὅπως ἂν μηδεὶς
5 ἀδικῇ μηδὲ ἀσεβῇ περὶ τὰ ἱερά; καὶ τίνα γνώμην οἴεσθε ἔξειν τοὺς μύστας τοὺς ἀφικνουμένους, ἐπειδὴν ἴδωσι τὸν βασιλέα ὅστις ἐστὶ καὶ ἀναμνησθῶσι πάντα τὰ ἡσεβημένα αὐτῷ, ἢ τοὺς ἄλλους Ἕλληνας, οἱ ἔνεκα ταύτης τῆς ἑορτῆς. . . . ἢ θύειν εἰς ταύτην τὴν πανήγυριν βου-
6 λόμενοι ἢ θεωρεῖν; οὐδὲ γὰρ ἀγῶνος ὁ Ἀνδοκίδης οὔτε τοῖς ἔξω οὔτε τοῖς ἐνθάδε διὰ τὰ ἡσεβημένα. ἀναγκαίως γὰρ ἔχει ἀπὸ τῶν πολὺν διαφερόντων ἢ κακῶν ἢ ἀγαθῶν ἔργων τοὺς ποιήσαντας γινώσκεισθαι. ἔπειτα δὲ καὶ διώχλημε πόλεις πολλὰς ἐν τῇ ἀποδημίᾳ, Σικελίαν, Ἰταλίαν, Πελοπόννησον, Θετταλίαν, Ἑλλάσποντον, Ἰωνίαν, Κύπρον· βασιλέας πολλοὺς κεκολάκευεν, ᾧ ἂν ξυγγέ-
7 νηται, πλὴν τοῦ Συρακουσίου Διουσίλου. οὗτος δὲ ἢ πάντων εὐτυχέστατός ἐστιν ἢ πλεῖστον γνώμῃ διαφέρει τῶν ἄλλων, ὅς μόνος τῶν συγγενομένων Ἀνδοκίδῃ οὐκ ἐξηπατήθη ὑπ' ἀνδρὸς τοιούτου, ὅς τέχνην ταύτην ἔχει, τοὺς μὲν ἐχθροὺς μηδὲν ποιεῖν κακόν, τοὺς δὲ φίλους ὅτι ἂν δύνηται κακόν. ὥστε μὰ τὸν Δία οὐ ῥάδιόν ἐστιν ὑμῖν αὐτῷ οὐδὲν χαρισαμένους | παρὰ τὸ δίκαιον λαθεῖν

Reisk.

τοὺς Ἕλληνας. νῦν οὖν ὑμῖν ἐν ἀνάγκῃ ἐστὶ βουλευ- 8
σασθαι περὶ αὐτοῦ. εὐ γὰρ ἐπίστασθε, ὧ ἄνδρες Ἀθη-
ναῖοι, ὅτι οὐχ οἶόν τε ὑμῖν ἐστὶν ἅμα τοῖς τε νόμοις τοῖς
πατρίοις καὶ Ἀνδοκίδῃ χρῆσθαι, ἀλλὰ δυοῖν θάτερον,
ἢ τοὺς νόμους ἐξαλειπτέον ἐστὶν ἢ ἀπαλλακτέον τοῦ
ἀνδρός.

Εἰς τοσοῦτον δὲ τόλμης ἀφίεται, ὥστε καὶ λέγει περὶ 9
τοῦ νόμου, ὡς καθήρηται ὁ περὶ αὐτοῦ κείμενος καὶ ἔξε-
στιν αὐτῷ ἤδη εἰσιέναι εἰς τὴν ἀγορὰν καὶ εἰς τὰ ἱερά. . . .
ἂν ἔτι καὶ νῦν Ἀθηναίων ἐν τῷ βουλευτηρίῳ. καίτοι 10
Περικλέα ποτὲ φασὶ παραινέσαι ὑμῖν περὶ τῶν ἀσεβούν-
των, μὴ μόνον χρῆσθαι τοῖς γεγραμμένοις νόμοις περὶ
αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἀγράφοις, καθ' οὓς Εὐμολπίδαι
ἐξηγοῦνται, οὓς οὐδεὶς πῶ κύριος ἐγένετο καθελεῖν οὐδὲ
ἐτόλμησεν ἀντειπεῖν, οὐδὲ αὐτὸν τὸν θέντα Ἰσασιν·
ἠγεῖσθαι γὰρ ἂν αὐτοὺς οὕτως οὐ μόνον τοῖς ἀνθρώποις
ἀλλὰ καὶ τοῖς θεοῖς διδόναι δίκην. Ἀνδοκίδης δὲ τοσοῦ- 11
τον καταπεφρόνηκε τῶν θεῶν καὶ ὧν ἐκείνοις δεῖ τιμω-
ρεῖν, ὥστε πρὶν [μᾶλλον ἢ ἤττον] ἢ ἐπιδημημέναι δέκα
ἡμέρας ἐν τῇ πόλει προσεκαλέσατο δίκην ἀσεβείας πρὸς
τὸν βασιλέα, καὶ ἔλαχεν [Ἀνδοκίδης], καίπερ πεποιηκῶς
ἂ οὗτος πεποίηκε περὶ τοὺς θεούς, καὶ ἵνα μᾶλλον πρόσ-
σχητε τὸν νοῦν, φάσκων τὸν Ἀρχιππον ἀσεβεῖν περὶ τὸν
Ἐρμῆν τὸν αὐτοῦ πατρῶον. ὁ δὲ Ἀρχιππος ἠντιδίκει ἢ 12
μὴν τὸν Ἐρμῆν ὑγιᾶ τε καὶ ὄλον εἶναι, καὶ μηδὲν παθεῖν
ἂνπερ οἱ ἄλλοι Ἐρμαῖ· ὅμως μέντοι ἵνα μὴ ὑπὸ τούτου
τοιούτου ὄντος πράγματ' ἔχοι, δοὺς ἀργύριον ἀπηλλάγη.
καίτοι ὅποτε οὗτος παρ' ἐτέρου ἠξίωσε δίκην ἀσεβείας
λαβεῖν, ἢ που ἐτέρους γε παρὰ τούτου λαβεῖν δίκαιον
καὶ εὐσεβές ἐστιν.

Ἀλλὰ λέξει δεινὸν εἶναι, εἰ ὁ μὲν μηνυτῆς τὰ ἔσχατα 13
πέισεται, οἱ δὲ μηνυθέντες τῶν αὐτῶν ὑμῖν ἐπίτιμοι

p. 192-207.

ὄντες μεθέξουσι. καίτοι οὐχ ὑπὲρ αὐτοῦ ἀπολογήσεται, ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων κατηγορήσει. τοὺς μὲν οὖν ἄλλους οἱ ἐπιτάξαντες καταδέξασθαι ἀδικούσι, καὶ τοῦ αὐτοῦ ἀσεβήματος αἴτιοι εἰσιν· εἰ δ' ὑμεῖς αὐτοκράτορες ἦτε, καὶ ἐστὲ οἱ ἀφελόντες τὰς τιμωρίας τῶν θεῶν, ἀλλ' οὐχ οὗτοι αἴτιοι ἔσονται. ὑμεῖς οὖν μὴ βούλεσθε εἰς ὑμᾶς τὴν αἰτίαν ταύτην περιτρέψαι, ἐξὸν τὸν ἀδικούντα κολά-
 14 σασιν ἀπηλλάχθαι. ἔπειτα δ' ἐκεῖνοι μὲν ἀρνούσονται τὰ μεμνημένα, οὗτος δὲ ὁμολογεῖ ποιῆσαι. καίτοι καὶ ἐν Ἀρείῳ πάργῳ, ἐν τῷ σεμνοτάτῳ καὶ δικαιοτάτῳ δικαστηρίῳ, ὁμολογῶν μὲν ἀδικεῖν ἀποθνήσκει, ἐὰν δὲ ἀμφισβητῇ, ἐλέγχεται, καὶ ἀπολύεται οὐδὲν δόξας ἀδικεῖν. οὐκοῦν ὁμοίαν χρῆ γνώμην ἔχειν περὶ τε τῶν ἀρνούμε-
 15 νων καὶ περὶ τῶν ὁμολογούντων. δεινὸν δέ μοι δοκεῖ εἶναι· ἂν μὲν τις ἀνδρὸς σῶμα τρώσῃ, κεφαλὴν ἢ πρόσωπον ἢ χεῖρας ἢ πόδας, αὐτὸς μὲν κατὰ τοὺς νόμους τοὺς ἐξ Ἀρείου πάργου φεύξεται τὴν τοῦ ἀδικηθέντος πόλιν, καὶ ἐὰν κατῆ, ἐνδειχθεὶς θανάτῳ ζημιωθήσεται· ἐὰν δέ τις τὰ αὐτὰ ταῦτα ἀδικήσῃ τὰ ἀγάλματα τῶν θεῶν, οὐδ' αὐτῶν κωλύσετε τῶν ἱερῶν ἐπιβαίνειν ἢ εἰσιόντα τιμωρήσεσθε; καὶ μὲν δὴ τούτων καὶ δίκαιον καὶ ἀγαθόν ἐστιν ἐπιμελεῖσθαι, ὑφ' ὧν καὶ εὖ καὶ κακῶς
 16 δυνήσεσθε πάσχειν. φασὶ δὲ καὶ τῶν Ἑλλήνων πολλοὺς διὰ τὰ ἐνθάδε ἀσεβήματα ἐκ τῶν παρ' αὐτοῖς ἱερῶν ἐξείργειν. ὑμεῖς δὲ αὐτοὶ οἱ ἀδικηθέντες περὶ ἐλάττους
 17 ποιεῖσθε τὰ παρ' ὑμῖν νόμιμα ἢ ἕτεροι τὰ ὑμέτερα. τοσοῦτο δ' οὗτος Διαιγόρου τοῦ Μηλίου ἀσεβέστερος γεγένηται· ἐκεῖνος μὲν γὰρ λόγῳ περὶ τὰ ἀλλότρια ἱερά καὶ ἑορτὰς ἠσέβει, οὗτος δὲ ἔργῳ περὶ τὰ ἐν τῇ αὐτοῦ πόλει ὀργίξεσθαι οὖν χρῆ, ὧ ἀνδρες Ἀθηναῖοι, τοῖς ἀστοῖς ἀδικούσι μᾶλλον ἢ τοῖς ξένοις περὶ ταῦτα τὰ ἱερά· τὸ μὲν γὰρ ὡσπερ ἀλλότριόν ἐστιν ἀμάρτημα, τὸ δ' οἰκείον.

καὶ μὴ οὓς μὲν ἔχετε ἀδικούντας ἀφίετε, τοὺς δὲ φεύ- 18
 γοντας ζητεῖτε συλλαμβάνειν, ἐπιμηρύντοντες τάλαντον ἀργυρίου δώσειν τῷ ἀπάγοντι ἢ ἀποκτείναντι. εἰ δὲ μὴ, δόξετε τοῖς Ἑλλήσι κομπάζειν μᾶλλον ἢ τιμωρεῖσθαι βούλεσθαι. ἐπεδείξατο δὲ καὶ τοῖς Ἑλλήσιν ὅτι θεοὺς οὐ 19
 νομίζει. οὐ γὰρ ὡς δεδιῶς τὰ πεποιημένα, ἀλλ' ὡς θαρ-
 ρῶν, ναυκληρῶ ἐπιθέμενος τὴν θάλατταν ἔπλει. ὁ δὲ θεὸς ὑπήγρεν αὐτόν, ἵνα ἀφικόμενος εἰς τὰ ἀμαρτήματα ἐπὶ τῇ ἐμῇ προφάσει δόψῃ δίκην. ἐλπίζω μὲν οὖν αὐτόν 20
 καὶ δώσειν δίκην, θανμάσιον δὲ οὐδὲν ἂν μοι γένοιτο. οὐδὲ γὰρ ὁ θεὸς παραχορήμα κολάζει, ἀλλ' αὕτη μὲν ἐστὶν ἀνθρωπίνῃ δίκῃ. πολλαχόθεν δὲ ἔχω τεκμαιρόμενος εἰκάσειν, ὁρῶν καὶ ἑτέρους ἠσεβηκότας χρόνῳ δεδωκό-
 τας δίκην, καὶ τοὺς ἐξ ἐκείνων διὰ τὰ τῶν προγόνων ἀμαρτήματα. ἐν δὲ τούτῳ τῷ χρόνῳ δέη πολλὰ καὶ κιν-
 δύνους ὁ θεὸς ἐπιπέμπει τοῖς ἀδικούσιν, ὥστε πολλοὺς ἤδη ἐπιθυμῆσαι τελευτήσαντας τῶν κακῶν ἀπηλλάχθαι. ὁ δὲ θεὸς τέλος τούτων λυμηνάμενος τῷ βίῳ θάνατον ἐπέθηκε. σκέψασθε δὲ καὶ αὐτοῦ Ἀνδοκίδου τὸν βίον, 21
 ἅψ' οὐ ἠσέβηκε, καὶ εἰ τις τοιοῦτος ἕτερός ἐστιν. Ἀνδο-
 κίδης γὰρ ἐπειδὴ ἠμαρτεν, ἐξ ἐπιβολῆς εἰσαχθεὶς εἰς τὸ δικαστήριον, ἔδησεν ἑαυτὸν τιμησάμενος δεσμοῦ, εἰ μὴ παραδοῖη τὸν ἀκόλουθον· εὖ δ' ἤδει οὐ δυνησόμενος 22
 παραδοῦναι, ὅς διὰ τούτου καὶ τὰ τούτου ἀμαρτήματα ἀπέθανεν, ἵνα μὴ μνηστὴς γένοιτο. καίτοι πῶς οὐ θεῶν
 τις τὴν τούτου γνώμην διέφθειρεν, ὅς ῥᾶον ἠγῆσατο δεσμοῦ τιμησάσθαι ἢ ἀργυρίου ἐπ' ἐλπίδι τῇ αὐτῇ; ἐκ δ' 23
 οὖν τούτου τοῦ τιμήματος ἐδέδετο ἐγγὺς ἐναντιόν, καὶ ἐμήνυσε δεδεμένος κατὰ τῶν αὐτοῦ συγγενῶν καὶ φί-
 λων, ἀδείας δοθείσης αὐτῷ, εἰ δόξειε τάληθ' ἢ μνηῦσαι. καὶ τίνα αὐτὸν δοκεῖτε ψυχὴν ἔχειν, ὅποτε τὰ μὲν ἔσχατα καὶ τὰ αἰσχίστα ἐποίει μνηῦσων κατὰ τῶν ἑαυτοῦ φίλων,
 p. 207-222.

24 ἢ δὲ σωτηρία ἀφανῆς αὐτῷ; μετὰ δὲ ταῦτα, ἐπειδὴ ἀπε-
κτουῶς ἦν οὗς αὐτὸς ἔφη περὶ πλείστον ποιεῖσθαι, ἔδοξε
τάληθ' ἠμνηῦσαι καὶ ἐλύθη, καὶ προσεψηφίσασθε ὑμεῖς
αὐτὸν εἰργασθαι τῆς ἀγορᾶς καὶ τῶν ἱερῶν, ὥστε μὴδ'
ἀδικούμενον ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν δύνασθαι δίκην λαβεῖν.
25 οὐδεὶς γάρ πω, ἐξ ὅσου Ἀθῆναι ἀείμνηστοὶ εἰσιν, ἐπὶ
τοιαύτῃ αἰτία ἠτιμώθη. δικαίως· οὐδὲ γὰρ ἔργα τοιαῦτα
οὐδεὶς πω εἰργάσατο. καὶ τούτων πότερα τοὺς θεοὺς
26 χρῆ ἢ τὸ αὐτόματον αἰτιάσθαι; μετὰ δὲ ταῦτα ἐπλευσεν
ὡς τὸν Κιτιέων βασιλέα, καὶ προδιδούς ληφθεὶς ὑπ'
αὐτοῦ ἐδέθη, καὶ οὐ μόνον τὸν θάνατον ἐφοβέτο ἀλλὰ
καὶ τὰ καθ' ἡμέραν αἰκίσματα, οἴομενος τὰ ἀκρωτήρια
27 ζῶντος ἀποτιμηθήσεσθαι. ἀποδρᾶς δὲ ἐκ τούτου τοῦ
κινδύνου κατέπλευσεν εἰς τὴν ἑαυτοῦ πόλιν ἐπὶ τῶν τε-
τρακοσίων . . . θεὸς λήθην ἔδωκεν, ὥστε εἰς τοὺς ἡδι-
κημένους αὐτοὺς ἐπεθύμησεν ἀφικέσθαι. ἀφικόμενος δὲ
28 ἐδέθη καὶ ἠκίσθη, ἀπώλετο δὲ οὐχί, ἀλλ' ἐλύθη. ἔνθεν
δὲ ἐπλευσεν ὡς Εὐαγόραν τὸν Κύπρου βασιλεύοντα, καὶ
ἀδικήσας εἰρχθη. ἀποδρᾶς δὲ τούτου ἔφευγε μὲν τοὺς
ἐνθάδε θεοὺς, ἔφευγε δὲ τὴν ἑαυτοῦ πόλιν, ἔφευγε δὲ
εἰς οὗς τὸ πρῶτον ἀφίκοιτο τύπους. καίτοι τίς χάρις τῷ
βίῳ, κακοπαθεῖν μὲν πολλάκις, ἀναπαύσασθαι δὲ μὴδέ-
29 ποτε; καταπλεύσας δὲ ἐκείθεν δεῦρο ἐπὶ δημοκρατίας εἰς
τὴν αὐτοῦ πόλιν τοῖς μὲν πρυτάνεσιν ἔδωκε χρήματα,
ἵνα αὐτὸν προσαγάγοιεν ἐνθάδε, ὑμεῖς δ' αὐτὸν ἐξηλά-
σατε ἐκ τῆς πόλεως, τοῖς θεοῖς βεβαιοῦντες τοὺς νόμους
30 οὗς ἐψηφίσασθε. καὶ τὸν ἄνδρα οὐ δῆμος, οὐκ ὀλιγαρ-
χία, οὐ τύραννος, οὐ πόλις ἐθέλει δέξασθαι διὰ τέλους,
ἀλλὰ πάντα τὸν χρόνον, ἐξ ὅσου ἠσέβησεν, ἀλώμενος
διάγει, πιστεύων αἰεὶ μᾶλλον τοῖς ἀγνωστοῖς τῶν γνωρί-
μων διὰ τὸ ἡδικηκέναι οὗς μινώσκει. τὸ δὲ τελευταίου
γῆν ἀφικόμενος εἰς τὴν πόλιν δις ἐν τῷ αὐτῷ ἐνδέ-

δεικται. καὶ τὸ μὲν σῶμα αἰεὶ ἐν δεσμοῖς ἔχει, ἢ δὲ οὐσία 31
αὐτοῦ ἐλάττων ἐκ τῶν κινδύνων γίνεται. καίτοι ὅταν
τις τὸν αὐτοῦ βίον τοῖς ἐχθροῖς καὶ τοῖς συκοφάνταις
διανέμη, τοῦτ' ἔστι τὸ τὸν βίον βιοῦν ἀβίωτον. ἂ τού-
τῳ | ὁ θεὸς οὐκ ἐπὶ σωτηρία ἐπινοεῖν δίδωσιν, ἀλλὰ τι-
μωρούμενος τῶν γεγεννημένων ἀσεβημάτων. τὸ δὲ τε- 32
λευταῖον νυνὶ παραδέδωκεν αὐτὸν ὑμῖν χρῆσθαι ὅ τι ἐν
βούλησθε, οὐ τῷ μὴ ἀδικεῖν πιστεύων, ἀλλ' ὑπὸ δαι-
μονίου τινὸς ἀγόμενος ἀνάγκης. οὐκ οὐκ χρῆ μὰ τὸν Δία
οὔτε πρεσβύτερον ὄντα οὔτε νεώτερον, ὄρωντας Ἀνδο-
κίδην ἐκ τῶν κινδύνων σωζόμενον, συνειδότας αὐτῷ
ἔργα ἀνόσια εἰργασμένῳ, ἀθεωτέρους γίνεσθαι, ἐνθ-
μουμένους ὅτι ἡμῖς ὁ βίος βιῶναι κρείττων ἀλύπῳ
ἔστιν ἢ διπλάσιος λυπονέμενῳ, ὥσπερ οὗτος.

Εἰς τοσοῦτον δὲ ἀναισχυντίας ἀφίεται, ὥστε καὶ 33
παρασκευάζεται τὰ πολιτικὰ πράττειν καὶ ἤδη δημη-
γορεῖ καὶ ἐπιτιμᾷ καὶ ἀποδοκιμάζει τῶν ἀρχόντων τισί,
καὶ συμβουλεύει εἰς τὴν βουλὴν εἰσιῶν περὶ θυσιῶν καὶ
προσόδων καὶ εὐχῶν καὶ μαντείων. καίτοι τούτῳ πειθό-
μενοι πόλοις θεοῖς ἠγγέσεσθε κεχαρισμένα ποιεῖν; μὴ
γὰρ οἴεσθε, ὡς ἄνδρες δικασταί, εἰ ὑμεῖς βούλεσθε τὰ
τούτῳ πεποιημένα ἐπιλαθέσθαι, καὶ τοὺς θεοὺς ἐπιλή-
σεσθαι. ἀξιῶ δὲ οὐχ ὡς ἡδικηκῶς ἡσυχίαν ἔχων πολι- 34
τεύεσθαι, ἀλλ' ὥσπερ αὐτὸς ἐξευρῶν τοὺς τὴν πόλιν
ἀδικήσαντας, οὕτω διανοεῖται, καὶ παρασκευάζεται ὅπως
ἐτέρων μείζον δυνήσεται, ὥσπερ οὐ διὰ πρόβητα καὶ
ἀσχολίαν τὴν ὑμετέραν οὐ δεδωκῶς ὑμῖν δίκην, εἰς οὗς
νῦν ἀμαρτάνων οὐ λανθάνει, ἀλλ' ἅμα ἐξελεγχθήσεται
τε καὶ δώσει δίκην.

Ἰσχυριεῖται δὲ καὶ τούτῳ τῷ λόγῳ· ἀναγκαίως γὰρ 35
ἔχω ὑμᾶς διδάσκειν ἅ οὗτος ἀπολογήσεται, ἵν' ἀκούσαντες
παρ' ἀμφοτέρων ἄμεινον διαγνώτε. φησὶ γὰρ ἀγαθὰ
p. 222—223

μεγάλα ποιῆσαι τὴν πόλιν μὴνύσας καὶ ἀπαλλάξας δέους
καὶ ταραχῆς τῆς τότε. τίς δὲ τῶν μεγάλων κακῶν αἴτιος
36 ἐγένετο; οὐκ αὐτὸς οὗτος, ποιήσας ἃ ἐποίησεν; εἴτα
τῶν μὲν ἀγαθῶν δεῖ τούτῳ χάριν εἰδέναι, ὅτι ἐμήνυσε,
μισθὸν ὑμῶν αὐτῷ διδόντων τὴν ἄδειαν, τῆς δὲ ταρα-
χῆς καὶ τῶν κακῶν ὑμεῖς αἰτιοὶ ἐστέ, ὅτι ἐξηγεῖτε τοὺς
ἡσεβηκότας; οὐ δῆπουθεν, ἀλλ' αὐτὸ τοῦτου τούναν-
τίον ἐτάραξε μὲν οὗτος τὴν πόλιν, κατεστήσατε δ' ὑμεῖς.
37 Πυνθάνομαι δ' αὐτὸν μέλλειν ἀπολογῆσεσθαι ὡς αἱ
συνθῆκαι καὶ αὐτῷ εἰσι, καθάπερ καὶ τοῖς ἄλλοις Ἀθη-
ναίοις. καὶ τοῦτο πρόσχημα ποιούμενος οἴεται πολλοὺς
ὑμῶν, δεδιότας μὴ λύσητε τὰς συνθήκας, αὐτοῦ ἀπο-
38 ψηφιεῖσθαι. ὡς οὖν οὐδὲν προσήκει Ἀνδοκίδῃ τῶν συν-
θηκῶν, περὶ τούτου λέξω, οὔτε μὰ τὸν Δία τῶν πρὸς
Λακεδαιμονίους, ἃς ὑμεῖς συνέθεσθε, οὔτε ὧν πρὸς
τοὺς ἐν τῷ ἄστει οἱ ἐκ Πειραιῶς. οὐδενὶ γὰρ ἡμῶν το-
σοῦταν ὄντων τὰ αὐτὰ ἁμαρτήματα οὐδ' ὅμοια ἦν τοῖς
39 Ἀνδοκίδου, ὥστε καὶ τοῦτον ἡμῶν ἀπολαύσαι. ἀλλ' οὐ
μὲν δὴ ἔνεκά γε τούτου διαφερόμενοι, ἐπειδὴ καὶ τούτῳ
μετέδομεν τῶν συνθηκῶν, τότε διηλλάγημεν. οὐ γὰρ
ἐνεκα ἑνὸς ἀνδρὸς ἀλλ' ἐνεκα ἡμῶν τῶν ἐξ ἄστεος καὶ ἐκ
Πειραιῶς αἱ συνθῆκαι ἐγένοντο καὶ οἱ ὄρκιοι, ἐπεὶ τοι
δεινὸν ἂν εἴη, εἰ περὶ Ἀνδοκίδου ἀποδημοῦντος αὐτοὶ
ἐνδημοῦντες ἐπεμελήθημεν, ὅπως ἐξαλειφθῆι αὐτῷ
40 τὰ ἁμαρτήματα. ἀλλὰ Λακεδαιμόνιοι γὰρ ἐν ταῖς πρὸς
αὐτοὺς συνθήκαις ἐπεμελήθησαν Ἀνδοκίδου, ὅτι ἐπα-
θον ἀγαθόν τι ὑπ' αὐτοῦ; ἀλλ' ὑμεῖς ἐπεμελήθητέ γε
αὐτοῦ; ἀντὶ ποίας εὐεργεσίας; ὅτι πολλάκις δι' ὑμᾶς
41 ὑπὲρ τῆς πόλεως ἐκινδύνευσεν; οὐκ ἔστιν, ὃ ἄνδρες
Ἀθηναῖοι, τούτῳ ἀληθῆς αὐτῇ ἢ ἀπολογία, μηδ' ὑμεῖς
ἐξαπατᾶσθε. οὐ γὰρ τοῦτο λύνει ἐστὶ τὰ συγκείμενα, εἰ
Ἀνδοκίδῃς ἐνεκα τῶν ἰδίων ἁμαρτημάτων δίδωσι δίκην,

ἀλλ' ἐάν τις ἐνεκα τῶν δημοσίων συμφορῶν ἰδίᾳ τινα
τιμωρῆται.

Ἴσως οὖν καὶ Κηφισίου ἀντικατηρορήσει, καὶ ἔξει 42
ὅ τι λέγειν. τὰ γὰρ ἀληθῆ χρη λέγειν. ἀλλ' ὑμεῖς οὐδ' ἂν
δύνασθε τῇ αὐτῇ ψήφῳ τὸν τε ἀπολογοῦμενον καὶ τὸν
κατηροροῦντα κολάσαι. ἀλλὰ νῦν μὲν περὶ τούτου και-
ρός ἐστὶ γινῶναι τὰ δίκαια, ἕτερος δὲ ἔξει Κηφισίῳ καὶ
ἡμῶν ἐκάστῳ, ἂν οὗτος νῦν | μεμνήσεται. μὴ οὖν καὶ
δι' ἑτέραν ὁργὴν τοῦτου ἀδικοῦντος νῦν ἀποψηφίσησθε.

Ἀλλὰ λέξει ὅτι μνηστῆς ἐγένετο, καὶ ἕτερος οὐδεὶς 43
ὑμῖν ἐθελήσει μνηνεῖν, ἐάν κολάξητε. Ἀνδοκίδῃς δὲ
ἔχει τὰ μνηστρα παρ' ὑμῶν, σώσας τὴν αὐτοῦ ψυχὴν
ἐτέρων διὰ ταῦτα ἀποθανόντων. τῆς μὲν οὖν σωτηρίας
ὑμεῖς τούτῳ αἰτιοὶ ἐστέ, τῶν δὲ κακῶν τῶνδε καὶ τῶν
κινδύνων αὐτὸς ἑαυτῷ, παραβὰς τὰ δόγματα καὶ τὴν
ἄδειαν ἐφ' ἣ μνηστῆς ἐγένετο. οὐκ οὖν ἐξουσίαν χρη 44
ποιεῖν τοῖς μνησταῖς ἀδικεῖν (ἀρκεῖ γὰρ τὰ πεποιημένα),
ἀλλὰ παραβαίνοντας κολάζειν. καὶ οἱ μὲν ἄλλοι μνη-
σταί, ὅποσοι ἐπ' αἰσχροῖς αἰτίαις ἐξεληλεγμένοι σφᾶς αὐ-
τοῖς ἐμήνυσαν, ἐν γοῦν ἐπίστανται, μὴ ἐνοχλεῖν τοῖς
ἡδικημένοις, ἡγούμενοι ἀποδημοῦντες μὲν ἀθῶοι καὶ
ἐπίτιμοι δόξειν εἶναι, ἐπιδημοῦντες δὲ παρὰ τοῖς πολί-
ταις τοῖς ἡδικημένοις πονηροὶ δόξειν καὶ ἀσεβεῖς εἶναι.
ὁ γοῦν πάντων πονηρότατος Βάτραχος πλὴν τούτου, γε- 45
νόμενος ἐπὶ τῶν τριάκοντα μνηστῆς καὶ οὐσῶν αὐτῷ
συνθηκῶν καὶ ὄρκων καθάπερ τοῖς Ἐλευσινίοθεν, δεῖ-
σας ὑμῶν οὓς ἡδίκησεν, ἐν ἑτέρῳ πόλει ἦκει. Ἀνδοκίδῃς
δὲ καὶ αὐτοὺς τοὺς θεοὺς ἀδικήσας περὶ ἐλάττονος αὐ-
τοῦς ἔθετο, εἰσιῶν εἰς τὰ ἱερά, ἢ Βάτραχος τοὺς ἀνθρώ-
πους. ὅστις οὖν καὶ πονηρότερος καὶ ἁμαθέστερος Βα-
τράχου ἐστὶ, πάνυ δεῖ ἀγαπητῶς ὑφ' ὑμῶν αὐτὸν
σωθῆναι.

46 Φέρε δὴ, εἰς τί σκεψαμένους χρὴ ὑμᾶς Ἀνδοκίδου ἀποψηφίσασθαι; πότερον ὡς στρατιώτης ἀγαθός; ἀλλ' οὐδεπώποτ' ἐκ τῆς πόλεως ἐστρατεύσατο, οὔτε ἱππεύς οὔτε ὀπλίτης, οὔτε τριήραρχος οὔτ' ἐπιβάτης, οὔτε πρὸ τῆς συμφορᾶς οὔτε μετὰ τὴν συμφορὰν, πλέον ἢ τεττα-
 47 ράκοντα ἔτη γεγονώς. καίτοι ἕτεροι φεύγοντες ἐν Ἑλλησπόντῳ συννετριζάρχουν ὑμῖν. ἀναμνήσθητε δὲ καὶ αὐτοὶ ἐξ ὄσων κακῶν καὶ πολέμου ὑμᾶς αὐτοὺς περιποιήσατε καὶ τὴν πόλιν, πολλὰ μὲν τοῖς σώμασι πονήσαντες, πολλὰ δὲ ἀναλώσαντες χρήματα καὶ ἰδίᾳ καὶ δημοσίᾳ, πολλοὺς δὲ καὶ ἀγαθοὺς τῶν πολιτῶν καταθάψαντες διὰ τὸν γενόμενον πόλεμον. Ἀνδοκίδης δὲ ἀπαθῆς τούτων τῶν κακῶν γενόμενος . . . εἰς τὴν σωτηρίαν τῆ πατρίδι, ἀξιοὶ νυνὶ μετέχειν τῆς πόλεως, ἀσεβῶν ἐν αὐτῇ. ἀλλὰ πλουτῶν γὰρ καὶ δυνάμενος τοῖς χρήμασι καὶ βασιλευσῖν ἐξενωμένος καὶ τυράννοισ; ἢ νυνὶ κομπάσει, ἐπιστάμενος τοὺς ὑμετέροους τρόπους. ποῖαν
 49 εἰσφορὰν τούτῳ ἀγαθὸν γίνονται, καὶ ἐπιστάμενος ἐν πολλῷ σάλῳ καὶ κινδύνῳ τὴν πόλιν γινομένην, ναυκληρῶν οὐκ ἐτόλμησεν ἐπαρθεῖς σίτον εἰσάγων ἀφελῆσαι τὴν πατρίδα. ἀλλὰ μέτοικοι μὲν καὶ ξένοι ἔνεκα τῆς μετοικίας ἀφέλουν τὴν πόλιν εἰσάγοντες· σὺ δὲ τί καὶ ἀγαθὸν ποιήσας, ὦ Ἀνδοκίδη, ποῖα ἀμαρτήματα ἀνακαλεσάμενος, ποῖα τροφεῖα ἀνταποδοὺς
 50 . . . Ἀθηναῖοι, μνήσθητε τὰ πεποιημένα Ἀνδοκίδη, ἐνθυμήθητε δὲ καὶ τῆς ἐορτῆς, δι' ἣν ὑπὸ τῶν πολλῶν προϋτιμήθητε. ἀλλ' ἐστὲ γὰρ ὑπὸ τῶν τούτου ἀμαρτημάτων ἤδη καταπλήγεις διὰ τὸ πολλάκις ἰδεῖν καὶ ἀκοῦσαι, ὥστε οὐδὲ τὰ δεινὰ ἔτι δεινὰ δοκεῖ ὑμῖν εἶναι. ἀλλὰ προσέχετε τὸν νοῦν, δοκεῖτω δ' ὑμῖν ἡ γνώμη ὀρθῶν ἢ οὕτως ἐποίει,
 51 καὶ διαγνώσεσθε ἄμεινον. οὗτος γὰρ ἐνθὺς στολήν, μιμούμενος τὰ ἱερὰ ἐπεδείκνυε τοῖς ἀμνήτοις καὶ εἶπε τῇ

Reisk.

φωσῆ τὰ ἀπόρρητα, τῶν δὲ θεῶν, οὓς ἡμεῖς θεοὺς νομίζομεν καὶ θεραπεύοντες καὶ ἀγνεύοντες θύομεν καὶ προσευχόμεθα, τούτους περιέκοψε. καὶ ἐπὶ τούτοις ἱερειαὶ καὶ ἱερεῖς σπάντες κατηράσαντο πρὸς ἐσπέραν καὶ φοινικίδας ἀνέσεισαν, κατὰ τὸ νόμιμον τὸ παλαιὸν καὶ ἀρχαῖον. ὁμολόγησε δὲ οὗτος ποιῆσαι. ἔτι δὲ παρελ-
 52 θῶν τὸν νόμον ὃν ὑμεῖς ἔθεσθε, εἴργεσθαι τῶν ἱερῶν αὐτὸν ὡς ἀλιτήριον ὄντα, ταῦτα πάντα βιασάμενος εἰσελήλυθεν ἡμῶν εἰς τὴν πόλιν, καὶ ἔθυσεν ἐπὶ τῶν βωμῶν ὧν οὐκ ἔξην αὐτῷ, καὶ ἀπήντα τοῖς ἱεροῖς περὶ ἃ ἠσέβησεν, εἰσήλθεν εἰς τὸ Ἐλευσίνιον, ἐχερσίψατο ἐκ
 | τῆς ἱερᾶς χέρυμβος. τίνα χρὴ ταῦτα ἀνασχέσθαι; ποῖον
 53 φίλον, ποῖον συγγενῆ, ποῖον δικαστὴν χρὴ τούτῳ χαρισάμενον κρύβδην φανερωῶς τοῖς θεοῖς ἀπέχθεσθαι; νῦν οὖν χρὴ νομίζειν τιμωρομένους καὶ ἀπαλλακτομένους Ἀνδοκίδου τὴν πόλιν καθαίρειν καὶ ἀποδιοπομπείσθαι καὶ φαρμακὸν ἀποπέμπειν καὶ ἀλιτηρίου ἀπαλλάττεσθαι, ὡς ἐν τούτων οὗτός ἐστι.

Βούλομαι τοίνυν εἰπεῖν ἃ Διοκλῆς ὁ Ζακόρου τοῦ
 54 ἱεροφάντου, πάππος δὲ ἡμέτερος, συνεβούλευσε βουλευομένοις ὑμῖν ὅ τι δεῖ χρῆσθαι Μεγαρεῖ ἀνδρὶ ἠσεβηκότι. κελυόντων γὰρ ἑτέρων ἄκριτον παραχρημα ἀποκτείνειν, παρήνεσε κρῖναι τῶν ἀνθρώπων ἔνεκα, ἵνα ἀκούσαντες καὶ ἰδόντες σωφρονέστεροι οἱ ἄλλοι ὦσι, τῶν δὲ θεῶν ἔνεκα οἰκοθεῖν ἕκαστον, ἃ δεῖ τὸν ἀσεβοῦντα παθεῖν, αὐτὸν παρ' ἑαυτῷ κεραικότα εἰς τὸ δικαστήριον εἰσιέναι. καὶ ὑμεῖς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, (ἐπίστασθε
 55 γὰρ ἃ δεῖ ποιῆσαι) μὴ ἀναπεισθῆτε ὑπὸ τούτου. φανερωῶς ἔχετε αὐτὸν ἀσεβοῦντα· εἰδετε, ἠκούσατε τὰ τούτου ἀμαρτήματα. ἀντιβολήσει καὶ ἱκετεύσει ὑμᾶς· μὴ ἐλεεῖτε· οὐ γὰρ οἱ δικαίως ἀποθνήσκοντες ἀλλ' οἱ ἀδίκως ἄξιοι εἰσὶν ἐλεεῖσθαι.

p. 243—257.

4*

7.

ΑΡΕΟΠΑΓΙΤΙΚΟΣ
ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΣΗΚΟΥ ΑΠΟΛΟΓΙΑ.

Πρότερον μὲν, ὦ βουλή, ἐνόμιζον ἐξεῖναι τῷ βου-
λομένῳ, ἤσυχίαν ἄροντι, μήτε δίκας ἔχειν μήτε πράγ-
ματα· νυνὶ δὲ οὕτως ἀπροσδοκῆτοις αἰτίαις καὶ πονη-
ροῖς συκοφάνταις περιπέπτωκα, ὥστ' εἰ πως οἶόν τε,
δοκεῖ μοι δεῖν καὶ τοὺς μὴ γερονότας ἤδη δεδιέναι περὶ
τῶν μελλόντων ἔσσεσθαι· διὰ γὰρ τοὺς τοιούτους οἱ κίν-
δυνοι κοινοὶ γίνονται καὶ τοῖς μὴδὲν ἀδικοῦσι καὶ τοῖς
2 πολλὰ ἡμαρτηκόσιν. οὕτω δ' ἄπορος ὁ ἄγων μοι καθέ-
στηκεν, ὥστε ἀπεγράφην τὸ μὲν πρῶτον ἐλαίαν ἐκ τῆς
γῆς ἀφανίζειν, καὶ πρὸς τοὺς ἐωνημένους τοὺς καρπούς
τῶν μοριῶν πυνθανόμενοι προσήεσαν· ἐπειδὴ δ' ἐκ
τούτου τοῦ τρόπου ἀδικοῦντά με οὐδεν εὐρεῖν ἐδυνή-
θησαν, νυνὶ με σηκὸν φασιν ἀφανίζειν, οἴομενοι ἐμοὶ
μὲν ταύτην τὴν αἰτίαν ἀπορωτάτην εἶναι ἀπελέγξαι, αὐ-
3 τοῖς δὲ ἐξεῖναι μᾶλλον ὅ τι ἂν βούλωνται λέγειν. καὶ δεῖ
με, περὶ ὧν οὗτος ἐπιβεβουλευκῶς ἦκει, ἅμ' ὑμῖν τοῖς
διαγνωσομένοις περὶ τοῦ πράγματος ἀκούσαντα καὶ περὶ
τῆς πατρίδος καὶ περὶ τῆς οὐσίας ἀγωνίσασθαι. ὅμως δὲ
4 πειράσομαι ἐξ ἀρχῆς ὑμᾶς διδάξαι. Ἦν μὲν γὰρ τοῦτο
Πεισάνδρου τὸ χωρίον, δημευθέντων τῶν ὄντων δ' ἐκεί-
νου Ἀπολλόδωρος ὁ Μεγαρεὺς δωρεὰν παρὰ τοῦ δήμου
λαβὼν τὸν μὲν ἄλλον χρόνον ἐγεώργει, ὀλίγῳ δὲ πρὸ
τῶν τριάκοντα Ἀντικλῆς παρ' αὐτοῦ πριάμενος ἐξεμί-
σθωσεν· ἐγὼ δὲ παρ' Ἀντικλέους εἰρήνης οὔσης ἑωνού-
5 μην. ἠγοῦμαι τοίνυν, ὦ βουλή, ἐμὸν ἔργον ἀποδείξαι
ὡς, ἐπειδὴ τὸ χωρίον ἐκτησάμην, οὐτ' ἐλαία οὔτε σηκὸς
ἐνῆν ἐν αὐτῷ. νομίζω γὰρ τοῦ μὲν προτέρου χρόνου,
οὐδ' εἰ πάλαι ἐνήσαν μυρία, οὐκ ἂν δικαίως ζημιού-

Reisk.

σθαι· εἰ γὰρ μὴ δι' ἡμᾶς εἰσιν ἠφανισμένοι, οὐδὲν προσ-
ῆκει περὶ τῶν ἀλλοτρίων ἡμαρτημάτων ὡς ἀδικοῦντας
κινδυνεύειν. πάντες γὰρ ἐπίστασθε ὅτι ὁ πόλεμος καὶ 6
ἄλλων πολλῶν αἴτιος κακῶν γεγένηται, καὶ τὰ μὲν
πύρρω ὑπὸ Λακεδαιμονίων ἐτέμνετο, τὰ δ' ἐγγυὲς ὑπὸ
τῶν φίλων διηρπάζετο· ὥστε πῶς ἂν δικαίως ὑπὲρ τῶν
τῆ πόλει γεγενημένων συμφορῶν ἐγὼ νυνὶ δίκην δι-
δοίην; ἄλλως τε καὶ τοῦτο τὸ χωρίον ἐν τῷ πολέμῳ δη-
μευθὲν ἄπρακτον ἦν πλείον ἢ τρία ἔτη. οὐ θαυμαστὸν 7
δ' εἰ τότε τὰς | μορίας ἐξέκοπτον, ἐν ᾧ οὐδὲ τὰ ἡμέτερά
αὐτῶν φυλάττειν ἠδυνάμεθα. ἐπίστασθε δέ, ὦ βουλή,
ὅσοι μάλιστα τῶν τοιούτων ἐπιμελεῖσθε, πολλὰ ἐν ἐκεί-
νῳ τῷ χρόνῳ δασέα ὄντα ἰδίαις καὶ μορίαις ἐλαίαις, ὧν
νῦν τὰ πολλὰ ἐκκέκοπται καὶ ἡ γῆ ψιλὴ γεγένηται· καὶ
τῶν αὐτῶν καὶ ἐν τῇ εἰρήνῃ καὶ ἐν τῷ πολέμῳ κεκτημέ-
νων οὐκ ἀξιοῦτε παρ' αὐτῶν, ἐτέρων ἐκκοφάντων, δίκην
λαμβάνειν. καίτοι εἰ τοὺς διὰ παντὸς τοῦ χρόνου γεωρ- 8
γούντας τῆς αἰτίας ἀφίετε, ἢ που χρὴ τοὺς γ' ἐν τῇ εἰ-
ρήνῃ πριάμενους ἀφ' ὑμῶν ἀζημίους γενέσθαι.

Ἄλλὰ γάρ, ὦ βουλή, περὶ μὲν τῶν πρότερον γεγε- 9
νημένων πολλὰ ἔχων εἰπεῖν ἱκανὰ νομίζω τὰ εἰρημμένα·
ἐπειδὴ δ' ἐγὼ παρέλαβον τὸ χωρίον, πρὶν ἡμέρας πέντε
γενέσθαι, ἀπεμίσθωσα Καλλιστράτῳ, ἐπὶ Πυθοδώρου
ἄρχοντος· ὃς δύο ἔτη ἐγεώργησεν, οὔτε ἰδίαν ἐλαίαν 10
οὔτε μορίαν οὔτε σηκὸν παραλαβών. τρίτῳ δὲ ἔτει Δη-
μήτριος οὐτοσί εἰργάσατο ἐνιαυτόν· τῷ δὲ τετάρτῳ Ἀλ-
κία Ἀντισθένους ἀπελευθέρῳ ἐμίσθωσα, ὃς τέθνηκε
ταῦτα τρία ἔτη. ὁμοίως καὶ Πρωτέας ἐμίσθώσατο. Καί
μοι δεῦρο ἴτε μάρτυρες.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Ἐπειδὴ τοίνυν ὁ χρόνος οὗτος ἐξῆκει, αὐτὸς γεωρ- 11
γῶ. φησὶ δὲ ὁ κατηγορὸς ἐπὶ Σουινιάδου ἄρχοντος σηκὸν

ὑπ' ἐμοῦ ἐκκεκρόφθαι. ὑμῖν δὲ μεμαρτυρήκασιν οἱ πρό-
τερον ἐργαζόμενοι καὶ πολλὰ ἔτη παρ' ἐμοῦ μεμισθω-
μένοι μὴ εἶναι σηκόν ἐν τῷ χωρίῳ. καίτοι πῶς ἂν τις
φανερωτέως ἐξελέγξειε ψευδόμενον τὸν κατήγορον;
οὐ γὰρ οἶόν τε, ἂ πρότερον μὴ ἦν, ταῦτα τὸν ὕστερον
ἐργαζόμενον ἀφανίζειν.

- 12 Ἐγὼ τοίνυν, ὦ βουλή, ἐν μὲν τῷ τέως χρόνῳ, ὅσοι
με φάσκειεν δεινὸν εἶναι καὶ ἀκριβῆ καὶ οὐδὲν ἂν εἰκῆ
καὶ ἀλογίστως ποιῆσαι, ἠγανάκτουν ἂν, αἰρούμενος μάλ-
λον λέγεσθαι ὡς μοι προσῆκε· νῦν δὲ πάντας ἂν ὑμᾶς
βουλοίμην περὶ ἐμοῦ ταύτην τὴν γνώμην ἔχειν, ἵνα
ἠγῆσθὲ με σκοπεῖν, εἴπερ τοιούτοις ἔργοις ἐπεχείρουν,
καὶ ὅτι κέρδος ἐγίνετο τῷ ἀφανίσαντι καὶ ἦτις ζημία τῷ
ποιήσαντι, καὶ τί ἂν λαθῶν διεπραξάμην καὶ τί ἂν φανε-
13 ρὸς γενόμενος ὑφ' ὑμῶν ἐπασχον. πάντες γὰρ ἄνθρωποι
τὰ τοιαῦτα οὐχ ὕβρεως ἀλλὰ κέρδους ἕνεκα ποιοῦσι· καὶ
ὑμᾶς εἰκὸς οὕτω σκοπεῖν, καὶ τοὺς ἀντιδίκους ἐκ τούτων
τὰς κατηγορίας ποιεῖσθαι, ἀποφαίνοντας ἦτις ἀφέλεια
14 τοῖς ἀδικήσασιν ἐγίνετο. οὗτος μὲντοι οὐκ ἂν ἔχοι ἀπο-
δεῖξαι οὐθ' ὡς ὑπὸ πενίας ἠναγκάσθην τοιούτοις ἔργοις
ἐπιχειρεῖν, οὐθ' ὡς τὸ χωρίον μοι διαφθείρεται τοῦ ση-
κοῦ ὄντος, οὐθ' ὡς ἀμπέλοις ἐμποδῶν ἦν, οὐθ' ὡς οὐ-
κίας ἐγγύς, οὐθ' ὡς ἐγὼ ἄπειρος τῶν παρ' ὑμῖν κινδύ-
νων, εἴ τι τούτων ἐπραττον. . . πολλὰς ἂν καὶ μεγάλας
15 ἔμαντῶ ζημίας γενομένας ἀποφῆναιμι· ὅς πρῶτον μὲν
μεθ' ἡμέραν ἐξέκοπτον τὸν σηκόν, ὥσπερ οὐ πάντας λα-
θεῖν δεόν, ἀλλὰ πάντας Ἀθηναίους εἰδέναί. καὶ εἰ μὲν
αἰσχρὸν ἦν μόνον τὸ πρῶγμα, ἴσως ἂν τις τῶν παριόν-
των ἠμέλησε· νῦν δ' οὐ περὶ αἰσχύνης ἀλλὰ τῆς μεγί-
16 στης ζημίας ἐκινδύνευον. πῶς δ' οὐκ ἂν ἦν ἀθλιώτατος
ἀνθρώπων ἀπάντων, εἰ τοὺς ἔμαντοῦ θεράποντας μη-
κέτι δούλους ἔμελλον ἔξειν ἀλλὰ δεσπότης τὸν λοιπὸν

βίον, τοιοῦτον ἔργον συνειδότας; ὥστε εἰ καὶ τὰ μέγιστα
εἰς ἐμὲ ἐξημάρτανον, οὐκ ἂν οἶόν τε ἦν δίκην με παρ'
αὐτῶν λαμβάνειν· εὐ γὰρ ἂν εἰδείην ὅτι ἐπ' ἐκείνοις ἦν
καὶ ἐμὲ τιμωρήσασθαι καὶ αὐτοῖς μὴνύσασθαι ἐλευθέρους
γενέσθαι. ἔτι τοίνυν εἰ τῶν οἰκείων παρέστη μοι μηδὲν 17
φροντίζειν, πῶς ἂν ἐτόλμησα τοσούτων μεμισθωμένων
καὶ ἀπάντων συνειδότην ἀφανίσει τὸν σηκόν βραχέος
μὲν κέρδους ἕνεκα, προθεσμίας δὲ οὐδεμιᾶς οὔσης τῷ
κινδύνῳ τοῖς εἰργασμένοις ἅπασιν τὸ χωρίον ὁμοίως προσ-
ῆκον εἶναι σφῶν τὸν σηκόν, ἵν' εἰ τις αὐτοὺς ἠτιᾶτο,
εἶχον ἀνευρεθῆναι ὅτῳ παρέδοσαν. νῦν δὲ καὶ ἐμὲ ἀπολύ-
σαντες φαίνονται, καὶ σφᾶς αὐτοὺς, εἴπερ ψεύδονται,
μετόχους τῆς αἰτίας καθιστάντες. εἰ τοίνυν καὶ ταῦτα 18
παρεσκευασάμην, πῶς ἂν οἶός τ' ἦν πάντας πείσαι [τοὺς
παριόντας, ἢ] τοὺς γείτονας, οἳ οὐ μόνον ἀλλήλων ταῦτ'
ἴσασιν ἂ πᾶσιν ὁρᾶν ἔξεστιν, ἀλλὰ καὶ περὶ ὧν ἀποκρυ-
πτόμενοι οἰόμεθα μηδένα εἰδέναί, καὶ περὶ ἐκείνων πυν-
θάνονται; ἐμοὶ τοίνυν τούτων οἱ μὲν φίλοι οἱ δὲ διάφοροι
περὶ τῶν ἐμῶν τυγχάνουσιν ὄντες. οὐς ἐχρῆν τοῦτον πα- 19
ρασχέσθαι μάρτυρας, καὶ μὴ μόνον οὕτως τολμηρὰς κα-
τηγορίας ποιεῖσθαι· ὅς φησιν ὡς ἐγὼ μὲν παρῆσθήκειν,
οἱ δ' οἰκείται ἐξέτεμνον τὰ πρέμνα, ἀναθέμενος δὲ ὁ βοη-
λάτης ᾤχετο ἀπάγων τὰ ξύλα. καίτοι, ὦ Νικόμαχε, χρῆν 20
σε τότε καὶ παρακαλεῖν τοὺς παριόντας μάρτυρας, καὶ
φανερὸν ποιεῖν τὸ πρῶγμα· καὶ ἐμοὶ μὲν οὐδεμίαν ἂν
ἀπολογίαν ὑπέλιπες, αὐτὸς δέ, εἰ μὲν σοι ἐχθρὸς ἦν, ἐν
τούτῳ τῷ τρόπῳ ἦσθα ἂν με τετιμωρημένος, εἰ δὲ τῆς
πόλεως ἕνεκα ἐπραττες, οὕτως ἐξελέγξας οὐκ ἂν ἐδόκεις
εἶναι σνοκοφάντης, εἰ δὲ κερδαίνειν ἐβούλον, τότε ἂν 21
πλεῖστον ἔλαβες· φανεροῦ γὰρ ὄντος τοῦ πράγματος
οὐδεμίαν ἄλλην ἠγούμην ἂν εἶναι μοι σωτηρίαν ἢ σὲ
πείσαι. τούτων τοίνυν οὐδὲν ποιήσας διὰ τοὺς σοὺς λό-
p. 271-279.

ρους ἀξιοῖς με ἀπολέσθαι, καὶ κατηγορεῖς ὡς ὑπὸ τῆς
 ἐμῆς δυνάμεως καὶ τῶν ἐμῶν χρημάτων οὐδεὶς ἐθέλει
 22 σοὶ μαρτυρεῖν. καίτοι εἰ φήσας μὲν ἰδεῖν τὴν μορίαν ἀφα-
 νίζοντα τοὺς ἐννέα ἄρχοντας ἐπήγαγες ἢ ἄλλους τινας
 τῶν ἐξ Ἀρείου πάγου, οὐκ ἂν ἐτέρων ἔδει σοὶ μαρτύρων·
 οὕτω γὰρ ἂν σοὶ συνήδεσαν ἀληθῆ λέγοντι, οἵπερ καὶ
 23 διαγιγνώσκουσιν ἐμελλον περὶ τοῦ πράγματος. δεινότερα
 οὖν πάσχω· ὅς εἰ μὲν παρέσχετο μάρτυρας, τούτοις ἂν
 ἤξιον πιστεύειν, ἐπειδὴ δὲ οὐκ εἰσὶν αὐτῷ, ἐμοὶ καὶ ταύ-
 την τὴν ζημίαν οἴεται χρῆναι γενέσθαι. καὶ τούτου μὲν
 οὐ θανατάζω· οὐ γὰρ δήπου συνοφαντῶν ἅμα τοιούτων γε
 λόγων ἀπορήσει καὶ μαρτύρων· ὑμᾶς δ' οὐκ ἀξιῶ τὴν αὐ-
 24 τὴν τούτω γνώμην ἔχειν. ἐπίστασθε γὰρ ἐν τῷ πεδίῳ πολ-
 λὰς μορίας οὕσας καὶ πυρκαϊὰς ἐν τοῖς ἄλλοις τοῖς ἐμοῖς
 χωρίοις, ἃς, εἴπερ ἐπεθύμουν, πολὺ ἦν ἀσφαλέστερον
 καὶ ἀφανίσαι καὶ ἐκκόψαι καὶ ἐπεργάσασθαι, ὅσπερ ἤτ-
 25 τον τὸ ἀδίκημα πολλῶν οὐσῶν ἐμελλε δηλοῦν ἐσσεσθαι. νῦν
 δ' οὕτως αὐτὰς περὶ πολλοῦ ποιοῦμαι ὥσπερ καὶ τὴν πα-
 τρίδα καὶ τὴν ἄλλην οὐσίαν, ἡγούμενος περὶ ἀμφοτέ-
 ρων τούτων εἶναι μοι τὸν κίνδυνον. αὐτοὺς τοίνυν
 ὑμᾶς τούτων μάρτυρας παρέξομαι, ἐπιμελουμένους μὲν
 ἐκάστου μηνός, γνώμονας δὲ πέμποντας καθ' ἕναστον
 ἐνιαυτόν· ὧν οὐδεὶς πώποτε ἐξημίωνεν ὡς ἐργαζόμενον
 26 τὰ περὶ τὰς μορίας χωρία. καίτοι οὐ δήπου τὰς μὲν μι-
 κρὰς ζημίας οὕτω περὶ πολλοῦ ποιοῦμαι, τοὺς δὲ περὶ
 τοῦ σώματος κινδύνους [οὕτω] περὶ οὐδενός ἡγοῦμαι·
 καὶ τὰς μὲν πολλὰς ἐλαίας, εἰς ἃς ἐξῆν μᾶλλον ἐξαμαρ-
 τάνειν, οὕτω θεραπεύων φαίνομαι, τὴν δὲ μορίαν, ἣν
 οὐχ οἶόν τ' ἦν λαθεῖν ἐξορύξαντα, ὡς ἀφανίζων νυνὶ
 27 κρῖνομαι; Πότερον δὲ μοι κρεῖττον ἦν, ὃ βουλή, δημο-
 κρατίας οὐσῆς παρανομεῖν ἢ ἐπὶ τῶν τριάκοντα; καὶ οὐ
 λέγω ὡς τότε δυνάμενος ἢ ὡς νῦν διαβεβλημένος, ἀλλ'

Reisk.

ὡς τῷ βουλομένῳ τότε μᾶλλον ἐξῆν ἀδικεῖν ἢ νυνὶ. ἐγὼ
 τοίνυν οὐδ' ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ οὔτε τοιοῦτο οὔτε ἄλλο
 οὐδὲν κακὸν ποιήσας φανήσομαι. Πῶς δ' ἂν, εἰ μὴ πάν- 28
 των ἀνθρώπων ἐμαυτῷ κακονούστατος ἦν, ὑμῶν οὕτως
 ἐπιμελουμένων ἐκ τούτου τὴν μορίαν ἀφανίζειν ἐπεχεί-
 ρησα τοῦ χωρίου, ἐν ᾧ δένδρον μὲν οὐδὲ ἐν ἔστι, μίας
 δὲ ἐλαίας σηκός, ὡς οὕτως φησὶν εἶναι, κνκλόθεν δὲ
 ὁδὸς περιέχει, ἀμφοτέρωθεν δὲ γείτονες περιοικοῦσιν,
 ἄερχτον δὲ καὶ πανταχόθεν κάτοπτόν ἐστιν; ὥστε τίς ἂν
 ἀπετόλμησε, τούτων οὕτως ἐχόντων, ἐπιχειρήσαι τοι-
 οῦτῳ πράγματι; Δεινὸν δὲ μοι δοκεῖ εἶναι ὑμᾶς μὲν, οἷς 29
 ὑπὸ τῆς πόλεως τὸν ἅπαντα χρόνον προστέτακται τῶν
 μοριῶν ἐλαϊῶν ἐπιμελεῖσθαι, μήθ' ὡς ἐπεργαζόμενον
 πώποτε ζημιῶσαι μήθ' ὡς ἀφανίσαντα εἰς κίνδυνον κα-
 ταστῆσαι, | τοῦτον δ', ὅς οὔτε γεωργῶν ἐγγὺς τυγχάνει
 οὐτ' ἐπιμελητῆς ἡρημένος οὐδ' ἡλικίαν ἔχων εἰδέναι
 περὶ τῶν τοιούτων, ἀπογράψαι με μορίαν ἀφανίζειν.

Ἐγὼ τοίνυν θέομαι ὑμῶν μὴ τοὺς τοιούτους λόγους 30
 πιστοτέρους ἡγήσασθαι τῶν ἔργων, μηδὲ περὶ ὧν αὐτοὶ
 σύνιστε, ταῦτ' ἀνασχέσθαι τῶν ἐμῶν ἐχθρῶν λεγόντων,
 ἐνθυμουμένους καὶ ἐκ τῶν εἰρημένων καὶ ἐκ τῆς ἄλλης
 πολιτείας. ἐγὼ γὰρ τὰ ἐμοὶ προστεταγμένα ἅπαντα προ- 31
 θυμότερον πεποιήκα, ὡς ὑπὸ τῆς πόλεως ἠναγκαζόμεν,
 καὶ τριηραρχῶν καὶ εἰσφορᾶς εἰσφέρων καὶ χορηγῶν καὶ
 τᾶλλα λειτουργῶν οὐδενός ἦττον πολυτελεῶς τῶν πολι-
 τῶν. καίτοι ταῦτα μὲν μετρίως ποιοῦν ἀλλὰ μὴ προθύμως 32
 οὐτ' ἂν περὶ φυγῆς οὐτ' ἂν περὶ τῆς ἄλλης οὐσίας ἡγω-
 νιζόμεν, πλείω δ' ἂν ἐκεκτῆμεν, οὐδὲν ἀδικῶν οὐδ'
 ἐπικίνδυνον ἐμαυτῷ καταστήσας τὸν βίον· ταῦτα δὲ
 πράξας, ἃ οὕτως μου κατηγορεῖ, ἐκέρδαινον μὲν οὐδὲν,
 ἐμαυτὸν δ' εἰς κίνδυνον καθίστην. καίτοι πάντες ἂν 33
 ὁμολογήσαιτε δικαιοτέρον εἶναι τοῖς μεγάλοις χρῆσθαι

p. 279—286.

τεκμηρίοις περὶ τῶν μεγάλων, καὶ πιστότερα ἡγεῖσθαι περὶ ὧν ἅπαντα ἢ πόλις μαρτυρεῖ, μᾶλλον ἢ περὶ ὧν μόνος οὗτος κατηγορεῖ.

- 34 Ἐτι τοίνυν, ὦ βουλή, ἐκ τῶν ἄλλων σκέψασθε. μάρτυρας γὰρ ἔχων αὐτῷ προσῆλθον, λέγων ὅτι μοι πάντες εἰσὶν οἱ θεράποντες, οὓς ἐκεκτήμην ἐπειδὴ παρέλαβον τὸ χωρίον, καὶ ἔτοιμός εἰμι, εἴ τινα βούλοιτο, παραδοῦναι βασανίζειν, ἡγούμενος οὕτως ἂν τὸν ἔλεγχον ἰσχυρότερον γενέσθαι τῶν τούτου λόγων καὶ τῶν ἔργων
- 35 τῶν ἐμῶν. οὗτος δ' οὐκ ἤθελεν, οὐδὲν φάσκων πιστὸν εἶναι τοῖς θεράπουσιν. ἐμοὶ δὲ δοκεῖ δεινὸν εἶναι, εἴ περὶ αὐτῶν μὲν οἱ βασανιζόμενοι κατηγοροῦσιν, εὖ εἰδότες ὅτι ἀποθανοῦνται, περὶ δὲ τῶν δεσποτῶν, οἷς πεφύκασιν κακονούστατοι, μᾶλλον ἂν εἴλοντο ἀνέχεσθαι βασανιζόμενοι ἢ κατεπιόντες ἀπηλλάχθαι τῶν παρόντων κακῶν.
- 36 καὶ μὲν δὴ, ὦ βουλή, φανερόν οἶμαι εἶναι ὅτι, εἴ Νικόμαχον ἔξαιτοῦντος τοὺς ἀνθρώπους μὴ παρεδίδουν, ἐδόκουν ἂν ἐμαυτῷ ξυνειδέναι· ἐπειδὴ τοίνυν ἐμοῦ παραδιδόντος οὗτος παραλαβεῖν οὐκ ἤθελε, δίκαιον καὶ περὶ τούτου τὴν αὐτὴν γνώμην σχεῖν, ἄλλως τε καὶ τοῦ
- 37 κινδύνου οὐκ ἴσον ἀμφοτέροις ὄντος. περὶ ἐμοῦ μὲν γὰρ εἴ ἤλεγχον, οὐδ' ἂν ἀπολογήσασθαι μοι ἐξεγένητο· τούτῳ δ' εἴ μὴ ἀμολόγουν ἂ οὗτος ἐβούλετο, οὐδεμιᾶ ζημία ἔνοχος ἦν. ὥστε πολὺ μᾶλλον τούτου παραλαμβάνειν ἐχρῆν ἢ ἐμὲ παραδοῦναι προσῆκεν. ἐγὼ τοίνυν εἰς τοῦτο προθυμίας ἀφικόμεν, ἡγούμενος μετ' ἐμοῦ εἶναι καὶ ἐκ βασάνων καὶ ἐκ μαρτύρων καὶ ἐκ τεκμηρίων ὑμᾶς περὶ
- 38 τοῦ πράγματος τάληθῆ πυθέσθαι. ἐνθυμείσθαι δὲ χρῆ, ὦ βουλή, ποτέροις χρῆ πιστεύειν μᾶλλον, οἷς πολλοὶ μεμαρτυρήκασιν ἢ ᾧ μηδεὶς τετόλμηκε, καὶ πότερον εἰκὸς μᾶλλον τοῦτον ἀκινδύνως ψεύδεσθαι ἢ μετὰ τοσούτου κινδύνου τοιοῦτον ἐμὲ ἔργον ἐργάσασθαι, καὶ

Reisk.

πότερον οἴεσθε αὐτὸν ὑπὲρ τῆς πόλεως βοηθεῖν ἢ συνοφρανοῦντα αἰτιάσασθαι; ἐγὼ μὲν [ἐγνωκέναι] ὑμᾶς 39 ἡγοῦμαι ὅτι Νικόμαχος ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν πεισθεὶς τῶν ἐμῶν τούτου τὸν ἀγῶνα ἀγωνίζεται, οὐχ ὡς ἀδικοῦντα ἐπλήξων ἀποδείξειν, ἀλλ' ὡς ἀργύριον παρ' ἐμοῦ λήψεσθαι προσδοκῶν. ὅσῳ γὰρ οἱ τοιοῦτοὶ εἰσὶν ἐπαιτιώτατοι καὶ ἀπορώτατοι τῶν κινδύνων, τοσούτῳ πάντες αὐτοὺς φεύγουσι μάλιστα. ἐγὼ δὲ, ὦ βουλή, οὐκ ἠξίουν, 40 ἀλλ' ἐπειδήπερ με ἠτιάσατο, παρέσχον ἐμαυτὸν ὅτι βούλεσθε χρῆσθαι, καὶ τούτου ἕνεκα τοῦ κινδύνου οὐδενὶ ἐγὼ τῶν ἐχθρῶν διηλλάγην, οἱ ἐμὲ ἠδίου κακῶς λέγουσιν ἢ σφᾶς αὐτοὺς ἐπαινοῦσι, καὶ φανερῶς μὲν οὐδεὶς πώποτε ἐμὲ αὐτῶν ἐπεχείρησε ποιῆσαι κακὸν οὐδέν, τοιούτους δὲ ἐπιπέμπουσί μοι, οἷς ὑμεῖς οὐκ ἂν δικαίως πιστεύοιτε. πάντων γὰρ ἀθλιώτατος ἂν γενοίμην, εἴ 41 φρυγᾶς ἀδίκως καταστήσομαι, ἅπαις μὲν ὧν καὶ μόνος, ἐρήμου δὲ τοῦ οἴκου γενομένου, | μητρὸς δὲ πάντων ἐνδεοῦς, πατρίδος δὲ τοιαύτης ἐπ' αἰσχίσταις στερηθεὶς αἰτίαις, πολλὰς μὲν ναυμαχίας ὑπὲρ αὐτῆς νεναυμαχηκῶς, πολλὰς δὲ μάχας μεμαχημένος, κόσμιον δ' ἐμαυτὸν καὶ ἐν δημοκρατίᾳ καὶ ἐν ὀλιγαρχίᾳ παρασχῶν.

Ἄλλὰ γάρ, ὦ βουλή, ταῦτα μὲν ἐνθάδε οὐκ οἶδ' ὅ 42 τι δεῖ λέγειν· ἀπέδειξα δ' ὑμῖν ὡς οὐκ ἐνῆν σηκὸς ἐν τῷ χωρίῳ, καὶ μάρτυρας παρεσχόμεν καὶ τεκμήρια. ἂ χρῆ μεμνημένους διαγιγνώσκειν περὶ τοῦ πράγματος, καὶ ἀξιοῦν παρὰ τούτου πυθέσθαι ὅτου ἕνεκα, ἐξὸν ἐπ' αὐτοφώρῳ ἐλέγξαι, τοσούτῳ χρόνῳ ὕστερον εἰς τοσοῦτόν με κατέστησεν ἀγῶνα, καὶ μάρτυρα οὐδένα παρασχόμε- 43 νος ἐκ τῶν λόγων ζητεῖ πιστὸς γενέσθαι, ἐξὸν αὐτοῖς τοῖς ἔργοις ἀδικοῦντα ἀποδείξειν, καὶ ἐμοῦ ἅπαντας διδόντος τοὺς θεράποντας, οὓς φησὶ παραγενέσθαι, παραλαβεῖν οὐκ ἤθελεν.

p. 286—294.

8.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΣΥΝΟΥΣΙΑΣΤΑΣ ΚΑΚΟΛΟΓΙΩΝ.

Ἐπιτήδειόν μοι δοκῶ καιρὸν εἰληφέναι περὶ ὧν εἰ-
πεῖν ἐβουλόμην πάλαι· πάρεσι μὲν γὰρ οἷς ἐπεγκαλῶ,
πάρεσι δὲ ὧν ἐναντίον ἐπιθυμῶ μέμψασθαι τοῖς ἀδι-
κοῦσιν ἐμέ. καίτοι πολλῶ πλείων ἐστὶ σπουδὴ πρὸς τοὺς
παρόντας· τοὺς μὲν γὰρ οὐδὲν οἶμαι τιμῆσειν, εἰ τοῖς
ἐπιτηδείοις ἀνεπιτήδαιοι δόξουσιν εἶναι (τὴν γὰρ ἀρχὴν
2 οὐδ' ἂν ἐπεχείρουν ἐξαμαρτάνειν εἰς ἐμέ), τοῖς δὲ βου-
λοίμην ἂν δόξαι μηδὲν ἀδικῶν τούτους ὑπὸ τούτων ἀδι-
κεῖσθαι πρότερον. ἀναγρὸν μὲν οὖν ἀναγκάζεσθαι λέγειν
περὶ τούτων, ἀδύνατον δὲ μὴ λέγειν, ὅταν ἐναντίον τῆς
ἐλπίδος κακῶς πάσχω καὶ τοὺς δοκοῦντας εἶναι φίλους
ἀδικοῦντας εὐρίσκω.

3 Πρῶτον μὲν οὖν, ἵνα μὴ τις ὑμῶν τάχα δὴ βοηθῶν
οἷς ἐξημάρτηκε πρόφασιν πορίσῃται τῆς ἀμαρτίας, εἰ-
πάτω οὖν τίς ὑμῶν ὑπ' ἐμοῦ κακῶς ἀκήκοεν ἢ πέπου-
θεν, ἢ τίς ἐμοῦ δεηθεὶς οὐκ ἔτυχεν ὧν ἐγὼ τε δυνατὸς
ἦν ἀκείνους ἐπήγγειλε. τί δῆτ' αὖ με κακῶς τὰ μὲν λέγειν
τὰ δὲ ποιεῖν ἐπιχειρεῖτε, καὶ ταῦτα πρὸς τούτους ἡμᾶς
4 διαβάλλειν, οὓς πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς διεβάλλετε; καίτοι
οὕτως ἐνοχλεῖ, ὥστε περὶ πλείονος ἐποιήσατο δοκεῖν ἐμοῦ
κῆδεσθαι, καὶ μᾶλλον ἐμοῦ κατεπειν. ἃ δ' ἔλεγε, πάντα
μὲν οὐκ ἂν εἰποιμι· καὶ γὰρ ἀκούων ἠχθόμην, οὐδ' ἂν
ὑμῖν ἐπικαλῶν, ὅ τι ἐλέγετε κατ' ἐμοῦ, ταῦτα λέξαιμι·
καὶ γὰρ ἂν ἀπολύοιμι τῆς αἰτίας ὑμᾶς, εἴπερ ὑμῖν ταῦτα
5 λέγοιμι περὶ ἑαυτοῦ· ἃ δὲ ὑβρίζειν οἴομενοι ἐμὲ κατα-
γελάστους ὑμᾶς αὐτοὺς ἐποιεῖτε, ταῦτα λέξω. βίᾳ γὰρ
ὑμῖν ἐφάσκετέ με ξυνεῖναι καὶ διαλέγεσθαι, καὶ πάντα
ποιοῦντες οὐκ ἔχειν ὅπως ἀπαλλαγῆτέ μου, καὶ τὸ τελευ-

Reisk.

ταῖον ἀκόντων ὑμῶν Ἐλευσινάδε ξυνθεωρεῖν. καὶ ταῦτα
λέγοντες οἴεσθε μὲν ἐμὲ κακολογεῖν, ἀποφαίνετε δὲ σκαι-
οτάτους ἑαυτοὺς, οἵτινες μὲν ὑπὸ τὸν αὐτὸν χρόνον τὸν
αὐτὸν ἄνδρα λάθρα μὲν ἐλοιδορεῖτε, φανερωθῶς δὲ φίλον
ἐνομίζετε. χρῆν γὰρ ὑμᾶς ἢ μὴ κακῶς λέγειν ἢ μὴ ξυνεῖ- 6
ναι, καὶ ταῦτα φανερωθῶς ἀπειπόντας ὁμιλίαν. εἰ δὲ αἰ-
σχρὸν ἠγρεῖσθε τοῦτο, πῶς αἰσχρὸν ἦν ὑμῖν ξυνεῖναι,
πρὸς ὃν οὐδὲ ἀπειπεῖν καλὸν ἠγρεῖσθε; καὶ μὴν οὐδὲν αὐ- 7
τὸς ἐξεῦρον ὀπόθεν ἂν εἰκότως ὑπερείδετε τὴν ἐμὴν ὁμι-
λίαν. οὔτε γὰρ ὑμᾶς σοφωτάτους ἐώρων ὄντας, ἑμαυτὸν
δ' ἀμαθέστατον, οὐ μὴν οὐδὲ πολυφίλους ὑμᾶς, ἑμαυτὸν
δ' ἔρημον φίλων, οὐδ' αὖ ὑμᾶς μὲν πλουτοῦντας, ἐμὲ δὲ
πενόμενον, οὐδ' αὖ ὑμᾶς μὲν ὑπερευδοκιμοῦντας, ἑμαυ-
τὸν δὲ διαβεβλημένον, οὐδὲ τὰ μὲν ἐμὰ πράγματα κινδυ-
νεύοντα, | τὰ δ' ὑμέτερα ἀσφαλῶς ἔχοντα. πόθεν ἂν οὖν εἰ- 8
κότως [ὑμᾶς] ὑπώπτενον ἄχθεσθαί μοι συνόντι; καὶ ταῦ-
τα δ', ὅτι πρὸς τοὺς τελευταίους ἔλεγε, οὓς ᾤεσθε ἀπαγ-
γελεῖν ἡμῖν, κἀνταῦθα σοφισμα καλὸν εἶναι, εἰ περιήλ-
θετε πάντες ὑμῶν αὐτῶν κατηγοροῦντες ὅτι πονηροῖς
ἐκόντες ὁμιλεῖτε. περὶ μὲν οὖν τοῦ λέγοντος οὐδὲν ἂν
περαίνοιτε πυνθανόμενοι. πρῶτον μὲν γὰρ εἰδότες ἐρή-
σεσθε τὸν εἰπόντα μοι· πῶς γὰρ οὐκ ἴστε πρὸς ὃν ἐλέ- 9
γετε τὸν λόγον; ἔπειτα κακὸς ἂν εἴην, εἰ ταῦτα ποιή-
σαιμι αὐτὸν ἄπερ ἐκείνος ὑμᾶς. οὐ γὰρ ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς
ἐκείνος ἡμῖν ἀπήγγελλεν, ἐφ' οἷσπερ ὑμεῖς ἐλέγετε πρὸς
ἐκείνον. ἐκείνος μὲν γὰρ ἐμοὶ χαριζόμενος ἀπήγγειλε
τοῖς ἐμοῖς ἀναγκαίοις, ὑμεῖς δὲ βλάπτειν ἐμὲ βουλόμενοι
πρὸς ἐκείνον ἐλέγετε. καὶ ταῦτα εἰ μὲν ἠπίστον, ἐξε-
λέγχειν ἂν ἐξήτουν· νῦν δέ· ξυμβαίνει γὰρ καὶ ταῦτα
τοῖς πρὸ τοῦ, καὶ ἐμοὶ σημεῖα ταῦτα μὲν ἐκείνων ἐστίν,
ἐκείνα δὲ τούτων ἱκανά. πρῶτον μὲν ἅπαντα δι' ὑμῶν 10
πράξαντά με περὶ τῆς θέσεως τοῦ ἵππου . . . προσήγης

p. 295-306.

μαχόμενον κάμνοντα τὸν ἵππον, ἀνάγειν με βουλόμενον Διόδωρος οὐτοσί ἀποτρέπειν ἐπειράτο, φάσκων οὐδὲν ἀντιλέξειν περὶ τῶν δώδεκα μῶν Πολυκλέα, ἀλλ' ἀποδώσειν. τότε λέγων ταῦτα, μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ἵππου κατέστη τελευτῶν ἀντιδίκος μετὰ τούτων, λέγων ὡς οὐ
 11 δίκαιόν με εἶη κομίσασθαι τὸ ἀργύριον. καίτοι γε σφῶν γε αὐτῶν κατηγοροῦν. εἰ γὰρ ἂ μετὰ τούτων ἀδικου-
 μένῳ μοι μηδὲν ἦν δίκαιον εἰπεῖν, ἢ πον καλῶς συνέπραττον. καὶ ἐγὼ μὲν ᾤμην φιλοσοφούντας αὐτοὺς περὶ τοῦ πράγματος ἀντιλέξειν τὸν ἐναντίον λόγον· οἱ
 12 δ' ἄρα οὐκ ἀντέλεγον ἀλλ' ἀντέπραττον. καὶ διὰ τοῦτο ἀντέπραττον, ἵνα τὸν ἐμὸν λόγον εἰδείη Πολυκλῆς· εἰδη-
 λώθη γὰρ ταῦτα. παρόντων τῶν διακτητῶν ὀργιζόμενος ὁ Πολυκλῆς εἶπεν ὅτι καὶ τοῖς ἐμοῖς ἐπιτηδείοις ἀδικεῖν δοκοῖν, ὡς πρὸς ἐκείνον λέγοιεν. ἄρα γε ταῦτα ξυμβα-
 νει τοῖς ἀπαγγελλομένοις; ὁ γὰρ αὐτὸς ἀπήγγειλεν ὡς τοὺς ὑπὲρ ἐμοῦ μέλλοντας λέγειν ἀποτρέφειν φάσκοιτε, τοὺς δὲ τινὰς ἤδη καλύσαίτε. καὶ ταῦτα τί με δεῖ φανε-
 13 ρώτερον ἐξελέγχειν ἐτι; φέρε γάρ, ἤδη πότ' ἐκείνος ὅτι Κλειτοδίκου δεηθεὶς ἐπιλέγειν οὐκ ἔτυχον; οὐ γὰρ δὴ παρῆν τούτοις· ἐπειτα κέρδος ἦν αὐτῷ διαβάλλειν ἐμὲ πρὸς ὑμᾶς οὕτω προθύμως, ὥστε σπουδάσαι πρὸς τοὺς ἐμούς
 14 ἀναγκαίους πλάσασθαι ταῦτα; Γινώσκω δὲ νῦν ἤδη καὶ πάλαι ζητοῦντας πρόφασιν, ἥνικα Θρασύμαχον ὑμᾶς ἐφάσκετε κακῶς λέγειν δι' ἐμέ. καὶ ἐγὼ μὲν ἡρώτων αὐ-
 τὸν εἰ δι' ἐμὲ κακῶς λέγει Διόδωρον· ὁ δὲ τοσοῦτον ὑπερεῖδε τὸ δι' ἐμέ· πολλοῦ γὰρ δεῖν εἶναι ὄντινον εἰρηκέναι Διόδωρον κακῶς· καὶ ταῦτα προσάγοντος ἐμοῦ πρόθυμος ὁ Θρασύμαχος ἦν ἐξελέγχεσθαι, περὶ ᾧ οὐ-
 15 τος ἔλεγεν· οὗτος δὲ πάντα μᾶλλον διεπράττετο. μετὰ τοῦτο Ἀντοκράτης ἐμοῦ παρόντος Θρασυμάχῳ ἔλεγεν Εὐρυπτόλεμον αὐτῷ μέμφεσθαι, φάσκοντα κακῶς ἀκού-

εἰν ὑπ' αὐτοῦ· τὸν ἀπαγγέλλοντα δὲ εἶναι Μηνόφιλον. εὐθύς δ' ἐκείνος ἐπὶ τὸν Μηνόφιλον ἐβράδιζε μετ' ἐμοῦ· κακείνος οὔτε ἀκοῦσαι πώποτε ἔφασκεν οὔτε ἀπαγγεῖλαι πρὸς Εὐρυπτόλεμον, καὶ οὐ ταῦτα μόνον, ἀλλ' οὐδὲ δι-
 16 ειλέχθαι πολλοῦ χρόνου. τοιαύτας προφάσεις προφασι-
 ζόμενοι τότε μὲν ἐκ τῆς ἐμῆς καὶ Θρασυμάχου συννοίαις ἔστε φανεροί, νῦν δὲ ἐπειδὴ ἐκλελοίπασιν ὑμᾶς αἰ προ-
 φάσεις, ἐλευθεριώτερόν με κακῶσαι λείπετε ἤδη οὐδὲν. χρῆν μὲν οὖν τότε με γινώσκειν ὀφειλόμενόν μοι ταῦτα παθεῖν, ὅτε καὶ πρὸς ἐμὲ περὶ ὑμῶν αὐτῶν ἐλέγετε κα-
 κῶς· ἐπειτα καὶ περὶ Πολυκλέους, ᾧ νυνὶ βοηθεῖτε, πάντ' εἴρηκα πρὸς ὑμᾶς. κατὰ τί δὴ ταῦτα νῦν ἐφιλάτ-
 17 τόμην; εὐηθές τι ἔπαθον. ᾤμην γὰρ ἀπίθετος ὑμῖν εἶ-
 ναι φίλος τοῦ μηδὲν ἀκοῦσαι κακῶν δι' αὐτὸ τοῦτο, διότι πρὸς ἐμὲ τοὺς ἄλλους ἐλέγετε κακῶς, παρακαταθήκην ἔχων ὑμῶν | παρ' ἐκάστου λόγου ποιηροῦς περὶ ἀλλήλων.

Ἐγὼ τοίνυν ἐκῶν ὑμῖν ἐξίσταμαι τῆς φιλίας, ἐπεὶ 18
 τοι μὰ τοὺς θεοὺς οὐκ οἶδ' ὅ τι ζημιωθήσομαι μὴ ξυνῶν ὑμῖν· οὐδὲ γὰρ ἀφελούμην ξυνῶν. πότερον γάρ, ὅταν ἢ τί μοι πράγμα, τότε ποθήσομαι τὸν ἐροῦντα καὶ τοὺς μαρτυρήσοντας; καὶ νῦν ἀντὶ μὲν τοῦ λέγειν ὑπὲρ ἐμοῦ τὸν λέγοντα πειράσθε καλύειν, ἀντὶ δὲ τοῦ βοηθεῖν ἐμοὶ καὶ μαρτυρεῖν τὰ δίκαια ξύνεστε τοῖς ἐμοῖς ἀντιδίκοις καὶ μαρτυρεῖτε. ἀλλ' ὡς εὐνοοῦντες ἐμοὶ τὰ βέλτεστα ἐρεῖτε 19
 περὶ ἐμοῦ; ἀλλὰ καὶ νῦν ὑμεῖς με μόνον κακῶς λέγετε. τὸ μὲν οὖν ἐμὸν οὐκ ἐμποδῶν ὑμῖν ἔσται. τοιοῦτον γὰρ πρὸς ὑμᾶς αὐτοὺς πείσεσθε, ἐπειδὴ περὶ ὑμῶν ἔθος ἔστιν ἕνα τῶν ξυνόντων ἀεὶ κακῶς λέγειν καὶ ποιεῖν· ἐπειδὴν ὑμῖν ἐγὼ μὴ ξυνῶ, πρὸς ὑμᾶς αὐτοὺς τρέψεσθε, κάπειτα καθ' ἕνα ἕκαστον ὑμῖν αὐτοῖς ἀπεχθήσεσθε, τὸ δὲ τελευ-
 20 ταιῶν ὁ εἷς ὁ λειπόμενος αὐτὸς αὐτὸν κακῶς ἐρεῖ. κερδα-
 νῶ δὲ τοσοῦτον, ὅτι πρώτον μὲν ὑμῶν ἀπαλλαγεῖς ἐλά-

χιστα κακῶς ὑφ' ὑμῶν πείσομαι· τοὺς μὲν γὰρ χρωμέ-
νους ὑμῖν κακῶς καὶ λέγετε καὶ ποιεῖτε, τῶν δὲ μὴ χρω-
μένων οὐδένα πάποτε.

9.

ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΙΩΤΟΥ.

Τί ποτε διανοηθέντες οἱ ἀντιδίκιοι τοῦ μὲν πράγμα-
τος παρημελήκασι, τὸν δὲ τρόπον μου ἐπεχείρησαν δια-
βάλλειν; πότερον ἀγνοοῦντες ὅτι περὶ τοῦ πράγματος
προσήκει λέγειν; ἢ τότε μὲν ἐπίστανται, ἠγνούμενοι δὲ
λήσειν περὶ παντὸς πλείω λόγον ἢ τοῦ προσήκοντος ποι-
2 οῦνται; ὅτι μὲν οὐκ ἐμοῦ καταφρονήσαντες ἀλλὰ τοῦ
πράγματος τοὺς λόγους ποιοῦνται, σαφῶς ἐπίσταμαι· εἰ
μῦνοι ὑμᾶς οἴονται δι' εὐνοίαν ὑπὸ τῶν διαβολῶν πει-
3 σθέντας καταψηφιῖσθαι μου, οὐκ ἂν θαυμάσαιμι; ᾄμην
μὲν οὖν, ᾧ ἄνδρες δικασταί, περὶ τοῦ ἐγκλήματος, οὐ
περὶ τοῦ τρόπου τὸν ἀγῶνά μοι προκείσθαι· διαβαλλόν-
των δέ με τῶν ἀντιδίκων ἀναγκαῖόν ἐστι περὶ πάντων
τὴν ἀπολογίαὶ ποιήσασθαι. πρῶτον μὲν οὖν περὶ τῆς
ἀπογραφῆς ὑμᾶς διδάξω.

4 Ἀφικόμενος προπέρουσιν εἰς τὴν πόλιν, οὐπω δύο
μῆνας ἐπιδημητικῶς κατελέγην στρατιώτης. αἰσθόμενος
δὲ τὸ πραχθὲν ὑπετοπούμην εὐθέως ἐπὶ μηδεὶ ὑγιῖ
κατελέχθαι. προσελθὼν οὖν τῷ στρατηγῷ ἐδήλωσα ὅτι
ἔστρατευμένος εἶην, ἔτυχον δὲ οὐδενὸς τῶν μετρίων.
προπηλακιζόμενος δὲ ἠγανάκτοιν μὲν, ἡσύχιαν δ' εἶχον.

5 ἀπορούμενος δὲ καὶ συμβουλευόμενός τινα τῶν πολιτῶν
τί χρήσωμαι τῷ πράγματι, ἐπυθόμην ὡς καὶ δήσειν με
ἀπειλοῦεν, λέγοντες ὅτι οὐδὲν ἐλάττω χρόνον Καλλικρά-
τους Πολύαινος ἐνδημοίη. κάμοι μὲν τὰ προειρημένα δι-

6 εἴλεκτο ἐπὶ τῇ Φιλίου τραπέζῃ· οἱ δὲ μετὰ Κτησικλέους

Reisk. p. 316—327.

τοῦ ἄρχοντος, ἀπαγγείλαντός τινος ὡς ἐγὼ λοιδοροῦμι,
τοῦ νόμου ἀπαγορεύοντος εἴαν τις ἀρχὴν ἐν συνεδρίῳ
λοιδορῇ, παρὰ τὸν νόμον ζημιῶσαι ἠξίωσαν. ἐπιβαλόντες
δὲ τὸ ἀργύριον πράξασθαι μὲν οὐκ ἐπεχείρησαν, ἐξιούσης
δὲ τῆς ἀρχῆς γράψαντες εἰς λεύκωμα τοῖς ταμίαις παρέ-
δοσαν. οἶδε μὲν τὰδε διεπράξαντο· οἱ δὲ ταμίαι οὐδὲν 7
ὅμοιοι τοῖσδε διανοηθέντες, ἀνακαλεσάμενοι [δὲ] τοὺς
παραδόντας τὴν γραφήν, ἐσκοποῦντο τῆς αἰτίας τὴν πρό-
φασιν. ἀκούσαντες δὲ τὸ γεγενημένον, ἐννοοῦντες οἷα
πεπονθῶς ἦν, τὸ μὲν πρῶτον ἐπειθον αὐτοὺς ἀφείναι,
διδάσκοντες ὡς οὐκ ἐπιεικὲς εἶη τῶν | πολιτῶν τινὰς δι'
ιδίας ἔχθρας ἀναγράφεσθαι, ἀποροῦντες δὲ μεταπεῖσαι
αὐτούς, τὸν παρ' ὑμῶν κίνδυνον ὑποστάντες ἄκυρον
τὴν ζημίαν ἔκριναν.

Ἵτι μὲν οὖν ἀφείθην ὑπὸ τῶν ταμιῶν, ἐπίστασθε 8
προσήκειν δὲ ἠγνούμενος καὶ διὰ ταύτην τὴν ἀπόδειξιν
ἀπηλλάχθαι τοῦ ἐγκλήματος, ἔτι πλείονας καὶ νόμους
καὶ ἄλλας δικαίους παρασχῆσομαι. Καὶ μοι λαβὲ τὸν
νόμον.

ΝΟΜΟΣ.

Τοῦ μὲν νόμου διασφραγίσαντος τοὺς ἐν τῷ 9
συνεδρίῳ λοιδοροῦντας ζημιοῦν ἀκηκόατε· ἐγὼ δ' ὅτι
μὲν οὐκ εἰσῆλθον εἰς τὸ ἀρχεῖον, μάστιγας παρεσχόμην,
ἀδίκως δὲ ζημιωθεὶς οὐτ' ὀφείλω οὐτ' ἐκτίσαι δίκαιός
εἰμι. εἰ γὰρ φανερός εἰμι μὴ ἐλθὼν εἰς τὸ συνέδριον, ὁ 10
δὲ νόμος τοὺς ἐντὸς πλημμελοῦντας ἀγορεύει τὴν ζημίαν
ὀφείλειν, ἠδικηκῶς μὲν οὐδὲν φαίνομαι, ἔχθρα δὲ ἄνευ
τούτου παραλόγως ζημιωθεὶς. συνέγνωσαν δὲ καὶ αὐτοὶ 11
σφίσι ὡς ἠδικηκότες· οὔτε γὰρ εὐδύναις ὑπέσχον, οὔτε
εἰς δικαστήριον εἰσελθόντες τὰ πραχθέντα ψήφῳ κύρια
κατέστησαν. εἰ δ' οὖν ἐζημιώσαν μὲν οἶδε προσηκόντως,
ἐκύρωσαν δ' ἐν ὑμῖν τὴν ἐπιβολήν, τῶν ταμιῶν ἀφέν-

LYSIAS.

5

12 των εικότως ἂν τοῦ ἐγκλήματος ἀπηλλαγμένος εἶην. εἰ μὲν γὰρ κύριοι ἦσαν πράξασθαι ἢ ἀφείναι, οὐδ' ἐννόμως ζημιωθείς εὐλόγως ἂν ᾤφειλον· εἰ δ' ἔξεστι μὲν αὐτοῖς ἀφείναι, διδόσασιν δὲ εὐθύνας ὑπὲρ ὧν ἂν διαχειρίζωσιν, εἰ τι ἡδικήκασι, τῆς προσηκούσης ἡδίκως δίκης τεύξονται.

13 Ὡς μὲν τρόπῳ παρεδόθη καὶ ἐξημιώθη, ἐπίστασθε· δεῖ δ' ὑμᾶς μὴ μόνον τοῦ ἐγκλήματος τὴν αἰτίαν ἀλλὰ καὶ τῆς ἐχθρας τὴν πρόφασιν εἰδέναι. Σωστράτῳ γὰρ φίλος ἐγενόμην πρότερον μὲν τῆς τούτων ἐχθρας,

14 εἰδὼς δὲ περὶ τὴν πόλιν ἄξιον λόγου γεγενημένον. γνώριμος δὲ γενόμενος διὰ τῆς ἐκείνου δυναστείας οὐτ' ἐχθρὸν ἐτιμωρησάμην οὔτε φίλον εὐηργέτησα· ζῶντος μὲν γὰρ διὰ τὴν ἀνάγκην καὶ διὰ τὴν ἡλικίαν ἐσχόλαζον, ἐκλιπόντος δὲ τὸν βίον οὔτε λόγῳ οὔτε ἔργῳ ἔβλαψα οὐδένα τῶν κατηγορούντων, ἔχω δὲ καὶ τοιαῦτα εἰπεῖν, ἔξ ὧν ᾤφελόμην ἂν πολὺ δικαιότερον ὑπὸ τῶν ἀντιδίκων

15 ἢ κακῶς πάσχοιμι... τὴν μὲν οὖν ὀργὴν διὰ τὰ προειρημένα συνεστήσαντο, προφάσεως οὐδεμιᾶς πρὸς ἐχθραν ὑπαρχούσης. ὁμόσαντες μὲν οὖν τοὺς ἀστρατεύτους καταλέξειν παρέβησαν τοὺς ὅρκους, προὔθεσαν δὲ τῷ πλήθει

16 βουλευσασθαι περὶ τοῦ σώματος, ζημιώσαντες μὲν ὡς τὴν ἀρχὴν λοιδοροῦντα, κατολιγορήσαντες δὲ τοῦ δικαίου, βιαζόμενοι βλάπτειν ἔξ ἅπαντος λόγου· τί δ' ἂν ἐπραξαν μέλλοντες μεγάλα μὲν ἐμὲ βλάψειν, πολλὰ δ' ἑαυτοὺς ᾤφελῆσειν, οἵτινες οὐδετέρου τούτων ὑπάρχον-

17 τος πάντα περὶ ἐλάττονος ποιοῦνται τοῦ ἀδίκου. ἀλλὰ γὰρ κατεφρόνησαν τοῦ ὑμετέρου πλήθους, οὐδὲ φοβηθῆναι τοὺς θεοὺς ἠξίωσαν, ἀλλ' οὕτως ὀλιγώρως καὶ παρανόμως προσηνέχθησαν, ὥστε ἀπολογήσασθαι μὲν περὶ τῶν πεπραγμένων οὐδ' ἐπεχείρησαν, τὸ δὲ τελευταίου, νομίζοντες οὐχ ἑμῶν με τιμωρηθῆναι, τὸ πέρας

18 ἐκ τῆς πόλεως ἐξήλασαν. διατεθέντες δὲ οὕτω παρανό-

μως καὶ βιαίως, επικρύψασθαι τὴν ἀδικίαν περὶ οὐδενὸς ἐποίησαντο, παραγαγόντες δὲ πάλιν περὶ τῶν αὐτῶν ἡδικηκότα με οὐδὲν ἐπιδεικνύουσι καὶ λοιδοροῦσι, τοῖς μὲν ἐμοῖς ἐπιτηδεύμασιν οὐ προσηκούσας διαβολὰς ἐπιφέρουτες, τοῖς δ' αὐτῶν τρόποις τὰς οἰκείας καὶ συνήθεις.

Οἶδε μὲν οὖν ἐκ παντὸς τρόπου προθυμοῦνται με τῇ 19 δίκῃ ἀλῶναι· ὑμεῖς δὲ μῆτε ταῖς τούτων διαβολαῖς ἐπαρθέυτες ἐμοῦ καταψηφίσθητε, μῆτε τοὺς βέλτιον καὶ δικαίως βουλευσαμένους ἀκύρους καταστήσητε. οἶδε μὲν γὰρ ἅπαντα καὶ κατὰ τοὺς νόμους καὶ κατὰ τὸ εἰκὸς ἐπραξαν, καὶ ἡδικηκότες μὲν οὐδὲν φαίνονται, λόγον δὲ πλείστον τοῦ δικαίου ποιησάμενοι. τούτων μὲν οὖν ἀδικούντων 20 μετρώεις ἂν ἠγανάκτου, ἠγούμενος τετάχθαι τοὺς μὲν ἐχθροὺς κακῶς | ποιεῖν, τοὺς δὲ φίλους εὖ· παρ' ὑμῶν δὲ τοῦ δικαίου στερηθεὶς πολὺ ἂν μᾶλλον λυπηθεῖην. δι' ἐχθραν μὲν γὰρ οὐ δόξω κακῶς πεπονθέναι, διὰ κακίαν δὲ τῆς πόλεως... λόγῳ μὲν οὖν περὶ τῆς 21 ἀπογραφῆς ἀγωνίζομαι, ἔργῳ δὲ περὶ πολιτείας. τυχῶν μὲν γὰρ τῶν δικαίων (πιστεύω δὲ τῇ ὑμετέρῳ γνώμῃ) μείναιμι ἂν ἐν τῇ πόλει· παραχθεις δὲ ὑπὸ τῶνδε εἰ ἀδίκως ἀλοίην, ἀποδραίην ἂν. τίμι γὰρ ἐπαρθέυτα ἐλπίδι δεῖ με συμπολιτεύεσθαι, ἢ τί με χρὴ διανοηθέντα, εἰδότα μὲν τῶν ἀντιδίκων τὴν προθυμίαν, ἀποροῦντα δ' ὄθεν 22 χρὴ τῶν δικαίων τινὸς τυχεῖν; περὶ πλείστον οὖν ποιησάμενοι τὸ δίκαιον, καὶ ἐνθυμηθέντες ὅτι καὶ ὑπὲρ τῶν περιφανῶν ἀδικημάτων συγγνώμην ποιείσθε, τοὺς μηδὲν ἀδικήσαντας δι' ἰδίας ἐχθρας μὴ περιείδητε ἀδίκως τοῖς μεγίστοις ἀτυχήμασι περιπεσόνας.

ΚΑΤΑ ΘΕΟΜΝΗΣΤΟΥ Α.

Μαρτύρων μὲν οὐκ ἀπορίαν μοι ἔσεσθαι δοκῶ, ὧ ἄνδρες δικασταί· πολλοὺς γὰρ ὑμῶν ὄρω δικάζοντας τῶν τότε παρόντων, ὅτε Δυσίδεος Θεόμνηστον εἰσήγγελλε τὰ ὄπλα ἀποβεβληκότα, οὐκ ἔξὸν αὐτῷ, δημηγορεῖν· ἐν ἐκείνῳ γὰρ τῷ ἀγῶνι τὸν πατέρα μ' ἔφασκεν ἀπεκτονέουσι τὸν ἑμαυτοῦ. ἐγὼ δ', εἰ μὲν τὸν ἑαυτοῦ με ἀπεκτονέουσι ἠτιᾶτο, συγγνώμην ἂν εἶχον αὐτῷ τῶν εἰρημένων (φῶλον γὰρ αὐτὸ καὶ οὐδενὸς ἄξιον ἠγοούμεν). οὐδ' εἴ τι ἄλλο τῶν ἀπορρήτων ἤκουσα, οὐκ ἂν ἐπεξῆλθον αὐτῷ (ἀνελεύθερον γὰρ καὶ λαν φιλόδικον εἶναι νομίζω κακηγορίας δικάζεσθαι). νυνὶ δὲ αἰσχρὸν μοι εἶναι δοκεῖ περὶ τοῦ πατρὸς, οὕτω πολλοῦ ἄξιου γεγεννημένου καὶ ὑμῖν καὶ τῇ πόλει, μὴ τιμωρήσασθαι τὸν ταῦτ' εἰρημότα. καὶ παρ' ὑμῶν εἰδέναι βούλομαι πότερον δώσει δίκην, ἢ τούτῳ μόνῳ Ἀθηναίων ἐξαιρέτον ἔστι καὶ ποιεῖν καὶ λέγειν παρὰ τοὺς νόμους ὅ τι ἂν βούληται.

Ἐμοὶ γάρ, ὧ ἄνδρες δικασταί, ἔτη εἰσὶ τριάκοντα τρία, ἔξ ὅτου δ' ὑμεῖς κατεληλύθατε, εἰκοστὸν τουτί. φαίνομαι οὖν τρισκαιδεκέτης ὧν ὅτε ὁ πατήρ ὑπὸ τῶν τριάκοντα ἀπέθνησκε. ταύτην δὲ ἔχων τὴν ἡλικίαν οὕτε τί ἔστιν ὀλιγαρχία ἠπιστάμην, οὕτε ἂν ἐκείνῳ ἀδικουμένῳ ἐδυνάμην βοηθῆσαι. καὶ μὲν δὴ οὐκ ὀρθῶς τῶν χρημάτων ἔνεκα ἐπεβούλευσα ἂν αὐτῷ· ὁ γὰρ πρεσβύτερος ἀδελφὸς Πανταλέων ἅπαντα παρέλαβε, καὶ ἐπιτροπεύσας ἡμᾶς τῶν πατρῶων ἀπεστέρησεν, ὥστε πολλῶν ἔνεκα, ὧ ἄνδρες δικασταί, προσῆκέ μοι αὐτὸν βούλεσθαι ζῆν. ἀνάγκη μὲν οὖν περὶ αὐτῶν μνησθῆναι, οὐδὲν δὲ δεῖ πολλῶν λόγων· σχεδὸν ἐπίστασθε ἅπαντες ὅτι ἀληθῆ λέγω. ὅμως δὲ μάρτυρας αὐτῶν παρεξομαι.

Heisk.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Ἴσως τοίνυν, ὧ ἄνδρες δικασταί, περὶ τούτων μὲν οὐδὲν ἀπολογήσεται, ἐρεῖ δὲ πρὸς ὑμᾶς ἅπερ ἐτόλμα λέγειν καὶ πρὸς τὸν διαιτητὴν, ὡς οὐκ ἔστι τῶν ἀπορρήτων, εἴαν τις εἴπῃ τὸν πατέρα ἀπεκτονέουσι· τὸν γὰρ νόμον οὐ ταῦτ' ἀπαγορεύειν, ἀλλ' ἀνδροφόνου οὐκ ἔαν λέγειν. ἐγὼ δ' οἶμαι δεῖν ὑμᾶς, ὧ ἄνδρες δικασταί, οὐ περὶ τῶν ὀνομάτων διαφέρεσθαι ἀλλὰ τῆς τούτων διανοίας, καὶ πάντας εἰδέναι ὅτι, ὅσοι [ἀπεκτόνασί τινας, καὶ ἀνδροφόνου τῶν αὐτῶν εἰσι, καὶ ὅσοι] ἀνδροφόνου εἰσὶ, καὶ ἀπεκτόνασί τινας. πολὺ γὰρ ἂν ἔργον ἦν τῷ νομοθέτῃ ἅπαντα τὰ ὀνόματα γράφειν, ὅσα τὴν αὐτὴν δύναμιν ἔχει· ἀλλὰ περὶ ἐνὸς εἰπῶν περὶ πάντων ἐδήλωσεν. οὐ γὰρ δήπου, ὧ Θεόμνηστε, εἰ μὲν τις σ' εἴποι πατραλοῖαν ἢ μητραλοῖαν, ἠξίους ἂν αὐτὸν ὀφλεῖν σοὶ δίκην, εἰ δέ τις εἴποι ὡς τὴν τεκοῦσαν ἢ τὸν φύσαντα ἔτυπτες, ᾧ ἂν αὐτὸν ἀξίμιον δεῖν εἶναι ὡς οὐδὲν τῶν ἀπορρήτων εἰρηκότα. ἠδέως | γὰρ ἂν σου πυθοίμην (περὶ τοῦτο γὰρ οὐδὲν εἰ καὶ μεμελέτηκας καὶ ποιεῖν καὶ λέγειν)· εἰ τις σε εἴποι ῥῖψαι τὴν ἀσπίδα, ἐν δὲ τῷ νόμῳ εἴρητο, εἴαν τις φάσκη ἀποβεβληκῆναι, ὑπόδικον εἶναι, οὐκ ἂν ἐδικάζου αὐτῷ, ἀλλ' ἐξήκει ἂν σοὶ ἐρριφέναι τὴν ἀσπίδα λέγοντι „οὐδὲν μοι μέλει· οὐδὲ γὰρ τὸ αὐτὸ ἔστι ῥῖψαι καὶ ἀποβεβληκῆναι“; ἀλλ' οὐδ' ἂν τῶν ἔνδεκα γενόμενος ἀποδέξαιο, εἰ τις ἀπάγοι τινὰ φάσκων θοιμάτιον ἀποδεδύσθαι ἢ τὸν χιτωνίσκον ἐκδεδύσθαι, ἀλλ' ἀφείης ἂν τὸν αὐτὸν τρόπον, ὅτι οὐ λωποδύτης ὀνομάζεται. οὐδ' εἰ τις παῖδα ἐξαγαγὼν ληφθείη, οὐκ ἂν φάσκοις αὐτὸν ἀνδραποδιστὴν εἶναι, εἴπερ μαχῆ τοῖς ὀνόμασιν, ἀλλὰ μὴ τοῖς ἔργοις τὸν νοῦν προσέξεις, ὧν ἔνεκα τὰ ὀνόματα πάντες τίθενται. Ἔτι τοίνυν σκέψασθε, ὧ ἄνδρες δικασταί· οὐτοσί γάρ μοι δοκεῖ ὑπὸ ῥαθυμίας καὶ μαλακίας οὐδ' εἰς

Ἄρειον πάγον ἀναβεβηκέναι. πάντες γὰρ ἐπίστασθε ὅτι ἐν ἐκείνῳ τῷ χωρίῳ, ὅταν τὰς τοῦ φόνου δίκας δικάζωνται, οὐ διὰ τοῦτον τοῦ ὀνόματος τὰς διαμοσίας ποιούνται, ἀλλὰ δι' οὐπερ ἐγὼ κακῶς ἀκήμοι· ὁ μὲν γὰρ διώκων ὡς 12 ἔκτεινε διόμνυται, ὁ δὲ φεύγων ὡς οὐκ ἔκτεινε. οὐκ οὖν ἄτοπον ἂν εἴη . . . τὸν δόξαντα κτείνει φάσκοντα ἀνδροφόου εἶναι, ὅτι ὁ διώκων, ὡς ἔκτεινε, τὸν φεύγοντα διαμόσατο. τί γὰρ ταῦτα, ἂν οὗτος ἐρεῖ, διαφέρει; καὶ αὐτὸς μὲν Θεῶνι κακῆγορίας ἐδικάσω εἰπόντι σε ἐροφέναι τὴν ἀσπίδα. καίτοι περὶ μὲν τοῦ εἶψαι οὐδὲν ἐν τῷ νόμῳ εἴρηται, ἐὰν δέ τις εἴπῃ ἀποβεβληκέναι τὴν 13 ἀσπίδα, πεντακοσίας δραχμὰς ὀφείλειν κελεύει. οὐκ οὖν δεινόν, εἰ ὅταν μὲν δέῃ σὲ κακῶς ἀκούσαντα τοὺς ἐχθροὺς τιμωρεῖσθαι, οὕτω τοὺς νόμους ὥσπερ ἐγὼ νῦν λαμβάνειν, ὅταν δ' ἕτερον παρὰ τοὺς νόμους εἴπῃς κακῶς, οὐκ ἄξιοις δοῦναι δίκην; πότερον οὕτως σὺ δεινὸς εἶ ὥστε, ὅπως ἂν βούλῃ, οἷός τ' εἰ χρῆσθαι τοῖς νόμοις, ἢ τοσοῦτον δύνασαι ὥστε οὐδέποτε οἶει τοὺς ἀδικουμένους 14 ὑπὸ σοῦ τιμωρίας τεύξεσθαι; εἴτ' οὐκ αἰσχρὴν οὕτως ἀνοήτως διακειμένος, ὥστε οὐκ ἐξ ὧν εὐπεποίηκας τὴν πόλιν, ἀλλ' ἐξ ὧν ἀδικῶν οὐ δέδωκας δίκην, οἶει δεῖν πλεονεκτεῖν; Καί μοι ἀνάγνωθι τὸν νόμον.

NOMOS.

15 Ἐγὼ τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταί, ὑμᾶς μὲν πάντας εἰδέναι ἠγοῦμαι ὅτι ἐγὼ μὲν ὀρθῶς λέγω, τοῦτον δὲ οὕτω σκαιὸν εἶναι ὥστε οὐ δύνασθαι μαθεῖν τὰ λεγόμενα. βούλομαι οὖν αὐτὸν καὶ ἐξ ἑτέρων νόμων περὶ τούτων διδάξαι, ἂν πως ἀλλὰ νῦν ἐπὶ τοῦ βήματος παιδευθῆ καὶ τὸ λοιπὸν ἡμῖν μὴ παρέχῃ πράγματα. Καί μοι ἀνάγνωθι τούτους τοὺς νόμους τοὺς Σόλωνος τοὺς παλαιούς.

16 **NOMOS.** Δεδέσθαι δ' ἐν τῇ ποδοκάκῃ ἡμέρας πέντε τὸν πόδα, ἐὰν προστιμῆσῃ ἢ ἡλικία.

Ἡ ποδοκάκῃ ταυτό ἐστίν, ὃ Θεόμνηστε, ὃ νῦν καλεῖται ἐν τῷ ξύλῳ δεδέσθαι. εἰ οὖν ὁ δεθεὶς ἐξελεθῶν ἐν ταῖς εὐθύταις τῶν ἑνδεκα κατηγοροῖ ὅτι οὐκ ἐν τῇ ποδοκάκῃ ἐδέδετο ἀλλ' ἐν τῷ ξύλῳ, οὐκ ἂν ἡλίθιον αὐτὸν νομίζοιεν; Λέγε ἕτερον νόμον.

NOMOS. Ἐπεγγνῶν δ' ἐπιορκήσαντα τὸν Ἀπόλλω. 17 δεδιότα δὲ δίκης ἕνεκα δρασκάζειν.

Τοῦτο τὸ ἐπιορκήσαντα ὁμόσαντά ἐστι, τὸ δὲ δρασκάζειν, ὃ νῦν ἀποδιδράσκειν ὀνομάζομεν.

Ὅστις δὲ ἀπίλλει τῇ θύρᾳ, ἔνδον τοῦ κλέπτου ὄντος.

Τὸ ἀπίλλειν τὸ ἀποκλείειν νομίζεται, καὶ μηδὲν διὰ τοῦτο διαφέρει.

Τὸ ἀργύριον στάσιμον εἶναι ἐφ' ὀπόσῳ ἂν βούληται 18 ὁ δανείζων.

Τὸ στάσιμον τοῦτό ἐστίν, ὃ βέλτιστε, οὐ ζυγῶ ἰστάται ἀλλὰ τόκον πράττεσθαι ὀπόσον ἂν βούληται. Ἐπανάγνωθι τουτουὶ τοῦ νόμου τὸ τελευταῖον.

Ὅσαι δὲ πεφασμένως πολοῦνται,

19

καὶ

οἰκῆος καὶ δούλης τὴν βλάβην εἶναι ὀφείλειν.

Προσέχετε τὸν νοῦν. τὸ μὲν πεφασμένως ἐστὶ φανερῶς, πολεῖσθαι δὲ βαδίζειν, τὸ δὲ οἰκῆος θεράποντος. πολλὰ δὲ τοιαῦτα καὶ ἄλλα ἐστίν, ὃ ἄνδρες δικασταί. 20 ἀλλ' εἰ μὴ σιδηροῦς ἐστίν, οἶομαι αὐτὸν ἔννοον γεγονέναι ὅτι τὰ μὲν πράγματα ταῦτά ἐστι νῦν τε καὶ πάλα, | τῶν δὲ ὀνομάτων ἐνίοις οὐ τοῖς αὐτοῖς χρώμεθα νῦν τε καὶ πρότερον. δηλώσει δέ· οἰκῆσεται γὰρ ἀπιδὼν ἀπὸ τοῦ βήματος σιωπῆ. εἰ δὲ μὴ, δέομαι ὑμῶν, ὃ ἄνδρες δικασ- 21 σταί, τὰ δίκαια ψηφίσασθαι, ἐνθυμουμένους ὅτι πολὺ μείζον κακόν ἐστίν ἀκοῦσαι τινα τὸν πατέρα ἀπεκτενεῖν ἢ τὴν ἀσπίδα ἀποβεβληκέναι. ἐγὼ γοῦν δεξαίμην ἂν πάσας τὰς ἀσπίδας ἐροφέναι ἢ τοιαύτην γνώμην ἔχειν

22 περὶ τὸν πατέρα. οὗτος οὖν ἐνοχος μὲν ἂν τῇ αἰτίᾳ, ἐλάττονος δὲ οὕσης αὐτῷ τῆς συμφορᾶς, οὐ μόνον ὑφ' ὑμῶν ἠλεήθη, ἀλλὰ καὶ τὸν μαρτυρήσαντα ἠτίμασεν. ἐγὼ δὲ ἑωρακῶς μὲν ἐκεῖνο τοῦτον ποιήσαντα ὁ καὶ ὑμεῖς ἴσατε, αὐτὸς δὲ σώσας τὴν ἀσπίδα, ἀκηκοῶς δὲ οὕτως ἄνομον καὶ δεινὸν πρᾶγμα, μερίστης δὲ οὕσης μοι τῆς συμφορᾶς, εἰ ἀποφεύξεται, τούτῳ δ' οὐδενὸς ἀξίας, εἰ κακηγορίας ἀλώσεται, οὐκ ἄρα δίκην παρ' αὐτοῦ λήσομαι; τίνος ὄντος ἐμοὶ πρὸς ὑμᾶς ἐγκλήματος; πόττερον 23 ὅτι δικαίως ἀκήκοα; ἀλλ' οὐδ' ἂν αὐτοὶ φήσατε. ἀλλ' ὅτι βελτίων καὶ ἐκ βελτιόνων ὁ φεύγων ἐμοῦ; ἀλλ' οὐδ' ἂν αὐτὸς ἀξιώσειεν. ἀλλ' ὅτι ἀποβεβληκῶς τὰ ὄπλα δι- κάζομαι κακηγορίας τῷ σώσαντι; ἀλλ' οὐχ οὗτος ὁ λόγος 24 ἐν τῇ πόλει κατεσκέδασται. ἀναμνήσθητε δὲ ὅτι μεγάλην καὶ καλὴν ἐκείνην δωρεὰν αὐτῷ δεδώκατε· ἐν ἧ' τίς οὐκ ἂν ἐλεήσειε Διονύσιον, τοιαύτη μὲν συμφορᾶ περιπε- πτωκότα, ἄνδρα δὲ ἄριστον ἐν τοῖς κινδύνοις γεγενημέ- 25 νον, ἀπίοντα δὲ ἀπὸ τοῦ δικαστηρίου λέγοντα ὅτι δυσ- τυχεστάτην ἐκείνην εἴημεν στρατεῖαν ἐστρατευμένοι, ἐν ἧ' πολλοὶ μὲν ἡμῶν ἀπέθανον, οἱ δὲ σώσαντες τὰ ὄπλα ὑπὸ τῶν ἀποβαλόντων ψευδομαρτυριῶν ἐαλώκασι, κρείττον δὲ ἦν αὐτῷ τότε ἀποθανεῖν ἢ οἰκᾶδ' ἐλθόντι 26 τοιαύτη τύχη χοῆσθαι; μὴ τοίνυν ἀκούσαντα Θεομνή- στον κακῶς τὰ προσήκοντα ἐλεεῖτε, μηδ' ὑβρίζοντί τε καὶ λέγοντι παρὰ τοὺς νόμους συγγνώμην ἔχετε. τίς γὰρ ἂν ἐμοὶ μείζων ταύτης γένοιτο συμφορὰ, περὶ τοιούτου πα- 27 τρὸς οὕτως αἰσχρὰς αἰτίας ἀκηκοῦσι; ὅς πολλαῖς μὲν ἐστρατήγησε, πολλοὺς δὲ καὶ ἄλλους κινδύνους μεθ' ὑμῶν ἐκινδύνευσε· καὶ οὔτε τοῖς πολεμίοις τὸ ἐκείνου σῶμα ὑποχείριον ἐγένετο, οὔτε τοῖς πολίταις οὐδεμίαν πώποτε ὄφλεν εὐθύνην, ἔτη δὲ γεροντῶς ἑπτὰ καὶ ἑξή- κοντα ἐν ὀλιγαρχίᾳ δι' εὐνοίαν τοῦ ὑμετέρου πλήθους

Reisk.

ἀπέθανεν. ἂρ' ἄξιον ὀργισθῆναι τῷ εἰρηκότι καὶ βοηθῆ- 28 σαι τῷ πατρὶ, ὡς καὶ ἐκείνου κακῶς ἀκηκοῦτος; τί γὰρ ἂν τούτου ἀνιαιρότερον γένοιτο αὐτῷ, ἢ τεθνᾶναι μὲν ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν, αἰτίαν δ' ἔχειν ὑπὸ τῶν παίδων [ἀνη- ρῆσθαι]; οὐ ἔτι καὶ νῦν, ὧ' ἄνδρες δικασταί, τῆς ἀρε- τῆς τὰ μνημεῖα πρὸς τοῖς ὑμετέροις ἱεροῖς ἀνάκειται, τὰ δὲ τούτου καὶ τοῦ τούτου πατρὸς τῆς καλίας πρὸς τοῖς τῶν πολεμίων· οὕτω σύμφυτος αὐτοῖς ἡ δειλία. καὶ μὲν δῆ, ὧ' ἄνδρες δικασταί, ὅσῳ μείζονος εἰσὶ καὶ 29 νεανία τὰς ὕψεις, τοσοῦτῳ μᾶλλον ὀργῆς ἄξιοι εἰσι· δῆ- λον γὰρ ὅτι τοῖς μὲν σώμασι δύνανται, τὰς δὲ ψυχὰς οὐκ ἔχουσιν.

Ἀκούα δ' αὐτόν, ὧ' ἄνδρες δικασταί, ἐπὶ τούτον τὸν 30 λόγον τρέψεσθαι, ὡς ὀργισθεῖς εἴρηκε ταῦτα ἐμοῦ μαρ- τυρήσαντος τὴν αὐτὴν μαρτυρίαν Διονυσίῳ. ὑμεῖς δ' ἐνθυμείσθε, ὧ' ἄνδρες δικασταί, ὅτι ὁ νομοθέτης οὐδε- μίαν ὀργῆν συγγνώμην δίδωσιν, ἀλλὰ ζημιοὶ τὸν λέγοντα, ἐὰν μὴ ἀποφαίνη ὡς ἔστιν ἀληθῆ τὰ εἰρημένα. ἐγὼ δὲ δις ἤδη περὶ τούτου μεμαρτύρηκα· οὐ γὰρ πῶ ἤδειν ὅτι ὑμεῖς τοὺς μὲν ἰδόντας τιμωρεῖσθε, τοῖς δὲ ἀποβάλλουσι συγγνώμην ἔχετε.

Περὶ μὲν οὖν τούτων οὐκ οἶδ' ὅ τι δεῖ πλείω λέγειν· 31 ἐγὼ δ' ὑμῶν δέομαι καταψηφίσασθαι Θεομνήστου, ἐνθυ- μουμένους ὅτι οὐκ ἂν γένοιτο τούτου μείζων ἀγῶν μοι. νῦν γὰρ διαίκω μὲν κακηγορίας, τῆ δ' αὐτῇ ψήφῳ φόνου φεύγω τοῦ πατρὸς, ὅς μόνος, ἐπειδὴ τάχιστα ἐδοκιμά- σθην, ἐπεξῆλθον τοῖς τριακοντα ἐν Ἀρείῳ πάγῳ. ὧν 32 μεμνημένοι καὶ ἐμοὶ καὶ τῷ πατρὶ βοηθήσατε καὶ τοῖς νό- μοις τοῖς κειμένους καὶ τοῖς ὄρκοις οἷς ὁμομόκατε.

p. 365 - 374.

11.

| ΚΑΤΑ ΘΕΟΜΝΗΣΤΟΥ Β.

Ὅτι μὲν τὸν πατέρα μ' ἐφασκεν ἀπεκτονέναι, πολλοὶ
 συνοίδασιν ὑμῶν, καὶ μαρτυροῦσι δέ μοι· ὅτι δὲ οὐ πε-
 ποιήκα, ἔτη γὰρ ἐστὶ μοι δύο καὶ τριάκοντα, ἐξ οὗ δ'
 2 ὑμεῖς κατήλθετε, εἰκοστὸν τοῦτί. φαίνομαι οὖν δωδεκα-
 ἑτῆς ἄν, ὅτε ὁ πατήρ ὑπὸ τῶν τριάκοντα ἀπέθνησκειν,
 ὥστ' οὐδ' ὅ τι ὀλιγαρχία ἦν ἦδειν, οὐδὲ τῷ πατρὶ βοή-
 θεῖν οἷός τ' ἦν. ἀλλὰ μὴν οὐδὲ τῶν χρημάτων ἕνεκα ἐπε-
 βούλευσα αὐτῷ· ὁ γὰρ πρεσβύτερος ἀδελφὸς πάντα λα-
 βῶν ἀπεστέρησεν ἡμᾶς.

3 Ἴσως δ' ἐρεῖ ὡς οὐκ ἔστι τῶν ἀπορρήτων, ἐάν τις εἴπῃ
 τὸν πατέρα ἀπεκτονέναι· τὸν γὰρ νόμον οὐ ταῦτ' ἀπαγο-
 ρεύειν, ἀλλ' ἀνδροφόνον οὐκ ἔαν λέγειν. ἐγὼ δ' οἶμαι δεῖν
 οὐ περὶ τῶν ὀνομάτων διαφέρεισθαι, ἀλλὰ περὶ τῆς τῶν
 ἔργων διανοίας, καὶ πάντα εἰδέναι ὅτι ὁπόσοι ἀπεκτόνασι
 4 τινάς, καὶ ἀπεκτόνασι τοῦτον. πολὺ γὰρ ἂν ἔργον εἴη
 τῷ νομοθέτῃ πάντα γράφειν τὰ ὀνόματα, ὅσα τὴν αὐτὴν
 δύναμιν ἔχει· ἀλλὰ περὶ ἑνὸς εἰπῶν περὶ πάντων ἐδήλω-
 σεν. οὐ γὰρ δὴ που ἐάν μὲν τις πατραλοῖαν ἢ μητραλοῖαν
 5 τεύσαντα τύπτειν φῆ, ἀζήμιος ἔσται. καὶ εἰ τις εἴποι ἑλί-
 ψασπιν, ἀθῶος ἔσται· τὸν γὰρ νόμον, ἐάν τις εἴπῃ ἀποβε-
 βλημέναι τὴν ἀσπίδα, ζημίαν τάττειν, ἀλλ' οὐκ ἂν τις εἴπῃ
 φῆ αὐτήν. ὁμοίως δ' ἂν καὶ τῶν ἕνδεκα γενόμενος οὐκ ἂν
 ἀπεδέχου τὸν ἀπαρόμενον, ὅτι θοιμάτιον ἔξω θέμενος ἢ
 6 τὸν χιτανίσκον, εἰ μὴ λωποδύτην ὠνόμαζεν. οὐδ' εἰ τις
 παῖδ' ἐξῆγεν ὡς ἀνδραποδιστήν. καὶ αὐτὸς μὲν ἐδικάσω
 κακηγορίας τῷ εἰπόντι σε εἴπῃαι τὴν ἀσπίδα. καίτοι ἐν τῷ
 νόμῳ οὐ γέγραπται, ἀλλ' ἐάν τις φῆ ἀποβεβλημένα. πῶς

Reisk.

οὖν οὐ δεινόν, ἐάν μὲν τις σὲ εἴπῃ, τοὺς νόμους ἐκλαμβά-
 νειν οὕτως ὥσπερ ἐγὼ νῦν, καὶ τιμωρεῖσθαι τοὺς ἐχθρούς,
 ἐάν δ' αὐτὸς εἴπῃς, οὐκ ἀξιούν δοῦναι δίκην; βοηθήσατε 7
 οὖν μοι, ἐνθυμούμενοι ὅτι μείζον ἔστι κακὸν [ἀκούσαι]
 τὸν πατέρα ἀπεκτονέναι ἢ τὴν ἀσπίδα εἴπῃαι. ἐγὼ γοῦν
 δεξαίμην ἂν πάσας ἀποβεβλημένα ἢ τοιαύτην γνώμην
 περὶ τὸν πατέρα ἔχειν. καίτοι γε τοῦτον μὲν εἴωρακα ποι-
 οῦντα, ὡς καὶ ὑμεῖς ἴσθε, αὐτὸς δ' ἔσωσα τὴν ἀσπίδα.
 ὥστε διὰ τί οὐκ ἂν λάβοιμι δίκην παρ' αὐτοῦ; τίνας ἐγ- 8
 κλήματός μοι ὄντος; πότερον ὡς δικαίως ἤκουσα; ἀλλ'
 οὐδ' ἂν αὐτοὶ φῆσαιτε. ἀλλ' ὡς βελτίων οὗτος; ἀλλ' οὐδ'
 ἂν αὐτὸς ἀξιῶσειεν. ἀλλ' ὅτι ἀποβεβληκῶς τὰ ὄπλα τῷ σώ-
 σαντι δικάζομαι; ἀλλ' οὐκ οὗτος ὁ λόγος διέσπαρται κατὰ
 τὴν πόλιν. μὴ δὴ κακῶς ἀκούοντα τὰ προσήκοντα ἐλε- 9
 εῖτε, μὴδ' ὑβρίζοντί τε καὶ λέγοντι παρὰ τοὺς νόμους
 συγγνώμην ἔχετε, καὶ ταῦτα εἰς ἄνδρα ὃς πολλὰς μὲν
 στρατηγίας ἐστρατήγηκε, πολλοὺς δὲ μεθ' ὑμῶν κινδύ-
 νους κεινδύνευκε, καὶ οὔτε τοῖς πολεμίοις ὑποχείριος
 γέγονεν οὐθ' ὑμῖν εὐθυναν ὄφλεν, ἐβδομήκοντα δ' ἔτων
 ἂν ἐπ' ὀλιγαρχίας ἐτελεύτησε διὰ τὴν ὑμετέραν εὐνοίαν.
 ἀξιὸν δὲ ὀργισθῆναι ὑπὲρ αὐτοῦ· τί γὰρ ἂν τούτου ἀνια- 10
 ρότερον ἀκούσειεν, ἢ εἰ τεθνηκῶς ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν αἰ-
 τίαν ἔχει ὑπὸ τῶν τέκνων ἀνηρῆσθαι; οὐ τῆς ἀρετῆς τὰ
 μνημεῖα πρὸς τοῖς ὑμετέροις ἱεροῖς ἀνάκειται, τῆς δὲ
 τούτων κακίας πρὸς τοῖς τῶν πολεμίων;

Ἐρεῖ δὲ ὡς ὀργισθεὶς εἴρηκεν. ὑμεῖς δ' ἐνθυμεῖσθε 11
 ὅτι ὁ νομοθέτης οὐδεμίαν συγγνώμην ὀργῇ δίδωσιν, ἀλλὰ
 ζημιῶν τὸν λέγοντα, ἐάν μὴ ἀποδεικνύῃ ἀληθῆ. ἐγὼ δὲ
 δις περὶ τούτου μεμαρτύρηκα· οὐ γὰρ ἦδειν ὅτι ὑμεῖς
 τοὺς μὲν ἰδόντας τιμωρεῖσθε, τοῖς δὲ ἀποβάλλουσι συγ-
 γνώμην ἔχετε. δέομαι οὖν καταψηφίσασθαι | αὐτοῦ.
 νυνὶ γὰρ διώκω μὲν κακηγορίας, τῇ δ' αὐτῇ ψήφῳ φό- 12

νου φεύγω τοῦ πατρὸς, οὐ μείζων ἀγῶν οὐκ ἂν γένοιτό μοι, ὃς μόνος δοκιμασθεὶς τοῖς τριάκοντ' ἐπεξήλθον ἐν Ἀρείῳ πάγῳ. βοηθήσατ' οὖν κἀκείνῳ κἀμοί.

12.

ΚΑΤΑ ΕΡΑΤΟΣΘΕΝΟΥΣ
ΤΟΥ ΓΕΝΟΜΕΝΟΥ ΤΩΝ ΤΡΙΑΚΟΝΤΑ, ΟΝ
ΑΥΤΟΣ ΕΙΠΕ ΛΥΣΙΑΣ.

Οὐκ ἄρξασθαι μοι δοκεῖ ἄπορον εἶναι, ὃ ἄνδρες δικασταί, τῆς κατηγορίας, ἀλλὰ παύσασθαι λέγοντι· τοιαῦτα αὐτοῖς τὸ μέγεθος καὶ τοσαῦτα τὸ πλῆθος ἐργασται, ὥστε μήτ' ἂν ψευδόμενον δεινότερα τῶν ὑπαρχόντων κατηγορήσαι, μήτε τάληθῆ βουλόμενον εἰπεῖν ἅπαντα δύνασθαι, ἀλλ' ἀνάγκη ἢ τὸν κατηγοροῦν ἀπειπεῖν ἢ 2 τὸν χρόνον ἐπιλιπεῖν. τούναντίον δέ μοι δοκοῦμεν πέσεισθαι ἢ ἐν τῷ πρὸ τοῦ χρόνου. πρότερον μὲν γὰρ ἔδει τὴν ἐχθρὰν τοὺς κατηγοροῦντας ἐπιδείξαι, ἥτις εἴη πρὸς τοὺς φεύγοντας· νυνὶ δὲ παρὰ τῶν φευγόντων χορὴ πνυθάνεσθαι ἥτις ἦν αὐτοῖς πρὸς τὴν πόλιν ἐχθρὰ, ἀνθ' οἷου τοιαῦτα ἐτόλμησαν εἰς αὐτὴν ἐξαμαρτάνειν. οὐ μέντοι ὡς οὐκ ἔχων οἰκείας ἐχθρὰς καὶ συμφορὰς τοὺς λόγους ποιοῦμαι, ἀλλ' ὡς ἅπασι πολλῆς ἀφθονίας οὔσης 3 ὑπὲρ τῶν ἰδίων ἢ ὑπὲρ τῶν δημοσίων ὀργίζεσθαι. ἐγὼ μὲν οὖν, ὃ ἄνδρες δικασταί, οὐτ' ἐμαντοῦ πάποτε οὔτε ἀλλότρια πράγματα πράξας νῦν ἠνάγκασμαι ὑπὸ τῶν γεγεννημένων τούτου κατηγορεῖν, ὥστε πολλάκις εἰς πολλὴν ἀθυμίαν κατέστην, μὴ διὰ τὴν ἀπειρίαν ἀναξίως καὶ ἀδυνάτως ὑπὲρ τοῦ ἀδελφοῦ καὶ ἐμαντοῦ τὴν κατηγορίαν ποιήσωμαι· ὅμως δὲ πειράσομαι ὑμᾶς ἐξ ἀρχῆς ὡς ἂν δύνωμαι δι' ἐλαχίστων διδάξαι.

4 Οὐμὸς πατὴρ Κέφαλος ἐπέσθη μὲν ὑπὸ Περικλέους

Reisk.

εἰς ταύτην τὴν γῆν ἀφικέσθαι, ἔτη δὲ τριάκοντα ᾤκησε, καὶ οὐδενὶ πάποτε οὔτε ἡμεῖς οὔτε ἐκεῖνος δίκην οὔτε ἐδικασάμεθα οὔτε ἐφύγομεν, ἀλλ' οὕτως φκοῦμεν δημοκρατούμενοι ὥστε μήτε εἰς τοὺς ἄλλους ἐξαμαρτάνειν μήτε ὑπὸ τῶν ἄλλων ἀδικεῖσθαι. ἐπειδὴ δ' οἱ τριάκοντα πονηροὶ 5 μὲν καὶ συκοφάνται ὄντες εἰς τὴν ἀρχὴν κατέστησαν, φάσκοντες δὲ χορῆναι τῶν ἀδίκων καθαρὰν ποιῆσαι τὴν πόλιν καὶ τοὺς λοιποὺς πολίτας ἐπ' ἀρετὴν καὶ δικαιοσύνην τραπεσέσθαι, τοιαῦτα λέγοντες οὐ τοιαῦτα ποιεῖν ἐτόλμων, ὡς ἐγὼ περὶ τῶν ἐμαντοῦ πρῶτον εἰπῶν καὶ περὶ τῶν ὑμετέρων ἀναμνήσαι πειράσομαι. Θεογνὶς γὰρ καὶ Πείσων 6 ἔλεγον ἐν τοῖς τριάκοντα περὶ τῶν μετοίκων, ὡς εἴεν τινες τῇ πολιτείᾳ ἀχθόμενοι· καλλίστην οὖν εἶναι πρόφασιν τιμωρεῖσθαι μὲν δοκεῖν, τῷ δ' ἔργῳ χρηματίζεσθαι· πάντως δὲ τὴν μὲν πόλιν πένεσθαι, τὴν δ' ἀρχὴν δεῖσθαι 7 χρημάτων. καὶ τοὺς ἀκούοντας οὐ χαλεπῶς ἐπειθον· ἀποκτινύνται μὲν γὰρ ἀνθρώπους περὶ οὐδενὸς ἠγροῦντο, λαμβάνειν δὲ χρήματα περὶ πολλοῦ ἐποιοῦντο. ἔδοξεν οὖν αὐτοῖς δέκα συλλαβεῖν, τούτων δὲ δύο πένητας, ἵνα αὐτοῖς ἢ πρὸς τοὺς ἄλλους ἀπολογία, ὡς οὐ χρημάτων 8 ἕνεκά ταῦτα πέπρακται, ἀλλὰ συμφέροντα τῇ πολιτείᾳ γένηται, ὥσπερ τι τῶν ἄλλων εὐλόγως πεποιηκότες. διαλαβόντες δὲ τὰς οἰκίας ἐβάδιζον· καὶ ἐμὲ μὲν ξένους ἐστίνωντα κατέλαβον, οὓς ἐξελάσαντες Πείσωνί με παραδιδόασιν· οἱ δὲ ἄλλοι εἰς τὸ ἐργαστήριον ἐλθόντες τὰ ἀνδράποδα ἀπεγράφοντο. ἐγὼ δὲ Πείσωνα μὲν ἠρώτων εἰ βούλοτό με σῶσαι χρήματα λαβῶν· | ὁ δ' ἔφασκεν, εἰ 9 πολλὰ εἶη. εἶπον οὖν ὅτι τάλαντον ἀργυρίου ἔτοιμος εἶην δοῦναι· ὁ δ' ὁμολόγησε ταῦτα ποιήσειν. ἠπιστάμην μὲν οὖν ὅτι οὔτε θεοὺς οὔτ' ἀνθρώπους νομίζει, ὅμως δ' ἐκ τῶν παρόντων ἐδόκει μοι ἀναγκαιότατον εἶναι 10 πίστιν παρ' αὐτοῦ λαβεῖν. ἐπειδὴ δὲ ὤμοσεν ἐξώλειαν

εαυτῷ καὶ τοῖς παισὶν ἐπαρώμενος, λαβὼν τὸ τάλαντόν
 με σώσειν, εἰσελθὼν εἰς τὸ δωματίον τὴν κιβωτὸν ἀνοί-
 γνυμι. Πείσω δ' αἰσθόμενος εἰσέρχεται, καὶ ἰδὼν τὰ
 ἐνόητα καλεῖ τῶν ὑπηρετῶν δύο, καὶ τὰ ἐν τῇ κιβωτῷ
 11 λαβεῖν ἐκέλευσεν. ἐπεὶ δὲ οὐχ ὅσον ἠμολόγησα εἶχεν, ᾧ
 ἄνδρες δικασταί, ἀλλὰ τρία τάλαντα ἀργυρίου καὶ τετρα-
 κοσίους κυβικηνοὺς καὶ ἑκατὸν δαρεικοὺς καὶ φιάλας ἀρ-
 γυρίου τέσσαρας, ἐδεόμην αὐτοῦ ἐφοδιά μοι δοῦναι, ὃ
 12 δ' ἀγαπήσειν με ἐφασκεν, εἰ τὸ σῶμα σώσω. ἔξιούσι
 δ' ἔμοι καὶ Πείσω ἐπιτυγχάνει Μηλόβιος τε καὶ Μνη-
 σιθείδης ἐκ τοῦ ἐργαστηρίου ἀπίοντες, καὶ καταλαμβά-
 νουσι πρὸς αὐταῖς ταῖς θύραις, καὶ ἐρωτῶσιν ὅπη βαδί-
 ζοιμεν· ὃ δ' ἐφασκεν εἰς τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ ἐμοῦ, ἵνα
 καὶ τὰ ἐν ἐκείνῃ τῇ οἰκίᾳ σκέψηται. ἐκείνον μὲν οὖν ἐκέ-
 λευον βαδίξειν, ἐμὲ δὲ μεθ' αὐτῶν ἀκολουθεῖν εἰς Λα-
 13 μνίππου. Πείσων δὲ προσελθὼν σιγᾶν μοι παρεκελεύετο
 καὶ θαρρεῖν, ὡς ἦξων ἐκεῖσε. καταλαμβάνομεν δὲ αὐ-
 τόθι Θεόγγιν ἐτέρους φυλάττοντα· ᾧ παραδόντες ἐμὲ
 πάλιν ᾤχοντο. ἐν τοιοῦτῳ δ' ὄντι μοι κινδυνεύειν ἐδό-
 14 κει, ὡς τοῦ γε ἀποθανεῖν ὑπάρχοντος ἦδη. καλέσας δὲ
 Λάμνιππου λέγω πρὸς αὐτὸν τάδε, „ἐπιτήδειος μὲν μοι
 τυγχάνεις ὦν, ἦκω δ' εἰς τὴν σὴν οἰκίαν, ἀδικῶ δ' οὐδέν,
 χρημάτων δ' ἔνεκα ἀπόλλυμαι. σὺ οὖν ταῦτα πάσχοντί
 μοι πρόθυμον παράσχον τὴν σεαυτοῦ δύναμιν εἰς τὴν
 ἐμὴν σωτηρίαν.“ ὃ δ' ὑπέσχετο ταῦτα ποιήσειν. ἐδόκει
 δ' αὐτῷ βέλτιον εἶναι πρὸς Θεόγγιν μνησθῆναι· ἠγείτο
 15 γὰρ ἅπαν ποιήσειν αὐτόν, εἰ τις ἀργύριον διδοίη. ἐκέ-
 λενου δὲ διαλεγομένου Θεόγγιδι (ἐμπειρος γὰρ ὦν ἐτύχα-
 νον τῆς οἰκίας, καὶ ἦδειν ὅτι ἀμφίθυρος εἶη) ἐδόκει μοι
 ταύτῃ πειραῖσθαι σωθῆναι, ἐνθυμουμένῳ ὅτι, εἴαν μὲν
 λάθω, σωθήσομαι, εἴαν δὲ ληφθῶ, ἠγοῦμην μὲν, εἰ
 Θεόγγις εἴη πεπεισμένος ὑπὸ τοῦ Λαμνίππου χρημάτων

Reisk.

λαβεῖν, οὐδὲν ἦττον ἀφειθήσεσθαι, εἰ δὲ μή, ὁμοίως
 ἀποθανεῖσθαι. ταῦτα διανοηθεὶς ἔφρευγον, ἐκείνων ἐπὶ 16
 τῇ αὐλείῳ θύρᾳ τὴν φυλακὴν ποιουμένων· τριῶν δὲ
 θυρῶν οὐσῶν, ἃς ἔδει με διελθεῖν, ἅπασαι ἀνεφγμέναι
 ἔτυχον. ἀφικόμενος δὲ εἰς Ἀρχένεω τοῦ ναυκλήρου ἐκεῖ-
 νον πέμπω εἰς ἄστν, πεισόμενον περὶ τοῦ ἀδελφοῦ·
 ἦκων δὲ ἔλεγεν ὅτι Ἐρατοσθένης αὐτὸν ἐν τῇ ὁδῷ λαβὼν
 εἰς τὸ δεσμωτήριον ἀπαγάγοι. καὶ ἐγὼ τοιαῦτα πεπυσμέ- 17
 νος τῆς ἐπιούσης νυκτὸς διέπλευσα Μέγαράδε. Πολε-
 μάρχῳ δὲ παρήγγειλαν οἱ τριάκοντα τὸ ὑπ' ἐκείνων εἰδι-
 σμένον παράγγελμα, πίνειν κώνειον, πρὶν τὴν αἰτίαν εἰ-
 πεῖν δι' ἣντινα ἐμελλεν ἀποθανεῖσθαι· οὕτω πολλοῦ ἐδέ-
 ησε κριθῆναι καὶ ἀπολογησασθαι. καὶ ἐπειδὴ ἀπεφέρετο 18
 ἐκ τοῦ δεσμωτηρίου τεθνεῶς, τριῶν ἡμῖν οἰκιῶν οὐσῶν
 οὐδεμιᾶς εἶασαν ἐξενεχθῆναι, ἀλλὰ κλίσιον μισθωσάμενοι
 προὔθεντο αὐτόν. καὶ πολλῶν ὄντων ἱματίων αὐτοῦσιν
 οὐδὲν ἔδοσαν εἰς τὴν ταφὴν, ἀλλὰ τῶν φίλων ὁ μὲν ἱμά-
 τιον ὃ δὲ προσκεφάλαιον ὃ δὲ ὅ τι ἕκαστος ἔτυχεν ἔδωκεν
 εἰς τὴν ἐκείνου ταφὴν. καὶ ἔχοντες μὲν ἑπτακοσίας ἀσπί- 19
 δας τῶν ἡμετέρων, ἔχοντες δὲ ἀργύριον καὶ χρυσίον το-
 σοῦτον, χαλκὸν δὲ καὶ κόσμον καὶ ἐπιπλα καὶ ἱμάτια γυ-
 ναικεῖα ὅσα οὐδεπώποτε ᾤοντο κτήσασθαι, καὶ ἀνδρά-
 ποδα εἴκοσι καὶ ἑκατόν, ὧν τὰ μὲν βέλτιστα ἔλαβον, τὰ
 δὲ λοιπὰ εἰς τὸ δημόσιον ἀπέδοσαν, εἰς τοσαύτην ἀπλη-
 στίαν καὶ αἰσχροκέρδειαν ἀφίκοντο καὶ τοῦ τρόπου τοῦ
 αὐτῶν ἀπόδειξιν ἐποίησαντο· τῆς γὰρ Πολεμάρχου γυ-
 ναικὸς χρυσοῦς ἐλικτήρας, οὗς ἔχουσα ἐτύγχανεν, ὅτε τὸ
 πρῶτον ἦλθεν εἰς τὴν οἰκίαν Μηλόβιος, ἐκ τῶν ὧτων
 ἐξείλετο. καὶ οὐδὲ κατὰ τὸ ἐλάχιστον μέρος τῆς οὐσίας 20
 ἔλεον παρ' αὐτῶν ἐτύγχανομεν. ἀλλ' οὕτως εἰς ἡμᾶς διὰ
 τὰ χρήματα ἐξημάρτανον, ὥσπερ οὐκ ἂν ἕτεροι μεγάλων
 ἀδικημάτων ὀργὴν ἔχοντες, οὐ τούτων ἀξίους γε ὄντας τῇ

p. 389-396.

- πόλει, ἀλλὰ πάσας τὰς χορηγίας χορηγήσαντας, πολλὰς δ' εἰσφορὰς εἰσενεγκόντας, κοσμίους δ' ἡμᾶς αὐτοὺς παρέχοντας καὶ πᾶν τὸ προσταττόμενον ποιοῦντας, ἐχθρὸν δ' οὐδένα κεκτημένους, πολλοὺς δ' Ἀθηναίων ἐκ τῶν πολεμίων λυσαμένους· τοιούτων ἤξιώσαν οὐχ ὁμοίως
 21 μετοικοῦντας ὥσπερ αὐτοὶ ἐπολιτεύοντο. οὗτοι γὰρ πολλοὺς μὲν τῶν πολιτῶν εἰς τοὺς πολεμίους ἐξήλασαν, πολλοὺς δ' ἀδίκως ἀποκτείναντες ἀτάφους ἐποίησαν, πολλοὺς δ' ἐπιτίμους ὄντας ἀτίμους τῆς πόλεως κατέστησαν, πολλῶν δὲ θυγατέρας μελλούσας ἐκδίδοσθαι ἐκάλυψαν.
 22 Καὶ εἰς τοσοῦτόν εἰσι τόλμης ἀφιγμένοι ὥσθ' ἠκούσιν ἀπολογησόμενοι, καὶ λέγουσιν ὡς οὐδὲν κακὸν οὐδ' ἀσχερὸν εἰργασμένοι εἰσίν. ἐγὼ δ' ἐβουλόμην ἂν αὐτοὺς ἀληθῆ λέγειν· μετῆν γὰρ ἂν καὶ ἐμοὶ τούτου τάραθοῦ οὐκ
 23 ἐλάχιστον μέρος. νῦν δὲ οὔτε πρὸς τὴν πόλιν αὐτοῖς τοιαῦτα ὑπάρχει οὔτε πρὸς ἐμέ· τὸν ἀδελφὸν γὰρ μου, ὥσπερ καὶ πρότερον εἶπον, Ἐρατοσθένους ἀπέκτεινεν, οὔτε αὐτὸς ἰδίᾳ ἀδικούμενος οὔτε εἰς τὴν πόλιν ὄρων ἐξαμαρτάνοντα, ἀλλὰ τῆ ἑαυτοῦ παρανομίᾳ προθύμως
 24 ἐξυπηρετῶν. ἀναβιβασάμενος δ' αὐτὸν βούλομαι ἐρέσθαι, ὃ ἄνδρες δικασταί. τοιαύτην γὰρ γνώμην ἔχω· ἐπὶ μὲν τῇ τούτου ὠφελείᾳ καὶ πρὸς ἕτερον περὶ τούτου διαλέγεσθαι ἀσεβὲς εἶναι νομίζω, ἐπὶ δὲ τῇ τούτου βλάβῃ καὶ πρὸς αὐτὸν τοῦτον ὄσιον καὶ εὐσεβές. ἀνάβηθι οὖν μοι καὶ ἀπόκριναί, ὃ τι ἂν σε ἐρωτῶ.
 25 Ἀπήγαγες Πολέμαρχον ἢ οὐ; Τὰ ὑπὸ τῶν ἀρχόντων προσταχθέντα δεδιῶς ἐποιοῦν. Ἦσθα δ' ἐν τῷ βουλευτηρίῳ, ὅτε οἱ λόγοι ἐγίνοντο περὶ ἡμῶν; Ἦν. Πότερον συνηγόρουες τοῖς κελεύουσιν ἀποκτείνειν ἢ ἀντέλεγες; Ἀντέλεγον. Ἴνα μὴ ἀποθάνωμεν; Ἴνα μὴ ἀποθάνητε. Ἦγούμενος ἡμᾶς ἀδίκᾳ πάσχειν ἢ δίκαια; Ἀδίκᾳ.
 26 Εἴτ', ὦ σχετλιώτατε πάντων, ἀντέλεγες μὲν ἵνα

σώσειας, συνελάμβανες δὲ ἵνα ἀποκτείναις; καὶ ὅτε μὲν τὸ πλῆθος ἦν ὑμῶν κύριον τῆς σωτηρίας τῆς ἡμετέρας, ἀντιλέγειν φῆς τοῖς βουλομένοις ἡμᾶς ἀπολέσαι, ἐπειδὴ δὲ ἐπὶ σοὶ μόνῳ ἐγένετο καὶ σῶσαι Πολέμαρχον καὶ μὴ, εἰς τὸ δεσμοπήριον ἀπήγαγες; εἶθ' ὅτι μὲν, ὡς φῆς, αὐτεπιπῶν οὐδὲν ὠφέλησας, ἀξιοῖς χρηστὸς νομίζεσθαι, ὅτι δὲ συλλαβῶν ἀπέκτεινας, οὐκ οἶει ἐμοὶ καὶ τουτοιῖσι δοῦναι δίκην;

Καὶ μὴν οὐδὲ τοῦτο εἰκὸς αὐτῷ πιστεύειν, εἴπερ 27 ἀληθῆ λέγει φάσκων ἀντιπεῖν, ὡς αὐτῷ προσετέχθη. οὐ γὰρ δὴ που ἐν τοῖς μετοίκους πίστιν παρ' αὐτοῦ ἐλάμβανον. ἐπεὶ τοι τῷ ἦττον εἰκὸς ἦν προσταχθῆναι ἢ ὅστις ἀντιπῶν γε ἐτύγχανε καὶ [ἐναντίαν] γνώμην ἀποδεδειγμένος; τίνα γὰρ εἰκὸς ἦν ἦττον ταῦτα ὑπηρετῆσαι ἢ τὸν ἀντιπῶντα οἷς ἐκείνοι ἐβούλοντο παραχθῆναι; Ἐτι δὲ τοῖς 28 μὲν ἄλλοις Ἀθηναίοις ἱκανῆ μοι δοκεῖ πρόφασις εἶναι τῶν γεγενημένων εἰς τοὺς τριάκοντα ἀναφέρειν τὴν αἰτίαν· αὐτοὺς δὲ τοὺς τριάκοντα, ἂν εἰς σφᾶς αὐτοὺς ἀναφέρωσι, πῶς ὑμᾶς εἰκὸς ἀποδέχεσθαι; εἰ μὲν γὰρ τις ἦν ἐν 29 τῇ πόλει ἀρχὴ ἰσχυροτέρα αὐτῆς, ὑφ' ἧς αὐτῷ προσετέτατο παρὰ τὸ δίκαιον ἀνθρώπους ἀπολλύναι, ἴσως ἂν εἰκότως αὐτῷ συγγνώμην εἶχετε· νῦν δὲ παρὰ τοῦ ποτε καὶ λήψεσθε δίκην, εἴπερ ἐξέσται τοῖς τριάκοντα λέγειν ὅτι τὰ ὑπὸ τῶν τριάκοντα προσταχθέντα ἐποιοῦν; Καὶ 30 μὲν δὴ οὐκ ἐν τῇ οἰκίᾳ ἀλλ' ἐν τῇ ὁδῷ σώζειν τε αὐτὸν καὶ τὰ τούτοις ἐψηφισμένα παρόν, συλλαβῶν ἀπήγαγεν. ὑμεῖς δὲ πάντες ὀργίζεσθε, ὅσοι εἰς τὰς οἰκίας ἦλθον τὰς ὑμετέρας ζήτησιν ποιοῦμενοι ἢ ὑμῶν ἢ τῶν ὑμετέρων τινός. καίτοι εἰ χρὴ τοῖς διὰ τὴν ἑαυτῶν σωτηρίαν ἑτέροις! 31 ἀπολέσασιν συγγνώμην ἔχειν, ἐκείνοις ἂν δικαιότερον ἔχοιτε· κίνδυνος γὰρ ἦν πεμφθεῖσι μὴ εἰθεῖν καὶ καταλαβοῦσιν ἐξάρουσι γενέσθαι. τῷ δὲ Ἐρατοσθένει ἐξῆν

εἰπεῖν ὅτι οὐκ ἀπήνησεν, ἔπειτα ὅτι οὐκ εἶδεν· ταῦτα γὰρ οὐτ' ἔλεγχον οὔτε βάσανον εἶχεν, ὥστε μὴδ' ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν βουλομένων οἶόν τ' εἶναι ἐξελεγχθῆναι.

32 χοῆν δέ σε, ὦ Ἐρατοσθένες, εἶπερ ἦσθα χρηστός, πολὺ μᾶλλον τοῖς μέλλουσιν ἀδίκως ἀποθανεῖσθαι μνηστῆρ γενέσθαι ἢ τοὺς ἀδίκως ἀπολουμένους συλλαμβάνειν. νῦν δέ σου τὰ ἔργα φανερὰ γεγένηται οὐχ ὡς ἀνωμένου

33 ἀλλ' ὡς ἠδομένου τοῖς γιγνομένοις, ὥστε τούσδε ἐκ τῶν ἔργων χοῆ μᾶλλον ἢ ἐκ τῶν λόγων τὴν ψῆφον φέρειν, ἃ ἴσασι γεγενημένα τῶν τότε λεγομένων τεκμήρια λαμβάνοντας, ἐπειδὴ μάρτυρας περὶ αὐτῶν οὐχ οἶόν τε παρασχέσθαι. οὐ γὰρ μόνον ἡμῖν παρεῖναι οὐκ ἔζην, ἀλλ' οὐδὲ παρ' αὐτοῖς εἶναι, ὥστ' ἐπὶ τούτοις ἐστὶ πάντα τὰ κακὰ εἰργασμένοις τὴν πόλιν πάντα τὰ γὰρὰ περὶ αὐτῶν

34 λέγειν. τοῦτο μέντοι οὐ φεύγω, ἀλλ' ὁμολογῶ σοι, εἰ βούλει, ἀντειπεῖν. θανμάξω δὲ τί ἂν ποτε ἐποίησας συνειπῶν, ὁπότε ἀντειπεῖν φάσκων ἀπέκτεινας Πολέμαρχον. φέρε δὴ, τί ἂν εἰ καὶ ἀδελφοὶ ὄντες ἐτύχετε αὐτοῦ ἢ καὶ υἱεῖς; ἀπεψηφίσασθε; δεῖ γάρ, ὦ ἄνδρες δικασταί, Ἐρατοσθένην δυοῖν θάτερον ἀποδείξει, ἢ ὡς οὐκ ἀπήγαγεν αὐτόν, ἢ ὡς δικαίως τοῦτ' ἔπραξεν. οὗτος δὲ ὁμολόγηκεν ἀδίκως συλλαβεῖν, ὥστε ἄρδιαν ὑμῖν τὴν

35 διαψήφισιν περὶ αὐτοῦ πεποίηκε. Καὶ μὲν δὴ πολλοὶ καὶ τῶν ἀστῶν καὶ τῶν ξένων ἠκονσιν εἰσόμενοι τίνα γνώμην περὶ τούτων ἔξετε. ὧν οἱ μὲν ὑμέτεροι ὄντες πολῖται μαθόντες ἀπίασιν ὅτι ἢ δίκην δώσουσιν ὧν ἂν ἐξαμάρτωσιν, ἢ πράξαντες μὲν ὧν ἐφίενται τύραννοι τῆς πόλεως ἔσονται, δυστυχήσαντες δὲ τὸ ἴσον ὑμῖν ἔξουσιν· ὅσοι δὲ ξένοι ἐπιδημοῦσιν, εἴσονται πότερον ἀδίκως τοὺς τριάκοντα ἐκκηρύττουσιν ἐκ τῶν πόλεων ἢ δικαίως. εἰ γὰρ δὴ αὐτοὶ οἱ κακῶς πεπονθότες λαβόντες ἀφήσουσιν, ἢ που σφᾶς αὐτοὺς ἠγήσονται περιέργους ὑπὲρ ὑμῶν τιμωρομέν-

νοὺς. οὐκ οὖν δεινὸν εἰ τοὺς μὲν στρατηγούς, οἱ ἐνίκων 36 ναυμαχοῦντες, ὅτε διὰ χειμῶνα οὐχ οἶοί τ' ἔφασαν εἶναι τοὺς ἐκ τῆς θαλάττης ἀνελέσθαι, θανάτῳ ἐξημιώσατε, ἠγούμενοι χοῆναι τῆ τῶν τεθνεώτων ἀρετῇ παρ' ἐκείνων δίκην λαβεῖν, τούτους δέ, οἱ ἰδιῶται μὲν ὄντες καθ' ὅσον ἐδύναντο ἐποίησαν ἠττηθῆναι ναυμαχοῦντας, ἐπειδὴ δὲ εἰς τὴν ἀρχὴν κατέστησαν, ὁμολογοῦσιν ἐκόντες πολλοὺς τῶν πολιτῶν ἀκρίτους ἀποκτινύναι, οὐκ ἄρα χοῆ αὐτοὺς καὶ τοὺς παῖδας ὑφ' ὑμῶν ταῖς ἐσχάταις ζημίαις κολάζεσθαι;

Ἐγὼ τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἠξίουν ἱκανὰ εἶναι 37 τὰ κατηγορημένα· μέχρι γὰρ τούτου νομίζω χοῆναι κατηγορεῖν ἕως ἂν θανάτου δόξη τῷ φεύγοντι ἄξια εἰργάσθαι· ταύτην γὰρ ἐσχάτην δίκην δυνάμεθα παρ' αὐτῶν λαβεῖν. ὥστ' οὐκ οἶδ' ὅ τι δεῖ πολλὰ κατηγορεῖν τοιούτων ἀνδρῶν, οἱ οὐδ' ὑπὲρ ἐνὸς ἐκάστου τῶν πεπραγμένων δις ἀποθανόντες δίκην δοῦναι δύναιντ' ἂν. οὐ γὰρ 38 δὴ οὐδὲ τοῦτο αὐτῷ προσήκει ποιῆσαι, ὅπερ ἐν τῇδε τῇ πόλει εἰθισμένον ἐστὶ, πρὸς μὲν τὰ κατηγορημένα μηδὲν ἀπολογεῖσθαι, περὶ δὲ σφῶν αὐτῶν ἕτερα λέγοντες ἐνίοτε ἐξαπατῶσιν, ὑμῖν ἀποδεικνύντες ὡς στρατιῶται ἀγαθοὶ εἰσιν, ἢ ὡς πολλὰς τῶν πολεμίων ναῦς ἔλαβον τριηραρχήσαντες, ἢ πόλεις πολεμίας οὔσας φίλας ἐποίησαν· ἐπεὶ κελεύετε αὐτὸν ἀποδείξει ὅπου τοσοῦ- 39 τοὺς τῶν πολεμίων ἀπέκτειναν ὅσους τῶν πολιτῶν, ἢ ναῦς ὅπου τοσαύτας ἔλαβον ὅσας αὐτοὶ παρέδοσαν, ἢ πόλιν ἢν τινα τοιαύτην προσεκτήσαντο οἶαν τὴν ὑμέτεραν κατεδουλώσαντο. ἀλλὰ γὰρ ὅπλα τῶν πολεμίων 40 ἐσκύλευσαν τοσαῦτα ὅσα περ ὑμῶν ἀφείλοντο; ἀλλὰ τείχη τοιαῦτα εἶλον οἶα τῆς ἑαυτῶν πατρίδος κατέσκαψαν; οἷτινες καὶ τὰ περὶ τὴν Ἀττικὴν φρούρια καθείλον, καὶ ὑμῖν ἐδήλωσαν ὅτι οὐδὲ τὸν Πειραιᾶ Λακεδαιμονίων

προστατόντων περιεῖλον, ἀλλ' ὅτι ἑαυτοῖς τὴν ἀρχὴν οὕτω βεβαιοτέραν ἐνόμιζον εἶναι.

- 41 Πολλάκις οὖν ἐθαύμασα τῆς τόλμης τῶν λεγόντων ὑπὲρ αὐτῶν, πλὴν ὅταν ἐνθυμηθῶ ὅτι τῶν αὐτῶν ἐστὶν αὐτοὺς τε πάντα τὰ κακὰ ἐργάζεσθαι καὶ τοὺς τοιοῦτους
42 ἐπαινεῖν. οὐ γὰρ νῦν πρῶτον τῷ ὑμετέρῳ πλήθει τὰ ἐναντία ἐπραξεν, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν τετρακοσίων ἐν τῷ στρατοπέδῳ ὀλιγαρχίαν καθιστὰς ἐφευγεν ἐξ Ἑλλησπόντου τριήραρχος καταλιπὼν τὴν ναῦν, μετὰ Ἰατροκλέους καὶ ἐτέρων, ὧν τὰ ὀνόματα οὐδὲν δεόμεναι λέγειν. ἀφικόμενος δὲ δεῦρο τὰναντία τοῖς βουλομένοις δημοκρατίαν εἶναι ἐπραττε. καὶ τούτων μάρτυρας ὑμῖν παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

- 43 Τὸν μὲν τοίνυν μεταξὺ βίον αὐτοῦ παρήσω· ἐπειδὴ δὲ ἡ ναυμαχία καὶ ἡ συμφορὰ τῇ πόλει ἐγένετο, δημοκρατίας ἔτι οὔσης, ὅθεν τῆς σιάσεως ἤρξαν, πέντε ἄνδρες ἔφοροι κατέστησαν ὑπὸ τῶν καλουμένων ἐταίρων, συναγωγεῖς μὲν τῶν πολιτῶν, ἄρχοντες δὲ τῶν συνωμοτῶν, ἐναντία δὲ τῷ ὑμετέρῳ πλήθει πράττοντες· ὧν
44 Ἐρατοσθένης καὶ Κριτίας ἦσαν. οὗτοι δὲ φυλάρχους τε ἐπὶ τὰς φυλακὰς κατέστησαν, καὶ ὅ τι θέοι χειροτονεῖσθαι καὶ οὔστινας χρεῖη ἄρχειν παρήγγελλον, καὶ εἴ τι ἄλλο πράττειν βούλονται, κύριοι ἦσαν· οὕτως οὐχ ὑπὸ τῶν πολέμιων μόνον ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τούτων πολιτῶν ὄντων ἐπεβουλεύεσθε ὅπως μὴτ' ἀγαθὸν μηδὲν ψηφίσαισθε
45 πολλῶν τε ἐνδεεῖς ἔσεσθε. τοῦτο γὰρ καὶ ἠπίσταντο, ὅτι ἄλλως μὲν οὐχ οἰοῖτε εἶσονται περιγενέσθαι, κακῶς δὲ πραττόντων δυνήσονται· καὶ ὑμᾶς ἠγοῦντο τῶν παρόντων κακῶν ἐπιθυμοῦντας ἀπαλλαγῆναι περὶ τῶν μελόντων οὐκ ἐνθυμήσεσθαι. ὡς τοίνυν τῶν ἐφόρων ἐγένετο, μάρτυρας ὑμῖν παρέξομαι, οὐ τοὺς τότε συμπράτ-

Reisk.

τοντας (οὐ γὰρ ἂν δυνάμην), ἀλλὰ τοὺς αὐτοῦ Ἐρατοσθένους ἀκούσαντας. καίτοι εἰ ἐσωφρόνουν κατεμαρτύ- 47 ρουν ἂν αὐτῶν, καὶ τοὺς διδασκάλους τῶν σφετέρων ἀμαρτημάτων σφόδρ' ἂν ἐκόλαζον, καὶ τοὺς ὄρκους, εἰ ἐσωφρόνουν, οὐκ ἂν ἐπὶ μὲν τοῖς τῶν πολιτῶν κακοῖς πιστοὺς ἐνόμιζον, ἐπὶ δὲ τοῖς τῆς πόλεως ἀγαθοῖς θαδίως παρέβαινον. πρὸς μὲν οὖν τούτους τοσαῦτα λέγω, τοὺς δὲ μάρτυράς μοι κάλει. Καὶ ὑμεῖς ἀνάβητε.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Τῶν μὲν μαρτύρων ἀκηρόατε. τὸ δὲ τελευταῖον εἰς 48 τὴν ἀρχὴν καταστὰς ἀγαθοῦ μὲν οὐδενὸς μετέσχευ, ἄλλων δὲ πολλῶν. καίτοι εἴπερ ἦν ἀνὴρ ἀγαθός, ἐχοῖν ἂν πρῶτον μὲν μὴ παρανόμως ἄρχειν, ἔπειτα τῇ βουλῇ μηνυτὴν γίνεσθαι περὶ τῶν εἰσαγγελιῶν ἀπασῶν, ὅτι ψευδεῖς εἶεν, καὶ Βάτραχος καὶ Αἰσχυλίδης οὐ τάληθῆ μηνύουσιν, ἀλλὰ τὰ ὑπὸ τῶν τριάκοντα πλασθέντα εἰσαγγέλλουσι, συγκαίμενα ἐπὶ τῇ τῶν πολιτῶν βλάβῃ. καὶ 49 μὲν δὴ, ὧ ἄνδρες δικασταί, ὅσοι κακόνους ἦσαν τῷ ὑμετέρῳ πλήθει, οὐδὲν ἔλαττον εἶχον σιωπῶντες· ἕτεροι γὰρ ἦσαν οἱ λέγοντες καὶ πράττοντες ὧν οὐχ οἷόν τ' ἦν μείζω κακὰ γενέσθαι τῇ πόλει. ὁπόσοι δ' εὐνοὶ φασι εἶναι, πῶς οὐκ ἐνταῦθα ἔδειξαν, αὐτοὶ τε τὰ βέλτιστα λέγοντες καὶ τοὺς ἐξαμαρτάνοντας ἀποτρέποντες;

Ἴσως δ' ἂν ἔχοι εἰπεῖν ὅτι ἐδεδοίκει, καὶ ὑμῶν τοῦτο 50 ἐνίοις ἱκανὸν ἔσται. ὅπως τοίνυν μὴ φανήσεται ἐν τῷ λόγῳ τοῖς τριάκοντα ἐναντιούμενος· εἰ δὲ μὴ, ἐνταῦθ' οἱ δῆλος ἔσται ὅτι ἐκεῖνά τε αὐτῷ ἤρεσκε, καὶ τοσοῦτον ἐδύνατο ὥστε ἐναντιούμενος μηδὲν κακὸν παθεῖν ὑπ' αὐτῶν. χοῖν δ' αὐτὸν ὑπὲρ τῆς ὑμετέρας σωτηρίας ταύτην τὴν προθυμίαν εἶχειν, ἀλλὰ μὴ ὑπὲρ Θεραμένους, ὃς εἰς ὑμᾶς πολλὰ ἐξήμαρτεν. ἀλλ' οὗτος τὴν μὲν πόλιν 51

ἐχθρῶν ἐνόμιζεν εἶναι, τοὺς δ' ὑμετέρους ἐχθροὺς φί-
 λους, ὡς ἀμφοτέρω ταῦτα ἐγὼ πολλοῖς τεκμηρίοις παρα-
 στήσω, | καὶ τὰς πρὸς ἀλλήλους διαφορὰς οὐκ ὑπὲρ ὑμῶν
 ἀλλ' ὑπὲρ ἑαυτῶν γιγνομένας, ὁπότεροι ταῦτα πράξουσιν
 52 καὶ τῆς πόλεως ἄρξουσιν. εἰ γὰρ ὑπὲρ τῶν ἀδικουμέ-
 νων ἐστασίαζον, ποῦ κάλλιον ἂν ἦν ἀνδρὶ ἄρχοντι, ἢ
 Θρασυβούλου Φυλῆν κατελληφότος, τότε ἐπιδειξασθαι
 τὴν αὐτοῦ εὐνοιαν; ὁ δ' ἀντὶ τοῦ ἐπαγγελλασθαι τι ἢ
 πράξαι ἀγαθὸν πρὸς τοὺς ἐπὶ Φυλῆ, ἐλθῶν μετὰ τῶν
 συναρχόντων εἰς Σαλαμίνα καὶ Ἐλευσινάδε τριακοσίους
 τῶν πολιτῶν ἀπήγαγεν εἰς τὸ δεσποτήριον, καὶ μᾶ ψή-
 53 φων αὐτῶν ἀπάντων θάνατον κατεψηφίσατο. ἐπειδὴ δὲ εἰς
 τὸν Πειραιᾶ ἦλθομεν καὶ αἱ ταραχαὶ γεγενημέναι ἦσαν
 καὶ περὶ τῶν διαλλαγῶν οἱ λόγοι ἐγίνοντο, πολλὰς ἐκά-
 τεροι ἐλπίδας εἶχομεν πρὸς ἀλλήλους ἐσεσθαι ὡς ἀμφο-
 τεροὶ ἐδείξαμεν. οἱ μὲν γὰρ ἐκ Πειραιῶς κρείττους ὄντες
 54 εἶσαν αὐτοὺς ἀπελθεῖν· οἱ δὲ εἰς τὸ ἄστυ ἐλθόντες τοὺς
 μὲν τριάκοντα ἐξέβαλον πλὴν Φεῖδωνος καὶ Ἐρατοσθέ-
 νους, ἄρχοντας δὲ τοὺς ἐκείνοις ἐχθίστους εἴλοντο,
 ἠγούμενοι δικαίως ἂν ὑπὸ τῶν αὐτῶν τοὺς τε τριάκοντα
 55 μισεῖσθαι καὶ τοὺς ἐν Πειραιεὶ φιλεῖσθαι. τούτων τοί-
 νυν Φεῖδων ὁ τῶν τριάκοντα γενόμενος καὶ Ἰπποκλῆς
 καὶ Ἐπιχάρης ὁ Λαμπρεὺς καὶ ἕτεροι οἱ δοκοῦντες εἶναι
 ἐναντιώτατοι Χαρικλεῖ καὶ Κριτίᾳ καὶ τῇ ἐκείνων ἐται-
 ρείᾳ ἐπειδὴ αὐτοὶ εἰς τὴν ἀρχὴν κατέστησαν, πολὺ μείζω
 στάσιν καὶ πόλεμον ἐπὶ τοὺς ἐν Πειραιεὶ τοῖς ἐξ ἄστεος
 56 ἐποίησαν· οἷς καὶ φανερώς ἐπεδείξαντο ὅτι οὐκ ὑπὲρ τῶν
 ἐν Πειραιεὶ οὐδ' ὑπὲρ τῶν ἀδίκως ἀπολλυμένων ἐστα-
 σίαζον, οὐδ' οἱ τεθνεώτες αὐτοὺς ἐλύπουν, οὐδ' οἱ μέλ-
 λοντες ἀποθανεῖσθαι, ἀλλ' οἱ μείζον δυνάμενοι καὶ θᾶσ-
 57 σον πλουτοῦντες. λαβόντες γὰρ τὰς ἀρχὰς καὶ τὴν πόλιν
 ἀμφοτέροις ἐπολέμουν, τοῖς τε τριάκοντα πάντα κακὰ

εἰργασμένοις καὶ ὑμῖν πάντα κακὰ πεπονθόσι. καίτοι
 τοῦτο πᾶσι δῆλον ἦν, ὅτι εἰ μὲν ἐκεῖνοι ἀδίκως ἔφενγον,
 ὑμεῖς δικαίως, εἰ δ' ὑμεῖς ἀδίκως, οἱ τριάκοντα δικαίως·
 οὐ γὰρ δὴ ἐτέρων ἔργων αἰτίαν λαβόντες ἐκ τῆς πόλεως
 ἐξέπεσον, ἀλλὰ τούτων. ὥστε σφόδρα χορὴ ὀργίξεσθαι, 58
 ὅτι Φεῖδων ἀρεθεὶς ὑμᾶς διαλλάξαι καὶ καταγαγεῖν τῶν
 αὐτῶν ἔργων Ἐρατοσθένει μετεῖχε καὶ τῇ αὐτῇ γνώμῃ
 τοὺς μὲν κρείττους αὐτῶν δι' ὑμᾶς κακῶς ποιεῖν ἐτοιμοὺς
 ἦν, ὑμῖν δὲ ἀδίκως φεύγουσιν οὐκ ἠθέλησεν ἀποδοῦναι
 τὴν πόλιν, ἀλλ' ἐλθῶν εἰς Λακεδαίμονα ἐπειθεν αὐτοὺς
 στρατεύεσθαι, διαβάλλων ὅτι Βοιωτῶν ἡ πόλις ἐσται,
 καὶ ἄλλα λέγων οἷς ᾤετο πείσειν μάλιστα. οὐ δυνάμενος 59
 δὲ τούτων τυχεῖν, εἶτε καὶ τῶν ἱερῶν ἐμποδῶν ὄντων
 εἶτε καὶ αὐτῶν οὐ βουλομένων, ἑκατὸν τάλαντα ἐδανεί-
 σατο, ἵνα ἔχοι ἐπικουροὺς μισθοῦσθαι. καὶ Λύσανδρον
 ἄρχοντα ἠτήσατο, εὐνούστατον μὲν ὄντα τῇ ὀλιγαρχίᾳ,
 κακονούστατον δὲ τῇ πόλει, μισοῦντα δὲ μάλιστα τοὺς
 ἐν Πειραιεὶ. μισθωσάμενοι δὲ πάντας ἀνθρώπους ἐπ' 60
 ὀλέθρῳ τῆς πόλεως, καὶ πόλεις ἐπάγοντες, καὶ τελευ-
 τῶντες Λακεδαιμονίους καὶ τῶν συμμάχων ὁπόσους ἐδύ-
 νατο πείσαι, οὐ διαλλάξαι ἀλλ' ἀπολέσαι παρεσκευά-
 ζοντο τὴν πόλιν εἰ μὴ δι' ἀνδρας ἀγαθοὺς, οἷς ὑμεῖς
 δηλώσατε παρὰ τῶν ἐχθρῶν δίκην λαβόντες, ὅτι καὶ
 ἐκείνοις χάριν ἀποδώσετε. ταῦτα δὲ ἐπίστασθε μὲν καὶ 61
 αὐτοί, καὶ οἷδ' ὅτι οὐ δεῖ μάρτυρας παρασχεῖσθαι· ὅμως
 δέ· ἐγὼ τε γὰρ δέομαι ἀναπαύεσθαι, ὑμῶν τ' ἐνίοις
 ἠδίου ὡς πλείστων τοὺς αὐτοὺς λόγους ἀκούειν.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Φέρε δὴ καὶ περὶ Θηραμένους ὡς ἂν δύνωμαι 62
 διὰ βραχυτάτων διδάξω. δέομαι δ' ὑμῶν ἀκοῦσαι ὑπὲρ
 τ' ἑμαυτοῦ καὶ τῆς πόλεως. καὶ μηδενὶ τοῦτο παραστή,
 p. 417-424.

ὡς Ἐρατοσθένους κινδυνεύουτος Θηραμένους κατηγο-
 ρῶ· πυνθάνομαι γὰρ ταῦτα ἀπολογήσεσθαι αὐτόν, ὅτι
 63 ἐκείνῳ φίλος ἦν καὶ τῶν αὐτῶν ἔργων μετείχε· καίτοι
 σφόδρ' ἂν αὐτὸν οἶμαι | μετὰ Θεμιστοκλέους πολιτευό-
 μενον προσποιεῖσθαι πράττειν ὅπως οἰκοδομηθήσεται
 τὰ τεῖχη, ὁπότε καὶ μετὰ Θηραμένους ὅπως καθαιρεθῆ-
 σεται. οὐ γὰρ μοι δοκοῦσιν ἴσου ἄξιοι γεγενῆσθαι· ὁ μὲν
 γὰρ Λακεδαιμονίων ἀκόντων ἠκοδόμησεν αὐτά, οὗτος
 64 δὲ τοὺς πολίτας ἐξαπατήσας κατέειλε. περιέστηκεν οὖν
 τῇ πόλει τούναντιον ἢ ὡς εἰκὸς ἦν. ἄξιον μὲν γὰρ καὶ
 τοὺς φίλους τοὺς Θηραμένους προσαπολωλέναι, πλὴν εἰ
 τις ἐτύγγαυεν ἐκείνῳ τάναντία πράττων· νῦν δὲ ὄρω τὰς
 τε ἀπολογίας εἰς ἐκείνον ἀναφερομένας, τοὺς τ' ἐκείνῳ
 συνόντας τιμᾶσθαι πειρωμένους, ὥσπερ πολλῶν ἀγα-
 65 θῶν αἰτίου ἀλλ' οὐ μεγάλων κακῶν γεγεννημένου. ὅς
 πρῶτον μὲν τῆς προτέρας ὀλιγαρχίας αἰτιατώτατος ἐγένε-
 νετο, πείσας ὑμᾶς τὴν ἐπὶ τῶν τετρακοσίων πολιτείαν
 ἐλέσθαι. καὶ ὁ μὲν πατήρ αὐτοῦ τῶν προβούλων ὦν
 ταῦτ' ἐπραττεν, αὐτὸς δὲ δοκῶν εὐνούστατος εἶναι τοῖς
 66 πράγμασι στρατηγὸς ὑπ' αὐτῶν ἠρέθη. καὶ ἕως μὲν ἐτι-
 μάτο, πιστὸν ἑαυτὸν παρεῖχεν· ἐπειδὴ δὲ Πεισανδρον
 μὲν καὶ Κάλλαισχρον καὶ ἑτέρους ἑώρα προτέρους αὐτοῦ
 γινομένους, τὸ δὲ ὑμέτερον πλῆθος οὐκέτι βουλόμενον
 τούτων ἀκροῦσθαι, τότε ἤδη διὰ τε τὸν πρὸς ἐκείνους
 φθόνον καὶ τὸ παρ' ὑμῶν δέος μετέσχε τῶν Ἀριστοκρά-
 67 τους ἔργων. βουλόμενος δὲ τῷ ὑμείτερον πλήθει δοκεῖν
 πιστὸς εἶναι Ἀντιφῶντα καὶ Ἀρχεπτόλεμον φιλιώτατος
 ὄντας αὐτῷ κατηγορῶν ἀπέκτεινεν, εἰς τοσοῦτον δὲ κα-
 κίας ἦλθεν, ὥστε ἅμα μὲν διὰ τὴν πρὸς ἐκείνους πίστιν
 ὑμᾶς κατεδουλώσατο, διὰ δὲ τὴν πρὸς ὑμᾶς τοὺς φίλους
 68 ἀπώλεσε. <τιμώμενος δὲ καὶ τῶν μεγίστων ἀξιούμενος,
 αὐτὸς ἐπαγγελιάμενος σώσειν τὴν πόλιν αὐτὸς ἀπώλεσε,

Reisk.

* sc. Θηραμένης

φάσκων πράγμα εὐρηκέναι μέγα καὶ πολλοῦ ἄξιον. ὑπέ-
 σχετο δὲ εἰρήνην ποιήσειν μήτε ὄμηρα δοῦς μήτε τὰ τεῖχη
 καθελὼν μήτε τὰς ναῦς παραδοῦς· ταῦτα δὲ εἰπεῖν μὲν
 οὐδενὶ ἠθέλησεν, ἐκέλευσε δὲ αὐτῷ πιστεύειν. ὑμεῖς δέ, 69
 ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πρακτούσης μὲν τῆς ἐν Ἀρείῳ πάγῳ
 βουλῆς σωτήρια, ἀντιλεγόντων δὲ πολλῶν Θηραμένει,
 εἰδότες δὲ ὅτι οἱ μὲν ἄλλοι ἄνθρωποι τῶν πολεμίων ἐνε-
 κεν τὰ πόρρητα ποιοῦνται, ἐκείνος δ' ἐν τοῖς αὐτοῦ πο-
 λίταις οὐκ ἠθέλησεν εἰπεῖν ταῦτα ἅ πρὸς τοὺς πολεμίους
 ἔμελλεν εἶρεῖν, ὅμως ἐπετρέψατε αὐτῷ πατρίδα καὶ παῖ-
 δας καὶ γυναῖκας καὶ ὑμᾶς αὐτούς. ὁ δὲ ὦν μὲν ὑπέσχετο 70
 οὐδὲν ἐπραξεν, οὕτως δὲ ἐνετεθύμητο ὡς χρὴ μικρὰν καὶ
 ἀσθενῆ γενέσθαι τὴν πόλιν, ὥστε περὶ ὧν οὐδεὶς πώ-
 ποτε οὔτε τῶν πολεμίων ἐμνήσθη οὔτε τῶν πολιτῶν
 ἠλπισε, ταῦθ' ὑμᾶς ἔπεισε πράξαι, οὐχ ὑπὸ Λακεδαι-
 μονίων ἀναγκαζόμενος, ἀλλ' αὐτὸς ἐκείνοις ἐπαγγελλό-
 μενος, τοῦ τε Πειραιῶς τὰ τεῖχη περιελεῖν καὶ τὴν ὑπάρ-
 χουσαν πολιτείαν καταλύσαι, εὐ εἰδὼς ὅτι, εἰ μὴ πασῶν
 τῶν ἐλπίδων ἀποστρεφθήσεσθε, ταχεῖαν παρ' αὐτοῦ τὴν
 τιμωρίαν κομιεῖσθε. καὶ τὸ τελευταῖον, ὦ ἄνδρες δικα- 71
 σταί, οὐ πρότερον εἴλασε τὴν ἐκκλησίαν γενέσθαι, ἕως ὅ
 ὦμ ὁ λογιζόμενος ὑπ' ἐκείνων καιρὸς ἐπιμελῶς ὑπ' αὐτοῦ ἐτη-
 ρήθη καὶ μετεπέμψατο μὲν τὰς μετὰ Αὐσάνδρου ναῦς
 ἐκ Σάμου, ἐπεδήμησε δὲ τὸ τῶν πολεμίων στρατόπεδον.
 τότε δὲ τούτων ὑπαρχόντων, καὶ παρόντων Αὐσάνδρου 72
 καὶ Φιλοχάρους καὶ Μιλτιάδου, περὶ τῆς πολιτείας τὴν
 ἐκκλησίαν ἐποίουν, ἵνα μήτε δῆτ' αὐτοῖς μηδεὶς ἐναν-
 τιότιο μηδὲ ἀπειλοῖ, ὑμεῖς τε μὴ τὰ τῇ πόλει συμφέροντα
 ἔλοισθε, ἀλλὰ τὰ κείνοις δοκοῦντα ψηφίσαισθε. ἀναστάς 73
 δὲ Θηραμένης ἐκέλευσεν ὑμᾶς τριάκοντα ἀνδράσιν ἐπι-
 τρέψαι τὴν πόλιν, καὶ τῇ πολιτείᾳ χρῆσθαι ἢν Δρακον-
 τίδης ἀπέφαινε. ὑμεῖς δ' ὅμως καὶ οὕτω διακείμενοι
 p. 424-430.

* ἠμολογημένος

ἐθορυβεῖτε ὡς οὐ ποιήσονται ταῦτα· ἐγιγνώσκετε γὰρ ὅτι
 74 περὶ δουλείας καὶ ἐλευθερίας ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐξεκλή-
 θησθε. Θηραμένης δέ, ὃ ἄνδρες δικασταί, (καὶ τούτων
 ὑμᾶς αὐτοὺς | μάρτυρας παρεξομα) εἶπεν ὅτι οὐδὲν
 αὐτῷ μέλοι τοῦ ὑμετέρου θορύβου, ἐπειδὴ πολλοὺς μὲν
 Ἀθηναίων εἰδείη τοὺς τὰ ὅμοια πράττοντας αὐτῷ, δο-
 κοῦντα δὲ Ἀνσάνδρῳ καὶ Λακεδαιμονίοις λέγει. μετ'
 ἐκείνων δὲ Ἀνσάνδρος ἀναστὰς ἄλλα τε πολλὰ εἶπε καὶ
 ὅτι παρασπόνδους ὑμᾶς ἔχοι, καὶ ὅτι οὐ περὶ πολιτείας
 ὑμῖν ἔσται ἀλλὰ περὶ σωτηρίας, εἰ μὴ ποιήσεθ' ἃ Θηρα-
 75 μένης κελεύει τῶν δ' ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ὅσοι ἄνδρες ἀγαθοὶ
 ἦσαν, γνόντες τὴν παρασκευὴν καὶ τὴν ἀνάγκην, οἱ μὲν
 αὐτοῦ μένοντες ἡσυχίαν ἤρουν, οἱ δὲ φῆγοντο ἀπίοντες,
 τοῦτο γοῦν σφίσι αὐτοῖς συνειδότες, ὅτι οὐδὲν κακὸν
 τῇ πόλει ἐψηφίσαντο· ὀλίγοι δὲ τινες καὶ πονηροὶ καὶ
 κακῶς βουλευόμενοι τὰ προσταχθέντα ἐχειροτόνησαν.
 76 παρηγγέλλετο γὰρ αὐτοῖς δέκα μὲν οὖς Θηραμένης ἀπέ-
 δειξε χειροτονησαί, δέκα δὲ οὖς οἱ καθεστηκότες ἔφοροι
 κελεύοιεν, δέκα δ' ἐκ τῶν παρόντων· οὕτω γὰρ τὴν
 ὑμετέραν ἀσθένειαν ἐώραν καὶ τὴν αὐτῶν δύναμιν ἠπί-
 77 κλησίᾳ πραχθήσεσθαι. ταῦτα δὲ οὐκ ἔμοι δεῖ πιστεῦσαι,
 ἀλλὰ ἐκείνῳ· πάντα γὰρ τὰ ὑπ' ἐμοῦ εἰρημένα ἐν τῇ
 βουλῇ ἀπολογούμενος ἔλεγεν, ὀνειδίξων μὲν τοῖς φεύ-
 γουσιν, ὅτι δι' αὐτὸν κατέλθοιεν, οὐδὲν φροντιζόντων
 Λακεδαιμονίων, ὀνειδίξων δὲ τοῖς τῆς πολιτείας μετέ-
 χουσιν ὅτι πάντων τῶν πεπραγμένων τοῖς εἰρημένοις
 τυγχάνοι, πολλὰς πίστεις αὐτὸς ἔργῳ δεδωκώς καὶ παρ'
 78 ἐκείνων ὄρκους εἰληφώς. καὶ τοσοῦταν καὶ ἑτέρων κα-
 κῶν καὶ αἰσχυρῶν καὶ πάλαι καὶ νεωστὶ καὶ μικρῶν καὶ
 μεγάλων αἰτίου γεγενημένου τολμήσουσιν αὐτοὺς φρί-

Reisk.

λους ὄντας ἀποφαίνειν, οὐχ ὑπὲρ ὑμῶν ἀποθανόντος
 Θηραμένου ἀλλ' ὑπὲρ τῆς αὐτοῦ πονηρίας, καὶ δικαίως
 μὲν ἐν ὀλιγαρχίᾳ δίκην δόντος (ἤδη γὰρ αὐτὴν κατέ-
 λυσε), δικαίως δ' ἂν ἐν δημοκρατίᾳ· δις γὰρ ὑμᾶς κατε-
 δουλώσατο, τῶν μὲν παρόντων καταφρονῶν, τῶν δὲ
 ἀπόντων ἐπιθυμῶν, καὶ τῷ καλλίστῳ ὀνόματι χρώμενος
 δεινοτάτων ἔργων διδάσκαλος καταστάς.

Περὶ μὲν τούτων Θηραμένουσιν ἱκανά μοι ἔστι τὰ 79
 κατηγορημένα· ἦκει δ' ὑμῖν ἐκεῖνος ὁ καιρός, ἐν ᾧ δεῖ
 συγγνώμην καὶ ἔλεον μὴ εἶναι ἐν ταῖς ὑμετέραις γνώ-
 μαις, ἀλλὰ παρὰ Ἐρατοσθένους καὶ τῶν τουτοῦ συναρ-
 χόντων δίκην λαβεῖν, μηδὲ μαχομένους [μὲν] κρείττους
 εἶναι τῶν πολεμίων, ψηφιομένους δὲ ἥττους τῶν ἐχ-
 80 θρῶν. μηδ' ὧν φασὶ μέλλειν πράξειν πλείω χάριν αὐ-
 τοῖς ἴσπε, ἢ ὧν ἐποίησαν ὀργίζεσθε· μηδ' ἀποῦσι μὲν
 τοῖς τριάκοντα ἐπιβουλεύετε, παρόντας δ' ἀφήτε· μηδὲ
 τῆς τύχης, ἢ τούτους παρέδωκε τῇ πόλει, κάκιον ὑμῖν
 αὐτοῖς βοηθήσητε.

Κατηγορηταὶ δὲ Ἐρατοσθένους καὶ τῶν τούτου φί- 81
 λων, οἷς τὰς ἀπολογίας ἀνοίσει καὶ μεθ' ὧν αὐτῷ ταῦτα
 πέπρακται. ὁ μὲντοι ἄγων οὐκ ἐξ ἴσου τῇ πόλει καὶ Ἐρα-
 τοσθένει· οὗτος μὲν γὰρ κατήγορος καὶ δικαστὴς αὐτὸς
 ἦν τῶν κρινομένων, ἡμεῖς δὲ νυνὶ εἰς κατηγορίαν καὶ
 ἀπολογίαν καθίσταμεν. καὶ οὗτοι μὲν τοὺς οὐδὲν ἀδι- 82
 κοῦντας ἀκρίτους ἀπέκτειναν, ὑμεῖς δὲ τοὺς ἀπολέσαν-
 τας τὴν πόλιν κατὰ τὸν νόμον ἀξιοῦτε κρίνειν, παρ' ὧν
 οὐδ' ἂν παρανόμως βουλόμενοι δίκην λαμβάνειν ἀξίαν
 τῶν ἀδικημάτων ὧν τὴν πόλιν ἠδικήκασι λάβοιτε. τί
 γὰρ ἂν παθόντες δίκην τὴν ἀξίαν εἴησαν τῶν ἔργων
 δεδωκότες; πότερον εἰ αὐτοὺς ἀποκτείνετε καὶ τοὺς 83
 παῖδας αὐτῶν, ἱκανὴν ἂν τοῦ φόνου δίκην λάβοιμεν,
 ὧν οὗτοι πατέρας καὶ υἱεῖς καὶ ἀδελφοὺς ἀκρίτους ἀπέ-
 p. 430-435.

κτειναν; ἀλλὰ γὰρ εἰ τὰ χρήματα τὰ φανερά δημεύσατε, καλῶς ἂν ἔχοι ἢ τῇ πόλει, ἣς οὗτοι πολλὰ εἰλήφασιν, ἢ 84 τοῖς ἰδιώταις, ὧν οἰκίας ἐξεπόρθησαν; ἐπειδὴ τοίνυν πάντα ποιούντες δίκην παρ' αὐτῶν οὐκ ἂν δύνασθε λαβεῖν, πῶς οὐκ αἰσχρὸν ὑμῖν καὶ ἠτυνητὸν ἀπολιπεῖν, ἠτινά τις βούλοιο παρὰ τούτων | λαμβάνειν; πᾶν δ' ἂν μοι δοκεῖ τολμῆσαι, ὅστις νυνὶ οὐχ ἐτέρων ὄντων τῶν δικαστῶν ἀλλ' αὐτῶν τῶν κακῶς πεπονθότων, ἧκει ἀπολογησόμενος πρὸς αὐτοὺς τοὺς μάρτυρας τῆς τούτου 85 πονηρίας· τοσοῦτον ἢ ὑμῶν καταπεφρόνηκεν ἢ ἐτέροις πεπίστευκεν. ὧν ἀμφοτέρων ἄξιον ἐπιμεληθῆναι, ἐνθυμουμένους ὅτι οὐτ' ἂν ἐκεῖνα ἐδύναντο ποιεῖν μὴ ἐτέρων συμπραττόντων οὐτ' ἂν νῦν ἐπεχείρησαν ἐλθεῖν μὴ ὑπὸ τῶν αὐτῶν οἰόμενοι σωθῆσθαι, οἳ οὐ τούτοις ἤκουσι βοηθήσοντας, ἀλλὰ ἠγρούμενοι πολλὴν ἄδειαν σφίσι ἐσσεσθαι τῶν [τε] πεπραγμένων καὶ τοῦ λοιποῦ ποιεῖν ὅ τι ἂν βούλωνται, εἰ τοὺς μεγίστων κακῶν αἰτίους λαβόντες ἀφήσετε.

86 Ἄλλὰ καὶ τῶν ξυνεργούντων αὐτοῖς ἄξιον θαυμάζειν, πότερον ὡς καλοὶ ἀγαθοὶ αἰτήσονται, τὴν αὐτῶν ἀρετὴν πλείονος ἀξίαν ἀποφαίνοντες τῆς τούτων πονηρίας· ἐβουλόμην μὲντ' ἂν αὐτοὺς οὕτω προθύμους εἶναι σώζειν τὴν πόλιν, ὥσπερ οὗτοι ἀπολλύουσι· ἢ ὡς δεινοὶ λέγειν ἀπολογήσονται καὶ τὰ τούτων ἔργα πολλοῦ ἀξία ἀποφανοῦσιν. ἀλλ' οὐχ ὑπὲρ ὑμῶν οὐδεὶς αὐτῶν οὐδὲ τὰ δίκαια πώποτε ἐπεχείρησεν εἰπεῖν.

87 Ἄλλὰ τοὺς μάρτυρας ἄξιον ἰδεῖν, οἳ τούτοις μαρτυροῦντες αὐτῶν κατηγοροῦσι, σφόδρα ἐπιλήσιμονας καὶ εὐήθεις νομίζοντες ὑμᾶς εἶναι, εἰ διὰ μὲν το ὑμέτερον πλῆθος ἀδεῶς ἠγροῦνται τοὺς τριάκοντα σώσειν, διὰ δὲ Ἐρατοσθένην καὶ τοὺς συνάροντας αὐτοῦ δεινὸν 88 ἦν καὶ τῶν τεθνεώτων ἐπ' ἐκφορὰν ἐλθεῖν. καίτοι οὗτοι

Reisk.

μὲν σωθέντες πάλιν ἂν δύναιντο τὴν πόλιν ἀπολέσαι· ἐκεῖνοι δέ, οὓς οὗτοι ἀπόλεσαν, τελευτήσαντες τὸν βίον πέρας ἔχουσι τῆς παρὰ τῶν ἐχθρῶν τιμωρίας. οὐκ οὖν δεινὸν εἰ τῶν μὲν ἀδίκως τεθνεώτων οἱ φίλοι συναπώλλυντο, αὐτοῖς δὲ τοῖς τὴν πόλιν ἀπόλεσασιν δήπου ἐπ' ἐκφορὰν πολλοὶ ἠξουσιν, ὅποτε βοηθεῖν τοσοῦτοι παρασκευάζονται; καὶ μὲν δὴ πολλῶν ὀφείδιον ἠγροῦμαι εἶναι ὑπὲρ 89 ὧν ὑμεῖς ἐπάσχετε ἀντειπεῖν, ἢ ὑπὲρ ὧν οὗτοι πεποιήκασιν ἀπολογήσασθαι. καίτοι λέγουσιν ὡς Ἐρατοσθένει ἐλάχιστα τῶν τριάκοντα κακὰ εἰργασται, καὶ διὰ τοῦτο αὐτὸν ἀξιούσι σωθῆναι· ὅτι δὲ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων πλείστα εἰς ὑμᾶς ἐξημάρτηκεν, οὐκ οἴονται χρῆναι αὐτὸν ἀπολέσθαι. ὑμεῖς δὲ δεῖξατε ἦν τινα γνώμην ἔχετε 90 περὶ τῶν πραγμάτων. εἰ μὲν γὰρ τούτου καταψηφισθε, δηλοὶ ἐσσεσθε ὡς ὀργιζόμενοι τοῖς πεπραγμένοις· εἰ δὲ ἀποψηφισθε, ὀφθήσεσθε τῶν αὐτῶν ἔργων ἐπιθυμητὰ τούτοις ὄντες, καὶ οὐχ ἔξετε λέγειν ὅτι τὰ ὑπὸ τῶν τριάκοντα προσταχθέντα ἐποιεῖτε· νυνὶ μὲν γὰρ οὐδεὶς ὑμᾶς 91 ἀναγκάζει παρὰ τὴν ὑμετέραν γνώμην ἀποψηφίσασθαι. ὥστε συμβουλεύω μὴ τούτων ἀποψηφισαμένους ὑμῶν αὐτῶν καταψηφίσασθαι. μὴδ' οἴεσθε κρύβδην εἶναι τὴν ψῆφον· φανερὰν γὰρ τῇ πόλει τὴν ὑμετέραν γνώμην ποιήσετε.

Βούλομαι δὲ ὀλίγα ἐκατέρους ἀναμνήσας καταβαί- 92 νειν, τοὺς τε ἐξ ἄστεος καὶ τοὺς ἐκ Πειραιῶς, ἵνα τὰς ὑμῖν διὰ τούτων γεγενημένας συμφορὰς παραδείγματα ἔχοντες τὴν ψῆφον φέρητε. καὶ πρῶτον μὲν ὅσοι ἐξ ἄστεος ἐστε, σκέψασθε ὅτι ὑπὸ τούτων οὕτω σφόδρα ἤοχεσθε, ὥστε ἀδελφοῖς καὶ υἱέσι καὶ πολίταις ἠναγκάζεσθε πολεμεῖν τοιοῦτον πόλεμον, ἐν ᾧ ἠττηθέντες μὲν τοῖς νικήσασιν τὸ ἴσον ἔχετε, νικήσαντες δ' ἂν τούτοις ἐδουλεύετε. καὶ τοὺς ἰδίους οἰκοὺς οὗτοι μὲν [ἂν] ἐκ τῶν 93

p. 433-442.

πραγμάτων μεγάλους ἐκτίσαντο, ὑμεῖς δὲ διὰ τὸν πρὸς ἀλλήλους πόλεμον ἐλάττους ἔχετε· συναφελείσθαι μὲν γὰρ ὑμᾶς οὐκ ἤξιουν, συνδιαβάλλεσθαι δ' ἠνάγκαζον, εἰς τοσοῦτον ὑπεροψίας ἐλθόντες ὥστε οὐ τῶν ἀγαθῶν κοινοῦμενοι πιστοὺς ὑμᾶς ἐκτῶντο, ἀλλὰ τῶν οὐκιδῶν
 94 μεταδιδόντες εὐνοὺς ᾤοντο εἶναι. ἀνθ' ὧν ὑμεῖς νῦν ἐν τῷ θαρραλέῳ ὄντες, καθ' ὅσον δύνασθε, καὶ ὑπὲρ ὑμῶν αὐτῶν καὶ ὑπὲρ τῶν ἐκ Πειραιῶς τιμωρήσασθε, | ἐνθυμηθέντες μὲν ὅτι ὑπὸ τούτων πονηροτάτων ὄντων ἤροχεσθε, ἐνθυμηθέντες δὲ ὅτι μετ' ἀνδρῶν νῦν ἀρίστων πολιτεύεσθε καὶ τοῖς πολεμίοις μάχεσθε καὶ περὶ τῆς πόλεως βουλευέσθε, ἀναμνησθέντες δὲ τῶν ἐπικουρῶν, οὓς οὗτοι φύλακας τῆς σφετέρως ἀρχῆς καὶ τῆς ὑμετέρας
 95 δουλείας εἰς τὴν ἀκρόπολιν κατέστησαν. καὶ πρὸς ὑμᾶς μὲν ἔτι πολλῶν ὄντων εἰπεῖν τοσαῦτα λέγω. ὅσοι δ' ἐκ Πειραιῶς ἐστέ, πρῶτον μὲν τῶν ὄπλων ἀναμνήσθητε, ὅτι πολλὰς μάχας ἐν τῇ ἀλλοτρίᾳ μαχεσάμενοι οὐκ ὑπὸ τῶν πολεμίων ἀλλ' ὑπὸ τούτων εἰρήνης οὔσης ἀφῆρέθητε τὰ ὄπλα, ἐπειθ' ὅτι ἐξεκηρύχθητε μὲν ἐκ τῆς πόλεως, ἣν ὑμῖν οἱ πατέρες παρέδοσαν, φεύγοντας δὲ ὑμᾶς
 96 ἐκ τῶν πόλεων ἐξητοῦντο. ἀνθ' ὧν ὀργίσθητε μὲν ὥσπερ ὅτ' ἐφεύγετε, ἀναμνήσθητε δὲ καὶ τῶν ἄλλων κακῶν ἃ πεπόνθατε ὑπ' αὐτῶν, οἱ τοὺς μὲν ἐκ τῆς ἀγορᾶς τοὺς δ' ἐκ τῶν ἱερῶν συναρπάζοντες βιαίως ἀπέκτειναν, τοὺς δὲ ἀπὸ τέκνων καὶ γονέων καὶ γυναικῶν ἀφέλκοντες φονέας αὐτῶν ἠνάγκασαν γενέσθαι καὶ οὐδὲ ταφῆς τῆς νομιζομένης εἶασαν τυχεῖν, ἠγούμενοι τὴν αὐτῶν ἀρχὴν βε-
 97 βαιοτέραν εἶναι τῆς παρὰ τῶν θεῶν τιμωρίας. ὅσοι δὲ τὸν θάνατον διέφυγον, πολλαχοῦ κινδυνεύσαντες καὶ εἰς πολλὰς πόλεις πλανηθέντες καὶ πανταχόθεν ἐκκηρυττόμενοι, ἐνδεεῖς ὄντες τῶν ἐπιτηδείων, οἱ μὲν ἐν πολεμίᾳ τῇ πατρίδι τοὺς παῖδας καταλιπόντες, οἱ δ' ἐν

Reisk.

ξένη γῆ, πολλῶν ἐναντιουμένων ἤλθετε εἰς τὸν Πειραιᾶ. πολλῶν δὲ καὶ μεγάλων κινδύνων ὑπαρξάντων ἄνδρες ἀγαθοὶ γενόμενοι τοὺς μὲν ἠλευθερώσατε, τοὺς δ' εἰς τὴν πατρίδα κατηγάγετε. εἰ δὲ ἐδυστυχήσατε καὶ τούτων
 98 ἡμᾶρτετε, αὐτοὶ μὲν ἂν δεισαντες ἐφεύγετε μὴ πάθητε τοιαῦτα οἷα καὶ πρότερον, καὶ οὐτ' ἂν ἱερὰ οὔτε βωμοὶ ὑμᾶς ἀδικουμένους διὰ τοὺς τούτων τρόπους ἀφέλησαν, ἃ καὶ τοῖς ἀδικοῦσι σωτήρια γίνεται· οἱ δὲ παῖδες ὑμῶν, ὅσοι μὲν ἐνθάδε ἦσαν, ὑπὸ τούτων ἂν ὑβρίζοντο, οἱ δ' ἐπὶ ξένης μικρῶν ἂν ἔνεκα συμβολαίων ἐδοῦλεον ἐρημιά τῶν ἐπικουρησόντων.

Ἄλλα γὰρ οὐ τὰ μέλλοντα ἔσεσθαι βούλομαι λέγειν, 99 τὰ πραχθέντα ὑπὸ τούτων οὐκ ἀδύνατος εἰπεῖν· οὐδὲ γὰρ ἐνὸς κατηγόρου οὐδὲ δυοῖν ἔργον ἐστίν, ἀλλὰ πολλῶν. ὅμως δὲ τῆς ἐμῆς προθυμίας [οὐδὲν] ἐλλέλειπται, ὑπὲρ τε τῶν ἱερῶν, ἃ οὗτοι τὰ μὲν ἀπέδοντο τὰ δ' εἰσιόντες ἐμίαινον, ὑπὲρ τε τῆς πόλεως, ἣν μικρὰν ἐποίουν, ὑπὲρ τε τῶν νεωρῶν, ἃ καθείλον, καὶ ὑπὲρ τῶν τεθνεώτων, οἷς ὑμεῖς, ἐπειδὴ ζῶσιν ἐπαμῦναι οὐκ ἠδύνασθε, ἀποθανοῦσι βοηθήσατε. οἶμαι δ' αὐτοὺς ἡμῶν
 100 τε ἀκροᾶσθαι καὶ ὑμᾶς εἰσεσθαι τὴν ψῆφον φέροντας, ἠγούμενους, ὅσοι μὲν ἂν τούτων ἀποψηφίσθητε, αὐτῶν θάνατον καταψηφιεῖσθαι, ὅσοι δ' ἂν παρὰ τούτων δίκην λάβωσιν, ὑπὲρ αὐτῶν τὰς τιμωρίας πεποιημένους.

Παύσομαι κατηγορῶν. ἀκηκόατε, ἐσράκατε, πεπόνθατε, ἔχετε. δικάζετε.

13.

ΚΑΤΑ ΑΓΟΡΑΤΟΥ [ΕΝΔΕΙΞΕΩΣ].

Προσῆκει μὲν, ὡς ἄνδρες δικασταί, πᾶσιν ὑμῖν τιμωρεῖν ὑπὲρ τῶν ἀνδρῶν οἱ ἀπέθανον εὐνοὶ ὄντες

p 442-447.

τῷ πλήθει τῷ ὑμετέρῳ, προσήμει δὲ κάμολ οὐκ ἤμιστα· κηδεστῆς γὰρ μοι ἦν Διονυσόδωρος καὶ ἀνεψιός. τυγχάνει οὖν ἐμοὶ ἢ αὐτῇ ἐχθρα πρὸς Ἀγοράτου τουτουὶ καὶ τῷ πλήθει τῷ ὑμετέρῳ ὑπάρχουσα· ἐπραξε γὰρ οὗτος τοιαῦτα, δι' ἃ ὑπ' ἐμοῦ νυνὶ εἰκότως μισεῖται, ὑπὸ τε
 2 ὑμῶν, ἂν θεὸς θέλῃ, | δικαίως τιμωρηθῆσεται. Διονυσόδωρον γὰρ τὸν κηδεστὴν τὸν ἐμὸν καὶ ἑτέρους πολλούς, ὧν δὴ τὰ ὀνόματα ἀκούσεσθε, ἄνδρας ὄντας ἀγαθούς περὶ τὸ πλῆθος τὸ ὑμέτερον, ἐπὶ τῶν τριάκοντα ἀπέκτεινε, μηνυτῆς κατ' ἐκείνων γενόμενος. ποιήσας δὲ ταῦτα ἐμὲ μὲν ἰδίᾳ καὶ ἕκαστον τῶν προσηκόντων μεγάλα ἐξημίωσε, τὴν δὲ πόλιν κοινῇ πᾶσαν τοιούτων ἀνδρῶν ἀποστερήσας οὐ μικρά, ὡς ἐγὼ νομίζω, ἔβλα-
 3 ψεν. ἐγὼ οὖν, ἄνδρες δικασταί, δίκαιον καὶ ὄσιον ἡγοῦμαι εἶναι καὶ ἐμοὶ καὶ ὑμῖν ἅπασιν τιμωρεῖσθαι κατ' ὅσον ἕκαστος δύναται· καὶ ποιούσι ταῦτα νομίζω ἡμῖν καὶ παρὰ θεῶν καὶ παρ' ἀνθρώπων ἄμεινον ἂν γίνεσθαι. δεῖ δ' ὑμᾶς, ὅ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἐξ ἀρχῆς τῶν πραγμά-
 4 των ἀπάντων ἀκούσαι, ἵν' εἰδῆτε πρῶτον μὲν ὅ τρόπῳ ὑμῖν ἡ δημοκρατία κατελύθη καὶ ὑφ' ὅτου, ἔπειτα ὅ τρόπῳ οἱ ἄνδρες ὑπ' Ἀγοράτου ἀπέθανον, καὶ δὴ ὅ τι ἀποθυήσκειν μέλλοντες ἐπέσκηψαν· ἅπαντα γὰρ ταῦτα ἀκριβῶς ἂν μαθόντες ἡδίων καὶ ὀσιώτερον Ἀγοράτου τουτουὶ καταψηφίσοιθε. ὅθεν οὖν ἡμεῖς τε ῥᾶστα διδάξομεν καὶ ὑμεῖς μαθήσεσθε, ἐντεῦθεν ὑμῖν ἄρξομαι διηγείσθαι.
 5 Ἐπειδὴ γὰρ αἱ νῆες αἱ ὑμέτεραι διεφθάρησαν καὶ τὰ πράγματα ἐν τῇ πόλει ἀσθενέστερα ἐγεγένητο, οὐ πολλῷ χρόνῳ ὕστερον αἱ τε νῆες αἱ Λακεδαιμονίων ἐπὶ τὸν Πειραιᾶ ἀφικνοῦνται, καὶ ἅμα λόγοι πρὸς Λακεδαι-
 6 μονίους περὶ τῆς εἰρήνης ἐγίνοντο. ἐν δὲ τῷ χρόνῳ τούτῳ οἱ βουλόμενοι νεώτερα πράγματα ἐν τῇ πόλει

γίνεσθαι ἐπεβούλευον, νομίζοντες κάλλιστον καιρὸν εἰληφέναι καὶ μάλιστα ἐν τῷ τότε χρόνῳ τὰ πράγματα, ὡς αὐτοὶ ἠβούλοντο, καταστήσασθαι. ἡγοῦντο δὲ οὐδὲν ἄλλο σφίβιν ἐμποδῶν εἶναι ἢ τοὺς τοῦ δήμου προεστηκότας καὶ τοὺς στρατηγούοντας καὶ ταξιαρχούοντας. τούτους οὖν ἐβούλοντο ἀμωσγέπως ἐκποδῶν ποιήσασθαι, ἵνα ῥαδίως ἂ βούλοιντο διαπραττοῖντο. πρῶτον μὲν οὖν Κλεοφῶντι ἐπέθεντο ἐκ τρόπου τοιούτου. ὅτε γὰρ ἡ
 8 πρώτη ἐκκλησία περὶ τῆς εἰρήνης ἐγίνετο, καὶ οἱ παρὰ Λακεδαιμονίων ἤκοντες ἔλεγον ἐφ' οἷς ἔτοιμοι εἶεν τὴν εἰρήνην ποιείσθαι Λακεδαιμόνιοι, εἰ κατασκαφείη τῶν τειχῶν τῶν μακρῶν ἐπὶ δέκα στάδια ἑκατέρου, τότε ὑμεῖς τε, ὅ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, οὐκ ἠνέσχεσθε ἀκούσαντες περὶ τῶν τειχῶν τῆς κατασκαφῆς, Κλεοφῶν τε ὑπὲρ ὑμῶν πάντων ἀναστάς ἀντεῖπεν ὡς οὐδενὶ τρόπῳ οἶόν τε εἶη ποιεῖν ταῦτα. μετὰ δὲ ταῦτα Θηραμένης,
 9 ἐπιβουλεύων τῷ πλήθει τῷ ὑμετέρῳ, ἀναστάς λέγει ὅτι, ἐὰν αὐτὸν ἐλησθε περὶ τῆς εἰρήνης πρεσβευτὴν αὐτοκράτορα, ποιήσειν ὥστε μήτε τῶν τειχῶν διελεῖν μήτε ἄλλο τὴν πόλιν ἐλαττώσαι μηδὲν· οἶοιτο δὲ καὶ ἄλλο τι ἀγαθὸν παρὰ Λακεδαιμονίων τῇ πόλει εὐρήσεσθαι. πει-
 10 σθέντες δὲ ὑμεῖς εἴλεσθε ἐκείνου πρεσβευτὴν αὐτοκράτορα, ὃν τῷ προτέρῳ ἔτι στρατηγὸν χειροτονηθέντα ἀπεδοκιμάσατε, οὐ νομίζοντες εὖνουν εἶναι τῷ πλήθει τῷ ὑμετέρῳ. ἐκεῖνος μὲν οὖν ἐλθὼν εἰς Λακεδαίμονα
 11 ἔμεινεν ἐκεῖ πολὺν χρόνον, καταλιπὼν ὑμᾶς πολιορκουμένους, εἰδὼς τὸ ὑμέτερον πλῆθος ἐν ἀπορίᾳ ἐχόμενον καὶ διὰ τὸν πόλεμον καὶ τὰ κακὰ τοὺς πολλοὺς τῶν ἐπιτηδείων ἐνδεεῖς ὄντας, νομίζων, εἰ διαθείη ὑμᾶς ἀπόρων ὥσπερ διέθημεν, ἀσμένως ὁποιαντιοῦν ἐθελῆσαι ἂν εἰρήνην ποιήσασθαι. οἱ δ' ἐνθάδε ὑπομένοντες καὶ ἐπι-
 12 βουλεύοντες καταλύσαι τὴν δημοκρατίαν εἰς ἀρχῶνα

Κλεοφῶντα καθιστάσι, πρόφασιν μὲν ὅτι οὐκ ἤλθεν εἰς τὰ ὄπλα ἀναπαυσόμενος, τὸ δ' ἀληθές ὅτι ἀντίπευ ὑπὲρ ὑμῶν μὴ καθαιρεῖν τὰ τείχη. ἐκείνῳ μὲν οὖν δικαστήριον παρασκευάσαντες καὶ εἰσελθόντες οἱ βουλόμενοι ὀλιγαρχίαν καταστήσασθαι ἀπέκτειναν ἐν τῇ προφάσει 13 ταύτῃ. Θηραμένης δὲ ὕστερον ἀφικνεῖται ἐκ Λακεδαιμόνος. προσιόντες δ' αὐτῷ τῶν τε στρατηγῶν τινες καὶ τῶν ταξιαρχῶν, ὧν ἦν Στρομβιχίδης καὶ Διονυσόδοτος, καὶ ἄλλοι τινὲς τῶν πολιτῶν εὐνοοῦντες ὑμῖν, ὥς γ' ἐδήλωσαν ὕστερον, ἠγανάκτου σφόδρα. ἤλθε γὰρ φέρων εἰρήνην τοιαύτην, ἣν ἡμεῖς ἔργῳ μαθόντες ἔγνωμεν· πολλοὺς γὰρ τῶν πολιτῶν καὶ ἀγαθοὺς ἀπωλέ- 14 σαμεν, καὶ αὐτοὶ ὑπὸ τῶν τριάκοντα ἐξηλάθημεν. ἦν γὰρ ἀντὶ μὲν τοῦ ἐπὶ δέκα στάδια τῶν μακρῶν τειχῶν διελεῖν ὅλα τὰ μακρὰ τείχη κατασκάψαι, ἀντὶ δὲ τοῦ ἄλλο τι ἀγαθὸν τῇ πόλει εὐρέσθαι τὰς τε ναῦς παραδοῦναι τοῖς Λακεδαιμονίοις καὶ τὸ περὶ τὸν Πειραιᾶ 15 τείχος περιελεῖν. ὄρωντες δὲ οὗτοι οἱ ἄνδρες ὀνόματι μὲν εἰρήνην γενομένην, τῷ δ' ἔργῳ τὴν δημοκρατίαν καταλυομένην, οὐκ ἔφασαν ἐπιτρέψαι ταῦτα γενέσθαι, οὐκ ἔλεοῦντες, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὰ τείχη, εἰ πεσεῖται, οὐδὲ κηδόμενοι τῶν νεῶν, εἰ Λακεδαιμονίοις παραδοθήσονται (οὐδὲν γὰρ αὐτοῖς τούτων πλείον ἢ ὑμῶν 16 ἐκάστῳ προσῆμεν), ἀλλ' αἰσθόμενοι ἐκ τοῦ τρόπου τούτου τὸ ὑμέτερον πλῆθος καταλυθησόμενον, οὐδ' (ὥς φασί τινες) οὐκ ἐπιθυμοῦντες εἰρήνην γίγνεσθαι, ἀλλὰ βουλόμενοι βελτίω ταύτης εἰρήνην τῷ δήμῳ τῶν Ἀθηναίων ποιήσασθαι. ἐνόμιζον δὲ δυνήσεσθαι, καὶ ἔπραξαν ἂν ταῦτα, εἰ μὴ ὑπ' Ἀγοράτου τουτουὶ ἀπώλοντο. 17 γνοὺς δὲ ταῦτα Θηραμένης καὶ οἱ ἄλλοι οἱ ἐπιβουλεύοντες ὑμῖν, ὅτι εἰσὶ τινες οἱ κωλύσουσι τὸν δῆμον καταλυθῆναι καὶ ἐναντιώσονται περὶ τῆς ἐλευθερίας, εἴλοντο,

Reisk.

πρὶν τὴν ἐκκλησίαν τὴν περὶ τῆς εἰρήνης γενέσθαι, τούτους πρῶτον εἰς διαβολὰς καὶ κινδύνους καταστήσαι, ἵνα μηδεὶς ἐκεῖ ὑπὲρ τοῦ ὑμετέρου πλῆθους ἀντιλέγοι. ἐπιβουλὴν οὖν τοιαύτην ἐπιβουλεύουσι. πείθουσι γὰρ 18 Ἀγόρατον τουτουὶ μηνυτὴν κατὰ τῶν στρατηγῶν καὶ τῶν ταξιαρχῶν γενέσθαι, οὐ ξυνειδότα ἐκείνοις, ἅ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, οὐδέν (οὐ γὰρ δήπου ἐκείνοι οὕτως ἀνόητοι ἦσαν καὶ ἄφιλοι, ὥστε περὶ τηλικούτων ἀνπραγμάτων πράττοντες Ἀγόρατον ὡς πιστὸν καὶ εὖνουν, δοῦλον καὶ ἐκ δούλων ὄντα, παρεκάλεσαν), ἀλλ' ἐδόκει αὐτοῖς οὗτος ἐπιτήδειος εἶναι μηνυτής. ἐβού- 19 λοντο οὖν ἄκουτα δοκεῖν αὐτὸν καὶ μὴ ἐκόντα μηνύειν, ὅπως πιστότερα ὑμῖν ὑποφαίνοιτο. ὥς δὲ ἐκὼν ἐμήνυσε, καὶ ὑμᾶς οἶμαι ἐκ τῶν πεπραγμένων αἰσθήσεσθαι. ἐκπέμπουσι γὰρ εἰς τὴν βουλὴν [τὴν πρὸ τῶν τριάκοντα βουλεύουσαν] Θεόκριτον τὸν τοῦ Ἐλαφοστίκτου καλούμενον· ὁ δὲ Θεόκριτος οὗτος ἐταῖρος ἦν τῷ Ἀγοράτῳ καὶ ἐπιτήδειος. ἡ δὲ βουλὴ ἢ πρὸ τῶν τριάκοντα βου- 20 λεύουσα διέφθαρτο καὶ ὀλιγαρχίας ἐπεθύμει, ὥς ἴστε, μάλιστα. τεκμήριον δέ· οἱ γὰρ πολλοὶ οἱ ἐξ ἐκείνης τῆς βουλῆς τὴν ὑστέραν βουλὴν τὴν ἐπὶ τῶν τριάκοντα ἐβούλευον. τοῦ δ' ἔνεκα ταῦτα λέγω ὑμῖν; ἵν' εἰδῆτε ὅτι τὰ ψηφίσματα τὰ ἐξ ἐκείνης τῆς βουλῆς οὐκ ἐπ' εὐνοία τῇ ὑμέτερα ἀλλ' ἐπὶ καταλύσει τοῦ δήμου τοῦ ὑμετέρου ἅπαντα ἐλέγετο, καὶ ὡς τοιούτοις οὖσιν αὐτοῖς τὸν νοῦν προσέχητε. εἰσελθὼν δὲ εἰς ταύτην τὴν 21 βουλὴν ἐν ἀπορρήτῳ Θεόκριτος μηνύει ὅτι συλλέγονται τινες ἐναντιωσόμενοι τοῖς τότε καθισταμένοις πράγμασι. τὰ μὲν οὖν ὀνόματα οὐκ ἔφη αὐτῶν εἶναι καθ' ἕναστον· ὄρκους τε γὰρ ὁμομοκέουσι τοὺς αὐτοὺς ἐκείνοις, καὶ εἶναι ἐτέρους οἱ ἐροῦσι τὰ ὀνόματα, αὐτὸς δὲ οὐκ ἂν ποτε ποιῆσαι ταῦτα. καίτοι εἰ μὴ ἐκ παρασκευῆς ἐμη- 22

p. 452-458.

7*

νύετο, πῶς οὐκ ἂν ἠνάγκασεν ἡ βουλή εἰπεῖν τὰ ὀνόματα Θεόκριτον καὶ μὴ ἀνόνημον τὴν μήνυσιν ποιήσασθαι; νυνὶ δὲ τοῦτο τὸ ψήφισμα ψηφίζεται.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

- 23 Ἐπειδὴ τοίνυν τοῦτο τὸ ψήφισμα ἐψηφίσθη, κατέρχονται ἐπὶ τὸν Ἀγόρατον εἰς τὸν Πειραιᾶ οἱ αἰρεθέντες τῶν βουλευτῶν, καὶ περιτυχόντες αὐτῷ ἐν ἀγορᾷ ἐξήτουν ἄγειν. παραγεγόμενος δὲ Νικίας καὶ Νικομένης καὶ ἄλλοι τινές, ὁρῶντες τὰ πράγματα οὐχ οἷα βέλτιστα ἐν τῇ πόλει ὄντα, ἄγειν μὲν τὸν Ἀγόρατον οὐκ ἔφασαν προήσεσθαι, ἀφηροῦντο δὲ καὶ ἡγγυῶντο καὶ ὁμολό-
- 24 γουν παραῖξιν εἰς τὴν βουλήν. γραψάμενοι δὲ οἱ βουλευταὶ τὰ ὀνόματα τῶν ἐγγυωμένων καὶ κωλυόντων, ἀπιόντες ᾤχοντο εἰς ἄστν. ὁ δὲ Ἀγόρατος καὶ οἱ ἐγγυηταὶ καθίζουσιν ἐπὶ τὸν βωμὸν Μουνυχίαςιν· ἐπειδὴ δὲ ἐκεῖ ἦσαν, ἐβουλεύοντο τί χρῆ ποιεῖν. ἐδόκει οὖν τοῖς ἐγγυηταῖς καὶ τοῖς ἄλλοις ἄπασιν ἐκποδῶν ποιήσασθαι
- 25 τὸν Ἀγόρατον ὡς τάχιστα, καὶ παρορμίσαντες δύο πλοῖα Μουνυχίαςιν ἐδέοντο αὐτοῦ παντὶ τρόπῳ ἀπελθεῖν Ἀθήνηθεν, καὶ αὐτοὶ ἔφασαν συνεκπλευσεῖσθαι, ἕως τὰ πράγματα κατασταίῃ, λέγοντες ὅτι, εἰ κομισθείῃ εἰς τὴν βουλήν, βασανιζόμενος ἴσως ἀναγκασθήσεται ὀνόματα εἰπεῖν Ἀθηναίων ὧν ἂν ὑποβάλωσιν οἱ βουλόμενοι
- 26 κακόν τι ἐν τῇ πόλει ἐργάζεσθαι. ταῦτα ἐκείνων θεομένων, καὶ παρασκευασάντων πλοῖα, καὶ αὐτῶν ἐτοιμῶν ὄντων συνεκπλεῖν, οὐκ ἠθέλησε πείθεσθαι αὐτοῖς Ἀγόρατος οὐτοσί. καίτοι, ὦ Ἀγόρατε, εἰ μὴ τί σοι ἦν παρασκευασμένον καὶ ἐπίστευες μηδὲν κακὸν πείσεσθαι, πῶς οὐκ ἂν ᾤχου καὶ πλοῖων παρασκευασμένων καὶ τῶν ἐγγυητῶν ἐτοιμῶν ὄντων σοι συνεκπλεῖν; ἔτι γὰρ οἷόν τέ
- 27 σοι ἦν, καὶ οὔπω ἡ βουλή σου ἐκράτει. ἀλλὰ μὲν δὴ οὐχ ὁμοιά γε σοὶ καὶ ἐκείνοις ὑπῆρχε. πρῶτον μὲν γὰρ Ἀθη-

Reisk.

ναῖοι ἦσαν ὥστε οὐκ ἐδεδίδεσαν βασανισθῆναι· ἔπειτα πατριδα σφετέρην αὐτῶν καταλιπόντες ἔτοιμοι ἦσαν συνεκπλεῖν μετὰ σοῦ, ἡγησάμενοι ταῦτα μᾶλλον λυσιτελεῖν ἢ τῶν πολιτῶν πολλοὺς καὶ ἀγαθοὺς ὑπὸ σοῦ ἀδίμως ἀπολέσθαι. σοὶ δὲ πρῶτον μὲν κίνδυνος ἦν βασανισθῆναι ὑπομείναντι, ἔπειτα οὐ πατριδα ἂν σαντοῦ κατέλιπες· ὥστ' ἐκ παντὸς τρόπου σοὶ μᾶλλον ἢ ἐκείνοις 28 ἐκπλεῦσαι συνέφερον, εἰ μὴ τι ἦν ᾧ ἐπίστευες. νῦν δὲ ἄκων μὲν προσποιῆ, ἐκὼν δὲ πολλοὺς καὶ ἀγαθοὺς Ἀθηναίων ἀπέκτεινας. ὡς δὲ παρεσκευάσθη ἅπαντα ἃ ἐγὼ λέγω, καὶ μάρτυρές εἰσι καὶ αὐτὸ τὸ ψήφισμα σοῦ τὸ τῆς βουλῆς καταμαρτυρήσει.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

Ἐπειδὴ τοίνυν τοῦτο τὸ ψήφισμα ἐψηφίσθη καὶ ἤλ- 29 θον οἱ ἐκ τῆς βουλῆς Μουνυχίαζε, ἐκὼν ἀνέστη Ἀγόρατος ἀπὸ τοῦ βωμοῦ· καίτοι νῦν γε βία φησὶν ἀφαιρεθῆναι. ἐπειδὴ δὲ εἰς τὴν βουλήν ἐκομίσθησαν, ἀπογράφει 30 Ἀγόρατος πρῶτον μὲν τῶν αὐτοῦ ἐγγυητῶν τὰ ὀνόματα, ἔπειτα τῶν στρατηγῶν καὶ τῶν ταξίαρχων, ἔπειτα δὲ καὶ ἄλλων τινῶν πολιτῶν. ἡ δὲ ἀρχὴ αὕτη τοῦ παντὸς κακοῦ ἐγένετο. ὡς δὲ ἀπέγραψε τὰ ὀνόματα, οἶμαι μὲν καὶ αὐτὸν ὁμολογήσειν· εἰ δὲ μὴ, ἐπ' αὐτοφώρῳ ἐγὼ αὐτὸν ἐξελέγξω. Ἀποκρίναι δὴ μοι.

ΕΡΩΤΗΣΙΣ.

Ἐβούλοντο τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἔτι πλειό- 31 ων αὐτὸν τὰ ὀνόματα ἀπογράψαι· οὕτω σφόδρα ἐρωτο ἡ βουλή κακόν τι ἐργάζεσθαι, καὶ αὐτὸς οὐκ ἐδόκει αὐτοῖς ἅπαντα τάληθῆ πω κατηγορηκέναι. τούτους μὲν οὖν ἅπαντας ἐκὼν ἀπογράφει, οὐδεμιᾶς αὐτῷ ἀνάγκης οὔσης. [μετὰ τοῦτο προσἀπογράφει ἑτέρους τῶν πολιτῶν.]

p. 458-464.

32 ἐπειδὴ δὲ ἡ ἐκκλησία Μουνυχίαςιν ἐν τῷ θεάτρῳ ἐγί-
γνετο, οὕτω σφόδρα τινὲς ἐπεμελοῦντο ὅπως καὶ ἐν τῷ
δημῷ περὶ τῶν στρατηγῶν καὶ τῶν ταξίαρχων μήνυσις
γένετο (περὶ δὲ τῶν ἄλλων ἀπέχρη ἢ ἐν τῇ βουλῇ [μή-
νυσις] γεγενημένη), ὥστε καὶ ἐκεῖ παράγουσιν εἰς τὸν
δήμον. Καί μοι ἀπόκριναί, ὦ Ἀγόρατε· ἀλλ' οὐκ οἶμαί
σε ἔξαρκον ἂν γενέσθαι ἂ ἐναντίον Ἀθηναίων ἀπάντων
ἐποίησας.

ΕΡΩΤΗΣΙΣ.

33 Ὅμολογεῖ μὲν καὶ αὐτός, ὅμως δὲ καὶ τὰ ψηφίσματα
ὑμῖν τοῦ δήμου ἀναγνώσεται.

ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ.

Ὅτι μὲν ἀπέγραψεν Ἀγόρατος οὕτωσι τῶν ἀνδρῶν
ἐκείνων τὰ ὀνόματα, καὶ τὰ ἐν τῇ βουλῇ καὶ τὰ ἐν τῷ
δημῷ, καὶ ἔστι φονεὺς ἐκείνων, σχεδόν τι οἶμαι ὑμᾶς
ἐπίστασθαι· ὡς τοίνυν ἀπάντων τῶν κακῶν αἴτιος τῇ
πόλει ἐγένετο καὶ οὐδ' ὑφ' ἐνὸς αὐτὸν προσήκει ἐλεεί-
34 σθαι, ἐγὼ οἶμαι ὑμῖν ἐν κεφαλαίοις ἀποδείξειν. ἐπειδὴ
γὰρ ἐκεῖνοι συλληφθέντες ἐδέθησαν, | τότε καὶ ὁ Λύ-
σανδρος εἰς τοὺς λιμένας τοὺς ὑμετέροους εἰσέπλευσε, καὶ
αἱ νῆες αἱ ὑμέτεραι Λακεδαιμονίοις παρεδόθησαν, καὶ
τὰ τεύχη κατεσκάφη, καὶ οἱ τριάκοντα κατέστησαν, καὶ
35 τί οὐ τῶν δεινῶν τῇ πόλει ἐγένετο; ἐπειδὴ τοίνυν οἱ
τριάκοντα κατεστάθησαν, εὐθέως κρῖσιν τοῖς ἀνδράσι
τούτοις ἐποιοῦν ἐν τῇ βουλῇ, ὁ δὲ δήμος ἐν τῷ δικα-
στηρίῳ ἐν δισχιλίοις ἐψηφίσατο. Καί μοι ἀνάγνωθι τὸ
ψηφίσμα.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

36 Εἰ μὲν οὖν ἐν τῷ δικαστηρίῳ ἐκρίνοντο, θαδίως ἂν
ἔσώζοντο· ἅπαντες γὰρ ἤδη ἐγνωκότες ἦτε οὐ ἢ κακοῦ

Reisk.

ἢ πόλις, ἐν ᾧ οὐδὲν ἐτι ὠφελεῖν ἐδύνασθε· νῦν δ' εἰς
τὴν βουλὴν αὐτοὺς τὴν ἐπὶ τῶν τριάκοντα εἰσάγουσιν.
ἢ δὲ κρῖσις τοιαύτη ἐγίγνετο, οἷαν καὶ ὑμεῖς αὐτοὶ ἐπι-
στασθε. οἱ μὲν γὰρ τριάκοντα ἐκάθηρτο ἐπὶ τῶν βάθρων, 37
οὐ νῦν οἱ πρυτάνεις καθέζονται· δύο δὲ τράπεζαι ἐν τῷ
πρόσθεν τῶν τριάκοντα ἐκείσθη· τὴν δὲ ψῆφον οὐκ εἰς
καθίσκουσ ἀλλὰ φανεράν ἐπὶ τὰς τραπέζας ταύτας ἔδει
τίθεσθαι, τὴν μὲν καθαιρουῦσαν ἐπὶ τὴν ὑστέραν.
ὥστε ἐκ τίνος τρόπου ἐμελλέ τις αὐτῶν σωθήσεσθαι;
ἐνὶ δὲ λόγῳ, ὅσοι εἰς τὸ βουλευτήριον ἐπὶ τῶν τριά- 38
κοντα εἰσῆλθον κριθησόμενοι, ἀπάντων θάνατος κα-
τεργινώσκειτο καὶ οὐδενὸς ἀπεψηφίσαντο, πλὴν Ἀγορά-
του τουτουί· τουτόν δὲ ἀφείσαν ὡς εὐεργέτην ὄντα·
ἵνα δὲ εἰδῆτε ὡς πολλοὶ ὑπὸ τούτου τεθνῶσι, βούλομαι
ὑμῖν τὰ ὀνόματα αὐτῶν ἀναγνώσθαι.

ΟΝΟΜΑΤΑ.

Ἐπειδὴ τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταί, θάνατος αὐτῶν 39
κατεργινώσθη καὶ ἔδει αὐτοὺς ἀποθνήσκειν, μεταπέμπον-
ται εἰς τὸ δεσμοτήριον ὁ μὲν ἀδελφὴν, ὁ δὲ μητέρα, ὁ
δὲ γυναῖκα, ὁ δ' ἢ τις ἦν ἐκάστῳ αὐτῶν προσήκουσα,
ἵνα τὰ ὕστατα ἀσπασάμενοι τοὺς αὐτῶν οὕτω τὸν βίον
τελευτήσειαν. καὶ δὴ καὶ Διονυσόδωρος μεταπέμπεται 40
τὴν ἀδελφὴν τὴν ἐμὴν εἰς τὸ δεσμοτήριον, γυναῖκα
ἑαυτοῦ οὖσαν. πυθομένη δ' ἐκείνη ἀφικνεῖται, μέλαν τε
λιμάτιον ἡμφιεσμένη, . . . ὡς εἰκὸς ἦν ἐπὶ τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς
τοιαύτη συμφορὰ κεχρημένῳ. ἐναντίον δὲ τῆς ἀδελφῆς 41
τῆς ἐμῆς Διονυσόδωρος τὰ τε οἰκεία τὰ αὐτοῦ διέθετο
ὅπως αὐτῷ ἐδόκει, καὶ περὶ Ἀγοράτου τουτουί ἔλεγεν
ὅτι αἴτιος ἦν τοῦ θανάτου, καὶ ἐπέσκηπτεν ἐμοὶ καὶ
Διονυσίῳ τουτωί, τῷ ἀδελφῷ τῷ αὐτοῦ, καὶ τοῖς φίλοις
πᾶσι τιμωρεῖν ὑπὲρ αὐτοῦ Ἀγόρατον· καὶ τῇ γυναίκί τῇ 42

p. 464-469.

αὐτοῦ ἐπέσκηπτε, νομίζων αὐτὴν κνεῖν ἐξ αὐτοῦ, ἐὰν γένηται αὐτῇ παιδίον, φράζειν τῷ γενομένῳ ὅτι τὸν πατέρα αὐτοῦ Ἀγόρατος ἀπέκτεινε, καὶ κελεύει τιμωρεῖν ὑπὲρ αὐτοῦ ὡς φονεῖα ὄντα. ὡς οὖν ἀληθῆ λέγω, μάρτυρας τούτων παρεξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

- 43 Οὗτοι μὲν τοίνυν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὑπ' Ἀγοράτου ἀπογραφέντες ἀπέθανον· ἐπεὶ δὲ τούτους ἐκποδῶν ἐποίησαντο οἱ τριάκοντα, σχεδὸν οἶμαι ὑμᾶς ἐπίστασθαι ὡς πολλὰ καὶ δεινὰ μετὰ ταῦτα τῇ πόλει ἐγένετο· ὧν οὗτος ἀπάντων αἰτιός ἐστιν, ἀποκτείννας ἐκείνους. ἀνιῶμαι μὲν οὖν ὑπομιμησάντων τὰς γεγενημένας συμφορὰς 44 τῇ πόλει, ἀνάγκη δ' ἐστίν, ὧ ἄνδρες δικασταί, ἐν τῷ παρόντι καιρῷ, ἵν' εἰδῆτε ὡς σφόδρα ὑμῖν ἐλεεῖν προσήκει Ἀγόρατον. ἴστε μὲν γὰρ τοὺς ἐκ Σαλαμῖνος τῶν πολιτῶν κομισθέντας, οἳ οἱ ἦσαν καὶ ὅσοι, καὶ οἷον ὀλέθρου ὑπὸ τῶν τριάκοντα ἀπώλοντο· ἴστε δὲ τοὺς ἐξ Ἐλευσίνος, ὡς πολλοὶ ταύτῃ τῇ συμφορᾷ ἐχρήσαντο· μέμνησθε δὲ καὶ τοὺς ἐνθάδε διὰ τὰς ἰδίας ἐχθρας ἀπαγομένους εἰς 45 τὸ δεσμοτήριον· οἳ οὐδὲν κακὸν τὴν πόλιν ποιήσαντες ἠναγκάζοντο αἰσχίστῳ καὶ ἀκλεεστάτῳ ὀλέθρῳ ἀπόλλυσθαι, οἳ μὲν γονέας [σφετέρους αὐτῶν] προσβύτας καταλείποντες, οἳ ἤλπιζον ὑπὸ τῶν σφετέρων αὐτῶν παίδων γηροτροφηθέντες, ἐπειδὴ τελευτήσειαν τὸν βίον, ταφῆσθαι, | οἳ δὲ ἀδελφὰς ἀνεκδότους, οἳ δὲ παῖδας μικροῦς πολλῆς ἐτι θεραπείας δεομένους· οὓς, ὧ ἄνδρες δικασταί, ποῖαν τινα ὀλέσθε γνώμην περὶ τούτου ἔχειν, ἢ ποῖαν τινα ἂν ψῆφον θέσθαι, εἰ ἐπ' ἐκείνοις γένοιτο, ἀποστερηθέντας διὰ τοῦτον τῶν ἠδίστων; ἐτι δὲ τὰ τεῖχη ὡς κατεσκάφη, καὶ αἱ νῆες τοῖς πολεμίοις παρεδόθησαν, καὶ τὰ νεώρια καθηρόθη, καὶ Λακεδαιμόνιοι τὴν ἀκρό-

Reisk.

πολιν ὑμῶν εἶχον, καὶ ἡ δύναμις ἅπασα τῆς πόλεως παρελύθη, ὥστε μηδὲν διαφέρειν τῆς ἐλαχίστης πόλεως τὴν πόλιν. πρὸς δὲ τούτοις τὰς ἰδίας οὐσίας ἀπώλεσατε, 47 καὶ τὸ τελευταῖον συλλήβδην ἅπαντες ὑπὸ τῶν τριάκοντα ἐκ τῆς πατρίδος ἐξηλάθητε. ταῦτα ἐκείνοι οἱ ἀγαθοὶ ἄνδρες αἰσθόμενοι οὐκ ἔφασαν ἐπιτρέψαι τὴν εἰρήνην, ὧ ἄνδρες δικασταί, ποιήσασθαι· οὓς σύ, Ἀγό- 48 ρατε, βουλομένους ἀγαθόν τι πράξαι τῇ πόλει ἀπέκτεινας, μὴνύσας αὐτοὺς τῇ πόλει ἐπιβουλεύειν [τῷ πλήθει τῷ ὑμετέρῳ], καὶ αἰτιος εἶ ἀπάντων τῇ πόλει τῶν κακῶν τῶν γεγενημένων. νῦν οὖν μνησθέντες καὶ τῶν ἰδίων ἕκαστος δυστυχημάτων καὶ τῶν κοινῶν τῆς πόλεως, τιμῶρεῖσθε τὸν αἰτιον τούτων.

Θαυμάζω δ' ἔγωγε, ὧ ἄνδρες δικασταί, ὅ τί ποτε 49 τολμήσει πρὸς ὑμᾶς ἀπολογεῖσθαι· δεῖ γὰρ αὐτὸν ἀποδείξαι ὡς οὐ κατεμήνυσε τῶν ἀνδρῶν τούτων οὐδ' αἰτιος αὐτοῖς ἐστὶ τοῦ θανάτου, ὃ οὐκ ἂν δύναίτο οὐδέποτε [ἀποδείξαι]. πρῶτον μὲν γὰρ τὰ ψηφίσματα αὐτοῦ τὰ ἐκ 50 τῆς βουλῆς καὶ τοῦ δήμου καταμαρτυρεῖ, διαρρηθῆναι ἀγορεύοντα περὶ ὧν Ἀγόρατος κατέβηκεν· ἔπειτα ἡ κρίσις, ἣν ἐκρίθη ἐπὶ τῶν τριάκοντα καὶ ἀφείθη, διαρρηθῆναι λέγει, „διότι“ φησὶν „ἔδοξε τάληθῃ εἰσαγγεῖλαι.“ Καί μοι ἀνάνωθι.

ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ. ΓΝΩΣΙΣ. ΓΡΑΦΑΙ.

Ὡς μὲν οὖν οὐκ ἀπέγραψεν, οὐδενὶ τρόπῳ δύναίτ' 51 ἂν ἀποδείξαι· δεῖ τοίνυν αὐτὸν ὡς δικαίως ἐμήνυσε ταῦτα ἀποφαίνειν, ὁρῶν αὐτοὺς πονηρὰ καὶ οὐκ ἐπιτήδεια τῷ δήμῳ τῷ ὑμετέρῳ πράττοντας. οἶμαι δ' οὐδ' ἂν τοῦτο αὐτὸν ἐπιχειρήσει ἀποδεικνύναι. οὐ γὰρ δήπου, εἰ τι κακὸν τὸν δήμον τῶν Ἀθηναίων εἰργάσαντο, οἳ τριάκοντα, δεδιότες μὴ καταλυθῆναι ἂν ὁ δήμος, τι-

p. 469-476.

μωροῦντες ὑπὲρ τοῦ δήμου ἂν αὐτοὺς ἀπέκτειναν, ἀλλ' οἶμαι πολὺ τοῦναντίον τούτου.

- 52 Ἄλλ' ἴσως φήσει ἄκων τοσαῦτα κακὰ ἐργάσασθαι. ἐγὼ δ' οὐκ οἶμαι, ὃ ἄνδρες δικασταί, οὐδ' ἐάν τις ὑμᾶς ὡς μάλιστα ἄκων μεγάλα κακὰ ἐργάσῃται, ὧν μὴ οἶόν τε γενέσθαι ἐστὶν ὑπερβολήν, οὐ τούτου ἕνεκα οὐ δεῖν ὑμᾶς ἀμύνεσθαι. εἴτα δὲ καὶ ἐκείνων μέμνησθε, ὅτι ἐξῆν Ἀγοράτῳ τουτῶι, πρὶν εἰς τὴν βουλὴν κομισθῆναι, ὅτ' ἐπὶ τοῦ βωμοῦ ἐκάθητο Μουνυχίᾳσι, σωθῆναι· καὶ γὰρ πλοῖα παρασκευάστο καὶ οἱ ἐγγυηταὶ ἔτοιμοι ἦσαν συν-
- 53 ἀπιέναι. καίτοι εἰ ἐκείνοις ἐπίθον καὶ ἠθέλησας ἐκπλεῦσαι μετ' ἐκείνων, οὐτ' ἂν ἐκὼν οὔτε ἄκων τοσοῦτους Ἀθηναίων ἀπέκτεινας· νῦν δὲ πεισθεὶς ὑφ' ὧν τότε ἐπέισθης, εἰ τῶν στρατηγῶν καὶ τῶν ταξιάρχων τὰ ὀνόματα μόνον εἶποις, μέγα τι φόβον παρ' αὐτῶν διαπραξάσθαι. οὐκ οὖν τούτου ἕνεκα δεῖ σε παρ' ἡμῶν συγγνώμης τινὸς τυχεῖν, ἐπεὶ οὐδὲ ἐκείνοι παρὰ σοῦ οὐδεμιᾶς ἔτυ-
- 54 χον, οὐς σὺ ἀπέκτεινας. καὶ Ἰππίας μὲν ὁ Θάσιος καὶ Ξενοφῶν ὁ Καριδεύς, οἳ ἐπὶ τῇ αὐτῇ αἰτίᾳ τούτῳ ὑπὸ τῆς βουλῆς μετεπέμφθησαν, οὗτοι μὲν ἀπέθανον, ὁ μὲν στρεβλωθεὶς, Ξενοφῶν, ὁ δὲ Ἰππίας οὕτω ..., διότι οὐκ ἄξιοι ἐδόκουν τοῖς τριάκοντα σωτηρίας εἶναι (οὐδένα γὰρ Ἀθηναίων ἀπώλλυσαν)· Ἀγόρατος δὲ ἀφείθη, διότι ἐδόκει ἐκείνοις τὰ ἥδιστα πεποιημέναι.

- 55 Ἀκούω δ' αὐτὸν καὶ εἰς Μενέστρατον ἀναφέρειν τι περὶ τῶν γραφῶν τούτων. τὸ δὲ τοῦ Μενεστράτου πρᾶγμα τοιοῦτον ἐγένετο. ὁ Μενέστρατος οὗτος ἀπεγράφη ὑπὸ τοῦ Ἀγοράτου καὶ συλληφθεὶς ἐδέδετο· Ἀγνόδαρος δ' ἦν Ἀμφιτροπαιεύς, δημότης τοῦ Μενεστράτου, Κριτίου κηδεστής τοῦ τῶν τριάκοντα. οὗτος οὖν, ὅτε ἡ ἐκκλησία Μουνυχίᾳσιν ἐν τῷ θεάτρῳ ἐγένετο, ἅμα μὲν βουλούμενος τὸν Μενέστρατον σωθῆναι, ἅμα

Reisk.

δὲ ὡς πλείστους ἀπογραφέντας ἀπολέσθαι, παράγει αὐτὸν εἰς τὸν δῆμον, καὶ εὐρίσκονται αὐτῷ κατὰ τὸ ψήφισμα τουτὶ ἄδειαν.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

Ἐπειδὴ δὲ τοῦτο τὸ ψήφισμα ἐγένετο, μηνύει ὁ 56 Μενέστρατος καὶ προσαπογράφει ἑτέρους τῶν πολιτῶν. τοῦτον μέντοι οἱ μὲν τριάκοντα ἀφείσαν ὥσπερ Ἀγόρατον τουτουί, δόξαντα τάληθῆ εἰσαγγεῖλαι, ὑμεῖς δὲ πολλῷ χρόνῳ ὕστερον λαβόντες ἐν δικαστηρίῳ ὡς ἀνδροφόνου ὄντα, θάνατον δικαίως καταψηφισάμενοι, τῷ δημίῳ παρέδοτε, καὶ ἀπετυμπανίσθη. καίτοι εἰ ἐκεῖνος ἀπέ- 57 θανεν, ἢ πού Ἀγόρατος γε δικαίως ἀποθανεῖται, ὅς γε τόν τε Μενέστρατον ἀπογράφας αἴτιος ἐκαίνω ἐστὶ τοῦ θανάτου, καὶ τοῖς ὑπὸ Μενεστράτου ἀπογραφείσι τίς αἰτιώτερος ἢ ὁ εἰς τοιαύτην ἀνάγκην ἐκείνον καταστήσας;

Ἄνόμοιος δὲ μοι δοκεῖ Ἀριστοφάνει γενέσθαι τῷ 58 Χολλείδῃ, ὃς ἐγγυητὴς τότε τούτου ἐγένετο καὶ τὰ πλοῖα παρασκευάσας Μουνυχίᾳσιν ἔτοιμος ἦν συνεκπλεῖν μετὰ τούτου. καὶ τό γε ἐπ' ἐκείνον εἶναι ἐσώθης, καὶ οὐτ' ἂν Ἀθηναίων οὐδένα ἀπώλεσας οὐτ' ἂν αὐτὸς σὺ εἰς τοιού- 59 τους κινδύνους κατέστης· νῦν δὲ καὶ τὸν σωτήρα τὸν σαν- τοῦ ἐτόλμησας ἀπογράψαι, καὶ ἀπογράφας ἀπέκτεινας καὶ ἐκείνον καὶ τοὺς ἄλλους ἐγγυητάς. τοῦτον μέντοι ὡς οὐ καθαρῶς Ἀθηναίων ὄντα ἐβούλοντό τινες βαδανισθῆναι, καὶ τουτὶ τὸ ψήφισμα τὸν δῆμον ἀναπείθουσι ψηφίζεσθαι.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

Μετὰ τοῦτο τοίνυν προσιόντες τῷ Ἀριστοφάνει οἱ 60 πρᾶττοντες τότε τὰ πράγματα ἐδέοντο αὐτοῦ κατεπιεῖν καὶ σώζεσθαι, καὶ μὴ κινδυνεύειν ἀγωνισάμενον τῆς ξενίας τὰ ἔσχατα παθεῖν. ὁ δὲ οὐκ ἔφη οὐδέποτε· οὕτω

χρηστός ἦν καὶ περὶ τοὺς δεδεμένους καὶ περὶ τὸν δῆμον
τῶν Ἀθηναίων, ὥστε εἴλετο μᾶλλον ἀποθανεῖν ἢ κατε-
61 πεῖν καὶ ἀδίκως τινὰς ἀπολέσαι. ἐκεῖνος μὲν τοίνυν καὶ
ὑπὸ σοῦ ἀπολλύμενος τοιοντοσί ἐγένετο [καὶ Ξενοφῶν
ὁ στραβλωθεὶς καὶ Ἰππίας ὁ Θάσιος]. σὺ δ' οὐδὲν τοῖς
ἀνδράσιν ἐκείνοις συνειδώς, πεισθεὶς δὲ ὡς σύ γε, ἂν
ἐκεῖνοι ἀπόλωνται, μεθέξεις τῆς τότε πολιτείας καθιστα-
μένης, ἀπέγραφες καὶ ἀπέκτεινας Ἀθηναίων πολλοὺς
καὶ ἀγαθοὺς.

62 Βούλομαι δ' ὑμῖν, ὧ ἄνδρες δικασταί, ἐπιδειξά-
οἶαν ἀνδρῶν ὑπ' Ἀγοράτου ἀπεστέρησθε. εἰ μὲν οὐ
πολλοὶ ἦσαν, καθ' ἕναστον ἂν περὶ αὐτῶν ἠκούετε,
νῦν δὲ συλλήβδην περὶ πάντων. οἱ μὲν γὰρ στρατηγή-
σαντες ὑμῖν πολλάκις μείζω τὴν πόλιν τοῖς διαδεχομέ-
νοῖς στρατηγοῖς παρεδίδοσαν· οἱ δ' ἑτέρας μεγάλας ἀρχὰς
ἄρξαντες καὶ τριηραρχίας πολλὰς τριηραρχήσαντες οὐδέ-
63 πώποτε ὑφ' ὑμῶν οὐδεμίαν αἰτίαν αἰσχρὰν ἔσχον. οἱ δ'
αὐτῶν περιγερόμενοι καὶ σωθέντες, οὓς οὗτος μὲν ἀπέ-
κτεινεν ὡμῶς καὶ θάνατος αὐτῶν κατεγνώσθη, ἡ δὲ
τύχη καὶ ὁ θαύμων περιεποίησε· φυγόντες γὰρ ἐνθένδε
καὶ οὐ συλληφθέντες γε οὐδὲ ὑπομείναντες τὴν κρίσιν,
κατελθόντες ἀπὸ Φυλῆς τιμῶνται ὑφ' ὑμῶν ὡς ἄνδρες
ἀγαθοὶ ὄντες.

64 Τούτους μέντοι τοιούτους ὄντας Ἀγόρατος τοὺς μὲν
ἀπέκτεινε, τοὺς δὲ φυγάδας ἐντεῦθεν ἐποίησε, τίς ἂν
αὐτός; δεῖ γὰρ ὑμᾶς εἰδέναι ὅτι δοῦλος καὶ ἐκ δούλων
ἐστίν, ἔν' εἰδήτε οἷος ὢν ὑμᾶς ἐλυμαίνετο. τούτῳ μὲν
γὰρ πατήρ ἦν Εὐμάρης, ἐγένετο δὲ ὁ Εὐμάρης οὗτος
Νικοκλέους καὶ Ἀντικλέους. Καὶ μοι ἀνάβητε μάρτυρες.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

65 [Πολλὰ τοίνυν, ὧ ἄνδρες δικασταί, ὅσα κακὰ καὶ
αἰσχρὰ καὶ τούτῳ καὶ τοῖς τούτου ἀδελφοῖς ἐπιτετήδευ-

Reisk.

ται, πολὺ ἂν εἴη ἔργον λέγειν. περὶ δὲ συνοφαντίας,
ὅσας οὗτος ἢ δίκας ἰδίας συνοφαντῶν ἐδικάζετο ἢ γρα-
φὰς ὅσας ἐγράφετο ἢ ἀπογραφὰς ἀπέγραφεν, οὐδὲν με
δεῖ καθ' ἕναστον λέγειν· συλλήβδην γὰρ ὑμεῖς ἅπαντες
καὶ ἐν τῷ δήμῳ καὶ ἐν τῷ δικαστηρίῳ συνοφαντίας | αὐ-
τοῦ κατέγνωτε καὶ ὠφλήσεν ὑμῖν μυρίας δραχμάς, ὥστε 66
τούτο μὲν ἰκανῶς ὑπὸ ὑμῶν ἀπάντων μεμαρτύρηται.
γυναῖκας τοίνυν τῶν πολιτῶν τοιοῦτος ἂν μοιχεύειν
καὶ διαφείρειν ἐλευθέρως ἐπεχείρησε, καὶ ἐλήφθη μοι-
χρός· καὶ τούτου θάνατος ἡ ζημία ἐστίν. Ὡς δὲ ἀληθῆ
λέγω, μάρτυρας κάλει.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.]

Ἦσαν τοίνυν οὗτοι, ὧ ἄνδρες δικασταί, τέτταρες 67
ἀδελφοί. τούτων εἰς μὲν ὁ πρεσβύτερος ἐν Σικελίᾳ πα-
ραφρονικωρενόμενος τοῖς πολεμίοις ληφθεὶς ὑπὸ Λαμάρ-
χου ἀπετυμπανίσθη· ὁ δὲ ἕτερος εἰς Κόρινθον μὲν ἐν-
τευθεὶν ἀνδράποδον ἐξήγαγεν, ἐκεῖθεν δὲ παιδίσκη-
ν ἀστῆς ἐξαγαγὼν ἀλίσκεται, καὶ ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ δε-
δεμένος ἀπέθανε· τὸν δὲ τρίτον Φαινιπιδίης ἐνθάδε 68
λωποδύτην ἀπήγαγε, καὶ ὑμεῖς κρίναντες αὐτὸν ἐν τῷ
δικαστηρίῳ καὶ καταγνόντες αὐτοῦ θάνατον ἀποτυμπα-
νίσαι παρέδοτε. ὡς δὲ ἀληθῆ λέγω, καὶ αὐτὸν οἶμαι ὁμο-
λογήσειν τούτον καὶ μάρτυρας παρεξόμεθα.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Πῶς οὖν οὐχ ἅπασι προσήκει ὑμῖν τούτου κατα- 69
ψηφίζεσθαι; εἰ γὰρ τούτων ἕκαστος δι' ἐν ἀμαρτήμα-
θανάτου ἠξιώθη, ἢ που τοῦ γε πολλὰ ἐξημαρτηκότος
καὶ δημοσίου εἰς τὴν πόλιν καὶ ἰδίᾳ εἰς ἕναστον ὑμῶν, ὢν
ἐκαστοῦ ἀμαρτήματος ἐν τοῖς νόμοις θάνατος ἡ ζημία
ἐστίν, δεῖ ὑμᾶς σφόδρα θάνατον αὐτοῦ καταψηφίσασθαι.

p. 483-491.

70 Λέξει δέ, ὡς ἄνδρες δικασταί, καὶ ἑξαπατήσῃαι ὑμᾶς
πειράσεται, ὡς ἐπὶ τῶν τετρακοσίων Φρύνιχον ἀπέκτεινε,
καὶ ἀντὶ τούτου φησὶν αὐτὸν Ἀθηναίων τὸν δῆμον ποιή-
74 σασθαι, ψευδόμενος, ὡς ἄνδρες δικασταί· οὔτε γὰρ Φρύ-
νιχον ἀπέκτεινεν, οὔτε Ἀθηναίων αὐτὸν ὁ δῆμος ἐποίη-
71 σατο. Φρυνίχῳ γάρ, ὡς ἄνδρες δικασταί, κοινῇ Θρασύ-
βουλός τε ὁ Καλυδάνιος καὶ Ἀπολλόδωρος ὁ Μεγαρεὺς
ἐπεβούλευσαν· ἐπειδὴ δὲ ἐπετυχέτην αὐτῷ βαδίζοντι, ὁ
μὲν Θρασύβουλος τύπτει τὸν Φρύνιχον καὶ καταβάλλει
πατάξας, ὁ δὲ Ἀπολλόδωρος οὐχ ἤψατο· ἅμα τούτῳ
κρουγῆ γίνεται καὶ ὄχροντο φεύγοντες. Ἀγόρατος δὲ
75 οὔτοσί οὔτε παρεκλήθη οὔτε παρεγένετο οὔτε οἶδε τοῦ
πράγματος οὐδέν. ὡς δὲ ἀληθῆ λέγω, αὐτὸ ὑμῖν τὸ ψή-
φισμα δηλώσει.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

72 Ὅτι μὲν οὐκ ἀπέκτεινε Φρύνιχον, ἐξ αὐτοῦ τοῦ
ψηφίσματος δῆλον· οὐδαμοῦ γάρ ἐστιν Ἀγόρατον Ἀθη-
ναίων εἶναι ὡσπερ Θρασύβουλον καὶ Ἀπολλόδωρον·
καίτοι εἴπερ ἀπέκτεινε Φρύνιχον, ἔδει αὐτὸν ἐν τῇ
αὐτῇ στήλῃ, ἵνα περ Θρασύβουλον καὶ Ἀπολλόδωρον,
7 Ἀθηναίων πεποιημένον... τὰ μέντοι ὀνόματα διαπρατ-
τονται τὰ σφῶν αὐτῶν, δόντες ἀργύριον τῷ ῥήτορι,
προσγραφῆναι εἰς τὴν στήλην ὡς εὐεργέτας ὄντας. καὶ
ὡς ἀληθῆ λέγω, τοῦτο τὸ ψήφισμα ἐλέγξει.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

13 Οὕτω μέντοι οὗτος πολὺ ὑμῶν καταφρονεῖ, ὥστε
οὐκ ἂν Ἀθηναῖος καὶ ἐδίκαζε καὶ ἐξεκλησίαζε καὶ γραφᾶς
τὰς ἐξ ἀνθρώπων ἐγράφετο, ἐπιγραφόμενος Ἀναγνώ-
σιος εἶναι. ἔπειτα δὲ καὶ ἕτερον μέγα τεκμήριον ὡς οὐκ
ἀπέκτεινε Φρύνιχον, δι' ὃ Ἀθηναῖός φησι γεγενῆσθαι.

Reisk.

ὁ Φρύνιχος γὰρ οὗτος τοὺς τετρακοσίους κατέστησεν·
ἐπειδὴ δ' ἐκείνος ἀπέθανεν, οἱ πολλοὶ τῶν τετρακοσίων
ἔφυγον. πότερον οὖν δοκοῦσιν ὑμῖν οἱ τριάκοντα καὶ 74
ἡ βουλή ἢ ἐπὶ τῶν τριάκοντα βουλευούσα, οἱ αὐτοὶ
ἦσαν ἅπαντες τῶν τετρακοσίων τῶν φυγόντων, ἀφείναι
ἂν λαβόντες τὸν Φρύνιχον ἀποκτείναντα, ἢ τιμωρήσα-
σθαι ὑπὲρ Φρυνίχου καὶ τῆς φυγῆς ἧς αὐτοὶ ἔφυγον;
ἐγὼ μὲν οἶμαι τιμωρεῖσθαι ἂν. εἰ μὲν οὖν μὴ ἀποκτείνας 75
προσποιεῖται, ἀδικεῖ, ὡς ἐγὼ φημι· εἰ δὲ ἀμφισβητεῖς
καὶ φῆς Φρύνιχον ἀποκτεῖναι, δῆλον ὅτι μείζω τὸν δῆ-
μον τῶν Ἀθηναίων κακὰ ποιήσας τὴν ὑπὲρ Φρυνίχου
αἰτίαν πρὸς τοὺς τριάκοντα ἀπελύσω· οὐδέποτε γὰρ πεί-
σεις οὐδένα ἀνθρώπων ὡς Φρύνιχον ἀποκτείνας ἀφεί-
θης ἂν | ὑπὸ τῶν τριάκοντα, εἰ μὴ μεγάλα τὸν δῆμον
τῶν Ἀθηναίων καὶ ἀνήκεστα κακὰ εἰργάσω. ἔαν μὲν οὖν 76
φάσκη Φρύνιχον ἀποκτεῖναι, τούτων μέμνησθε, καὶ
τούτου τιμωρεῖσθε ἀνθ' ὧν ἐποίησεν· ἔαν δ' οὐ φάσκη,
ἔρεσθε αὐτὸν δι' ὃ τι φησὶν Ἀθηναῖός ποιηθῆναι. ἔαν
δὲ μὴ ἔχη ἀποδεῖξαι, τιμωρεῖσθε αὐτὸν ὅτι καὶ ἐδίκαζε
καὶ ἐξεκλησίαζε καὶ ἐσυκοφάντει πολλοὺς ὡς Ἀθηναῖος
τοῦνομα ἐπιγραφόμενος.

Ἀκούω δ' αὐτὸν παρασκευάζεσθαι ἀπολογεῖσθαι ὡς 77
ἐπὶ Φυλὴν τε ὄχετο καὶ συγκατήλθε ἀπὸ Φυλῆς, καὶ
τοῦτο μέγιστον ἀγώνισμα εἶναι. ἐγένετο δὲ τοιοῦτον.
ἦλθεν οὗτος ἐπὶ Φυλὴν· καίτοι πῶς ἂν γένοιτο ἀνθρω-
πος μιαιώτερος, ὅστις εἰδὼς ὅτι εἰσὶ τινες ἐπὶ Φυλῆ
τῶν ὑπὸ τούτου ἐκπεπωκότων ἐτόλμησεν ἐλθεῖν ὡς
τούτους; ἐπειδὴ δὲ εἶδον αὐτὸν τάχιστα, συλλαβόντες 78
ἄγουσιν ἀντικρὺς ὡς ἀποκτενοῦντες, οὔπερ καὶ τοὺς
ἄλλους ἀπέσφαττον, εἰ τινα ληστήν ἢ κακοῦργον συλ-
λάβοιεν. στρατηγῶν δὲ Ἄνυτος [ἐπὶ Φυλὴν] οὐκ ἔφη
χοῖναι ποιεῖν αὐτοὺς ταῦτα, λέγων ὅτι οὐχ οὔτω δια-
p. 491—497.

κείοντο, ὥστε τιμωρεῖσθαι τινὰς τῶν ἐχθρῶν, ἀλλὰ νῦν
 μὲν δεῖν αὐτοὺς ἡσυχίαν ἔχειν, εἰ δέ ποτε οὐκ αὖτε κατέλ-
 79 θοιεν, τότε καὶ τιμωρήσονται τοὺς ἀδικούντας. ταῦτα
 λέγων αἴτιος ἐγένετο τοῦ ἀποφυγεῖν τοῦτον ἐπὶ Φυλῆ·
 ἀνάγκη δὲ ἦν στρατηγῷ ἀνδρὸς ἀκροῦσθαι, εἴπερ ἐμελ-
 λον σωθῆσεσθαι. ἀλλ' ἕτερον· οὔτε γὰρ συσσιτήσας τού-
 τῳ οὐδεὶς φανήσεται οὔτε σύσκιμος γενόμενος, οὔτε ὀτα-
 ξίαρχος εἰς τὴν φυλὴν κατατάξας, ἀλλ' ὥσπερ ἀλιτηρίῳ
 οὐδεὶς ἀνθρώπων αὐτῷ διελέγετο. Καὶ μοι κάλει τὸν
 ταξίαρχον.

ΜΑΡΤΥΣ.

80 Ἐπειδὴ δὲ αἱ διαλλαναὶ πρὸς ἀλλήλους ἐγένοντο καὶ
 ἐπεμφαν οἱ πολῖται ἐκ Πειραιῶς τὴν πομπὴν εἰς πόλιν,
 ἡγεῖτο μὲν Αἰσιμος τῶν πολιτῶν, οὗτος δὲ οὕτω τολμη-
 ρὸς καὶ ἐκεῖ ἐγένετο· συνηκολούθει γὰρ λαβὼν τὰ ὄπλα
 καὶ συνέπεμπε τὴν πομπὴν μετὰ τῶν πολιτῶν πρὸς τὸ
 81 ἄστυ. ἐπειδὴ δὲ πρὸς ταῖς πύλαις ἦσαν καὶ ἔθεντο τὰ
 ὄπλα, πρὶν εἰσεῖναι εἰς τὸ ἄστυ, ὁ μὲν Αἰσιμος αἰσθάν-
 νεται καὶ προσελθὼν τὴν τε ἀσπίδα αὐτοῦ λαβὼν ἔρριψε,
 καὶ ἀπιέναι ἐκέλευσεν ἐς κόρακας ἐκ τῶν πολιτῶν· οὐ
 γὰρ ἔφη δεῖν ἀνδροφόνου αὐτὸν ὄντα συμπέμπειν τὴν
 πομπὴν τῇ Ἀθηνᾷ. τούτῳ τῷ τρόπῳ ὑπὸ Αἰσίμου ἀπη-
 λάθη. Ὡς δ' ἀληθῆ λέγω, κάλει μοι τοὺς μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

82 Τούτῳ τῷ τρόπῳ, ὡς ἄνδρες δικασταί, καὶ ἐπὶ Φυλῆ
 καὶ ἐν Πειραιεῖ πρὸς τοὺς πολίτας διέκειτο· οὐδεὶς γὰρ
 αὐτῷ διελέγετο ὡς ἀνδροφόνῳ ὄντι, τοῦ τε μὴ ἀποθανεῖν
 Ἄνυτος ἐγένετο αὐτῷ αἴτιος. ἐὰν οὖν τῇ ἐπὶ Φυλὴν ὀδῶ
 ἀπολογία χοῆται, ὑπολαμβάνειν χοῆ εἰ Ἄνυτος αὐτῷ
 ἐγένετο αἴτιος μὴ ἀποθανεῖν ἐτόιμων ὄντων τιμωρεῖ-

Reisk. p. 497-505.

σθαι, καὶ ἔρριψεν αὐτοῦ Αἰσιμος τὴν ἀσπίδα καὶ οὐκ
 εἶα μετὰ τῶν πολιτῶν πέμπειν τὴν πομπήν, καὶ εἰ τις
 αὐτὸν ταξίαρχος εἰς τάξιν τινὰ κατέταξε.

Μήτε οὖν ταῦτα αὐτοῦ ἀποδέχεσθε, μήτε ἂν λέγη 83
 ὅτι πολλῷ χρόνῳ ὕστερον τιμωροῦμεθα. οὐ γὰρ οἶμαι
 οὐδεμίαν τῶν τοιούτων ἀδικημάτων προθεσμίαν εἶναι,
 ἀλλ' ἐγὼ μὲν οἶμαι, εἴτ' εὐθύς εἴτε χρόνῳ τις τιμωρεῖ-
 ται, τοῦτον δεῖν ἀποδεικνύναι ὡς οὐ πεποίηκε περὶ ὧν
 ἐστὶν ἡ αἰτία. οὗτος τοίνυν τοῦτο ἀποφαινέτω, ἢ ὡς 84
 οὐκ ἀπέκτεινεν ἐκείνους ἢ ὡς δικαίως, κακόν τι ποιούν-
 τας τὸν δῆμον τῶν Ἀθηναίων. εἰ δὲ πάλαι δέον τιμωρεῖ-
 σθαι ὕστερον ἡμεῖς τιμωροῦμεθα, τὸν χρόνον κερδαίνει
 ὃν ἔζη οὐ προσήκον αὐτῷ, οἱ δὲ ἄνδρες ὑπὸ τούτου
 οὐδὲν ἤττον τεθνήμασιν.

Ἀκούω δ' αὐτὸν καὶ δυσχυρίζεσθαι, ὅτι ἐπ' αὐτο- 85
 φώρῳ τῇ ἀπαγωγῇ ἐπιγέγραπται· ὃ πάντων ἐγὼ οἶμαι
 εὐηθέστατον· ὡς εἰ μὲν τὸ ἐπ' αὐτοφώρῳ μὴ προσεγέ-
 γραπτο, ἐνοχος ὦν τῇ ἀπαγωγῇ· διότι δὲ τοῦτο | προσ-
 γέγραπται, ἔρριπτον τινὰ οἴεται αὐτῷ εἶναι. τοῦτο δὲ
 οὐδενὶ ἄλλῳ ἔοικεν ἢ ὁμολογεῖν ἀποκτείναι, μὴ ἐπ' αὐτο-
 φώρῳ δέ, καὶ περὶ τούτου δυσχυρίζεσθαι, ὥσπερ, εἰ μὴ
 ἐπ' αὐτοφώρῳ μὲν, ἀπέκτεινε δέ, τούτου ἕνεκα δέον αὐτὸν
 σώζεσθαι. δοκοῦσι δ' ἔμοιγε οἱ ἑνδεκα οἱ παραδεξάμενοι 86
 τὴν ἀπαγωγὴν ταύτην, οὐκ οἴομενοι Ἀγοράτῳ συμ-
 πράττειν τότε καὶ δυσχυρίζόμενοι σφόδρα ὀρθῶς ποιῆ-
 σαι Διονύσιον, τὴν ἀπαγωγὴν ἀπάγειν ἀναγκάζοντες,
 προσγράψασθαι τότε ἐπ' αὐτοφώρῳ, ἢ ὅπου ἂν ἦ· πρῶ-
 τον μὲν ἐναντίον πεντακοσίων ἐν τῇ βουλῇ, εἶτα πάλιν
 ἐναντίον Ἀθηναίων ἀπάντων ἐν τῷ δήμῳ ἀπογράφας
 τινὰς ἀποκτείνεις καὶ αἴτιος γένοιτο τοῦ θανάτου. οὐ γὰρ 87
 δήπου τοῦτο μόνον οἴεται ἐπ' αὐτοφώρῳ, ἐὰν τις ξύλῳ
 ἢ μαχαίρῳ πατάξας καταβάλῃ, ἐπεὶ ἐκ γε τοῦ σοῦ λόγου

LYSIAS.

8

οὐδεις φανήσεται ἀποκτείνας τοὺς ἀνδρας οὓς σὺ ἀπέγραψας· οὐτε γὰρ ἐπάταξεν αὐτοὺς οὐδεις οὔτ' ἀπέσφαξεν, ἀλλ' ἀναγκασθέντες ὑπὸ τῆς σῆς ἀπογραφῆς ἀπέθανον. οὐκ οὖν ὁ αἷτιος τοῦ θανάτου, οὗτος ἐπ' αὐτοφώρῳ ἐστὶ; τίς οὖν ἄλλος αἷτιος ἢ σὺ ἀπογράφας; ὥστε πῶς οὐκ ἐπ' αὐτοφώρῳ σὺ εἶ ὁ ἀποκτείνας;

88 Πυνθάνομαι δ' αὐτὸν καὶ περὶ τῶν ὄρκων καὶ περὶ τῶν συνθηκῶν μέλλειν λέγειν, ὡς παρὰ τοὺς ὄρκους καὶ τὰς συνθήκας ἀγωνίζεται ἄς συνεθέμεθα πρὸς τοὺς ἐν ἄστει οἱ ἐν [τῷ] Πειραιεῖ. σχεδὸν μὲν οὖν τούτους ἰσχυρίζομενος ὁμολογεῖ ἀνδροφόνος εἶναι· ἐμποδῶν γοῦν ἢ ὄρκους ἢ συνθήκας ἢ χρόνον ἢ ἐπ' αὐτοφώρῳ τι ποιῆται, αὐτῷ δὲ τῷ πράγματι οὐ τι πιστεύει καλῶς ἀγωνιῆσθαι. ὑμῖν δέ, ὡς ἀνδρες δικασταί, οὐ προσήκει 89 περὶ τούτων ἀποδέχεσθαι· ἀλλ' ὡς οὐκ ἀπέγραψεν οὐδὲ οἱ ἀνδρες τεθναῖσι, περὶ τούτων κελεύετε αὐτὸν ἀπολογεῖσθαι. ἔπειτα τοὺς ὄρκους καὶ τὰς συνθήκας οὐδὲν ἠγοῦμαι προσήκειν ἡμῖν πρὸς τοῦτον. οἱ γὰρ ὄρκοι τοῖς 90 ἐν ἄστει πρὸς τοὺς ἐν Πειραιεῖ γεγέννηται. εἰ μὲν οὖν οὗτος μὲν ἐν ἄστει ἡμεῖς δ' ἐν Πειραιεῖ ἦμεν, εἶχον ἄν τινα λόγον αὐτῷ αἰ συνθῆναι· νῦν δὲ καὶ οὗτος ἐν Πειραιεῖ ἦν καὶ ἐγὼ καὶ Διονύσιος καὶ οὗτοι ἅπαντες οἱ τοῦτον τιμωρούμενοι, ὥστε οὐκ ἐστὶν ἡμῖν ἐμποδῶν οὐδέν· οὐδένα γὰρ ὄρκον οἱ ἐν Πειραιεῖ τοῖς ἐν Πειραιεῖ ὤμοσαν.

91 Ἐκ παντὸς δὲ τρόπου ἔμοιγε δοκεῖ οὐχ ἑνὸς θανάτου ἄξιός εἶναι, ὅστις φησὶ μὲν ὑπὸ τοῦ δήμου . . . , τὸν δὲ δήμον, ὃν αὐτὸς φησὶ πατέρα αὐτοῦ εἶναι, φαίνεται κακώσας, καὶ ἀφείξαι καὶ προδοῦς ἐξ ὧν ἐκεῖνος μείζων καὶ ἰσχυρότερος ἐγίνετο. ὅστις οὖν τὸν τε γόνυ πατέρα τὸν αὐτοῦ ἔτυπτε καὶ οὐδὲν παρείχε τῶν ἐπιτηδείων, τὸν τε ποιητὸν πατέρα ἀφείλετο ἃ ἦν ὑπάρχοντα ἐκείνῳ

Reisk.

ἀγαθὰ, πῶς οὐ καὶ διὰ τοῦτο κατὰ τὸν τῆς κακώσεως νόμον ἄξιός ἐστι θανάτῳ ζημιωθῆναι;

Προσῆκει δ' ὑμῖν, ὡς ἀνδρες δικασταί, ἅπασιν τιμωρεῖν ὑπὲρ ἐκείνων τῶν ἀνδρῶν ὁμοίως ὥσπερ ἡμῶν ἐν ἐκάστῳ. ἀποθνήσκοντες γὰρ ἡμῖν ἐπέσκηψαν καὶ ὑμῖν καὶ τοῖς ἄλλοις ἅπασιν τιμωρεῖν ὑπὲρ σφῶν αὐτῶν Ἀγόρατου τουτουῖ ὡς φρονεῖ ὄντα, καὶ κακῶς ποιεῖν καθ' ὅσον ἂν ἐμβραχὺ ἕκαστος δύνηται. εἰ τοίνυν τι ἐκείνοι ἀγαθὸν τὴν πόλιν ἢ τὸ πλήθος τὸ ὑμέτερον φανεροί εἰσι πεποιημένοι, ἃ καὶ αὐτοὶ ὑμεῖς ὁμολογεῖτε, ἀνάγκη ὑμᾶς ἐστὶ πάντας ἐκείνοις φίλους καὶ ἐπιτηδείους εἶναι, ὥστε οὐδὲν μᾶλλον ἡμῖν ἢ καὶ ὑμῶν ἐν ἐκάστῳ ἐπέσκηψαν. οὐκ οὖν οὔτε ὅσιον οὔτε νόμιμον ὑμῖν ἐστὶν ἀνεῖ- 92 ναι Ἀγόρατου τουτουῖ. ὑμεῖς τοίνυν, ὡς ἀνδρες Ἀθηναῖοι, νυνὶ δὴ, ἐπεὶ ἐν τῷ τότε χρόνῳ, ἐν ᾧ ἐκείνοι ἀπέθνησκον, οὐχ οἷοί τε ἐκείνοις ἐπαρκέσαι γερόνατε διὰ τὰ πράγματα τὰ περιοριστικὰ, νυνὶ, ἐν ᾧ δύνασθε, τιμωρήσατε τὸν ἐκείνων φονεά. ἐνθυμείσθε δ', ὡς ἀνδρες Ἀθηναῖοι, ὅπως μὴ πάντων ἔργον σχετικώτατον ἐργάσησθε. εἰ γὰρ ἀποψηφείσθε Ἀγοράτου | τουτουῖ, οὐ μόνον τοῦτο διαπραττέσθε, ἀλλὰ καὶ ἐκείνων τῶν ἀνδρῶν, οὓς ὁμολογεῖτε ὑμῖν εὔνοος εἶναι, τῇ αὐτῇ ψήφῳ ταύτῃ θάνατον καταψηφίξεσθε· ἀπολύοντες γὰρ 94 τὸν αἷτιον ὄντα ἐκείνοις τοῦ θανάτου οὐδὲν ἄλλο γινώσκετε ἢ ἐκείνους δικαίως ὑπὸ τούτου τεθνηκέναι. καὶ οὕτως ἂν δεινότερα πάντων πάθοιεν, εἰ οἷς ἐπέσκηπτον ἐκείνοι ὡς φίλοις οὓσι τιμωρεῖν ὑπὲρ αὐτῶν, οὗτοι ὁμόψηφοι κατ' ἐκείνων τῶν ἀνδρῶν τοῖς τριάκοντα γενήσονται. μηδαμῶς, ὡς ἀνδρες δικασταί, πρὸς 95 θεῶν Ὀλυμπίων, μήτε τέχνη μήτε μηχανῇ μηδεμιᾶ θάνατον ἐκείνων τῶν ἀνδρῶν καταψηφίσησθε, οἱ πολλὰ κατὰ ὑμᾶς ποιήσαντες διὰ ταῦτα ὑπὸ τῶν τριάκοντα

u. 505—512.

8*

καὶ Ἀγοράτου τουτουὶ ἀπέθανον. ἀναμνησθέντες οὖν
 πάντων τῶν δεινῶν, καὶ τῶν κοινῶν τῇ πόλει καὶ τῶν
 ἰδίῳ, ὅσα ἐκάστῳ ἐγένοντο ἐπειδὴ ἐκεῖνοι οἱ ἄνδρες
 ἐτελεύτησαν, τιμωρήσατε τὸν αἴτιον τούτων. ἀποδέ-
 δεικται δ' ὑμῖν [ἅπαντα] καὶ ἐκ τῶν ψηφισμάτων καὶ ἐκ
 τῶν ἀπογραφῶν καὶ ἐκ τῶν ἄλλων πάντων Ἀγοράτος
 96 ὧν αὐτοῖς αἴτιος τοῦ θανάτου. ἔτι δὲ καὶ προσήκει ὑμῖν
 ἐναντία τοῖς τριάκοντα ψηφίζεσθαι. ὧν μὲν τοίνυν ἐκεῖ-
 νοι θάνατον κατέγνωσαν, ὑμεῖς ἀποψηφίσασθε· ὧν δ'
 ἐκεῖνοι θάνατον οὐ κατέγνωσαν, ὑμεῖς καταγινώσκετε. οἱ
 τριάκοντα τοίνυν τῶν μὲν ἀνδρῶν τούτων, οἳ ἦσαν ὑμέ-
 τεροι φίλοι, θάνατον κατέγνωσαν, ὧν δεῖ ὑμᾶς ἀπο-
 ψηφίζεσθαι· Ἀγοράτου δὲ ἀπεψηφίσαντο, διότι ἐδόκει
 προθύμως τούτους ἀπολλύναι· οὐ προσήκει καταψηφί-
 97 ζεσθαι. ἐάν οὖν τὰ ἐναντία τοῖς τριάκοντα ψηφίζησθε,
 πρῶτον μὲν οὐχ ὁμόψηφοι γίνεσθε, ἔπειτα τοῖς ὑμετέ-
 ροις αὐτῶν φίλοις τετιμωρηκότες ἔσεσθε, ἔπειτα τοῖς
 πᾶσιν ἀνθρώποις δόξετε δίκαια καὶ ὅσα ψηφίσασθαι.

14.

ΚΑΤΑ ΑΛΚΙΒΙΑΔΟΥ ΛΕΙΠΟΤΑΞΙΟΥ.

Ἦγοῦμαι μὲν, ὦ ἄνδρες δικασταί, οὐδεμίαν ὑμᾶς
 ποθεῖν ἀκοῦσαι πρόφασιν παρὰ τῶν βουλομένων Ἀλ-
 κιβιάδου κατηγορεῖν· τοιοῦτον γὰρ πολίτην ἑαυτὸν ἐξ
 ἀρχῆς παρέσχευ, ὥστε καὶ εἰ μή τις ἰδίᾳ ἀδικούμενος ὑπ'
 αὐτοῦ τυγχάνει, οὐδὲν ἤττον προσήκει ἐκ τῶν ἄλλων
 2 ἐπιτηδευμάτων ἐχθρὸν αὐτὸν ἡγεῖσθαι. οὐ γὰρ μικρὰ
 τὰ ἁμαρτήματα οὐδὲ συγγνώμης ἄξια, οὐδ' ἐλπίδα παρ-
 ἔχοντα ὡς ἔσται τοῦ λοιποῦ βελτίων, ἀλλ' οὕτω πεπραγ-
 μένα καὶ εἰς τοσοῦτο κακίας ἀφικόμενα, ὥστ' ἐπ' ἐνίοις
 ὧν οὗτος φιλοτιμεῖται τοὺς ἐχθροὺς αἰσχύνεσθαι. ἐγὼ
 Reisk.

μέντοι, ὦ ἄνδρες δικασταί, καὶ πρότερον πρὸς τοὺς
 πατέρας ἡμῖν διαφορᾶς ὑπαρχούσης, καὶ πάλαι τοῦτον
 ἐχθρὸν ἡγούμενος, καὶ νῦν ὑπ' αὐτοῦ πεπονθῶς κακῶς,
 πειράσομαι περὶ πάντων τῶν πεπραγμένων μεθ' ὑμῶν
 αὐτὸν τιμωρήσασθαι. περὶ μὲν οὖν τῶν ἄλλων Ἀρχε- 3
 στρατίδης ἱκανῶς κατηγόρησε· καὶ γὰρ τοὺς νόμους ἐπέ-
 δεῖξε καὶ μάρτυρας πάντων παρέσχετο· ὅσα δ' οὗτος
 παραλέλοιπεν, ἐγὼ καθ' ἕναστον ὑμᾶς διδάξω. [Ἀνά-
 γνωθι δέ μοι τὸν νόμον.

ΝΟΜΟΣ.]

Εἰκὸς τοίνυν ἐστίν, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἐξ οὗ τὴν 4
 εἰρήνην ἐποίησάμεθα, πρῶτον περὶ τούτων νυνὶ δικά-
 ζοντας μὴ μόνον δικαστὰς ἀλλὰ καὶ νομοθέτας αὐτοὺς
 γενέσθαι, εὖ εἰδότες ὅτι, ὅπως ἂν ὑμεῖς νυνὶ περὶ αὐ-
 τῶν γνῶτε, οὕτω καὶ τὸν ἄλλον χρόνον ἡ πόλις αὐτοῖς
 χρήσεται. δοκεῖ δέ μοι καὶ πόλιτον χρηστοῦ καὶ δικαστοῦ
 δικαίου ἔργον εἶναι ταύτη τοὺς νόμους διαλαμβάνειν,
 ὅπῃ εἰς τὸν λοιπὸν χρόνον μέλλει συνοίσειν τῇ πόλει.
 5 τολμῶσι γὰρ τινες | λέγειν ὡς οὐδεὶς ἐνοχός ἐστι λειπο-
 ταξίου οὐδὲ δειλίας· μάχην γὰρ οὐδεμίαν γερονένοι, τὸν
 δὲ νόμον κελεύειν, ἐάν τις λίπη τὴν τάξιν εἰς τοῦπίσω
 δειλίας ἔνεκα, μαχομένων τῶν ἄλλων, περὶ τούτου τοὺς
 στρατιώτας δικάζειν. ὁ δὲ νόμος οὐ περὶ τούτων κελεύει
 μόνον, ἀλλὰ καὶ ὅποσοι ἂν μὴ παρῶσιν ἐν τῇ πεξῆ στρα-
 τιᾷ. Ἀνάγνωθι μοι τὸν νόμον.

ΝΟΜΟΣ.

Ἀκούετε, ὦ ἄνδρες δικασταί, ὅτι περὶ ἀμφοτέρων 6
 κεῖται, καὶ ὅσοι ἂν μάχης οὔσης εἰς τοῦπίσω ἀναχωρή-
 σωσι, καὶ ὅσοι ἂν ἐν τῇ πεξῆ στρατιᾷ μὴ παρῶσι. σκέ-
 ψασθε δὲ τίνες εἰσὶν οὓς δεῖ παρῆναι. οὐχ οἵτινες ἂν
 τὴν ἡλικίαν ταύτην ἔχωσιν; οὐχ οὓς ἂν οἱ στρατηγοὶ
 p. 512-521.

7 καταλέξωσιν; ἡγοῦμαι δ' ὅτι ἄνδρες δικασταί, ὅλω τῷ νόμῳ μόνον αὐτὸν τῶν πολιτῶν ἔνοχον εἶναι. ἀστρατείας μὲν γὰρ δικαίως ἂν αὐτὸν ἀλάωται, ὅτι καταλεγεῖς ὀπλίτης οὐκ ἐξῆλθε μεθ' ὑμῶν στρατοπεδευόμενος, οὐδὲ παρέσχε μετὰ τῶν ἄλλων ἑαυτὸν τάξει, δειλίας δέ, ὅτι δεῖν αὐτὸν μετὰ τῶν ὀπλιτῶν κινδυνεύειν

8 ἱππεύειν εἴλετο. καίτοι φασὶν αὐτὸν ταύτην τὴν ἀπολογίαν ποιήσεσθαι, ὡς ἐπειδήπερ ἱππευεν, οὐδὲν ἠδίκηαι τὴν πόλιν. ἐγὼ δ' ἡγοῦμαι διὰ τοῦθ' ὑμᾶς δικαίως ἂν αὐτῷ ὀργίζεσθαι, ὅτι τοῦ νόμου καλεύοντος, εἴαν τις ἀδοκίμαστος ἱππεύῃ, ἄτιμος εἶναι, ἐτόλμησεν ἀδοκίμαστος ἱππεύειν. Καί μοι ἀνάγκωθι τὸν νόμον.

ΝΟΜΟΣ.

9 Οὗτος τοίνυν εἰς τοῦτ' ἤλθε πονηρίας, καὶ οὕτως ὑμῶν κατεφρόνησε καὶ τοὺς πολεμίους ἐδεισε καὶ ἱππεύειν ἐπεθύμησε καὶ τῶν νόμων οὐκ ἐφρόντισεν, ὥστε οὐδὲν αὐτῷ τούτων τῶν κινδύνων ἐμέλησεν, ἀλλ' ἐβουλήθη καὶ ἄτιμος εἶναι καὶ τὰ χρήματ' αὐτοῦ δημευθῆναι καὶ πάσαις ταῖς κειμέναις ζημίαις ἔνοχος γενέσθαι μᾶλλον

10 ἢ μετὰ τῶν πολιτῶν εἶναι καὶ ὀπλίτης γενέσθαι. καὶ ἔτεροι μὲν οὐδεπώποτε ὀπλιτεύσαντες, ἱππεύσαντες δὲ καὶ τὸν ἄλλον χρόνον καὶ πολλὰ κακὰ τοὺς πολεμίους πεποιηκότες, οὐκ ἐτόλμησεν ἐπὶ τοὺς ἵππους ἀναβῆναι, δεδιότες ὑμᾶς καὶ τὸν νόμον· οὕτω γὰρ ἦσαν παρεσκευασμένοι, οὐχ ὡς ἀπολουμένης τῆς πόλεως, ἀλλ' ὡς σωθησομένης καὶ μεγάλης ἐσομένης καὶ τιμωρησομένης τοὺς ἀδικούντας. Ἀλκιβιάδης δ' ἐτόλμησεν ἀναβῆναι, οὔτε εὖνους ὦν τῷ πλήθει οὔτε πρότερον ἱππεύσας οὔτε νῦν ἐπιστάμενος οὔτε ὑφ' ὑμῶν δοκιμασθεὶς, ὡς οὐκ ἐξεσόμενον τῇ πόλει δίκην παρὰ

11 τῶν ἀδικούντων λαμβάνειν. ἐνθυμηθῆναι δὲ χρὴ ὅτι, εἰ ἐξέσται ὃ τι ἂν τις βούληται ποιεῖν, οὐδὲν ὄφελος

Reisk.

νόμους κείσθαι ἢ ὑμᾶς συλλέγεσθαι ἢ στρατηγοὺς αἰρεῖσθαι. θαυμάζω δέ, ὅτι ἄνδρες δικασταί, εἰ τις ἀξιοῖ, εἴαν μὲν τις προσιόντων τῶν πολεμίων τῆς πρώτης τάξεως τεταγμένος τῆς δευτέρας γένηται, τούτου μὲν δειλίαν καταψηφίζεσθαι, εἴαν δὲ τις ἐν τοῖς ὀπλίταις τεταγμένος ἐν τοῖς ἱππεῦσιν ἀναφανῇ, τούτῳ συγγνώμην ἔχειν. καὶ μὲν δὴ, ὅτι ἄνδρες δικασταί, ἡγοῦμαι δικάζειν 12 ὑμᾶς οὐ μόνον τῶν ἐξαμαρτανόντων ἕνεκα, ἀλλ' ἵνα καὶ τοὺς ἄλλους τῶν ἀκοσμοῦντων σωφρονεστέρους ποιῆτε. εἴαν μὲν τοίνυν τοὺς ἀγνώστας κολάζητε, οὐδεὶς ἔσται τῶν ἄλλων βελτίων· οὐδεὶς γὰρ εἴσεται τὸν ὑφ' ὑμῶν καταψηφισθέντα· εἴαν δὲ τοὺς ἐπιφανεστάτους τῶν ἐξαμαρτανόντων τιμωρῆσθε, πάντες πεύσονται, ὥστε τούτῳ παραδείγματι χρώμενοι βελτίους ἔσονται οἱ πολῖται. εἴαν 13 τοίνυν τούτου καταψηφίσθησθε, οὐ μόνον οἱ ἐν τῇ πόλει εἴσονται, ἀλλὰ καὶ οἱ σύμμαχοι αἰσθήσονται καὶ οἱ πολέμιοι πεύσονται, καὶ ἡγήσονται πολὺ πλείονος ἀξίαν εἶναι τὴν πόλιν, εἴαν ὁρῶσιν ἐπὶ τοῖς τοιούτοις τῶν ἀμαρτημάτων μάλισθ' ὑμᾶς ὀργιζομένους καὶ μηδεμιᾶς συγγνώμης τοὺς ἀκοσμοῦντας ἐν τῷ πολέμῳ τυγχάνοντας.

ἐνθυμεῖσθε δ' ὅτι ἄνδρες δικασταί, ὅτι τῶν στρατιωτῶν 14 οἱ μὲν κάμνοντες ἐτύγγανον, οἱ δὲ ἐνδεεῖς ὄντες τῶν ἐπιτηδείων, καὶ ἠδέως ἂν οἱ μὲν ἐν ταῖς πόλεσι καταμείναντες ἐθεραπεύοντο, οἱ δὲ οἰκᾶδ' ἀπελθόντες τῶν οἰκείων | ἐπεμέλοντο, οἱ δὲ ψιλοὶ ἐστρατεύοντο, οἱ δ' ἐν τοῖς ἱππεῦσιν ἐκινδύνεον· ἀλλ' ὅμως οὐκ ἐτολματε 15 ἀπολιπεῖν τὰς τάξεις οὐδὲ τὰρεστά ὑμῖν αὐτοῖς αἰρεῖσθαι, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον ἐφοβείσθε τοὺς τῆς πόλεως νόμους ἢ τὸν πρὸς τοὺς πολεμίους κίνδυνον. ὦν χρὴ μεμνημένους ὑμᾶς νυνὶ τὴν ψῆφον φέρειν, καὶ πᾶσι φανερόν ποιεῖν ὅτι Ἀθηναίων οἱ μὴ βουλόμενοι τοῖς πολεμίοις μάχεσθαι ὑφ' ὑμῶν κακῶς πείσονται.

p. 521—527.

16 Ἡγοῦμαι δ', ὧ ἄνδρες δικασταί, περὶ μὲν τοῦ νόμου καὶ αὐτοῦ τοῦ πράγματος οὐχ ἔξιεν αὐτοὺς ὅ τι λέξουσιν· ἀναβαίνοντες δ' ὑμᾶς ἐξαιτήσονται καὶ ἀντιβολήσουσιν, οὐκ ἀξιοῦντες τοῦ Ἀλκιβιάδου υἱὸς τῆσάυτην δειλίαν καταγνῶναι, ὡς ἐκείνον πολλῶν ἀγαθῶν ἄλλ' οὐχὶ πολλῶν κακῶν αἴτιον γεγενημένον, ὃν εἰ τηλικούτου ὄντα ἀπεκτιλίνατε, ὅτε πρῶτον εἰς ὑμᾶς ἐλάβετε ἐξαμαρτάνοντα, οὐκ ἂν ἐγένοντο συμφοραὶ τοσαύται τῇ πόλει. δεινὸν δέ μοι δοκεῖ, ὧ ἄνδρες δικασταί,

17 εἶναι, εἰ αὐτοῦ μὲν ἐκείνου θάνατον κατέγνωστε, τοῦ δὲ υἱοῦ ἀδικούντος δι' ἐκείνον ἀποψηφιεῖσθε, ὅς αὐτὸς μὲν οὐκ ἐτόλμα μεθ' ὑμῶν μάχεσθαι, ὁ δὲ πατήρ αὐτοῦ μετὰ τῶν πολεμίων ἠξίου στρατεῦσθαι. καὶ ὅτε μὲν παῖς ὢν οὐπῶ δῆλος ἦν ὁποῖός τις ἔσται, διὰ τὰ τοῦ πατρὸς ἁμαρτήματα ὀλίγου τοῖς ἔνδεκα παρεδόθη· ἐπειδὴ δὲ πρὸς τοῖς ἐκείνῳ πεπραγμένοις ἐπίστασθε καὶ τὴν τούτου πονηρίαν, διὰ τὸν πατέρα ἐλεεῖν αὐτὸν ἀξιώσετε; οὐκ οὖν δεινόν, ὧ ἄνδρες δικασταί, τούτους μὲν οὕτως εὐτυχεῖς εἶναι, ὥστ', ἐπειδὴν ἐξαμαρτάνοντες

18 ληφθῶσι, διὰ τὸ αὐτῶν γένος σώζεσθαι, ἡμᾶς δὲ, εἰ ἐδυστυχήσαμεν διὰ τοὺς οὕτως ἀτακτοῦντας, μηδὲν ἂν δύνασθαι παρὰ τῶν πολεμίων ἐξαιτήσασθαι μηδ' ἂν

19 τὰς τῶν προγόνων ἀρετὰς; καίτοι πολλαὶ καὶ μεγάλαι καὶ ὑπὲρ ἀπάντων τῶν Ἑλλήνων γερόνασι, καὶ οὐδὲν ὅμοια τοῖς ὑπὸ τούτων περὶ τὴν πόλιν πεπραγμένοις, ὧ ἄνδρες δικασταί. εἰ δ' ἐκείνοι δοκοῦσι βελτίους εἶναι σώζοντες τοὺς φίλους, δῆλον ὅτι καὶ ὑμεῖς ἀμείνους

20 δόξετε εἶναι τιμωρούμενοι τοὺς ἐχθρούς. ἀξιῶ δ', ὧ ἄνδρες δικασταί, εἰ μὲν τινες τῶν συγγενῶν αὐτὸν ἐξαιτῶνται, ὀργίζεσθαι ὅτι τούτου μὲν οὐκ ἐπεχειρήσαν δεηθῆναι, ἢ δεηθέντες οὐκ ἐδύναντο εὐρέσθαι, ποιεῖν τὰ ὑπὸ τῆς πόλεως προσταττόμενα, ὑμᾶς δὲ πείθειν πει-

ρῶνται ὡς οὐ χρηὴ παρὰ τῶν ἀδικούντων δίκην λαμβάνειν· εἰ δὲ τινες τῶν ἀρχόντων βοηθῶσιν αὐτῷ ἐπίδει-

21 ξιν μὲν τῆς ἑαυτῶν δυνάμεως ποιούμενοι, φιλοτιμούμενοι δὲ ὅτι καὶ τοὺς φανερώς ἡμαρτηκότας σώζειν δύνανται, ὑμᾶς δὲ χρηὴ ὑπολαμβάνειν πρῶτον μὲν ὅτι, εἰ πάντες Ἀλκιβιάδῃ ὅμοιοι ἐγένοντο, οὐδὲν ἂν ἔδει τοῦ στρατηγεῖν (οὐδὲ γὰρ ἂν εἶχον ὅτου ἡγοῦντο), ἐπειδ' ὅτι πολὺ μᾶλλον αὐτοὺς προσήκει τῶν λιπόντων τὴν τάξιν κατηγορεῖν ἢ ὑπὲρ τῶν τοιούτων ἀπολογεῖσθαι. τίς γὰρ

22 ἔστιν ἐλπίς τοὺς ἄλλους ἐθελήσειν ποιεῖν τὰ ὑπὸ τῶν στρατηγῶν προσταττόμενα, ὅταν αὐτοὶ οὗτοι τοὺς ἀκοσμοῦντας σώζειν πειρῶνται; ἐγὼ τοίνυν ἀξιῶ, ἂν μὲν ἀποδείξωσιν οἱ λέγοντες καὶ αἰτούμενοι ὑπὲρ Ἀλκιβιάδου ὡς ἐστρατεύσατο ἐν τοῖς ὀπλίταις ἢ ὡς ἱσπεύει δε-

23 δοκιμασμένος, ἀποψηφίσασθαι· εἰ δὲ μηδὲν ἔχοντες δίκαιον κελεύωσιν αὐτοῖς χαρίζεσθαι, μεμνησθαι χρηὴ ὅτι διδάσκουσιν ὑμᾶς ἐπιορκεῖν καὶ τοῖς νόμοις μὴ πείθεσθαι, καὶ ὅτι λίαν προθύμως τοῖς ἀδικούσι βοηθοῦντες πολλοὺς τῶν αὐτῶν ἔργων ἐπιθυμεῖν ποιήσουσι.

Θανμάζω δὲ μάλιστα, ὧ ἄνδρες δικασταί, εἰ τις

23 ὑμῶν τὸν Ἀλκιβιάδην ἀξιώσει διὰ μὲν τοὺς βοηθοῦντας σώζεσθαι, διὰ δὲ τὴν αὐτοῦ πονηρίαν μὴ ἀπολέσθαι. ἤς ἄξιον ὑμᾶς ἀκοῦσαι, ἵν' ἐπίστησθε ὅτι οὐκ ἂν εἰκότως αὐτοῦ ἀποψηφίσεισθε, ὡς ταῦτα μὲν ἡμαρτηκότος, τὰ δ' ἄλλα πόλιτος χρηστοῦ γεγενημένον· ἐκ γὰρ τῶν ἄλλων τῶν τούτῳ πεπραγμένων δικαίως ἂν αὐτοῦ θάνατον καταψηφίσεισθε. προσήκει δ' ὑμῖν περὶ αὐτῶν εἰδέναι·

24 ἐπειδὴ γὰρ καὶ τῶν ἀπολογουμένων ἀποδέχεσθε λεγόντων τὰς σφετέρους αὐτῶν ἀρετὰς καὶ τὰς τῶν προγόνων εὐεργεσίας, εἰκὸς ὑμᾶς καὶ τῶν κατηγόρων ἀκροῶσθαι, εἰ μὴ ἀποφαίνωσι τοὺς φεύγοντας πολλὰ εἰς ὑμᾶς ἡμαρτηκότας καὶ τοὺς προγόνους αὐτῶν πολλῶν κακῶν αἰ-

25 τίους γεγενημένους. Οὗτος γὰρ παῖς μὲν ὦν παρ' Ἀρχε-
 δήμῳ τῷ γλάμῳ, οὐκ ὀλίγα τῶν ὑμετέρων ὑψηροτέρων,
 74 σιά πολλῶν ὁρώντων ἐπινε μὲν ὑπὸ τῷ ἀετώματι κατακεί-
 ὑμᾶ μένος, ἐκόμαξε δὲ μεθ' ἡμέραν, ἄνηθος ἐταίρα ἔχων,
 αὐτ' ἠμιούμενος τοὺς ἑαυτοῦ προγόνους, καὶ ἠγούμενος οὐκ
 ἂν δύνασθαι πρεσβύτερος ὦν λαμπρὸς γενέσθαι, εἰ μὴ
 26 νέος ὦν πονηρότατος δόξει εἶναι. μετεπέμφθη δ' ὑπὸ
 Ἀλκιβιάδου, ἐπειδὴ φανερώς ἐξημάρτανε. καίτοι ποῖόν
 τινα χρῆ αὐτὸν ὑφ' ὑμῶν νομίζεσθαι εἶναι, ὅστις κἀ-
 κείνῳ τοιαῦτ' ἐπιτηδεύων διεβέβλητο, ὃς τοὺς ἄλλους
 ταῦτ' ἐδίδασκε; μετὰ Θεοτίμου δὲ ἐπιβουλεύσας τῷ πα-
 75 μέν τρι Ὀρνεῶς προὔδωκεν. ὁ δὲ παραλαβὼν τὸ χωρίον
 ἦσα αὐτὸν πρότερον μὲν ὑβρίζεν αὐτὸν ὠραῖον ὄντα, τελευταίων δὲ
 27 δῆσας ἀργύριον εἰσέπραττετο. ὁ δὲ πατὴρ αὐτὸν οὕτως
 τοῦ ἐμίσει σφόδρα, ὥστ' οὐδ' ἂν ἀποθανόντος ἔφασκε τα
 τῆ ὅστ' ἀ κομίσασθαι. τελευτήσαντος δ' ἐκείνου ἐραστὴς γε-
 76 παρ νομένος Ἀρχεβιάδης αὐτὸν ἐλύσατο. οὐ πολλῶ δὲ χρόνῳ
 δεῖξ ὑστερον κατακυβεύσας τὰ ὄντα, ἐν Λευκῆς ἀκτῆς ὁρμώ-
 κελ ἔμενος τοὺς φίλους κατεπόντιζεν. ὅσα μὲν οὖν, ὧ ἄνδρες
 ὑμε ἰκασταί, ἢ εἰς τοὺς πολίτας ἢ εἰς τοὺς οἰκείους ἢ περὶ
 77 κλη τοὺς αὐτοῦ ξένους ἢ περὶ τοὺς ἄλλους ἡμάρτηκε, μακρὸν
 ἀλλ ἂν εἶη λέγειν. Ἰππόνικος δὲ πολλοὺς παρακαλέσας ἐξέ-
 78 ἐκει βου πηψε τὴν αὐτοῦ γυναικᾶ, φάσκων τοῦτον ὡς οὐκ ἀδελ-
 γου φὸν αὐτῆς ἀλλ' ὡς ἄνδρα ἐκείνης εἰς τὴν οἰκίαν εἰσιέναι
 σου αὐτοῦ. καὶ τοιαῦθ' ἡμάρτηκότι καὶ οὕτω δεινὰ καὶ
 σου αὐτῶ μεταμέλει οὔτε τῶν μελλόντων ἔσσεσθαι, ἀλλ' ὄν
 σου τῶν ἐδει κοσμιώτατον εἶναι τῶν πολιτῶν, ἀπολογία ποιού-
 σου μενον τὸν ἑαυτοῦ βίον τῶν τοῦ πατρὸς ἀμαρτημάτων,
 σου οὗτος ἑτέρους ὑβρίζειν πειράται, ὥσπερ δυναμένος ἂν
 σου πολλοστὸν μέρος τῶν ὄνειδῶν τῶν ἑαυτῷ προσόντων
 30 τοῖς ἄλλοις μεταδοῦναι, καὶ ταῦθ' υἱὸς ἂν Ἀλκιβιάδου,

Reisk.

ὃς ἐπεισε μὲν Δεκέλειαν Λακεδαιμονίους ἐπιταχίσαι, ἐπὶ
 δὲ τὰς νήσους ἀποστήσων ἐπλευσε, διδάσκαλος δὲ τῶν
 τῆς πόλεως κακῶν ἐγένετο, πλεονάκις δὲ μετὰ τῶν ἐχ-
 31 θρῶν ἐπὶ τὴν πατρίδα ἐστρατεύσατο ἢ μετὰ τῶν πολιτῶν
 ἐπ' ἐκείνους. ἀνθ' ὧν καὶ ὑμῖν καὶ τοῖς μέλλουσιν ἔσε-
 σθαι τιμωρεῖσθαι προσήκει ὄντινα λαμβάνετε τούτων.
 καίτοι σφόδρα εἰδισταί λέγειν ὡς οὐκ εἰκός ἐστι τὸν μὲν 31
 πατέρα αὐτοῦ κατελθόντα δωρεᾶς παρὰ τοῦ δήμου λα-
 βεῖν, τοῦτον δ' ἀδίκως διὰ τὴν φυγὴν τὴν ἐκείνου δια-
 βεβλήσθαι. ἐμοὶ δὲ δοκεῖ δεινὸν εἶναι, εἰ τὰς μὲν δωρεᾶς
 αὐτοῦ ἀφείλεσθε ὡς οὐ δικαίως δεδωκότες, τούτου δὲ
 ἀδικοῦντος ἀποψηφείσθε ὡς τοῦ πατρὸς χρηστοῦ περὶ
 τὴν πόλιν γεγενημένου. Καὶ μὲν δὴ, ὧ ἄνδρες δικασταί, 32
 ἄλλων τε πολλῶν ἄξιον εἶνεκα αὐτοῦ καταψηφίσασθαι,
 καὶ ὅτι ταῖς ὑμετέροις ἀρεταῖς χρῆται παραδείγματι περὶ
 τῆς ἑαυτοῦ πονηρίας. τολμᾷ γὰρ λέγειν ὡς Ἀλκιβιάδης οὐ-
 33 δὲν δεινὸν εἰργασταί ἐπὶ τὴν πατρίδα στρατεύσας· καὶ γὰρ 33
 ὑμᾶς φεύγοντας Φυλὴν καταλαβεῖν καὶ δένδρα τεμεῖν
 καὶ πρὸς τὰ τεῖχη προσβαλεῖν, καὶ ταῦτα ποιήσαντας οὐκ
 ὄνειδος τοῖς παισὶ καταλιπεῖν, ἀλλὰ τιμὴν παρὰ πᾶσιν
 ἀνθρώποις κτήσασθαι, ὡς τῶν αὐτῶν ὄντας ἄξιους ὅσοι
 φυγόντες μετὰ τῶν πολεμίων ἐπὶ τὴν χώραν ἐστράτευ-
 34 σαν, καὶ ὅσοι κατήγεσαν Λακεδαιμονίων ἐχόντων τὴν
 πόλιν. καὶ μὲν δὴ πᾶσιν ἠγοῦμαι δῆλον εἶναι ὅτι οὗτοι 34
 μὲν ἐξήτουν κατιέναι ὡς τὴν μὲν τῆς θαλάττης ἀρχὴν
 Λακεδαιμονίοις παραδώσοντες, αὐτοὶ δ' ὑμῶν ἀρξοντες·
 τὸ δ' ὑμέτερον πλήθος κατελθὼν τοὺς μὲν πολεμίους
 ἐξήλασε, τῶν δὲ πολιτῶν καὶ τοὺς βουλομένους δου-
 35 λεύειν ἠλευθέρωσεν· | ὥστ' οὐχ ὁμοίων τῶν ἔργων ἀμ-
 φοτέροις γεγενημένων τοὺς λόγους ποιεῖται. Ἀλλ' ὅμως 35
 τοσοῦτων συμφορῶν καὶ οὕτως [αὐτῷ] μεγάλων ὑπαρ-
 χουσῶν ἐπὶ τῇ τοῦ πατρὸς πονηρίᾳ φιλοτιμεῖται, καὶ

p. 536-546.

74 σιάξ
 ύμᾶ
 αὐτῶ
 Ἄθῆ
 κοῦν
 ἐκεῖ
 ὅτι
 ὑμῶ
 75 μέν
 ἦσα
 αὐτῶ
 τοῦ
 τῆ
 κακο
 76 παρι
 δεῖξ
 κελε
 ὑμε
 σται
 77 κλησ
 ἄλλο
 βου
 γου
 Λακ
 χον
 τρώ
 τυγγ
 78 ἐκεῖ
 κῶν
 μεγα

λέγει ὡς οὕτως ἐκείνος μέγα ἐδύνατο, ὥστε τῇ πόλει
 πάντων κακῶν αἴτιος γενένηται. καίτοι τίς οὕτως ἄπει-
 ρος τῆς ἑαυτοῦ πατρίδος, ὃς οὐκ ἂν βουλόμενος εἶναι
 πονηρός εἰσηγήσασθαι μὲν τοῖς πολεμίοις ἢ χρηὴ καταλα-
 βεῖν τῶν χωρίων, δηλώσεις δ' ἂν ἂ κακῶς φυλάττεται
 τῶν φρουρίων, διδάξεις δ' ἂν ἂ πονηρῶς ἔχει τῶν πραγ-
 μάτων, μνηύσεις δ' ἂν τοὺς βουλομένους ἀφίστασθαι
 36 τῶν συμμαχῶν; οὐ γὰρ δήπου, ὅτε μὲν ἔφευγε, διὰ τὴν
 δύναμιν κακῶς οἶός τ' ἦν ποιεῖν τὴν πόλιν, ἐπειδὴ δὲ
 ὑμᾶς ἔξαπατήσας κατήλθε καὶ πολλῶν ἤρξε τριήρων,
 οὔτε τοὺς πολεμίους ἐδύνατο ἐκ τῆς χώρας ἐκβαλεῖν,
 οὔτε Χίους οὐδ' ἀπέστησε πάλιν φίλους ποιῆσαι, οὔτε
 37 ἄλλο οὐδὲν ἀγαθὸν ὑμᾶς ἐργάσασθαι. ὥστ' οὐ χαλεπὸν
 γινῶναι ὅτι Ἀλκιβιάδης δυνάμει μὲν οὐδὲν τῶν ἄλλων
 διέφερε, πονηρία δὲ τῶν πολιτῶν πρωτὸς ἦν. ἂ μὲν γὰρ
 ἤδει τῶν ὑμετέρων κακῶς ἔχοντα, μνηυτῆς αὐτῶν τοῖς
 Λακεδαιμονίοις ἐγένετο· ἐπειδὴ δ' ἔδει αὐτὸν στρατη-
 γεῖν, οὐδὲν κακὸν ποιεῖν ἐκείνους ἐδύνατο, ἀλλ' ὑπο-
 σχόμενος δι' ἑαυτὸν παρέξεν βασιλέα χρήματα, πλεόν
 38 ἢ διακόσια τάλαντα τῆς πόλεως ὑφείλετο. καὶ οὕτω πολ-
 λὰ ἐνόμιζεν εἰς ὑμᾶς ἡμαρτηκέναι, ὥστε λέγειν δυνά-
 μενος καὶ φίλων ὄντων καὶ χρήματα κεκτημένος οὐδέποτ'
 ἐλθῶν εὐθύνας ἐτόλμησε δοῦναι, ἀλλὰ φρυγὴν αὐτοῦ
 καταγνοῦς καὶ Θράκης καὶ πάσης πόλεως ἐβούλετο πολί-
 τῆς γενέσθαι μᾶλλον ἢ τῆς πατρίδος εἶναι τῆς ἑαυτοῦ.
 καὶ τὸ τελευταῖον, ὃ ἄνδρες δικασταί, ὑπερβολὴν ποιη-
 σάμενος τῆς προτέρας πονηρίας ἐτόλμησε τὰς ναῦς Λυ-
 39 σάνδρω μετὰ Ἀδειμάντου προδοῦναι. ὥστε εἴ τις ὑμῶν
 ἢ τοὺς τεθνεῶτας ἐν τῇ ναυμαχίᾳ ἐλεεῖ, ἢ ὑπὲρ τῶν δου-
 λευσάντων τοῖς πολεμίοις αἰσχύνεται, ἢ τῶν τειχῶν
 καθηρημένων ἀγανακτεῖ, ἢ Λακεδαιμονίους μισεῖ, ἢ
 τοῖς τριάκοντα ὀργίζεται, τούτων ἀπάντων χρηὴ τὸν τοῦ-

Reisk.

του πατέρα αἴτιον ἡγεῖσθαι, καὶ ἐνθυμηθῆναι ὅτι Ἀλκι-
 βιάδην μὲν τὸν πρόπαππον αὐτοῦ καὶ τὸν πατρός πρὸς
 μητρὸς πάππον Μεγακλέα οἱ ὑμέτεροι πρόγονοι δις ἀμ-
 φοτέρους ἐξωστράκισαν, τοῦ δὲ πατρός αὐτοῦ οἱ πρεσβύ-
 τεροι ὑμῶν θάνατον κατέγνωσαν, ὥστε νῦν χρηὴ ἡγήσα- 40
 μένους πατρικὸν ἐχθρὸν τοῦτον εἶναι τῇ πόλει καταψη-
 φίσασθαι, καὶ μήτε ἔλεον μήτε συγγνώμην μήτε χάριν
 μηδεμίαν περὶ πλείονος ποιήσασθαι τῶν νόμων τῶν κει-
 μένων καὶ τῶν ὄρκων οὐδ' ὠμόσατε.

Σκέψασθαι δὲ χρηὴ, ὃ ἄνδρες δικασταί, διὰ τί ἂν τις 41
 τοιούτων ἀνδρῶν φείσασθαι; πότερον ὡς πρὸς μὲν τὴν
 πόλιν δεδυστυχήκασιν, ἄλλως δὲ κόσμιοί εἰσι καὶ σωφρο-
 νως βεβιάκασιν; οὐχ οἱ μὲν πολλοὶ αὐτῶν ἡταιρήκασιν,
 οἱ δὲ ἀδελφαῖς συγγεγόνασι, τοῖς δ' ἐκ θυγατέρων παῖδες
 γεγόνασιν, οἱ δὲ μυστήρια πεποιήκασιν καὶ τοὺς Ἑρμᾶς 42
 περικεκόφασιν καὶ περὶ πάντας τοὺς θεοὺς ἡσεβήκασιν καὶ
 εἰς ἅπασαν τὴν πόλιν ἡμαρτήκασιν, ἀδίκως καὶ παρανό-
 μως καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους διακείμενοι καὶ πρὸς σφᾶς
 αὐτοὺς πολιτευόμενοι, οὐδεμιᾶς τόλμης ἀπεχόμενοι,
 οὐδὲ ἔργου δεινοῦ ἄπειροι γεννημένοι; ἀλλὰ καὶ πε-
 πόνθασιν καὶ πεποιήκασιν ἅπαντα. οὕτω γὰρ διάκεινται,
 ὥστ' ἐπὶ μὲν τοῖς καλοῖς αἰσχύνησθαι, ἐπὶ δὲ τοῖς κακοῖς
 φιλοτιμείσθαι. Καὶ μὲν δὴ, ὃ ἄνδρες δικασταί, ἤδη τι- 43
 νῶν ἀπεψηφίσασθε ἀδικεῖν μὲν νομίσαντες, οἴομενοι δ'
 εἰς τὸ λοιπὸν χρησίμους ὑμῖν ἔσεσθαι. τίς οὖν ἐλπὶς ὑπὸ
 τούτου τι ἀγαθὸν πείσεσθαι τὴν πόλιν, ὃν ὑμεῖς, ὅτι μὲν
 οὐδενὸς ἄξιός ἐστιν, ἐπειδὴ ἀπολογῆται, εἰσεσθε, ὅτι
 δὲ πονηρός ἐστιν, ἐκ τῶν ἄλλων ἐπιτηδευμάτων ἡσθη-
 σθε; Ἀλλὰ μὲν δὴ οὐδ' ἂν ἐξελθῶν ἐκ τῆς πόλεως οὐδὲν 44
 δύναται κακὸν ὑμᾶς ἐργάσασθαι, | δειλὸς ὢν καὶ πένης
 καὶ πράττειν ἀδύνατος καὶ τοῖς οἰκέλοις διάφορος καὶ
 ὑπὸ τῶν ἄλλων μισούμενος. ὥστ' οὐδὲ τούτων ἕνεκα
 p. 548-552.

- 45 αὐτὸν ἄξιον φυλάττεσθαι, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον παρά-
δειγμα ποιῆσαι καὶ τοῖς ἄλλοις καὶ τοῖς τούτου φίλοις,
οἳ τὰ μὲν προσταττόμενα ποιεῖν οὐκ ἐθέλουσι, τοιούτων
δ' ἔργων ἐπιθυμοῦσι, καὶ περὶ τῶν σφετέρων αὐτῶν
κακῶς βουλευσάμενοι περὶ τῶν ὑμετέρων δημηγοροῦσιν.
- 46 Ἐγὼ μὲν οὖν ὡς ἐδυνάμην ἄριστα κατηγόρηκα, ἐπί-
σταμαι δ' ὅτι οἱ μὲν ἄλλοι τῶν ἀκρωμένων θανυμάζου-
σιν, ὅπως ποθ' οὕτως ἀκριβῶς ἐδυνήθηεν ἐξευρεῖν τὰ
τούτων ἀμαρτήματα, οὗτος δέ μου καταγελά, ὅτι οὐδὲ
πολλοστὸν μέρος εἶρηκα τῶν τούτοις ὑπαρχόντων κακῶν.
- 47 ὑμεῖς οὖν καὶ τὰ εἰρημένα καὶ τὰ παραλελειμμένα ἀναλο-
γισάμενοι πολὺ μᾶλλον αὐτοῦ καταψηφίσασθε, ἐνθυμη-
θέντες ὅτι ἔνοχος μὲν ἔστι τῇ γραφῇ, μεγάλη δ' εὐτυχία
τὸ τοιούτων πολιτῶν ἀπαλλαγῆναι πόλει. Ἀνάγνωθι δ'
αὐτοῖς τοὺς νόμους καὶ τοὺς ὅρκους καὶ τὴν γραφὴν· καὶ
τούτων μεμνημένοι ψηφιοῦνται τὰ δίκαια.

ΝΟΜΟΙ. ΟΡΚΟΙ. ΓΡΑΦΗ.

15.

ΚΑΤΑ ΑΛΚΙΒΙΑΔΟΥ ΑΣΤΡΑΤΕΙΑΣ.

- Ἐγὼ μὲν, ὡς ἄνδρες δικασταί, καὶ ὑμᾶς αἰτοῦμαι τὰ
δίκαια ψηφίσασθαι, καὶ τῶν στρατηγῶν δέομαι, ἐπεὶ καὶ
ἐν τῇ ἄλλῃ ἀρχῇ πολλοῦ ἄξιοι τῇ πόλει γερόνασι, καὶ
περὶ τῶν τῆς ἀστρατείας γραφῶν κοινοὺς εἶναι τῷ τε
διάκοντι καὶ τῷ φεύγοντι, καὶ μὴ βοηθοῦντας ᾧ ἂν
βούλωνται πᾶσαν προθυμίαν ἔχειν παρὰ τὸ δίκαιον ὑμᾶς
- 2 ψηφίσασθαι, ἐνθυμουμένους ὅτι σφόδρ' ἂν ἡγανακτεῖτε,
εἰ ἐν τῇ ὑμετέρᾳ δοκιμασίᾳ οἱ θεσμοθέται ἀναβάντες
ὑμῶν ἐδέοντο καταψηφίσασθαι, ἡγούμενοι δεινὸν εἶναι,
εἰ οἱ τιθέντες τὸν ἀγῶνα καὶ τὴν ψῆφον διδόντες παρα-
κελεύσονται τῶν μὲν μὴ [καταψηφίζεσθαι τῶν δὲ] κατα-
- 3 ψηφίζεσθαι. τί δ' ἂν αἰσχρὸν ἔθος ἢ δεινότερον πρᾶγμα

Reisk.

τούτου τῇ πόλει γένοιτο, εἰ τολμήσει ὁ μὲν ἄρχων ἐν ταῖς
τῶν ἐπικλήρων δίκαις ἀντιβολεῖν καὶ ἱκετεύειν τοὺς δι-
καστὰς ὅτι ἂν βούληται πραχθῆναι, ὁ δὲ πολέμαρχος καὶ
οἱ ἑνδεκα δεήσονται ἐν ταῖς δίκαις ταῖς ὑφ' ἑαυτῶν εἰσα-
γομέναις, ὥσπερ καὶ νῦν; χρὴ τοίνυν καὶ ὑπὲρ ὑμῶν αὐ-
τῶν τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχειν, ἐνθυμουμένους ὅτι οὐδὲν
διοίσει ὑμᾶς ἰδίᾳ περὶ τῆς ἀστρατείας βοηθεῖν, ἢ τούτων
τινὰς δεῖσθαι αὐτοὺς τὴν ψῆφον διδόντας. σκέψασθε δέ, 4
ὡς ἄνδρες δικασταί, ἐὰν ἱκανὸν γένηται τεκμήριον ὅτι
νῦθεῖς πῶ τῶν ἀρχόντων ἐν τῷ στρατοπέδῳ Ἀλκιβιάδῃ
ἦν παρεσκευασμένος. ἐρῶν γὰρ αὐτούς, εἴπερ ἀληθῆ
λέγουσιν, ἀνακαλεῖν μὲν Πάμφιλον, ὅτι ἀφαιρῶν τὸν
ἵππου ἱππέως ἀπεστέρει τὴν πόλιν, ἐπιβάλλειν δὲ τῷ
φυλάρχῳ, ὅτι ἐξελαύνων Ἀλκιβιάδην ἐκ τῆς φυλῆς ἄκν-
ρον ἐποίει τὴν τούτων τάξιν, κελεύειν δὲ τὸν ταξίαρχον
ἐξαλείφειν αὐτὸν ἐκ τοῦ τῶν ὀπλιτῶν καταλόγου. νῦν 6
δὲ τούτων οὐδὲν ἐποίησαν, ἀλλ' ἐν μὲν τῷ στρατοπέδῳ
περιεώρων αὐτὸν ὑπὸ πάντων προπηλακίζόμενον κἂν
τοῖς ἵπποτοξόταις ἱππεύοντα, ἐπειδὴ δὲ ὑμᾶς δεῖ παρὰ
τῶν ἀδικούντων δίκην λαμβάνειν, χαρίζόμενοι μαρτυ-
ροῦσιν ὑφ' ἑαυτῶν αὐτὸν τετάχθαι. καίτοι δεινόν, ὡς
ἄνδρες δικασταί, αὐτοὺς μὲν τοὺς στρατηγούς ὑπὸ τοῦ
δήμου χειροτονηθέντας μὴ ἂν τολμήσαι πρότερον ἡμῶν
ἡγήσασθαι, ἕως ἐδοκιμάσθησαν κατὰ τοὺς νόμους, Ἀλ-
κιβιάδην δὲ τολμᾶν παρὰ τοὺς τῆς πόλεως νόμους ὑπὲρ
αὐτῶν ταχθῆναι. δεινὸν δέ μοι δοκεῖ εἶναι, ὡς ἄνδρες 7
δικασταί, εἰ τῶν μὲν | δεδοκιμασμένων ἱππέων οὐκ ἐπὶ
τούτοις ἔστιν ὄντινα βούλωνται αὐτοὶ εἰς τοὺς ὀπλίτας
καταλέξειν, τῶν δὲ ὀπλιτῶν ἀδοκιμάστων ὄντων ἐπὶ τού-
τοις ἔσται ὄντιν' ἂν βούλωνται ἱππεύειν. εἰ μὲν τοίνυν, 8
ὡς ἄνδρες δικασταί, ὄντες κύριοι πολλῶν βουλομένων
μηδένα τῶν ἄλλων ἱππεύειν εἶσαν, οὐκ ἂν δικαίως χα-

p. 552-566.

ἔθορον
περὶ ὃ
74 σιάζεσθαι
ὑμᾶς
αὐτῶ
Ἀθην.
κοῦντ
ἐκεῖνο
ὅτι πα
ὑμῖν ἔ
75 μένης
ἦσαν,
αὐτοῦ
τοῦτο
τῆ πό
κακῶς
76 παρηγ
δειξε χ
κελεύο
ὑμετέρ
σταντο
77 κλησία
ἀλλὰ ἐ
βουλῆ
γουςιν
Λακεδα
χουςιν
τρόποι
τυγχάν
78 ἐκείνω
κῶν κα
μεγάλα

ρίζοσθε αὐτοῖς· εἰ δ' ἄκυροι ὄντες ὁμολογήσουσι τάξαι,
ἐνθυμείσθαι χρὴ ὅτι ὁμωμόκατε τὰ δίκαια γινώσεσθαι,
ἀλλ' οὐχ ὅτι ἂν οὔτοι κελεύωσι ψηφισθαι, ὥστε οὐ-
δένα χρὴ τῶν δεομένων περὶ πλείονος ὑμῶν αὐτῶν καὶ
9 τῶν ὄρκων ποιείσθαι. καὶ μὲν δὴ, ὡς ἄνδρες δικασταί, εἰ
τῷ δοκεῖ μεγάλη ἢ ζημία εἶναι καὶ λίαν ἰσχυρὸς ὁ νόμος,
μεμνησθαι χρὴ ὅτι οὐ νομοθετήσονται περὶ αὐτῶν ἤκετε,
ἀλλὰ κατὰ τοὺς κειμένους νόμους ψηφιοῦμενοι, οὐδὲ
τοὺς ἀδικούντας ἐλεήσοντας, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον αὐτοῖς
ὀργιούμενοι καὶ ὅλη τῇ πόλει βοηθήσοντας, εὐ εἰδότες
ὅτι ὑπὲρ τῶν παρεληλυθότων ὀλίγους τιμωρησάμενοι
πολλοὺς ποιήσετε κοσμιωτέρους ἐν τοῖς μέλλουσι κινδυ-
10 νεύειν. χρὴ δέ, ὡς ἄνδρες δικασταί, ὥσπερ οὗτος ἀμελή-
σας τῆς πόλεως τὴν αὐτοῦ σωτηρίαν ἐσκέψατο, οὕτως
ὑμᾶς ἀμελήσαντας τούτου τῇ πόλει τὰ βέλτιστα ψηφίσα-
σθαι, ἄλλως τε καὶ ὄρκους ὁμωμοκότας καὶ περὶ Ἀλκι-
βιάδου μέλλοντας ψηφισασθαι, ὃς ἂν ὑμᾶς ἐξαπατήσῃ,
καταργεῶν τῆς πόλεως ἄπεισιν· οὐ γὰρ δὴ χάριν γε ὑμῖν
ἀποδώσει τῇ ψήφῳ κρύβδην εὐ παθῶν, ὃς τῶν φίλων
11 τοὺς φανερωῶς αὐτὸν εὐ ποιήσαντας κακῶς ποιᾷ. ὑμεῖς
οὖν, ὡς ἄνδρες δικασταί, τὰς τούτων δεήσεις περὶ ἐλάτ-
τονος ποιησάμενοι τὰ δίκαια ψηφισασθε. ἀποδέδεικται
δὲ καταλεγείς εἰς τοὺς ὀπίστας καὶ λιπῶν τὴν τάξιν καὶ
τῶν νόμων κωλύόντων ἀδοκιμαστος ἱππεύσας, καὶ περὶ
ᾧ οἱ νόμοι διαρρήδην οὔτε στρατηγὸν οὔτε ἱππαρχον
οὔτε ἄλλον οὐδένα κυριώτερον ἐκείνων ἀποδεικνύουσι,
περὶ τούτων ἰδιώτης ᾧ τὴν ἐξουσίαν αὐτῷ δεδωκῶς.
12 ἐγὼ μὲν οὖν καὶ φίλων ὄντι Ἀρχεστρατίδῃ βοηθῶν, καὶ
Ἀλκιβιάδῃ ἐχθρὸν ὄντα ἑμαυτοῦ τιμωρούμενος, δέομαι
τὰ δίκαια ψηφισασθαι· ὑμᾶς δὲ χρὴ τὴν αὐτὴν γνώμην
ἔχοντας τὴν ψήφον φέρειν, ἥνπερ ὅτε ὤσεσθε πρὸς τοὺς
πολεμίους διακινδυνεύειν.

ΕΝ ΒΟΥΛῃ
ΜΑΝΤΙΘΕΩΩΙ ΔΟΚΙΜΑΖΟΜΕΝΩΩΙ ΑΠΟΛΟΓΙΑ.

Εἰ μὴ συνήδειν, ὡς βουλῆ, τοῖς κατηγοροῖς βουλο-
μένοις ἐκ παντὸς τρόπου κακῶς ἐμὲ ποιεῖν, πολλὴν ἂν
αὐτοῖς χάριν εἶχον ταύτης τῆς κατηγορίας· ἠγοῦμαι γὰρ
τοῖς ἀδίκως διαβεβλημένοις τούτους εἶναι μεγίστων ἀγα-
θῶν αἰτίους, οἵτινες ἂν αὐτοὺς ἀναγκάσωσιν εἰς ἔλεγχον
τῶν αὐτοῖς βεβιωμένων καταστῆναι. ἐγὼ γὰρ οὕτω σφό- 2
δρα ἑμαυτῷ πιστεύω, ὥστ' ἐλπίζω καὶ εἰ τις πρὸς με
τυγχάνει ἀήθως ἢ κακῶς διακειόμενος, ἐπειδὴν ἐμοῦ λέ-
γοντος ἀκούσῃ περὶ τῶν πεπραγμένων, μεταμελήσειν αὐ-
τῷ καὶ πολὺ βελτίω με εἰς τὸν λοιπὸν χρόνον ἠγήσεσθαι.
ἄξιόν δέ, ὡς βουλῆ, ἐὰν μὲν τοῦτο μόνον ὑμῖν ἐπιδείξω, 3
ὡς εὖνους εἰμὶ τοῖς καθεστηκόσι πράγμασι καὶ ὡς ἠνάγ-
κασμαι τῶν αὐτῶν κινδύνων μετέχειν ὑμῖν, μηδὲν πώ-
μοι πλέον εἶναι· ἐὰν δὲ φαίνωμαι καὶ περὶ τὰ ἄλλα μετρίως
βεβιωκῶς καὶ πολὺ παρὰ τὴν δόξαν καὶ παρὰ τοὺς λό-
γους τοὺς τῶν ἐχθρῶν, δέομαι ὑμῶν ἐμὲ μὲν δοκιμάζειν,
τούτους δὲ ἠγείσθαι χείρους εἶναι. πρῶτον δὲ ἀποδείξω
ὡς οὐχ ἱππευον οὔτ' ἐπεδήμουσι ἐπὶ τῶν τριάκοντα, οὐδὲ
μετέσχον τῆς τότε πολιτείας.

Ἡμᾶς γὰρ ὁ πατὴρ πρὸ τῆς ἐν Ἑλλησπόντῳ συμ- 4
φορᾶς ὡς Σάτυρον τὸν ἐν τῷ Πόντῳ διαιτησομένους
ἐξέπεμψε, καὶ οὔτε τῶν τειχῶν καθαιρουμένων οὔτε
μεθυσταμένης τῆς πολιτείας, ἀλλ' ἦλθομεν πρὶν τοὺς
ἀπὸ Φυλῆς εἰς τὸν Πειραιᾶ κατελθεῖν πρότερον πένθ'
ἡμέραις. καίτοι οὔτε ἡμᾶς εἰκὸς ἦν εἰς τοιοῦτον καιρὸν 5
ἀφιγμένους ἐπιθυμεῖν μετέχειν τῶν ἀλλοτρίων κινδύ-
νων, οὔτ' ἐκεῖνοι φαίνονται ταιαύτην γνώμην σχόντες
ὥστε καὶ τοῖς ἀποδημοῦσι καὶ τοῖς μηδὲν ἐξαμαρτάνουσι

ἔθορον
περὶ δὲ
74 σιάζετα
ὑμᾶς
αὐτῶ
Ἀθηνα
κούντα
ἐκείνοι
ὅτι παρ
ὑμῖν ἐσ
75 μένης
ἦσαν,
αὐτοῦ
τοῦτο
τῆ πόλ
κακῶς
76 παρηγγ
δειξε χε
κελεύοι
ὑμετέρω
στάντο,
77 κλησία
ἀλλὰ ἐκ
βουλῆ
γούσιν,
Λακεδα
χούσιν
τρόποις
τυγχάνο
78 ἐκείνων
κῶν καὶ
μεγάλων

μεταδιδόναι τῆς πολιτείας, ἀλλὰ μᾶλλον ἠτίμαζον καὶ
6 τοὺς συγκαταλύσαντας τὸν δῆμον. Ἐπειτα δὲ ἐκ μὲν τοῦ
σανιδίου τοὺς ἱππεύσαντας σκοπεῖν εὐηθές ἐστιν· ἐν
τούτῳ γὰρ πολλοὶ μὲν τῶν ὁμολογούντων ἱππεύειν οὐκ
ἔνυσιν, ἐνιοὶ δὲ τῶν ἀποδημούντων ἐπιγεγραμμένοι εἰ-
σίν. ἐκείνος δ' ἐστὶν ἔλεγχος μέγιστος· ἐπειδὴ γὰρ κατ-
ἤλθετε, ἐψηφίσασθε τοὺς φυλάρχους ἀπενεγκεῖν τοὺς
ἱππεύσαντας, ἵνα τὰς καταστάσεις ἀναπράξῃτε παρ'
7 αὐτῶν. ἐμὲ τοίνυν οὐδεὶς ἂν ἀποδείξειεν οὔτ' ἀπενε-
χθέντα ὑπὸ τῶν φυλάρχων οὔτε παραδοθέντα τοῖς συν-
δίοις οὔτε κατάστασιν παραλαβόντα. καίτοι πᾶσι ῥά-
διον τοῦτο γινῶναι, ὅτι ἀναγκαῖον ἦν τοῖς φυλάρχοις,
εἰ μὴ ἀποδείξειαν τοὺς ἔχοντας τὰς καταστάσεις, αὐτοῖς
ζημιουῖσθαι. ὥστε πολὺ ἂν δικαιότερον ἐκείνοις τοῖς
γράμμασιν ἢ τούτοις πιστευοῖτε· ἐκ μὲν γὰρ τούτων
ῥάδιον ἦν ἐξαλειφθῆναι τῷ βουλομένῳ, ἐν ἐκείνοις δὲ
8 τοὺς ἱππεύσαντας ἀναγκαῖον ἦν ὑπὸ τῶν φυλάρχων
ἀπενεχθῆναι. Ἐτι δέ, ὦ βουλή, εἴπερ ἱππευσα, οὐκ ἂν
ἦν ἕξαρκος ὡς δεινόν τι πεποιημένος, ἀλλ' ἤξιουν, ἀπο-
δείξας ὡς οὐδεὶς ὑπ' ἐμοῦ τῶν πολιτῶν κακῶς πέπονθε,
δοκιμάζεσθαι. ὁρῶ δὲ καὶ ὑμᾶς ταύτῃ τῇ γνώμῃ χρωμέ-
νους, καὶ πολλοὺς μὲν τῶν τότε ἱππευσάντων βουλευόν-
τας, πολλοὺς δ' αὐτῶν στρατηγούς καὶ ἱππάρχους κει-
ροτονημένους. ὥστε μηδὲν δι' ἄλλο με ἠγείσθε ταύτην
ποιεῖσθαι τὴν ἀπολογία, ἢ ὅτι περιφανῶς ἐτόλμησάν
μου καταφεύσασθαι. Ἀνάβηθι δέ μοι καὶ μαρτύρησον.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

9 Περὶ μὲν τοίνυν ταύτης τῆς αἰτίας οὐκ οἶδ' ὅ τι δεῖ
πλείω λέγειν· δοκεῖ δέ μοι, ὦ βουλή, ἐν μὲν τοῖς ἄλλοις
ἀγῶσι περὶ αὐτῶν μόνων τῶν κατηγορημένων προσήκειν
ἀπολογεῖσθαι, ἐν δὲ ταῖς δοκιμασίαις δίκαιον εἶναι πεν-
τός τοῦ βίου λόγον διδόναι. δέομαι οὖν ὑμῶν μετ' ἐν

Reisk.

νοίας ἀκροάσασθαι μου. ποιήσομαι δὲ τὴν ἀπολογία ὡς
ἂν δύνωμαι διὰ βραχυτάτων.

Ἐγὼ γὰρ πρῶτον μὲν οὐσίας μοι οὐ πολλῆς κατα- 10
λειφθείσης διὰ τὰς συμφορὰς καὶ τὰς τοῦ πατρὸς καὶ τὰς
τῆς πόλεως, δύο μὲν ἀδελφὰς ἐξέδωκα, ἐπιδούς τριά-
κοντα μνᾶς ἐκατέρω, πρὸς τὸν ἀδελφὸν δ' οὕτως ἐνεμά-
μην ὥστ' ἐκείνου πλέον ὁμολογεῖν ἔχειν ἐμοῦ τῶν πα-
τρῶν, καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους ἅπαντας οὕτω βεβίωκα
ὥστε μηδεπώποτε μοι μηδὲ πρὸς ἓνα μηδὲν ἔγκλημα
γενέσθαι. καὶ τὰ μὲν ἴδια οὕτω διαῆκα· περὶ δὲ τῶν 11
κοινῶν μοι μέγιστον ἠγοῦμαι τεκμήριον εἶναι τῆς ἐμῆς
ἐπιεικείας, ὅτι τῶν νεωτέρων ὅσοι περὶ κύβους ἢ πότους
ἢ περὶ τὰς τοιαύτας ἀκολασίας τυγχάνουσι τὰς διατριβὰς
ποιούμενοι, πάντας αὐτοὺς ὄψεσθέ μοι διαφόρους ὄντας,
καὶ πλείστα τούτους περὶ ἐμοῦ λογοποιοῦντας καὶ ψευ-
δομένους. καίτοι δῆλον ὅτι, εἰ τῶν αὐτῶν ἐπεθυμοῦμεν,
οὐκ ἂν τοιαύτην γνώμην εἶχον περὶ ἐμοῦ. ἐτι δ', ὦ βουλή, 12
οὐδεὶς ἂν ἀποδείξει περὶ ἐμοῦ δύναιτο οὔτε δίκην αἰ-
σχρὰν οὔτε γραφὴν οὔτε εἰσαγγελίαν γεγεννημένην· καί-
τοι ἑτέρους ὁρᾶτε πολλάκις εἰς τοιοῦτους ἀγῶνας καθε-
στηκότας. πρὸς τοίνυν τὰς στρατείας καὶ τοὺς κινδύνους
τοὺς πρὸς τοὺς πολεμίους σκέψασθε οἷον ἐμαντὸν παρ-
έχω τῇ πόλει. πρῶτον μὲν γάρ, ὅτε τὴν συμμαχίαν ἐποιή- 13
σασθε πρὸς τοὺς Βοιωτοὺς καὶ εἰς Ἀλίαρον ἔδει βοηθεῖν,
ὑπὸ Ὁρθοβούλου κατειλεγμένος ἱππεύειν, ἐπειδὴ πάντας
ἑώρων τοῖς μὲν ἱππεύουσιν ἀσφάλειαν εἶναι δεῖν νομί-
ζοντας, τοῖς δ' ὀπλίταις κίνδυνον ἠγούμενους, ἑτέρων
ἀναβάντων ἐπὶ τοὺς ἵππους ἀδοκιμάστων παρὰ τὸν
νόμον ἐγὼ προσελθὼν ἔφην τῷ Ὁρθοβούλῳ ἐξαλείψαι
με ἐκ τοῦ καταλόγου, ἠγούμενος αἰσχρὸν εἶναι τοῦ πλή-
θους μέλλοντος κινδυνεύειν ἄδειαν ἐμαντῷ παρασκευά-
σαντι στρατεύεσθαι. Καὶ μοι ἀνάβηθι, Ὁρθόβουλε,
9*

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

14 Συλλεγόντων τοίνυν τῶν δημοτῶν πρὸ τῆς ἐξόδου, εἰδὼς αὐτῶν ἐπίουσι πολίτας μὲν χρηστοὺς οὖτας καὶ προθύμους, ἐφοδίω δὲ ἀποροῦντας, εἶπον ὅτι χρὴ τοὺς ἔχοντας παρέχειν τὰ ἐπιτήδεια τοῖς ἀπόροις διακειμένοις. καὶ οὐ μόνον τοῦτο συνεβούλευον τοῖς ἄλλοις, ἀλλὰ καὶ αὐτοὺς ἔδωκα δυοῖν ἀνδροῖν τριάκοντα δραχμὰς ἑκατέρω, οὐχ ὡς πολλὰ κεκτημένος, ἀλλ' ἵνα παράδειγμα τοῦτο τοῖς ἄλλοις γένηται. Καὶ μοι ἀνάβητε, [μάρτυρες].

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

15 Μετὰ ταῦτα τοίνυν, ὦ βουλή, εἰς Κόρινθον ἐξόδου γενομένης καὶ πάντων προειδόντων ὅτι δεήσει κινδυνεύειν, ἐτέρων ἀναδυομένων ἐγὼ διεπραξάμην ὥστε τῆς πρώτης τεταγμένος μάχεσθαι τοῖς πολεμίοις· καὶ μάλιστα τῆς ἡμετέρας φυλῆς δυστυχησάσης, καὶ πλείστων ἐνθανόντων, ὕστερον ἀνεχώρησα τοῦ σεμνοῦ Στειριέως

16 τοῦ πᾶσιν ἀνθρώποις δειλίαν ὠνειδικότος. καὶ οὐ πολλὰς ἡμέρας ὕστερον μετὰ ταῦτα ἐν Κορίνθῳ χωρίῳ ἰσχυρῶν κατελιγμένων, ὥστε τοὺς πολεμίους μὴ δύνασθαι προσεῖναι, Ἀγησιλάου δ' εἰς τὴν Βοιωτίαν ἐμβαλόντος, ψηφισαμένων τῶν ἀρχόντων ἀποχωρεῖν τάξεις αἰτινες βοηθήσουσι, φοβουμένων ἀπάντων (εἰκότως, ὦ βουλή· δεινὸν γὰρ ἦν ἀγαπητῶς ὀλίγω πρότερον σεσωσμένους ἐφ' ἕτερον κίνδυνον ἵεναι) προσελθόντων ἐγὼ τὸν ταξίαρχον ἐκέλευον ἀκληρωτὶ τὴν ἡμετέραν τάξιν πέμ-

17 πειν. ὥστ' εἴ τινες ὑμῶν ὀργίζονται τοῖς τὰ μὲν τῆς πόλεως ἀξιοῦσι πράττειν, ἐκ δὲ τῶν κινδύνων ἀποδιδρασκουσιν, οὐκ ἂν δικαίως περὶ ἐμοῦ τὴν γνώμην ταύτην ἔχοιεν· οὐ γὰρ μόνον τὰ προσταττόμενα ἐποίουν προθύμως, ἀλλὰ καὶ κινδυνεύειν ἐτόλμων. καὶ ταῦτ' ἐποίουν οὐχ ὡς οὐ δεινὸν ἠγούμενος εἶναι Λακεδαιμονίοις μάχε-

Reisk,

σθαι, ἀλλ' ἵνα, εἴ ποτε ἀδίκως εἰς κίνδυνον καθισταίμην, διὰ ταῦτα βελτίων ὑφ' ὑμῶν νομιζόμενος ἀπάντων τῶν δικαίων τυγχάνοιμι. Καὶ μοι ἀνάβητε τούτων μάρτυρες.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Τῶν τοίνυν ἄλλων στρατειῶν καὶ φρουρῶν οὐδε- 18 μιάς ἀπελείφθην πάποτε, ἀλλὰ πάντα τὸν χρόνον διατετέλεκα μετὰ τῶν πρώτων μὲν τὰς ἐξόδους ποιούμενος, μετὰ τῶν τελευταίων δὲ ἀναχωρῶν. καίτοι χρὴ τοὺς φιλοτίμως καὶ κοσμίως πολιτευομένους ἐκ τῶν τοιούτων σκοπεῖν, ἀλλ' οὐκ εἴ τις τολμᾷ, διὰ τοῦτο μισεῖν· τὰ μὲν γὰρ τοιαῦτα ἐπιτηδεύματα οὔτε τοὺς ἰδιώτας οὔτε τὸ κοινὸν τῆς πόλεως βλάπτει, ἐκ δὲ τῶν κινδυνεύειν ἐθελόντων πρὸς τοὺς πολεμίους ἅπαντες ὑμεῖς ὠφελείσθε. ὥστε οὐκ ἄξιον ἀπ' ὄψεως, ὦ βουλή, οὔτε φιλεῖν οὔτε 19 μισεῖν οὐδένα, ἀλλ' ἐκ τῶν ἔργων σκοπεῖν· πολλοὶ μὲν γὰρ μικρὸν διαλεγόμενοι καὶ κοσμίως περιερχόμενοι μεγάλων κακῶν αἴτιοι γέγονασιν, ἕτεροι δὲ τῶν τοιούτων ἀμελοῦντες πολλὰ κάγαθὰ ὑμᾶς εἰσιν εἰργασμένοι.

Ἦδη δὲ τιμῶν ἠσθόμην, ὦ βουλή, καὶ διὰ ταῦτα 20 ἀχθομένων μοι, ὅτι νεώτερος ἂν ἐπεχείρησα λέγειν ἐν τῷ δήμῳ. ἐγὼ δὲ τὸ μὲν πρῶτον ἠναγκάσθην ὑπὲρ τῶν ἐμῶν πραγμάτων δημηγορῆσαι, ἔπειτα μέντοι καὶ ἐμῶν δοκῶ φιλοτιμότερον διατεθῆναι τοῦ δέοντος, ἅμα μὲν τῶν προγόνων ἐνθυμούμενος, ὅτι οὐδὲν πέ- 21 παυνται τῶν τῆς πόλεως πράττοντες, ἅμα δὲ ὑμᾶς ὄρων (τὰ γὰρ ἀληθῆ χρὴ λέγειν) τούτους μόνους ἀξίους νομίζοντας εἶναι, ὥστε ὄρων ὑμᾶς ταύτην τὴν γνώμην ἔχοντας τίς οὐκ ἂν ἐπαρθείη πράττειν καὶ λέγειν ὑπὲρ τῆς πόλεως; ἔτι δὲ τί ἂν τοῖς τοιούτοις ἀχθοισθε; οὐ γὰρ ἕτεροι περὶ αὐτῶν κριταὶ εἰσιν, ἀλλ' ὑμεῖς.

17.

| ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΔΙΚΗΜΑΤΩΝ.

ἴσως τινὲς ὑμῶν, ὧ ἄνδρες δικασταί, διὰ τὸ βού-
λεσθαι με ἄξιον εἶναι τινος ἡγοῦνται καὶ εἰπεῖν ἂν μάλ-
λον ἐτέρου δύνασθαι· ἐγὼ δὲ τοσοῦτου δέω περὶ τῶν μὴ
προσηγόντων ἱκανὸς εἶναι λέγειν, ὥστε δέδοικα μὴ καὶ
περὶ ὧν ἀναγκαῖόν μοι ἐστὶ λέγειν, ἀδύνατος ὧ τὰ δέ-
οντα εἰπεῖν. οἶομαι μὲν οὖν, ἂν πάντα διηγήσωμαι
τὰ πεπραγμένα ἡμῖν πρὸς Ἑράτωνα καὶ τοὺς ἐκείνου
παῖδας, ῥαδίως ἐξ αὐτῶν ὑμᾶς εὐρήσειν ἢ προσήκει
σκέψασθαι περὶ ταύτης τῆς διαδικασίας. ἐξ ἀρχῆς οὖν
ἀκούσατε.

2 Ἑράτων ὁ Ἐρασιφῶντος πατήρ ἐδανείσατο παρὰ τοῦ
ἐμοῦ πάππου τάλαντα δύο. ὅτι μὲν οὖν ἔλαβε τὰργύριον
καὶ ὡς τοσοῦτόν γε ἐδεήθη δανείσασθαι, ὧν ἐναντίον ἐδόθη,
μάρτυρας ὑμῖν παρέξομαι· ὡς δ' ἐχρήσατο αὐτῷ καὶ ὅσα
ἄφελήθη, οἱ μᾶλλον τε ἐμοῦ εἰδότες καὶ παραγεγενημέ-
νοι οἷς ἐκεῖνος ἔπραττε διηγήσονται ὑμῖν καὶ μαρτυρή-
σουσι. Καί μοι κάλει μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

3 Ἔως τοίνυν ὁ Ἑράτων ἔξη, τοὺς τε τόκους ἀπελάμ-
βανου ἐγὼ καὶ τᾶλλα τὰ συγκείμενα· ἐπειδὴ δὲ ἐτελεύ-
τησε καταλιπὼν υἱοὺς τρεῖς, Ἐρασιφῶντα καὶ Ἑράτωνα
καὶ Ἐρασίστρατον, οὗτοι οὐδὲν ἔτι ἡμῖν τῶν δικαίων
ἐποιοῦν. ἐν μὲν οὖν τῷ πολέμῳ, διότι οὐκ ἦσαν δικαί,
οὐ δυνατοὶ ἡμεῖν παρ' αὐτῶν ἢ ὄφειλον πράξασθαι·
ἐπειδὴ δὲ εἰρήνη ἐγένετο, ὅτε περ πρῶτον αἱ ἀστικάι
δίκαι ἐδικάζοντο, λαχὼν ὁ πατήρ παντὸς τοῦ συμβολαίου
Ἐρασίστρατῳ, ὅσπερ μόνος τῶν ἀδελφῶν ἐπεδήμει, κατ-

Reisk

ἐδικάσατο ἐπὶ Ξεναινέτου ἄρχοντος. μάρτυρας δὲ καὶ
τούτων παρέξομαι ὑμῖν. Καί μοι κάλει μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Ἵτι μὲν τὰ Ἑράτωνος δικαίως ἂν ἡμέτερα εἴη, ἐκ 4
τούτων ῥάδιον εἰδέναι, ὅτι δὲ πάντα δημεύεται, ἐξ αὐ-
τῶν τῶν ἀπογραφῶν· τρεῖς γὰρ καὶ τέτταρες ἕκαστα
ἀπογεγράφασι. καίτοι τοῦτό γε παντὶ εὐγνωστον, ὅτι
οὐκ ἂν παραλιπόντες, εἴ τι ἄλλο τῶν Ἑράτωνος οἴον τε
ἦν δημεύειν, πάντα τὰ Ἑράτωνος ἀπέγραφον, [ἀπογρά-
φοντες] καὶ ἂ ἐγὼ πολλὴν ἤδη χρόνον κέκτημαι. ὡς μὲν
οὖν ἡμῖν οὐδ' ἐτέρωθεν εἰσπράξασθαι οἴον τε, ἂν ὑμεῖς
ταῦτα δημεύσητε, εὐγνωστόν μοι δοκεῖ εἶναι· ὡς δὲ τὴν 5
ἀμφισβήτησιν ἐποίησάμην πρὸς τε ὑμᾶς καὶ τοὺς ιδιώ-
τας, ἔτι ἀκούσατε. ἕως μὲν γὰρ ἡμῖν οἱ Ἐρασιφῶντος
οἰκεῖοι τούτων τῶν χρημάτων ἡμφισβήτην, ἅπαντα
ἠξίουν ἐμὰ εἶναι, διότι ὑπὲρ ἅπαντος τοῦ χρέως ἀντι-
δικῶν πρὸς τὸν πατέρα ὁ Ἐρασίστρατος ἠττήθη· καὶ τὰ
μὲν Σφηττοῖ ἦδη τρία ἔτη μεμίσθασκα, τῶν δὲ Κικυνοῖ
καὶ τῆς οἰκίας ἐδικάζομην τοῖς ἔχουσι. πέφυσι μὲν οὖν
διεγράψαντό μου τὰς δίκας, ἔμποροι φάσκοντες εἶναι·
νυνὶ δὲ λαχόντος ἐν τῷ Γαμηλιῶνι μηνί οἱ ναυτοδίκαι
οὐκ ἐξεδίκασαν. ἐπειδὴ δ' ὑμῖν τὰ Ἐρασιφῶντος δη- 6
μεύειν ἔδοξεν, ἀφείς τῇ πόλει τὰ δύο μέρη τὰ Ἐρασι-
στράτου ἀξιῶ μοι ψηφισθῆναι, διότι ταῦτά γε ἦδη καὶ
πρότερον ἐγνωκάτε ἡμέτερα εἶναι. ὠρισάμην οὖν ἐμαυ-
τῷ τὸ τρίτον μέρος τῆς ἐκείνων οὐσίας οὐ τὴν ἀκριβείαν
ἐπισκεψάμενος, ἀλλὰ πολλῷ πλέον ἢ τὰ δύο μέρη τῷ
δημοσίῳ ὑπολιπῶν. ῥάδιον δὲ γινῶναι ἐκ τοῦ τιμήματος 7
τοῦ ἐπιγεγραμμένου τοῖς χρήμασιν. ἅπαντα μὲν γὰρ
πλείονος ἢ τάλαντου τετίμηται, ὧν δ' ἐγὼ ἀμφισβητῶ
τῷ μὲν πέντε μνᾶς τῷ δὲ χιλίας δραχμὰς ἐπεγραψάμην·

p. 586-591.

καὶ εἰ πλείονος ἀξία ἔστιν ἢ τοσούτου, ἀποκηρυχθέντων
8 τὸ περιττὸν ἢ πόλις λήψεται. ἕνα οὖν εἰδῆτε ὅτι ταῦτα
ἀληθῆ ἔστι, μάρτυρας ὑμῖν παρέξομαι πρῶτον μὲν τοὺς
μεισιθωμένους παρ' ἐμοῦ τὸ Σφηττοῖ χωρίον, ἔπειτα
τοῦ | Κικυννοῦ τοὺς γείτονας, οἱ ἴσασιν ἡμᾶς ἤδη τρία
ἔτη ἀμφισβητούντας, ἔτι δὲ τοὺς τε πέρυσιν ἄρξαντας,
πρὸς οὓς αἱ δίκαι ἐλήχθησαν, καὶ τοὺς νῦν ναυτοδίκας.
9 ἀναγνωσθήσονται δὲ ὑμῖν καὶ αὐταὶ αἱ ἀπογραφαί· ἐκ
τούτων γὰρ μάλιστα γνώσεσθε ὅτι οὔτε νεωστὶ ταῦτα
τὰ χρήματα ἀξιοῦμεν ἡμέτερα εἶναι, οὔτε νυνὶ τῷ δη-
μοσίῳ πλείονων ἀμφισβητοῦμεν ἢ τῷ ἔμπροσθεν χρό-
νῳ τοῖς ἰδιώταις. Καὶ μοι κάλει μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

10 Ὅτι μὲν, ὦ ἄνδρες δικασταί, οὐ παρὰ τὸ δίκαιον
ἀξιῶ μοι ψηφίσασθαι τὸ διαδίκασμα, ἀλλ' αὐτὸς
τῇ πόλει πολλὰ τῶν ἑμαντοῦ ἀφείδω τοῦτο ἀξιῶ μοι ἀπο-
δοθῆναι, ἀποδέδεικται. ἤδη δὲ μοι δοκεῖ δίκαιον εἶναι
καὶ δεηθῆναι ὑμῶν τε καὶ τῶν συνδίκων ἐναντίον ὑμῶν.

18.

ΠΕΡΙ ΔΗΜΕΥΣΕΩΣ ΤΩΝ ΤΟΥ ΝΙΚΙΟΥ
ΑΔΕΛΦΟΥ [ΕΠΙΛΟΓΟΣ].

Ἐνθυμήθητε τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταί, οἳ οἱ τινες
ὄντες πολῖται καὶ αὐτοὶ καὶ ὧν προσήκοντες ἀδικούμενοι
ἀξιοῦμεν ἐλεείσθαι ὑφ' ὑμῶν καὶ τῶν δικαίων τυγχάνειν·
οὐ γὰρ μόνον περὶ τῆς οὐσίας ἀγωνιζόμεθα, ἀλλὰ καὶ
περὶ τῆς πολιτείας, εἰ χρὴ δημοκρατομένης τῆς πόλεως
ἡμῖν μετεῖναι. πρῶτον μὲν οὖν περὶ Νικίου τοῦ ἡμε-
2 τέρου θείου ἀναμνήσθητε. ἐκεῖνος γὰρ ὅσα μὲν τῇ ἑαυ-
τοῦ γνώμῃ χρώμενος ὑπὲρ τοῦ πλήθους τοῦ ὑμετέρου

Reisk.

ἔπραξε, πανταχοῦ φανήσεται πολλῶν μὲν καὶ ἀγαθῶν
αἰτίος τῇ πόλει γεγεννημένος, πλείστα δὲ καὶ μέγιστα κακὰ
τοὺς πολεμίους εἰργασμένος· ὅσα δὲ οὐ βουλόμενος ἀλλ'
ἄκων ἠναγκάσθη ποιῆσαι, τῶν μὲν κακῶν οὐκ ἐλάχιστον
αὐτὸς μετέσχε μέρος, τὴν δ' αἰτίαν τῆς συμφορᾶς οἱ
πεῖσαντες ὑμᾶς δικαίως ἂν ἔχοιεν, ἐπεὶ τὴν γε πρὸς ὑμᾶς
3 εὐνοίαν καὶ τὴν ἀρετὴν τὴν αὐτοῦ ἐν ταῖς εὐτυχίαις ταῖς
ὑμετέραις καὶ ταῖς δυστυχίαις ταῖς τῶν ἐχθρῶν ἐπεδεί-
ξατο· στρατηγῶν γὰρ πολλὰς μὲν πόλεις εἴλε, πολλὰ δὲ
καὶ καλὰ κατὰ τῶν πολεμίων ἔστησε τρόπαια, ὧν καθ'
ἐν ἑκάστῳ πολὺ ἂν ἔργον εἶη λέγειν. Εὐκράτης τοίνυν,
4 ἀδελφὸς μὲν ὧν ἐκείνου, πατὴρ δ' ἐμός, ἤδη τῆς τελευ-
ταίας ναυμαχίας γεγεννημένης φανερὰν ἐπεδείξατο τὴν
εὐνοίαν ἣν εἶχε περὶ τὸ πλήθος τὸ ὑμέτερον· ἠττημένον
γὰρ ἐν τῇ ναυμαχίᾳ στρατηγὸς ὑφ' ὑμῶν ἠρημένος, καὶ
παρακαλούμενος μετέχειν τῆς ὀλιγαρχίας ὑπὸ τῶν ἐπι-
βουλευόντων τῷ πλήθει, οὐκ ἠθέλησεν αὐτοῖς πείθε-
σθαι, ἐν τοιοῦτῳ καιρῷ ληφθεὶς ἐν ᾧ οἱ πλείστοι τῶν
5 ἀνθρώπων καὶ μεταβάλλονται πρὸς τὰ παρόντα καὶ ταῖς
τύχαις εἰκουσι, δυστυχοῦντος τοῦ δήμου, οὐκ ἀπελευ-
νόμενος τῆς πολιτείας οὐδ' ἰδίας ἐχθρας ὑπαρχούσης
πρὸς τοὺς ἄρξαιν μέλλοντας, ἀλλ' ἐξὸν αὐτῷ καὶ τῶν
τριακοντα γενέσθαι καὶ μηδενὸς ἔλαττον δύνασθαι, μάλ-
λον εἴλετο πράττων ὑπὲρ τῆς ὑμετέρας σωτηρίας ἀπολέ-
σθαι ἢ ἐπιθεῖν τὰ τείχη καθαιρούμενα καὶ τὰς ναῦς τοῖς
πολεμίους παραδιδόμενας καὶ τὸ ὑμέτερον πλήθος κατα-
6 δουλούμενον. καὶ οὐ πολλῷ χρόνῳ ὕστερον Νικήρατος,
ἀνεψιὸς ὧν ἐμός καὶ υἱὸς Νικίου, εὐνοὺς ὧν τῷ ὑμέτερῳ
πλήθει, συλληφθεὶς ὑπὸ τῶν τριακοντα ἀπέθανεν, οὔτε
γένει οὔτε οὐσία οὔθ' ἡλικία δοκῶν ἀνάξιος εἶναι τῆς
πολιτείας μετασχεῖν· ἀλλὰ τοιαῦτα ἐνομιζέτο τὰ ὑπάρ-
χοντα αὐτῷ πρὸς τὸ ὑμέτερον πλήθος εἶναι καὶ διὰ τοὺς

p. 595-602.

προγόνους καὶ αὐτόν, ὥστε οὐκ ἂν ποθ' ἑτέρας ἐπιθυ-
 7 μῆσαι πολιτείας. συνήδεσαν γὰρ ἅπανι αὐτοῖς ὑπὸ τῆς
 πόλεως τιμωμένοις, καὶ πολλαχοῦ μὲν ὑπὲρ ὑμῶν κενυ-
 δυνευκόσι, μεγάλας δ' εἰσφορὰς εἰσηγηροῦσι | καὶ λε-
 λειτουργηκόσι κάλλιστα, καὶ τῶν ἄλλων οὐδενὸς πώ-
 8 ποτ' ἀποστάσιν ὧν ἡ πόλις αὐτοῖς προσέταξεν, ἀλλὰ
 8 προθύμως λειτουργοῦσι. καίτοι τίνες ἂν ἡμῶν εἴησαν
 δυστυχέστεροι, εἰ ἐν μὲν τῇ ὀλιγαρχίᾳ ἀποθνήσκοιμεν
 εὖνοι ὄντες τῷ πλήθει, ἐν δὲ τῇ δημοκρατίᾳ ὡς κακόνιοι
 9 ὄντες τῷ πλήθει ἀποστεροῦμεθα τῶν ὄντων; καὶ μὲν δὴ,
 ὧ ἄνδρες δικασταί, καὶ Διόγνητος διαβληθεὶς μὲν ὑπὸ
 τῶν συνοφαντῶν φεύγων ὤχετο, μετ' ὀλίγων δὲ τῶν
 ἐκπεπωκότων οὐτ' ἐπὶ τὴν πόλιν ἐστρατεύσατο οὐτ'
 εἰς Δεκέλειαν ἀφίκετο· οὐδ' ἔστιν ὅτου κακοῦ αἰτίος
 οὔτε φυγῶν οὔτε κατελθῶν τῷ ὑμετέρῳ πλήθει γεγένη-
 10 ται, ἀλλ' εἰς τοῦτ' ἀρετῆς ἦλθεν ὥστε μᾶλλον ὠρρίζετο
 τοῖς εἰς ὑμᾶς ἡμαρτηκόσιν ἢ τοῖς αὐτῷ τῆς καθόδου αἰ-
 10 τίοις γεγεννημένοις ἐχαρίζετο. καὶ ἀρχὴν μὲν οὐδεμίαν ἤρ-
 ξεν ἐν τῇ ὀλιγαρχίᾳ· ἐπειδὴ δὲ τάχιστα ἦλθον εἰς τὴν
 Ἀκαδημειαν Λακεδαιμόνιοι καὶ Πανσανίας, λαβῶν τὸν
 Νικηράτου καὶ ἡμᾶς παῖδας ὄντας, ἐκείνον μὲν κατέθηκεν
 ἐπὶ τοῖς γόνασι τοῖς Πανσανίου, ἡμᾶς δὲ παραστησά-
 μενος ἔλεγε πρὸς ἐκείνον καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς παρόν-
 τας ὅσα εἴημεν πεπονθότες καὶ οἷαις τύχαις κερρημέ-
 νοι, καὶ ἡξίου Πανσανίαν βοηθῆσαι καὶ διὰ τὴν φι-
 11 λίαν καὶ διὰ τὴν ξενίαν τὴν ὑπάρχουσαν, καὶ τι-
 11 μωρὸν γενέσθαι τῶν εἰς ἡμᾶς ἡμαρτηκότων. ὅθεν
 Πανσανίας ἤρξατο εὖνους εἶναι τῷ δήμῳ, παράδειγμα
 ποιούμενος πρὸς τοὺς ἄλλους Λακεδαιμονίους τὰς ἡμε-
 τέρας συμφορὰς τῆς τῶν τριάκοντα πονηρίας· δῆλον γὰρ
 ἅπασιν τοῖς ἐλθοῦσι Πελοποννησίων ἐγγενήτο, ὅτι οὐ
 τοὺς πονηροτάτους τῶν πολιτῶν ἀπέκτεινον, ἀλλ' οἷς

μάλιστα προσήκον καὶ διὰ γένος καὶ διὰ πλοῦτον καὶ διὰ
 τὴν ἄλλην ἀρετὴν τιμᾶσθαι. οὕτω δ' ἠλεούμεθα καὶ 12
 πᾶσι δεινὰ ἐδοκοῦμεν πεπονθέναι, ὥστε Πανσανίας τὰ
 μὲν παρὰ τῶν τριάκοντα ξένια οὐκ ἠθέλησε λαβεῖν, τὰ
 δὲ παρ' ἡμῶν ἐδέξατο. καίτοι δεινόν, ὧ ἄνδρες δικασταί,
 ὑπὸ μὲν τῶν πολεμίων παῖδας ἡμᾶς ὄντας ἐλεεῖσθαι, οἱ
 τῇ ὀλιγαρχίᾳ βοηθήσοντες ἦλθον, ὑπὸ δὲ ὑμῶν, ὧ ἄνδρες
 δικασταί, τοιοῦτους γεγεννημένους τῶν ὄντων ἀποστερεῖ-
 σθαι, ὧν οἱ πατέρες ὑπὲρ τῆς δημοκρατίας ἀπέθανον.
 Εὖ δ' οἶδ', ὧ ἄνδρες δικασταί, ὅτι περὶ πλείστου 13
 ἂν ποιήσαιο Πολλόχος τοῦτον τὸν ἀγῶνα κατορθῶσαι,
 ἡγούμενος αὐτῷ καλὴν εἶναι τὴν ἀπόδειξιν καὶ πρὸς
 τοὺς πολίτας καὶ τοὺς ξένους, ὅτι Ἀθήνησι τοσοῦτον
 δύναται, ὥσθ' ὑμᾶς τοὺς αὐτοὺς, περὶ ὧν ὅρκους ὁμω-
 14 μόκατε, ὑμῖν αὐτοῖς τὰ ἐναντία ποιεῖν ψηφίζεσθαι. πάν-
 14 τες γὰρ εἰδονται ὅτι τότε μὲν χιλίαις δραχμαῖς ἐξημιώσατε
 τὸν βουλόμενον τὴν ἡμετέραν γῆν δημοσίαν ποιῆσαι,
 νυνὶ δὲ κελεύων δημεῦσαι νενίκηκε, καὶ περὶ τούτων
 δὴ ἀμφοτέρων Ἀθηναῖοι, παρανόμων φεύγοντος τοῦ
 αὐτοῦ ἀνδρός, τάναντία σφίσι αὐτοῖς ἐψηφίσαντο. οὐκ 15
 οὖν αἰσχρόν, εἰ ἂ μὲν Λακεδαιμονίοις συνέθεσθε βε-
 βαιώσατε, ἂ δὲ αὐτοῖς ἐψηφίσασθε οὕτω ῥαδίως διαλύ-
 σετε· καὶ τὰς μὲν πρὸς ἐκείνους συνθήκας κυρίας ποιή-
 σετε, τὰς δὲ πρὸς αὐτοὺς ἀκύρους· καὶ τοῖς μὲν ἄλλοις
 Ἑλλησιν ὀργίζοισθε, εἰ τις Λακεδαιμονίους ὑμῶν περὶ
 πλείονος ποιεῖται, ὑμεῖς δ' αὐτοὶ φανήσεσθε πιστότερον
 πρὸς ἐκείνους ἢ πρὸς ὑμᾶς αὐτοὺς διακείμενοι; ἄξιον 16
 16 δὲ μάλιστα φθονῆσαι ὅτι οὕτως ἦδη [οἱ] τὰ τῆς πόλεως
 [πράττοντες] διάκειται, ὥστ' οὐχ ὅ τι ἂν τῇ πόλει βέλ-
 τιστον ἦ, τοῦτο οἱ ῥήτορες λέγουσιν, ἀλλ' ἀφ' ὧν ἂν
 αὐτοὶ κερδαίνειν μέλλωσι, ταῦτα ὑμεῖς ψηφίζεσθε. καὶ 17
 17 εἰ μὲν τῷ ὑμετέρῳ πλήθει συνέφερε τοὺς μὲν ἔχειν τὰ

αὐτῶν, τῶν δὲ ἀδίκως δημεύεσθαι τὴν οὐσίαν, εἰκότως ἂν ἡμελεῖτε τῶν ὑφ' ἡμῶν λεγομένων· νυνὶ δὲ πάντες ἂν ὁμολογήσατε ὁμόνοιαν μέγιστον ἀγαθὸν εἶναι πόλει, στάσις δὲ πάντων κακῶν αἰτία, διαφέρεσθαι δὲ πρὸς ἀλλήλους ἐκ τῶν τοιούτων μάλιστα, ἂν οἱ μὲν τῶν ἄλλο-
 18 τῶν ἐπιθυμῶσιν, οἱ δ' ἐκ τῶν ὄντων | ἐκπίπτωσι. καὶ ταῦθ' ὑμεῖς ἐγνωστέ νεωστὶ κατελθόντες, ὀρθῶς βου-
 λεόμενοι· ἐτι γὰρ ἐμέμνησθε τῶν γεγενημένων συμ-
 φορῶν, καὶ τοῖς θεοῖς εἰς ὁμόνοιαν εὐχεσθε καταστήναι τὴν πόλιν μᾶλλον, ἢ ἐπὶ τιμωρίαν τῶν παρεληλυθότων τραπόμενοι τὴν μὲν πόλιν στασιάσαι, τοὺς δὲ λέγοντας
 19 ταχέως πλουτήσαι... καίτοι πλείων συγγνώμη μνησικα-
 κεῖν νεωστὶ κατεληλυθόσιν, ἐτι τῆς ὀργῆς οὐσῆς προσ-
 φάτου, ἢ τοσοῦτῳ χρόνῳ ὕστερον ἐπὶ τιμωρίαν τῶν παρεληλυθότων τραπέσθαι, ὑπὸ τοιούτων πεισθέντας οἱ ἐν ἄστει μείναντες ταύτην ὑμῖν οἴονται διδόναι πίστιν τῆς αὐτῶν εὐνοίας, ἑτέρους κακῶς ποιοῦντες, ἀλλ' οὐ σφᾶς αὐτοὺς χρηστοὺς παρέχοντες, καὶ νυνὶ τῶν τῆς πόλεως εὐτυχιῶν ἀπολαύοντες, ἀλλ' οὐ πρότερον τῶν ὑμετέρων κινδύνων μετέχοντες.
 20 Καὶ εἰ μὲν ἐωρᾶτε, ὧ ἄνδρες δικασταί, σωζόμενα τῇ πόλει τὰ ὑπὸ τούτων δημευόμενα, συγγνώμην ἂν εἴ-
 χομεν· νῦν δ' ἐπίστασθε ὅτι τὰ μὲν αὐτῶν ὑπὸ τούτων ἀφανίζεται, τὰ δὲ πολλοῦ ἄξια ὄντα ὀλίγου πιπράσκειται. ἂν δ' ἐμοὶ πείθησθε, οὐκ ἐλάττω ἀπ' αὐτῶν ὑμεῖς ὄφε-
 21 ληθήσεσθε ἢ ἡμεῖς οἱ κεκτημένοι, ἐπεὶ καὶ νυνὶ Διόμνη-
 στος καὶ ἐγὼ καὶ ὁ ἀδελφὸς ἐκ μιᾶς οἰκίας τρεῖς ὄν-
 τες τριηραρχοῦμεν, καὶ ὅταν ἡ πόλις δέηται χρημάτων, ἀπὸ τούτων ὑμῖν εἰσφέρομεν. ὥς οὖν ἡμῶν ταύτη τῇ γνώμῃ χρωμένων, καὶ τῶν προγόνων τῶν ἡμετέρων
 22 τοιούτων γεγενημένων, φείδεσθε ἡμῶν. οὐδὲν γὰρ ἂν ἡμᾶς κωλύοι, ὧ ἄνδρες δικασταί, ἀθλιωτάτους εἶναι,
 Reisk.

ἐπὶ μὲν τῶν τριάκοντα ὄρφανούς καταλειφθέντας, ἐν δὲ τῇ δημοκρατίᾳ τῶν ὄντων ἐστερημένους, οἷς ἢ τύχη παρέδωκεν ὥστ' ἐτι [ἡμᾶς] παῖδας ὄντας ἐπὶ τὴν Πανσα-
 νίου σικηνὴν ἐλθόντας βοηθῆσαι τῷ πλήθει. καὶ τοιού-
 των ἡμῖν ὑπαρχόντων εἰς τίνας ἂν ἐβουλήθημεν δικα-
 στάς καταφυγεῖν; οὐκ εἰς τοὺς οὕτω πολιτευομένους 23
 ὑπὲρ τῆς πολιτείας ἧς καὶ ὁ πατὴρ καὶ οἱ προσήκοντες ἡμῖν ἀπέθανον; νῦν τοίνυν ταύτην ἀνθ' ἀπάντων ἀπαι-
 τοῦμεν ὑμᾶς τὴν χάριν, μὴ περιδεῖν ἡμᾶς ἀπόρως δια-
 τεθέντας μηδ' ἐνδεεῖς τῶν ἐπιτηδείων γενομένους, μηδὲ τὴν τῶν προγόνων εὐδαιμονίαν καταλύσαι, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον παράδειγμα ποιῆσαι τοῖς βουλομένοις τὴν πόλιν εὖ ποιεῖν, οἷαν ὑμῶν ἐν τοῖς κινδύνοις τεύξονται.

Οὐκ ἔχω, ὧ ἄνδρες δικασταί, οὔστινας δεησομένους 24
 ὑπὲρ ἡμῶν ἀναβιβάσομαι· τῶν γὰρ προσηκόντων οἱ μὲν ἄνδρας ἀγαθοὺς αὐτοὺς παρασχόντες καὶ μεγάλην τὴν πόλιν ποιοῦντες ἐν τῷ πολέμῳ τεθνήασιν, οἱ δ' ὑπὲρ τῆς δημοκρατίας καὶ τῆς ὑμετέρας ἐλευθερίας ὑπὸ τῶν τριά-
 κοντα κᾶνειον πιόντες, ὥστε τῆς ἐρημίας τῆς ἡμετέρας 25
 αἰτίαι γερόνασιν αἱ τε τῶν προσηκόντων ἀρεταὶ καὶ αἱ τῆς πόλεως συμφοραί. ὧν ἄξιον ὑμᾶς ἐνθυμηθέντας προθύμως ἡμῖν βοηθῆσαι, ἡγησαμένους τούτους ἂν ἐν δημοκρατίᾳ δικαίως εὖ πάσχειν ὑφ' ὑμῶν, οἷπερ ἐν ὀλι-
 γαρχίᾳ τῶν συμφορῶν μετέσχον τὸ μέρος. Ἄξιον δὲ καὶ 26
 τούτους τοὺς συνδίκους εὐνοὺς ἡμῖν εἶναι, ἐκείνου τοῦ χρόνου μνησθέντας, ὅτ' ἐκ τῆς πατρίδος ἐκπεπτωκότες καὶ τὰς οὐσίας ἀπολωλεκότες ἄνδρας ἀρίστους ἐνομίζετ' εἶναι τοὺς ὑπὲρ ὑμῶν ἀποθνήσκοντας, καὶ τοῖς θεοῖς εὐχεσθε δυνηθῆναι χάριν τοῖς ἐξ ἐκείνων ἀποδοῦναι. ἡμεῖς τοίνυν, υἱεῖς ὄντες καὶ συγγενεῖς τῶν ὑπὲρ τῆς 27
 ἐλευθερίας προκεκινδυνευκότων, ἀπαιτοῦμεν ὑμᾶς νυνὶ ταύτην τὴν χάριν, καὶ ἀξιοῦμεν μὴ ἀδίκως ἡμᾶς ἀπολέ-
 p. 608-613.

σαι, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον βοηθεῖν τοῖς τῶν αὐτῶν μετα-
σχουσί συμφορῶν. ἐγὼ μὲν οὖν καὶ δέομαι καὶ ἀντιβολῶ
καὶ ἰκετεύω, καὶ τούτων παρ' ὑμῶν τυγχάνειν ἀξιῶ·
οὐ γὰρ περὶ μικρῶν κινδυνεύομεν, ἀλλὰ περὶ τῶν ὄν-
των ἀπάντων.

19.

ΥΠΕΡ ΤΩΝ | ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ ΧΡΗΜΑΤΩΝ,
ΠΡΟΣ ΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟΝ.

Πολλήν μοι ἀπορίαν παρέχει ὁ ἄγων οὗτοςί, ὃ ἄν-
δρες δικασταί, ὅταν ἐνθυμηθῶ ὅτι, ἂν ἐγὼ μὲν μὴ νῦν
εὖ εἴπω, οὐ μόνον ἐγὼ ἀλλὰ καὶ ὁ πατήρ δόξει ἄδικος
εἶναι καὶ τῶν ὄντων ἀπάντων στερησομαι. ἀνάγκη οὖν,
εἰ καὶ μὴ δεινὸς πρὸς ταῦτα πέφυκα, βοηθεῖν τῷ πατρὶ
2 καὶ ἑμαυτῷ οὕτως ὅπως ἂν δύνωμαι. τὴν μὲν οὖν παρα-
σκευὴν καὶ προθυμίαν τῶν ἐχθρῶν ὁράτε, καὶ οὐδὲν
δεῖ περὶ τούτων λέγειν· τὴν δ' ἐμὴν ἀπειρίαν πάντες
ἴσασι, ὅσοι ἐμὲ γινώσκουσιν. αἰτήσομαι οὖν ὑμᾶς δί-
3 καια καὶ φάδια χαρίσασθαι, ἄνευ ὀργῆς καὶ ἡμῶν ἀκοῦ-
σαι, ὥσπερ τῶν κατηγορῶν. ἀνάγκη γὰρ τὸν ἀπολογού-
μενον, κἂν ἐξ ἴσου ἀκροᾷσθε, ἕλαττον ἔχειν. οἱ μὲν
γὰρ ἐκ πολλοῦ χρόνου ἐπιβουλεύοντες, αὐτοὶ ἄνευ κιν-
δύνων ὄντες, τὴν κατηγορίαν ἐποίησαντο, ἡμεῖς δὲ ἀγω-
νιζόμεθα μετὰ θεούς καὶ διαβολῆς καὶ κινδύνου μεγί-
4 στου. εἰκὸς οὖν ὑμᾶς εὐνοίαν πλείω ἔχειν τοῖς ἀπολο-
γούμενοις. οἶμαι γὰρ πάντας ὑμᾶς εἰδέναι ὅτι πολλοὶ
ἤδη πολλὰ καὶ δεινὰ κατηγορήσαντες παραχοῆμα ἐξηλέγ-
χθησαν ψευδόμενοι οὕτω φανερωῶς, ὥστε ὑπὲρ πάντων
τῶν πεπραγμένων μισηθέντες ἀπελθεῖν· οἱ δ' αὖ μαρ-
τυρήσαντες τὰ ψευδῆ καὶ ἀδίμως ἀπολέσαντες ἀνθρώ-
ποις ἐάλωσαν ἠνίκα οὐδὲν ἦν πλέον τοῖς πεπονθόσι.

Reisk.

ὅτ' οὖν τοιαῦτα πολλὰ γεγένηται, ὡς ἐγὼ ἀκούω, εἰκὸς 5
ὑμᾶς, ὃ ἄνδρες δικασταί, μήπω τοὺς τῶν κατηγορῶν
λόγους ἠγρεῖσθαι πιστούς, πρὶν ἂν καὶ ἡμεῖς εἴπωμεν.
ἀκούω γὰρ ἔγωγε, καὶ ὑμῶν δὲ τοὺς πολλοὺς οἶμαι εἰδέ-
ναι, ὅτι πάντων δεινότατόν ἐστι διαβολή. μάλιστα δὲ 6
τοῦτο ἔχει ἂν τις ἰδεῖν, ὅταν πολλοὶ ἐπὶ τῇ αὐτῇ αἰτίᾳ
εἰς ἄγωνα καταστῶσιν. ὡς γὰρ ἐπὶ τὸ πολὺ οἱ τελευταῖοι
κρινόμενοι σώζονται· πεπανμένοι γὰρ τῆς ὀργῆς αὐτῶν
ἀκροᾷσθε, καὶ τοὺς ἐλέγχους ἤδη θέλοντες ἀποδέχεσθε.
ἐνθυμησθε οὖν ὅτι Νικόφημος καὶ Ἀριστοφάνης ἀκρι- 7
τοι ἀπέθανον, πρὶν παραγενέσθαι τινα αὐτοῖς ἐλεγχο-
μένοις ὡς ἠδίκουν. οὐδεὶς γὰρ οὐδ' εἶδεν ἐκείνους μετὰ
τὴν σύλληψιν· οὐδὲ γὰρ θάψαι τὰ σώματ' αὐτῶν ἀπέ-
δωκαν, ἀλλ' οὕτω δεινὴ ἡ συμφορὰ γεγένηται ὥστε πρὸς
τοῖς ἄλλοις καὶ τούτου ἐστέρηται. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἐάσω· 8
οὐδὲν γὰρ ἂν περαίνομι· πολὺ δὲ ἀθλιώτεροι δοκοῦσί
μοι οἱ παῖδες οἱ Ἀριστοφάνους. οὐδένα γὰρ οὐτ' ἰδίᾳ οὐτε
δημοσίᾳ ἠδικηκότες οὐ μόνον τὰ πατρῶα ἀπολωλέκασι
παρὰ τοὺς νόμους τοὺς ὑμετέρους, ἀλλὰ καὶ ἡ ὑπόλοι-
πος ἐλπίς ἦν, ὑπὸ τοῦ πάππου ἐκτραφῆναι, ἐν οὕτῳ
δεινῷ καθέστηκεν. ἔτι δ' ἡμεῖς ἐστερημένοι μὲν κηδε- 9
στῶν, ἐστερημένοι δὲ τῆς προικῆς, παιδάρια δὲ τρία
ἠναγκασμένοι τρέφειν, προσέτι συκοφαντούμεθα, καὶ
κινδυνεύομεν περὶ ὧν οἱ πρόγονοι ἡμῖν κατέλιπον κτη-
σάμενοι ἐκ τοῦ δικαίου. καίτοι, ὃ ἄνδρες δικασταί, ὁ
ἐμὸς πατήρ ἐν ἅπαντι τῷ βίῳ πλείω εἰς τὴν πόλιν ἀνάλω-
σεν ἢ εἰς αὐτὸν καὶ τοὺς οἰκείους, τετραπλάσια δὲ ἢ νῦν
ἔστιν ἡμῖν, ὡς ἐγὼ λογιζομένῳ αὐτῷ πολλάκις παρεγε-
νόμην. μὴ οὖν προκαταγινώσκετε ἀδικίαν τοῦ εἰς αὐτὸν 10
μὲν μικρὰ δαπανῶντος, ὑμῖν δὲ πολλὰ καθ' ἕκαστον
τὸν ἐνιαυτόν, ἀλλ' ὅσοι καὶ τὰ πατρῶα καὶ ἂν τί ποθεν
λάβωσιν, εἰς τὰς αἰσχίστας ἡδονὰς ἐπιθισμένοι εἰσὶν ἀνα-
p 613-619.

- 11 *λίσκειν*. χαλεπὸν μὲν οὖν, ὡς ἄνδρες δικασταί, ἀπολο-
 γείσθαι πρὸς δόξαν ἢ ἐνιοὶ ἔχουσι περὶ τῆς Νικοφήμεου
 οὐσίας, καὶ σπάνιον ἀργυρίου ἢ νῦν ἔστιν ἐν τῇ πόλει,
 καὶ τοῦ ἀργῶνος πρὸς τὸ δημόσιον ὄντος· ὅμως | δὲ καὶ
 τούτων ὑπαρχόντων φράδιως γνῶσεσθε ὅτι οὐκ ἀληθῆ
 ἔστι τὰ κατηγορημένα. δέομαι δ' ὑμῶν πάσῃ τέχνῃ καὶ
 μηχανῇ μετ' εὐνοίας ἀκροασαμένους ἡμῶν διὰ τέλους,
 ὅτι ἂν ὑμῖν ἄριστον καὶ εὐορκότατον νομίζετε εἶναι,
 τοῦτο ψηφίσασθαι.
- 12 Πρῶτον μὲν οὖν, ὃ τρόπον κηδεσται ἡμῖν ἐγένοντο,
 διδάξω ὑμᾶς. στρατηγῶν γὰρ Κόνων περὶ Πελοπόννη-
 σον, τριηραρχήσαντι τῷ ἐμῷ πατρὶ πάλαί φίλος γεγενη-
 μένος, ἐδεήθη δοῦναι τὴν ἀδελφὴν αἰτοῦντι τῷ υἱεὶ τῷ
- 13 Νικοφήμεου. ὃ δὲ ὁρῶν αὐτοὺς ὑπ' ἐκείνου τε πεπιστευ-
 μένους γεγυότας τε ἐπικεικίς τῇ τε πόλει ἐν γε τῷ τότε
 χρόνῳ ἀρέσκοντας, ἐπέισθη δοῦναι, οὐκ εἰδὼς τὴν ἔσο-
 μένην διαβολήν, ἀλλ' ὅτε καὶ ὑμῶν ὀστισοῦν ἂν ἐκεί-
 νοις ἤξιωσε κηδεστής γενέσθαι, ἐπεὶ ὅτι γε οὐ χρημά-
 των ἔνεκα, φάδιον γυνῶναι ἐκ τοῦ βίου παντὸς καὶ τῶν
- 14 ἔργων τῶν τοῦ πατρὸς. ἐκείνος γὰρ ὅτ' ἦν ἐν ἡλικίᾳ,
 παρὸν μετὰ πολλῶν χρημάτων γῆμαι ἄλλην, τὴν ἐμὴν
 μητέρα ἔλαβεν οὐδὲν ἐπιφερομένην, ὅτι δὲ Ξενοφάντος
 ἦν θυγάτηρ τοῦ Εὐριπίδου υἱέος, ὃς οὐ μόνον ἰδίᾳ χρη-
 στὸς ἐδόκει εἶναι, ἀλλὰ καὶ στρατηγεῖν αὐτὸν ἤξιώσατε,
- 15 ὡς ἐγὼ ἀκούω. τὰς τοίνυν ἐμὰς ἀδελφὰς θελόντων τι-
 νῶν λαβεῖν ἀπροίκους πάννυ πλουσίων οὐκ ἔδωκεν, ὅτι
 ἐδόκουν κάκιον γεγονέναι, ἀλλὰ τὴν μὲν Φιλομήλῳ τῷ
 Παιανιεῖ, ὃν οἱ πολλοὶ βελτίονα ἡγοῦνται εἶναι ἢ πλου-
 σιώτερον, τὴν δὲ Πέννητι γεγενημένῳ οὐ διὰ κακίαν,
 ἀδελφιδῷ δὲ Φαίδρῳ ὄντι Μυρρινουσίῳ, ἐπιδοὺς τετ-
- 16 ταράκοντα μνᾶς, καὶ Ἀριστοφάνει τὸ ἴσον. πρὸς δὲ
 τούτοις ἐμοὶ πολλὴν ἐξὸν πάννυ προῖκα λαβεῖν ἐλάττω

συνεβούλευσεν, ὥστε εὖ εἰδέναι ὅτι κηδεσταῖς χρησοί-
 μνη κοσμίους καὶ σώφροσι. καὶ νῦν ἔχω γυναῖκα τὴν
 Κριτοδήμου θυγατέρα τοῦ Ἀλωπεκῆθεν, ὃς ὑπὸ Λακε-
 δαιμονίων ἀπέθανεν, ὅτε ἡ ναυμαχία ἐγένετο ἐν Ἑλλησ-
 πόντῳ. καίτοι, ὡς ἄνδρες δικασταί, ὅστις αὐτός τε ἄνευ 17
 χρημάτων ἐγγησε ταῖν τε θυγατέροιν πολὺ ἀργύριον ἐπέ-
 δωκε τῷ τε υἱεὶ ὀλίγην προῖκα ἔλαβε, πῶς οὐκ εἰκὸς περὶ
 τούτου πιστεύειν ὡς οὐχ ἔνεκα χρημάτων τούτοις κηδε-
 στὴς ἐγένετο;

Ἀλλὰ μὴν ὅ γε Ἀριστοφάνης ἤδη ἔχων τὴν γυναῖκα 18
 ὅτι πολλοῖς δὴ μᾶλλον ἐχορῆτο ἢ τῷ ἐμῷ πατρὶ, φάδιον
 γυνῶναι. ἢ τε γὰρ ἡλικία πολὺ διάφορος, ἢ τε φύσις ἐτι
 πλέον· ἐκείνῳ μὲν γὰρ ἦν τὰ ἑαυτοῦ πράττειν, Ἀριστο-
 φάνης δὲ οὐ μόνον τῶν ἰδίων ἀλλὰ καὶ τῶν κοινῶν ἐβού-
 λετο ἐπιμελεῖσθαι, καὶ εἴ τι ἦν αὐτῷ ἀργύριον, ἀνήλωσεν
 ἐπιθυμῶν τιμᾶσθαι. γνῶσεσθε δὲ ὅτι ἀληθῆ λέγω ἐξ αὐ- 19
 τῶν ὧν ἐκείνος ἐπραττε. πρῶτον μὲν γὰρ βουλομένου
 Κόνωνος πέμπειν τινὰ εἰς Σικελίαν, ὄχετο ὑποστάς μετὰ
 Εὐνόμου, Διονυσίου φίλου ὄντος καὶ ξένου, τὸ πλῆθος τὸ
 ὑμέτερον πλείστα ἀγαθὰ πεποιημένος, ὡς ἐγὼ ἀκήνοα 20
 τῶν ἐν Πειραιεῖ τῶν παραγενομένων. ἦσαν δ' ἐπίδες 20
 τοῦ πλοῦ πείσαι Διονύσιον κηδεστήν μὲν γενέσθαι Εὐα-
 γόρα, πολέμιον δὲ Λακεδαιμονίοις, φίλον δὲ καὶ σύμ-
 μαχον τῇ πόλει τῇ ὑμετέρῳ. καὶ ταῦτ' ἐπραττον πολλῶν
 κινδύνων ὑπαρχόντων πρὸς τὴν θάλασσαν καὶ τοὺς πο-
 λεμίους, καὶ ἐπεισαν Διονύσιον μὴ πέμψαι τριήρεις ἄς
 τότε παρεσκευάσατο Λακεδαιμονίοις. μετὰ δὲ ταῦτα 21
 ἐπειδὴ οἱ πρόεσβεις ἦκον ἐκ Κύπρου ἐπὶ τὴν βοήθειαν,
 οὐδὲν ἐνέλιπε προθυμίας σπεύδων. ὑμεῖς δὲ τριήρεις
 αὐτοῖς ἔδοτε καὶ τᾶλλα ἐψηφίσασθε, ἀργυρίου δ' εἰς τὸν
 ἀπόστολον ἠπόρουν. ὀλίγα μὲν γὰρ ἦλθον ἔχοντες χρη-
 ματα, πολλῶν δὲ προσεδεήθησαν· οὐ γὰρ μόνον εἰς

τὰς νῆας, ἀλλὰ καὶ πελταστάς ἐμισθώσαντο καὶ ὄπλα
 22 ἐπρίαντο. Ἀριστοφάνης δ' οὖν τῶν χρημάτων τὰ μὲν
 πλείστα αὐτὸς παρέσχεν· ἐπειδὴ δὲ οὐχ ἱκανὰ ἦν, τοὺς
 φίλους ἐπειθε δεόμενος καὶ ἐγγυώμενος, καὶ τοῦ ἀδελ-
 φοῦ τοῦ ὀμοπατρῖου ἀποκειμένου παρ' αὐτῷ τεσσαρά-
 κοντα μνᾶς εἰπὼν κατεχρήσατο. τῇ δὲ προτεραία ἢ
 ἀνήγετο, | εἰσελθὼν ὡς τὸν πατέρα τὸν ἐμὸν ἐκέλευσε
 χρῆσαι ὅ τι εἴη ἀργύριον. προσδεῖν γὰρ ἔφη πρὸς τὸν
 μισθὸν τοῖς πελτασταῖς. ἦσαν δ' ἡμῖν ἔνδοξον ἑπτὰ μναί·
 23 ὁ δὲ καὶ ταύτας λαβὼν κατεχρήσατο. τίνα γὰρ οἴεσθε,
 ᾧ ἄνδρες δικασταί, φιλότιμον μὲν ὄντα, ἐπιστολῶν δ'
 αὐτῷ ἠκουσῶν παρὰ τοῦ πατρὸς μηδὲν ἀπορήσειν ἐν
 Κύπρῳ, ἠρημένον δὲ πρεσβευτήν καὶ μέλλοντα πλεῖν
 ὡς Εὐαγόρου, ὑπολείπεσθαι ἄν τι τῶν ὄντων, ἀλλ' οὐκ
 εἴ ἦν δυνατὸς πάντα παρασχόντα χαρίσασθαι ἐκείνῳ τε
 καὶ κομίσασθαι μὴ ἐλάττω; Ὡς τοίνυν ταῦτ' ἐστὶν ἀληθῆ,
 κάλει μοι Εὐνομον.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

24 Τῶν μὲν μαρτύρων ἀκούετε, οὐ μόνον ὅτι ἐχρησάν
 ἐκείνου δεηθέντος, ἀλλὰ καὶ ὅτι ἀπειλήφασιν· ἐκομίσθη
 γὰρ αὐτοῖς ἐπὶ τῆς τριήρους.

Ῥάδιον μὲν οὖν ἐκ τῶν εἰρημένων γινῶναι ὅτι τοι-
 οῦτων καιρῶν συμπεσόντων οὐδενὸς ἂν ἐφείδατο τῶν
 25 ἑαυτοῦ· ὁ δὲ μέγιστον τεκμήριον· Δῆμος γὰρ ὁ Πυρι-
 λάμπους, τριηραρχῶν εἰς Κύπρον, ἐδεήθη μου προσελ-
 θεῖν αὐτῷ, λέγων ὅτι ἔλαβε σύμβολον παρὰ βασιλέως
 τοῦ μεγάλου φιάλην χρυσῆν, [ὡς Ἀριστοφάνην,] καὶ λα-
 βεῖν ἑκαίδεκα μνᾶς ἐπ' αὐτῇ, ἃς ἔχει ἀναλίσκειν εἰς τὰ τῆς
 τριηραρχίας· ἐπειδὴ δὲ εἰς Κύπρον ἀφίκοιτο, λύσεσθαι
 ἀποδοῦς εἴκοσι μνᾶς· πολλῶν γὰρ ἀγαθῶν καὶ ἄλλων
 καὶ χρημάτων εὐπορήσειν διὰ τὸ σύμβολον ἐν πάσῃ τῇ

Reisk.

ἠπειρώ. Ἀριστοφάνης τοίνυν ἀκούων μὲν ταῦτα Δῆμου, 26
 δεομένου δ' ἐμοῦ, μέλλων δ' ἄξειν τὸ χρυσίον, τέτταρας
 δὲ μνᾶς τόκου λήψεσθαι, οὐκ ἔφη εἶναι, ἀλλ' ὤμνυε καὶ
 προσδεδανείσθαι τοῖς ξένοις ἄλλοθεν, ἐπειδὴ ἠδιστ'
 ἂν ἀνθρώπων ἄγειν τε εὐθύς ἐκείνο τὸ σύμβολον καὶ
 χαρίσασθαι ἡμῖν ἃ ἐδεόμεθα. ὡς δὲ ταῦτ' ἐστὶν ἀληθῆ, 27
 μάρτυρας ὑμῖν παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Ἵτι μὲν τοίνυν οὐ κατέλιπεν Ἀριστοφάνης ἀργύριον
 οὐδὲ χρυσίον, ῥάδιον γινῶναι ἐκ τῶν εἰρημένων καὶ με-
 μαρτυρημένων· χαλκώματα δὲ σύμμικτα οὐ πολλὰ ἐκέ-
 κτητο. ἀλλὰ καὶ ὅθ' εἰστία τοὺς παρ' Εὐαγόρου πρε-
 σβεύοντας, αἰτησάμενος ἐχρήσατο. ἃ δὲ κατέλιπεν,
 ἀναγνώσεται ὑμῖν.

ΑΠΟΓΡΑΦΗ ΧΡΗΜΑΤΩΝ.

Ἴσως ἐνίοις ὑμῶν, ᾧ ἄνδρες δικασταί, δοκεῖ ὀλίγα 28
 εἶναι· ἀλλ' ἐκείνο ἐνθυμείσθε, ὅτι πρὶν τὴν ναυμαχίαν
 νικῆσαι ἡμᾶς, οὐκ ἦν ἀλλ' ἢ χωρίδιον μικρὸν Ῥα-
 μονοῦντι. ἐγένετο δ' ἡ ναυμαχία ἐπ' Εὐβούλου ἄρχοντος.
 ἐν οὖν τέτταρσιν ἢ πέντε ἔτεσι, πρότερον μὴ ὑπαρχού- 29
 σης οὐσίας, χαλεπὸν, ᾧ ἄνδρες δικασταί, τραγηδοῖς τε
 δις χορηγήσαι, ὑπὲρ αὐτοῦ τε καὶ τοῦ πατρὸς, καὶ τρία
 ἔτη συνεχῶς τριηραρχῆσαι, εἰσφοράς τε πολλὰς εἰσενηνο-
 χεῖναι, οἶκίαν τε πεντήκοντα μνῶν πρίασθαι, γῆς τε
 πλέον ἢ τριακόσια πλέθρα κτήσεσθαι, ἔτι δὲ πρὸς τού-
 τοις οἴεσθαι χρῆναι ἐπιπλα πολλὰ καταλειοπέναι. ἀλλ'
 οὐδ' οἱ πάλοι πλούσιοι δοκοῦντες εἶναι ἄξια λόγου
 ἔχοιεν ἂν ἐξεργεῖν· ἐνίοτε γὰρ οὐκ ἔστιν, οὐδ' εἴαν τις
 πάνυ ἐπιθυμῇ, πρίασθαι τοιαῦτα ἃ κτησαμένῳ εἰς τὸν
 λοιπὸν χρόνον ἠδονῆν ἂν παρέχοι. ἀλλὰ τόδε σκοπεῖτε. 31

τῶν ἄλλων ὄσων ἐδημεύσατε τὰ χρήματα, οὐχ ὅπως σκευή
 ἀπέδοσθε, ἀλλὰ καὶ αἱ θύραι ἀπὸ τῶν οἰκημάτων ἀφρη-
 πάσθησαν· ἡμεῖς δὲ ἤδη δεδημευμένων καὶ ἐξεληλυθυίας
 τῆς ἐμῆς ἀδελφῆς φύλακα κατεστήσαμεν ἐν τῇ [ἐμῇ]
 οἰκίᾳ, ἵνα μήτε θυρώματα μήτε ἀγγεῖα μήτε ἄλλο μη-
 32 δὲν ἀπόλοιτο. ἐπιπλα δὲ ἀπεφαίνοντο πλείον ἢ χιλίων
 τοῖς καὶ πρότερον πρὸς τοὺς συνδίκους καὶ νῦν ἐθέλο-
 μεν πιστῶν δοῦναι, ἥτις ἐστὶ μεγίστη τοῖς ἀνθρώποις,
 μὴ ἔχειν τῶν Ἀριστοφάνους χρημάτων, ὀφείλεσθαι δὲ
 τὴν προῖκα τῆς ἀδελφῆς καὶ ἐπτά μνᾶς, ἃς ᾤχετο λαβῶν
 33 παρὰ τοῦ πατρὸς τοῦ ἐμοῦ. πῶς ἂν οὖν εἴεν ἀνθρώποι
 ἀθλιώτεροι, ἢ εἰ τὰ σφέτερόν αὐτῶν ἀπολωλεκότες δο-
 κοῦεν τάκεινῶν ἔχειν; ὃ δὲ πάντων δεινότατον, τὴν
 ἀδελφὴν | ὑποδέξασθαι παιδία ἔχουσαν πολλά, καὶ ταῦτα
 τρέφειν, μὴδ' αὐτοὺς ἔχοντας μηδὲν, εἰάν ὑμεῖς τὰ ὄντ'
 34 ἀφέλησθε. φέρε πρὸς θεῶν Ὀλυμπίων· οὕτω γὰρ σκο-
 πεῖτε, ὡς δικασταί. εἰ τις ὑμῶν ἔτυχε δοῦς Τιμοθέω τῷ
 Κόνωνος τὴν θυγατέρα ἢ τὴν ἀδελφὴν, καὶ ἐκείνου ἀπο-
 δημήσαντος καὶ ἐν διαβολῇ γενομένου ἐδημεύθη ἢ οὐσία,
 καὶ μὴ ἐγένετο τῇ πόλει πραθέντων ἀπάντων τέτταρα τά-
 λαντα ἀργυρίου, διὰ τοῦτο ἤξιούτε ἂν τοὺς ἀναγκαίους
 τοὺς ἐκείνου καὶ τοὺς προσήκοντας ἀπολέσαι, ὅτι οὐδὲ
 35 πολλοστὸν μέρος τῆς δόξης τῆς παρ' ὑμῖν ἐφάνη τὰ χρή-
 ματα; ἀλλὰ μὴν τούτων πάντες ἐπίστασθε Κόνωνα μὲν
 ἄρχοντα, Νικόφημον δὲ ποιοῦντα ὅτι ἐκείνος προστάτ-
 τοι. τῶν οὖν ὀφειλῶν Κόνωνα εἰκὸς πολλοστὸν μέρος
 ἄλλω τινὶ μεταδιδόναι, ὥστ' εἰ οἴονται πολλὰ γενέσθαι
 36 ἢ δεκαπλάσια. ἔτι δὲ φαίνονται οὐδὲν πώποτε διενεχθέν-
 τες, ὥστ' εἰκὸς καὶ περὶ τῶν χρημάτων ταῦτα γινώσκειν,
 ἱκανὰ μὲν ἐνθάδε τῷ υἱεὶ ἐκάτερον καταλιπεῖν, τὰ δὲ

Reisk.

ἄλλα παρ' αὐτοῖς ἔχειν· ἦν γὰρ Κόνωνι μὲν υἱὸς ἐν Κύ-
 πρῳ καὶ γυνή, Νικοφῆμῳ δὲ γυνὴ καὶ θυγάτηρ, ἠγροῦντο
 δὲ καὶ τὰ ἐκεῖ ὅμως σφίσι εἶναι σά ὥσπερ καὶ τὰ ἐν-
 37 θάδε. πρὸς δὲ τοῦτοῖς ἐνθυμείσθε ὅτι καὶ εἰ τις μὴ κτη-
 σάμενος ἀλλὰ παρὰ τοῦ πατρὸς παραλαβὼν τοῖς παισὶ
 διένειμεν, οὐκ ἐλάχιστα ἂν αὐτῷ ὑπέλιπε· βούλονται
 γὰρ πάντες ὑπὸ τῶν παίδων θεραπεύεσθαι ἔχοντες χρή-
 38 ματα μᾶλλον ἢ ἐκείνων δεῖσθαι ἀποροῦντες. νῦν τοίνυν
 ἐδημεύσατε τὰ Τιμοθέου, — ὃ μὴ γένοιτο, εἰ μὴ τι
 μέλλει μέγα ἀγαθὸν ἔσεσθαι τῇ πόλει —, ἐλάττονα δὲ ἐξ
 αὐτῶν λάβοιτ' ἢ ἐκ τῶν Ἀριστοφάνους γεγένηται, τού-
 του ἕνεκα ἂν ἀξιοῖτε τοὺς ἀναγκαίους τοὺς ἐκείνου τὰ
 σφέτερόν αὐτῶν ἀπολέσαι; ἀλλ' οὐκ εἰκὸς, ὡς ἄνδρες δι-
 39 κασταί· ὃ γὰρ Κόνωνος θάνατος καὶ αἱ διαθήκαι, ἃς
 διέθετο ἐν Κύπρῳ, σαφῶς ἐδήλωσαν ὅτι πολλοστὸν μέ-
 ρος ἦν τὰ χρήματα ὧν ὑμεῖς προσεδοκᾶτε· τῇ μὲν γὰρ
 Ἀθηναῖα καθιέρωσεν εἰς ἀναθήματα καὶ τῷ Ἀπόλλωνι εἰς
 40 Δελφοῦς πεντακισχιλίους στατήρας· τῷ δὲ ἀδελφιδῷ τῷ
 ἑαυτοῦ, ὃς ἐφύλαττεν αὐτῷ καὶ ἐταμίευε πάντα τὰ ἐν
 Κύπρῳ, ἔδωκεν ὡς μυρίας δραχμάς, τῷ δὲ ἀδελφῷ τρία
 41 τάλαντα· τὰ δὲ λοιπὰ τῷ υἱεὶ κατέλιπε, τάλαντα ἐπτα-
 καίδεκα. τούτων δὲ κεφάλαιον γίνεται περὶ τετταρά-
 κοντα τάλαντα. καὶ οὐδενὶ οἷόν τε εἰπεῖν ὅτι διηρπάσθη
 ἢ ὡς οὐ δικαίως ἀπεφάνθη· αὐτὸς γὰρ ἐν τῇ νόσῳ ὧν εὐ-
 φρονῶν διέθετο. Καὶ μοι κάλει τούτων μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Ἀλλὰ μὴν ὅστισοῦν, ὡς ἄνδρες δικασταί, πρὶν ἂμ- 42
 πρότερα δῆλα γενέσθαι, πολλοστὸν μέρος τὰ Νικοφῆμου
 τῶν Κόνωνος χρημάτων φήθη ἂν εἶναι. Ἀριστοφάνης
 τοίνυν γῆν μὲν καὶ οἰκίαν ἐκτήσατο πλέον ἢ πέντε τα-
 λάντων, κατεχορήγησε δὲ ὑπὲρ αὐτοῦ καὶ τοῦ πατρὸς
 p. 634—642.

πεντακισχιλίας δραχμίας, τριηραρχῶν δὲ ἀνήλωσεν ὄγ-
 43 δοήκοντα μνᾶς. εἰσενήνεκται δὲ ὑπὲρ ἀμφοτέρων οὐκ
 ἔλαττον μνῶν τετταράκοντα. εἰς δὲ τὸν ἐν Σικελίᾳ πλοῦν
 ἀνήλωσεν ἑκατὸν μνᾶς. εἰς δὲ τὸν ἀπόστολον τῶν τριή-
 ρων, ὅτε οἱ Κύπριοι ἤλθον καὶ ἔδοτε αὐτοῖς τὰς δέκα
 ναῦς, καὶ τῶν πελαστῶν τὴν μίσθωσιν καὶ τῶν ὀπλων
 τὴν ὠνὴν παρέσχε τρισμυριάς δραχμίας. καὶ τούτων κε-
 44 φάλειον πάντων γίνεταί μικροῦ λείποντος πεντεκαί-
 τῶν Κύνωνος, τῶν ὁμολογουμένων δικαίως ἀποφανθῆ-
 ναι ὑπ' αὐτοῦ ἐκείνου, πολλαπλασίων δοκούντων εἶναι
 πλέον ἢ τρίτον μέρος φαίνεται τὰ Ἀριστοφάνους. καὶ οὐ
 προσλογοῦμεθα ὅσα αὐτὸς ἐν Κύπρῳ ἔσχε Νικόφημος,
 οὕσης αὐτῷ ἐκεῖ γυναικὸς καὶ θυγατρὸς.
 45 Ἐγὼ μὲν οὐκ ἀξιῶ, ὡς ἄνδρες δικασταί, οὕτω πολλὰ
 καὶ μεγάλα τεκμήρια παρασχομένους ἡμᾶς ἀπολέσθαι
 ἀδίκως. ἀκήκοα γὰρ ἔργω καὶ τοῦ πατρὸς καὶ ἄλλων
 πρεσβυτέρων, ὅτι οὐ νῦν μόνον ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ ἔμπρο-
 σθεν χρόνῳ πολλῶν ἐψεύσθητε τῆς οὐσίας, καὶ ζῶντες
 μὲν πλουτεῖν ἔδοκουν, ἀποθανόντες δὲ πολὺ παρὰ τὴν
 46 δόξαν τὴν ὑμετέραν ἐφάνησαν. αὐτίκα Ἰσχομάχῳ, ἕως
 ἕξῃ, πάντες ᾤοντο εἶναι πλεῖον ἢ ἑβδομήκοντα τάλαντα,
 ὡς ἐγὼ ἀκούω· ἐνειμάσθη δὲ τῷ νῦν οὐδὲ δέκα τάλαντα
 ἐκάτερος ἀποθανόντος. Στεφάνῳ δὲ τῷ Θάλλῳ ἐλέ-
 γετο εἶναι πλεῖον ἢ πενήκοντα τάλαντων, ἀποθανόν-
 47 τος δ' ἡ οὐσία ἐφάνη περὶ ἑνδεκα τάλαντα. ὁ τοίνυν
 Νικίου οἶκος προσεδοκάτο εἶναι οὐκ ἔλαττον ἢ ἑκατὸν
 τάλαντων, καὶ τούτων τὰ πολλὰ ἔνδον [ἦν]. Νικήρατος
 δὲ ὅτ' ἀπέθνησκειν, ἀργύριον μὲν ἢ χρυσίον οὐδ' αὐτὸς
 ἔφη καταλείπειν οὐδέν, ἀλλὰ τὴν οὐσίαν ἦν κατέλιπε
 τῷ νῦν, οὐ πλείονος ἀξία ἔστιν ἢ τεττάρων καὶ δέκα
 48 τάλαντων. Καλλίας τοίνυν ὁ Ἴππονίκου, ὅτε νεωστὶ

ἐπεθνήκει ὁ πατήρ, πλείστα τῶν Ἑλλήνων ἔδοκει κεκτῆ-
 σθαι, καὶ ὡς φησι, διακοσίων τάλαντων ἐτιμήσατο αὐτοῦ
 ὁ πάππος τότε, τούτου τὸ νῦν τίμημα οὐδὲ δυοῖν τάλαν-
 τῶν ἐστί. Κλεοφῶντα δὲ πάντες ἴστε, ὅτι πολλὰ ἔτη
 διεχείρισε τὰ τῆς πόλεως πάντα καὶ προσεδοκάτο πάνν
 πολλὰ ἐκ τῆς ἀρχῆς ἔχειν· ἀποθανόντος δ' αὐτοῦ οὐ-
 δαμοῦ δῆλα τὰ χρήματα, ἀλλὰ καὶ οἱ προσήκοντες καὶ
 οἱ κηδεσταί, παρ' οἷς κατέλιπεν, ὁμολογουμένως πένη-
 49 τές εἰσι. φαινόμεθα δὴ καὶ τῶν ἀρχαιοπλοῦτων πολὺ
 ἐψευσμένοι καὶ τῶν νεωστὶ ἐν δόξῃ γεγενημένων. αἰτιον
 δέ μοι δοκεῖ εἶναι, ὅτι ῥαδίως τινὲς τολμῶσι λέγειν ὡς
 ὁ δεῖνα ἔχει τάλαντα πολλὰ ἐκ τῆς ἀρχῆς. καὶ ὅσα μὲν
 περὶ τεθνεώτων λέγουσιν, οὐ πάνν θαναμάζω (οὐ γὰρ
 ὑπὸ γε ἐκείνων ἐξελεγχθεῖεν ἄν), ἀλλ' ὅσα ζώντων ἐπι-
 χειροῦσι καταψεύδεσθαι. αὐτοὶ γὰρ ἐναγχος ἡκούετε
 50 ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, ὡς Διότιμος ἔχει τάλαντα τετταράκοντα
 πλείω ἢ ὅσα αὐτὸς ὁμολογεῖ παρὰ τῶν ναυκλήρων καὶ
 ἐμπόρων· καὶ ταῦτα, ἐπειδὴ ἤλθεν, ἐκείνου ἀπογρά-
 φοντος καὶ χαλεπῶς φέροντος ὅτι ἀπὼν διεβάλλετο, οὐ-
 δεὶς ἐξήλεγε, δεομένης μὲν τῆς πόλεως χρημάτων, ἐθέ-
 λοντος δὲ ἐκείνου λογίσασθαι. ἐνθυμεῖσθε τοίνυν οἷον
 51 ἄν ἐγένετο, εἰ Ἀθηναίων ἀπάντων ἀκηκοῦτων ὅτι τετ-
 ταράκοντα τάλαντα ἔχει Διότιμος, εἶτα ἐπαθὲ τι πρὶν
 κινδύνῳ ἦσαν τῷ μεγίστῳ, εἰ ἔδει αὐτοὺς πρὸς τοσαύτην
 διαβολὴν ἀπολογεῖσθαι, μὴ εἰδότας μηδὲν τῶν πεπραγ-
 μένων. αἰτιοὶ οὖν εἰσι καὶ ὑμῖν πολλῶν ἤδη ψευσθῆναι
 καὶ δὴ ἀδίκως γὰρ τινὲς ἀπολέσθαι οἱ ῥαδίως τολμῶντες
 ψεύδεσθαι καὶ συνοφαντεῖν ἀνθρώπους ἐπιθυμοῦντες.
 ἐπειτ' οἶομαι ὑμᾶς εἰδέναι ὅτι Ἀλκιβιάδης τέτταρα ἢ
 52 πέντε ἔτη ἐφεξῆς ἐστρατήγει ἐπικρατῶν καὶ νευικηκῶς
 Λακεδαιμονίους, καὶ διπλάσια ἐκείνῳ ἡξίουσι αἱ πόλεις

διδόναι ἢ ἄλλω τινὶ τῶν στρατηγῶν, ὥστ' ᾤοντο εἶναι
τινες αὐτῷ πλέον ἢ ἑκατὸν τάλαντα. ὁ δ' ἀποθανὼν
ἐδήλωσεν ὅτι οὐκ ἀληθῆ ταῦτα ἦν· ἐλάττω γὰρ οὐσίαν
κατέλιπε τοῖς παισὶν ἢ αὐτὸς παρὰ τῶν ἐπιτροπευσάν-
των παρέλαβεν.

53 Ὅτι μὲν οὖν καὶ ἐν τῷ ἔμπροσθεν χρόνῳ τοιαῦτα
ἐγίνετο, δάδιον γινῶναι· φασὶ δὲ καὶ τοὺς ἀρίστους καὶ
σοφωτάτους μάλιστα ἐθέλειν μεταγινώσκειν. εἰ οὖν δο-
κοῦμεν εἰκότα λέγειν καὶ ἱκανὰ τεκμήρια παρέχεσθαι,
ὧ ἄνδρες δικασταί, πάσῃ τέχνῃ καὶ μηχανῇ ἐλεήσατε,
ὡς ἡμεῖς τῆς μὲν διαβολῆς οὕτω μεγάλης οὐσης ἀεὶ
προσδοκῶμεν κρατήσειν μετὰ τοῦ ἀληθοῦς· ὑμῶν δὲ
μηδενὶ τρόπῳ ἐθέλησάντων πεισθῆναι οὐδ' ἐλπίς οὐδε-
54 μία σωτηρίας ἐδόκει ἡμῖν εἶναι. ἀλλὰ πρὸς θεῶν Ὀλυμ-
πίων, ὧ ἄνδρες δικασταί, βούλεσθε ἡμᾶς δικαίως σῶσαι
μᾶλλον ἢ ἀδίκως ἀπολέσαι, καὶ πιστεύετε τοῦτοις ἀληθῆ
λέγειν, οἳ ἂν καὶ σιωπῶντες ἐν ἅπαντι τῷ βίῳ παρέχῃσι
σώφρονος σφᾶς αὐτοὺς καὶ δικαίους.

55 Περὶ μὲν οὖν αὐτῆς τῆς γραφῆς, καὶ ᾧ τρόπῳ κη-
δεσθαὶ ἡμῖν ἐρένοντο, καὶ ὅτι οὐκ ἐξήρκει τὰ ἐκείνου εἰς
τὸν ἔκπλοον, ἀλλὰ καὶ ὡς ἄλλοθεν | προσεδανείσατο
ἀκηκόατε καὶ μεμαρτύρηται ὑμῖν· περὶ δ' ἔμμαντοῦ βρα-
χεῖα βούλομαι ὑμῖν εἰπεῖν. ἐγὼ γὰρ ἔτη γεγονὼς ἤδη τριά-
κοντα οὔτε τῷ πατρὶ οὐδὲν πώποτε ἀντεῖπον, οὔτε τῶν
πολιτῶν οὐδέ τις μοι ἐνεκάλεσεν, ἐγγύς τε οἰκῶν τῆς
ἀγορᾶς οὐδὲ πρὸς δικαστηρίῳ οὐδὲ πρὸς βουλευτηρίῳ
ᾧφθην οὐδεπώποτε, πρὶν ταύτην τὴν συμφορὰν γενέ-
56 σθαι. περὶ μὲν οὖν ἔμμαντοῦ τοσαῦτα λέγω, περὶ δὲ τοῦ
πατρός, ἐπειδὴ ὡσπερ ἀδικούντος αἱ κατηγορίαι γεγέ-
νηνται, συγγνώμην ἔχετε, εἰάν λέγω ἃ ἀνήλωσεν εἰς τὴν
πόλιν καὶ εἰς τοὺς φίλους· οὐ γὰρ φιλοτιμίας ἔνεκεν
ἀλλὰ τεκμήριον ποιούμενος ὅτι οὐ τοῦ αὐτοῦ ἐστίν

Reisk.

ἄνδρὸς ἄνευ ἀνάγκης τε πολλὰ ἀναλίσκειν καὶ μετὰ κιν-
δύνου τοῦ μεγίστου ἐπιθυμῆσαι ἔχειν τι τῶν κοινῶν.
εἰσὶ δὲ τινες οἱ προαναλίσκοντες οὐ μόνον τοῦτου ἔνε- 57
κεν, ἀλλ' ἵνα ἄρχειν ὑφ' ὑμῶν ἀξιοθέντες διπλάσια κο-
μίσωνται. ὁ τοίνυν ἐμὸς πατὴρ ἄρχειν μὲν οὐδεπώποτε
ἐπεθύμησε, τὰς δὲ χορηγίας ἀπάσας κεχορήγηκε, τε-
τριηράρχηκε δὲ ἐπτάκις, εἰσφορὰς δὲ πολλὰς καὶ μεγά-
λας εἰσενήνοχεν. ἵνα δὲ εἰδῆτε καὶ ὑμεῖς, καὶ καθ' ἐκάστην
ἀναγνώσεται.

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΙ.

Ἀκούετε, ὧ ἄνδρες δικασταί, τὸ πλῆθος. πεντή- 58
κοντα γὰρ ἔτη ἐστὶν ὅσα ὁ πατὴρ καὶ τοῖς χρήμασι καὶ
τῷ σώματι τῇ πόλει ἐλειτούργει. ἐν οὖν τοσοῦτῳ χρόνῳ
δοκοῦντά τι ἐξ ἀρχῆς ἔχειν οὐδεμίαν εἰκόσ δαπάνην πε-
φευγένα. ὅμως δὲ καὶ μάρτυρας ὑμῖν παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Τούτων συμπάντων κεφάλαιόν ἐστίν ἐννέα τάλαντα 59
καὶ δισχίλια δραχμαί. ἔτι τοίνυν καὶ ἰδίᾳ τισὶ τῶν πολι-
τῶν ἀποροῦσι συνεξέδωκε θυγατέρας καὶ ἀδελφάς, τοὺς
δ' ἐλύσατο ἐκ τῶν πολεμίων, τοῖς δ' εἰς ταφὴν παρεῖχεν
ἀργύριον. καὶ ταῦτ' ἐποίει ἡγούμενος εἶναι ἄνδρὸς ἀγα-
θοῦ ᾧφελεῖν τοὺς φίλους, καὶ εἰ μηδεὶς μέλλοι εἴσεσθαι·
νῦν δὲ πρότερον ἐστὶ καὶ ὑμᾶς ἀκοῦσαί [μου]. Καί μοι κάλει
τὸν καὶ τόν.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Τῶν μὲν οὖν μαρτύρων ἀκηκόατε· ἐνθυμεῖσθε δὲ 60
ὅτι ὀλίγον μὲν χρόνον δύναιτ' ἂν τις πλάσασθαι τὸν
τρόπον τὸν αὐτοῦ, ἐν ἑβδομηκοντα δὲ ἔτεσιν οὐδ' ἂν
εἰς λάθοι ποιηρὸς ᾖν. τῷ τοίνυν πατρὶ τῷ ἐμῷ ἄλλα μὲν
ἂν τις ἔχοι ἐπικαλέσαι ἴσως, εἰς χρήματα δὲ οὐδεὶς οὐδὲ
p. 654—659

90 61 τῶν ἐχθρῶν ἐτόλμησε πάποτε. οὐκ οὖν ἄξιον τοῖς τῶν
 ἐ κατηγόρων λόγοις πιστεῦσαι μᾶλλον ἢ τοῖς ἔργοις, ἃ
 π ἐπράχθη ἐν ἅπαντι τῷ βίῳ, καὶ τῷ χρόνῳ, ὃν ὑμεῖς
 74 σαφέστατον ἔλεγχον τοῦ ἀληθοῦς νομίζατε. εἰ γὰρ μὴ
 ἦν τοιοῦτος, οὐκ ἂν ἐκ πολλῶν ὀλίγα κατέλιπεν, ἐπεὶ εἰ
 ἴ νῦν γε ἐξαπατηθείητε ὑπὸ τούτων καὶ δημεύσαιθ' ἡμῶν
 τὴν οὐσίαν, οὐδὲ δύο τάλαντα λάβοιτ' ἂν. ὥστε οὐ μόνον
 πρὸς δόξαν ἀλλὰ καὶ εἰς χρημάτων λόγον λυσιτελεῖ μᾶλ-
 62 ῶν ἡμεῖς ἔχομεν. σκοπεῖτε δὲ ἐκ τοῦ παρεληλυθότος
 χρόνου, ὅσα φαίνεται ἀνηλωμένα εἰς τὴν πόλιν· καὶ νῦν
 ἀπὸ τῶν ὑπολοίπων τριηραρχῶ μὲν ἐγὼ, τριηραρχῶν δὲ
 75 ὁ πατὴρ ἀπέθανεν, πειράσομαι δ', ὥσπερ ἐκείνον ἐώ-
 ρων, ὀλίγα κατὰ μικρὸν παρασχευάσασθαι εἰς τὰς κοινὰς
 ὠφελείας. ὥστε τῷ γ' ἔργῳ πάλα ταῦτ' ἐστὶ . . . , καὶ
 οὐτ' ἐγὼ ἀφηρημένος ἀδικεῖσθαι οἴησομαι, ὑμῖν δὲ πλεί-
 63 ους οὕτως αἰ ὠφελείαι ἢ εἰ δημεύσαιτε. πρὸς δὲ τούτοις
 ἄξιον ἐνθρυμηθῆναι οἷαν φύσιν εἶχεν ὁ πατὴρ. ὅσα γὰρ
 76 ἔξω τῶν ἀναγκαίων ἐπεθύμησεν ἀναλίσκειν, πάντα
 φανήσεται τοιαῦτα ὄθεν καὶ τῇ πόλει τιμὴ ἐμελλεν ἔσε-
 σθαι. αὐτίκα ὅτε ἵππευεν, οὐ μόνον ἵππους ἐκτήσατο
 λαμπροὺς ἀλλὰ καὶ ἀθλητὰς, οἷς ἐνίκησεν Ἰσθμοῦ καὶ
 Νεμέας, ὥστε τὴν πόλιν κηρυχθῆναι καὶ αὐτὸν στεφανω-
 64 θῆναι. δέομαι οὖν ὑμῶν, ὡ ἄνδρες δικασταί, καὶ τούτων
 καὶ τῶν ἄλλων μεμνημένους ἀπάντων τῶν εἰρημένων
 βοηθεῖν ἡμῖν καὶ μὴ περιδεῖν ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν ἀναιρε-
 θέντας, καὶ ταῦτα ποιῶντες τὰ τε δίκαια ψηφιεῖσθε καὶ
 ὑμῖν αὐτοῖς τὰ συμφέροντα.

20.

| ΤΗΡΕ ΠΟΛΥΣΤΡΑΤΟΥ.

Οὐ μοι δοκεῖ χρῆναι ὀργίζεσθαι ὑμᾶς τῷ ὀνόματι
 τῷ τῶν τετρακοσίων, ἀλλὰ τοῖς ἔργοις ἐνίων. οἱ μὲν γὰρ
 ἐπιβουλεύσαντες ἦσαν αὐτῶν, οἱ δ' ἵνα μήτε τὴν πόλιν
 μηδὲν κακὸν ἐργάσαιντο μηθ' ὑμῶν μηδένα, ἀλλ' εὖνοι
 οὔτε εἰσῆλθον εἰς τὸ βουλευτήριον, ὧν εἷς ὦν οὗτος
 τυγχάνει Πολύστρατος. οὗτος γὰρ ἠρέθη μὲν ὑπὸ τῶν
 φυλετῶν ὡς χρηστός ὦν ἀνὴρ καὶ περὶ τοὺς δημότας καὶ
 περὶ τὸ πλήθος τὸ ὑμέτερον· κατηγοροῦσι δὲ αὐτοῦ ὡς
 οὐκ εὖνους ἦν τῷ πλήθει τῷ ὑμετέρῳ, αἰρεθεῖς ὑπὸ τῶν
 φυλετῶν, οἱ ἄριστα διαγνοῖεν ἂν περὶ σφῶν αὐτῶν
 ὁποῖοί τινές εἴσιν. οὗτος δὲ τίνας ἂν ἔνεκα ὀλιγαρχίας
 3 ἐπεθύμησε; πότερον ὡς ἡλικίαν εἶχε λέγων τι διαπράτ-
 τεσθαι παρ' ὑμῖν, ἢ τῷ σώματι πιστεύων, ἵνα ὑβρίζοι
 εἰς τῶν ὑμετέρων τινά; ἀλλ' ὁρᾶτε αὐτοῦ τὴν ἡλικίαν,
 ἢ καὶ τοὺς ἄλλους ἱκανός ἐστιν ἀποτρέπειν τούτων. ὅστις
 4 μὲν οὖν ἄτιμος ὦν, κακόν τι ἐργασάμενος ἐν τῷ πρόσθεν
 χρόνῳ, ἐτέρας πολιτείας ἐπεθύμησε, διὰ τὰ πρόσθεν
 ἁμαρτήματα αὐτοῦ ἔνεκ' ἂν ἐπραττε· τούτῳ δὲ τοιοῦτον
 οὐδὲν ἡμάρτηται, ὥστε ἢ αὐτοῦ ἔνεκα μισεῖν τὸ πλή-
 5 θος τὸ ὑμέτερον, ἢ τῶν παιδῶν. ὁ μὲν γὰρ ἐν Σικελίᾳ
 ἦν, οἱ δ' ἐν Βοιωτοῖς· ὥστε μηδὲ τούτων ἔνεκα ἐτέρας
 πολιτείας ἐπιθυμῆσαι διὰ τὰ πρόσθεν ἁμαρτήματα. καὶ
 6 κατηγοροῦσι μὲν αὐτοῦ ὡς πολλὰς ἀρχὰς ἤρξεν, ἀπο-
 δεῖξαι δὲ οὐδεὶς οἶός τε ἐστὶν ὡς οὐ καλῶς ἤρξεν.
 ἐγὼ δ' ἠγοῦμαι οὐ τούτους ἀδικεῖν ἐν τοῖς πράγμα-
 σιν ἐκείνοις, ἀλλ' εἰ τις ὀλίγας ἄρχας μὴ τὰ ἄρι-
 στα ἤρξε τῇ πόλει. οὐ γὰρ οἱ καλῶς ἄρχοντες προῦ-
 δίδουσαν τὴν πόλιν, ἀλλ' οἱ μὴ δικαίως. οὗτος δὲ
 6 p. 659—660.

90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100
101
102
103
104
105
106
107
108
109
110
111
112
113
114
115
116
117
118
119
120
121
122
123
124
125
126
127
128
129
130
131
132
133
134
135
136
137
138
139
140
141
142
143
144
145
146
147
148
149
150
151
152
153
154
155
156
157
158
159
160
161
162
163
164
165
166
167
168
169
170
171
172
173
174
175
176
177
178
179
180
181
182
183
184
185
186
187
188
189
190
191
192
193
194
195
196
197
198
199
200
201
202
203
204
205
206
207
208
209
210
211
212
213
214
215
216
217
218
219
220
221
222
223
224
225
226
227
228
229
230
231
232
233
234
235
236
237
238
239
240
241
242
243
244
245
246
247
248
249
250
251
252
253
254
255
256
257
258
259
260
261
262
263
264
265
266
267
268
269
270
271
272
273
274
275
276
277
278
279
280
281
282
283
284
285
286
287
288
289
290
291
292
293
294
295
296
297
298
299
300
301
302
303
304
305
306
307
308
309
310
311
312
313
314
315
316
317
318
319
320
321
322
323
324
325
326
327
328
329
330
331
332
333
334
335
336
337
338
339
340
341
342
343
344
345
346
347
348
349
350
351
352
353
354
355
356
357
358
359
360
361
362
363
364
365
366
367
368
369
370
371
372
373
374
375
376
377
378
379
380
381
382
383
384
385
386
387
388
389
390
391
392
393
394
395
396
397
398
399
400
401
402
403
404
405
406
407
408
409
410
411
412
413
414
415
416
417
418
419
420
421
422
423
424
425
426
427
428
429
430
431
432
433
434
435
436
437
438
439
440
441
442
443
444
445
446
447
448
449
450
451
452
453
454
455
456
457
458
459
460
461
462
463
464
465
466
467
468
469
470
471
472
473
474
475
476
477
478
479
480
481
482
483
484
485
486
487
488
489
490
491
492
493
494
495
496
497
498
499
500
501
502
503
504
505
506
507
508
509
510
511
512
513
514
515
516
517
518
519
520
521
522
523
524
525
526
527
528
529
530
531
532
533
534
535
536
537
538
539
540
541
542
543
544
545
546
547
548
549
550
551
552
553
554
555
556
557
558
559
560
561
562
563
564
565
566
567
568
569
570
571
572
573
574
575
576
577
578
579
580
581
582
583
584
585
586
587
588
589
590
591
592
593
594
595
596
597
598
599
600
601
602
603
604
605
606
607
608
609
610
611
612
613
614
615
616
617
618
619
620
621
622
623
624
625
626
627
628
629
630
631
632
633
634
635
636
637
638
639
640
641
642
643
644
645
646
647
648
649
650
651
652
653
654
655
656
657
658
659
660
661
662
663
664
665
666
667
668
669
670
671
672
673
674
675
676
677
678
679
680
681
682
683
684
685
686
687
688
689
690
691
692
693
694
695
696
697
698
699
700
701
702
703
704
705
706
707
708
709
710
711
712
713
714
715
716
717
718
719
720
721
722
723
724
725
726
727
728
729
730
731
732
733
734
735
736
737
738
739
740
741
742
743
744
745
746
747
748
749
750
751
752
753
754
755
756
757
758
759
760
761
762
763
764
765
766
767
768
769
770
771
772
773
774
775
776
777
778
779
780
781
782
783
784
785
786
787
788
789
790
791
792
793
794
795
796
797
798
799
800
801
802
803
804
805
806
807
808
809
810
811
812
813
814
815
816
817
818
819
820
821
822
823
824
825
826
827
828
829
830
831
832
833
834
835
836
837
838
839
840
841
842
843
844
845
846
847
848
849
850
851
852
853
854
855
856
857
858
859
860
861
862
863
864
865
866
867
868
869
870
871
872
873
874
875
876
877
878
879
880
881
882
883
884
885
886
887
888
889
890
891
892
893
894
895
896
897
898
899
900
901
902
903
904
905
906
907
908
909
910
911
912
913
914
915
916
917
918
919
920
921
922
923
924
925
926
927
928
929
930
931
932
933
934
935
936
937
938
939
940
941
942
943
944
945
946
947
948
949
950
951
952
953
954
955
956
957
958
959
960
961
962
963
964
965
966
967
968
969
970
971
972
973
974
975
976
977
978
979
980
981
982
983
984
985
986
987
988
989
990
991
992
993
994
995
996
997
998
999
1000

παιδείας φίλος ἦν αὐτῷ· ὁ μὲν γὰρ ἐν ἀργῷ πένης ἂν
ἐποίμεινε, ὁ δὲ πατὴρ ἐν τῷ ἄστυ ἐπαιδεύετο. καὶ 12
ἐπειδὴ ἀνὴρ ἐγένετο, ὁ μὲν ἐγεώργει, ὁ δ' ἐλθὼν εἰς
τὸ ἄστυ ἐσνοκῶνται, ὥστε μὴδὲν ὁμολογεῖν τῷ τρόπῳ
τῶ ἀλλήλων. καὶ ὅτ' ἐξέτινε τῷ δημοσίῳ, οὐκ εἰσήνεγκεν
αὐτῷ τὸ ἀργύριον· καίτοι ἐν τοῖς τοιούτοις μάλιστα δη-
λοῦσιν οἱ ἂν φίλοι ὦσιν. εἰ δ' ἦν δημότης, οὐ δίκαιος
διὰ τοῦτο βλάπτεσθαι ἐστίν ὁ πατὴρ, εἰ καὶ μὴ ὑμεῖς
ἀδικεῖτε, ὅτι ὑμῶν ἐστὶ πολίτης. Πῶς δ' ἂν γένοιτο δη- 13
μοτικώτερος, ἢ ὅστις ὑμῶν ψηφισαμένων πεντακισχι-
λίους παραδόναι τὰ πράγματα καταλογεὺς ὦν ἐννακισ-
χιλίους κατέλεξεν, ἵνα μὴδὲς αὐτῷ διάφορος εἴη τῶν
δημοτῶν, ἀλλ' ἵνα τὸν μὲν βουλόμενον γράφοι, εἰ δέ τῳ
μὴ οἶόν τ' εἴη, χαρίζοιτο. καίτοι οὐχ οἱ ἂν πλείους πολί-
τας ποιῶσιν, οὗτοι καταλύουσι τὸν δῆμον, ἀλλ' οἱ ἂν ἐκ
πλείονων ἐλάττους. οὗτος δὲ οὔτε ὁμοῖαι ἤθελεν οὔτε 14
καταλέγειν, ἀλλ' αὐτὸν ἠνάγκαζον, ἐπιβολὰς ἐπιβάλ-
λοντες καὶ ζημιοῦντες· ἐπεὶ δὲ ἠναγκάσθη καὶ ἄμοσε τὸν
ὄρκον, ὅκτῳ ἡμέρας εἰσελθὼν εἰς τὸ βουλευτήριον ἐξέ-
πλει εἰς Ἐρέτριαν, καὶ ἐδόκει ἐκεῖ τὴν ψυχὴν οὐ πονηρὸς
εἶναι ἐν ταῖς ναυμαχίαις, καὶ τετραμένος δεῦρ' ἦλθε,
καὶ ἤδη μετεπεπτάκει τὰ πράγματα. καὶ οὗτος μὲν οὔτ'
εἰπὼν γνώμην οὐδεμίαν, οὔτε πλεον ὅκτῳ ἡμερῶν ἐλ-
θὼν εἰς τὸ βουλευτήριον ὄφλε χρήματα τοσαῦτα· τῶν
δ' εἰπόντων ὑμῖν τάναντία καὶ διὰ τέλους ἐν τῷ βουλευ- 15
τηρίῳ ὄντων πολλοὶ ἀποπεφεύγασι. καὶ οὐ φθονῶν τού-
τοις λέγω, ἀλλ' ἡμᾶς ἐλεῶν· οἱ μὲν γὰρ δοκοῦντες ἀδι-
κεῖν ἐξητημένοι εἰσὶν ὑπὸ τῶν ὑμῖν προθύμων ἐν τοῖς
πράγμασι γενομένων, οἱ δ' ἠδικημότες ἐκπριάμενοι τοὺς
κατηγόρους οὐδ' ἔδοξαν ἀδικεῖν. πῶς ἂν οὐν οὐκ ἂν
δεινὰ πάσχοιμεν; καὶ κατηγοροῦσι μὲν τῶν τετρακο- 16
σίαν, ὅτι ἦσαν κακοί· καίτοι ὑμεῖς αὐτοὶ πεισθέντες
p. 669-678.

90 ὑπὸ τούτων παρέδοτε τοῖς πεντακισχιλίοις . . . , καὶ εἰ
 εἴθ
 πα
 74 συ
 ὑ
 α
 75 αὐτοὶ τοσοῦτοι ὄντες ἐπίσθητε, ἕνα ἕκαστον τῶν τετρα-
 κοσίων οὐ χρῆν πεισθῆναι; ἀλλ' οὐχ οὗτοι ἀδικοῦσιν,
 ἀλλ' οἱ ὑμᾶς ἐξηπάταν καὶ κακῶς ἐποίουν. οὗτος δ' ἐν
 πολλοῖς δηλοῖ ὑμῖν ὅτι, εἰ πέρ τι νεωτερίζειν ἐβούλετο
 17 εἰσελθὼν εἰς τὸ βουλευτήριον ᾤχετο ἐκπλέων. ἀλλ' εἰποι
 ἂν τις ὅτι κερδαίνειν ἐπιθυμῶν ἐξέπλευσεν, ὥσπερ ἐνιοὶ
 ἤρπαζον καὶ ἔφερον. οὐδεὶς τοίνυν ἂν εἰποι ὅ τί πως τῶν
 ὑμετέρων ἔχει, ἀλλὰ πάντα μᾶλλον κατηγοροῦσιν ἢ εἰς
 τὴν ἀρχήν. καὶ οἱ κατήγοροι τότε μὲν οὐδαμῆ εὐνοιοῦν-
 18 τες ἐφαίνοντο τῷ δήμῳ οὐδὲ ἐβοήθουν· νῦν δὲ ἠνίκα
 αὐτὸς ἐαυτῷ εὐνοοστάτος ἐστὶν ὁ δῆμος, βοηθοῦσι τῷ
 19 μὲν ὀνόματι ὑμῖν, τῷ δὲ ἔργῳ σφίσιν αὐτοῖς. καὶ μὴ
 θαναμάξετε, ὧ ἄνδρες δικασταί, ὅτι τοσαῦτα ὄφρα χρή-
 ματα. ἐρημον γὰρ αὐτὸν λαβόντες, αὐτοῦ τε καὶ ἡμῶν
 κατηγοροῦντες εἶλον. τῷ μὲν γὰρ οὐδ' εἴ τις εἶχε μαρ-
 76 τυρίαν, εἶχε μαρτυρεῖν διὰ τὸ δέος τὸ τῶν κατηγόνων,
 77 τοῖς δὲ καὶ τὰ ψευδῆ δεδοικότες ἐμαρτύρουν. ἢ δεινὰ γ'
 ἂν πάθοιμεν, ὧ ἄνδρες δικασταί, εἰ τοὺς μὲν οὐχ οἴους
 τε ὄντας ἐξάρησιν εἶναι μὴ οὐ χρήματα ἔχειν ὑμῶν, τού-
 20 τοὺς μὲν ἀφείτε ἀνδρὶ ἐξαιτουμένῳ, ἡμῖν δὲ αὐτοῖς τε
 προθύμοις γεγενημένοις περὶ τὸ πλῆθος τὸ ὑμέτερον,
 καὶ τοῦ πατρὸς οὐδὲν ὑμᾶς ἠδικηκότος, οὐ χερεισθε. καὶ
 εἰ μὲν ξένος τις ἐλθὼν ὑμᾶς ἢ χρήματα ἤται ἢ εὐεργέτης
 ἀνεργαῖον ἤξειον, ἔδοτε ἂν αὐτῷ· ἡμῖν δὲ οὐ δώσετε
 21 ἡμᾶς αὐτοὺς ἐπιτίμους ὑμῖν γενέσθαι; εἰ δὲ τινες κακό-
 νοι ἐγένοντο εἰς τὰ ὑμέτερα πράγματα ἢ γνώμην μὴ ἐπι-
 τηδείαν εἶπον, οὐχ οἱ ἀπόντες τούτων αἰτιοὶ εἰσιν, ἐπεὶ
 καὶ τοὺς παρόντας ὑμεῖς ἀπελύσατε. οὐδὲ γὰρ εἴ τις τῶν
 ἐνθάδε μὴ τὰ ἄριστα λέγων πείθει ὑμᾶς, οὐχ ὑμεῖς ἔστε
 21 αἰτιοὶ, ἀλλ' ὁ ἔξαπατῶν ὑμᾶς. ἐκεῖνοι δὲ σφῶν αὐτῶν

Reisk.

προκαταγνόντες ἀδικεῖν οἴονται, | ἵνα μὴ δοῦεν δίκην·
 καὶ εἰ τινες ἄλλοι ἀδικοῦσιν, ἤττον μὲν ἐκείνων, ἀδι-
 κοῦσι δέ, τὸ δέος αὐτοῦ ποιεῖ τὸ τε ὑμέτερον καὶ τὸ τῶν
 κατηγόνων μὴ ἐπιδημεῖν ἀλλὰ στρατεύεσθαι, ἵνα ἢ ὑμᾶς
 πρῶτους ποιῶσιν ἢ τούτους πείθωσιν. οὗτος δὲ ὑμῖν 22
 δίκην δέδωκεν, οὐδὲν ὑμᾶς ἀδικῶν, εὐθύς μετὰ τὰ πράγ-
 ματα, ὅτε ὑμεῖς τε μάλιστα ἐμνησθε τῶν γενομένων
 καὶ οὗτος ἐλεγχθῆσθε ἐμελλε, πιστεύων αὐτῷ μηδὲν
 ἠμαρτήσθαι ἀλλ' ἀγωνιεῖσθαι εὖ μετὰ τοῦ δικαίου. ὡς
 δ' ἦν δημοτικός, ἐγὼ ὑμῖν ἀποδείξω. πρῶτον μὲν γὰρ 23
 ὅσων οὐδεμιᾶς στρατείας ἀπελείφθη, ἀλλ' ἐστρατεύετο,
 ὡς συνειδότες ἂν εἴποιεν οἱ δημόται· καὶ ἔξον αὐτῷ τὴν
 οὐσίαν ἀφανῆ καταστήσαντι μηδὲν ὑμᾶς ὄφελειν, εἴλετο
 μᾶλλον συνειδέειν ὑμᾶς, ἢ, εἰ καὶ βούλοιο κακὸς εἶναι,
 μὴ ἐξείη αὐτῷ, ἀλλ' εἰσφέρει τε τὰς εἰσφορὰς καὶ λει-
 τουργίῃ. καὶ ἡμᾶς παρεσκεύασεν, ὡς ἂν τῇ πόλει ὄφε-
 λιμώτατοι εἴημεν. καὶ ἐμὲ μὲν εἰς Σικελίαν ἐξέπεμψεν, 24
 ὑμῖν δ' οὐκ ἦν . . . , ὥστ' εἰδέειν τοὺς ἰππέας, οἷος ἦν τὴν
 ψυχὴν, ἕως τὸ στρατόπεδον σῶν ἦν· ἐπειδὴ δὲ διεφθάρη
 καὶ ἀνεσώθη εἰς Κατάνην, ἐληξόμην ὀρμώμενος ἐν-
 τεῦθεν καὶ τοὺς πολεμίους κακῶς ἐποίουν, ὥστε τῇ θεῷ
 τε τὰς δεκάτας ἐξαιρεθῆναι πλέον ἢ τριάκοντα μνᾶς καὶ
 τοῖς στρατιώταις εἰς σωτηρίαν, ὅσοι ἐν τοῖς πολεμίοις
 ἦσαν. καὶ ἐπειδὴ Καταναῖοι ἠνάγκαζον ἰππεύειν, ἵπ- 25
 πευον καὶ οὐδενὸς οὐδ' ἐνταῦθα κινδύνου ἀπελειπόμην,
 ὥστ' εἰδέειν ὅπαντας οἷος ἦν τὴν ψυχὴν ἰππεύων τε καὶ
 ὀπλιτεύων. ὦν ὑμῖν τοὺς μάρτυρας παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Ἀκηκόατε μὲν τῶν μαρτύρων, ὧ ἄνδρες δικασταί· 26
 οἷος δ' εἰμι περὶ τὸ ὑμέτερον πλῆθος, ἐγὼ ὑμῖν ἀπο-
 δείξω. ἀφικόμενον γὰρ ἐκεῖσε Συρακουσίου ὄριον ἔχον-
 p. 678 — 687.

τος καὶ ἐτοίμου ὄντος ὀρκουῖν καὶ προσιόντος πρὸς ἕνα ἕκαστον τῶν ἐκεῖ ὄντων, ἀντείπου εὐθὺς αὐτῷ, καὶ ἔλθῶν ὡς Τυδέα διηγουμένη ταῦτα, καὶ συλλογὴν ἐποίει, καὶ λόγοι οὐκ ὀλίγοι ἦσαν. ὧν δ' οὖν ἐγὼ εἶπον, καλῶ μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

27 Σκέψασθε δὴ καὶ τοῦ πατρὸς τὴν ἐπιστολήν, ἣν ἔδωκεν ἀποδοῦναι ἐμοί, πότερα τῷ ὑμετέρῳ πλήθει ἀγαθὰ ἦν ἢ οὐ. τὰ τε γὰρ οἰκεία ἐνεγέγραπτο, καὶ ἔτι, ὅτε καλῶς ἔχοι τὰ ἐν Σικελίᾳ, ἦμιν. καίτοι ταῦτα ὑμῖν συνέφερε καὶ τοῖς ἐκεῖ· ὥστ' εἰ μὴ εὖνους ἦν τῇ πόλει καὶ ὑμῖν, οὐκ ἂν ποτε τοιαῦτα ἐπέστελλεν.

28 Ἀλλὰ μὴν καὶ τὸν ἀδελφὸν τὸν νεώτατον, οἷος εἰς ὑμᾶς ἐστίν, ἐγὼ ἀποδείξω. καταδρομῆς γὰρ γενομένης τῶν φυγάδων, οἳ οὐ μόνον ἐνθάδε ὅτι οἰοί τ' ἦσαν κακὸν εἰργάζοντο, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τοῦ τείχους ἔφερον καὶ ἦγον ὑμᾶς, ἐξελάσας ἐκ τῶν ἄλλων ἱππέων ἕνα ἀπέκτεινεν. ὧν ὑμῖν αὐτοὺς μάρτυρας τοὺς παραγενομένους παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

29 Τὸν δὲ πρεσβύτατον ἀδελφὸν αὐτοῖ οἱ συστρατευόμενοι ἴσασιν, οἵτινες ἐνθάδε ὄντες ἦτε ἐν Ἑλλησπόντῳ, ὥστε νομίζειν μηδενὸς ἦττον εἶναι ἀνθρώπων τὴν ψυχὴν. Καί μοι ἀνάβητε δεῦρο.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

30 Πῶς οὖν οὐ χροὴ χάριν παρ' ὑμῶν ἀπολαμβάνειν, εἰ τοιοῦτοί ἐσμεν; ὧν μὲν ὁ πατήρ διαβέβληται εἰς ὑμᾶς, δικαίως τούτων δεῖ ἡμᾶς ἕνεκα ἀπολέσθαι, δι' ὧν δὲ πρόθυμοι εἰς τὴν πόλιν γεγενήμεθα, μηδεμίαν ἀφελίαν γενέσθαι; ἀλλ' οὐ δίκαιον. ἀλλ' εἰ διὰ τὴν τούτου

διαβολὴν δεῖ ἡμᾶς πάσχειν, δίκαιοι ἐσμεν διὰ τὴν ἡμετέραν προθυμίαν τοῦτόν τε σῶσαι καὶ ἡμᾶς. οὐ γὰρ ἡμεῖς 31 χρημάτων γε ἕνεκα, ἵνα λάβοιμεν, εὐ ὑμᾶς ἐποιοῦμεν, ἀλλ' ἵνα, εἰ ποτε κίνδυνος εἴη ἡμῖν, ἐξαιτούμενοι παρ' ὑμῶν τὴν ἀξίαν χάριν ἀπολάβοιμεν. χροὴ δὲ ὑμᾶς καὶ τῶν ἄλλων ἕνεκα τοιούτους εἶναι, γινυώσκοντας ὅτι, εἴαν τις πρόθυμος εἰς ὑμᾶς ἦ, οὐ μόνον ἡμᾶς ὠφελήσετε· ἡμῶν μὲν γὰρ καὶ πρὶν δεηθῆναι πεπειρασθε, οἰοί ἐσμεν εἰς ὑμᾶς· τοὺς δὲ ἄλλους προθυμότερους ποιήσετε, κατ' ἀξίαν χαριζόμενοι, ὅταν τις ὑμᾶς εὐ ποιῇ. καὶ μη- 32 δαμῶς τοῖς λέγουσι βεβαιώσητε | λόγον τὸν πάντων πονηρότατον· λέγεται γὰρ τοὺς κακῶς πεπονθότας μεμνησθαι μᾶλλον ἢ τοὺς εὐ. τίς γὰρ ἔτι θελήσει χρηστός εἶναι, εἰ ἠττηθήσονται τῶν κακῶς ὑμᾶς ποιοούντων οἱ εὐ ποι- οῦντες; ἔχει δ' ὑμῖν, ὦ ἄνδρες δικασταί, οὕτω. περὶ ἡμῶν γὰρ ἐστὶ ψῆφος ὑμῖν, καὶ οὐ περὶ χρημάτων. ἕως 33 μὲν γὰρ εἰρήνη ἦν, ἡμῖν φανερὰ οὐσία, καὶ ἦν ὁ πατήρ ἀγαθὸς γεωργός· ἐπειδὴ δὲ εἰσέβαλον οἱ πολέμοιοι, πάντων τούτων ἐστερηθήμεν. ὥστε αὐτῶν τούτων ἕνεκα πρόθυμοι ἐσμεν εἰς ὑμᾶς, εἰδότες ὅτι χρήματα μὲν ἡμῖν οὐκ ἐστὶ πόθεν ἐκτίσωμεν, αὐτοὶ δὲ πρόθυμοι ὄντες εἰς ὑμᾶς ἀξιούμεθα εὐρίσκεσθαι χάριν. καίτοι ὁρῶμέν γ' 34 ὑμᾶς, ὦ ἄνδρες δικασταί, εἴαν τις παῖδας αὐτοῦ ἀναβι- βασάμενος κλαίῃ καὶ ὀλοφύρηται, τοὺς τε παῖδας δι' αὐτὸν εἰ ἀτιμωθήσονται ἐλεοῦντας, καὶ ἀφιέντας τὰς τῶν πατέρων ἀμαρτίας διὰ τοὺς παῖδας, οὓς οὐπω ἴστε εἴτε ἀγαθοὶ εἴτε κακοὶ ἠβήσαντες γενήσονται· ἡμᾶς δ' ἴστε ὅτι πρόθυμοι γεγενήμεθα εἰς ὑμᾶς, καὶ τὸν πατέρα οὐδὲν ἡμαρτηκότα. ὥστε πολλῷ δικαιότεροί ἐστε, ὧν πεπειρασθε, τούτοις χαρίσασθαι, ἢ οὓς οὐκ ἴστε ὁποῖοί 35 τινες ἐσονται. πεπόνθαμεν δὲ τούναντίον τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις οἱ μὲν γὰρ ἄλλοι τοὺς παῖδας παραστησά-

90
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100

μενοι εξατιούνται σφᾶς, ἡμεῖς δὲ τὸν πατέρα τουτοῖ καὶ
 ἡμᾶς εξατιούμεθα, μὴ ἡμᾶς ἀντὶ μὲν ἐπιτίμων ἀτίμους
 ποιήσῃτε, ἀντὶ δὲ πολιτῶν ἀπόλιδας· ἀλλὰ ἐλεήσατε καὶ
 τὸν πατέρα γέροντα ὄντα καὶ ἡμᾶς. εἰ δὲ ἡμᾶς ἀδίκως
 ἀπολεῖτε, πῶς ἢ οὗτος ἡμῖν ἡδέως συνέσται ἢ ἡμεῖς ἀλ-
 λήλοις ἐν τῷ αὐτῷ, ὄντες ὑμῶν τε ἀνάξιοι καὶ τῆς πό-
 λεως; ἀλλ' ὑμῶν δεόμεθα τρεῖς ὄντες ἕσσαι ἡμᾶς ἐτι
 36 προθυμότερους γενέσθαι. δεόμεθα οὖν ὑμῶν πρὸς τῶν
 ὑπαρχόντων ἀγαθῶν ἐκάστω, ὅτῳ μὲν εἰσὶν υἱεῖς, του-
 των ἐνεκεν ἐλεῆσαι, ὅστις δ' ἡμῖν ἡλικιωτῆς τυγχάνει ἢ
 τῷ πατρὶ, ἐλεήσαντας ἀποψηφίσασθαι· καὶ μὴ ἡμᾶς
 βουλομένους εὖ ποιεῖν τὴν πόλιν ὑμεῖς κωλύσῃτε. δεινὰ
 δ' ἂν πάθοιμεν, εἰ ὑπὸ τῶν πολεμίων μὲν ἐσώθημεν,
 οὓς εἰκὸς ἦν διακωλύειν μὴ σώζεσθαι, παρ' ὑμῶν δὲ
 μηδὲ εὐρησόμεθα τὸ σωθῆναι.

21.

ΑΠΟΛΟΓΙΑ ΔΩΡΟΔΟΚΙΑΣ ΑΠΑΡΑΣΗΜΟΣ.

90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100

Περὶ μὲν τῶν κατηγορημένων, ᾧ ἄνδρες δικασταί,
 ἱκανῶς ὑμῖν ἀποδέδεικται· ἀκούσαι δὲ καὶ περὶ τῶν ἄλ-
 λων ὑμᾶς ἀξιῶ, ἵν' ἐπίστησθε περὶ οἴου τινὸς ὄντος
 ἐμοῦ ψηφιεῖσθε. ἐγὼ γὰρ ἐδοκιμάσθην μὲν ἐπὶ Θεο-
 πόμπου ἄρχοντος, καταστάς δὲ χορηγὸς τραγωδοῖς ἀνή-
 λωσα τριάκοντα μνᾶς καὶ τρίτῳ μηνὶ Θαργηλλίοις νικῆσας
 ἀνδρικῶ χορῶ δισχιλίαις δραχμαῖς, ἐπὶ δὲ Γλανκίππου
 ἄρχοντος εἰς πυρριχιστὰς Παναθηναίοις τοῖς μεγάλαις
 2 ὀκτακοσίαις. ἐτι δ' ἀνδράσι χορηγῶν εἰς Διονύσια ἐπὶ
 τοῦ αὐτοῦ ἄρχοντος ἐνίκησα, καὶ ἀνήλωσα σὺν τῇ τοῦ
 τρίποδος ἀναθέσει πεντακισχιλίαις δραχμαῖς, καὶ ἐπὶ Διο-
 κλέους Παναθηναίοις τοῖς μικροῖς κυκλικῶ χορῶ τρια-
 κοσίαις. τὸν δὲ μεταξὺ χρόνον ἐτριηράρχουν ἐπτά ἔτη,

Reisk.

καὶ ἕξ τάλαντα ἀνήλωσα. καὶ τοσαύτας δαπάνας δαπα- 3
 νόμενος, καὶ καθ' ἡμέραν ὑπὲρ ὑμῶν κινδυνεύων καὶ
 ἀποδημῶν, ὅμως εἰσφορὰν τὴν μὲν τριάκοντα μνᾶς τὴν
 δὲ τετρακισχιλίαις δραχμαῖς εἰσενήνοχα. ἐπειδὴ δὲ κατέ-
 πλευσα ἐπὶ Ἀλεξίου ἄρχοντος, εὐθύς ἐγυμνασιάρχουν 4
 εἰς Προμήθεια, καὶ ἐνίκων ἀναλώσας δώδεκα μνᾶς. καὶ 4
 ὕστερον κατέστην χορηγὸς παιδικῶ χορῶ, καὶ ἀνήλωσα
 πλέον ἢ πεντεκαίδεκα μνᾶς. ἐπὶ δὲ Εὐκλείδου ἄρχοντος
 κωμωδοῖς χορηγῶν Κηφισοδώρῳ ἐνίκων, καὶ ἀνήλωσα
 σὺν τῇ τῆς σκευῆς ἀναθέσει ἑκαταίδεκα μνᾶς, καὶ Πανα-
 θηναίοις τοῖς μικροῖς ἐχορήγουν πυρριχιστὰς ἀγενεῖοις,
 καὶ ἀνήλωσα ἐπτά μνᾶς. νενίκηκα δὲ τριῆρη μὲν ἀμιλ- 5
 λώμενος ἐπὶ Σουνίῳ, ἀναλώσας πεντεκαίδεκα μνᾶς·
 χωρὶς δὲ ἀρχιθεωρίας καὶ ἀρχοφορίας καὶ ἄλλα τοιαῦτα,
 εἰς ἃ ἐμοὶ δεδαπάνηται πλέον ἢ τριάκοντα μναῖ. καὶ του-
 των ὧν κατέλεξα, εἰ ἐβουλόμην κατὰ τὰ γεγραμμένα ἐν
 τῷ νόμῳ λειτουργεῖν, οὐδ' ἂν τὸ τέταρτον μέρος ἀνή-
 λωσα. τὸν δὲ χρόνον ὃν ἐτριηράρχουν, ἢ ναῦς ἄριστα 6
 μοὶ ἐπλεῖ παντὸς τοῦ στρατοπέδου. τεκμήριον δὲ τούτου
 ὑμῖν μέγιστον ἐρῶ. πρῶτον μὲν γὰρ Ἀλκιβιάδης, ὃν ἐγὼ
 περὶ πολλοῦ ἂν ἐποίησάμην μὴ συμπλεῖν μοι, οὔτε φίλος
 ὦν οὔτε συγγενῆς οὔτε φυλῆτης ἐπλεῖ ἐπὶ τῆς ἐμῆς νεῶς.
 καίτοι ὑμᾶς οἶμαι εἰδέναι ὅτι στρατηγὸς ὦν, ᾧ ἕξην ποι- 7
 εῖν ὅ τι ἐβούλετο, οὐκ ἂν ποτε ἀνέβη ἐπ' ἄλλην ναῦν εἰ
 μὴ τὴν ἄριστα πλέουσαν, μέλλων αὐτὸς κινδυνεύσειν.
 ἐπειδὴ δὲ ἐκείνους μὲν ὑμεῖς ἐπαύσατε τῆς ἀρχῆς, τοὺς
 δὲ μετὰ Θερασύλου δέκα εἴλεσθε, οὗτοι πάντες ἐβούλοντο 8
 ἐπὶ τῆς ἐμῆς νεῶς πλεῖν, ἀνέβη μέντοι πολλῶν λοιδοριῶν
 αὐτοῖς γενομένων Ἀρχέστρατος ὁ Φρεάριος· ἀποθα-
 νόντος δὲ τούτου ἐν Μυτιλήνῃ Ἐρασινίδης μετ' ἐμοῦ
 συνέπλει. καίτοι οὕτω παρεσκευασμένην τριῆρη πόσα
 οἴεσθε ἀνήλωσέναι χορήματα ἢ πόσα τοὺς πολεμίους εἰρ-
 11 *

p. 691-701.

9 γάσθαι κακά, ἢ πόσα τὴν πόλιν εὖ πεποιημένοι; τεκμήριον δὲ τούτου μέγιστον· ὅτε γὰρ ἐν τῇ τελευταίᾳ ναυμαχίᾳ αἱ νῆες διεφθάρησαν, οὐδενός μοι συμπλέοντος στρατηγού (ἴνα καὶ τούτου μνησθῶ, ἐπειδὴ καὶ τοῖς τριηράρχοις ὠργισθῆτε διὰ τὴν γενομένην συμφορὰν) ἐγὼ τὴν τε ἔμαντοῦ ναῦν ἐκόμισα καὶ τὴν Ναυσιμάχου

10 τοῦ Φαληρέως ἔσωσα. καὶ ταῦτα οὐκ ἀπὸ τύχης ἐγίνετο, ἀλλ' ἀπὸ παρασκευῆς τῆς ἐμῆς· εἶχον γὰρ χρήμασι πείσας κυβερνήτην Φαντίαν ἅπαντα τὸν χρόνον, ὃς ἐδόκει τῶν Ἑλλήνων ἄριστος εἶναι, παρεσκευασάμην δὲ καὶ τὸ πλήρωμα πρὸς ἐκείνον καὶ τὴν ἄλλην ὑπηρεσίαν ἀκόλουθον. καὶ ταῦθ' ὅτι ἀληθῆ λέγω, πάντες ἐπίστασθε, ὅσοι ἐτυγχάνετε ὄντες ἐκεί τῶν στρατιωτῶν. κάλεσον δὲ καὶ Ναυσίμαχον.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

11 Αἱ μὲν τοίνυν σωθεῖσαι τῶν νεῶν δώδεκα ἦσαν· ἐγὼ δ' ὑμῖν δύο ἐκόμισα, τὴν ἔμαντοῦ καὶ τὴν Ναυσιμάχου τριήρη.

Καὶ οὕτω πολλοὺς κινδύνους ὑπὲρ ὑμῶν κινδυνεύων καὶ τσαῦτα ἀγαθὰ εἰργασμένος τὴν πόλιν, νυκτὶ δέομαι οὐ δωρεᾶν ὥσπερ ἕτεροι ἀντὶ τούτων παρ' ὑμῶν λαβεῖν, ἀλλὰ μὴ στερηθῆναι τῶν ἔμαντοῦ, ἡγούμενος καὶ ὑμῖν αἰσχρὸν εἶναι παρὰ τε ἐκόντος ἐμοῦ καὶ παρ'

12 ἄκοντος λαμβάνειν. καὶ οὐ τοσοῦτόν μοι μέλει εἰ με δεῖ τὰ ὄντα ἀπολέσαι· ἀλλ' οὐκ ἂν δεξαίμην ὑβρισθῆναι, οὐδὲ παραστήναι τοῖς διαδνομένοις τὰς λειτουργίας ἐμοὶ μὲν ἀχάριστα εἶναι τὰ εἰς ὑμᾶς ἀνηλωμένα, ἐκείνους δὲ δοκεῖν ὀρθῶς βεβουλευσθαι ὅτι ὑμῖν οὐδὲν προεῖνται τῶν σφετέρων αὐτῶν. ἂν οὖν ἐμοὶ πεισθῆτε, τὰ τε δίκαια ψηφιεῖσθε καὶ τὰ λυσιτελοῦντα ὑμῖν αὐτοῖς αἰ-

13 ρήσεσθε. ὁρᾶτε γάρ, ὦ ἄνδρες δικασταί, τὰ προσιόντα τῇ πόλει ὡς ὀλίγα ἐστὶ, καὶ ταῦτα ὡς ὑπὸ τῶν ἐφεσθη-

Reisk.

κότων ἀρπάζεται· ὥστ' ἄξιον ταύτην ἡγεῖσθαι πρόσδοον βεβαιοτάτην τῇ πόλει, τὰς οὐσίας τῶν θελούντων λειτουργεῖν. ἂν οὖν εὖ βουλευσῆσθε, οὐδὲν ἦττον ἐπιμελήσεσθε τῶν ἡμετέρων χορημάτων ἢ τῶν ἰδίων τῶν ὑμετέρων αὐτῶν, εἰδότες ὅτι ἔξετε πᾶσι χρῆσθαι τοῖς 14 ἡμετέροις ὥσπερ καὶ πρότερον. οἶμαι δὲ πάντας ὑμᾶς ἐπίστασθαι ὅτι τῶν ἐμῶν ἐγὼ πολὺ βελτίων ὑμῖν ἔσομαι ταμίας τῶν τὰ τῆς πόλεως ὑμῖν ταμειούντων. ἐὰν δ' ἐμὲ πένητα ποιήσητε, καὶ ὑμᾶς αὐτοὺς ἀδικήσετε· ἕτεροι δὲ καὶ ταῦτα διανεμοῦνται, ὥσπερ καὶ τᾶλλα.

Ἄξιον δὲ ἐστὶν | ἐνθυμηθῆναι ὅτι πολὺ μᾶλλον 15 ὑμῖν προσήκει τῶν ὑμετέρων ἐμοὶ διδοῖναι ἢ τῶν ἐμῶν ἐμοὶ ἀμφισβητῆσαι, καὶ πένητα γενόμενον ἐλεῆσαι μᾶλλον ἢ πλουτοῦντι φθονῆσαι, καὶ τοῖς θεοῖς εὐχεσθαι τοὺς ἄλλους εἶναι τοιοῦτους πολίτας, ἵνα τῶν μὲν ὑμετέρων μὴ ἐπιθυμήσωσι, τὰ δὲ σφέτερα αὐτῶν εἰς ὑμᾶς ἀναλίσκωσιν. ἡγοῦμαι δ' ὡς ἄνδρες δικασταί (καὶ μηδεὶς ὑμῶν 16 ἀχθεσθῆ), πολὺ ἂν δικαιότερον ὑμᾶς ὑπὸ τῶν ζητητῶν ἀπογραφῆναι τὰ ἐμὰ ἔχειν, ἢ ἐμὲ νυκτὶ κινδυνεύειν ὡς τοῦ δημοσίου χρήματα ἔχοντα. τοιοῦτον γὰρ ἔμαντόν τῇ πόλει παρέχω, ὥστ' ἰδίᾳ μὲν τῶν [όντων] φείδομαι, δημοσίᾳ δὲ λειτουργῶν ἠδομαι, καὶ οὐκ ἐπὶ τοῖς περιοῦσι μέγα φρονῶ, ἀλλ' ἐπὶ τοῖς εἰς ὑμᾶς ἀνηλωμένοις, ἡγούμενος τού- 17 τῶν μὲν αὐτὸς ἀτίως εἶναι, τὴν δ' οὐσίαν ἐτέρους μοι καταλιπεῖν, καὶ διὰ ταύτην μὲν ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν ἀδίκως συκοφαντεῖσθαι, δι' ἐκείνα δὲ ὑφ' ὑμῶν δικαίως σώζεσθαι. ὥστ' οὐκ ἂν εἰκότως ἕτεροί με ἐξαιτήσαιντο παρ' ὑμῶν, ἀλλὰ καὶ εἰ τις τῶν ἐμῶν φίλων τοιοῦτον ἀγῶνα ἡγωνίζετο, ὑμᾶς ἂν ἠέξοντο ἐμοὶ δοῦναι ταύτην χάριν, καὶ εἰ παρ' ἄλλοις ἐκινδύνευον, ὑμᾶς εἶναι τοὺς δεομένους ὑπὲρ ἐμοῦ. τοῦτο δ' οὐκ ἂν εἰπεῖν ἔχοι τις, ὡς πολλὰς 18 ἀρχὰς ἄρχας ἐκ τῶν ὑμετέρων ἀφέλημαι, ἢ ὡς αἰσχρὰς

δικας δεδίκασμαι, ἢ ὡς αἰσχροῦ τινος αἰτιός εἰμι, ἢ ὡς τὰς τῆς πόλεως συμφορὰς ἀσμένως εἶδον· ὑπὲρ πάντων δὲ καὶ τῶν ἰδίων καὶ τῶν δημοσίων οὕτως ἡγοῦμαι μοι πεπολιτεῦσθαι καὶ ὑμᾶς εἰδέναί, ὥστε οὐδὲν δεῖν
19 με ἀπολογήσασθαι περὶ αὐτῶν. δέομαι οὖν ὑμῶν, ὧ ἄνδρες δικασταί, τὴν αὐτὴν νῦν περὶ ἐμοῦ γνώμην ἔχειν ἤνπερ καὶ ἐν τῷ τέως χρόνῳ, καὶ μὴ μόνον τῶν δημοσίων λειτουργιῶν μεμνήσθαι, ἀλλὰ τῶν ἰδίων ἐπιτηδευμάτων ἐνθυμεῖσθαι, ἡγουμένους ταύτην εἶναι τὴν λειτουργίαν ἐπιπονωτάτην, διὰ τέλους τὸν πάντα χρόνον κόσμιον εἶναι καὶ σώφρονα καὶ μήθ' ὑφ' ἡδονῆς ἡτηθῆναι μήθ' ὑπὸ κέρδους ἐπαρθῆναι, ἀλλὰ τοιοῦτον παρασχεῖν ἑαυτὸν ὥστε μηδένα τῶν πολιτῶν μήτε μέψασθαι μήτε δίκην τολμῆσαι προσκαλέσασθαι.

20 Οὐκ οὖν ἄξιον, ὧ ἄνδρες δικασταί, πειθόμενος κατηγοροῖς τοιούτοις ἐμοῦ καταψηφίσασθαι, οὐ περὶ ἀσεβείας μὲν ἀγωνιζόμενοι τηλικούτοι γέροντες, οὐκ ἂν δυνάμενοι δ' ὑπὲρ τῶν σφετέρων ἀμαρτημάτων ἀπολογήσασθαι ἐτέρων κατηγορεῖν τολμῶσι. καὶ ὧν Κινησίας οὕτω διακείμενος πλείους στρατείας ἐστράτευται, οὗτοι περὶ τῶν τῆς πόλεως ἀγανακτοῦσι. καὶ ἐξ ὧν μὲν ἢ πόλις εὐδαίμων ἔσται, οὐ συμβάλλονται, πάντα δὲ ποιοῦσιν ὅπως ὑμεῖς τοῖς εὐπεποιηκόσιν ὀργισθήσεσθε.
21 οὗτοι μὲν οὖν, ὧ ἄνδρες δικασταί, ἐν τῷ δήμῳ κατεποίηεν ὑμῖν τὰ σφέτερόν αὐτῶν ἐπιτηδεύματα· οὐ γὰρ ἂν ἔχοιμι ὅ τι τούτου μείζον αὐτοῖς εὐδαίμων κακόν· ἐγὼ δ' ὑμῶν δέομαι καὶ ἱκετεύω καὶ ἀντιβόλω μὴ καταγνώναι δωροδοκίαν ἐμοῦ, μηδ' ἡγήσασθαι τοσαῦτα χρήματα εἶναι, δι' ἃ ἐγὼ βουληθείην ἂν τι κακὸν τῇ πόλει γενέσθαι. μαινοίμην γὰρ ἂν, ὧ ἄνδρες δικασταί, εἰ τὴν μὲν πατρίαν οὐσίαν φιλοτιμούμενος εἰς ὑμᾶς ἀναλίσκοιμι, ἐπὶ δὲ τῷ τῆς πόλεως κακῷ παρὰ τῶν ἄλλων δωροδο-

κοίην. ἐγὼ μὲν οὖν, ὧ ἄνδρες δικασταί, οὐκ οἶδ' οὔστινας ἢ ὑμᾶς ἐβουλήθην περὶ ἐμοῦ δικαστὰς γενέσθαι, εἴπερ χρὴ τοὺς εὐπεπονθότας περὶ τῶν εὐπεποιηκῶτων εὐχεσθαι τὴν ψῆφον φέρειν. καὶ μὲν δὴ, ὧ ἄνδρες 23 δικασταί (ἐπιθυμῶ γὰρ καὶ τούτων μνησθῆναι), οὐδὲ πώποτε, λειτουργεῖν ὑπὲρ ὑμῶν δέον . . . , εἰ τοσοῦτον πενεστέρους τοὺς παῖδας καταλείψω, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον εἰ μὴ προθύμως ποιήσω τὰ προσταχθέντα· οὐδ' εἰ ποτε 24 κινδυνεύσειν ἐν ταῖς ναυμαχίαις μέλλοιμι, οὐδεπώποτ' ἠλέησα οὐδ' ἐδάκρυσα οὐδ' ἐμνήσθην γυναικὸς οὐδὲ παίδων τῶν ἐμαυτοῦ, οὐδ' ἡγοῦμην δεινὸν εἶναι εἰ τελευτήσας ὑπὲρ τῆς πατρίδος τὸν βίον ὀρφανούς καὶ πατρὸς ἀπεστερημένους αὐτοὺς καταλείψω, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον εἰ σωθῆις αἰσχροῦς ὀνειδῆ καὶ ἐμαυτῷ καὶ ἐκείνοις περιάψω. ἀνθ' ὧν ὑμᾶς ἀπαιτῶ νῦν τὴν χάριν, καὶ 25 ἄξιῶ, ἐν τοῖς κινδύνοις ἐμοῦ τοιαύτην περὶ ὑμῶν γνώμην ἔχοντος, ὑμᾶς νυνὶ ἐν τῷ θαρραλέῳ ὄντας ἐμὲ καὶ τοὺς παῖδας τούτους περὶ πολλοῦ ποιήσασθαι, ἡγουμένους ἡμῖν μὲν δεινὸν ὑμῖν δὲ αἰσχρὸν εἶναι, εἰ ἀναγκασθῆσόμεθα ἐπὶ τοιαύταις αἰτίαις ἄτιμοι γενέσθαι, καὶ στερηθέντες τῶν ὑπαρχόντων πένητες εἶναι καὶ πολλῶν ἐνδεεῖς ὄντες περιεμένοι, ἀνάξια μὲν ἡμῶν αὐτῶν πεπονθότες, ἀνάξια δὲ τῶν εἰς ὑμᾶς ὑπερηγμένων. μηδαμῶς, ὧ ἄνδρες δικασταί· ἀλλ' ἀποψηφισάμενοι τοιούτοις ἡμῖν χρῆσθε πολιταῖς οἰοῖσπερ ἐν τῷ πρόσθεν χρόνῳ.

22.

ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΣΙΤΟΠΩΛΩΝ.

Πολλοί μοι προσεληλύθασιν, ὧ ἄνδρες δικασταί, θαυμάζοντες ὅτι ἐγὼ τῶν σιτοπωλῶν ἐν τῇ βουλῇ κατηγοροῦν, καὶ λέγοντες ὅτι ὑμεῖς, εἰ ὡς μάλιστα αὐτοὺς

ἀδικεῖν ἠγείσθε, οὐδὲν ἤττον καὶ τοὺς περὶ τούτων ποιουμένους λόγους συγκοφαντεῖν νομίζετε. ὄθεν οὖν ἠνάγκασμαι κατηγορεῖν αὐτῶν, περὶ τούτων πρώτον εἰπεῖν βούλομαι.

2 Ἐπειδὴ γὰρ οἱ πρυτάνεις ἀπέδοσαν εἰς τὴν βουλήν περὶ αὐτῶν, οὕτως ὠργίσθησαν αὐτοῖς, ὥστε ἕλερόν τινες τῶν δητόρων ὡς ἀκρίτους αὐτοὺς χρῆ τοῖς ἕνδεκα παραδοῦναι θανάτῳ ζημιῶσαι. ἠγούμενος δὲ ἐγὼ δεινὸν εἶναι τοιαῦτα ἐθίξασθαι ποιεῖν τῇ βουλῇν, ἀναστὰς εἶπον ὅτι μοι δοκοῖη κρίνειν τοὺς σιτοπώλας κατὰ τὸν νόμον, νομίζων, εἰ μὲν εἰσιν ἄξια θανάτου εἰργασμένοι, ὑμᾶς οὐδὲν ἤττον ἡμῶν γνώσεσθαι τὰ δίκαια, εἰ δὲ μηδὲν ἀδικοῦσιν, οὐ δεῖν αὐτοὺς ἀκρίτους ἀπολωλέναι.

3 πεισθείσης δὲ τῆς βουλῆς ταῦτα, διαβάλλειν ἐπεχείρουν με λέγοντες ὡς ἐγὼ σωτηρίας ἕνεκα τῆς τῶν σιτοπωλῶν τοὺς λόγους τούτους ἐποιούμην. πρὸς μὲν οὖν τὴν βουλήν, ὅτ' ἦν αὐτοῖς ἡ κρίσις, ἐργῶ ἀπελογησάμην· τῶν γὰρ ἄλλων ἡσυχίαν ἀγόντων ἀναστὰς αὐτῶν κατηγοροῦν, καὶ πᾶσι φανερὸν ἐποίησα ὅτι οὐχ ὑπὲρ τούτων 4 ἔλεγον, ἀλλὰ τοῖς νόμοις τοῖς κειμένοις ἐβοήθουν. ἠρξάμην μὲν οὖν τούτων ἕνεκα, δεδιὼς τὰς αἰτίας· αἰσχρὸν δ' ἠγοῦμαι πρότερον παύσασθαι, πρὶν ἂν ὑμεῖς περὶ αὐτῶν ὅ τι ἂν βούλησθε ψηφίσησθε.

5 Καὶ πρώτον μὲν ἀνάβηθι καὶ εἶπε σύ ἐμοί, μέτοικος εἶ; Ναί. Μετοικεῖς δὲ πότερον ὡς πεισόμενος τοῖς νόμοις τοῖς τῆς πόλεως, ἢ ὡς ποιήσων ὅ τι ἂν βούλη; Ὡς πεισόμενος. Ἄλλο τι οὖν ἀξιοῖς ἢ ἀποθανεῖν, εἴ τι πεποιήμας παρὰ τοὺς νόμους, ἐφ' οἷς θάνατος ἡ ζημία; Ἐργῶγε. Ἀποκρίναι δὴ μοι, εἰ ὁμολογεῖς πλείω σίτον συμπροίασθαι πεντήκοντα φορῶν, ὧν ὁ νόμος ἐξεῖναι κελεύει. Ἐγὼ τῶν ἀρχόντων κελευόντων συνεπριάμην.

6 Ἄν μὲν τοίνυν ἀποδείξῃ, ὃ ἄνδρες δικασταί, ὡς

Reisk.

ἔστι νόμος ὃς κελεύει τοὺς σιτοπώλας συνωνεῖσθαι τὸν σίτον, ἂν οἱ ἀρχοντες κελεύωσιν, ἀποψηφίσασθε· εἰ δὲ μή, δίκαιον ὑμᾶς καταψηφίσασθαι. ἡμεῖς γὰρ ὑμῖν παρεσχόμεθα τὸν νόμον, ὃς ἀπαγορεύει μηδένα τῶν ἐν τῇ πόλει πλείω σίτον πεντήκοντα φορῶν συνωνεῖσθαι.

Χορῆν μὲν τοίνυν, ὃ ἄνδρες δικασταί, ἱκανὴν εἶναι 7 ταύτην τὴν κατηγορίαν, ἐπειδὴ οὗτος μὲν ὁμολογεῖ συμπρίασθαι, ὃ δὲ νόμος ἀπαγορεύων φαίνεται, ὑμεῖς δὲ κατὰ τοὺς νόμους ὁμωμόκατε ψηφισέσθαι· ὅμως δ' ἵνα πεισθῆτε ὅτι καὶ κατὰ τῶν ἀρχόντων ψεύδονται, ἀνάγκη καὶ μακρότερον εἰπεῖν περὶ αὐτῶν. ἐπειδὴ γὰρ οὗτοι 8 τὴν αἰτίαν εἰς ἐκείνους ἀνέφερον, παρακαλέσαντες τοὺς ἄρχοντας ἠρωτᾶμεν. καὶ οἱ μὲν τέσσαρες οὐδὲν ἔφασαν εἶδέναι τοῦ πράγματος, Ἄνντος δ' ἔλεγεν ὡς τοῦ πρότερου χειμῶνος, ἐπειδὴ τίμιος ἦν ὁ σίτος, | τούτων ὑπερβαλλόντων ἀλλήλους καὶ πρὸς σφᾶς αὐτοὺς μαχομένων συμβουλευσείεν αὐτοῖς παύσασθαι φιλονεικοῦσιν, ἠγούμενος συμφέρον ὑμῖν τοῖς παρὰ τούτων ὄνουμένοις ὡς ἀξιώτατον τούτους πρίασθαι· δεῖν γὰρ αὐτοὺς ὀβολῶ μόνον πωλεῖν τιμιώτερον. ὡς τοίνυν οὐ συμ- 9 πριαμένους καταθέσθαι ἐκέλευεν αὐτούς, ἀλλὰ μὴ ἀλλήλοις ἀντανεῖσθαι συνεβούλευεν, αὐτὸν ὑμῖν Ἄνντον μάρτυρα παρέξομαι, καὶ ὡς οὗτος μὲν ἐπὶ τῆς προτέρας βουλῆς τούτους εἶπε τοὺς λόγους, οὗτοι δ' ἐπὶ τῆσδε συνωνοῦμενοι φαίνονται.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

Ἵτι μὲν τοίνυν οὐχ ὑπὸ τῶν ἀρχόντων κελευσθέν- 10 τες συνεπρίαντο τὸν σίτον, ἀκηκόατε· ἠγοῦμαι δ', ἂν ὡς μάλιστα περὶ τούτων ἀληθῆ λέγωσιν, οὐχ ὑπὲρ αὐτῶν αὐτοὺς ἀπολογήσεσθαι, ἀλλὰ τούτων κατηγορήσειν· περὶ γὰρ ὧν εἰσι νόμοι διαφορῆδην γεγραμμένοι, πῶς οὐ

p. 712—719.

χρή διδόναι δίκην καὶ τοὺς μὴ πειθομένους καὶ τοὺς κελεύοντας τούτοις τὰναντία πράττειν;

- 11 Ἀλλὰ γὰρ, ὦ ἄνδρες δικασταί, οἶμαι αὐτοὺς ἐπὶ μὲν τοῦτον τὸν λόγον οὐκ ἐλεύσεσθαι· ἴσως δ' ἐροῦσιν, ὡσπερ καὶ ἐν τῇ βουλῇ, ὡς ἐπ' εὐνοίᾳ τῆς πόλεως συνεανοῦντο τὸν σίτον, ἵν' ὡς ἀξιότατον ἡμῖν παλοῖεν μέγιστον δ' ὑμῖν ἐροῦν καὶ περιφανέστατον τεκμήριον ὅτι 12 ψεύδονται. ἔχρη γὰρ αὐτούς, εἶπερ ὑμῶν ἕνεκα ἐπραττον ταῦτα, φαίνεσθαι τῆς αὐτῆς τιμῆς πολλὰς ἡμέρας παλοῦντας, ἕως ὃ συνεωνημένος αὐτοὺς ἐπέλιπε· νυνὶ δ' ἐνίοτε τῆς αὐτῆς ἡμέρας ἐπάλουν δραχμῇ τιμιώτερον, ὡσπερ κατὰ μέδιμνον συνωνούμενοι. καὶ τούτων ὑμῖν μάρτυρας παρεξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

- 13 Δεινὸν δέ μοι δοκεῖ εἶναι, εἰ ὅταν μὲν εἰσφορὰν εἰσενεγκέιν δέη, ἦν πάντες εἰσεσθαι μέλλουσιν, οὐκ ἐθέλουσιν, ἀλλὰ πενίαν προφασίζονται, ἐφ' οἷς δὲ θάνατός ἐστιν ἡ ζημία καὶ λαθεῖν αὐτοῖς συνέφερε, ταῦτα ἐπ' εὐνοίᾳ φασὶ τῇ ὑμετέρᾳ παρανομήσαι. καίτοι πάντες ἐπίστασθε ὅτι τούτοις ἡμιστὰ προσήκει τοιούτους ποιέσθαι λόγους. τὰναντία γὰρ αὐτοῖς καὶ τοῖς ἄλλοις συμφέρει· τότε γὰρ πλεῖστα κερδαίνουσιν, ὅταν κακοῦ τινος 14 ἀπαγγεληθέντος τῇ πόλει τίμιον τὸν σίτον παλώσιν. οὕτω δ' ἄσμενοι τὰς συμφορὰς τὰς ὑμετέρας ὀρώσιν, ὥστε τὰς μὲν πρότεροι τῶν ἄλλων πυνθάνονται, τὰς δ' αὐτοὶ λογοποιούσιν, ἢ τὰς ναὺς διεφθάρθαι τὰς ἐν τῷ Πόντῳ, ἢ ὑπὸ Λακεδαιμονίων ἐκπλεούσας συνειληφθαι, ἢ τὰ ἐμπόρια κεκλεισθαι, ἢ τὰς σπονδὰς μέλλειν ἀπορρηθῆσθαι, καὶ εἰς τοῦτ' ἐχθρὰς ἐληλύθασιν, ὥστ' ἐν τούτοις 15 τοῖς καιροῖς ἐπιβουλεύουσιν ἡμῖν, ἐν οἷσπερ οἱ πολέμιοι. ὅταν γὰρ μάλιστα σίτου τυγχάνητε δεόμενοι, ἀναρπά-

Reisk.

ξουσιν οὗτοι καὶ οὐκ ἐθέλουσι παλεῖν, ἵνα μὴ περὶ τῆς τιμῆς διαφερωμέθαι, ἀλλ' ἀγαπῶμεν ἂν ὀποσουτινοσοῦν προιάμενοι παρ' αὐτῶν ἀπέλθωμεν· ὥστ' ἐνίοτε εἰρήνης οὔσης ὑπὸ τούτων πολιορκούμεθα. οὕτω δὲ πάσαι περὶ 16 τῆς τούτων πανουργίας καὶ κακονοίας ἡ πόλις ἐγνωκεν, ὥστ' ἐπὶ μὲν τοῖς ἄλλοις ὠνίοις ἅπασιν τοὺς ἀγορανόμους φύλακας κατεστήσατε, ἐπὶ δὲ ταύτῃ μόνῃ τῇ τέχνῃ χωρὶς σιτοφύλακας ἀπεκληροῦτε· καὶ πολλάκις ἤδη παρ' ἐκείνων πολιτῶν ὄντων δίκην τὴν μεγίστην ἐλάβετε, ὅτι οὐχ οἰοί τ' ἦσαν τῆς τούτων πονηρίας ἐπικρατῆσαι. καίτοι τί χρὴ αὐτοὺς τοὺς ἀδικοῦντας ὑφ' ὑμῶν πάσχειν, ὅποτε καὶ τοὺς οὐ δυναμένους φυλάττειν ἀποκτείνετε;

Ἐνθυμείσθαι δὲ χρὴ ὅτι ἀδύνατον ὑμῖν ἐστὶν ἀπο- 17 ψηφίσασθαι. εἰ γὰρ ἀπογνώσεσθε ὁμολογούντων αὐτῶν ἐπὶ τοὺς ἐμπόρους συνίστασθαι, δόξεθ' ὑμεῖς ἐπιβουλεύειν τοῖς εἰσπλέουσιν. εἰ μὲν γὰρ ἄλλην τιὰ ἀπολογίαν ἐποιούντο, οὐδεὶς ἂν εἶχε τοῖς ἀποψηφισαμένοις ἐπιτιμᾶν· ἐφ' ὑμῖν γὰρ ὀποτέροις βούλεσθε πιστεύειν· νῦν δὲ πῶς οὐ δεινὰ ἂν δόξατε ποιεῖν, εἰ τοὺς ὁμολογούντας παρανομεῖν ἀζημίους ἀφήσετε; ἀναμνήσθητε 18 δέ, ὦ ἄνδρες δικασταί, ὅτι πολλῶν ἤδη ἐχόντων ταύτην τὴν αἰτίαν [λαμβάνειν] καὶ μάρτυρας παρεχομένων | θάνατον κατέγνωτε, πιστοτέρους ἡγησάμενοι τοὺς τῶν κατηγορῶν λόγους. καίτοι πῶς ἂν οὐ θαυμαστόν εἴη, εἰ περὶ τῶν αὐτῶν ἀμαρτημάτων δικάζοντες μᾶλλον ἐπεθυμείτε παρὰ τῶν ἀρνούμενων δίκην λαμβάνειν; Καὶ μὲν δὴ, ὦ ἄνδρες δικασταί, πᾶσιν ἡγοῦμαι 19 φανερόν εἶναι ὅτι οἱ περὶ τῶν τοιούτων ἀγῶνες κοινότατοι τυγχάνουσιν ὄντες τοῖς ἐν τῇ πόλει, ὥστε πεύσονται ἤντινα γνώμην περὶ αὐτῶν ἔχετε, ἡγούμενοι, ἂν μὲν θάνατον αὐτῶν καταγνώτε, κοσμιωτέρους ἕσεσθαι τοὺς λοιπούς· ἂν δ' ἀζημίους ἀφήτε, πολλὴν ἄδειαν αὐτοῖς

p. 719—725.

- 20 ἐψηφισμένοι ἔσεσθε ποιῆν ὅ τι ἂν βούλωνται. χρὴ δὲ, ὡς ἄνδρες δικασταί, μὴ μόνον τῶν παρεληλυθότων ἕνεκα αὐτοὺς κολάζειν, ἀλλὰ καὶ παραδείγματος ἕνεκα τῶν μελλόντων ἔσεσθαι. οὕτω γὰρ ἔσονται μόγρις ἀνεκτοί. ἐνθυμεῖσθε δὲ ὅτι ἐκ ταύτης τῆς τέχνης πλείστοι περὶ τοῦ σώματος εἰσιν ἠγωνισμένοι. καὶ οὕτω μεγάλα ἐξ αὐτῆς ὠφελοῦνται, ὥστε μᾶλλον αἰροῦνται καθ' ἑκάστην ἡμέραν περὶ τῆς ψυχῆς κινδυνεύειν ἢ παύεσθαι παρ' ὑμῶν ἀδίκως κερδαίνοντες. καὶ μὲν δὴ οὐδ' ἂν ἀντιβόλῳσιν ὑμᾶς καὶ ἱκετεύοσι, δικαίως ἂν αὐτοὺς ἐλεήσαιτε, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον τῶν τε πολιτῶν οἱ διὰ τὴν τούτων πονηρίαν ἀπέθνησκον, καὶ τοὺς ἐμπόρους ἐφ' οὓς οὐτοὶ συνέστησαν. οἷς ὑμεῖς χαριεῖσθε καὶ προθυμοτέρους ποιήσετε, δίκην παρ' αὐτῶν λαμβάνοντες. εἰ δὲ μὴ, τίν' αὐτοὺς οἴεσθε γνώμην ἔξειν, ἐπειδὴν πύθωνται ὅτι τῶν καπῆλων, οἱ τοῖς εἰσπλέουσιν ὁμολόγησαν ἐπιβουλεύειν, ἀπεψηφίσασθε;
- 22 Οὐκ οἶδ' ὅ τι δεῖ πλείω λέγειν. περὶ μὲν γὰρ τῶν ἄλλων τῶν ἀδικούντων, ὅτε δικάζονται, δεῖ παρὰ τῶν κατηγόρων πυθέσθαι, τὴν δὲ τούτων πονηρίαν ἅπαντες ἐπίστασθε. ἂν οὖν τούτων καταψηφίσησθε, τά τε δίκαια ποιήσετε καὶ ἀξιώτερον τὸν σῆτον ἀνήσεσθε. εἰ δὲ μὴ, τιμωτέρον.

23.

ΚΑΤΑ ΠΑΓΚΛΕΩΝΟΣ ΟΤΙ ΟΥΚ ΗΝ
ΠΛΑΤΑΙΕΥΣ.

Πολλὰ μὲν λέγειν, ὡς ἄνδρες δικασταί, περὶ τουτουὶ τοῦ πράγματος οὐτ' ἂν δυναίμην οὔτε μοι δοκεῖ δεῖν. ὡς δὲ ὀρθῶς τὴν δίκην ἔλαχον τουτουῖ Παγκλέωνι οὐκ ὄντι Πλαταιεῖ, τουτο ὑμῖν πειράσομαι ἀποδείξαι.

Reisk

Ὡς γὰρ ἀδικῶν με πολὺν χρόνον οὐκ ἐπαύετο, ἐλ- 2
θὼν ἐπὶ τὸ γυαφεῖον, ἐν ᾧ εἰργάζετο, προσεκαλεσάμην
αὐτὸν πρὸς τὸν πολέμαρχον, νομίζων μέτοικον εἶναι.
εἰπόντος δὲ τούτου ὅτι Πλαταιεὺς εἶη, ἠρόμην ὁπόθεν
δημοτεύοιτο, παραινέσαντός τινος τῶν παρόντων προσ-
καλέσασθαι καὶ πρὸς τὴν φυλὴν, ἧς τινος εἶναι σκή-
πτοιο. ἐπειδὴ δὲ ἀπεκρίνατο ὅτι Δεκελειόθεν, προσ-
καλεσάμενος αὐτὸν καὶ πρὸς τοὺς τῆ Ἰπποθωντίδι δι-
κάζοντας, ἐλθὼν ἐπὶ τὸ κουρεῖον τὸ παρὰ τοὺς Ἐρμάς, 3
ἵνα οἱ Δεκελεῖς προσφοιτῶσιν, ἠρώτων, οὓς τε ἔξευρί-
σκοιμι Δεκελέων ἐπυθνανόμην εἴ τινα γνώσκοιεν Δε-
κελειόθεν δημοτευόμενον Παγκλέωνα. ἐπειδὴ δὲ οὐδεὶς
ἔφρασκεν γινώσκειν αὐτόν, πυθόμενος ὅτι καὶ ἑτέρας
δίκας τὰς μὲν φεύγοι τὰς δ' ὠφλήκοι παρὰ τῷ πολεμάρ-
χῳ, ἔλαχον καὶ ἐγώ.

Πρῶτον μὲν οὖν ὑμῖν Δεκελέων οὓς ἠρόμην μάρτυ- 4
ρας παρεῖξομαι, ἔπειτα δὲ καὶ τῶν ἄλλων τῶν λαχόντων
τε δίκας αὐτῷ πρὸς τὸν πολέμαρχον καὶ καταδικασαμέ-
νων, ὅσοι τυγχάνουσι παρόντες. Καὶ μοι ἐπίλαβε τὸ
ὔδωρ.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Ἐκ μὲν τούτων πεισθεὶς πρὸς τὸν πολέμαρχον αὐτῷ 5
τὴν δίκην ἔλαχον. ἐπειδὴ δὲ μοι αὐτὴν ἀντεγράψατο μὴ
εἰσαγάγιμον εἶναι, περὶ | πολλοῦ ποιούμενος μηδενὶ
δόξαι ὑβρίζειν βούλεσθαι μᾶλλον ἢ δίκην λαβεῖν ἂν ἠδι-
κήθην, πρῶτον μὲν Εὐθύκριτον, ὃν πρεσβυτάτον τε
Πλαταιέων ἐγίνωσκον καὶ μάλιστα φρόμην εἰδέναι, ἠρό-
μην εἴ τινα γινώσκοι Ἰππαρμόδαφου υἱὸν Παγκλέωνα
Πλαταιέα. ἔπειτα δὲ, ἐπειδὴ ἐκεῖνος ἀπεκρίνατό μοι ὅτι 6
τὸν Ἰππαρμόδαφον μὲν γινώσκοι, υἱὸν δὲ ἐκείνῳ οὐ-
δένα οὔτε Παγκλέωνα οὔτε ἄλλον οὐδένα εἰδείη ὄντα,
v. 725-732.

ηρώτων δὴ καὶ τῶν ἄλλων ὄσους ἤδειν Πλαταιέας ὄντας. πάντες οὖν ἀγνοοῦντες τὸ ὄνομα αὐτοῦ, ἀκριβέστατα ἂν ἐφασάν με πυνθέσθαι ἐλθόντα εἰς τὸν χλωρὸν τυρὸν τῇ ἔνῃ καὶ νέῃ· ταύτη γὰρ τῇ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς ἐκάστου
 7 ἐκεῖσε συλλέγεσθαι τοὺς Πλαταιέας. ἐλθὼν οὖν εἰς τὸν τυρὸν ταύτη τῇ ἡμέρᾳ ἐπυνθανόμην αὐτῶν, εἴ τινα γινώσκοιεν Παγκλέωνα πολίτην σφέτερον. καὶ οἱ μὲν ἄλλοι οὐκ ἐφασαν γινώσκειν, εἰς δὲ τις εἶπεν ὅτι τῶν μὲν πολιτῶν οὐδενὶ εἰδείη τούτο ὃν τὸ ὄνομα, δούλον μέντοι ἔφη ἑαυτοῦ ἀφεστῶτα εἶναι Παγκλέωνα, τὴν τε ἡλικίαν λέγων τὴν τούτου καὶ τὴν τέχνην ἣ οὗτος χρῆται.
 8 Ταῦτ' οὖν ὡς ἀληθὴ ἔστι, τὸν τε Εὐθύκριτον, ὃν πρῶτον ἠρόμην, καὶ τῶν ἄλλων Πλαταιέων ὄσοις προσῆλθον, καὶ τὸν ὃς ἔφη δεσπότης τούτου εἶναι, μάρτυρας παρέξομαι. Καί μοι ἐπίλαβε τὸ ὕδωρ.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

9 Ἡμέραις τοίνυν μετὰ ταῦτα οὐ πολλαῖς ὕστερον ἰδὼν ἀρόμενον τουτουὶ Παγκλέωνα ὑπὸ Νικομήδους, ὃς ἐμαρτύρησεν αὐτοῦ δεσπότης εἶναι, προσῆλθον βουλόμενος εἰδέναι ὁποῖόν τι περὶ αὐτοῦ πραχθήσοιτο. τότε μὲν οὖν ἐπειδὴ ἐπαύσαντο μαρόμενοι, εἶπόν τινες τῶν τούτῳ παρόντων ὅτι εἴη αὐτῷ ἀδελφὸς ὃς ἐξαιρήσοιτο αὐτὸν εἰς ἐλευθερίαν· ἐπὶ τούτοις ἐγγυησάμενοι παρέ-
 10 ξειν εἰς ἀγορὰν ᾤχοντο ἀπιόντες. τῇ δ' ὕστεραία τῆς τε ἀντιγραφῆς ἕνεκα ταυτησί καὶ αὐτῆς τῆς δίκης ἔδοξέ μοι χοῆναι μάρτυρας λαβόντι παραγενέσθαι, ἵν' εἰδείην τὸν τ' ἐξαιρησόμενον αὐτὸν καὶ ὃ τι λέγων ἀφαιρήσοιτο. ἐφ' οἷς μὲν οὖν ἐξηγγυήθη, οὔτε ἀδελφὸς οὔτε ἄλλος οὐδεὶς ἦλθε, γυνὴ δὲ φάσκουσα αὐτῆς αὐτὸν εἶναι δούλον, ἀμφισβητοῦσα τῷ Νικομήδει, καὶ οὐκ ἔφη ἔασειν
 11 αὐτὸν ἄγειν. ὅσα μὲν οὖν αὐτόθι ἐρρήθη, πολὺς ἂν εἴη μοι λόγος διηγέσθαι· εἰς τοῦτο δὲ βιαιότητος ἦλθον οἱ

Reisk.

τε παρόντες τούτῳ καὶ αὐτὸς οὗτος, ὥστε ἐθέλοντος μὲν τοῦ Νικομήδους ἐθέλουσῆς δὲ τῆς γυναικὸς ἀφιέναι, εἴ τις ἢ εἰς ἐλευθερίαν τοῦτον [ἐξαιροῖτο] ἢ ἄγοι φάσκων ἑαυτοῦ δούλον εἶναι, τούτων οὐδὲν ποιήσαντες ἀφελόμενοι ᾤχοντο. Ὡς οὖν τῇ τε προτεραίᾳ ἐπὶ τούτοις ἐξηγγυήθη καὶ τότε βία ᾤχοντο ἀφελόμενοι αὐτόν, μάρτυρας παρέξομαι ὑμῖν. Καί μοι ἐπίλαβε τὸ ὕδωρ.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Ῥάδιον τοίνυν εἰδέναι ὅτι οὐδ' αὐτὸς Παγκλέων νο- 12 μίξει ἑαυτὸν μὴ ὅτι Πλαταιέα εἶναι, ἀλλ' οὐδ' ἐλεύθερον. ὅστις γὰρ ἐβουλήθη βία ἀφαιρεθεὶς ἐνόχους καταστήσασθαι τοὺς ἑαυτοῦ ἐπιτηδείους τοῖς βιαιαῖς μᾶλλον ἢ κατὰ τοὺς νόμους εἰς τὴν ἐλευθερίαν ἐξαιρεθεὶς δίκην λαβεῖν παρὰ τῶν ἀρόντων αὐτόν, οὐδενὶ χαλεπὸν γινῶναι ὅτι εὐ εἰδὼς ἑαυτὸν ὄντα δούλον ἔδεισεν ἐγγυητὰς καταστήσας περὶ τοῦ σώματος ἀγωνίσασθαι.

Ἵτι μὲν οὖν Πλαταιεὺς εἶναι πολλοῦ δεῖ, οἶμαι 13 ὑμᾶς ἐκ τούτων σχεδὸν τι γινώσκειν· ὅτι δὲ οὐδ' οὗτος, ὃς ἄριστα οἶδε τὰ αὐτοῦ, ἠγγήσατο δόξαι ἂν ὑμῖν Πλαταιεὺς εἶναι, ἐξ ὧν ἐπραξε ῥαδίως μαθήσεσθε. ἐν τῇ ἀντινομσίᾳ γὰρ τῆς δίκης ἦν αὐτῷ ἔλαχεν Ἀριστόδικος οὗτοςί, ἀμφισβητῶν μὴ πρὸς τὸν πολέμαρχον εἶναι οἱ τὰς δίκας διεμαρτυρήθη μὴ Πλαταιεὺς εἶναι, ἐπισκηψά- 14 μενος δὲ τῷ μάρτυρι οὐκ ἐπεξῆλθεν, ἀλλ' εἶασε καταδικάσασθαι αὐτοῦ τὸν Ἀριστόδικον. ἐπεὶ δὲ ὑπερήμερος ἐγένετο, ἐξέτισε τὴν δίκην, καθότι ἔπειθε. καὶ τούτων, ὡς ἀληθὴ ἔστι, μάρτυρας ἐγὼ παρέξομαι ὑμῖν. Καί μοι ἐπίλαβε τὸ ὕδωρ.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Πρὶν τοίνυν ταῦτα ὁμολογηθῆναι αὐτῷ, δεδιὼς 15 τὸν Ἀριστόδικον, μεταστὰς ἐντεῦθεν Θήβησι | μετῴκει.

p. 732-737.

καίτοι οἶμαι εἰδέναι ὑμᾶς ὅτι εἶπερ ἦν Πλαταιεύς, πανταχοῦ μᾶλλον ἢ Θήβησιν εἰκὸς ἦν αὐτὸν μετοικηῆσαι. Ὡς οὖν ᾤκει ἐκεῖ πολὺν χρόνον, τούτων ὑμῖν μάρτυρας παρεξομαι. Καί μοι ἐπίλαβε τὸ ὕδωρ.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

- 16 Ἐξαρκεῖν μοι νομίζω τὰ εἰρημένα, ᾧ ἄνδρες δικασταί· ἐὰν γὰρ διαμνημονεύητε, οἶδ' ὅτι τὰ τε δίκαια καὶ τὰ ληθῆ ψηφιεῖσθε, καὶ ἃ ἐγὼ ὑμῶν δέομαι.

24.

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΙΣΑΓΓΕΛΙΑΝ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΜΗ ΔΙΔΟΣΘΑΙ ΤΩΙ ΑΔΥΝΑΤΩΙ ΑΡΓΥΡΙΟΝ.

Οὐ πολλοῦ δέω χάριν ἔχειν, ᾧ βουλή, τῷ κατήγορῳ, ὅτι μοι παρασκευάσε τὸν ἀγῶνα τουτουί. πρότερον γὰρ οὐκ ἔχων πρόφασιν ἐφ' ἧς τοῦ βίου λόγον δοίην, νυνὶ διὰ τοῦτον εἴληφα. καὶ πειράσομαι τῷ λόγῳ τοῦτον μὲν ἐπιδείξει ψευδόμενον, ἑμαυτὸν δὲ βεβιωκότα μέχρι τῆσδε τῆς ἡμέρας ἐπαίνου μᾶλλον ἄξιον ἢ φθόνου· διὰ γὰρ οὐδὲν ἄλλο μοι δοκεῖ παρασκευάσαι τόνδε μοι τὸν κίνδυνον οὔτος ἢ διὰ φθόνου. καίτοι ὅστις τούτοις φθονεῖ οὐς οἱ ἄλλοι ἐλεοῦσι, τίνας ἂν ὑμῖν ὁ τοιοῦτος ἀποσχέσθαι δοκεῖ πονηρίας; οὐ μὲν γὰρ ἔνεκα χρημάτων με συνοφαντεῖ, οὐδ' ὡς ἐχθρὸν ἑαυτοῦ με τιμωρεῖται [ψεύδεται]. διὰ γὰρ τὴν πονηρίαν αὐτοῦ οὔτε φίλῳ οὔτε

3 ἐχθρῷ πάποτε ἐχρησάμην αὐτῷ. ἤδη τοίνυν, ᾧ βουλή, δῆλός ἐστι φθονῶν, ὅτι τοιαύτη κερημένος συμφορᾶ τούτου βελτίων εἰμι πολίτης. καὶ γὰρ οἶμαι δεῖν, ᾧ βουλή, τὰ τοῦ σώματος δυστυχήματα τοῖς τῆς ψυχῆς ἐπιτηδεύμασιν ἰᾶσθαι καλῶς. εἰ γὰρ ἐξ ἴσου τῇ συμφορᾷ καὶ τὴν διάνοιαν ἔξω καὶ τὸν ἄλλον βίον διᾶξω, τί τούτου διοίσω;

Reisk. p. 737—743.

Περὶ μὲν οὖν τούτων τσαυτὰ μοι εἰρήσθω· ὑπὲρ 4 ὧν δέ μοι προσήκει λέγειν ὡς ἂν οἶόν τε διὰ βραχυτάτων ἐρῶ. φησὶ γὰρ ὁ κατήγορος οὐ δικαίως με λαμβάνειν τὸ παρὰ τῆς πόλεως ἀργύριον· καὶ γὰρ τῷ σώματι δύνασθαι καὶ οὐκ εἶναι τῶν ἀδυνάτων, καὶ τέχνην ἐπίστασθαι τοιαύτην ὥστε καὶ ἄνευ τοῦ διδομένου τούτου ζῆν. καὶ 5 τεκμηρίοις χρῆται τῆς μὲν τοῦ σώματος ὁμῆς, ὅτι ἐπὶ τοὺς ἵππους ἀναβαίνω, τῆς δ' ἐν τῇ τέχνῃ εὐπορίας, ὅτι δύναμαι συνεῖναι δυναμένοις ἀνθρώποις ἀναλίσκειν. τὴν μὲν οὖν ἐκ τῆς τέχνης εὐπορίαν καὶ τὸν ἄλλον τὸν ἐμὸν βίον, οἷος τυγχάνει, πάντας ὑμᾶς οἶομαι γινώσκειν· ὅμως δὲ κἀγὼ διὰ βραχέων ἐρῶ. ἐμοὶ γὰρ ὁ μὲν πατήρ 6 κατέλιπεν οὐδέν, τὴν δὲ μητέρα τελευτήσασαν πέπευμαι τρέφων τρίτον ἔτος τουτί, παῖδες δέ μοι οὔπω εἰσὶν οἱ με θεραπεύσουσι. τέχνην δὲ κέκτημαι βραχέα δυναμένην ἀφελεῖν, ἦν αὐτὸς μὲν ἤδη χαλεπῶς ἐργάζομαι, τὸν διαδεξόμενον δ' αὐτὴν οὔπω δύναμαι κτήσασθαι. πρόσθε δέ μοι οὐκ ἔστιν ἄλλη πλὴν ταύτης, ἦν ἂν ἀφέλησθέ με, κινδυνεύσαιμ' ἂν ὑπὸ τῇ δυσχεροστάτῃ γενέσθαι τύχη μὴ τοίνυν, ἐπειδὴ γε ἔστιν, ᾧ βουλή, σώσαί με δικαίως, 7 ἀπολέσθητε ἀδίκως· μηδὲ ἂ νεωτέρῳ καὶ μᾶλλον ἐρρωμένῳ ὄντι ἔδοτε, πρεσβύτερον καὶ ἀσθενέστερον γιγνόμενον ἀφέλησθε· μηδὲ πρότερον καὶ περὶ τοὺς οὐδὲν ἔχοντας κακὸν ἐλεημονέστατοι δοκοῦντες εἶναι νυνὶ διὰ τοῦτον τοὺς καὶ τοῖς ἐχθροῖς ἐλεεινοὺς ὄντας ἀγρίως ἀποδέξθησθε· μηδ' ἐμὲ τολμήσαντες ἀδικῆσαι καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς ὁμοίως ἐμοὶ διακειμένους ἀθυμῆσαι ποιήσητε. καὶ γὰρ ἂν ἄτοπον εἴη, ᾧ βουλή, εἰ ὅτε μὲν ἀπλῆ 8 μοι ἦν ἡ συμφορὰ, τότε μὲν φαινοίμην λαμβάνων τὸ ἀργύριον τοῦτο, νῦν δ' ἐπειδὴ καὶ γῆρας καὶ νόσοι καὶ τὰ τούτοις ἐχόμενα κακὰ | προσγίνεται μοι, τότε ἀφαιρεθείην. δοκεῖ δέ μοι τῆς πενίας τῆς ἐμῆς τὸ μέγεθος ὁ 9

LYSIAS,

12

κατήγορος ἂν ἐπιδείξαι σαφέστατα μόνος ἀνθρώπων. εἰ γὰρ ἐγὼ κατασταθεὶς χορηγὸς τραγωδοῖς προκαλεσαίμην αὐτὸν εἰς ἀντίδοσιν, δεκάκις ἂν ἔλοιτο χορηγήσαι μᾶλλον ἢ ἀντιδοῦναι ἅπασι. καὶ πῶς οὐ δεινὸν ἐστὶ νῦν μὲν κατηγορεῖν ὡς διὰ πολλὴν εὐπορίαν ἐξ ἴσου δύνamai συνεῖναι τοῖς πλουσιωτάτοις, εἰ δὲ ὦν ἐγὼ λέγω τύχῳ τι γενόμενον, τοιοῦτον εἶναι; καὶ ἔστι τι πονηρότερον;

Περὶ δὲ τῆς ἐμῆς ἱππικῆς, ἧς οὗτος ἐτόλμησε μνησθῆναι πρὸς ὑμᾶς, οὔτε τὴν τύχην δείσας οὔτε ὑμᾶς αἰσχυνθεὶς, οὐ πολλὺς ὁ λόγος. ἔγνω γάρ, ὦ βουλή, πάντας τοὺς ἔχοντάς τι δυστύχημα τοιοῦτόν τι ζητεῖν καὶ τοῦτο φιλοσοφεῖν, ὅπως ὡς ἀλυπότατα μεταχειριούνται τὸ συμβεβηκὸς πάθος. ὦν εἰς ἐγὼ, καὶ περιπεπτωκὸς τοιαύτῃ συμφορᾷ ταύτῃ ἐμαυτῷ ῥαστώνῃ ἐξεῦρον εἰς τὰς ὁδοὺς τὰς μακροτέρας τῶν ἀναγκαίων.

- 11 ὁ δὲ μέριστον, ὦ βουλή, τεκμήριον ὅτι διὰ τὴν συμφορὰν ἄλλ' οὐ διὰ τὴν ὕβριν, ὡς οὗτός φησιν, ἐπὶ τοὺς ἵππους ἀναβαίνω [ῥαδίον ἐστὶ μαθεῖν]. εἰ γὰρ ἐκεκτῆμην οὐσίαν, ἐπ' ἀστράβης ἂν ὠχούμην, ἀλλ' οὐκ ἐπὶ τοὺς ἄλλοτρίους ἵππους ἀνέβαινον· νυνὶ δ' ἐπειδὴ τοιοῦτον οὐ δύναμαι κτήσασθαι, τοῖς ἄλλοτρίοις ἵπποις
12 ἀναγκάζομαι χρῆσθαι πολλάνικis. καίτοι πῶς οὐκ ἄτοπὸν ἐστὶν, ὦ βουλή, τοῦτον αὐτόν, εἰ μὲν ἐπ' ἀστράβης ὀχούμενον ἐώρα με, σιωπᾶν ἂν (τί γὰρ ἂν καὶ ἔλεγεν;), ὅτι δ' ἐπὶ τοὺς ἠτημένους ἵππους ἀναβαίνω, πειραῖσθαι πείθειν ὑμᾶς ὡς δυνατὸς εἰμι; καὶ ὅτι μὲν δυοῖν βακτηρίαν χρῶμαι, τῶν ἄλλων μιᾷ χρωμένων, μὴ κατηγορεῖν ὡς καὶ τοῦτο τῶν δυναμένων ἐστίν· ὅτι δ' ἐπὶ τοὺς ἵππους ἀναβαίνω, τεκμηρίω χρῆσθαι πρὸς ὑμᾶς ὡς εἰμι τῶν δυναμένων; οἷς ἐγὼ διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν ἀμφοτέροις χρῶμαι.

- 13 Τοσοῦτον δὲ διενήνοχεν ἀναισχυντία τῶν ἀπάντων

Reisk,

ἀνθρώπων, ὥστε ὑμᾶς πειράται πείθειν, τοσοῦτους ὄντας εἰς ὦν, ὡς οὐκ εἰμι τῶν ἀδυνάτων ἐγὼ. καίτοι εἰ τοῦτο πείσει τινὰς ὑμῶν, ὦ βουλή, τί με κωλύει κληροῦσθαι τῶν ἐννεα ἀρχόντων, καὶ ὑμᾶς ἐμοῦ μὲν ἀφελέσθαι τὸν ὄβολον ὡς ὑγιαίνοντος, τούτῳ δὲ ψηφίσασθαι πάντας ὡς ἀναπήρω; οὐ γὰρ δήπου τὸν αὐτὸν ὑμεῖς μὲν ὡς δυνάμενον ἀφαιρήσεσθε τὸ διδόμενον, οἱ δὲ ὡς ἀδύνατον ὄντα κληροῦσθαι κωλύσουσιν. ἀλλὰ 14 γὰρ οὔτε ὑμεῖς τούτῳ τὴν αὐτὴν ἔχετε γνώμην, οὔθ' οὗτος εὐ ποιῶν. ὁ μὲν γὰρ ὥσπερ ἐπικλήρον τῆς συμφορᾶς οὕσης ἀμφισβητήσων ἦκει καὶ πειράται πείθειν ὑμᾶς ὡς οὐκ εἰμι τοιοῦτος οἷον ὑμεῖς ὁρᾶτε πάντες· ὑμεῖς δὲ (ὁ τῶν εὐ φρονούντων ἔργον ἐστὶ) μᾶλλον πιστεύετε τοῖς ὑμετέροις αὐτῶν ὀφθαλμοῖς ἢ τοῖς τούτου λόγοις.

Λέγει δ' ὡς ὕβριστῆς εἰμι καὶ βίαιος καὶ λίαν ἀσελ- 15 γῶς διακείμενος, ὥσπερ εἰ φοβερῶς ὀνομάσαι, μέλλων ἀληθῆ λέγειν, ἀλλ' οὐκ, ἂν πᾶν προόνως, μηδὲ ψεύδεται, ταῦτα ποιήσων. ἐγὼ δ' ὑμᾶς, ὦ βουλή, σαφῶς οἶμαι δεῖν διαγινώσκειν οἷς τ' ἐγγωρεῖ τῶν ἀνθρώπων ὕβρισταῖς εἶναι καὶ οἷς οὐ προσήκει. οὐ γὰρ πενομένους 16 καὶ λίαν ἀπόρως διακειμένους ὕβριζειν εἰκός, ἀλλὰ τοὺς πολλῶ πλείω τῶν ἀναγκαίων κεκτημένους· οὐδὲ τοὺς ἀδυνάτους τοῖς σώμασιν ὄντας, ἀλλὰ τοὺς μάλιστα πιστεύοντας ταῖς αὐτῶν ῥάμαις· οὐδὲ τοὺς ἤδη προβεβηκότας τῇ ἡλικίᾳ, ἀλλὰ τοὺς ἔτι νέους καὶ νέαις ταῖς διανοίαις χρωμένους. οἱ μὲν γὰρ πλούσιοι τοῖς χρήμασιν 17 ἐξωνοῦνται τοὺς κινδύνους, οἱ δὲ πένητες ὑπὸ τῆς παρούσης ἀπορίας σωφρονεῖν ἀναγκάζονται· καὶ οἱ μὲν νέοι συγγνώμης ἀξιοῦνται τυγχάνειν παρὰ τῶν πρεσβυτέρων, τοῖς δ' ἑτέροις ἐξαμαρτάνουσιν ὁμοίως ἐπιτιμῶσιν ἀμφοτέροι· καὶ τοῖς μὲν ἰσχυροῖς ἐγγωρεῖ μηδὲν αὐτοῖς 18

12*

πάσχουσιν, οὓς ἂν βουλευθῶσιν, ὑβρίζειν, τοῖς δὲ ἀσθενέσιν οὐκ ἔστιν οὔτε ὑβριζομένοις ἀμύνεσθαι τοὺς ὑπάρχοντας οὔτε ὑβρίζειν βουλομένοις περιγίνεσθαι τῶν ἀδικουμένων. ὥστε μοι δοκεῖ ὁ κατήγορος εἰπεῖν περὶ τῆς ἐμῆς ὑβρεως οὐ σπουδάξω, ἀλλὰ παύξω, οὐδ' ὑμᾶς πείσαι βουλόμενος ὡς εἰμι τοιοῦτος, ἀλλ' ἐμὲ κωμωδεῖν βουλόμενος, ὥσπερ τι καλὸν ποιῶν.

19 Ἔτι δὲ καὶ συλλέγεσθαι φησιν ἀνθρώπους ὡς ἐμὲ πονηροὺς καὶ πολλοὺς, οἳ τὰ μὲν ἑαντῶν ἀνηλώκασι, τοῖς δὲ τὰ σφέτερα σώζειν βουλομένοις ἐπιβουλεύουσιν. ὑμεῖς δὲ ἐνθυμήθητε πάντες ὅτι ταῦτα λέγων οὐδὲν ἐμοῦ κατηγορεῖ μᾶλλον ἢ τῶν ἄλλων ὅσοι τέχνας ἔχουσιν, οὐδὲ τῶν ὡς ἐμὲ εἰσιόντων μᾶλλον ἢ τῶν ὡς τοὺς ἄλλους δη-
20 μιουργοὺς. ἕκαστος γὰρ ὑμῶν εἰθίσται προσφοιτᾶν ὁ μὲν πρὸς μυροπωλεῖον, ὁ δὲ πρὸς κουρεῖον, ὁ δὲ πρὸς σκνυτομοεῖον, ὁ δ' ὅποι ἂν τύχη, καὶ πλείστοι μὲν ὡς τοὺς ἐγγυτάτω τῆς ἀγορᾶς κατεσκευασμένους, ἐλάχιστοι δὲ ὡς τοὺς πλείστον ἀπέχοντας αὐτῆς· ὥστ' εἴ τις ὑμῶν πονηρίαν καταγνώσεται τῶν ὡς ἐμὲ εἰσιόντων, δηλονότι καὶ τῶν παρὰ τοῖς ἄλλοις διατριβόντων· εἰ δὲ ἀκείνων, ἀπάντων Ἀθηναίων· ἅπαντες γὰρ εἰθισθε προσφοιτᾶν καὶ διατρίβειν ἀμοῦ γέ που.

21 Ἀλλὰ γὰρ οὐκ οἶδ' ὅ τι δεῖ λίαν με ἀκριβῶς ἀπολογούμενον πρὸς ἕναστον ὑμῖν τῶν εἰρημένων ἐνοχλεῖν πλείω χρόνον. εἰ γὰρ ὑπὲρ τῶν μεγίστων εἰρηκα, τί δεῖ περὶ τῶν ὁμοίως τούτῳ φαύλων σπουδάξω; ἐγὼ δ' ὑμῶν, ὦ βουλή, δέομαι πάντων τὴν αὐτὴν ἔχειν περὶ ἐμοῦ διάνοιαν, ἤνπερ καὶ πρότερον. μηδ' οὐ μόνου μεταλαβεῖν ἔδωκεν ἢ τύχη μοι τῶν ἐν τῇ πατρίδι, τούτοις διὰ τουτοῖ ἀποστερησῆτέ με· μηδ' ἂ πάλαι κοινῇ πάντες ἔδοτέ μοι, νῦν οὗτος εἷς ὢν πείσῃ πάλιν ὑμᾶς ἀφελέσθαι. ἐπειδὴ γὰρ, ὦ βουλή, τῶν μεγίστων ἀρχῶν ὁ δαί-

Reisk.

μων ἀπεστέρησεν ἡμᾶς, ἢ πόλις ἡμῖν ἐψηφίσατο τοῦτο τὸ ἀργύριον, ἠγομένη κοινὰς εἶναι τὰς τύχας τοῖς ἅπασιν καὶ τῶν κακῶν καὶ τῶν ἀγαθῶν. πῶς οὖν οὐκ 23 ἂν δειλαιότατος εἴην, εἰ τῶν μὲν καλλίστων καὶ μεγίστων διὰ τὴν συμφορὰν ἀπεστερημένος εἴην, ἂ δ' ἢ πόλις ἔδωκε προνοηθεῖσα τῶν οὕτως διακειμένων, διὰ τὸν κατήγορον ἀφαιρεθείην; μηδαμῶς, ὦ βουλή, ταύτη θῆσθε τὴν ψῆφον. διὰ τί γὰρ ἂν καὶ τύχοιμι τοιούτων ὑμῶν; πότερον ὅτι δι' ἐμὲ τις εἰς ἀγῶνα πάποτε κατα- 24 στάς ἀπώλεσε τὴν οὐσίαν; ἀλλ' οὐδ' ἂν εἰς ἀποδείξειεν. ἀλλ' ὅτι πολυπράγμων εἰμι καὶ θρασὺς καὶ φιλαπεχθήμων; ἀλλ' οὐ τοιαύταις ἀφορμαῖς τοῦ βίου πρὸς τὰ τοιαῦτα τυγχάνω χρώμενος. ἀλλ' ὅτι λίαν ὑβριστῆς καὶ 25 βίαιος; ἀλλ' οὐδ' ἂν αὐτὸς φήσειεν, εἰ μὴ βούλοιο καὶ τοῦτο ψεύδεσθαι τοῖς ἄλλοις ὁμοίως. ἀλλ' ὅτι ἐπὶ τῶν τριάκοντα γενόμενος ἐν δυνάμει κακῶς ἐποίησα πολλοὺς τῶν πολιτῶν; ἀλλὰ μετὰ τοῦ ὑμετέρου πλήθους ἔφυγον εἰς Χαλκίδα τὴν ἐπ' Εὐρώπῳ, καὶ ἔξόν μοι μετ' ἐκείνων ἀδεῶς πολιτεύεσθαι, μεθ' ὑμῶν εἰλόμην κινδυνεύειν ἀπάντων. μὴ τοίνυν, ὦ βουλή, μηδὲν ἡμαρτηκῶς ὁμοίως 26 ὑμῶν τύχοιμι τοῖς πολλὰ ἠδικηκόσιν, ἀλλὰ τὴν αὐτὴν ψῆφον θέσθε περὶ ἐμοῦ ταῖς ἄλλαις βουλαῖς, ἀναμνησθέντες ὅτι οὔτε χρήματα διαχειρίσας τῆς πόλεως δίδωμι λόγον αὐτῶν, οὔτε ἀρχὴν ἄρχας οὐδεμίαν εὐθύνας ὑπέχω νῦν αὐτῆς, ἀλλὰ περὶ ὀβολοῦ μόνου ποιούμαι τοὺς λόγους. καὶ οὕτως ὑμεῖς μὲν τὰ δίκαια γνώσεσθε πάν- 27 τες, ἐγὼ δὲ τούτων ὑμῖν τυχῶν ἔξω τὴν χάριν, οὗτος δὲ τοῦ λοιποῦ μαθήσεται μὴ τοῖς ἀσθενεστέροις ἐπιβουλεύειν ἀλλὰ τῶν ὁμοίων αὐτῷ περιγίνεσθαι.

25.

| ΔΗΜΟΥ ΚΑΤΑΛΥΣΕΩΣ ΑΠΟΛΟΓΙΑ.

Ἔμιν μὲν πολλὴν συγγνώμην ἔχω, ὧς ἄνδρες δικασταί, ἀκούουσι τοιοῦτων λόγων καὶ ἀναμιμνησκομένοις τῶν γεγενημένων, ὁμοίως ἅπασιν ὀργίζεσθαι τοῖς ἐν ἄστει μένουσι· τῶν δὲ κατηγορῶν θαυμάζω, οἷ ἄμελοῦντες τῶν οἰκείων τῶν ἀλλοτρίων ἐπιμελοῦνται· οἷ σαφῶς εἰδότες τοὺς μὴδὲν ἀδικοῦντας καὶ τοὺς πολλὰ ἐξημαρτηκότας ζητοῦσι κερδαίνειν, ἢ ὑμᾶς πείθειν περὶ ἀπάντων ἡμῶν τὴν γνώμην ταύτην ἔχειν. εἰ μὲν οὖν οἴονται, ἃ ὑπὸ τῶν τριάκοντα γεγένηται τῇ πόλει, ὁμοῦ κατηγορηθέναι, ἀδυνάτους αὐτοὺς ἡγοῦμαι λέγειν· οὐδὲ γὰρ πολλοστὸν μέρος τῶν ἐκείνοις πεπραγμένων εἰρήκασιν· εἰ δὲ ὡς ἐμοί τι προσῆκον περὶ αὐτῶν ποιοῦνται τοὺς λόγους, ἀποδείξω τούτους μὲν ἅπαντα ψευδομένους, ἑμᾶν δὲ τοιοῦτον ὄντα οἷόσπερ ἂν τῶν ἐκ Πειραιῶς ὁ βέλτιστος ἐν ἄστει μένας ἐγένετο. δέομαι δ' ὑμῶν, ὧς ἄνδρες δικασταί, μὴ τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχειν τοῖς συκοφάνταις. τούτων μὲν γὰρ ἔργον ἐστὶ καὶ τοὺς μὴδὲν ἡμαρτηκότας εἰς αἰτίαν καθιστάναι (ἐκ τούτων γὰρ ἂν μάλιστα χρηματίζονται), ὑμέτερον δὲ τοῖς μὴδὲν ἀδικοῦσιν ἐξ ἴσου τῆς πολιτείας μεταδιδόναι· οὕτω γὰρ ἂν τοῖς

4 καθεστηκόσι πράγμασι πλείστους συμμάχους ἔχοιτε. ἀξιῶ δέ, ὧς ἄνδρες δικασταί, ἐὰν ἀποφανῶ συμφορᾶς μὲν μηδεμιᾶς αἰτιος γεγενημένος, πολλὰ δὲ κάραθ' εἰργασμένος τὴν πόλιν καὶ τῷ σώματι καὶ τοῖς χρήμασι, ταῦτα γοῦν μοι παρ' ὑμῶν ὑπάρχειν, ὧν οὐ μόνου τοὺς εὖ πεποιηκότας ἀλλὰ καὶ τοὺς μὴδὲν ἀδικοῦντας τυγχάνειν

5 δίκαιόν ἐστι. μέγα μὲν οὖν ἡγοῦμαι τεκμήριον εἶναι, ὅτι, εἴπερ ἐδύνατο οἷ κατηγοροὶ ἰδίᾳ με ἀδικοῦντα ἐξελέγξαι,

Reisk.

οὐκ ἂν τὰ τῶν τριάκοντα ἁμαρτήματα ἐμοῦ κατηγοροῦν, οὐδ' ἂν ᾤοντο χρῆναι ὑπὲρ τῶν ἐκείνοις πεπραγμένων ἑτέρους διαβάλλειν, ἀλλ' αὐτοὺς τοὺς ἀδικοῦντας τιμωρεῖσθαι· νῦν δὲ νομίζουσι τὴν πρὸς ἐκείνους ὀργὴν ἱκανὴν εἶναι καὶ τοὺς μὴδὲν κακὸν εἰργασμένους ἀπολέσαι. ἐγὼ δὲ οὐχ ἡγοῦμαι δίκαιον εἶναι οὔτε εἰ τινες τῇ πόλει πολλῶν ἀγαθῶν αἰτιοὶ γεγένηται, ἄλλους τινὰς ὑπὲρ τούτων τιμὴν ἢ χάριν κομίσασθαι παρ' ὑμῶν, οὔτ' εἰ τινες πολλὰ κακὰ εἰργασμένοι εἰσὶν, εἰκότως ἂν δι' ἐκείνους τοὺς μὴδὲν ἀδικοῦντας ὀνειδούς καὶ διαβολῆς τυγχάνειν· ἱκανοὶ γὰρ οἷ ὑπάρχοντες ἐχθροὶ τῇ πόλει καὶ μέγα κέρδος νομίζοντες εἶναι τοὺς ἀδίκως ἐν ταῖς διαβολαῖς καθεστηκότας.

Πειράσομαι δ' ὑμᾶς διδάξαι, οὓς ἡγοῦμαι τῶν πολιτῶν προσῆκιν ὀλιγαρχίας ἐπιθυμεῖν καὶ δημοκρατίας. ἐκ τούτου γὰρ καὶ ὑμεῖς γνώσεσθε, καὶ γὰρ περὶ ἑμαυτοῦ τὴν ἀπολογίαν ποιήσομαι, ἀποφαίνων ὡς οὔτε ἐξ ὧν ἐν δημοκρατίᾳ οὔτε ἐξ ὧν ἐν ὀλιγαρχίᾳ πεποιήμα, οὐδὲν μοι προσῆκον κακόνου εἶναι τῷ πλήθει τῷ ὑμετέρῳ. πρῶτον μὲν οὖν ἐνθυμηθῆναι χρῆ ὅτι οὐδεὶς ἐστὶν ἀνθρώπων φύσει οὔτε ὀλιγαρχικὸς οὔτε δημοκρατικὸς, ἀλλ' ἤτις ἂν ἐκάστω πολιτεία συμφέρη, ταύτην προθυμεῖται καθιστάναι· ὥστε οὐκ ἐλάχιστον ἐν ὑμῖν ἐστὶ μέρος ὡς πλείστους ἐπιθυμεῖν τῶν παρόντων νυνὶ πραγμάτων. καὶ ταῦτα ὅτι οὕτως ἔχει, οὐ χαλεπῶς ἐκ τῶν πρότερον γεγενημένων μαθήσεσθε. σκέψασθε γὰρ, ὧς ἄνδρες δικασταί, τοὺς προστάνας ἀμφοτέρων τῶν πολιτειῶν, ὁσάκις δὴ μετεβάλλοντο. οὐ Φρύνιχος μὲν καὶ Πείσανδρος καὶ οἷ μετ' ἐκείνων δημαγωγοὶ, ἐπειδὴ πολλὰ εἰς ὑμᾶς ἐξήμαρτον, τὰς περὶ τούτων δειδαντες τιμωρίας τὴν προτέραν ὀλιγαρχίαν κατέστησαν, πολλοὶ δὲ τῶν τετρακοσίων μετὰ τῶν ἐκ Πειραιῶς συγκατήλθον, ἐνιοὶ

p. 759-766.

δὲ τῶν ἐκείνους ἐκβαλόντων αὐτοὶ αὐθις τῶν τριάκοντα ἐγένοντο; εἰσὶ δὲ οἵτινες | τῶν Ἐλευσινιάδων ἀπογραφάμενων, ἐξελεθόντες μεθ' ὑμῶν, ἐπολιόρουν τοὺς μεθ' 10 αὐτῶν. οὐκ οὐκ χαλεπὸν γινῶναι, ὡς ἄνδρες δικασταί, ὅτι οὐ περὶ πολιτείας εἰσὶν αἱ πρὸς ἀλλήλους διαφοραὶ, ἀλλὰ περὶ τῶν ἰδίων συμφερόντων ἐκάστω. ὑμᾶς οὖν χρὴ ἐκ τούτων δοκιμάζειν τοὺς πολίτας, σκοποῦντας μὲν ὅπως ἦσαν ἐν τῇ δημοκρατίᾳ πεπολιτευμένοι, ζητοῦντας δὲ ἥτις αὐτοῖς ἐγένετο ἀφέλεια τῶν πραγμάτων μεταπεσόντων· οὕτως γὰρ ἂν δικαιωτάτην τὴν κρίσιν περὶ αὐτῶν 11 ποιοῖσθε. ἐγὼ τοίνυν ἠγοῦμαι, ὅσοι μὲν ἐν τῇ δημοκρατίᾳ ἄτιμοι ἦσαν εὐθύνας δεδωκότες ἢ τῶν ὄντων ἀπεστερημένοι ἢ ἄλλη τιμὴν συμφορᾷ τοιαύτῃ κεχρημένοι, προσήκειν αὐτοῖς ἐτέρας ἐπιθυμεῖν πολιτείας, ἐλπίζοντας τὴν μεταβολὴν ἀφελείαν τινα αὐτοῖς ἐσεσθαι· ὅσοι δὲ τὸν δῆμον πολλὰ κἀγαθὰ εἰργασμένοι εἰσὶ, κακὸν δὲ μηδὲν πώποτε, ὀφείλεται δὲ αὐτοῖς χάριν κομίσασθαι παρ' ὑμῶν μᾶλλον ἢ δοῦναι δίκην τῶν πεπραγμένων, οὐκ ἄξιον τὰς τούτων ἀποδέχεσθαι διαβολάς, οὐδ' ἂν πάντες οἱ τὰ τῆς πόλεως πράττοντες ὀλιγαρχικοὺς αὐ- 12 τοὺς φάσκωσιν εἶναι. ἐμοὶ τοίνυν, ὡς ἄνδρες δικασταί, οὐτ' ἰδίᾳ οὔτε δημοσίᾳ συμφορὰ ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ οὐδεμίᾳ πώποτε ἐγένετο, ἀνθ' ἧς τις ἂν προθυμούμενος τῶν παρόντων κακῶν ἀπαλλαγῆναι ἐτέρον ἐπεθύμουν πραγμάτων. τετρινηρόρηκα μὲν γὰρ πεντάκις, καὶ τετράκις νευαυμάχηκα, καὶ εἰσφορὰς ἐν τῷ πολέμῳ πολλὰς εἰσενήνοχα, καὶ τᾶλλα λελειτούργηκα οὐδενὸς χεῖρον 13 τῶν πολιτῶν. καίτοι διὰ τοῦτο πλείω τῶν ὑπὸ τῆς πόλεως προσταττομένων ἐδαπανώμην, ἵνα καὶ βελτίων ὑφ' ὑμῶν νομιζοίμην, καὶ εἰ πού μοι τις συμφορὰ γίνοιτο, ἄμεινον ἀγωνιζοίμην. ἂν ἐν τῇ ὀλιγαρχίᾳ ἀπάντων ἀπεστερούμην· οὐ γὰρ τοὺς τῷ πλήθει ἀγαθοῦ τινος

Reisk.

αἰτίους γεγενημένους χάριτος παρ' αὐτῶν ἠξίουν τυγχάνειν, ἀλλὰ τοὺς πλείους κακὰ ὑμᾶς εἰργασμένους εἰς τὰς τιμὰς καθίστασαν, ὡς ταύτην παρ' ἡμῶν πίστιν εἰληφότες. ἂ χρὴ πάντας ἐνθυμούμενους μὴ τοῖς τούτων λόγοις πιστεύειν, ἀλλὰ [καὶ] ἐκ τῶν ἔργων σκοπεῖν ἢ ἐκάστω τυγχάνει πεπραγμένα. ἐγὼ γὰρ, ὡς ἄνδρες δικασ- 14 σταί, οὔτε τῶν τετρακοσίων ἐγενόμην· ἢ τῶν κατηγορῶν ὁ βουλόμενος παρελθὼν ἐλεγξάτω· οὐ τοίνυν οὐδ' ἐπειδὴ οἱ τριάκοντα κατέστησαν, οὐδεὶς με ἀποδείξει οὔτε βουλευσάντα οὔτε ἀρχὴν οὐδεμίαν ἀρχάντα. καίτοι εἰ μὲν ἔξόν μοι ἀρχεῖν μὴ ἠβουλόμην, ὑφ' ὑμῶν νυνὶ τιμᾶσθαι δίκαιός εἰμι· εἰ δὲ οἱ τότε δυνάμενοι μὴ ἠξίουν μοι μεταδιδόναι τῶν πραγμάτων, πῶς ἂν φανερώτερον ἢ οὕτως ψευδομένους ἀποδείξαιμι τοὺς κατηγοροὺς;

Ἔτι τοίνυν, ὡς ἄνδρες δικασταί, καὶ ἐκ τῶν ἄλλων 15 τῶν ἐμοὶ πεπραγμένων ἄξιον σκέψασθαι. ἐγὼ γὰρ τοιοῦτον ἑμαυτὸν ἐν ταῖς τῆς πόλεως συμφοραῖς παρῆσχον ὥστε, εἰ πάντες τὴν αὐτὴν γνώμην ἔσχον ἐμοί, μηδένα ἂν ὑμῶν μηδεμίᾳ κεχρησθαι συμφορᾷ. ὑπ' ἐμοῦ γὰρ ἐν τῇ ὀλιγαρχίᾳ οὔτε ἀπαχθεῖς οὐδεὶς φανήσεται, οὔτε τῶν ἐχθρῶν οὐδεὶς τετιμωρημένος, οὔτε τῶν φίλων εὐπεπονθώς. καὶ τοῦτο μὲν οὐκ ἄξιον θαυμάζειν· εὐ 16 μὲν γὰρ ποιεῖν ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ χαλεπὸν ἦν, ἔξαμαρτάνειν δὲ τῷ βουλομένῳ ῥᾶδιον. οὐ τοίνυν οὐδ' εἰς τὸν κατάλογον Ἀθηναίων καταλέξας οὐδένα φανήσομαι, οὐδὲ διάιταν καταδικαιησάμενος οὐδενός, οὐδὲ πλουσιώτερος ἐκ τῶν ὑμετέρων γεγονώς συμφορῶν. καίτοι εἰ τοῖς τῶν γεγενημένων κακῶν αἰτίοις ὀργίζεσθε, εἰκὸς καὶ τοὺς μηδὲν ἡμαρτηκότας βελτίους ὑφ' ὑμῶν νομίζεσθαι. καὶ 17 μὲν δὴ, ὡς ἄνδρες δικασταί, μεγίστην ἠγοῦμαι περὶ ἑμαυτοῦ τῇ δημοκρατίᾳ πίστιν δεδωκέναι. ὅστις γὰρ τότε οὐδὲν ἐξῆμαρτον οὕτω πολλῆς δεδομένης ἐξουσίας,

p. 766-773.

ἢ πον νῦν σφόδρα προθυμηθήσομαι χρηστός εἶναι, εὖ εἰδὼς ὅτι, ἐὰν ἀδικῶ, παραχορήμα δώσω δίκην. ἀλλὰ γὰρ τοιαύτην διὰ τέλους γνώμην ἔχω, ὥστε ἐν ὀλιγαρχίᾳ | μὲν μὴ ἐπιθυμῆναι τῶν ἀλλοτριῶν, ἐν δημοκρατίᾳ δὲ τὰ ὄντα προθύμως εἰς ὑμᾶς ἀναλίσκειν.

18 Ἐγὼ οὖμαι δέ, ὡς ἄνδρες δικασταί, οὐκ ἂν δικαίως ὑμᾶς μισεῖν τοὺς ἐν τῇ ὀλιγαρχίᾳ μὴδὲν πεπονθότας κακόν, ἔξοι ὀργίζεσθαι τοῖς εἰς τὸ πλῆθος ἐξημαρτηκόσιν, οὐδὲ τοὺς μὴ φυγόντας ἐχθροὺς νομίζειν, ἀλλὰ τοὺς ὑμᾶς ἐκβαλόντας, οὐδὲ τοὺς προθυμουμένους τὰ ἐαυτῶν σώσαι, ἀλλὰ τοὺς τὰ τῶν ἄλλων ἀφρημένους, οὐδὲ οἱ τῆς σφετέρας αὐτῶν σωτηρίας ἕνεκα ἔμειναν ἐν τῷ ἄστει, ἀλλ' οἱ τινες ἐτέρους ἀπολέσαι βουλόμενοι μετέσχον τῶν πραγμάτων. εἰ δὲ οἴεσθε χορήναι, οὐς ἐκείνοι παρέλιπον ἀδικοῦντες, ὑμεῖς ἀπολέσαι, οὐδεὶς τῶν πολιτῶν ὑπολειφθήσεται.

19 Σκοπεῖν δὲ χορή καὶ ἐκ τῶνδε, ὡς ἄνδρες δικασταί. πάντες γὰρ ἐπίστασθε ὅτι ἐν τῇ προτέρα δημοκρατίᾳ τῶν τὰ τῆς πόλεως πραττόντων πολλοὶ μὲν τὰ δημόσια ἐκλεπτον, ἐνιοὶ δ' ἐπὶ τοῖς ὑμετέροις ἐδωροδόκουν, οἱ δὲ συνοφαντοῦντες τοὺς συμμάχους ἀφίστασαν. καὶ εἰ μὲν οἱ τριάκοντα τούτους μόνους ἐτιμωροῦντο, ἄνδρας ἐγαθούς καὶ ὑμεῖς ἂν αὐτοὺς ἠγείσθε· νῦν δέ, ὅτι ὑπὲρ τῶν ἐκείνοις ἡμαρτημένων τὸ πλῆθος κακῶς ποιεῖν ἠξίου, ἠγανακτεῖτε, ἠγούμενοι δεινὸν εἶναι τὰ τῶν ὀλίγων ἀδικήματα πάσῃ τῇ πόλει κοινὰ γίνεσθαι. οὐ τοίνυν ἄξιον χορήσθαι τούτοις, οἷς ἐκείνους ἐωρᾶτε ἐξαμαρτάνοντας, οὐδὲ ἂν πάσχοντες ἀδίκᾳ ἐνομίζετε πάσχειν, ὅταν ἐτέρους ποιῆτε, δίκαια ἠγείσθαι, ἀλλὰ τὴν αὐτὴν κατελθόντες περὶ αὐτῶν γνώμην ἔχετε, ἤνπερ φεύγοντες περὶ ὑμῶν αὐτῶν εἴχετε· ἐκ τούτων γὰρ καὶ ὁμόνοιαν πλείστην
Reisk.

ποιήσετε, καὶ ἡ πόλις ἔσται μεγίστη, καὶ τοῖς ἐχθροῖς ἀνιαρτότατα ψηφιεῖσθε.

Ἐνθυμηθῆναι δὲ χορή, ὡς ἄνδρες δικασταί, καὶ τῶν ἐπὶ 21 τῶν τριάκοντα γεγενημένων, ἵνα τὰ τῶν ἐχθρῶν ἀμαρτήματα ἄμεινον ὑμᾶς ποιήσῃ περὶ τῶν ὑμετέρων αὐτῶν βουλευέσθαι. ὅτε μὲν γὰρ ἀκούετε τοὺς ἐν ἄστει τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχειν, μικρὰς ἐλπίδας εἴχετε τῆς καθόδου, ἠγούμενοι τὴν ἡμετέραν ὁμόνοιαν μέγιστον κακὸν εἶναι τῇ ὑμετέρα φυγῇ· ἐπειδὴ δὲ πυνθάνοισθε τοὺς 22 μὲν τρισχιλίους στασιάζοντας, τοὺς δὲ ἄλλους πολίτας ἐκκεκηρυγμένους ἐκ τοῦ ἄστεος, τοὺς δὲ τριάκοντα μὴ τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχοντας, πλείους δὲ ὄντας τοὺς ὑπὲρ ἡμῶν δεδιότας ἢ τοὺς ὑμῖν πολεμοῦντας, τότε ἤδη καὶ κατιέναι προσεδοκᾶτε καὶ παρὰ τῶν ἐχθρῶν λήψεσθαι δίκην. ταῦτα γὰρ τοῖς θεοῖς εὐχεσθε, ἅπερ ἐκείνους ἐωρᾶτε ποιοῦντας, ἠγούμενοι διὰ τὴν τῶν τριάκοντα πονηρίαν πολὺ μᾶλλον σωθήσεσθαι ἢ διὰ τὴν τῶν φερόντων δύναμιν κατιέναι. χορή τοίνυν, ὡς ἄνδρες δικασ- 23 σταί, τοῖς πρότερον γεγενημένοις παραδείγμασι χρωμένους βουλευέσθαι περὶ τῶν μελλόντων ἔσεσθαι, καὶ τούτους ἠγείσθαι δημοτικωτάτους, οἵτινες ὁμονοεῖν ὑμᾶς βουλόμενοι τοῖς ὄρκοις καὶ ταῖς συνθήκαις ἐμμένουσι, νομίζοντες καὶ τῆς πόλεως ταύτην ἱκανωτάτην εἶναι σωτηρίαν καὶ τῶν ἐχθρῶν μεγίστην τιμωρίαν· οὐδὲν γὰρ ἂν εἴη αὐτοῖς χαλεπώτερον τούτων, ἢ πυνθάνεσθαι μὲν ἡμᾶς μετέχοντας τῶν πραγμάτων, αἰσθάνεσθαι δὲ οὕτως διακειμένους τοὺς πολίτας ὥσπερ μηδενὸς ἐγκλήματος πρὸς ἀλλήλους γεγενημένου. χορή δὲ εἰδέναι, ὡς ἄνδρες δι- 24 κασταί, ὅτι οἱ φεύγοντες τῶν ἄλλων πολιτῶν ὡς πλείστους καὶ διαβεβλήσθαι καὶ ἠτιμῶσθαι βούλονται, ἐλπίζοντες τοὺς ὑφ' ὑμῶν ἀδικουμένους ἐαυτοῖς ἔσεσθαι συμμάχους, τοὺς δὲ συνοφάντας εὐδοκιμεῖν δέξαιντ' ἂν παρ' ὑμῖν
p. 773—778.

καὶ μέγα δύνασθαι ἐν τῇ πόλει· τὴν γὰρ τούτων πονη-
ρίαν ἑαυτῶν ἠγοῦνται σωτηρίαν.

25 Ἄξιον δὲ μνησθῆναι καὶ τῶν μετὰ τοὺς τετρακοσίους
πραγμάτων· εὐ γὰρ εἴσεσθε ὅτι, ἃ μὲν οὗτοι συμβου-
λεύουσιν, οὐδεπώποτε ὑμῖν ἐλυσιτέλησεν, ἃ δ' ἐγὼ παρ-
αινῶ, ἀμφοτέrais ἀεὶ ταῖς πολιτείαις συμφέρει. Ἰστε
γὰρ Ἐπιγένην καὶ Δημοφάνην καὶ | Κλεισθένην ἰδίᾳ μὲν
καρπώσαμένους τὰς τῆς πόλεως συμφοράς, δημοσίᾳ δὲ
26 ὄντας μερίστων κακῶν αἰτίους. ἐνίαν μὲν γὰρ ἔπεισαν
ὑμᾶς ἀκρίτων θάνατον καταψηφίσασθαι, πολλῶν δὲ
ἀδίκως δημεῦσαι τὰς οὐσίας, τοὺς δ' ἐξελάσαι καὶ ἀτιμῶ-
σαι τῶν πολιτῶν· τοιοῦτοι γὰρ ἦσαν ὥστε τοὺς μὲν
ἡμαρτηκότας ἀργύριον λαμβάνοντες ἀφιέναι, τοὺς δὲ
μηδὲν ἠδικηκότας εἰς ὑμᾶς εἰσιόντες ἀπολλύναι. καὶ οὐ
πρότερον ἐπαύσαντο, ἕως τὴν μὲν πόλιν εἰς στάσεις καὶ
τὰς μερίστας συμφορὰς κατέστησαν, αὐτοὶ δ' ἐκ πενήτων
27 πλούσιοι ἐγένοντο. ὑμεῖς δὲ οὕτως διετέθητε· τοὺς μὲν
φεύγοντας κατεδέξασθε, τοὺς δ' ἀτίμους ἐπιτίμους ἐποι-
ήσατε, τοῖς δ' ἄλλοις περὶ ὁμοιότητος ὄρκους ὤμνυτε·
τελευτῶντες δὲ ἥδιον ἂν τοὺς ἐν τῇ δημοκρατίᾳ συκο-
φαντοῦντας ἐτιμωρήσασθε ἢ τοὺς ἀρχοντας ἐν τῇ ὀλι-
γαρχίᾳ. καὶ εἰκότως, ὡς ἄνδρες δικασταί· πᾶσι γὰρ ἤδη
φανερόν ἐστιν ὅτι διὰ τοὺς μὲν ἀδίκως πολιτευομένους
ἐν τῇ ὀλιγαρχίᾳ δημοκρατία γίνεται, διὰ δὲ τοὺς ἐν τῇ
δημοκρατίᾳ συκοφαντοῦντας ὀλιγαρχία δις κατέστη. ὥστε
οὐκ ἄξιον τούτοις πολλάκις χρῆσθαι συμβούλοις, οἷς
28 οὐδὲ ἀπαξ ἐλυσιτέλησε πειθόμενοις. σκέψασθαι δὲ χρὴ
ὅτι καὶ τῶν ἐκ Πειραιῶς οἱ μερίστην δόξαν ἔχοντες καὶ
μάλιστα κεινδυννεκότες καὶ πλεῖστα ὑμᾶς ἀγαθὰ εἰρ-
γασμένοι πολλάκις ἤδη τῶ ὑμετέρῳ πλήθει διεκελεύ-
σαντο τοῖς ὄρκους καὶ ταῖς συνθήκαις ἐμμένειν, ἠγοῦμε-
νοι ταύτην δημοκρατίας εἶναι φυλακὴν· τοῖς μὲν γὰρ

Reisk.

ἐξ ἄστεος ὑπὲρ τῶν παρεληλυθότων ἄδειαν ποιήσειν,
τοῖς δ' ἐκ Πειραιῶς οὕτω πλεῖστον χρόνον τὴν πολιτείαν
ἂν παραμείναι. οἷς ὑμεῖς πολὺ ἂν δικαιότερον πιστεύετε 29
ἢ τούτοις, οἱ φεύγοντες μὲν δι' ἑτέρους ἐσώθησαν, κατ-
ελθόντες δὲ συκοφαντεῖν ἐπιχειροῦσιν. ἠγοῦμαι δέ, ὡς
ἄνδρες δικασταί, τοὺς μὲν τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχοντας
ἕμοι τῶν ἐν ἄστει μεινάντων φανεροὺς γεγενῆσθαι καὶ
ἐν ὀλιγαρχίᾳ καὶ ἐν δημοκρατίᾳ, ὅποιοί τινές εἰσι πο-
λίται· τούτων δ' ἄξιον θαυμάζειν, ὅτι ἂν ἐποίησαν, εἰ 30
τις αὐτοὺς εἴασε τῶν τριάκοντα γενέσθαι, οἱ νῦν δημο-
κρατίας οὔσης ταῦτά ἐκείνοις πράττουσι, καὶ ταχέως μὲν
ἐκ πενήτων πλούσιοι γεγέννηται, πολλὰς δὲ ἀρχὰς ἄρ-
χοντες οὐδεμιᾶς εὐθύνην διδόνασιν, ἀλλ' ἀντὶ μὲν ὁμο-
νοίας ὑποψίαν πρὸς ἀλλήλους πεποιήκασιν, ἀντὶ δὲ εἰρή-
νης πόλεμον κατηγγέλασι, διὰ τούτους δὲ ἄπιστοι τοῖς
Ἑλλήσι γεγενῆμεθα. καὶ τοσοῦτων κακῶν καὶ ἐτέρων 31
πολλῶν ὄντες αἰτιοί, καὶ οὐδὲν διαφέροντες τῶν τριά-
κοντα πλὴν ὅτι ἐκείνοι μὲν ὀλιγαρχίας οὔσης ἐπεθύμουν
ἄνπερ οὗτοι, οὗτοι δὲ δημοκρατίας τῶν αὐτῶν ἄνπερ
ἐκείνοι, ὅμως οἴονται χρῆναι οὕτως φρόνως ὅν ἂν βού-
λωνται κακῶς ποιεῖν, ὥσπερ τῶν μὲν ἄλλων ἀδικούν-
των, ἄριστοι δὲ ἄνδρες αὐτοὶ γεγεννημένοι. καὶ τούτων 32
μὲν οὐκ ἄξιον θαυμάζειν, ὑμῶν δέ, ὅτι οἴεσθε μὲν δη-
μοκρατίαν εἶναι, γίγνεται δὲ ὅτι ἂν οὗτοι βούλωνται,
καὶ δίλην διδόνασιν οὐχ οἱ τὸ ὑμέτερον πλῆθος ἀδικούντες,
ἀλλ' οἱ τὰ σφέτερα αὐτῶν μὴ διδόντες. καὶ δέξαιντ' ἂν
μικρὰν εἶναι τὴν πόλιν μᾶλλον ἢ δι' ἄλλους μεγάλην καὶ
ἐλευθέραν, ἠγοῦμενοι νῦν μὲν διὰ τοὺς τῶν ἐκ Πειραιῶς 33
κινδύνους αὐτοῖς ἐξεῖναι ποιεῖν ὅτι ἂν βούλωνται, ἐὰν
δ' ὕστερον ὑμῖν δι' ἑτέρους σωτηρία γένηται, τούτους
μὲν ἐπιλύσεσθαι, ἐκείνους δὲ μείζον δυνήσεσθαι· ὥστε
τὸ αὐτὸ πάντες ἐμποδῶν εἰσιν, ἐὰν τι δι' ἄλλων ἀγαθὸν
p. 778 - 782.

34 ὑμῶν φαίνονται. τοῦτο μὲν οὖν οὐ χαλεπὸν τῷ βουλομένῳ
κατανοῆσαι· αὐτοὶ τε γὰρ οὐκ ἐπιθυμοῦσι λανθάνειν,
ἀλλ' αἰσχύνονται μὴ δοκοῦντες εἶναι πονηροί, ὑμεῖς δὲ
τὰ μὲν αὐτοὶ ὁρᾶτε τὰ δ' ἑτέρων πολλῶν ἀκούετε. ἡμεῖς
δέ, ὡς ἄνδρες δικασταί, δίκαιον μὲν ἡγοῦμεθ' εἶναι πρὸς
πάντας ὑμᾶς τοὺς πολίτας ταῖς συνθήκαις καὶ τοῖς ὄρ-
35 κοῖς ἐμμένειν, ὅμως δέ, ὅταν μὲν ἴδωμεν τοὺς τῶν κακῶν
αἰτίους δίκην διδόντας, τῶν τότε περὶ ὑμᾶς γεγενημέ-
νων μεμνημένοι συγγνώμην ἔχομεν, ὅταν δὲ φανεροὶ
γένησθε τοὺς μηδὲν αἰτίους ἐξ ἴσου τοῖς ἀδικοῦσι τι-
μωρούμενοι, τῇ αὐτῇ ψήφῳ πάντας ἡμᾶς εἰς ὑπο.....

26.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΥΑΝΔΡΟΥ ΔΟΚΙΜΑΣΙΑΣ.

..... ἡγοῦμενος ἀκριβῆ νῦν τὴν δοκιμασίαν αὐτοῦς διὰ
τὸν χρόνον ποιήσεσθαι, ἐπεὶ σύνοισθα πολλὰ καὶ δεινὰ
εἰς αὐτοὺς ἐξημαρτηκώς, ὧν ἐπιλελῆσθαι καὶ οὐδ' ἀνα-
μνησθήσεσθαι ἐνίοις αὐτῶν νομίζεις. ὃ δὲ ἔγωγε καὶ
ἀγανακτῶ, εἰ ταύτῃ τῇ ἐλπίδι εἰς ὑμᾶς ἦκει πιστεύων,
ὥσπερ ἄλλων μὲν τιμῶν ὄντων τῶν ἡδικημένων, ἑτέρων
δὲ τῶν ταῦτα διαψηφισμένων, ἀλλ' οὐκ ἀμφοτέρω τῶν
2 αὐτῶν καὶ πεπονθότων καὶ ἀκουσομένων. αἰτιοὶ δὲ
τούτων ὑμεῖς ἐστε· οὐ γὰρ ἐνθυμεῖσθε ὅτι οὗτοι μὲν,
ὅτε ἡ πόλις ὑπὸ τῶν Λακεδαιμονίων ἦρχετο, οὐδὲ τῆς
αὐτῆς δουλείας ὑμῖν μεταδοῦναι ἠξίωσαν, ἀλλὰ καὶ τῆς
πόλεως ἐξήλασαν, ὑμεῖς δ' ἐλευθέρων αὐτὴν ποιήσαντες
οὐ μόνον τῆς ἐλευθερίας αὐτοῖς ἀλλὰ καὶ τοῦ δικάζειν
καὶ τοῦ ἐκκλησιάζειν περὶ τῶν κοινῶν μετέδοτε, ὥστε
εἰκότως ὑμῶν ταύτην τὴν εὐήθειαν καταγινώσκουσιν.
3 ὧν εἰς οὗτος ὧν οὐκ ἀγαπᾷ εἰ τις αὐτὸν ἐξ τούτων μετ-
έχειν, ἀλλὰ καὶ πρὶν ἐκείνων δοῦναι δίκην πάλιν ἄρχειν

Beisk.

ἀξιοί. καὶ νυνὶ αὐτὸν ἀκούω μὲν ὑπὲρ τῶν αὐτοῦ κατη-
γορουμένων διὰ βραχέων ἀπολογήσεσθαι, ἐπισύροντα
τὰ πράγματα καὶ διακλέπτοντα τῇ ἀπολογία τὴν κατη-
γορίαν, λέξιν δὲ ὡς πολλὰ εἰς τὴν πόλιν ἀνηλώκασιν καὶ
φιλοτίμως λειειτουργήκασιν καὶ νίκας πολλὰς καὶ καλὰς
ἐν δημοκρατίᾳ νενικήκασιν, καὶ ὅτι αὐτὸς κόσμιός ἐστι
καὶ οὐχ ὁρᾶται ποιῶν ἄ ἕτεροι ἐνταῦθα τολμᾶσιν, ἀλλὰ
τὰ ἑαυτοῦ πράττειν ἀξιοί. ἐγὼ δὲ πρὸς τούτους τοὺς 4
λόγους οὐ χαλεπὸν οἶμαι ἀντειπεῖν· πρὸς μὲν τὰς λει-
τουργίας, ὅτι κρείττων ἦν ὁ πατὴρ αὐτοῦ μὴ λειτουργή-
σας ἢ τὸσαῦτα τῶν ἑαυτοῦ ἀναλώσας· διὰ γὰρ ταῦτα
πιστευθεὶς ὑπὸ τοῦ δήμου κατέλυσε τὴν δημοκρατίαν,
ᾧστ' εἶναι ταῦτα τὰ ἔργα ἀειμνηστότερα ἢ τὰ ἐκ τῶν
λειτουργιῶν αὐτῷ ἀναθήματα· πρὸς δὲ τὴν ἡσυχιότητα 5
τὴν τούτου, ὅτι οὐ νῦν δεῖ αὐτὸν ἐξετάζειν εἰ σώφρων
ἐστίν, ὅτ' αὐτὸν οὐκ ἐξεστὶν ἀσελγαίνειν, ἀλλ' ἐκείνον
τὸν χρόνον σκοπεῖν, ἐν ᾧ ἐξὸν ὀποτέρως ἐβούλετο ζῆν
εἴλετο παρανόμως πολιτευθῆναι. τοῦ μὲν γὰρ νῦν μη-
δὲν ἐξημαρτάνειν οἱ κωλύσαντες αἰτιοὶ, τῶν δὲ τότε γε-
νομένων ὁ τούτου τρόπος καὶ οἱ τούτῳ ἐπιτρέπειν ἀξι-
οῦντες. ὥστε ἂν ἐκ τούτων δοκιμάζεσθαι ἀξιοί, ταῦτα
χρὴ ὑπολαμβάνειν, μὴ εὐήθεις αὐτῷ εἶναι δοκῆτε.

Ἄν δὲ καὶ ἐπὶ τοιούτῳ λόγον τράπωνται, ὡς ὁ χρό- 6
νος οὐκ ἐγγωρεῖ ἄλλον ἀποκληρώσαι, ἀλλὰ ἀνάγκη, εἴαν
αὐτὸν ἀποδοκιμάσητε, ἅθῦτα τὰ πάτρια ἱερὰ γίνεσθαι,
τάδ' ἐνθυμήθητε, ὅτι πάλαι ὁ χρόνος ἤδη παρελήλυθεν.
ἢ γὰρ αὐριοῖν ἡμέρα μόνη λοιπὴ τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐστίν, ἐν
δὲ ταύτῃ τῷ Διὶ τῷ σωτήρι θυσιὰ γίνεσθαι, δικαστήριον
δὲ παρὰ τοὺς νόμους ἀδύνατον πληρωθῆναι. εἰ δὲ ταῦτα 7
πάνθ' οὕτως ὥστε γενέσθαι διαπέπρακται, τί προσδο-
κῆσαι δεῖ δοκιμασθέντα αὐτὸν ποιήσειν, εἰ τὴν ἐξιοῦσαν
ἀρχὴν πέπεικεν αὐτοῦ ἔνεκα παρανομήσαι; ἄρ' ἂν ὀλίγα
p. 783—792.

τοιαῦτα ἐν τῷ ἐνιαυτῷ διαπράξασθαι; ἐγὼ μὲν γὰρ οὐκ
 8 ἂν οἶμαι. ἔστι δ' ὑμῖν οὐ τοῦτο μόνον σκεπτέον, ἀλλὰ
 καὶ πότερον εὐσεβέστερον τὸν βασιλέα καὶ τοὺς συνάρ-
 χοντας τὰ ὑπὲρ τοῦ μέλλοντος ἄρξειν ἰερά θῦσαι, ὡς καὶ
 πρότερον ἤδη γεγένηται, ἢ καὶ τοῦτον, ὃν οὐδὲ καθαρὸν
 εἶναι τὰς χεῖρας οἱ εἰδότες μεμαρτυρήασιν, καὶ πότερον
 ὑμεῖς ἀμύσατε εἰς τὴν ἀρχὴν ἀδοκιμαστον καταστή-
 9 σαίν, ἢ δοκιμάσαντες τὸν ἄξιον τῆς ἀρχῆς | στεφανώσασιν.
 ταῦτα γὰρ σκοπεῖσθε· κἀκεῖνο ἐνθυμεῖσθε, ὅτι ὁ θεὸς
 τὸν περὶ τῶν δοκιμασιῶν νόμον οὐχ ἥκιστα περὶ τῶν
 ἐν ὀλιγαρχίᾳ ἀρξάντων ἔνεκα ἔθηκεν, ἡγούμενος δει-
 νὸν εἶναι, εἰ δι' οὗς ἡ δημοκρατία κατελύετο, οὗτοι ἐν
 αὐτῇ τῇ πολιτείᾳ πάλιν ἄρξουσιν, καὶ κύριοι γενήσονται
 τῶν νόμων καὶ τῆς πόλεως, ἣν πρότερον παραλαβόντες
 οὕτως ἀσχερῶς καὶ δεινῶς ἐλωβήσαντο. ὥστ' οὐκ ἄξιον
 τῆς δοκιμασίας ὀλιγώρως ἔχειν, οὐδὲ μικρὸν ἡγούμενος,
 τὸ πρᾶγμα μὴ φροντίζειν αὐτῆς, ἀλλὰ φυλάττειν· ὡς
 ἐν τῷ ἑκαστῷ δικαίως ἄρχειν ἢ τε πολιτεία καὶ τὸ ἄλλο
 10 πλῆθος τὸ ὑμέτερον σώζεται. εἰ μὲν δὴ βουλευσῶν
 νυνὶ ἐδοκιμάζετο καὶ ὡς ἱππευκότος αὐτοῦ ἐπὶ τῶν τριά-
 κοντα ἄρμα ἐν ταῖς σαυίσι ἐνεγέγραπτο, καὶ ἄνευ κατη-
 γόρου ἂν αὐτὸν ἀπεδοκιμάζετο· νῦν δέ, ὅτε μὴ μόνου
 ἱππευκῶς μηδὲ βεβουλευκῶς, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ πλῆθος
 ἐξημαρτηκῶς φαίνεται, οὐκ ἂν ἄτοπον ποιήσατε, εἰ
 μὴ τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχοντες περὶ αὐτοῦ φανοῖσθε;
 11 καὶ μὲν δὴ βουλεύειν γε δοκιμασθεὶς πεντακοσιοστός ὢν
 μετὰ τῶν ἄλλων ἐνιαυτὸν ἂν μόνου ἐβούλευσεν, ὥστε
 καὶ εἴ τι ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ ἐξαμαρτάνειν ἐβούλετο, ἔα-
 δίως ἂν ὑπὸ τῶν ἄλλων ἐκωλύετο. ταύτην δὲ τὴν ἀρχὴν
 ἄξιοι μόνος αὐτὸς καθ' αὐτὸν ἄρχειν, καὶ μετὰ τῆς ἐν
 Ἀρείῳ πάγῳ βουλῆς τὸν ἅπαντα χρόνον τῶν μεγίστων
 12 κύριος γενέσθαι· ὥστε ὑμῖν καθήκειν περὶ ταύτης τῆς

ἀρχῆς ἀκριβεστέραν τὴν δοκιμασίαν ἢ περὶ τῶν ἄλλων
 ἀρχῶν ποιεῖσθαι. εἰ δὲ μή, πῶς οἴεσθε τὸ ἄλλο πλῆθος
 τῶν πολιτῶν διακείσεσθαι, ὅταν αἰσθῶνται, ὃν προσῆκε
 δίκας τῶν ἡμαρτημένων διδόναι, τοῦτον ὑφ' ὑμῶν τοι-
 αύτης ἀρχῆς ἡξιομένον; καὶ φόνον δίκας δικάζοντα, ὃν
 ἔδει αὐτὸν ὑπὸ τῆς ἐν Ἀρείῳ πάγῳ βουλῆς κρίνεσθαι;
 καὶ πρὸς τούτοις ἰδῶσιν ἐστεφανωμένον, καὶ ἐπικλήρων
 καὶ ὄρφανῶν κύριον γεγεννημένον, ὃν ἐνίοις αὐτὸς οὗτος
 13 τῆς ὄρφανίας αἴτιος γεγένηται; ἄρ' οὐκ οἴεσθε αὐτοὺς
 χαλεπῶς διακείσεσθαι καὶ ὑμᾶς αὐτῶν αἰτίους ἡγήσε-
 σθαι, ὅταν γένωνται ἐν ἐκείνοις τοῖς χρόνοις, ἐν οἷς
 αὐτῶν πολλοὶ εἰς τὸ δεσμοπήριον ἀπήγουντο καὶ ἄκριτοι
 ὑπὸ τούτων ἀπώλλυντο καὶ φεύγειν τὴν σφετέρην αὐ-
 τῶν ἠναγκάζοντο; κἀκεῖνοι προσενθυμηθῶσιν, ὅτι ὁ αὐ-
 τὸς οὗτος ἀνὴρ [Θρασύβουλος] αἴτιος γεγένηται Λεωδά-
 μαντὰ τε ἀποδοκιμασθῆναι καὶ τοῦτον δοκιμασθῆναι,
 τοῦ μὲν κατήγορος γενόμενος, ὑπὲρ τούτου δὲ ἀπολογή-
 14 σασθαι παρασκευασάμενος; ὅς ὅπως πρὸς τὴν πόλιν διά-
 κείται καὶ πόσων αἴτιος αὐτῇ κακῶν γεγένηται . . . ἢ
 πειθόμενοι πῶς ἂν οἴεσθε διαβληθῆναι; τότε μὲν γὰρ
 ὑμᾶς ᾤοντο ὀργισθέντας Λεωδάμαντα ἀποδοκιμάσαι·
 ἐὰν δὲ τοῦτον δοκιμάσητε, εὖ εἴδονται ὅτι οὐ δικαία
 γνώμη περὶ αὐτοῦ κέχρησθε. ἔστι δὲ τούτοις μὲν πρὸς
 ὑμᾶς ἄγῶν, ὑμῖν δὲ πρὸς ἅπασαν τὴν πόλιν, ἢ σκοπεῖ
 15 νυνὶ τίνα ὑμεῖς γνώμην περὶ αὐτῆς ἔξετε. καὶ μηδεὶς
 ὑμῶν ἡγείσθω με Λεωδάμαντι χαριζόμενον κατηγορεῖν
 Εὐάνδρου, ὅτι φίλος ἂν τυγχάνει, ἀλλ' ὑπὲρ ὑμῶν καὶ
 τῆς πόλεως προνοούμενον. ῥάδιον δ' ἐξ αὐτοῦ τοῦ πράγ-
 ματος μαθεῖν. Λεωδάμαντι γὰρ συμφέρει τοῦτον δοκι-
 μασθῆναι, οὕτω γὰρ ὑμεῖς μάλιστα διαβληθήσεσθε, καὶ
 δόξετε ἀντὶ δημοτικῶν ἀνθρώπων ὀλιγαρχικοὺς εἰς τὰς
 ἀρχὰς καθιστάναι· ὑμῖν δὲ τόνδε ἀποδοκιμάσαι, δόξετε

γὰρ κἀκεῖνον δικαίως ἀποδοκιμάσαι· ἐὰν δὲ μὴδὲ τύνδε, οὐδ' ἐκεῖνον δικαίως.

- 16 Καίτοιγε αὐτὸν ἀκούα λέξιν ὡς οὐ περὶ αὐτοῦ μόνον ἢ δοκιμασία ἐστίν, ἀλλὰ περὶ πάντων τῶν ἐν ἄστει μεινάντων, καὶ τοὺς ὄρκους καὶ τὰς συνθήκας ὑμᾶς ὑπομνήσειν, ὡς ἐκ τούτων προσληφόμενον αὐτὸν δοκιμασίας τοὺς ἐν ἄστει μείναντας. ἐγὼ δ' ὑπὲρ τοῦ πλήθους βραχεία πρὸς αὐτὸν εἰπεῖν βούλομαι, ὅτι ὁ δῆμος οὐ τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχει περὶ πάντων τῶν ἐν ἄστει μεινάντων, ἀλλὰ περὶ μὲν τῶν τοιαῦτα ἐξαμαρτανόντων οἷαν ἐγὼ φημι δεῖν, περὶ δὲ τῶν ἄλλων τὴν ἐναν-
17 τίαν. τεκμήριον δέ· οὐ γὰρ ἐλάττους τούτων ἢ πόλις τετίμηκε τῶν ἐπὶ Φυλὴν ἐλθόντων καὶ τὸν Πειραιᾶ καταλαβόντων. εἰκότως· τοὺς μὲν γὰρ ἴσασιν ὅποιοί τινες ἐν δημοκρατία μόνῃ γεγένηται, ὅποιοι δ' ἂν τινες ἐν ὀλιγαρχίᾳ γένοιτο, οὐπω πείραν εἰλήφασι· παρὰ δὲ τούτων ἑκατέρας τῆς πολιτείας ἱκανὴν βᾶσανον ἔχουσι,
18 ὥστ' εἰκότως πιστεύειν. καὶ ἠροῦνται γε διὰ μὲν τοὺς τοιοῦτους τοὺς συλληφθέντας τότε ἀποθανεῖν, διὰ δὲ τοὺς ἄλλους τοὺς συλληφθέντας ἐκφυγεῖν, ἐπεὶ εἰ γε τὴν αὐτὴν γνώμην ἅπαντες ἔσχον, οὐτ' ἂν φυγῇ οὐτ' ἂν κἀθοδος οὐτ' ἄλλο οὐδὲν ἂν τῶν γεγενημένων τῇ πόλει
19 συνέβη. ἀλλὰ καὶ ὁ ἄλογον δοκεῖ εἶναι παρὰ τισιν, ὅπως ποτὲ πολλοὶ ὄντες ὑπ' ὀλίγων τῶν ἐν Πειραιεὶ ἠττήθησαν, οὐδαμῶθεν ἄλλοθεν ἢ ἐκ τῆς τούτων προνοίας γεγένηται· οὗτοι γὰρ εἶλοντο μετὰ τῶν κατελθόντων πολιτεύεσθαι μᾶλλον ἢ μετὰ τῶν τριάκοντα Λακεδαιμονίοις
20 δουλεύειν. τοιγάρτοι ἀντὶ τούτων αὐτοὺς ὁ δῆμος ταῖς μερίσταις τιμαῖς τετίμηκεν, ἰππαρχεῖν καὶ στρατηγεῖν καὶ πρεσβεύειν ὑπὲρ αὐτῶν αἰρούμενοι· καὶ οὐδέποτε αὐτοῖς μετεμέλησε. καὶ διὰ μὲν γε τοὺς πολλὰ ἐξαμαρτόντας τὰς δοκιμασίας εἶναι ἐψηφίσαντο, διὰ δὲ τοὺς

Reisk.

μὴδὲν τοιοῦτον πράξαντας τὰς συνθήκας ἐποιήσαντο. τοιαῦτά σοι ἐγὼ ὑπὲρ τοῦ δήμου ἀποκρίνομαι.

Ἐπιτέρον δὲ ἔργον ἐστίν, ὃ ἄνδρες βουλευταί, σκέ- 21
ψασθαι ποτέρῳ ἂν πειθόμενοι περὶ τῆς δοκιμασίας ταύτης ἄμεινον βουλευσάσθε, πότερον ἐμοὶ ἢ Θρασυβούλῳ, ὃς αὐτῷ ἀπολογήσεται. περὶ μὲν οὖν ἐμοῦ ἢ τοῦ πατρὸς ἢ τῶν προγόνων οὐδὲν οὕτως εἰπεῖν ἔξει εἰς μισοδημίαν. οὔτε γὰρ ὡς ὀλιγαρχίας μετέσχον (ἕστερον γὰρ τῶν χρόνων τούτων ἀνὴρ εἶναι ἐδοκιμάσθη), οὔθ' ὡς ὁ πατήρ (πρὸ γὰρ τῶν σιάσεων πολὺ ἐν Σικελίᾳ ἄρχων ἐτελεύτησεν)· οὐδ' ὡς οἱ πρόγονοι ὑπὸ τοῖς τυράννοις ἐγέ- 22
νοντο· στασιάζοντες γὰρ πρὸς αὐτοὺς τὸν ἅπαντα χρόνον διετέλεσαν. ἀλλὰ μὲν δὴ οὐδὲ τὴν οὐσίαν ἡμᾶς ἐν τῷ πολέμῳ φήσει κτήσασθαι, εἰς δὲ τὴν πόλιν οὐδὲν ἀνηλωκέναι· πᾶν γὰρ τούναντίον, ἐν εἰρήνῃ μὲν ὀγδοηκοντατάλαντος ἡμῶν ὁ οἶκος ἐγένετο, εἰς δὲ τὴν τῆς πόλεως σωτηρίαν ἐν τῷ πολέμῳ ἅπας ἀνηλώθη. ἐγὼ δὲ 23
περὶ τούτου τρία ἔξω εἰπεῖν τηλικαῦτα τὸ μέγεθος, ὥστ' ἄξιον εἶναι ἕκαστον ἔργου θανάτου· πρῶτον μὲν ὅτι τὴν ἐν Βοιωτοῖς πολιτείαν χρήματα λαβὼν μετέστησε καὶ τῆς συμμαχίας ἡμᾶς ταύτης ἀπεστέρησεν, ἔπειτα ὅτι τὰς ναῦς προὔδωκε καὶ τὴν πόλιν περὶ σωτηρίας βουλευέσθαι πεποίηκεν, ἔπειτα ὅτι παρὰ τῶν αἰχμαλώτων, οὓς 24
αὐτὸς ἀπώλεσε, τριάκοντα μνᾶς ἐσυνκοφάντησεν, οὐ φάσκων αὐτοὺς λύσεσθαι, εἰ μὴ τοῦτο αὐτῷ παρὰ σφῶν αὐτῶν παράσχοιεν. συνειδότες οὖν ἡμῶν ἑκατέρῳ τὸν βίον, πρὸς ταῦτα βουλευέσθε ὁποτέρῳ χρὴ πιστεύειν περὶ τῆς Εὐάνδρου δοκιμασίας, καὶ οὕτως οὐκ ἐξαμαρτήσεσθε.

27.

ΚΑΤΑ ΕΠΙΚΡΑΤΟΥΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΣΥΜΠΡΕ-
ΣΒΕΥΤΩΝ ΕΠΙΛΟΓΟΣ ΩΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ.

Κατηγόρηται μὲν, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, Ἐπικρατοὺς
ικανὰ καὶ τῶν συμπρεσβευτῶν ἐνθυμείσθαι δὲ χρῆ ὅτι
πολλάκις ἠκούσατε τούτων λεγόντων, ὁπότε βούλουιτό
τινα ἀδικῶς ἀπολέσαι, ὅτι, εἰ μὴ καταψηφιεῖσθε ἂν αὐ-
2 τοὶ κελεύουσιν, ἐπιλείψει ὑμᾶς ἡ μισθοφορὰ. καὶ νῦν
οὐδὲν ἤττον τοσοῦτον | ἐνδεῖ, ὥστε τὸ μὲν πλῆθος . . .
καὶ ἡ αἰσχρὴ ἢ διὰ τούτων ὑμῖν γίνεται, ἢ δ' ὠφέλεια
τούτοις· πεπεῖρανται γὰρ ὅτι, ὁπότε αὐτοὶ καὶ οἱ τού-
των λόγοι δοκῶσιν αἰτιοὶ εἶναι ψηφιεῖσθαι ὑμᾶς παρὰ
τὸ δίκαιον, θαδίως παρὰ τῶν ἀδικούντων χρήματα λαμ-
3 βάνουσι. καίτοι τίνα χρῆ ἐλπίδα ἔχειν σωτηρίας, ὁπότε
ἐν χρήμασιν ἢ καὶ σωθῆναι τὴν πόλιν καὶ μὴ, ταῦτα δὲ
οὔτοι, φύλακες ὑφ' ὑμῶν καταστάντες, οἱ τῶν ἀδικούν-
των κολασταί, κλέπτωσί τε καὶ καταδωροδοκῶσι; καὶ οὐ
νῦν πρῶτον ὠφθῆσαν ἀδικούντες, ἀλλὰ καὶ πρότερον
4 ἤδη δώρων ἐκρίθησαν. καὶ ὑμῖν ἔχω ἐπικαλέσαι ὅτι τοῦ
αὐτοῦ ἀδικήματος Ὀνομάσαντος μὲν κατεψηφίσασθε,
τούτου δὲ ἀπεψηφίσασθε, τοῦ αὐτοῦ ἀνδρὸς ἀπάντων
κατηγοροῦντος καὶ τῶν αὐτῶν καταμαρτυρούντων, οἱ
οὐχ ἑτέρων ἤκουσαν, ἀλλ' αὐτοὶ ἦσαν οἱ περὶ τῶν χρη-
5 μάτων καὶ τῶν δώρων πρὸς τούτους πράττοντες. καίτοι
τοῦτο ἅπαντες ἐπίστασθε, ὅτι οὐχ ὅταν τοὺς μὴ δυνα-
μένους λέγειν κολάζητε, τότε ἔσται παράδειγμα τοῦ μὴ
ὑμᾶς ἀδικεῖν, ἀλλ' ὁπότεν παρὰ τῶν δυναμένων δίκην
λαμβάνετε, τότε πάντες παύσσονται ἐπιχειροῦντες εἰς
6 ὑμᾶς ἐξαμαρτάνειν. νῦν δ' ἀσφαλῶς αὐτοῖς ἔχει τὰ ὑμέ-
τερα κλέπτειν. ἂν μὲν γὰρ λάθωσιν, ἀδεῶς αὐτοῖς ἔχουσι

Reisk.

χρησθῆναι· ἂν δὲ ὀφθῶσιν, ἢ μέρει τῶν ἀδικημάτων τὸν
κίνδυνον ἐξεπρίαντο, ἢ εἰς ἀγῶνα καταστάντες τῇ αὐτῶν
δυνάμει ἐσώθησαν. νῦν τοίνυν, ὡς ἄνδρες δικασταί, πα-
ράδειγμα ποιήσετε τοῖς ἄλλοις δικαίοις εἶναι, παρὰ τού-
των δίκην λαβόντες. ἤκουσι δὲ πάντες οἱ τὰ τῆς πόλεως 7
πράττοντες οὐχ ἡμῶν ἀκροασόμενοι, ἀλλ' ὑμᾶς εἰσόμε-
νοι ἦντινα γνώμην περὶ τῶν ἀδικούντων ἔξετε. ὥστ' εἰ
μὲν ἀποψηφιεῖσθε τούτων, οὐδὲν δεινὸν δόξει αὐτοῖς
εἶναι ὑμᾶς ἐξαπατήσαντας ἐκ τῶν ὑμετέρων ὠφελείσθαι·
ἐὰν δὲ καταψηφισάμενοι θανάτου τιμήσητε, τῇ αὐτῇ
ψήφῳ τοὺς τε ἄλλους κοσμιωτέρους ποιήσετε ἢ νῦν εἰσι,
καὶ παρὰ τούτων δίκην εὐλοφότες ἔσεσθε. ἡγοῦμαι δ', 8
ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, οὐδ' εἰ μὴ προθέντες αὐτοῖς κρίσιν,
ἢ ἀπολογουμένων μὴ ἐθέλησαντες ἀκούσαι, καταψηφι-
σάμενοι τῶν ἐσχάτων τιμήσαιτε, οὐκ ἂν ἀκρίτους αὐτοὺς
ἀπολωλέναι, ἀλλὰ τὴν προσήκουσαν δίκην δεδωκέναι.
οὐ γὰρ οὔτοι ἀκριτοὶ εἰσι, περὶ ὧν ἂν ὑμεῖς εἰδότες τὰ
πραχθέντα ψηφίσησθε, ἀλλ' οἱ τινες ἂν ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν
διαβληθέντες περὶ ὧν ὑμεῖς μὴ ἴσθε, ἀκροάσεως μὴ τύ-
χωσι. τούτων δὲ τὰ μὲν πράγματα κατηγορεῖ, ἡμεῖς δὲ
καταμαρτυροῦμεν· καὶ οὐ τοῦτο δέδοικα, ὡς ἐὰν ἀκροά- 9
σθε αὐτῶν ἀποψηφιεῖσθε· ἀλλ' οὐκ ἂν ἡγοῦμαι αὐτοὺς
δίκην ἀξίαν δεδωκέναι, εἰ ἀκροασάμενοι αὐτῶν κατα-
ψηφίσασθε. πῶς γὰρ, ὡς ἄνδρες δικασταί, οἷς οὐδὲ
ταῦτα καὶ ὑμῖν συμφέρει; οὔτοι μὲν γὰρ ἐν τῷ πολέμῳ
ἐκ πενήτων πλούσιοι γέγονασιν ἐκ τῶν ὑμετέρων, ὑμεῖς
δὲ διὰ τούτους πένητες. καίτοι οὐ ταῦτα ἀγαθῶν δημα- 10
γωγῶν ἔστι, τὰ ὑμέτερα ἐν ταῖς ὑμετέραις συμφοραῖς
λαμβάνειν, ἀλλὰ τὰ ἑαυτῶν ὑμῖν διδόναι. καὶ γὰρ τοι
εἰς τοσοῦτον ἤκομεν, ὥσθ' οἱ πρότερον ἐν τῇ εἰρήνῃ
οὐδὲ σφᾶς αὐτοὺς ἐδύνατο τρέφειν, νῦν ὑμῖν εἰσφορὰς
εἰσφέρουσι καὶ χορηγοῦσι καὶ οἰκίας μεγάλας οἰκοῦσι.

p. 806-812.

- 11 καίτοι ἑτέροις ὑμεῖς ἔστιν ὅτε τὰ πατρῶα κερτημένοις ταῦτα ποιοῦσιν ἐφθονεῖτε· νῦν δ' οὕτως ἢ πόλις διακείται, ὥστε οὐκέτι ἂν οὗτοι κλέπτουσιν ὀργίζεσθε, ἀλλ' ἂν αὐτοὶ λαμβάνετε χάριν ἴσπερ, ὥσπερ ὑμεῖς τὰ τούτων μισθοφοροῦντες, ἀλλ' οὐ τούτων τὰ ὑμέτερα κλεπτόντων. τὸ δὲ πάντων ὑπερφυστατον, ὅτι ἐν μὲν τοῖς ἰδιοῖσι οἱ ἀδικούμενοι θαυρόουσι καὶ ἔλεινοι εἰσιν, ἐν δὲ τοῖς δημοσίοις οἱ μὲν ἀδικοῦντες ἔλεινοι, ὑμεῖς δ' οἱ ἀδικούμενοι ἔλειτε. καὶ νῦν ἴσως ποιήσουσιν ἄπερ καὶ πρότερον ἦσαν εἰδισμένοι καὶ δημόται καὶ φίλοι, κλαίοντες ἐξαιτεῖσθαι αὐτοὺς παρ' ὑμῶν. ἐγὼ δ' οὕτως ἀξιώγενέσθαι· εἰ μὲν ἀδικεῖν τούτους μηδὲν νομίζουσιν, ἀποδείξαντας ὡς ψευδῆ τὰ κατηγορημένα, οὕτως πείθειν ὑμᾶς ἀποψηφισασθαι· εἰ δὲ νομίσαντες ἀδικεῖν αἰτήσονται, θῆλον ὅτι τοῖς ἀδικοῦσιν εὐνοώστεροί εἰσιν ἢ ὑμῖν τοῖς ἀδικουμένοις, ὥστ' οὐ χάριτος ἀξιοὶ τυχεῖν
- 14 ἀλλὰ τιμωρίας, ὅποταν ὑμεῖς δύνησθε. ἔτι δὲ τοὺς αὐτοὺς ἠγείσθαι χρὴ καὶ τῶν κατηγορῶν σφόδρα δεήσασθαι, νομίζοντας πολὺ ἂν θάττον παρ' ἡμῶν ὀλίγων ὄντων ταύτην τὴν χάριν λαμβάνειν ἢ παρ' ὑμῶν, ἔτι δὲ ῥᾶον ἄλλους τινὰς τὰ ὑμέτερα καταχαρίζεσθαι ἢ ὑμᾶς αὐτοὺς γε. ἡμεῖς μὲν τοίνυν οὐκ ἠθελήσαμεν προδοῦναι, ἀξιοῦμεν δὲ μηδ' ὑμᾶς, ἐνθυμουμένους ὅτι σφόδρ' ἂν ἡμῖν ὀργίζεσθε καὶ ἐτιμωρεῖσθε, ὅπου παρεπίπτομεν, ὡς εἰκὸς τοὺς ἀδικοῦντας, εἰ ἡμεῖς παρὰ τούτων ἢ χρημάτων λαβόντες ἢ ἄλλῃ τινὶ τρόπῳ διηλλάγημεν. καίτοι εἰ τοῖς μὴ δικαίως ἐπεξιοῦσιν ὀργίζεσθε, ἢ που σφόδρα
- 16 χρὴ αὐτοὺς τοὺς ἀδικοῦντας τιμωρεῖσθαι. νῦν τοίνυν, ὡ ἄνδρες δικασταί, καταψηφισάμενοι Ἐπικράτους τῶν ἐσχάτων τιμήσατε, καὶ μὴ, ὥσπερ ἐν τῷ τέως χρόνῳ εἰδισμένοι ἐστέ, ἐπειδὴν καταψηφισάμενοι ἐξελέγητε τοὺς ἀδικοῦντας, ἐν τῷ τιμήματι ἀξιοῦσιν ἀφίετε, ἐχθραν,

οὐ δίκην παρὰ τῶν ἀδικούντων λαμβάνοντες, ὥσπερ τοῦ ὄνειδους ἀλλ' οὐ τῆς ζημίας αὐτοῖς μέλον, εὐ εἰδότες ὅτι ἐν μὲν τῇ ψήφῳ οὐδὲν ἄλλο ποιεῖτε ἢ ὄνειδίετε τοῖς ἀδικοῦσιν, ἐν δὲ τῷ τιμήματι τιμωρεῖσθε τοὺς ἐξαμαρτάνοντας.

28.

ΚΑΤΑ ΕΡΓΟΚΛΕΟΥΣ ΕΠΙΛΟΓΟΣ.

Τὰ μὲν κατηγορημένα οὕτως ἐστὶ πολλὰ καὶ δεινά, ὡ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὥστε οὐκ ἂν μοι δοκεῖ δύνασθαι Ἐργοκλῆς ὑπὲρ ἐνὸς ἐκάστου τῶν πεπραγμένων αὐτῷ πολλάκις ἀποθανῶν δοῦναι δίκην ἀξίαν τῷ ὑμετέρῳ πλήθει. καὶ γὰρ πόλις προδεδικώς φαίνεται, καὶ πρόξενους καὶ πολλὰς ὑμετέρους ἠδικηκώς, καὶ ἐκ πένητος ἐκ τῶν ὑμετέρων πλούσιος γεγεννημένος. καίτοι πῶς αὐτοῖς χρὴ συγγνώμην ἔχειν, ὅταν ὁρᾶτε τὰς μὲν ναῦς, ὧν ἤρχον οὗτοι, δι' ἀπορίαν χρημάτων καταλυομένας καὶ ἐκ πολλῶν ὀλίγας γινομένας, τούτους δὲ πένητας καὶ ἀπόρους ἐκπλεύσαντας οὕτω ταχέως πλείστην τῶν πολιτῶν οὐσίαν κερτημένους; ὑμέτερον τοίνυν ἔργον ἐστίν, ὡ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἐπὶ τοῖς τοιούτοις ὀργίζεσθαι· καὶ γὰρ δὴ δεινὸν ἂν εἴη, εἰ νῦν μὲν οὕτως αὐτοὶ πιεζόμενοι ταῖς εἰσφοραῖς συγγνώμην τοῖς κλέπτουσι καὶ τοῖς δωροδοκοῦσιν ἔχετε, ἐν δὲ τῷ τέως χρόνῳ, καὶ τῶν οἰκῶν τῶν ὑμετέρων μεγάλων ὄντων καὶ τῶν δημοσίων προσόδων μεγάλων οὐσῶν, θανάτω ἐκολάζετε τοὺς τῶν ὑμετέρων ἐπιθυμοῦντας. οἶμαι δ' ἔγωγε πάντας ὑμᾶς ὁμολογῆσαι, εἰ ὑμῖν Θρασύβουλος ἐπηγγέλλετο τριήρεις ἔχων ἐκπλεύσεσθαι καὶ ταύτας παλαιὰς ἀντὶ καινῶν παραδώσειν, καὶ τοὺς μὲν κινδύνους ὑμετέρους ἔσεσθαι, τὰς δ' ὠφελείας τῶν αὐτοῦ φίλων, καὶ ὑμᾶς μὲν διὰ τὰς εἰσφο-

ρὰς πνευστέρους ἀποδείξειν, Ἐργοκλέα δὲ καὶ τοὺς νό-
 λακας τοὺς αὐτοῦ πλουσιωτάτους τῶν πολιτῶν ποιήσιν,
 οὐδένα ἂν ὑμῶν ἐπιτρέψαι τὰς ναῦς ἐκείνου ἔχοντα ἐκ-
 5 πλεῦσαι. ἄλλως τε καὶ ἐπειδὴ τάχιστα ὑμεῖς ἐψηφίσασθε
 τὰ χρήματα ἀπογράψαι τὰ ἐκ τῶν πόλεων εἰλημμένα καὶ
 τοὺς ἄρχοντας τοὺς μετ' ἐκείνου καταπλεῖν εὐθύνας δώ-
 στοντας, Ἐργοκλῆς ἔλεγεν ὡς ἤδη συκοφαντεῖτε καὶ τῶν
 ἀρχαίων νόμων ἐπιθυμεῖτε, καὶ Θρασυβούλῳ συνεβού-
 λευε Βυζάντιον καταλαβεῖν καὶ τὰς ναῦς ἔχειν | καὶ
 6 τὴν Σεύθου θυρατέρα γαμεῖν. „ἵνα αὐτῶν ἐκκόψῃς“
 ἔφη „τὰς συκοφαντίας· ποιήσεις γὰρ αὐτοὺς οὐκ ἐπι-
 βουλευόντας σοὶ καθῆσθαι καὶ τοῖς σοῖς φίλοις, ἀλλὰ
 περὶ αὐτῶν δεδιέναι.“ οὕτως, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἐπει-
 δὴ τάχιστα ἐνέπληντο καὶ τῶν ὑμετέρων ἀπέλαυσαν, ἀλ-
 7 λοτρίους τῆς πόλεως ἑαυτοὺς ἠγγήσαντο. ἅμα γὰρ πλου-
 τοῦσι καὶ ὑμᾶς μισοῦσι, καὶ οὐκέτι ὡς ἀρξόμενοι παρα-
 σκευάζονται ἀλλ' ὡς ὑμῶν ἀρξόντες, καὶ δεδιότες ὑπὲρ
 ὧν ὑψήρηται ἔτοιμοί εἰσι καὶ χωρία καταλαμβάνειν καὶ
 ὀλιγαρχίαν καθιστάναι καὶ πάντα πράττειν, ὅπως ὑμεῖς
 ἐν τοῖς δεινοτάτοις κινδύνοις καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἔσε-
 σθε· οὕτως γὰρ ἠγοῦνται οὐκέτι τοῖς σφετέροις αὐτῶν
 ἁμαρτήμασι τὸν νοῦν ὑμᾶς προσέξειν, ἀλλ' ὑπὲρ ὑμῶν
 αὐτῶν καὶ τῆς πόλεως ὀρωδοῦντας ἠσυχίαν πρὸς τού-
 8 τος ἔξειν. Θρασύβουλος μὲν οὖν, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι,
 (οὐδὲν γὰρ δεῖ περὶ αὐτοῦ πλείω λέγειν) καλῶς ἐποίησεν
 οὕτως τελευτήσας τὸν βίον· οὐ γὰρ ἔδει αὐτὸν οὔτε ζῆν
 τοιούτοις ἔργοις ἐπιβουλεύοντα, οὔθ' ὑφ' ὑμῶν ἀπο-
 θανεῖν ἤδη τι δοκοῦντα ὑμᾶς ἀγαθὸν πεποιηκέναι, ἀλλὰ
 9 τοιούτῳ τρόπῳ τῆς πόλεως ἀπαλλαγῆναι. ὁρῶ δ' αὐτοὺς
 διὰ τὴν προῶν ἐκκλησίαν οὐκέτι φειδομένους τῶν χρη-
 μάτων, ἀλλ' ὠνούμενους τὰς αὐτῶν ψυχὰς καὶ παρὰ τῶν
 λεγόντων καὶ παρὰ τῶν ἐχθρῶν καὶ παρὰ τῶν πρυτάρ-

νεων, καὶ πολλοὺς Ἀθηναίων ἀργυρίῳ διαφθείρειν.
 ὑπὲρ ὧν ὑμῖν ἄξιόν ἐστιν ἀπολογῆσασθαι παρὰ τούτου
 νῦν δίκην λαβοῦσι, καὶ πᾶσιν ἀνθρώποις ἐπιδείξει ὅτι
 οὐκ ἔστι τосαῦτα χρήματα, ὧν ὑμεῖς ἠττήσεσθε ὥστε μὴ
 τιμωρεῖσθαι τοὺς ἀδικοῦντας. ἐνθυμεῖσθε γάρ, ὡς ἄν- 10
 δρες Ἀθηναῖοι, ὅτι οὐκ Ἐργοκλῆς μόνος κρίνεται, ἀλλὰ
 καὶ ἡ πόλις ὅλη. νυνὶ γὰρ τοῖς ἀρχουσι τοῖς ὑμετέροις
 ἐπιδείξετε πότερον χρὴ δίκαιοις εἶναι, ἢ ὡς πλείστα τῶν
 ὑμετέρων ὑφελόμενοις τῷ αὐτῷ τρόπῳ τὴν σωτηρίαν
 παρασκευάζεσθαι, ὥπερ οὗτοι νυνὶ πειρῶνται. καίτοι
 εὐ εἶδέναι χρὴ, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι· ὅστις ἐν τосαύτῃ 11
 ἀπορίᾳ τῶν ὑμετέρων πραγμάτων ἢ πόλεις προδίδωσιν
 ἢ χρήματα κλέπτειν ἢ δωροδοκεῖν ἀξιοῖ, οὗτος καὶ τὰ
 τεῖχη καὶ τὰς ναῦς τοῖς πολεμίοις παραδίδωσι καὶ ὀλι-
 γαρχίαν ἐκ δημοκρατίας καθίστησιν· ὥστ' οὐκ ἄξιον
 ὑμῖν τῆς τούτων παρασκευῆς ἠττάσθαι, ἀλλὰ παρά-
 δειγμα πᾶσιν ἀνθρώποις ποιῆσαι καὶ μήτε κέρδος μήτε
 ἔλεον μήτ' ἄλλο μηδὲν περὶ πλείονος ποιήσασθαι τῆς
 τούτων τιμωρίας.

Οἶμαι δ' Ἐργοκλέα, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, περὶ μὲν 12
 Ἀλικαρνασσοῦ καὶ περὶ τῆς ἀρχῆς καὶ περὶ τῶν αὐτῶ
 πεπραγμένων οὐκ ἐπιχειρήσειν ἀπολογεῖσθαι, ἐρεῖν δὲ
 ὡς ἀπὸ Φυλῆς κατήλθε καὶ ὡς δημοτικός ἐστι καὶ ὡς τῶν
 κινδύνων τῶν ὑμετέρων μετέσχευ. ἐγὼ δέ, ὡς ἄνδρες
 Ἀθηναῖοι, οὐ τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχω περὶ τῶν τοιούτων·
 ἀλλ' ὅσοι μὲν ἐλευθερίας καὶ τοῦ δικαίου ἐπιθυμοῦντες 13
 καὶ τοὺς νόμους ἰσχύειν βουλόμενοι καὶ τοὺς ἀδικοῦν-
 τας μισοῦντες τῶν ὑμετέρων κινδύνων μετέσχευ, οὐ
 πονηροὺς εἶναι πολίτας, οὐδὲ ἀδίκως τούτοις φημι ἂν
 εἶναι ὑπόλογον τὴν ἐκείνων φυγῆν· ὅσοι δὲ κατελθόντες
 ἐν δημοκρατίᾳ τὸ μὲν ὑμέτερον πλῆθος ἀδικοῦσι, τοὺς
 δὲ ἰδίους οἴκους ἐκ τῶν ὑμετέρων μεγάλους ποιοῦσι,
 p. 819—823.

πολύ μᾶλλον αὐτοῖς προσήκει ὀργίζεσθαι ἢ τοῖς τριά-
 14 κοντα. οἱ μὲν γὰρ ἐπὶ τοῦτ' ἐχειροτονήθησαν, ἵνα κακῶς,
 εἴ πῃ δύναιντο, ὑμᾶς ποιήσειαν· τούτοις δ' ὑμᾶς αὐτοὺς
 ἐπετρέψατε, ὡς μεγάλην καὶ ἐλευθέραν τὴν πόλιν ποιή-
 σωσιν· ὧν ὑμῖν οὐδὲν ἀποβέβηκεν, ἀλλὰ τὸ ἐπὶ τούτοις
 εἶναι ἐν τοῖς δεινοτάτοις κινδύνοις καθεστήκατε, ὥστε
 πολλὸν ἂν δικαιότερον ὑμᾶς αὐτοὺς ἢ τούτους ἐλεοῖτε, καὶ
 τοὺς ὑμετέρους παῖδας καὶ γυναῖκας, ὅτι ὑπὸ τοιούτων
 15 ἀνδρῶν λυμάλνεσθε. ὅταν γὰρ ἡγησώμεθα σωτηρίας
 ἀντειληφθῆαι, δεινότερα ὑπὸ τῶν ἡμετέρων ἀρχόντων
 πάσχομεν ἢ ὑπὸ τῶν πολεμίων. καίτοι ἅπαντες ἐπί-
 στασθε ὅτι οὐδεμία ἐλπίς σωτηρίας ὑμῖν δυστυχήσασιν.
 ὥστε ἄξιον ὑμᾶς παρακελευσαμένους ὑμῖν αὐτοῖς παρὰ
 τούτων νυνὶ τὴν μεγίστην δίκην λαβεῖν, καὶ τοῖς ἄλλοις
 Ἑλλήσιν ἐπιδειξάι ὡς τοὺς ἀδικούντας τιμωρεῖσθε, καὶ
 16 τοὺς ὑμετέρους ἀρχοντας βελτίους ποιήσετε. ἐγὼ μὲν
 οὖν ταῦθ' ὑμῖν παρακελεύομαι· ὑμᾶς δὲ χρὴ εἶδέναι ὅτι,
 ἂν μὲν ἐμοὶ πεισθῆτε, εὖ περὶ αὐτῶν βουλευσέσθε, εἰ δὲ
 μή, χεῖροσι τοῖς ἄλλοις πολίταις χρήσεσθε. ἔτι δέ, ὡς
 ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἂν αὐτῶν ἀποψηφίσθητε, οὐδεμίαν
 ὑμῖν εἶδονται χάριν, ἀλλὰ τοῖς ἀνηλωμένοις καὶ τοῖς
 χρήμασιν οἷς ὑφῆρηται· ὥστε τὴν μὲν ἔχθραν ὑμῖν
 αὐτοῖς καταλείψετε, τῆς δὲ σωτηρίας ἐκείνοις εἶδονται
 17 χάριν. καὶ μὲν δὴ, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ οἱ Ἀλικαρ-
 νασσεῖς καὶ οἱ ἄλλοι οἱ ὑπὸ τούτων ἠδικημένοι, ἂν μὲν
 παρὰ τούτων τὴν μεγίστην δίκην λάβητε, νομιούσιν
 ὑπὸ τούτων μὲν ἀπολωλέναι, ὑμᾶς δὲ αὐτοῖς βεβοη-
 θηκέναι· ἐὰν δὲ τούτους σώσητε, ἡγήσονται καὶ ὑμᾶς
 ὁμογνώμονας γεγονέναι τοῖς αὐτοῖς προδεδωκόσιν. ὥστ'
 ἄξιον τούτων ἀπάντων ἐνθυμηθέντας ἅμα τοῖς τε φίλοις
 τοῖς ὑμετέροις ἀποδοῦναι χάριν καὶ παρὰ τῶν ἀδικούν-
 των τὴν δίκην λαβεῖν.

ΚΑΤΑ ΦΙΛΟΚΡΑΤΟΥΣ ΕΠΙΛΟΓΟΣ.

Ὁ μὲν ἄγων οὗτος, ὡς ἄνδρες δικασταί, ἐρημότερος
 γεγένηται ἢ ἐγὼ προσεδόκων. πολλοὶ γὰρ ἦσαν οἱ ἀπει-
 λούντες καὶ οἱ φάσκοντες Φιλοκράτους κατηγορήσειν·
 ὧν οὐδεὶς νυνὶ φαίνεται. ὁ γὰρ δοκεῖ οὐδενὸς ἑλαττον
 εἶναι τεκμήριον τῆς ἀπογραφῆς ὅτι ἀληθῆς οὐσα τυγχά-
 νει· εἰ γὰρ μὴ πολλὰ τῶν Ἐργοκλέους εἶχε χρημάτων,
 οὐκ ἂν οὕτως οἷός τ' ἦν ἀπαλλάξαι τοὺς κατηγοροῦς.
 ἐγὼ δέ, ὡς ἄνδρες δικασταί, πάντας ὑμᾶς ἡγοῦμαι εἰδέ- 2
 ναι ὅτι Ἐργοκλέους διὰ τοῦτο ὑμᾶς θάνατον κατεχει-
 ροτονήσατε, ὅτι κακῶς διαθείς τὰ τῆς πόλεως πλεόν ἢ
 τριάκοντα ταλάντων οὐσίαν ἐκτήσατο. καὶ τούτων τῶν
 χρημάτων οὐδὲν ἐν τῇ πόλει φαίνεται. καίτοι ποῦ χρὴ
 τραπέσθαι ἢ πῇ ζητῆσαι τὰ χρήματα; εἰ γὰρ παρὰ τοῖς
 κηδεσταῖς καὶ οἷς ἐκεῖνος οἰκειότατ' ἀνθρώπων ἐχοῖτο
 μὴ φανήσεται, χαλεπῶς παρὰ τοῖς ἐχθροῖς εὐρεθήσεται.
 τίνα δὲ Ἐργοκλῆς περὶ πλείονος Φιλοκράτους ἐποιεῖτο, 3
 ἢ πρὸς τίν' ἀνθρώπων διέκειτο οἰκειότερον; οὐ τῶν μὲν
 ὑμετέρων πωλητῆν αὐτὸν ἐξήγαγε, τῶν δ' αὐτοῦ χρη-
 μάτων ταμίαν ἐποίησε, καὶ τὸ τελευταῖον τριήραρχον
 αὐτὸν κατέστησε; καίτοι δεινὸν εἰ οἱ μὲν τὰς οὐσίας 4
 ἔχοντες ὀλοφυροῦνται τριήραρχοῦντες, οὗτος δὲ οὐδὲν
 πρότερον κεκτημένος ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ ἐθελοντῆς
 ὑπέστη ταύτην τὴν λειτουργίαν. οὐκοῦν δὴ οὐχ ὡς ζη-
 μιωθησόμενον αὐτὸν τριήραρχον κατέστησεν, ἀλλ' ὡς
 ὠφεληθησόμενον καὶ φυλάξοντα τὰ αὐτοῦ χρήματα, οὐκ
 ἔχων ὅτῳ χρὴ μᾶλλον τούτου πιστεῦσαι. ἡγοῦμαι δέ, ὡς 5
 ἄνδρες δικασταί, Φιλοκράται δύο εἶναι καὶ μόνας ἀπο-
 λογίας· προσήκειν γὰρ αὐτῷ ἀποδείξαι ἢ ἐτέρους ἔχον-

τας τὰ Ἐργοκλέους χρήματα, ἢ ἀδίκως ἀπολωλότα ἐκεί-
νον καὶ οὐδὲν ὑψηρομένον τῶν ὑμετέρων οὐδὲ δεδωρο-
δοκηκότα· εἰ δὲ τούτων μηδέτερον ποιήσῃ, δεδόχθαι
καταψηφίζεσθαι, καὶ μὴ τοῖς μὲν παρὰ τῶν ἄλλων λαμ-
βάνουσιν ὀργίζεσθαι, τοῖς δὲ τὰ ὑμέτερόν αὐτῶν ἔχουσι
συγγνώμην ἔχειν.

6 Τίς δ' οὐκ οἶδεν Ἀθηναίων τρία τάλαυτα | περὶ
Ἐργοκλέους μεσεγγυηθέντα τοῖς λέγουσιν, εἰ δύναιντο
αὐτὸν σώσαι [καὶ μὴ κατηγορεῖν]; οἱ ἐπειδὴ ἐώρων τὴν
ὑμετέραν ὀργὴν τιμωρεῖσθαι βουλομένων, ἡσυχίαν ἤγον
καὶ οὐκ ἐτόλμων σφᾶς αὐτοὺς φανεροὺς ποιῆσαι. καὶ τὸ

7 ματα μὲν εἶπε τῇ πόλει· ἐπειδὴ δὲ καὶ ταῦτα ἀπέ-
ληψε καὶ τῶν ἄλλων τῶν ἐκείνου κύριος γεγένηται, εἰς
τοῦτο τόλμης ἐλήλυθεν, ὥστε μάρτυρας πεπόρισται οἱ
μαρτυρήσουσιν αὐτῷ ὡς ἦν ἔχθιστος ἀπάντων ἀνθρώ-
πων Ἐργοκλέῃ. καίτοι οἶσεθ' ἂν αὐτόν, ὃ ἄνδρες δικα-
σταί, εἰς τοῦτο μανίας ἀφικέσθαι, ὥστε Θρασυβούλου
στρατηγούντος καὶ Ἐργοκλέους αὐτῷ διαφερομένου ἐθε-
λοντὴν ὑποστῆναι τριηραρχίαν; πῶς γὰρ ἂν θάπτον
ἀπάλετο, ἢ πῶς ἂν μᾶλλον ἐπηρεάζετο;

8 Περὶ μὲν οὖν τούτων ἱκανὰ τὰ εἰρημένα· ἐγὼ δ'
ὑμᾶς ἀξιῶ ὑμῖν αὐτοῖς βοηθῆσαι, καὶ πολὺ μᾶλλον τοὺς
ἀδικούντας τιμωρεῖσθαι ἢ τοὺς τὰ τῆς πόλεως ἔχοντας
ἐλεεινοὺς ἡγεῖσθαι. οὐδὲν γὰρ τῶν αὐτοῦ καταθήσει,
ἀλλὰ τὰ ὑμέτερα ὑμῖν αὐτοῖς ἀποδώσει, καὶ πολλῶ πλείον

9 αὐτῷ τούτων περιέσται. καὶ γὰρ δὴ δεινὸν ἂν εἶη, ὃ
ἄνδρες δικασταί, εἰ τοῖς μὲν μὴ δυναμένοις τὰ σφέτερόν
αὐτῶν εἰσφέρειν ὀργίζοιθε καὶ τὰς οὐσίας αὐτῶν ὡς
ἀδικούντων δημεύοιτε, τοὺς δὲ τὰ ὑμέτερα αὐτῶν ἔχον-
τας μὴ τιμωροῖθε, ἀλλὰ τῶν τε χρημάτων ἀποστεροῖθε

10 καὶ τούτους χαλεπωτέροισιν ἐχθροῖς ἔχοιτε. ἕως γὰρ αἰ

Reisk.

τὰ ὑμέτερα ἔχοντες σφίσιν αὐτοῖς ξυνειδῶσιν, οὐδέποτε
ὑμῖν παύσονται κακνοοῦντες, νομίζοντες τὰς τῆς πό-
λεως δυστυχίας μόνας ἀπαλλαγὴν εἶναι τῶν πρὸς αὐτοῖς
πραγμάτων.

Ἡγοῦμαι δ', ὃ ἄνδρες δικασταί, οὐ μόνον περὶ 11
χρημάτων αὐτῷ προσήκειν ἀγωνίζεσθαι, ἀλλὰ καὶ περὶ
τοῦ σώματος κινδυνεύειν. καὶ γὰρ δὴ δεινὸν ἂν εἶη, εἰ
οἱ μὲν τὰ τῶν ἰδιωτῶν ἀπολλύμενα τοῖς κλέπταις συνει-
δότες τοῖς αὐτοῖς ἐνέχονται, οὗτος δὲ τὰ τῆς πόλεως
Ἐργοκλέῃ συνειδῶς κλέπτουσι καὶ ἐπὶ τοῖς ὑμετέροις
δαωροδοκοῦντι μὴ τῆς αὐτῆς τιμωρίας τυγχάνοι, ἀλλὰ
ἄθλα λάβοι τὴν ὑπ' ἐκείνου καταλειφθεῖσαν οὐσίαν
ἀντὶ τῆς αὐτοῦ πονηρίας. ἀξιοὶ δ' ὑμῖν εἶσιν ὀργῆς, 12
ὃ ἄνδρες δικασταί. οὗτοι γὰρ, ὅτε Ἐργοκλῆς ἐκρίνετο,
ἐν τῷ δήμῳ περιούντες ἔλεγον ὡς πεντακόσιοι μὲν αὐ-
τοῖς εἶησαν ἐκ τοῦ Πειραιῶς δεδεκασμένοι, ἑξακόσιοι
δὲ καὶ χίλιοι ἐκ τοῦ ἄστεος· μᾶλλον δὲ προσεπειοῦντο
πιστεύειν τοῖς χρημασιν ἢ δεδιέναι τὰ αὐτῶν ἀμαρτή-
ματα. ἐκεῖ μὲν οὖν ἐπεδείξατε αὐτοῖς, ἐὰν δὲ εὖ φρονῆτε, 13
καὶ νυνὶ τοῦτο φανερόν πάσιν ἀνθρώποις ποιήσετε, ὅτι
οὐκ ἔστι τοσαῦτα χρήματα ἂ ὑμᾶς, οὓς ἂν λαμβάνητε
ἀδικούντας, ἀποτρέψει τιμωρεῖσθαι, καὶ μηδεμίαν αὐ-
τοῖς ἄδειαν δώσετε τὰ ὑμέτερα αὐτῶν διαρπάξουσι καὶ
κλέπτουσιν. ἐγὼ μὲν οὖν ταῦτα ὑμῖν παραινῶ. πάντες 14
γὰρ ἐπίστασθε ὅτι Ἐργοκλῆς χρηματιούμενος ἄλλ' οὐ
πρὸς ὑμᾶς φιλοτιμησόμενος ἐξέπλευσε, καὶ οὐδεὶς ἄλ-
λος ἔχει τὰ χρήματα ἢ οὗτος. ἐὰν οὖν σωφρονῆτε, τὰ
ὑμέτερόν αὐτῶν κομιεῖσθε.

30.

ΚΑΤΑ ΝΙΚΟΜΑΧΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΕΩΣ ΕΡ-
ΘΥΝΩΝ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ.

Ἦδη, ὦ ἄνδρες δικασταί, τινὲς εἰς κρίσειν κατα-
στάντες ἀδικεῖν μὲν ἔδοξαν, ἀποφαίνοντες δὲ τὰς τῶν
προγόνων ἀρετὰς καὶ τὰς σφετέρως αὐτῶν εὐεργεσίας
συγγνώμης ἔτυχον παρ' ὑμῶν. ἐπειδὴ τοίνυν καὶ τῶν
ἀπολογουμένων ἀποδέχεσθε, εἴαν τι ἀγαθὸν φαίνονται
τὴν πόλιν πεποιηκότες, ἀξιῶ καὶ τῶν κατηγορῶν ὑμᾶς
ἀκροάσασθαι, εἴαν ἀποφαίνωσι τοὺς φερόντας πάλα
2 πονηροὺς ὄντας. ὅτι μὲν τοίνυν ὁ πατήρ ὁ Νικομάχου
δημόσιος ἦν, καὶ οἷα νέος ἂν οὗτος ἐπετήδευσε, καὶ ὅσα
ἔτη γεροντῶς εἰς τοὺς φράτορας εἰσήχθη, πολλὸν ἂν ἔργον
εἶη λέγειν. ἐπειδὴ δὲ τῶν νόμων ἀναγραφεὺς ἐγένετο,
τίς οὐκ οἶδεν οἷα τὴν πόλιν ἐλυμήνατο; προσταχθὲν
γὰρ αὐτῷ τεσσάρων μηνῶν ἀναγράψαι τοὺς νόμους
τοὺς Σόλωνος, ἀντὶ μὲν Σόλωνος αὐτὸν νομοθέτην κατέ-
στήσεν, ἀντὶ δὲ τετάρων μηνῶν ἐξέτη τὴν ἀρχὴν ἐποι-
ήσατο, καθ' ἑκάστην δὲ ἡμέραν ἀργύριον λαμβάνων τοὺς
3 μὲν ἐνέγραφε τοὺς δὲ ἐξήλειφεν. εἰς τοῦτο δὲ κατέστημεν
ᾧστε ἐκ τῆς τούτου χειρὸς τεταμιεύμεθα τοὺς νόμους·
καὶ οἱ ἀντίδικοι ἐπὶ τοῖς δικαστηρίοις ἐναντίους παρεί-
χοντο, ἀμφοτέρω παρὰ Νικομάχου φάσκοντες εἰληφέναι.
ἐπιβαλλόντων δὲ τῶν ἀρχόντων ἐπιβολὰς καὶ εἰσαγόν-
των εἰς τὸ δικαστήριον οὐκ ἠθέλησε παραδοῦναι τοὺς
νόμους· ἀλλὰ πρότερον ἢ πόλις εἰς τὰς μεγίστας συμ-
φορὰς κατέστη, πρὶν τοῦτον ἀπαλλαγῆναι τῆς ἀρχῆς καὶ
4 τῶν πεπραγμένων εὐθύνας ὑποσχεῖν. καὶ γὰρ τοι, ὦ
ἄνδρες δικασταί, ἐπειδὴ ἐκείνων δίκην οὐ δέδωκεν,
ὅποیان καὶ νῦν τὴν ἀρχὴν κατεστήσατο; ὅστις πρώτου

Reisk.

μὲν τέτταρα ἔτη ἀνέγραψεν, ἐξὸν αὐτῷ τριάκοντα ἡμε-
ρῶν ἀπαλλαγῆναι· ἔπειτα διωρισμένον ἐξ ὧν ἔδει ἀνα-
γράψαι, αὐτὸν ἀπάντων κύριον ἐποίησατο, καὶ ὅσα ...
διαχειρίσας μόνος οὗτος τῶν ἀρχάντων εὐθύνας οὐκ
ἔδωκεν, ἀλλ' οἱ μὲν ἄλλοι τῆς αὐτῶν ἀρχῆς κατὰ πρυ- 5
τανείαν λόγον ἀναφέρουσι, σὺ δέ, ὦ Νικόμαχε, οὐδὲ
τεττάρων ἔτων ἠξίωσας ἐγγράψαι, ἀλλὰ μόνῳ σοὶ τῶν
πολιτῶν ἐξεῖναι νομίξεις ἄρχειν πολὺν χρόνον, καὶ μήτε
εὐθύνας διδόναι μήτε τοῖς ψηφίσμασι πείθεσθαι μήτε
τῶν νόμων φροντίζειν, ἀλλὰ τὰ μὲν ἐγγράφεις τὰ δ'
ἐξαλείφεις, καὶ εἰς τοῦτο ὕβρεως ἦκεις ᾧστε σαντοῦ
νομίξεις εἶναι τὰ τῆς πόλεως, αὐτὸς δημόσιος ἂν. ὑμᾶς 6
τοίνυν χρὴ, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἀναμνησθέντας καὶ τῶν
προγόνων τῶν Νικομάχου, οἵτινες ἦσαν, καὶ οὗτος ὡς
ἀχαρίστως ὑμῖν προσενηνεκται παρανομήσας, κολάσαι
αὐτόν, καὶ ἐπειδὴ ἐνὸς ἐκάστου δίκην οὐκ εἰλήφατε, νῦν
ὑπὲρ ἀπάντων γε αὐτῶν τὴν τιμωρίαν ποιήσασθε.

Ἴσως δέ, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἐπειδὴν περὶ αὐτοῦ 7
μηδὲν δύνηται ἀπολογεῖσθαι, ἐμὲ διαβάλλειν πειράσε-
ται. τότε δὲ περὶ τῶν ἐμῶν τούτῳ ἀξιῶ πιστεύειν ὑμᾶς,
ὅποταν ἀπολογίας ἐμοὶ δοθείσης μὴ δύνωμαι ψευδόμε-
νον αὐτὸν ἐξελέγξαι. εἴαν δ' ἄρα ἐπιχειρῆ λέγειν ἄπερ ἐν
τῇ βουλῇ, ὡς ἐγὼ τῶν τετρακοσίων ἐρενόμην, ἐνδυ-
μείσθε· τούτων τοιαῦτα λεγόντων ἐκ τῶν τετρακοσίων
πλείον ἢ χίλιοι γενήσονται· καὶ γὰρ τοὺς ἔτι παῖδας ὄν-
τας ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ καὶ τοὺς ἀποδημοῦντας οἱ δια-
βάλλειν βουλόμενοι ταῦτα λοιδοροῦσιν. ἐγὼ δὲ οὕτω πολ- 8
λοῦ ἐδέησα τῶν τετρακοσίων γενέσθαι, ᾧστε οὐδὲ τῶν
πεντακισχιλίων κατελέγην. δεινὸν δὲ μοι δοκεῖ εἶναι ὅτι,
εἰ μὲν περὶ ἰδίων συμβολαίων ἀγωνιζόμενος οὕτω φα-
νερῶς ἐξήλεγχον αὐτὸν ἀδικοῦντα, οὐδ' ἂν αὐτὸς ἠξίωσε
τοιαῦτα ἀπολογούμενος ἀποφεύγειν, νυνὶ δὲ περὶ τῶν
p. 835—845.

τῆς | πόλεως κρινόμενος οἰήσεται χρῆναι ἐμοῦ κατηγο-
ρῶν ὑμῖν μὴ δοῦναι δίκην.

- 9 Ἐτι δέ, οἶμαι, θαυμαστὸν νομίζω Νικόμαχον ἑτέροις
ὡς ἀδικοῦσι μνησικακεῖν ἀξιοῦν, ὃν ἐγὼ ἐπιβουλεύσαντα
τῷ πλήθει ἀποδείξω. καὶ μου ἀκούσατε· δίκαιον γάρ, ὡ
ἄνδρες δικασταί, περὶ τῶν τοιούτων ἀνθρώπων τὰς τοι-
αύτας κατηγορίας ἀποδέχεσθαι; οἵτινες τότε συγκατα-
10 λύσαντες τὸν δῆμον νυνὶ δημοτικοὶ φασιν εἶναι. ἐπειδὴ
γὰρ ἀπολομένων τῶν νεῶν ἢ μετὰστασις ἐπράττετο,
Κλεοφῶν τὴν βουλὴν ἐλοιδορεῖ, φάσκων συνεστάναι καὶ
οὐ τὰ βέλτιστα βουλευεῖν τῇ πόλει. Σάτυρος δὲ Κη-
φισιεὺς βουλευῶν ἐπεισε τὴν βουλὴν δῆσαντας αὐτὸν
11 παραδοῦναι δικαστηρίῳ. οἱ δὲ βουλόμενοι αὐτὸν ἀπο-
λέσαι, δεδιότες μὴ οὐκ ἀποκτείνωσιν ἐν τῷ δικαστηρίῳ,
πειθουσι Νικομαχίδην νόμον ἀποδείξαι ὡς χρῆ καὶ τὴν
βουλὴν συνδικάζειν. καὶ ὁ πάντων οὗτος πονηρότατος
οὕτω φανερώς συνεστασίασεν, ὥστε τῇ ἡμέρᾳ ἢ ἡ κρίσις
12 ἐγένετο ἀποδείξαι τὸν νόμον. Κλεοφῶντος τοίνυν, ὡ
ἄνδρες δικασταί, ἕτερα μὲν ἂν τις ἔχοι κατηγορῆσαι·
τοῦτο δὲ παρὰ πάντων ὁμολογεῖται, ὅτι οἱ καταλύοντες
τὸν δῆμον ἐκεῖνον ἐβούλοντο μάλιστα τῶν πολιτῶν ἐκ-
ποδῶν γενέσθαι, καὶ ὅτι Σάτυρος καὶ Χρέμων οἱ τῶν
τριάκοντα γενόμενοι οὐχ ὑπὲρ ὑμῶν ὀργιζόμενοι Κλεο-
φῶντος κατηγοροῦν, ἀλλ' ἵνα ἐκεῖνον ἀποκτείναντες
13 αὐτοὶ ὑμᾶς κακῶς ποιῶσι. καὶ ταῦτα διεπράξαντο διὰ
τὸν νόμον ὃν Νικόμαχος ἀπέδειξεν. εἰκὸς τοίνυν, ὡ
ἄνδρες δικασταί, ἐνθυμείσθαι καὶ ὁπόσοι ὑμῶν ἐνό-
μιζον Κλεοφῶντα κακὸν πολίτην εἶναι, ὅτι καὶ τῶν ἐν
τῇ ὀλιγαρχίᾳ ἀποθανόντων ἴσως τις ἦν πονηρός, ἀλλ'
ὅμως καὶ διὰ τοὺς τοιούτους ὀργίζεσθε τοῖς τριάκοντα,
ὅτι οὐ τῶν ἀδικημάτων ἕνεκα ἀλλὰ κατὰ στάσιν αὐτοὺς
14 ἀπέκτειναν. εἰάν οὖν πρὸς ταῦτα ἀπολογῆται, τοσοῦτον

μὲμνησθε, ὅτι ἐν τοιούτῳ καιρῷ τοῦ νόμου ἀπέδειξεν
ἐν ᾧ ἡ πολιτεία μεθίστατο, καὶ τούτοις χαριζόμενος οἱ
τὸν δῆμον κατέλυσαν, καὶ ταύτην τὴν βουλὴν συνδικά-
ζειν ἐποίησεν ἐν ἧ Σάτυρος μὲν καὶ Χρέμων μέγιστον
ἐδύναντο, Στρομβιχίδης δὲ καὶ Καλλιάδης καὶ ἕτεροι
πολλοὶ καὶ καλοὶ κάγαθοὶ τῶν πολιτῶν ἀπάλλυντο.

Καὶ περὶ τούτων οὐδένα ἂν ἐποίησάμην λόγον, εἰ 15
μὴ ἤστανόμην αὐτὸν ὡς δημοτικὸν ὄντα πειράσεσθαι
παρὰ τὸ δίκαιον σώζεσθαι, καὶ τῆς εὐνοίας τῆς εἰς τὸ
πλήθος τεκμηρίῳ χρησόμενον ὅτι ἐφυγεν. ἐγὼ δὲ καὶ
ἑτέρους ἂν ἔχοιμι ἐπιδείξαι τῶν συγκαταλυσάντων τὸν
δῆμον τοὺς μὲν ἀποθανόντας, τοὺς δὲ φυγόντας τε καὶ
οὐ μετασχόντας τῆς πολιτείας, ὥστε οὐδένα εἰκὸς αὐτῷ 16
τούτου ὑπόλογον γενέσθαι. τοῦ μὲν γὰρ ὑμᾶς φυγεῖν
μέρος τι καὶ οὗτος συνεβάλετο, τοῦ δὲ τοῦτον κατελθεῖν
τὸ πλήθος τὸ ὑμέτερον αἴτιον ἐγένετο. ἐτι δὲ καὶ δεινόν,
εἰ ἂν μὲν ἄκων ἔπαθε χάριν αὐτῷ εἰσεσθε, ἂν δ' ἐκὼν
ἐξήμαρτε μηδεμίαν τιμωρίαν ποιήσεσθε.

Πυνθάνομαι δὲ αὐτὸν λέγειν ὡς ἀσεβῶ καταλύων 17
τὰς θυσίας. ἐγὼ δ' εἰ μὲν νόμους ἐτίθην περὶ τῆς ἀνα-
γραφῆς, ἡγούμην ἂν ἐξεῖναι Νικομάχῳ τοιαῦτα εἰπεῖν
περὶ ἐμοῦ· νῦν δὲ τοῖς κοινοῖς καὶ κειμένοις ἀξιῶ τοῦτον
πειθῆσθαι. θαυμάζω δὲ εἰ μὴ ἐνθυμεῖται, ὅταν ἐμὲ
φάσκη ἀσεβεῖν λέγοντα ὡς χρῆ θύειν τὰς θυσίας τὰς ἐκ
τῶν κύρβων καὶ τῶν στηλῶν κατὰ τὰς συγγραφάς, ὅτι
καὶ τῆς πόλεως κατηγορεῖ· ταῦτα γὰρ ὑμεῖς ἐψηφίσασθε.
ἔπειτα εἰ ταῦτα νομίζεις δεινὰ, ἢ που σφόδρα ἐκείνους
ἡγῆ ἀδικεῖν, οἱ τὰ ἐκ τῶν κύρβων μόνον ἔθνον. καίτοι, 18
ὡ ἄνδρες δικασταί, περὶ εὐσεβείας οὐ παρὰ Νικομάχου
χρῆ μανθάνειν, ἀλλ' ἐκ τῶν γεγενημένων σκοπεῖν. οἱ
τοίνυν πρόγονοι τὰ ἐκ τῶν κύρβων θύοντες μεγίστην
καὶ εὐδαιμονεστάτην τῶν Ἑλληνίδων τὴν πόλιν παρέδο

σαν, ὥστε ἄξιον ἡμῖν τὰς αὐτὰς ἐκείνοις θυσίας ποιέσθαι καὶ εἰ μὴδὲν δι' ἄλλο, τῆς τύχης ἕνεκα τῆς ἐξ ἐκείνων τῶν ἱερῶν γεγενημένης. πῶς | δ' ἂν τις εὐσεβέστερος γένοιτο ἐμοῦ, ὅστις ἀξιῶ πρῶτον μὲν κατὰ τὰ πάτρια θύειν, [ἐπειτα] ἂ μᾶλλον συμφέροι τῇ πόλει, ἔτι δὲ ἂ ὁ δῆμος ἐψηφίσατο καὶ δυνησόμεθα δαπανᾶν ἐκ τῶν προσιόντων χρημάτων; σὺ δέ, ὦ Νικόμαχε, τούτων τάναντία πεποίηκας· ἀναγράφας γὰρ πλείω τῶν προσταχθέντων αἴτιος γεγένησαι τὰ προσιόντα χρήματα εἰς ταῦτα μὲν ἀναλίσκεσθαι, ἐν δὲ ταῖς πατρίοις θυσίαις ἐπιλείπειν. αὐτίκα πέρουσιν ἱερὰ ἄθυτα τριῶν ταλάντων γεγένηται τῶν ἐν ταῖς κῦρβеси γεγραμμένων. καὶ οὐχ οἶόν τε εἰπεῖν ὡς οὐχ ἱκανὰ ἦν ἂ προσήλθε τῇ πόλει· εἰ γὰρ οὗτος μὴ πλείω ἀνέγραψεν ἕξ ταλάντοις, εἰς τε τὰς θυσίας τὰς πατρίους ἂν ἐξήρκεσε καὶ τρία τάλαντα ἂν περιεγένετο τῇ πόλει. περὶ δὲ τῶν εἰρημένων καὶ μάρτυρας ὑμῖν παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

21 Ἐνθυμείσθε τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταί, ὅτι, ὅταν μὲν κατὰ τὰς συγγραφὰς ποιῶμεν, ἅπαντα τὰ πάτρια θύεται, ἐπειδὴν δὲ κατὰ τὰς στήλας ἄς οὗτος ἀνέγραψε, πολλὰ τῶν ἱερῶν καταλύεται. καίτοι οὗτος ὁ ἱερόσυλος περιτρέχει, λέγων ὡς εὐσέβειαν ἄλλ' οὐκ εὐτέλειαν ἀνέγραψε· καὶ εἰ μὴ ταῦτα ὑμῖν ἀρέσκει, ἐξαλείφειν κελεύει, καὶ ἐκ τούτων οἴεται πείθειν ὡς οὐδὲν ἀδικεῖ· ὅς ἐν δυοῖν μὲν ἔτοιῖν πλείω ἤδη τοῦ δέοντος δώδεκα ταλάντοις ἀνάλωσε, παρ' ἑκάστου δὲ τὸν ἐνιαυτὸν ἐπε-
22 χείρησεν ἕξ ταλάντοις τὴν πόλιν ζημιῶσαι, καὶ ταῦτα ὄρων αὐτὴν ἀποροῦσαν χρημάτων καὶ Λακεδαιμονίους μὲν ἀπειλοῦντας, ὅταν μὴ ἀποπέμψωμεν αὐτοῖς τὰ χρήματα, Βοιωτοὺς δὲ σύλας ποιομένους, ὅτι οὐ δυνάμεθα

Reisk.

δύο τάλαντα ἀποδοῦναι, τοὺς δὲ νεωσοίκους καὶ τὰ τεῖχη περικαταρρέοντα, εἰδὼς δὲ ὅτι ἡ βουλή ἢ βουλευούσα, ὅταν μὲν ἔχη ἱκανὰ χρήματα εἰς διοίκησιν, οὐδὲν ἔξαμαρτάνει, ὅταν δὲ εἰς ἀπορίαν καταστῆ, ἀναγκάζεται εἰσαγγελλας δέχεσθαι καὶ δημεύειν τὰ τῶν πολιτῶν καὶ τῶν ρητόρων τοῖς τὰ πονηρότατα λέγουσι πείθεσθαι. χρῆ τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταί, μὴ τοῖς βουλευούσιν 23 ἐκάστοτε ὀργίζεσθαι, ἀλλὰ τοῖς εἰς τοιαύτας ἀπορίας καθίστασι τὴν πόλιν. προσέχουσι τὸν νοῦν οἱ βουλόμενοι τὰ κοινὰ κλέπτειν, ὅπως Νικόμαχος ἀγωνιέται· οἷς ὑμεῖς, ἐὰν μὴ τοῦτον τιμωρήσῃθε, πολλὴν ἄδειαν ποιήσετε· ἐὰν δὲ καταψηφισάμενοι τῶν ἐσχάτων αὐτῷ τιμώσῃτε, τῇ αὐτῇ ψήφῳ τοὺς τε ἄλλους βελτίους ποιήσετε καὶ παρὰ τούτου δίκην εὐληφέστες ἔσεσθε. ἐπίστα- 24 σθε δέ, ὦ ἄνδρες δικασταί, ὅτι παράδειγμα τοῖς ἄλλοις ἔσται μὴ τολμᾶν εἰς ὑμᾶς ἔξαμαρτάνειν οὐχ, ὅταν τοὺς ἀδυνάτους εἰπεῖν κολάζητε, ἀλλ' ὅταν παρὰ τῶν δυναμένων λέγειν δίκην λαμβάνητε. τίς οὖν τῶν ἐν τῇ πόλει ἐπιτηδειότερος Νικομάχου δοῦναι δίκην; τίς ἐλάττω τὴν πόλιν ἀγαθὰ πεποίηκεν ἢ πλείω ἠδικήκεν; ὅς καὶ τῶν 25 ὀσίων καὶ τῶν ἱερῶν ἀναγραφεὺς γενόμενος εἰς ἀμφοτέρω ταῦτα ἠμάρτηκεν. ἀναμνήσθητε δὲ ὅτι πολλοὺς ἤδη τῶν πολιτῶν ἐπὶ κλοπῇ χρημάτων ἀπεκτείνετε. καίτοι ἐκείνοι μὲν τοσοῦτον μόνον ὑμᾶς ἐβλάψαν ὅσον ἐν τῷ παρόντι, οὗτοι δ' ἐπὶ τῇ τῶν νόμων ἀναγραφῇ καὶ τῶν ἱερῶν δῶρα λαμβάνοντες εἰς ἅπαντα τὸν χρόνον τὴν πόλιν ζημιούσι.

Διὰ τί δ' ἂν τις ἀποψηφίσαιτο τούτου; πότερον 26 ὡς ἀνδρὸς ἀγαθοῦ πρὸς τοὺς πολεμίους καὶ πολλὰς μάχαις καὶ ναυμαχίαις παραγεγενημένου; ἀλλὰ ὅτε ὑμεῖς ἐκινδυνεύετε ἐκπλέοντες, οὗτος αὐτοῦ μένων τοὺς Σόλωνος νόμους ἔλυμαίνετο. ἀλλ' ὅτι χρήματα δεδαπάνηκε

p. 834—863.

14 *

καὶ πολλὰς εἰσφορὰς εἰσενήνοχεν· ἀλλ' οὐχ ὅπως ὑμῖν τῶν αὐτοῦ τι ἐπέδωκεν, ἀλλὰ τῶν ὑμετέρων πολλὰ ὑψη-
 27 ρηται. ἀλλὰ διὰ τοὺς προγόνους; ἤδη γὰρ τινες καὶ διὰ τοῦτο συγγνώμης ἔτυχον παρ' ὑμῶν. ἀλλὰ τοῦτω γε προσήκει διὰ μὲν αὐτὸν τεθνάναι, διὰ δὲ τοὺς προγόνους πεπραῖσθαι. ἀλλ' ὡς, ἐὰν νῦν αὐτοῦ φείσησθε, αὐτίς ἀποδώσει | τὰς χάριτας; ὅς οὐδ' ὦν πρότερον μετέλαβε παρ' ὑμῶν ἀγαθῶν μέμνηται. καίτοι ἀντὶ μὲν δούλου πολίτης γεγένηται, ἀντὶ δὲ πτωχοῦ πλούσιος, ἀντὶ δὲ
 28 ὑπογραμματέως νομοθέτης. ἃ καὶ ὑμῶν ἔχει ἂν τις κατηγορήσῃ, ὅτι οἱ μὲν πρόγονοι νομοθέτας ἤροῦντο Σόλων καὶ Θεμιστοκλέα καὶ Περικλέα, ἠγούμενοι τοιούτους ἔσσεσθαι τοὺς νόμους οἷοί περ ἂν ὦσιν οἱ τιθέντες, ὑμεῖς δὲ Τισαμενὸν τὸν Μηχανίανος καὶ Νικόμαχον καὶ ἑτέρους ἀνθρώπους ὑπογραμματέας· καὶ τὰς μὲν ἀρχὰς ὑπὸ τῶν τοιούτων ἠγείσθε διαφθείρεσθαι, αὐτοῖς δὲ
 29 τοῦτοις πιστεύετε. ὃ δὲ πάντων δεινότατον· ὑπογραμματεῦσαι μὲν οὐκ ἔξεστι δις τὸν αὐτὸν τῇ ἀρχῇ τῇ αὐτῇ, περὶ δὲ τῶν μεγίστων τοὺς αὐτοὺς ἔατε πολὺν χρόνον κυρίους εἶναι. καὶ τὸ τελευταῖον Νικόμαχον εἴλεσθε ἀναγράφειν τὰ πάτρια, ὃ κατὰ πατέρα τῆς πόλεως οὐ
 30 προσήκει· καὶ ὃν ἔδει ὑπὲρ τοῦ δήμου κρίνεσθαι, οὗτος τὸν δῆμον συγκαταλύσας φαίνεται. νῦν τοίνυν ὑμῖν μεταμελησάτω τῶν πεπραγμένων, καὶ μὴ ὑπὸ τούτων αἰεὶ κακῶς πάσχοντες ἀνέχεσθε, μηδὲ ἰδίᾳ μὲν ὀνειδίζετε τοῖς ἀδικοῦσιν, ἐπειδὴν δ' ἐξῆ δίκην παρ' αὐτῶν λαμβάνειν, ἀποψηφίζεσθε.

31 Καὶ περὶ μὲν τούτων ἱκανὰ μοι τὰ εἰρημένα· περὶ δὲ τῶν ἐξαιτησομένων βραχέα πρὸς ὑμᾶς εἰπεῖν βούλομαι. παρεσκευασμένοι τινὲς εἰσι καὶ τῶν φίλων καὶ τῶν τῆς πόλεως πραττόντων δεῖσθαι ὑπὲρ αὐτοῦ· ὦν ἐγὼ ἠγοῦμαι ἐνίοις προσήκειν ὑπὲρ τῶν ἑαυτοῖς πεπραγμέ-
 Reisk.

νων ἀπολογεῖσθαι πολὺ μᾶλλον ἢ τοὺς ἀδικοῦντας σώ-
 ζειν προαιρεῖσθαι. δεινὸν δὲ μοι δοκεῖ εἶναι, ὃ ἄνδρες 32 δικασταί, εἰ τούτου μὲν ἐνὸς ὄντος καὶ οὐδὲν ὑπὸ τῆς πόλεως ἠδικημένοι οὐκ ἐπεχείρησαν δεῖσθαι ὡς χρὴ παύσασθαι εἰς ὑμᾶς ἐξαμαρτάνοντα, ὑμᾶς δὲ τοσούτους ὄντας καὶ ἠδικημένους ὑπὸ τούτου ζητήσουσιν [πείθειν] ὡς οὐ χρὴ δίκην παρ' αὐτοῦ λαμβάνειν. χρὴ τοίνυν, 33 ὥσπερ ἂν τούτους ὁρᾶτε προθύμως σώζοντας τοὺς φίλους, οὕτως καὶ ὑμᾶς τοὺς ἐχθροὺς τιμωρεῖσθαι, εὖ εἰδότας ὅτι τούτοις πρώτοις ἄνδρες ἀμείνους δόξετε εἶναι, ἐπὰν παρὰ τῶν ἀδικοῦντων δίκην λαμβάνητε. ἐνθυμεῖσθε δὲ ὅτι οὔτε Νικόμαχος οὔτε τῶν αἰτησομένων οὐδεὶς τοσαῦτα ἀγαθὰ πεποίηκε τὴν πόλιν, ὅσα οὗτος ἠδίκηκεν, ὥστε πολὺ μᾶλλον ὑμῖν προσήκει τιμωρεῖσθαι ἢ τούτοις βοηθεῖν. εὖ δ' εἰδέναι χρὴ τοὺς αὐτοὺς τοῦ- 34 τος, ὅτι πολλὰ δεηθέντες τῶν κατηγορῶν ἡμᾶς μὲν οὐδαμῶς ἔπεισαν, τὴν δὲ ὑμετέραν ψῆφον καταπειρά-
 σοντες εἰσεληλύθασιν εἰς τὸ δικαστήριον, καὶ ἐλπίζουσιν ὑμᾶς ἐξαπατήσαντες ἄδειαν εἰς τὸν λοιπὸν χρόνον λήψε-
 35 σθαι τοῦ ποιεῖν ὃ τι ἂν βούλωνται. ἡμεῖς μὲν τοίνυν οὐκ ἠθέλησαμεν ὑπὸ τούτων ἀξιούμενοι πεισθῆναι, τὸ δὲ αὐτὸ τοῦτο παρακαλοῦμεν ὑμᾶς, καὶ μὴ πρὸ τῆς κρίσεως μισοπονηρεῖν, ἀλλ' ἐν τῇ κρίσει τιμωρεῖσθαι τοὺς τὴν ὑμετέραν νομοθεσίαν ἀφανίζοντας· οὕτω γὰρ ἐννόμως διοικηθήσεται τὰ κατὰ τὴν πολιτείαν ἅπαντα.

31.

ΚΑΤΑ ΦΙΛΩΝΟΣ ΔΟΚΙΜΑΣΙΑΣ.

᾿Ωμην μὲν, ὃ βουλή, οὐκ ἂν ποτ' εἰς τοῦτο τόλ-
 μης Φίλωνα ἀφικέσθαι, ὥστε ἐθέλησαι ὡς ὑμᾶς ἐλθεῖν
 δοκιμασθησόμενον· ἐπειδὴ δὲ οὐχ ἐν τι μόνον ἀλλὰ
 p. 863 - 869.

πολλά τολμηρός ἐστίν, ἐγὼ δὲ ὁμόσας εἰσηλθὼν εἰς τὸ
 2 βουλευτήριον τὰ βέλτεστα συμβουλευσέιν τῇ πόλει, ἐν-
 εστὶ τε ἐν τῷ ὄρκῳ ἀποφαίνεῖν εἰ τίς τινα οἷδε τῶν λα-
 χόντων ἀνεπιτήδειον ὄντα βουλευεῖν, ἐγὼ τὴν κατὰ
 τουτουὶ Φίλωνος ποιήσομαι | κατηγορίαν, οὐ μέντοι γε
 ἰδίαν ἐχθρὰν οὐδεμίαν μεταπορευόμενος, οὐδὲ τῷ δύννα-
 σθαι καὶ εἰσθέναι λέγειν ἐν ὑμῖν ἐπαρθεῖς, ἀλλὰ τῷ
 3 πλήθει τῶν ἀμαρτημάτων αὐτοῦ πιστεύων, καὶ τοῖς
 ὄρκοις οἷς ᾤμωσα ἐμμένειν ἀξιῶν. γινώσθε μὲν οὖν
 ὅτι οὐκ ἀπὸ ἰσῆς παρασκευῆς ἐγὼ τε τοῦτον ἐλέγξω οἷός
 ἐστίν, καὶ οὗτος ἐπεχείρησε πονηρός εἶναι· ὅμως εἰ τι
 ἐγὼ ἐλλείποιμι τῷ λόγῳ τῆς κατηγορίας, οὐκ ἂν δίκαιος
 εἴη οὗτος διὰ τοῦτο ἀφελήθη, ἀλλὰ μάλλον, ὃ τι
 4 ἱκανῶς διδάξαίμι, ἐκ τούτων ἀποδοκιμασθῆναι. ἐνδεῶς
 μὲν γὰρ διὰ τὴν ἀπειρίαν πάντων τῶν τούτῳ πεπραγμέ-
 νων, ἱκανῶς δὲ διὰ τὴν περὶ αὐτὸν κακίαν εἰρηκῶς ἂν
 εἴην. ἀξιῶ δὲ καὶ ὑμῶν οἵτινες δυνατώτεροι ἐμοῦ εἰσι
 τῷ λόγῳ, ἀποφῆναι μεῖζον ὄντα αὐτοῦ τὰ ἀμαρτήματα,
 καὶ ἐξ ὧν ἂν ἐγὼ ὑπολίπω, πάλιν αὐτοὺς περὶ ὧν
 ἴσασι κατηγορῆσαι Φίλωνος· οὐ γὰρ ἐκ τῶν ὑπ' ἐμοῦ
 λεγομένων δεῖ ὑμᾶς περὶ αὐτοῦ ὁποῖός ἐστι σκέψασθαι.
 5 Ἐγὼ γὰρ οὐκ ἄλλους τινὰς φημι δίκαιον εἶναι βουλευεῖν
 περὶ ἡμῶν, ἢ τοὺς πρὸς τῷ εἶναι πολίτας καὶ ἐπιθυ-
 μοῦντας τούτου. τούτοις μὲν γὰρ μεγάλα τὰ διαφέροντά
 ἐστίν· εὐ τε πράττειν τὴν πόλιν τήνδε καὶ ἀνεπιτηδείως
 διὰ τὸ ἀναγκαῖόν σφισιν αὐτοῖς ἡγεῖσθαι εἶναι μετέχειν
 τὸ μέρος τῶν δεινῶν, ὥσπερ καὶ τῶν ἀγαθῶν μετέχου-
 6 σι· καὶ γὰρ οἱ φύσει μὲν πολῖται εἰσι, γνώμη δὲ χρῶν-
 ται ὡς πᾶσα γῆ πατρὶς αὐτοῖς ἐστίν ἐν ἣ ἂν τὰ ἐπιτήδεια
 ἔχουσιν, οὗτοι δὲ εἰσι ὅτι ἂν παρῆντες τὸ τῆς πόλεως
 κοινὸν ἀγαθὸν ἐπὶ τὸ ἑαυτῶν ἰδίον κέρδος ἔλθοιεν διὰ
 τὸ μὴ τὴν πόλιν ἀλλὰ τὴν οὐσίαν πατρίδα ἑαυτοῖς ἡγεῖ-

σθαι. ἐγὼ τοίνυν ἀποφανῶ Φίλωνα τουτουὶ περὶ πλείο- 7
 νος ποιησάμενον τὴν ἰδίαν ἀσφάλειαν ἢ τὸν κοινὸν τῆς
 πόλεως κίνδυνον, καὶ ἡγησάμενον κρεῖττον εἶναι αὐτὸν
 ἀκινδύνως τὸν βίον διάγειν ἢ τὴν πόλιν σάζειν ὁμοίως
 τοῖς ἄλλοις πολίταις κινδυνεύοντα. οὗτος γὰρ, ὃ βουλή, 8
 ὅτε ἢ συμφορὰ τῇ πόλει ἦν (ἢς ἐγὼ, καθ' ὅσον ἀναγκά-
 ζομαι, κατὰ τοῦτο μέμνημαι), ἐκκεκρογμένος ἐκ τοῦ
 ἄσσεως ὑπὸ τῶν τριάκοντα μετὰ τοῦ ἄλλου πλήθους τῶν
 πολιτῶν τέως μὲν ᾤκει ἐν ἀργῷ, ἐπειδὴ δὲ οἱ ἀπὸ Φυλῆς
 κατήλθον εἰς τὸν Πειραιᾶ, καὶ οὐ μόνον οἱ ἐκ τῶν
 ἀργῶν ἀλλὰ καὶ οἱ ἐκ τῆς ὑπεροχίας οἱ μὲν εἰς τὸ ἄστν
 οἱ δ' εἰς τὸν Πειραιᾶ συνελέγοντο, καὶ καθ' ὅσον ἕκα-
 στος οἷός τ' ἦν, κατὰ τοσοῦτον ἐβοήθει τῇ πατρίδι, τὰ
 ἐναντία ἅπασιν τοῖς ἄλλοις πολίταις ἐποίησε· συσκευασά- 9
 μενος γὰρ τὰ ἑαυτοῦ ἐνθάδε εἰς τὴν ὑπεροχίαν ἐξώκησε,
 καὶ ἐν Ὁρωπῷ μετοίκιον κατατιθεὶς ἐπὶ προστάτου ᾤκει,
 βουληθεὶς παρ' ἐκείνοις μετοικεῖν μάλλον ἢ μεθ' ἡμῶν
 πολίτης εἶναι. οὐ τοίνυν οὐδ' ὥσπερ ἐνιοὶ τινες τῶν
 πολιτῶν μετεβάλλοντο, ἐπειδὴ ἐώρων τοὺς ἀπὸ Φυλῆς
 ἐν οἷς ἔπραττον εὐτυχοῦντας, οὐδὲ τούτων τι τῶν εὐ-
 τυχημάτων ἠξίωσε μετασχεῖν, ἐπὶ κατειργασμένοις μάλ-
 λον ἔλθειν βουλόμενος ἢ συγκατελθεῖν κατεργασάμενός
 τι τῶν τῇ κοινῇ πολιτείᾳ συμφερόντων· οὐδ' ἦλθεν εἰς
 τὸν Πειραιᾶ, οὐδ' ἐστὶν ὅπου ἑαυτὸν ὑμῖν τάξει παρα-
 σχεῖν. καίτοιγε ὅστις εὐτυχοῦντας ὄρων ὑμᾶς ἐτόλμα 10
 προδιδοῦναι, τί ποτε ὡς μὴ βουλόμεθά γε πράττοντας
 ἐποίησεν ἄν; ὅσοι μὲν τοίνυν διὰ συμφορὰς ἰδίας οὐ
 μετέσχον τῶν τότε γενομένων τῇ πόλει κινδύνων, συγ-
 γνώμης τινὸς ἀξιοὶ εἰσι τυχεῖν· οὐδενὶ γὰρ οὐδὲν ἐκού-
 σιον δυστύχημα γίγνεται· ὅσοι δὲ γνώμη τοῦτο ἐπραξαν, 11
 οὐδεμίᾳς συγγνώμης ἀξιοὶ εἰσιν· οὐ γὰρ διὰ δυστυχίαν
 ἀλλὰ δι' ἐπιβουλήν ἐποίησαν αὐτό. καθέστηκε δέ τι

ἔθος δίκαιον πᾶσιν ἀνθρώποις τῶν αὐτῶν ἀδικημάτων
 μάλιστα ὀργίζεσθαι τοῖς μάλιστα δυναμένοις μὴ ἀδικεῖν,
 τοῖς δὲ πένησιν ἢ ἀδυνατοῖς τῷ σώματι συγγνώμην ἔχειν
 12 διὰ τὸ ἡγεῖσθαι ἄκοντας αὐτοὺς ἀμαρτάνειν. οὗτος τοί-
 νυν οὐδεμιᾶς συγγνώμης ἄξιός ἐστι τυχεῖν· οὔτε γὰρ
 τῷ σώματι ἀδύνατος ἦν ταλαιπωρεῖν, ὡς καὶ ὑμεῖς
 ὄρατε, οὔτε τῇ | οὐσίᾳ ἄπορος λειτουργεῖν, ὡς ἐγὼ ἀπο-
 δείξω. ὅστις οὖν ὅσον δυνατὸς ἦν ὠφελεῖν, τοσοῦτον
 κακὸς ἦν, πῶς οὐκ ἂν εἰκότως ὑπὸ πάντων ὑμῶν μι-
 13 σοῦτο; ἀλλὰ μὴν οὐδ' ἀπεχθήσεσθέ γε τῶν πολιτῶν
 οὐδενὶ τοῦτον ἀποδοκιμάσαντες, ὃς οὐ τι τοὺς ἑτέρους
 ἀλλ' ἀμφοτέρους φανερός ἐστι προδούς, ὥστε μήτε τοῖς
 ἐν τῷ ἄστει γενομένοις φίλον προσήκειν εἶναι τοῦτον
 (οὐ γὰρ ἠξίωσεν ὡς αὐτοὺς ἐλθεῖν κινδυνεύοντας), μήτε
 τοῖς τὸν Πειραιᾶ καταλαβοῦσιν· οὐδὲ γὰρ τούτοις ἠθέ-
 λησε συγκαταλεθεῖν. φαίη δ' ἂν ταῦτα καὶ αὐτὸς ἐλεγχό-
 14 μενος. εἰ μέντοι τι μέρος περίεστι τῶν πολιτῶν ὃ τι τῶν
 αὐτῶν μετέσχε τούτῳ πραγμάτων, μετ' ἐκείνων, ἐάν ποτε
 (ὃ μὴ γένοιτο) λάβωσι τὴν πόλιν, βουλευεῖν ἀξιούτω.

Ὡς οὖν ᾤκει τε ἐν Ῥωπῶ ἐπὶ προστάτου καὶ ἐκ-
 κτητο ἱκανὴν οὐσίαν καὶ οὐτ' ἐν τῷ Πειραιεῖ οὐτ' ἐν τῷ
 ἄστει ἔθετο τὰ ὄπλα, ἵνα εἰδῆτε ὅτι ταῦτα πρῶτον ἀληθῆ
 λέγω, ἀκούσατε τῶν μαρτύρων.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

15 Ὑπολείπεται τοίνυν αὐτῷ λέγειν ὡς τῷ μὲν σώματι
 δι' ἀσθένειάν τινα γενομένην ἀδύνατος κατέστη βοηθη-
 σαι εἰς τὸν Πειραιᾶ, ἀπὸ δὲ τῶν ὑπαρχόντων ἐπαγγελιά-
 μενος αὐτὸς ἢ χρημάτων εἰσενεργεῖν εἰς τὸ πλῆθος τὸ ὑμέ-
 τερον ἢ ὀπλίσαι τινὰς τῶν ἑαυτοῦ δημοτῶν, ὥσπερ καὶ
 ἄλλοι πολλοὶ τῶν πολιτῶν αὐτοὶ οὐ δυνάμενοι λειτουρ-
 16 γεῖν τοῖς σώμασιν. ἵνα οὖν μὴ ἐγγένηται αὐτῷ ψευσα-

Reisk.

μένω ἔξαπατῆσαι, καὶ περὶ τούτων ἤδη σαφῶς ὑμῖν
 ἀποδείξω, ἐπειδὴ ὕστερον οὐκ ἔξέσται μοι παρελθόντι
 ἐνθάδ' ἐλέγχειν αὐτόν. Καί μοι κάλει αὐτὸν Διότιμον
 Ἀχαρνέα καὶ τοὺς ἀφρεθέντας μετ' αὐτοῦ τοὺς δημότας
 ὀπλίσαι ἀπὸ τῶν εἰσενεχθέντων χρημάτων.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ ΤΩΝ ΑΙΠΕΘΕΝΤΩΝ ΜΕΤΑ ΔΙΟΤΙΜΟΥ.

Οὗτος τοίνυν οὐχ ὅπως ὠφελήσει τὴν πόλιν ἐν τοι- 17
 οὔτῳ καιρῷ καὶ τοιαύτη καταστάσει διανοήθη, ἀλλ' ὅπως
 τι κερδανεῖ ἀπὸ τῶν ὑμετέρων συμφορῶν παρεσκευάσατο·
 ὀρμώμενος γὰρ ἐξ Ῥωποῦ, τοτὲ μὲν αὐτὸς μόνος, τοτὲ
 δ' ἑτέροις ἠγούμενος οἷς τὰ ὑμέτερα δυστυχήματα εὐτυ- 18
 χήματα ἐγγόνει, περιῶν κατὰ τοὺς ἀγρούς καὶ ἐντυγ-
 χάνων τῶν πολιτῶν τοῖς πρεσβυτάτοις, οἳ κατέμειναν
 ἐν τοῖς δήμοις ὀλίγα μὲν τῶν ἐπιτηδείων ἔχοντες, ἀναγ-
 καῖα δέ, εὖνοι μὲν ὄντες τῷ πλήθει, ἀδύνατοι δὲ ὑπὸ
 τῆς ἡλικίας βοηθεῖν, τούτους ἀφῆρειτο τὰ ὑπάρχοντα,
 περὶ πλείονος ποιούμενος αὐτὸς μικρὰ κερδαίνειν ἢ
 ἐκείνους μηδὲν ἀδικεῖν· οἳ νῦν αὐτὸν δι' αὐτὸ τοῦτο
 οὐχ οἰοῖ τε εἶσιν ἐπεξελεθεῖν ἅπαντες, δι' ὅπερ καὶ τότε
 ἀδύνατοι τῇ πόλει βοηθεῖν ἦσαν. οὐ μέντοι τοῦτόν γε 19
 χρὴ διὰ τὴν ἐκείνων ἀδυναμίαν δις ὠφεληθῆναι, τότε τ'
 ἀφελόμενον ἂ εἶχον, νῦν τε δοκιμασθέντα ὑφ' ὑμῶν·
 ἀλλὰ κἂν ὅτισοῦν παραγένηται τῶν ἀδικηθέντων, μέγα
 αὐτὸ ἠγήσασθε εἶναι, καὶ τοῦτον ὑπερμισήσατε, ὅστις
 ἐτόλμησεν, οἷς ἕτεροι διδόναι παρ' ἑαυτῶν τι προη-
 ροῦντο διὰ τὴν ἀπορίαν οἰκτεῖραντες αὐτούς, τούτων
 ἀφαιρεῖσθαι τὰ ὑπάρχοντα. Κάλει μοι τοὺς μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Οὐ τοίνυν ἔγωγε οἶδα ὃ τι ὑμᾶς διαφερόντως δεῖ 20
 γινώσκειν περὶ αὐτοῦ ἢ οἱ οἰκεῖοι γινώσκουσι· τοι-
 p. 875 - 883.

αὐτὰ γὰρ ἐστίν, ὥστ' εἰ καὶ μηδὲν αὐτῶ ἄλλο ἡμάρτητο, διὰ μόνα ταῦτα δίκαιον εἶναι ἀποδοκιμασθῆναι. οἷα μὲν οὖν ζῶσα ἢ μήτηρ αὐτοῦ κατηγορεῖ, παρήσω· ἐξ ὧν δὲ τελευτῶσα τὸν βίον διεπράξατο τεκμαιρομένοις ῥαδίον 21 ἐστίν ὑμῖν γινῶναι ὁποῖός τις ἦν περὶ αὐτήν. ἐκείνη γὰρ τούτῳ μὲν ἠπίστησεν ἀποθανοῦσαν ἑαυτὴν ἐπιτρέψαι, Ἀντιφάνει δὲ οὐδὲν προσήκουσα πιστεύσασα ἔδωκεν εἰς τὴν ἑαυτῆς ταφήν τρεῖς μνᾶς ἀργυρίου, παραλιπούσα τοῦτον υἱὸν ὄντα ἑαυτῆς. ἄρα δήλον ὅτι εὖ ᾔδει αὐτὸν οὐδὲ διὰ τὸ προσήκειν αὐτῇ τὰ δέοντα ἂν ποιήσονται;

22 καίτοι εἰ μήτηρ, ἢ πέφυκε καὶ ἀδικουμένη ὑπὸ τῶν ἑαυτῆς παίδων μάλιστα ἀνέχεσθαι καὶ μικρὸ ὠφελουμένη μεγάλη ἐχειν ἠγεῖσθαι διὰ τὸ εὐνοία μᾶλλον ἢ ἐλέγχῳ τὰ γιγνόμενα | δοκιμάζειν, ἐνόμιζε τοῦτον καὶ ἀπὸ τεθνεώσης φέρειν ἑαυτῆς, τί χρὴ ὑμᾶς περὶ αὐτοῦ διανοηθῆναι;

23 ὅστις γὰρ περὶ τοὺς ἑαυτοῦ ἀναγκαίους τοιαῦτα ἁμαρτάνει ἁμαρτήματα, τί ἂν περὶ γε τοὺς ἄλλοτρίους ποιήσειεν; Ὡς οὖν καὶ ταῦτ' ἀληθῆ ἐστίν, ἀκούσατε αὐτοῦ τοῦ λαβόντος τὸ ἀργύριον καὶ θάψαντος αὐτήν.

ΜΑΡΤΥΣ.

24 Τί οὖν βουλευθέντες ὑμεῖς τοῦτον δοκιμάσατε; πότερον ὥς οὐχ ἡμαρτηκότα; ἀλλὰ τὰ μέγιστα περὶ τὴν πατρίδα ἠδίκηκεν· ἀλλ' ὥς ἐσται βελτίων; τοιγάρτοι πρότερον βελτίων γενόμενος περὶ τὴν πόλιν ὕστερον βουλευεῖν ἀξιούτω, φανερόν τι ἀγαθὸν ὥσπερ τότε κακὸν ποιήσας. σωφρονέστερον γὰρ ἐστίν ὕστερον πᾶσι τῶν ἔργων τὰς χάριτας ἀποδιδόναι· δεινὸν γὰρ ἔμοιγε δοκεῖ εἶναι, εἰ ἐξ ὧν μὲν ἤδη ἡμάρτηκε μηδέποτε τιμωρηθήσεται, ἐξ ὧν δὲ μέλλει εὖ ποιήσειεν ἤδη τιμωρηθήσεται. ἀλλ' ἄρα ἵνα βελτίους ὦσιν οἱ πολῖται ὁρῶντες 25 ἅπαντας ὁμοίως τιμωμένους, διὰ τοῦτο δοκιμαστέον

Reisk.

ἐστίν; ἀλλὰ κίνδυνος καὶ τοὺς χρηστοὺς, εἴαν αἰσθάνωνται ὁμοίως τοὺς πονηροὺς τιμωμένους, παύσεσθαι τῶν χρηστῶν ἐπιτηδευμάτων, τῶν αὐτῶν ἠγρομένους εἶναι τοὺς τε κακοὺς τιμῶν καὶ τῶν ἀγαθῶν ἀμνημονεῖν. ἄξιον δὲ καὶ τόδε ἐνθυμηθῆναι, ὅτι εἰ μὲν τις φρούριόν 26 τι προὔδωκεν ἢ ναῦν ἢ στρατόπεδόν τι, ἐν ᾧ μέρος τι ἐτύγχανε τῶν πολιτῶν ὄν, ταῖς ἐσχάταις ἂν ζημίαις ἐξημιούτο, οὗτος δὲ προδοὺς ὄλην τὴν πόλιν οὐχ ὅπως μὴ τιμωρηθήσεται παρασκευάζεται. καίτοι δικαίως γ' ἂν, ὅστις φανερώς ὥσπερ οὗτος προὔδωκε τὴν ἐλευθερίαν, οὐ περὶ τοῦ βουλεύειν ἀλλὰ περὶ τοῦ δουλεύειν καὶ τῆς μερίστης τιμωρίας ἐκκλησιάσασθε.

Ἀκούω δ' αὐτὸν λέγειν ὡς, εἰ τι ἦν ἀδίκημα τὸ μὴ 27 παραγενέσθαι ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ, νόμος ἂν ἔκειτο περὶ αὐτοῦ διαφορήδην, ὥσπερ καὶ περὶ τῶν ἄλλων ἀδικημάτων. οὐ γὰρ οἶεται ὑμᾶς γνώσεσθαι ὅτι διὰ τὸ μέγεθος τοῦ ἀδικήματος οὐδεὶς περὶ αὐτοῦ ἐγράφη νόμος. τίς γὰρ ἂν ποτε δῆτωρ ἐνεθυμήθη ἢ νομοθέτης ἤλπισεν ἁμαρτήσεσθαι τινα τῶν πολιτῶν τοσαύτην ἁμαρτίαν; οὐ γὰρ δὴ που, εἰ μὲν τις λίποι τὴν τάξιν μὴ αὐτῆς τῆς 28 πόλεως ἐν κινδύνῳ οὔσης ἀλλ' ἐτέρους εἰς τοῦτο καθίστάσης, ἐτέθη νόμος ὡς μεγάλα ἀδικοῦντος, εἰ δέ τις αὐτῆς τῆς πόλεως ἐν κινδύνῳ οὔσης λίποι τὴν πόλιν αὐτήν, οὐκ ἂν ἄρα ἐτέθη. σφόδρα γ' ἂν, εἰ τις ᾤθητι 29 τινὰ τῶν πολιτῶν ἁμαρτήσεσθαι τι τοιοῦτόν ποτε. τίς δ' οὐκ ἂν εἰκότως ἐπιτιμήσειεν ὑμῖν, εἰ τοὺς μετοίκους μὲν, ὅτι οὐ κατὰ τὸ προσήκον ἑαυτοῖς ἐβοήθησαν τῷ δήμῳ, ἐτιμήσατε ἀξίως τῆς πόλεως, τοῦτον δέ, ὅτι παρὰ τὸ προσήκον ἑαυτῷ προὔδωκε τὴν πόλιν, μὴ κολάσετε, εἰ μὴ γε ἄλλω τινὶ μείζονι, τῇ γε παρουσίᾳ ἀτιμῆ; ἀναμνήσθητε δὲ δι' ὅτι ποτὲ τοὺς ἀγαθοὺς ἄνδρας 30 γινομένους περὶ τὴν πόλιν τιμᾶτε καὶ τοὺς κακοὺς ἀτι-

p. 883-888.

μάξετε. ἐδείχθη γὰρ ἀμφοτέρω ταῦτα οὐ τῶν γεγενη-
 μένων μᾶλλον τι ἕνεκα ἢ τῶν γενησομένων, ἵν' ἀγαθοὶ
 προθυμῶνται γίνεσθαι ἐκ παρασκευῆς, κακοὶ δὲ μηδὲ
 31 ἐξ ἐνὸς τρόπου ἐπιχειρῶσιν. ἔτι δὲ ἐνθυμήθητε ποίων
 ἂν ὑμῖν δοκεῖ οὗτος ὄρκων φροντίσαι, ὃς ἔργῳ τοὺς πα-
 τρώους θεοὺς προὔδωκεν; ἢ πῶς ἂν χρηστόν τι βου-
 λεῦσαι περὶ τῆς πολιτείας, ὃς οὐδὲ ἐλευθερῶσαι τὴν
 πατρίδα ἐβουλήθη; ἢ ποῖα ἂν ἀπόρρητα τηρῆσαι, ὃς
 οὐδὲ τὰ προειρημένα ποιῆσαι ἠξίωσεν; πῶς δ' εἰκὸς ἐστὶ
 τοῦτον, ὃς οὐδὲ τελευταῖος ἐπὶ τοὺς κινδύνους ἦλθε,
 πρότερον τῶν κατεργασαμένων καὶ οὕτω συντιμηθῆναι;
 σχέτλιον δ' ἂν εἴη, εἰ οὗτος μὲν ἅπαντας τοὺς πολίτας
 περὶ οὐδενὸς ἠγήσατο, ὑμεῖς δὲ τοῦτον ἕνα ὄντα μὴ
 32 ἀποδοκιμάσατε. ὄρω δὲ τινὰς οἱ νῦν μὲν τούτῳ παρα-
 σκευάζονται βοηθεῖν καὶ δεῖσθαι ὑμῶν, ἐπειδὴ ἐμὲ οὐκ
 ἠδύναντο πείσαι· τότε δέ, ὅτε οἱ κίνδυνοι μὲν ὑμῖν
 καὶ οἱ μέγιστοι ἀγῶνες ἦσαν, τὰ δὲ ἄθλα αὐτῇ ἢ πολι-
 τεία ἔκειτο, καὶ ἔδει οὐ μόνον περὶ τοῦ βουλευεῖν ἀλλὰ
 καὶ περὶ τῆς ἐλευθερίας βουλευέσθαι, τότε οὐκ ἐδέοντο
 αὐτοῦ βοηθῆσαι καὶ ὑμῖν καὶ κοινῇ τῇ πόλει, καὶ μὴ
 προδοῦναι μήτε τὴν πατρίδα μήτε τὴν βουλήν, ἧς νῦν
 ἀξιῶ τυχεῖν οὐ μετὸν αὐτῶ, ἄλλων γε κατεργασαμένων.
 33 μόνος δὴ, ὃ βουλῇ, δικαίως οὐδ' ἂν ἀγανακτοίη μὴ τυ-
 χῶν· οὐ γὰρ ὑμεῖς νῦν αὐτὸν ἀτιμάξετε, ἀλλ' αὐτὸς
 αὐτὸν τότε ἀπεστέρησεν, ὅτε οὐκ ἠξίωσεν, ὥσπερ νῦν
 προθύμως κληρωσόμενος ἦλθε, καὶ τότε διαμαχούμενος
 περὶ αὐτῆς καταστῆναι μεθ' ὑμῶν.

34 Ἰκανά μοι νομίζω εἰρησθαι, καίτοι πολλά γε παρα-
 λιπῶν· ἀλλὰ πιστεύω ὑμᾶς καὶ ἄνευ τούτων αὐτοὺς τὰ
 συμφέροντα τῇ πόλει γνώσεσθαι. οὐ γὰρ ἄλλοις τισὶν
 ὑμᾶς δεῖ περὶ τῶν ἀξίων ὄντων βουλευεῖν τεκμηρίοις
 χρῆσθαι ἢ ὑμῖν αὐτοῖς, ὅποιοί τινες ὄντες αὐτοὶ περὶ

τὴν πόλιν ἐδοκιμάσθητε. ἔστι γὰρ τὰ τούτου ἐπιτη-
 δεύματα κοινὰ παραδείγματα καὶ πάσης δημοκρατίας
 ἀλλότρια.

32.

ΚΑΤΑ ΔΙΟΓΕΙΤΟΝΟΣ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΜΑΞΙΜΟΥ ΤΟΥ ΠΛΑΝΟΥΤΙΟΥ.

Διόδοτος Διογείτονος τοῦ ἀδελφοῦ θυγατέρα γήμας καὶ
 σχῶν ἐξ αὐτῆς παῖδας ἐξιὼν ἐπὶ πόλεμον ἐν τοῖς Πελοποννη-
 σιακοῖς ἐπίτροπον καταλιμπάνει τῶν παιδῶν τὸν ἀδελφόν,
 καὶ μαχόμενος ἐν Ἐφέσῳ τελευτᾷ τὸν βίον· Ἀθηναίων δὲ τις
 γήμας τὴν Διοδότου μὲν θυγατέρα, Διογείτονος δὲ θυγα-
 τριδῆν, ἐγράψατο Διογείτονα κακῆς ἐπιτροπῆς τῶν παιδῶν·
 ἢ Λυσίας γέγραφε τὸν κατὰ Διογείτονος λόγον.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΤΟΥ ΑΔΙΚΑΡ-
 ΝΑΣΣΕΩΣ.

Διόδοτος, εἰς τῶν μετὰ Θερασίου καταλεγέντων ἐν τῷ
 Πελοποννησιακῷ πολέμῳ, μέλλον ἐκπλεῖν εἰς τὴν Ἀσίαν ἐπὶ
 Γλαυκίππου ἄρχοντος, ἔχων νήπια παιδία, διαθήμας ἐποι-
 ῆσατο, καταλιπὼν αὐτοῖς ἐπίτροπον τὸν ἑαυτοῦ μὲν ἀδελφόν,
 Διογείτονα, τῶν δὲ παιδῶν θεῖόν τε καὶ πάππον ἀπὸ μη-
 τρός. αὐτὸς μὲν οὖν ἐν Ἐφέσῳ μαχόμενος ἀποθνήσκει· Διο-
 γείτων δὲ πᾶσαν τὴν οὐσίαν τῶν ὄρφανῶν διαχειρισάμενος,
 καὶ ἐκ πολλῶν πάνυ χρημάτων οὐδὲν ἀποδείξας, αὐτὸς ἔτι
 περιῶν κατηγορεῖται πρὸς ἐνὸς τῶν μειρακίων δοκιμασθέν-
 τος κακῆς ἐπιτροπῆς. λέγει δὲ κατ' αὐτοῦ τὴν δίκην ὁ τῆς
 ἐκείνου μὲν θυγατριδῆς, τῶν δὲ μειρακίων ἀδελφῆς, ἀνήρ.

Εἰ μὲν μὴ μεγάλα ἦν, ὃ ἄνδρες δικασταί, τὰ δια-
 1 φέροντα, οὐκ ἂν ποτε εἰς ὑμᾶς εἰσελθεῖν τούτους εἶσα,
 νομίζων αἰσχιστον εἶναι πρὸς τοὺς οἰκείους διαφέρεσθαι,
 εἰδώς τε ὅτι οὐ μόνον οἱ ἀδικοῦντες χείρους ὑμῖν εἶναι
 δοκοῦσιν, ἀλλὰ καὶ οἵτινες ἂν ἔλαττον ὑπὸ τῶν προση-

κόντων ἔχοντες ἀνέχεσθαι μὴ δύνωνται· ἐπειδὴ μέν-
 τοι, ὧ ἄνδρες δικασταί, πολλῶν χρημάτων ἀπεστέρη-
 νται καὶ πολλὰ καὶ δεινὰ πεπονθότες ὑφ' ὧν ἥμισυτα
 ἐχρῆν, ἐπ' ἐμὲ κηδεστὴν ὄντα κατέφυγον, ἀνάγκη
 2 μοι γεγένηται εἰπεῖν ὑπὲρ αὐτῶν. ἔχω δὲ τούτων μὲν
 ἀδελφὴν, Διογείτονος δὲ θυγατρίδην, καὶ πολλὰ δεη-
 θείς ἀμφοτέρων τὸ μὲν πρῶτον ἔπεισα αὐτοὺς τοῖς φίλοις
 ἐπιτρέψαι δίαitan, περὶ πολλοῦ ποιούμενος τὰ τούτων
 πράγματα μηδένα τῶν ἄλλων εἰδένα· ἐπεὶ δὲ ὁ Διογεί-
 των ἄφανερῶς ἔχων ἐξηλέγητο, περὶ τούτων οὐδενὶ
 τῶν αὐτοῦ φίλων ἐτόλμα πείθεσθαι, ἀλλ' ἐβουλήθη καὶ
 φεύγειν δίκας καὶ μὴ οὔσας διώκειν καὶ ὑπομεῖναι τοὺς
 ἐσχάτους κινδύνους μᾶλλον ἢ τὰ δίκαια ποιήσας ἀπη-
 λάχθαι τῶν πρὸς τούτους ἐγκλημάτων, ὑμῶν δέομαι,
 3 ἔάν μὲν ἀποδείξω οὕτως αἰσχρῶς αὐτοὺς ἐπιτροπευ-
 μένους ὑπὸ τοῦ πάππου ὡς οὐδεὶς πώποτε ὑπὸ τῶν
 οὐδὲν προσηκόντων ἐν τῇ πόλει, βοηθεῖν αὐτοῖς τὰ δί-
 καια, εἰ δὲ μή, τοῦτ' ἄπαντα πιστεύειν, ἡμᾶς δὲ
 εἰς τὸν λοιπὸν χρόνον ἠγεῖσθαι χεῖρους εἶναι. ἐξ ἀρχῆς
 δ' ὑμᾶς περὶ αὐτῶν διδάξαι πειράσομαι.

4 Ἀδελφοὶ ἦσαν, ὧ ἄνδρες δικασταί, Διόδοτος καὶ
 Διογείτων ὁμοπάτριοι καὶ ὁμομήτριοι, καὶ τὴν μὲν
 ἀφανῆ οὐσίαν ἐνεύμαντο, τῆς δὲ φανερᾶς ἐκοινώνουν.
 ἐργασαμένου δὲ Διοδότου κατ' ἐμπορίαν πολλὰ χρήματα
 πεῖθει αὐτὸν λαβεῖν Διογείτων τὴν ἑαυτοῦ θυγατέρα,
 ἥπερ ἦν αὐτῷ μόνη· καὶ γίνονται αὐτῷ δύο υἱοὶ καὶ
 5 θυγάτηρ. χρόνῳ δὲ ὕστερον καταλεγείς Διόδοτος μετὰ
 Θρασύλῳ τοῦ ἐπὶ τῶν ὀπλιτῶν, καλέσας τὴν ἑαυτοῦ
 γυναῖκα, ἀδελφιδὴν οὔσαν, καὶ τὸν ἐκείνης μὲν πατέρα,
 αὐτοῦ δὲ κηδεστὴν καὶ ἀδελφὸν ὁμοπάτριον, πάππον
 δὲ τῶν παιδῶν καὶ θεῖον, ἠγοούμενος διὰ ταύτας τὰς
 ἀνάγκας οὐδενὶ μᾶλλον προσήκειν δικαίῳ περὶ τοὺς αὐ-

τοῦ παιδᾶς ἐπιτρόπῳ γενέσθαι, διαθήκην αὐτῷ δίδωσι
 καὶ πέντε τάλαντα ἀργυρίου παρακαταθήκην· ναυτικά 6
 δὲ ἐπεδείξεν ἐκδεδομένα ἑπτὰ τάλαντα καὶ τετταράκοντα
 μνᾶς . . . , δισχιλίας δὲ ὀφειλομένας ἐν Χερρονήσῳ.
 ἐπέσκηψε δὲ, ἔάν τι πάθῃ, τάλαντον μὲν ἐπιδοῦναι τῇ
 γυναικὶ καὶ τὰ ἐν τῷ δωματίῳ δοῦναι, τάλαντον δὲ τῇ
 θυγατρὶ. κατέλιπε δὲ καὶ εἴκοσι μνᾶς τῇ γυναικὶ καὶ
 τριάκοντα στατήρας Κυζικηνούς. ταῦτα δὲ πράξας καὶ 7
 οἴκοι ἀντίγραφα καταλιπὼν ὄχρετο στρατευόμενος μετὰ
 Θρασύλῳ. ἀποθανόντος δὲ ἐκείνου ἐν Ἐφέσῳ Διογεί-
 των τὴν μὲν θυγατέρα ἐκρυπτε τὸν θάνατον τοῦ ἀνδρός,
 καὶ τὰ γράμματα λαμβάνει ἃ κατέλιπε σεσημασμένα,
 φάσκων τὰ ναυτικά χρήματα δεῖν ἐκ τούτων τῶν γραμ-
 ματείων κομίσασθαι. ἐπεὶ δὲ τῷ χρόνῳ ἐδήλωσε τὸν 8
 θάνατον αὐτοῖς καὶ ἐποίησαν τὰ νομιζόμενα, τὸν μὲν
 πρῶτον ἐνιαυτὸν ἐν Πειραιεὶ διητῶντο· ἅπαντα γὰρ
 αὐτοῦ κατελέλειπτο τὰ ἐπιτήδεια· ἐκείνων δὲ ἐπιλει-
 πόντων τοὺς μὲν παιδᾶς εἰς ἄστὴ ἀναπέμπει, τὴν δὲ
 μητέρα αὐτῶν ἐκδίδωσιν ἐπιδοὺς πεντακισχιλίας δραχ-
 μᾶς, χιλίας ἕλαττον ὧν ὁ ἀνὴρ αὐτῇ ἔδωκεν. ὀγδόῃ δ' 9
 ἔτει δοκιμασθέντος μετὰ ταῦτα τοῦ πρεσβυτέρου τοῖν
 μειρακίῳν, καλέσας αὐτοὺς εἶπε Διογείτων ὅτι κατα-
 λίποι αὐτοῖς ὁ πατὴρ εἴκοσι μνᾶς ἀργυρίου καὶ τριά-
 κοντα στατήρας. „ἐγὼ οὖν πολλὰ τῶν ἑμαυτοῦ δεδα-
 πάνηκα εἰς τὴν ὑμετέραν τροφήν. καὶ ἕως μὲν εἶχον,
 οὐδὲν μοι διέφερε· νυνὶ δὲ καὶ αὐτὸς ἀπόρως διακεί-
 μαί. σὺ οὖν, ἐπειδὴ δεδοκίμασαι καὶ ἀνὴρ γεγένησαι,
 σκοπεῖ αὐτὸς ἤδη πόθεν ἔξεις τὰ ἐπιτήδεια.“ ταῦτ' 10
 ἀκούσαντες ἐκπεπληγμένοι καὶ δακρύνοντες ὄχροντο πρὸς
 τὴν μητέρα, καὶ παραλαβόντες ἐκείνην ἦγον πρὸς ἐμέ,
 οἰκτρῶς ὑπὸ τοῦ πάθους διακείμενοι καὶ ἀθλίως ἐκπε-
 πτωκότες, κλαίοντες καὶ παρακαλοῦντές με μὴ περιδεῖν

αὐτοὺς ἀποστερηθέντας τῶν πατρῶων μὴδ' εἰς πτωχείαν
καταστάντας, ὑβρισμένους ὑφ' ὧν ἤκιστα ἐχρῆν, ἀλλὰ
11 βοηθῆσαι καὶ τῆς ἀδελφῆς ἕνεκα καὶ σφῶν αὐτῶν. πολὺ
ἂν εἴη ἔργον λέγειν, ὅσον πένθος ἐν τῇ ἐμῇ οἰκίᾳ ἦν ἐν
ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ. τελευταῖα δὲ ἡ μήτηρ αὐτῶν ἠντι-
βόλει με καὶ ἰκέτευσεν συναγαγεῖν αὐτῆς τὸν πατέρα καὶ
τοὺς φίλους, εἰποῦσα ὅτι, εἰ καὶ πρότερον μὴ εἰδίσταί
λέγειν ἐν ἀνδράσι, τὸ μέγεθος αὐτῆν ἀναγκάσει τῶν
συμφορῶν περὶ τῶν σφετέρων κακῶν δηλωσαί πάντα
12 πρὸς ἡμᾶς. ἐλθὼν δ' ἐγὼ ἠγανάκτου μὲν πρὸς Ἠγή-
μουνα τὸν ἔχοντα τὴν τούτου θυγατέρα, λόγους δ' ἐποι-
οῦμην πρὸς τοὺς ἄλλους ἐπιτηδεύουσ, ἠξίου δὲ τοῦτον
εἰς ἔλεγχον ἵναί περὶ τῶν πραγμάτων. Διογείτων δὲ τὸ
μὲν πρῶτον οὐκ ἤθελε, τελευταῖον δὲ ὑπὸ τῶν φίλων
ἠναγκάσθη. ἐπειδὴ δὲ συνήλθομεν, ἤρτο αὐτὸν ἡ
γυνή, τίνα ποτὲ ψυχὴν ἔχων ἀξιοῖ περὶ τῶν παίδων τοι-
αύτη γνώμη χρησθαι, „ἀδελφὸς μὲν ὦν τοῦ πατρὸς
13 αὐτῶν, πατὴρ δ' ἐμὸς, θεῖος δὲ αὐτοῖς καὶ ἀπππος. καὶ εἰ
μηδένα ἀνθρώπων ἤσχύον, τοὺς θεοὺς ἐχρῆν σε“ φησί
„δεδιέναι· ὃς ἔλαβες μὲν, ὅτ' ἐκεῖνος ἐξέπλει, πέντε
τάλαντα παρ' αὐτοῦ παρακαταθήκην. καὶ περὶ τούτων
ἐγὼ θέλω τοὺς παῖδας παραστησαμένη καὶ τούτους καὶ
τοὺς ὕστερον ἐμαντῆ γενομένους ὁμοῖαι ὅπου ἂν αὐτοὺς
λέγῃς. καίτοι οὐχ οὕτως ἐγὼ εἰμι ἀθλία, οὐδ' οὕτω περὶ
πολλοῦ ποιοῦμαι χρήματα, ὥστ' ἐπισηκῆσασα κατὰ τῶν
παίδων τῶν ἐμαντῆς τὸν βίον [κατα]λιπεῖν, ἀδίκως δὲ
14 ἀφελῆσθαι τὴν τοῦ πατρὸς οὐσίαν.“ ἔτι τοίνυν ἐξήλεγ-
χεν αὐτὸν ἐπὶ τὰ τάλαντα κεκομισμένον ναυτικά καὶ τε-
τρακισχιλίας δραχμᾶς, καὶ τούτων τὰ γράμματα ἀπέ-
δειξεν· ἐν γὰρ τῇ διοικίσει, ὅτ' ἐκ Κολλυτοῦ διωκίζετο
εἰς τὴν Φαίδρου οἰκίαν, τοὺς παῖδας ἐπιτυχόντας ἐκβε-
15 βλημένῳ τῷ βιβλίῳ ἐνεργεῖν πρὸς αὐτήν. ἀπέφηνε δ'

αὐτὸν ἑκατὸν μναῖς κεκομισμένον ἐγγεῖους ἐπὶ τόκῳ δε-
δανεισμένας, καὶ ἑτέρας δισχιλίας δραχμᾶς καὶ ἐπιπλα
πολλοῦ ἄξια· φοιτᾶν δὲ καὶ σίτον αὐτοῖς ἐκ Χερρονήσου
καθ' ἕκαστον ἐνιαυτόν. „ἔπειτα σὺ ἐτόλμησας“ ἔφη
„εἰπεῖν, ἔχων τοσαῦτα χρήματα, ὡς δισχιλίας δραχμᾶς
ὁ τούτων πατὴρ κατέλιπε καὶ τριάκοντα στατήρας, ἅπερ
ἐμοὶ καταλειφθέντα ἐκεῖνου τελετήσαντος ἐγὼ σοὶ ἔδω-
κα; καὶ ἐκβαλεῖν τούτους ἠξίωκας θυγατριδοῦς ὄντας ἐκ 16
τῆς οἰκίας τῆς αὐτῶν ἐν τριβωνίοις, ἀνυποδήτους, οὐ
μετὰ ἀκολούθου, οὐ μετὰ στρωμάτων, οὐ μετὰ ἱματίων,
οὐ μετὰ τῶν ἐπίπλων ἃ ὁ πατὴρ αὐτοῖς κατέλιπεν,
οὐδὲ μετὰ τῶν παρακαταθηκῶν ἃς ἐκεῖνος παρὰ σοὶ κα-
ἔθετο. καὶ νῦν τοὺς μὲν ἐκ τῆς μητροῦ τῆς ἐμῆς παι- 17
δεύεις ἐν πολλοῖς χρήμασιν εὐδαίμονας ὄντας· καὶ ταῦτα
μὲν καλῶς ποιεῖς· τοὺς δ' ἐμοὺς ἀδικεῖς, οὓς ἀτίμως ἐκ
τῆς οἰκίας ἐκβαλὼν ἀντὶ πλουσίων πτωχοῦς ἀποδείξει
προθυμῆ. καὶ ἐπὶ τοιούτοις ἔργοις οὔτε τοὺς θεοὺς
φοβῆ, οὔτε ἐμὲ τὴν σὴν θυγατέρα τὴν συνειδυῖαν ἀ-
σχύνῃ, οὔτε τοῦ ἀδελφοῦ μέμνησαι, ἀλλὰ πάντας ἡμᾶς
περὶ ἐλάττονος ποιῆ χρημάτων.“ τότε μὲν οὖν, ὧ ἄνδρες 18
δικασταί, πολλῶν καὶ δεινῶν ὑπὸ τῆς γυναικὸς δηθέν-
των οὕτω διετέθημεν πάντες οἱ παρόντες ὑπὸ τῶν τούτῳ
πεπραγμένων καὶ τῶν λόγων τῶν ἐκείνης, ὁρῶντες μὲν
τοὺς παῖδας, οἷα ἦσαν πεπονθότες, ἀναμιμνησκόμενοι
δὲ τοῦ ἀποθανόντος, ὡς ἀνάξιον τῆς οὐσίας τὸν ἐπί-
τροπον κατέλιπεν, ἐνθυμούμενοι δὲ ὡς χαλεπὸν ἐξεν-
ρεῖν ὅτῳ γοῆ περὶ τῶν ἑαυτοῦ πιστεῦσαι τίνα, ὥστε, ὧ
ἄνδρες δικασταί, μηδένα τῶν παρόντων δύνασθαι φθέρ-
ξασθαι, ἀλλὰ καὶ δακρύοντας μηδὲν ἤττον τῶν πεπον-
θόντων ἀπιόντας οἴχεσθαι σιωπῆ.

Πρῶτον μὲν οὖν τούτων ἀνάβητέ μοι μάρτυρες.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

19 Ἄξιόν τοίνυν, ὧ ἄνδρες δικασταί, τῷ λογισμῷ προσ-
 εχειν τὸν νοῦν, ἵνα τοὺς μὲν νεανίσκους διὰ τὸ μέγεθος
 τῶν συμφορῶν ἐλεήσητε, τοῦτον δ' ἅπασιν τοῖς πολίταις
 ἄξιον ὀργῆς ἠγγήσηθε. εἰς τοσαύτην γὰρ ὑποψίαν Διογεί-
 τω πάντας ἀνθρώπους [εἰς ἀλλήλους] καθίστησιν, ὥστε
 μήτε ζῶντας μήτε ἀποθνήσκοντας μηδὲν μᾶλλον τοῖς οὐ-
 20 κειοτάτοις ἢ τοῖς ἐχθίστοις πιστεύειν· ὃς ἐτόλμησε τὰ μὲν
 ἕξαρνος γενέσθαι, τὰ δὲ τελευτῶν ὁμολογήσας εχειν, εἰς
 δύο παῖδας καὶ ἀδελφὴν λήμμα καὶ ἀνάλωμα ἐν ὀκτώ ἔτε-
 σιν ἑπτὰ τάλαντα ἀργυρίου καὶ ἑπτακισχιλίας δραχμὰς
 ἀποδείξει. καὶ εἰς τοῦτο ἤλθεν ἀναισχυντίας, ὥστε οὐκ
 ἔχων ὅποι τρέψει τὰ χρήματα, εἰς ὄψον μὲν δυοῖν παι-
 δίοι καὶ ἀδελφῇ πέντε ὀβολοὺς τῆς ἡμέρας ἐλογίζετο, εἰς
 ὑποδήματα δὲ καὶ εἰς γναφεῖον καὶ εἰς κουρεῖον οὐκ ἦν
 αὐτῷ κατὰ μῆνα οὐδὲ κατ' ἐνιαυτὸν γεγραμμένα, συλ-
 λήβδην δὲ παντὸς τοῦ χρόνου πλεῖον ἢ τάλαντον ἀργυ-
 21 ρίου. εἰς δὲ τὸ μνημα τοῦ πατρὸς οὐκ ἀναλώσας πέντε
 καὶ εἴκοσι μνᾶς ἐκ πεντακισχιλίων δραχμῶν, τὸ μὲν
 ἡμισυ αὐτῷ τίθησι, τὸ δὲ τούτοις λελόγισται. εἰς Διο-
 νύσια τοίνυν, ὧ ἄνδρες δικασταί, (οὐκ ἄτοπον γὰρ μοι
 δοκεῖ καὶ περὶ τούτου μνησθῆναι) ἑκατάδεκα δραχμῶν
 ἀπέφαινεν ἑωνυμένον ἄρνιον, καὶ τούτων τὰς ὀκτώ
 δραχμὰς ἐλογίζετο τοῖς παισίν· ἐφ' ᾧ ἡμεῖς οὐχ ἦκιστα
 ὠργίσθημεν. οὕτως, ὧ ἄνδρες, ἐν ταῖς μεγάλαις ζημίαις
 ἐνίοτε οὐχ ἦττον τὰ μικρὰ λυπεῖ τοὺς ἀδικουμένους· λίαν
 γὰρ φανεράν τῆν πονηρίαν τῶν ἀδικούντων ἐπιδείκνυ-
 22 σιν. εἰς τοίνυν τὰς ἄλλας ἑορτὰς καὶ θυσίας ἐλογίσατο
 αὐτοῖς πλέον ἢ τετρακισχιλίας δραχμὰς ἀνηλωμένας,
 ἕτερά τε παμπληθῆ, ἃ πρὸς τὸ κεφάλαιον συνελογίζετο,
 ὥσπερ διὰ τοῦτο ἐπιτρόπος τῶν παιδίων καταλειφθείς,
 ἵνα γράμματα αὐτοῖς ἀντὶ χρημάτων ἀποδείξειε καὶ πε-
 νεστάτους ἀντὶ πλουσίων ἀποφῆναιε, καὶ ἵνα, εἰ μὲν τις

Reisk.

αὐτοῖς πατρικὸς ἐχθρὸς ἦν, ἐκείνου μὲν ἐπιλάθωνται,
 τῷ δ' ἐπεὶ τῶν πατρῶων εἰσὶν ἀπεστερημένοι, πολεμῶσι.
 καίτοι εἰ ἐβούλετο δίκαιος εἶναι περὶ τοὺς παῖδας, ἐξῆν 23
 αὐτῷ, κατὰ τοὺς νόμους οὐ κείνται περὶ τῶν ὄρφανῶν καὶ
 τοῖς ἀδυνάτοις τῶν ἐπιτρόπων καὶ τοῖς δυναμένοις, μι-
 σθῶσαι τὸν οἶκον ἀπῆλλαγμένος πολλῶν πραγμάτων, ἢ
 γῆν προιάμενος ἐκ τῶν προσιόντων τοὺς παῖδας τρέφειν·
 καὶ ὁπότερον τούτων ἐποίησεν, οὐδενὸς ἂν ἦττον Ἀθη-
 ναίων πλούσιοι ἦσαν. νῦν δέ μοι δοκεῖ οὐδεπώποτε
 διανοηθῆναι ὡς φανεράν καταστήσων τὴν οὐσίαν, ἀλλ'
 ὡς αὐτὸς ἔξω τὰ τούτων, ἠγούμενος δεῖν τὴν αὐτοῦ
 πονηρίαν κληρονόμον εἶναι τῶν τοῦ τεθνεῶτος χρημά-
 24 των. ὃ δὲ πάντων δεινότατον, ὧ δικασταί· οὗτος γὰρ
 συντριφραρχῶν Ἀλέξειδι τῷ Ἀριστοδίκῳ, φάσκων δυοῖν
 δεούσας πεντήκοντα μνᾶς ἐκέλευε συμβαλέσθαι, τὸ ἡμισυ
 τούτων αὐτοῖς ὄρφανοῖς οὐσι λελόγισται, οὐς ἡ πόλις οὐ
 μόνον παῖδας ὄντας ἀτελεῖς ἐπόλησεν, ἀλλὰ καὶ ἐπειδὴν
 δοκιμασθῶσιν ἐνιαυτὸν ἀφῆκεν ἀπασῶν τῶν λειτουργιῶν.
 οὗτος δὲ πάμπρος ἂν παρὰ τοὺς νόμους τῆς ἑαυτοῦ τριη-
 ραρχίας παρὰ τῶν αὐτοῦ θυγατριδῶν τὸ ἡμισυ πράτ-
 25 τεται. καὶ ἀποπέμψας εἰς τὸν Ἀδρίαν ὀκτάδα δυοῖν
 τάλαντων, ὅτε μὲν ἀπέστειλεν, ἔλεγε πρὸς τὴν μητέρα
 αὐτῶν ὅτι τῶν παίδων ὁ κίνδυνος εἴη, ἐπεὶ δὲ ἐσώθη καὶ
 ἐδιπλασίασεν, αὐτοῦ τὴν ἐμπορίαν ἐφασκεν εἶναι. καίτοι
 εἰ μὲν τὰς ζημίας τούτων ἀποδείξει, τὰ δὲ σωθέντα τῶν
 χρημάτων αὐτὸς ἔξει, ὅποι μὲν ἀνήλωται τὰ χρήματα,
 οὐ χαλεπῶς εἰς τὸν λόγον ἐγγράψει, ῥαδίως δὲ ἐκ τῶν
 ἀλλοτριῶν αὐτὸς πλουτήσει. καθ' ἕναστον μὲν οὖν, ὧ 26
 δικασταί, πολὺ ἂν εἴη ἔργον πρὸς ὑμᾶς λογίζεσθαι·
 ἐπειδὴ δὲ μόλις παρ' αὐτοῦ παρέλαβον τὰ γράμματα,
 μάρτυρας ἔχων ἠρώτων Ἀριστοδίκῳ τὸν ἀδελφὸν τὸν
 Ἀλέξιδος (αὐτὸς γὰρ ἐτύγχανε τετελευτηκῶς) εἰ ὁ λόγος

p. 904—909.

15 *

αὐτῷ εἴη τῆς τριηραρχίας· ὁ δὲ ἔφασκεν εἶναι, καὶ ἑλθόντες οἰκαδε εὐρομεν Διογείτονα τέτταρας καὶ εἰκοσι 27 μῶς ἐκείνῳ συμβεβλημένον εἰς τὴν τριηραρχίαν. οὗτος δὲ ἐπέδειξε δυοῖν δεούσας πευτήκοντα μῶς ἀνηλωκέναι, ὥστε τούτοις λελογίσθαι ὅσον περ ὄλον τὸ ἀνάλωμα αὐτῷ γεγένηται. καίτοι τί αὐτὸν οἶσεθε πεποιηκέναι περὶ ὧν αὐτῷ οὐδεὶς σύνοιδεν ἀλλ' αὐτὸς μόνος διεχειρίζεν, ὅς ἂ δι' ἐτέρων ἐπράχθη καὶ οὐ χαλεπὸν ἦν περὶ τούτων πυθέσθαι, ἐτόλμησε ψευδάμενος τέτταρσι καὶ εἰκοσι μῶσι τοὺς αὐτοῦ θυγατριδοὺς ζημιῶσαι; Καὶ μοι ἀνάβητε τούτων μάρτυρες.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

28 Τῶν μὲν μαρτύρων ἀκηκόατε, ὧ δικασταί· ἐγὼ δ' ὅσα τελευτῶν ὠμολόγησεν αὐτὸς ἔχειν χρήματα, ἑπτὰ τάλαντα καὶ τετταράκοντα μῶς, ἐκ τούτων αὐτῶν λογιούμαι, πρόσσοδον μὲν οὐδεμίαν ἀποφαίνων, ἀπὸ δὲ τῶν ὑπαρχόντων ἀναλίσκων, καὶ θῆσω ὅσον οὐδεὶς πώποτε ἐν τῇ πόλει, εἰς δύο παῖδας καὶ ἀδελφὴν καὶ παιδαγωγὸν καὶ θεράπαιναν χιλίας δραχμῶν ἐκάστου ἐνιαυτοῦ, μικρῶ ἔλαττον ἢ τρεῖς δραχμῶν τῆς ἡμέρας. 29 ἐν ὅκτῳ αὐταὶ ἔτεσι γίνονται ὀκτακισχίλια δραχμῶν, καὶ ἀποδείκνυνται ἕξ τάλαντα περιόντα τῶν ἑπτὰ τάλαντων καὶ εἰκοσι μῶν [τῶν τετταράκοντα μῶν]. οὐ γὰρ ἂν δύναίτο ἀποδείξει οὐδ' ὑπὸ τῶν ληστῶν ἀπολωλεκῶς οὔτε ζημίαν εἰληφῶς οὔτε χρήσταις ἀποδεδοκῶς.

33.

ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ.

ΤΠΟΘΕΣΙΣ.

Ἔστι δὴ τις αὐτῷ πανηγυρικὸς λόγος, ἐν ᾧ πείθει τοὺς Ἕλληνας ἀγομένης Ὀλυμπίας τῆς πανηγύρεως, ἐκβάλλειν Διονύσιον τὸν τύραννον τῆς ἀρχῆς καὶ Σικελίαν ἐλευθερώ-
Reisk.

σαι, ἀρξασθαι τε τῆς ἐχθρας αὐτίκα μάλα διαρπάσαντας τὴν τοῦ τυράννου σκηνὴν χρυσῶ τε καὶ πορφύρεα καὶ ἄλλα πλούτῳ πολλῶ κεκοσμημένην. ἔπεμψε γὰρ θεορούς εἰς τὴν πανηγυριὴν ὁ Διονύσιος ἄγοντας θυσίαν τῷ θεῷ, μεγαλοπρεπῆς τε καταγωγῆ τῶν θεωρῶν ἐγένετο ἐν τῷ τεμένει καὶ πολυτελής, ἵνα θανατωσθεῖη μάλλον ὁ τύραννος ὑπὸ τῆς Ἑλλάδος. ταύτην λαβὼν τὴν ὑπόθεσιν τοιαύτην πεποιήται τὴν ἀρχὴν τοῦ λόγου.

Ἄλλων τε πολλῶν καὶ καλῶν ἔργων ἕνεκα, ὧ ἄνδρες, ἄξιον Ἡρακλέους μεμνηῆσθαι, καὶ ὅτι τόνδε τὸν ἀγῶνα πρῶτος συνήγειρε δι' εὐνοίαν τῆς Ἑλλάδος. ἐν μὲν γὰρ τῷ τέως χρόνῳ ἀλλοτριῶς αἱ πόλεις πρὸς ἀλλήλας διέκειντο· ἐπειδὴ δὲ ἐκεῖνος τοὺς τυράννους ἔπαυσε καὶ 2 τοὺς ὑβρίζοντας ἐκόλυσεν, ἀγῶνα μὲν σωμάτων ἐποίησε, φιλοτιμίαν δὲ πλούτου, γνώμης δ' ἐπίδειξι ἐν τῷ καλλίστῳ τῆς Ἑλλάδος, ἵνα τούτων ἀπάντων ἕνεκα εἰς τὸ αὐτὸ συνέλθωμεν, τὰ μὲν ὀφύμενοι, τὰ δὲ ἀκουσόμενοι· ἠγήσατο γὰρ τὸν ἐνθάδε σύλλογον ἀρχὴν γενήσεσθαι τοῖς Ἑλλησι τῆς πρὸς ἀλλήλους φιλίας. ἐκεῖνος μὲν οὖν 3 ταῦθ' ὑφηγήσατο, ἐγὼ δ' ἦκω οὐ μικρολογησόμενος οὐδὲ περὶ τῶν ὀνομάτων μαχόμενος. ἠγοῦμαι γὰρ ταῦτα ἔργα μὲν εἶναι σοφιστῶν λίαν ἀχρήστων καὶ σφόδρα βίου δεομένων, ἀνδρὸς δὲ ἀγαθοῦ καὶ πολίτου πολλοῦ ἀξίου περὶ τῶν μεγίστων συμβουλεύειν, ὁρῶν οὕτως αἰσχυρῶς διακειμένην τὴν Ἑλλάδα, καὶ πολλὰ μὲν αὐτῆς ὄντα ὑπὸ τῷ βαρβάρῳ, πολλὰς δὲ πόλεις ὑπὸ τυράννων ἀναστάτους γεγεννημένας. καὶ ταῦτα εἰ μὲν δι' ἀσθένειαν 4 ἐπάσχομεν, στέργειν ἂν ἦν ἀνάγκη τὴν τύχην· ἐπειδὴ δὲ διὰ στάσιν καὶ τὴν πρὸς ἀλλήλους φιλονεικίαν, πῶς οὐκ ἄξιον τῶν μὲν παύσασθαι τὰ δὲ κωλύσαι, εἰδότας ὅτι φιλονεικεῖν μὲν ἔστιν εὖ πραττόντων, γινῶναι δὲ τὰ βέλτεστα τῶν αὐτῶν; ὁρῶμεν γὰρ τοὺς κινδύνους καὶ 5 μεγάλους καὶ πανταχόθεν περιεστηκότας· ἐπίστασθε δὲ
p. 909—914.

ὅτι ἢ μὲν ἀρχὴ τῶν κρατούντων τῆς θαλάσσης, τῶν δὲ
 χρημάτων βασιλεὺς ταμίας, τὰ δὲ τῶν Ἑλλήνων σώματα
 τῶν δαπανᾶσθαι δυναμένων, ναῦς δὲ πολλὰς μὲν αὐτὸς
 6 κέκτηται, πολλὰς δ' ὁ τύραννος τῆς Σικελίας. ὥστε ἄξιον
 τὸν μὲν πρὸς ἀλλήλους πόλεμον καταδέσθαι, τῇ δ' αὐτῇ
 γνώμῃ χρωμένους τῆς σωτηρίας ἀντέχεσθαι, καὶ περὶ
 μὲν τῶν παρεληλυθότων αἰσχύνεσθαι, περὶ δὲ τῶν μελ-
 λόντων ἔσεσθαι δεδιέναι, καὶ τοὺς προγόνους μιμῆσθαι,
 οἱ τοὺς μὲν βαρβάρους ἐποίησαν τῆς ἀλλοτρίας ἐπιθυ-
 7 μοῦντας τῆς σφετέρως αὐτῶν ἔστερησθαι, τοὺς δὲ τυ-
 ράννους ἐξελάσαντες κοινὴν ἅπασιν τὴν ἐλευθερίαν κατ-
 ἔστησαν. θαυμάζω δὲ Λακεδαιμονίους πάντων μάλιστα,
 τίνοι ποτὲ γνώμῃ χρώμενοι καιομένην τὴν Ἑλλάδα περι-
 ορῶσιν, ἡγεμόνες ὄντες τῶν Ἑλλήνων οὐκ ἀδίκως καὶ
 διὰ τὴν ἔμφυτον ἀρετὴν καὶ διὰ τὴν τῶν πρὸς τὸν πό-
 λεμον ἐπιστήμην, μόνοι δὲ οἰκοῦντες ἀπόρθητοι καὶ
 ἀτείχιστοι καὶ ἀστασίαστοι καὶ ἀήττητοι καὶ τρόποις αἰεὶ
 τοῖς αὐτοῖς χρώμενοι· ὧν ἕνεκα ἐλπίς ἀθάνατον τὴν
 ἐλευθερίαν αὐτοὺς κεκτῆσθαι, καὶ ἐν τοῖς παρεληλυθόσι
 8 κινδύνοις σωτῆρας γενομένους τῆς Ἑλλάδος περὶ τῶν
 μελλόντων προορᾶσθαι. οὐ τοίνυν ὁ ἐπιῶν καιρὸς τοῦ
 παρόντος βελτίων· οὐ γὰρ ἀλλοτρίας δεῖ τὰς τῶν ἀπο-
 λωλότων συμφορὰς νομίζειν ἀλλ' οἰκείας, οὐδ' ἀναμεί-
 9 ναι, ἕως ἂν ἐπ' αὐτοὺς ἡμᾶς αἱ δυνάμεις ἀμφοτέρων
 ἔλθωσιν, ἀλλ' ἕως ἔτι ἔξεστι, τὴν τούτων ὕβριν καλύ-
 ψαι. τίς γὰρ οὐκ ἂν ἐνορῶν ἐν τῷ πρὸς ἀλλήλους πολέμῳ
 μεγάλους αὐτοὺς γεγενημένους; ὧν οὐ μόνον αἰσχρῶν
 ὄντων ἀλλὰ καὶ δεινῶν, τοῖς μὲν μεγάλα ἡμαρτηκόσιν
 ἐξουσία γηγένηται τῶν πεπραγμένων, τοῖς δὲ Ἑλληνισιν
 οὐδὲμία αὐτῶν τιμωρία

34.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΜΗ ΚΑΤΑΛΥΣΑΙ ΤΗΝ ΠΑΤΡΙΟΝ
 ΠΟΛΙΤΕΙΑΝ ΑΘΗΝΗΣΙ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Τοῦ δήμου κατελθόντος ἐκ Πειραιῶς καὶ ψηφισαμένου
 διαλύσασθαι πρὸς τοὺς ἐν ἄστει καὶ μηδενὸς τῶν γεγενημέ-
 νων μνησικακεῖν, δέτους δὲ ὄντος μὴ πάλιν τὸ πλῆθος εἰς
 τοὺς εὐπόρους ὑβρίξει τὴν ἀρχαίαν ἐξουσίαν κεκομισμένον,
 καὶ πολλῶν ὑπὲρ τούτου γινομένων λόγων, Φορμίστιος τις
 τῶν συγκατελθόντων μετὰ τοῦ δήμου γνώμην εἰσηγήσατο,
 τοὺς μὲν φεύγοντας κατεῖναι, τὴν δὲ πολιτείαν μὴ πᾶσιν
 ἀλλὰ τοῖς γῆν ἔχουσι παραδοῦναι, βουλομένων ταῦτα γενέ-
 σθαι καὶ Λακεδαιμονίων. ἔμελλον δὲ τοῦ ψηφίσματος τού-
 του κυρωθέντος πεντακισχίλιοι σχεδὸν Ἀθηναίων ἀπελαθή-
 σεσθαι τῶν κοινῶν. ἵνα δὴ μὴ τοῦτο γένοιτο, γράφει τὸν
 λόγον τόνδε ὁ Λυσίας τῶν ἐπισημῶν τινῶν καὶ πολιτευομένων.

Ὅτε ἐνομίζομεν, ὦ Ἀθηναῖοι, τὰς γεγενημένας συμ-
 φορὰς ἱκανὰ μνημεῖα τῇ πόλει καταλελείφθαι, ὥστε μὴδ'
 ἂν τοὺς ἐπιγινόμενους ἑτέρας πολιτείας ἐπιθυμῆιν, τότε
 δὴ οὗτοι τοὺς κακῶς πεπονθότας καὶ ἀμφοτέρων πεπει-
 2 ραμένους ἐξαπατήσαι ζητοῦσι τοῖς αὐτοῖς ψηφίσμασιν
 οἵσπερ καὶ πρότερον δις ἤδη. καὶ τούτων μὲν οὐ θαυ-
 3 μάζω, ὑμῶν δὲ τῶν ἀκροαμένων, ὅτι πάντων ἐστὲ ἐπι-
 λησιμονέστατοι ἢ πάσχειν ἐτοιμότατοι κακῶς ὑπὸ τοιού-
 των ἀνδρῶν, οἱ τῇ μὲν τύχῃ τῶν ἐκ Πειραιῶς πραγμάτων
 μετέσχον, τῇ δὲ γνώμῃ τῶν ἐξ ἄστεος. καίτοι τί ἔδει φεύ-
 γοντας κατελθεῖν, εἰ χειροτονοῦντες ὑμᾶς αὐτοὺς κατα-
 δουλώσεσθε; ἐγὼ μὲν οὖν, ὦ Ἀθηναῖοι, [οὔτε οὐσία] 3
 οὔτε γένει ἀπελαυνόμενος, ἀλλ' ἀμφοτέρω τῶν ἀντι-
 λεγόντων πρότερος ὢν, ἡγοῦμαι ταύτην μόνην σωτηρίαν
 εἶναι τῇ πόλει, ἅπασιν Ἀθηναίοις τῆς πολιτείας μετεῖναι,
 p. 914—919.

ἐπεὶ ὅτε καὶ τὰ τεύχη καὶ τὰς ναῦς καὶ τὰ χρήματα καὶ
 συμμάχους ἐκεκτήμεθα, οὐχ ὅπως Ἀθηναίων τινὰ ἀπώ-
 σουμεν διενεοῦμεθα, ἀλλὰ καὶ Εὐβοεῦσιν ἐπιγαμίαν ἐποι-
 οῦμεθα· νῦν δὲ καὶ τοὺς ὑπάρχοντας πολίτας ἀπολου-
 4 μεν; οὐκ ἂν ἐμοιγε πείθησθε, οὐδὲ μετὰ τῶν τειχῶν καὶ
 ταῦτα ἡμῶν αὐτῶν περιαιρησόμεθα, ὀπλίτας πολλοὺς
 καὶ ἱππέας καὶ τοξότας, ὧν ὑμεῖς ἀντεχόμενοι βεβαίως
 δημοκρατήσεσθε, τῶν δὲ ἐχθρῶν πλεον ἐπικρατήσετε,
 ὠφελιμώτεροι δὲ τοῖς συμμάχοις ἔσεσθε· ἐπίστασθε γὰρ
 κὰν ταῖς ἐφ' ἡμῶν ὀλιγαρχίας γεγενημέναις οὐ τοὺς γῆν
 κεκτημένους ἔχοντας τὴν πόλιν, ἀλλὰ καὶ πολλοὺς μὲν
 αὐτῶν ἀποθανόντας, πολλοὺς δ' ἐκ τῆς πόλεως ἐκπεσόν-
 5 τας, οὓς ὁ δῆμος καταγαγὼν ὑμῖν μὲν τὴν ὑμετέραν ἀπέ-
 δωκεν, αὐτὸς δὲ ταύτης οὐκ ἐτόλμησε μετασχεῖν. ὥστε,
 ἂν ἐμοιγε πείθησθε, οὐ τοὺς εὐεργέτας, καθὼ δύνασθε,
 τῆς πατρίδος ἀποστερήσετε, οὐδὲ τοὺς λόγους πιστοτέ-
 ρους τῶν ἔργων οὐδὲ τὰ μέλλοντα τῶν γεγενημένων νο-
 μιεῖτε, ἄλλως τε καὶ μεμνημένοι τῶν περὶ τῆς ὀλιγαρχ-
 6 ἰας μαχομένων, οἳ τῷ μὲν λόγῳ τῷ δῆμῳ πολεμοῦσι, τῷ
 δὲ ἔργῳ τῶν ὑμετέρων ἐπιθυμοῦσιν· ἄπερ κτήσονται,
 ὅταν ὑμᾶς ἐρήμους συμμάχων λάβωσιν. εἴτα τοιούτων
 ὑμῖν ὑπαρχόντων ἐρωτᾷσι τίς ἔσται σωτηρία τῇ πόλει,
 εἰ μὴ ποιήσομεν ἢ Λακεδαιμόνιοι κελεύουσιν; ἐγὼ δὲ
 τούτους εἰπεῖν ἀξιῶ, τί τῷ πλήθει περιγενήσεται, εἰ ποιή-
 σαιμεν ἢ ἐκεῖνοι προστάττουσιν; εἰ δὲ μή, πολὺ κάλλιον
 μαχομένους ἀποθνήσκειν ἢ φανερώς ἡμῶν αὐτῶν θάνα-
 7 τον καταψηφίσασθαι. ἡγοῦμαι γάρ, ἐὰν μὲν πείθω, ἀμ-
 φοτέροις κοινὸν εἶναι τὸν κίνδυνον. ὁρῶ δὲ καὶ Ἀργείους
 καὶ Μαντινέας τὴν αὐτὴν ἔχοντας γνώμην τὴν αὐτῶν οἰ-
 κοῦντας, τοὺς μὲν ὁμόρους ὄντας Λακεδαιμονίοις, τοὺς
 δὲ ἐγγυὲς οἰκοῦντας, καὶ τοὺς μὲν οὐδὲν ἡμῶν πλείους,
 8 τοὺς δὲ οὐδὲ τρισχιλίους ὄντας. ἴσασι γὰρ ὅτι, κὰν πολ-

λάκις εἰς τὴν τούτων ἐμβάλλωσι, πολλάκις αὐτοῖς ἀπαν-
 τήσονται ὄπλα λαβόντες, ὥστε οὐ καλὸς ὁ κίνδυνος
 αὐτοῖς δοκεῖ εἶναι, ἐὰν μὲν νικήσωσι, τούτους οὐ κατα-
 δουλώσεσθαι γε, ἐὰν δὲ ἠττηθῶσι, σφᾶς αὐτοὺς τῶν
 ὑπαρχόντων ἀγαθῶν ἀποστερηῆσαι· ὅσῳ δ' ἂν ἀμεινον
 πράττωσι, τοσοῦτῳ [ἦττον] ἐπιθυμοῦσι κινδυνεύειν.
 εἰχομεν δέ, ὡ Ἀθηναῖοι, καὶ ἡμεῖς ταύτην τὴν γνώμην, 9
 ὅτε τῶν Ἑλλήνων ἤρχομεν, καὶ ἔδοκοῦμεν καλῶς βο-
 λεύεσθαι περιορῶντες μὲν τὴν χώραν τεμνομένην, οὐ
 νομίζοντες δὲ χρῆναι περὶ αὐτῆς διαμάχεσθαι· ἀξιον γὰρ
 ἦν ὀλίγων ἀμελοῦντας πολλῶν ἀγαθῶν φείσασθαι. νῦν
 δέ, ἐπεὶ ἐκείνων μὲν ἀπάντων μάχῃ ἐστερήμεθα, ἡ δὲ
 πατρίς ἡμῖν λέλειπται, ἴσμεν ὅτι ὁ κίνδυνος οὗτος μόνος
 10 ἔχει τὰς ἐλπίδας τῆς σωτηρίας. ἀλλὰ γὰρ χρὴ ἀναμνη-
 σθέντας ὅτι ἤδη καὶ ἑτέροις ἀδικουμένοις βοηθήσαντες
 ἐν τῇ ἀλλοτρίᾳ πολλὰ τρόπαια τῶν πολεμίων ἐστήσαμεν,
 ἄνδρας ἀγαθοὺς περὶ τῆς πατρίδος καὶ ἡμῶν αὐτῶν
 γίνεσθαι, πιστεύοντας μὲν τοῖς θεοῖς καὶ ἐλπίζοντας τὸ
 δίκαιον μετὰ τῶν ἀδικουμένων ἔσεσθαι. δεινὸν γὰρ ἂν 11
 εἴη, ὡ Ἀθηναῖοι, εἰ, ὅτε μὲν ἐφεύγομεν, ἐμαχόμεθα
 Λακεδαιμονίοις, ἵνα κατέλθωμεν, κατελθόντες δὲ φευξό-
 μεθα, ἵνα μὴ μαχώμεθα. οὐκ οὖν αἰσχρὸν εἰ εἰς τοῦτο
 κακίας ἤξομεν, ὥστε οἱ μὲν πρόγονοι καὶ ὑπὲρ τῆς τῶν
 ἄλλων ἐλευθερίας Ἑλλήνων διεκινδύνεον, ὑμεῖς δὲ οὐδὲ
 ὑπὲρ τῆς ὑμετέρας αὐτῶν τολμᾶτε πολεμεῖν;

1. ΠΡΟΣ ΑΙΣΧΙΝΗΝ ΤΟΝ ΣΩΚΡΑΤΙΚΟΝ ΧΡΕΩΣ.

1. Οὐκ ἂν ποτ' ᾤθηται, ἄνδρες δικασταί, Αἰσχίνην τολμη-
σαι οὕτως αἰσχρὰν δίκην δικάσασθαι, νομίζω δ' οὐκ ἂν θαδῶς
αὐτὸν ἑτέραν ταύτης συκοφαντικωδέστεραν ἐξευρεῖν. Οὗτος γάρ,
ὡ ἄνδρες δικασταί, ὀφείλων ἀργύριον ἐπὶ τρισὶ δραγμαῖς Σωσι-
νόμῳ τῷ τραπεζίτῃ καὶ Ἀριστογείτονι προσελθὼν πρὸς ἐμὲ ἔδειτο
μὴ περιμεδεῖν αὐτὸν διὰ τοὺς τόκους ἐν τῶν ὄντων ἐκπεσόντα.
2. „κατασκευάζομαι δ'“ ἔφη „τέχνην μυρεψικὴν ἀφορμῆς δὲ δέο-
μαι, [καί] οἶσω δέ σοι ἐννέ ὀβολοὺς τῆς μνᾶς τόκους.“ πεισθεῖς
δ' ὑπ' αὐτοῦ τοιαῦτα λέγοντος καὶ ἅμα οἰόμενος τουτοῦ Αἰσχί-
νην Σωκράτους γεγονότα μαθητὴν καὶ περὶ δικαιοσύνης καὶ
ἀρετῆς πολλοὺς καὶ σεμνοὺς λέγοντα λόγους οὐκ ἂν ποτε ἐπιχει-
ρῆσαι οὐδὲ τολμησαι ἄπερ οἱ πονηρότατοι καὶ ἀδικάτατοι ἄν-
θρωποι ἐπιχειροῦσι πράττειν.
3 Ἀλλὰ γὰρ, ὡ ἄνδρες δικασταί, οὐκ εἰς ἐμὲ μόνον τοιοῦτός
ἔστιν, ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς ἄλλους ἅπαντας τοὺς αὐτῷ κεχορημένους.
οὐχ οἱ μὲν κάπηλοι οἱ ἐγγυὲς οἰκοῦντες, παρ' ὧν προδοεῖς λαμ-
βάνων οὐκ ἀποδίδωσι, δικάζονται αὐτῷ συγκλείσαντες τὰ κα-
πηλεῖα, οἱ δὲ γέγοντες οὕτως ὑπ' αὐτοῦ δεινὰ πάσχουσιν ὥστ' ἐκ-
4 λιπόντες τὰς αὐτῶν οἰκίας ἑτέρας πόρρω μισθοῦνται; ὅσους δ'
ἐράνους συνείλεται, τὰς μὲν ὑπολοίπους φορὰς οὐ κατατίθησιν,
ἀλλὰ περὶ τοῦτον τὸν κάπηλον ὡς περὶ στήλην διαφθείρονται.
τοσοῦτοι δὲ ἐπὶ τὴν οἰκίαν ἅμα τῇ ἡμέρᾳ ἀπαιτήσαντες τὰ ὀφει-
λόμενα ἔρχονται, ὥστε οἶσθαι τοὺς παριόντας ἐπ' ἐκφορὰν αὐ-
τοῦς ἦκειν τοῦ τεθνεώτος. οὕτω δ' οἱ ἐν τῷ Πειραιεῖ διάκεινται,
ὥστε πολὺ ἀσφαλέστερον εἶναι δοκεῖν εἰς τὸν Ἀδρίαν πλεῖν ἢ
5 τούτῳ συμβάλλειν· πολὺ γὰρ μᾶλλον ἢ ἂν δανείσῃται αὐτοῦ νο-

μίξει εἶναι ἢ ἂ ὁ πατήρ αὐτῷ κατέλιπεν. ἀλλὰ γὰρ οὐ τὴν οὐσίαν
κέκτηται Ἐρμαίου τοῦ μυροπώλου, τὴν γυναῖκα διαφθείρας ἐβ-
δομήκοντα ἔτη γεγονῖαν; ἢς ἑρᾶν προσποιησάμενος οὕτω διέ-
θηκεν, ὥστε τὸν μὲν ἄνδρα αὐτῆς καὶ τοὺς υἱοὺς πτωχοὺς ἐποίη-
σεν, αὐτὸν δὲ ἀντὶ κάπηλου μυροπώλην ἀπέδειξεν. οὕτως ἐροτι-
κῶς τὸ κόριον μετεχειρίζετο, τῆς ἡλικίας αὐτῆς ἀπολαύων, ἢς
ῥᾶν τοὺς ὀδόντας ἀριθμῆσαι [ὅσῳ ἐλάττους ἦσαν] ἢ τῆς χειρὸς
τοὺς δακτύλους. Καὶ μοι ἀνάβητε τούτων μάρτυρες.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Ὁ μὲν οὖν βίος τοῦ σοφιστοῦ τοιοῦτος. Athen. 13. p. 611. D.

II. ΚΑΤ' ΑΙΣΧΙΝΟΥ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΔΗΜΕΥΣΕΩΣ ΤΩΝ
ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ ΧΡΗΜΑΤΩΝ.

2. Ἐπειδὴ τοίνυν τοὺς Χύτρος ὁ Δημάρατος ἐάλω προ-
διδούς. Harpoc. v. Χύτροι.

III. ΠΡΟΣ ΑΙΣΧΙΝΗΝ ΒΛΑΒΗΣ.

3. Οὗτος ἐμοὶ βλάβης δέδικασται. Bekk. Anecd. p. 132, 23.

IV. ΠΡΟΣ ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΝ ΠΕΡΙ ΟΙΚΙΑΣ.

4. Ἐκπελεύσαντες γὰρ κοινῇ Ἀξίοχος καὶ Ἀλκιβιάδης εἰς
Ἑλλήσποντον ἔγημαν ἐν Ἀβύδῳ δύο ὄντε Μεδοντιάδα τὴν Ἀ-
βυδηνὴν καὶ ξυνοικεῖτην. ἔπειτα αὐτοῖν γίνεται θυγάτηρ, ἣν
οὐκ ἔφαντο δύνασθαι γινῶναι ὀποτέρου εἴη. ἐπεὶ δὲ ἦν ἄνδρος
ἄρατα, ξυνεκοιμῶντο καὶ ταύτῃ, καὶ εἰ μὲν χρῆτο καὶ ἔχοι Ἀλκι-
βιάδης, Ἀξίοχον ἔφασκεν εἶναι θυγατέρα, εἰ δὲ Ἀξίοχος, Ἀλκι-
βιάδου. Athen. 12. p. 534. F.

5. Οἶμαι τοίνυν καὶ ἐκείνο ὑμᾶς αἰσθάνεσθαι ὅτι Ἀρχε-
βιάδης οὐκ ἄλλο τι ἐξήτει νομίσασθαι, ἀλλὰ τῶν ἐμῶν ἡμφισβή-
σει. Suid. v. αἰσθέσθαι.

6. Καίτοι εἰ ἀποδεδαίκει τῷ Κτησικλεῖ τὰς ν' παλαιάς, ὥσ-
περ οὗτος φησιν. Phot. lex. p. 370, 26. Suid. v. παλαιόν.

V. ΠΡΟΣ ΑΝΔΟΚΙΑΝ ΑΠΟΣΤΑΣΙΟΥ.

7. Οὔτε τιμῆς τεταγμένης παλοῦσιν, ἀλλ' ὡς ἂν δύναιντο
πλειστηριάσαντες πλείστον ἀπέδοντο. Pollux 7. §. 14.

VI. ΚΑΤΑ ΑΝΤΙΓΕΝΟΥΣ ΑΜΒΛΩΣΕΩΣ.

8. Σπέμασθε δὲ καὶ ὡς Ἀντιγένης πεποίηκεν οὐτοσί· γρα-
ψάμενος τὴν μητέρα ἡμῶν ἀξιοῖ λαβεῖν τὴν ἀδελφὴν καὶ ἀγωνί-
σασθαι μὲν, ἵνα μὴ ἀποτίσῃ τὰς χιλίας δραχμὰς, ἄς δεῖ ἀποτί-

νειν ἂν τις μὴ ἐπεξέλθῃ γραψάμενος. *Fragm. lex. rhet. Cantabr. p. 669, 20. Dobr.*

VII. ΠΡΟΣ ΑΡΕΣΑΝΔΡΟΝ.

9. Νῦν δὲ πρὸς τοὺς ἐκλογέας τοῦ φόρου ἅπαντα ἀπογραφόμεθα. *Harpoer. v. ἐκλογεῖς.*

VIII. ΚΑΤΑ ΑΡΙΣΤΩΝΟΣ ΑΡΓΙΑΣ.

10. Ἀράκων ἦν ὁ θεὸς τὸν νόμον, αὐτίς δὲ καὶ Σόλων ἐχρήσατο, θάνατον οὐχ ὀρίσας ὡσπερ ἐκεῖνος, ἀλλ' ἀτιμίαν, ἂν τις ἀλῶ τοῖς, ἂν δ' ἅπαξ, ζημιούσθαι δραχμὰς ἑκατόν. *Fragm. lex. rhet. Cantabr. p. 665, 19.*

IX. ΠΡΟΣ ΑΡΜΟΔΙΟΝ ΠΕΡΙ ΙΦΙΚΡΑΤΟΥΣ ΔΩΡΕΩΝ.

11. Εἰ, πρὶν ποιῆσαι, ἤξιον τῆς εἰκόνας τυχεῖν ἂν ποιήσω, ἔδοτε ἂν ποιήσαντι δ' ἄρ' οὐ δώσετε; μὴ τοίνυν μέλλοντες μὲν ὑπισχεῖσθε, παθόντες δ' ἀφαιρεῖσθε. *Aristot. rhetor. 2. 23. Dionys. Hal. 6. p. 739. R.*

12. Καὶ γὰρ Ἀρμοδίῳ καὶ Αριστογείτῳ οὐδὲν πρότερον ὑπῆρχε γενναῖον πρὶν γενναῖόν τι πράξαι. τὰ γούν ἔργα συγγενέστερά ἐστι τὰ ἐμὰ τοῖς Ἀρμοδίου καὶ Αριστογείτῳ ἢ τὰ σά. *Aristot. ibid.*

13. Εἰ ἑπτὰ ὑμῖν ἦσαν τοιοῦτοι στρατηγολοῖος ἐγώ, ἀοίκητος ἂν ἦν ἢ Λακεδαιμόνων. *Aristid. or. 49. p. 518. Dind.*

14. Τρεῖς μὲν οἴεσθε, ὡ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὰ παρ' ὑμῶν ταῦτά μοι γράμματα καὶ τὴν στήλην εἶναι τι σεμνόν, ἐμοὶ δὲ στήλην οὐρανομήκης ἔστηκεν ἐν τῇ Πελοποννησίῳ μαρτυροῦσα τὴν ἀρετὴν. *Aristid. ibid.*

15. Τὸ μὲν ἐμὸν ἀπ' ἐμοῦ γένος ἄρχεται, τὸ δὲ σὸν ἐν σοὶ παύεται. *Plut. apophthegm. p. 187. B. (cfr. Arsenius viol. p. 308. Io. Stobaeus floril. 86, 15. Ulpianus ad Demosth. Mid. §. 62, p. 79. sq. ed. Meier. ita habet idem fragm.: τὸ μὲν ἐμὸν γένος ἀπ' ἐμοῦ τὴν ἀρχὴν τοῦ γνωρίζεσθαι λαμβάνει, τὸ δὲ σὸν μέχρι σοῦ τὴν δόξαν ἔστησεν.)*

X. ΠΡΟΣ ΑΡΧΕΒΙΑΔΗΝ.

16. Ἐπειδὴ τάχιστα ἔλαχέ μοι ταύτην τὴν δίκην Ἀρχεβιάδης, ὡ ἄνδρες δικασταί, προσῆλθον αὐτῷ λέγων ὅτι νέος καὶ ἄπειρος εἶην πραγμάτων καὶ οὐδὲν δεόμενος εἰσιέναι εἰς δικαστήριον. „ἐγὼ οὖν σε ἀξιώ μὴ εὐρημα ἡγεῖσθαι τὴν ἡλικίαν τῆς

ἐμῆν, ἀλλὰ παραλαβόντα τοὺς ἐμοὺς φίλους καὶ τοὺς σαυτοῦ διηγῆσασθαι περὶ τοῦ χρέως ὅθεν γεγένηται. κἂν δόξης ἀληθῆ λέγειν ἐκείνοις, οὐδὲν σοὶ δεήσει πραγμάτων, ἀλλ' ἄπει λαβῶν ἐπὶ τὰ σαυτοῦ. δίκαιος δὲ εἰ μὴδὲν παραλιπεῖν, ἀλλ' εἰπεῖν ἅπαντα, ἐπειδὴ νεώτερός εἰμι τοῦ συμβολαίου, ἵνα ἀκούσαντες περὶ ὧν οὐκ ἴσμεν βουλευσώμεθα περὶ ὧν σὺ λέγεις, ἂν πως φανερόν γένηται, πρότερον ἀδίκως τῶν ἐμῶν ἐφίεσαι ἢ δικάως τὰ σαυτοῦ ζητεῖς κομίσασθαι.“ ταῦτ' ἐμοῦ προκαλουμένου οὐδὲ πώποτ' ἠθέλησε συνελθεῖν οὐδὲ λόγον περὶ ὧν ἐνεκάλει ποιήσασθαι, οὐδὲ δίκαιαν ἐπιτρέψαι, ἕως ἡμεῖς τὸν νόμον τὸν περὶ τῶν διαιτητῶν ἔθεσθε. *Dionys. Hal. 5. p. 601. coll. p. 604. R.*

XI. ΚΑΤ' ΑΥΤΟΚΛΕΟΥΣ.

17. Ψηφοπαικτοῦσι τὸ δίκαιον. *Pollux 7, 200.*

XII. ΚΑΤ' ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΥΣ ΜΟΙΧΕΙΑΣ.

18. Τοῖς ὀψιζομένοις ἐν ταῖς ὁδοῖς ἐπιτιθέμενοι τὰ ἱμάτια ἀποδύονται. *Bekk. Anecd. p. 110, 29.*

19. Τετύχηκε δέ μοι καὶ εἰκοσίμωτος ἔρανος. *Pollux 9, 56.*

20. Τὸν παῖδα τὸν ἀκολουθοῦντα μετ' αὐτοῦ. *Phrynichi epitome p. 353. Lob.*

21. Μεταλλαξαμένη χιτῶνα. *Pollux 7, 44.*

XIII. ΥΠΕΡ ΑΧΙΛΛΕΙΟΥ ΦΟΝΟΥ.

22. Ἀράτης λύπης γεννηθεῖσα αὐτὴν ἀπέκτεινε. *Apsines in Rhetor. Gr. 9. p. 591. Walz.*

XIV. ΠΡΟΣ ΓΛΑΥΚΩΝΑ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΓΕΝΟΥΣ ΚΛΗΡΟΥ.

23. Καὶ μὲν δὴ οὐδὲ τοῦτο ἂν ἔχοι Γλαύκων εἰπεῖν ἢ ἄλλος τις τῶν Δικαιογένους συγγενῶν, ὡς, ὅτε μὲν προῦκειτο, ὠκνοῦν καὶ ἠσχύνοντο λόγους περὶ αὐτοῦ ποιεῖσθαι, ἐξενεχθέντος δὲ ἢ περὶ τῶν χρημάτων τινὰ μνείαν εἶχετε ἢ τὰς θυγατέρας ἡξιοῦτε διαιτᾶσθαι. *Suid. v. προῦκειτο.*

24. Δικαιογένης δὲ τέως μὲν ὦκει παρ' ἡμῖν, δοκιμασθεὶς δὲ ἔρχετο. *Suid. v. τέως.*

XV. ΥΠΕΡ ΔΕΞΙΟΥ ΑΠΟΣΤΑΣΙΟΥ.

25. Καθίστησιν αὐτὸν ἐπὶ τὰς αἰγας, καὶ ἠπόλει αὐταῖς. *Bekk. Anecd. p. 129, 15.*

26. Ἐχρῆν τὸν Κλειτοφῶντα καὶ τοὺς ἀντιδιδοῦντας αὐτῷ.
Ibid. p. 129, 18.

XVI. ΚΑΤΑ ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ.

27. Εἰ γὰρ τι ἐγκαλεῖς τῷδε τῷ μερικῶν καὶ τῶν σῶν τι ἔχει, δικάσαι αὐτῷ κατὰ τοὺς νόμους, εἰ μὲν χωρίου ἀμφισβητεῖς, καρποῦ, εἰ δὲ οἰκίας, ἐνοικίου, ὥσπερ οὗτος σοὶ νῦν ἐπιτροπῆς δικάζεται. Harpocr. v. καρποῦ δίκη.

28. Πέντε μῆσι μετὰ τῶν ἔλεονόπων διαιτώμενος. Harpocr. v. ἔλεονόπων.

XVII. ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΔΙΟΓΕΝΟΥΣ ΚΛΗΡΟΥ.

29. Διογένηι δὲ οἰκειότατα πάντων ἀνθρώπων ἐχρώμεθα, καὶ ἕως γε ὑγίαιεν, ἐξ ἀγροῦ ὅποτε ἔλθοι, παρ' ἡμῶν διητάτο Priscian. 18. c. 25. p. 230. Kr.

30. Ἦν γὰρ αὐτῇ υἱὸς ἐκ τοῦ προτέρου ἀνδρὸς ἐτῶν γεγονὼς ἐκκαίδεκα. Priscian. ib. p. 210. Kr.

31. Μόλις ὁ τῶν ἐν Πειραιεῖ. Harpocr. v. Μόλις.

XVIII. ΠΡΟΣ ΔΙΟΓΕΝΗΝ ΠΕΡΙ ΧΩΡΙΟΥ.

32. Ἄρα οὖν ἀπράγμων εἶναι δοκεῖ ὑμῖν Δικαιογένης, ὃς ἐπιδικάζεται μὲν τῶν κληρῶν, ἀμφισβητεῖ δὲ τοῖς ὀρφανοῖς ὧν αὐτοῖς οἱ πατέρες κατέλιπον; Bekk. Anecd. p. 145, 8. et 120, 14.

[XIX. ΚΑΤΑ ΔΙΟΚΛΕΟΥΣ ΤΥΒΡΕΩΣ.]

33. Ὁ ἀδελφὸς ὁ ἐμὸς καὶ Κτήσιον, οἰκείος ὧν ἡμῶν, συντηγγάνουσι τῷ Ἐρμῶνι ἐς Βόθυνον ἀπίοντι. Bekk. Anecd. p. 173, 26.]

XX. ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΓΓΥΘΗΚΗΣ.

34. Εἰ μὲν δίκαιον ἔλεγεν ἢ μέτριον, ἄνδρες δικασταί, Ἀνσιμένης.
οὐκ ἂν ἐσπούδαζον περὶ αὐτῆς τῆς ἐγγυθήκης δικαιολογεῖσθαι, ἢ οὐκ ἔστιν ἀξία τριάκοντα δραχμῶν. πέρυσι δὲ ἐπισκευάσαι αὐτὴν βουλούμενος ἐξέδωκα εἰς τι χαλκεῖον. ἔστι γὰρ συνθετὴ καὶ Σατύρων ἔχει πρόσωπα καὶ βουκεφάλια
ἄλλο ἔτι μέγεθος τὸ αὐτό. ὁ γὰρ αὐτὸς τεχνίτης πολλὰ σκεύη ταῦτα καὶ ὅμοια ἐργάζεται. Athen. 5. p. 209. F.

XXI. ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΠΙΓΕΝΟΥΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ.

35. Ἐπειδὴ τοίνυν Ἐπιγένης ἀσθενῆς τριηραρχεῖν ἤναγ-

κάζετο, ἀνάργυρος ὦν καὶ τῆς γῆς τῶν πολεμίων κρατούντων. Suid. v. ἀνάργυρος.

XXII. ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΙΔΙΩΝ ΕΥΕΡΓΕΣΙΩΝ.

36. Οἱ Κεῖοι μὲν πόλις τοσαύτη. Harpocr. v. Κεῖοι.

XXIII. ΚΑΤ' ΕΥΘΥΛΙΚΟΥ.

37. Οὐ δυνάμενος δ' ἐμβαλεῖν διὰ τὸ ἀμφιδέαις δεδέσθαι τὰς θύρας. Harpocr. v. ἀμφιδεῖαι.

XXIV. ΤΠΕΡ ΕΥΘΥΝΟΥ.

38. Καὶ τοῦτο ἐποιήσαμεν οὐκ αὐτοτελῶς, ἀλλ' ἀκριβῶς. Bekk. Anecd. p. 467, 32.

XXV. ΤΠΕΡ ΕΥΚΡΙΤΟΥ ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑ.

39. Ἀδηφάγους τριήρεις. Harpocr. h. v.

XXVI. ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΗΓΗΣΑΝΔΡΟΥ ΚΛΗΡΟΥ.

40. Ὡς ἐμελλεν ἐπὶ τε τοὺς βωμοὺς ἵεναι καὶ τὰ νομιζόμενά γε ποιῆσειν. Priscian. 18. p. 221. Krehl.

41. Τοῖς ἐγγύτατα γένους συσφικον. Idem 18. p. 187. Kr.

XXVII. ΚΑΤΑ ΘΕΟΠΟΜΠΟΥ ΑΙΚΙΑΣ.

42. Ἐγὼ δ' ὀξύμελι πίνω. Athen. 2. p. 67. E.

XXVIII. ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΑΙΔΑΣ.

43. Οὐχ ἱκανόν, ὦ ἄνδρες δικασταί, τοῖς ἐπιτρόποις ὅσα πράγματα διὰ τὴν ἐπιτροπείαν ἔχουσιν, ἀλλὰ καὶ διασώζοντες τὰς τῶν φίλων οὐσίας συκοφαντοῦνται ὑπὸ τῶν ὀρφανῶν πολλοί. ὅπερ κάμοι νῦν συμβέβηκεν. ἐγὼ γάρ, ὦ ἄνδρες δικασταί, καταλειφθεὶς ἐπίτροπος τῶν Ἰπποκράτους χρημάτων καὶ διαχειρίσας ὀρθῶς καὶ δικαίως τὴν οὐσίαν καὶ παραδὼς τοῖς υἱοῖς δοκιμασθεῖσι τὰ χρήματα ὧν ἐπίτροπος κατελείφθην, συκοφαντοῦμαι νῦν ὑπὸ αὐτῶν ἀδίκως. Dionys. Hal. 5. p. 599. R. coll. p. 600.

XXIX. ΠΡΟΣ ΙΣΟΚΡΑΤΗΝ [ΙΠΠΟΚΡΑΤΗΝ Poll. 8, 46.] ΑΙΚΙΑΣ.

44. Καίτοι τίς οὐκ οἶδεν ὑμῶν ὅτι τὴν μὲν αἰκίαν χρημάτων ἔστι μόνον τιμῆσαι, τοὺς δὲ ὑβρίζειν δόξαντας ἔξεστιν ὑμῖν θανάτῳ ζημιῶν; Phot. p. 614, 10. Suid. et Etym. M. v. ὑβρις.

[XXX. ΤΠΕΡ ΙΦΙΚΡΑΤΟΥΣ ΠΡΟΔΟΣΙΑΣ ΑΠΟΔΟΓΙΑ.

45. Εἶτα σὺ μὲν ὦν Ἀριστοφῶν οὐκ ἂν προδοίης, ἐγὼ δ'

ὡν Ἰφικράτης; Aristot. rhetor. 2, 23. p. 1398. (Σὺ δ' αὐτὸς εἰ κῦριος ἦσθα τῶν νεῶν, πότερον προῦδωκας ἂν ἢ οὐ; — εἶτα σὺ μὲν οὐκ ἂν προῦδωκας ὡν Ἀριστοφῶν, Ἰφικράτης δὲ προῦδωκεν; Aristid. or. 49. vol. 2. p. 519. Dind.)

46. Ἡ γὰρ ὁδὸς μοι τῶν λόγων διὰ μέσων τῶν Χάρητι πραγματοποιμένων ἐστίν. Aristot. rhetor. 3, 11. p. 1411.

47. Τραύματα ἔχων οὐχ ἐτέρων ἐπ' ἐμὲ ἐρχομένων, ἀλλ' αὐτὸς ἐπιών. Schol. Hom. Il. p. 364. B. 22. Bk.

48. Οἷα ποιεῖς, ὦ ἄνθρωπε, πολέμου περιεστῶτος τὴν πόλιν περὶ ἐμοῦ πείθων βουλευέσθαι καὶ μὴ μετ' ἐμοῦ. Plut. moral. p. 187. B.

49. Βελτίων μὲν ὁ τῶν ἀντιδικῶν ὑποκριτής, δοῦμα δὲ τοῦμὸν ἄμεινον. Plut. moral. p. 801. F.]

XXXI. ΠΕΡὶ ΚΑΛΛΑΙΣΧΡΟΥ.

50. Μετ' ἀβακίου δὲ καὶ τραπέζιου πωλῶν ἑαυτόν. Pollux 10, 105.

XXXII. ΚΑΤΑ ΚΑΛΛΙΟΥ ΤΥΒΡΕΩΣ.

51. Καὶ ἐξελθοῦσα ἡ παιδίσκη τὴν θύραν ἀνοίγνυσι. Poll. 3, 76.

[XXXIII. ΠΕΡὶ ΚΑΛΛΙΟΥ.

52. Οὐτοὶ δὲ φάσκοντες πλείονος μισθώσασθαι καὶ τίμημα καταστήσασθαι. Harpoer. et Suid. v. τίμημα.]

XXXIV. ΚΑΤΑ ΚΙΝΗΣΙΟΥ ΠΕΡὶ ΦΑΝΙΟΥ ΠΑΡΑΝΟΜΩΝ.

53. Θαναμάζω δὲ εἰ μὴ βαρέως φέρετε ὅτι Κινησίας ἐστὶν ὁ τοῖς νόμοις βοηθός, ὃν ὑμεῖς πάντες ἐπίστασθε ἀσεβέστατον ἀπάντων καὶ παρανομώτατον ἀνθρώπων γεγονέναι. Οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ τοιαῦτα περὶ θεοῦς ἐξαμαρτάνων, ἃ τοῖς μὲν ἄλλοις αἰσχρόν ἐστι καὶ λέγειν, τῶν καμφοδοδιδασκάλων δ' ἀκούετε καθ' ἕκαστον ἑαυτόν; οὐ μετὰ τούτου ποτὲ Ἀπολλοφάνης καὶ Μυσταλίδης καὶ Ἀνσίθεος συνεισιτιῶντο, μίαν ἡμέραν ταξάμενοι τῶν ἀποφράδων, ἀντὶ νομμησιαστῶν κακοδαιμονιστῶν σφίσειν αὐτοῖς τούνομα θέμενοι, πρόπον μὲν ταῖς αὐτῶν τύχαις, οὐ μὴν ὡς τοῦτο διαπραττόμενοι τὴν διάνοιαν ἔσχον, ἀλλ' ὡς καταγεβλῶντες τῶν θεῶν καὶ τῶν νόμων τῶν ἡμετέρων. ἐκείνων μὲν οὖν ἕκαστος ἀπώλετο, ὡσπερ εἰκὸς τοὺς τοιούτους· τούτων δὲ

τὸν ὑπὸ πλείστον γιγνασκόμενον οἱ θεοὶ οὕτω διέθεσαν, ὥστε τοὺς ἐχθροὺς αὐτὸν βούλεσθαι ζῆν μᾶλλον ἢ τεθνῆναι, παράδειγμα τοῖς ἄλλοις, ἵν' ἴδωσιν ὅτι τοῖς λίαν ὑβριστικῶς πρὸς τὰ θεῖα διακειμένοις οὐκ εἰς τοὺς παῖδας ἐποτίθενται τὰς τιμωρίας, ἀλλ' αὐτοὺς κακῶς ἀπολλύουσι, μείζους καὶ χαλεπωτέρας τὰς συμφορὰς καὶ τὰς νόσους ἢ τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις προσβάλλοντες. τὸ μὲν γὰρ ἀποθανεῖν ἢ καμῖν νομίμως κοινὸν ἅπασιν ἡμῖν ἐστὶ, τὸ δ' οὕτως ἔχοντα τοσοῦτον χρόνον διατελεῖν καὶ καθ' ἕκαστην ἡμέραν ἀποθνήσκοντα μὴ δύνασθαι τελευτῆσαι τὸν βίον τούτοις μόνοις προσήκει τοῖς τα τοιαῦτα ἄπερ οὗτος ἐξαμαρτηκόσιν. Athen. 12. p. 551. D.

XXXV. ΠΡΟΣ ΚΛΕΙΝΙΑΝ ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑ.

54. Ἐπειδὴ πάντες κατέδαρθον, συσκευασάμενος τῶν χαλεκωμάτων ὅσα οἷός τ' ἦν πλείστα, λαβὼν ἐξήγαγε ἕξφορ ἔχων ὑπὸ μάλης. Suid. v. ὑπὸ μάλης.

XXXVI. ΠΡΟΣ ΚΛΕΟΣΤΡΑΤΟΝ.

55. Οὐδὲ εἰ τις εἰσποίητος πάθοι, οὐκ ἀποστρεφεί τὴν μητέρα τούτων τῶν χρημάτων. Priscian. 18. p. 235. Kt.

XXXVII. ΠΡΟΣ ΚΛΕΩΝΑ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΧΡΥΣΟΥ ΤΡΙΠΟΛΟΣ.

56. Ἀγουρώματά τε ἢ χρυσώματα ἔτι ἦν διδόναι. Athen. 6. p. 231. B. (cfr. Poll. 10, 174. 7, 103 et 104.)

XXXVIII. ΚΑΤΑ ΚΤΗΣΙΦΩΝΤΟΣ.

57. Καὶ τοὺς μὲν τῶν ἄλλων Ἀθηναίων παῖδας, ὧν οἱ πατέρες βοηθήσαντες ὑμῖν ἔτι ζῶσιν, ἀπειπεῖν ἐν τοῖς νόμοις μήτε ἄδικον μήτε δίκαιον λέγειν. Suid. v. ἀπειπεῖν.

XXXIX. ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΚΥΝΟΣ ΑΠΟΛΟΓΙΑ.

58. Ἐλυμαίνοντο γὰρ μου τὸν καρκίνον εἰσφοιτῶσαι αἱ κύνες. Harpoer. v. καρκίνος.

XXXX. ΠΡΟΣ ΛΑΙΔΑ.

59. Φιλύρα γέ τοι ἐπαύσατο πορνευομένη ἔτι νέα οὔσα καὶ Σκιάνη καὶ Ἰπάφεςις καὶ Θεόκλεια καὶ Φαμάθη καὶ Λαγίσκα καὶ Ἀνθεια (καὶ Ἀριστοκλεια. Athen. 13. p. 592. E.). Athen. 13. p. 586. E.

XXXXI. ΠΡΟΣ ΛΑΚΡΑΘΗΝ.

60. Οὐδ' ἂν εἰ πολὺ ἕλαττονά τόκον λογιζαίτο τις ἢ ὅσον

οὔτοι οἱ ὀβολοστατοῦντες τοὺς ἄλλους πράττονται. Harpocr. v. ὀβολοστατεῖ.

XXXXII. ΚΑΤΑ ΑΥΣΙΘΕΟΥ.

61. Κάμψαντι τοῦ τείχους, ὡς βουλή, ἐστὶ γωνιασμός ἐν ἀριστεράῳ καὶ εὐρυχωρία πάνυ πολλή. Harpocr. v. γωνιασμός. Suid. v. γωνία.

62. Ἐβιάζετό τε γὰρ καὶ οἶος ἦν ἐξευρεῖν τὴν θύραν. Phot. lex. p. 323, 5.

XXXXIII. ΚΑΤΑ ΜΙΚΙΝΟΥ ΦΟΝΟΥ.

63. Τὴν νύκτα ἐκάθητο ἐν τῷ ἱερῷ τὴν ὄψιν κατακαλυψάμενος. Anonym. in Rhet. Gr. 7. p. 286. Walz.

64. Οἱ μὲν ἄλλοι συγγενεὶς παρεγένοντο, μόνος δ' ἀπελείφθη. Idem eod. loco.

65. Τὰ πρὸς ἐτέρας αἰτίας ἀνήκειν δοκοῦντα παραλείφεται. Priscian. 18. p. 194. Kr.

66. Ἐπὶ τὸ σύνδειπνον κεκλημένον. Athen. 8. p. 365. B.

XXXXIV. ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΜΙΞΙΛΗΜΟΥ ΓΡΑΦΗΝ.

67. Καὶ δύο παῖδας αὐτῷ ἀκολούθους εἶναι, ὧν οὗτος τὸν μὲν Μουσαῖον καλεῖ τὸν δὲ Ἡσίοδον. Harpocr. v. Μουσαῖος.

XXXXV. ΠΡΟΣ ΜΝΗΣΙΜΑΧΟΝ.

68. Συντίθεται δὲ τούτοις καὶ Καρκίνος ὁ ποιητὴς εἰπών· οὐκ οἶνος ἐξέστησε· τας γὰρ ἐμφύτους ὀρθῶς παγείσας — μεν — φρένας οὐδεὶς ἐπαίρει καιρὸς ἐξαμαρτάνειν. Harpocr. v.

Καρκίνος.

XXXXVI. ΠΡΟΣ ΝΑΥΣΙΑΝ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΤΥΠΟΥ.

69. Ἀλλὰ διὰ τὸ τρεῖς τέχναις ἐργάζεσθαι, τὴν τε λιθουργικὴν καὶ λιθοτριβικὴν καὶ πρὸς τούτοις τὸ τετραφυκέναι. Suid. v. λιθουργική.

XXXXVII. ΠΡΟΣ ΝΙΚΙΑΝ ΠΕΡΙ ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗΣ.

70. Τὴν μὲν παρασκευὴν καὶ τὴν προθυμίαν τῶν ἀντιδίκων ὄρατε, ὡς ἄνδρες δικασταί. Clem. Alex. Strom. 6. p. 626. Sylb.

[XXXXVIII. ΤΥΠΕΡ ΝΙΚΙΟΥ.

71. Κλαῖα τὸν ἀμάχητον καὶ ἀνανυμάχητον ὄλεθρον. — Ἰκέται μὲν αὐτοὶ τῶν θεῶν καθίζοντες, προδότας δὲ τῶν ὄρκων

ἡμᾶς ἀποφαίνοντες. — ἀνακαλοῦντες συγγένειαν εὐμένειαν. Dionys. Hal. 5. p. 483. R.]

II. ΠΡΟΣ ΞΕΝΟΚΡΑΤΗΝ (vel ΞΕΝΟΦΩΝΤΑ).

72. Συγκομίσας δ' ὄπωρα καὶ ἀποδόμενος τὸν ἀγρόν. Phot. lex. p. 546. et 767. Suid. v. συγκομιδή.

L. ΠΡΟΣ ΤΙΜΩΝΑ.

73. Οἱ δ' ἀλαζονεύονται μὲν Τίμωνι παραπλησίως καὶ ἐσχηματισμένοι περιέρχονται ὥσπερ οὗτος. Suid. v. ἐσχηματισμένος.

LI. ΠΡΟΣ ΤΙΜΩΝΙΔΗΝ.

74. Πῶς δ' ἂν τῆς διαθέσεως τοῦ τετελευτηκότος ἀμελήσαιμεν, ἦν ἐκεῖνος διέθετο οὐ παρανοῶν οὐδὲ γυναικί πεισθεῖς; Suid. v. διάθεσις.

LII. ΚΑΤΑ ΤΙΣΙΔΟΣ.

75. Ἀρχιππος γὰρ οὐτοσί, ὡς Ἀθηναῖοι, ἀπεθύσατο μὲν εἰς τὴν αὐτὴν παλαίστραν οὐπὲρ καὶ Τίσις ὁ φεύγων τὴν δίκην, δευγῆς δὲ γενομένης ἐς σκώμματα τε αὐτοῖς καὶ ἀντιλογίαν καὶ ἔχθραν καὶ λοιδορίαν κατέστησαν. Ἔστιν οὖν Πυθίας ἐραστής μὲν τοῦ μειρακίου — πάντα γὰρ εἰρήσεται τάληθ' ἢ πρὸς ἡμᾶς — ἐπίτροπος δὲ ὑπὸ τοῦ πατρὸς καταλειμμένος. οὗτος, ἐπειδὴ 2 Τίσις πρὸς αὐτὸν τὴν ἐν τῇ παλαίστρᾳ λοιδορίαν διηγῆσατο, βουλόμενος χωρίζεσθαι καὶ δοκεῖν δεινὸς καὶ ἐπίβουλος εἶναι, ἐκέλευσεν αὐτόν, ὡς ἡμεῖς ἐκ τε τῶν πεπραγμένων ἠσθήμεθα καὶ τῶν εὐεϊδῶτων ἐπυθόμεθα, ἐν μὲν τῷ παρόντι διαλλαγῆναι, σκοπεῖν δὲ ὅπως αὐτὸν μόνον που λήψεται. πεισθεῖς δὲ ταῦτα καὶ 3 καταλλαγῆς καὶ χρώμενος καὶ προσποιούμενος ἐπιτήδειος εἶναι εἰς τοῦτο μανίας τηλικούτος ἂν καθίστατο, ὥστε ἐτύγχανε μὲν οὐσα ἵπποδρομία Ἀνακλείων, ἰδὼν δ' αὐτὸν μετ' ἐμοῦ παρὰ τὴν θύραν παριόντα — γείτονες γὰρ ἀλλήλοις τυγχάνουσιν ὄντες — τὸ μὲν πρῶτον συνδειπνεῖν ἐκέλευεν, ἐπειδὴ δ' οὐκ ἠθέλησεν, ἐδεήθη ἡμεῖν αὐτὸν ἐπὶ κῶμον, λέγων ὅτι μεθ' αὐτοῦ καὶ τῶν οἰκετῶν πιέτω. δειπνήσαντες οὖν ἤδη συσκοτάζοντες ἐλθόντες 4 κόπτομεν τὴν θύραν, οἱ δ' ἡμᾶς ἐκέλευον εἰσιέναι. ἐπειδὴ δὲ ἐνδον ἐγεγόμεθα, ἐμὲ μὲν ἐμβάλλουσιν ἐκ τῆς οἰκίας, τούτων δὲ συναρπάσαντες ἔδησαν πρὸς τὸν κλονα, καὶ λαβὼν μάλιστα τις ἐντείνας πολλὰς πληγὰς εἰς οἰκημα αὐτὸν καθείρξε. καὶ οὐκ ἐξ-

ἤρκεσεν αὐτῷ ταῦτα μόνον ἐξαμαρτεῖν, ἀλλ' ἐξηλωκῶς μὲν τῶν νεωτέρων τοὺς πονηροτάτους τοὺς ἐν τῇ πόλει, νεωστὶ δὲ τὰ πατρῶα παρειληφῶς καὶ προσποιούμενος νέος καὶ πλούσιος εἶναι, πάλιν τοὺς οἰκέτας ἐκέλευσεν ἡμέρας ἤδη γενομένης πρὸς τὸν κίονα αὐτὸν μαστιγοῦν δῆσαντας. οὕτω δὲ τοῦ σώματος πονηρῶς ἤδη διακειμένου Ἀντίμαχον μεταπεμφάμενος τῶν μὲν γεγενημένων οὐδὲν εἶπεν, ἔλεγε δ' ὡς αὐτὸς μὲν δειπνῶν τύχοι, οὗτος δὲ μεθύων ἔλθοι, ἐκκόψας δὲ τὴν θύραν καὶ εἰσελθὼν κακῶς λέγοι αὐτὸν καὶ τὸν Ἀντίμαχον καὶ τὰς γυναῖκας αὐτῶν. Ἀντίμαχος δὲ ὠργίζετο μὲν αὐτοῖς ὡς μεγάλα ἡμαρτηκόσιν, ὅμως δὲ μάρτυρας παρακαλέσας ἤρώτα αὐτὸν πῶς εἰσέλθοι· ὁ δὲ κελεύσαντος Τίσιδος καὶ τῶν οἰκετῶν ἔφασκε. συμβουλευόντων δὲ τῶν εἰσελθόντων ὡς τάχιστα λύσαι καὶ τὰ γεγενημένα δεινὰ νομιζόντων εἶναι ἀπέδοσαν αὐτὸν τοῖς ἀδελφοῖς. οὐ δυναμένου δὲ βαδίζειν ἐκόμισαν αὐτὸν εἰς τὸ δαίγμα ἐν κλίνῃ, καὶ ἐπέδειξαν πολλοῖς μὲν Ἀθηναίων, πολλοῖς δὲ καὶ τῶν ἄλλων ξένων οὕτω διακειμένον ὥστε τοὺς ἰδόντας μὴ μόνον τοῖς ποιήσασιν ὀργίζεσθαι, ἀλλὰ καὶ τῆς πόλεως κατηγορεῖν ὅτι οὐ δημοσίᾳ οὐδὲ παραχρῆμα τοὺς τὰ τοιαῦτα ἐξαμαρτάνοντας τιμωρεῖται. Dionys. Hal. 6, p. 983, R.

76. Ἐπιτήδειός μοι ἔστιν Ἀρχιππος οὗτος, ὃ δικασταί. Anonymus Seguerii p. 34.

LIII. ΠΡΟΣ ΤΑΗΠΟΛΕΜΟΝ.

77. Οὐτοσί δὲ πυροῦς ἐπὶ καλάμῃ ἀροῖ. Suid. v. ἐπὶ καλάμῃ ἀροῦν.

LIV. ΠΕΡΙ ΦΕΡΕΝΙΚΟΥ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΑΝΔΡΟΚΛΕΙΔΟΥ ΚΛΗΡΟΥ.

78. Ἀναγκαῖόν μοι δοκεῖ εἶναι, ὃ ἄνδρες δικασταί, περὶ τῆς φιλίας τῆς ἐμῆς καὶ τῆς Φερενίκου πρῶτον εἰπεῖν πρὸς ὑμᾶς, ἵνα μηδεὶς ὑμῶν θαυμάσῃ ὅτι ὑπὲρ οὐδενὸς ὑμῶν πάποτε εἰρηκῶς πρότερον ὑπὲρ τούτου νυνὶ λέγω. ἐμοὶ γάρ, ὃ ἄνδρες δικασταί, ξένος ἦν Κηρισόδοτος ὁ τούτου πατήρ, καὶ ὅτε ἐφεύρομεν, ἐν Θήβαις παρ' ἐκείνῳ κατηγορήμην καὶ ἐγὼ καὶ ἄλλος Ἀθηναῖος ὁ βουλούμενος, καὶ πολλὰ καὶ ἀγαθὰ καὶ ἰδίᾳ καὶ δημοσίᾳ παρ' αὐτοῦ ὑπ' αὐτοῦ εἰς τὴν ἡμετέραν αὐτῶν κατήλθομεν. ἐπεὶ δ' οὐν οὗτοι ταῖς αὐταῖς τύχαις ἐχρήσαντο καὶ φυνάδες Ἀθήνας ἀφίκοντο, ἡγούμενος τὴν μεγίστην αὐτοῖς ὀφείλειν χάριν, οὕτως

οἰκείως αὐτοὺς ὑπεδεξάμην, ὥστε μηδένα γινῶναι τῶν εἰσιόντων, εἰ μὴ τις πρότερον ἠπίστατο, ὁπότερος ἡμῶν ἐκέκτετο τὴν οὐσίαν. οἶδε μὲν οὐν καὶ Φερενίκος, ὃ ἄνδρες δικασταί, ὅτι πολλοὶ λέγειν εἰσὶν ἐμοῦ δεινότεροι καὶ μᾶλλον τοιούτων πραγμάτων ἔμπειροι· ἀλλ' ὅμως ἡγείται τὴν ἐμὴν οἰκειότητα πιστοτάτην εἶναι. αἰσχρὸν οὐν δοκεῖ εἶναι ἰκετεύοντος τούτου καὶ δεομένου τὰ δίκαια αὐτῷ βοηθῆσαι περιδεῖν αὐτὸν, καθ' ὅσον οἷός τ' εἰμι ἐγώ, τῶν ὑπ' Ἀνδροκλείδου δεδομένων στειρηθῆναι. Dionys. Hal. 5, p. 594, coll. p. 596, sq. R.

79. Εἰ μὲν γὰρ ἀργούς κατέλιπεν Ἀνδροκλείδης ἢ ἄλλην φανεράν οὐσίαν, ἐξὴν ἂν εἰπεῖν τῷ βουλομένῳ, ὅτι οὗτος μὲν ψεύδεται, αὐτῷ δὲ δέδοται. περὶ δὲ ἀργυρίου καὶ χρυσοῦ καὶ ἀφανοῦς οὐσίας δῆλον ὅτι, ὅστις ἔχων αὐτὰ φαίνεται, τούτῳ δέδωκεν. Suid. v. οὐσία φανερά.

LV. ΚΑΤΑ ΦΙΛΙΠΠΟΥ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ.

80. Φιλίππῳ δὲ μὴ οἴεσθε ταὐτ' ἀποχρᾶν. Zonar. lex. v. ἀποχρᾶν καὶ ἀποχρᾶν.

LVI. ΠΡΟΣ ΦΙΛΩΝΑ ΠΕΡΙ ΘΕΟΚΛΕΙΔΟΥ ΦΟΝΟΥ.

81. Ἄλλ' εἰς τὸ οἰκᾶριον τὸ ὄπισθε τῆς γυναικονίτιδος. Poll. 9, 39.

LVII. ΚΑΤΑ ΦΙΛΩΝΙΔΟΥ ΒΙΑΙΩΝ.

82. Ἔστιν οὐν γυνὴ ἑταῖρα, Ναῖς ὄνομα, ἧς Ἀρχίας κύριός ἐστιν, ὃ δ' Ἰμέναιος ἐπιτήδειος, Φιλωνίδης δ' ἔργον φησίν. Athen. 13, p. 592, C.

LVIII. ΠΡΟΣ ΧΥΤΡΙΝΟΝ.

83. Ἐξαίφνης τοῦ συνακολουθοῦντος οἰκέτου λίθον τις λαβὼν ἔκρουσε τὸν λυχνόχον. Pollux 10, 116.

ΑΠΑΡΑΣΗΜΑ.

84. Καὶ φανερὸς γέγονεν οὐ τῶν σωμάτων συγγενῆς ἂν ἀλλὰ τῶν χορημάτων. Clem. Alex. Strom. 6, p. 226, Sylb.

85. Ὅστις τοῦ μὲν μὴ ἀδικεῖν οὐ προνοεῖται, τοῦ δὲ μὴ δοῦναι δίκην ἐπιμελεῖται, κακουργεῖ. Stob. Floril. 2, 24.

86. Ψεύδεσθαι προχειρότατον τοῖς πολλῶν ἀμαρτάνουσιν. Id. 12, 21.

87. Τὴν αἰτὴν γνώμην ἔχειν δικάζοντας ἄξιον ἦνπερ νομοθετοῦντας. Id. 46, 17.

88. *Εἰ μὲν οἷον τ' ἦν ἐν τῶν προτέρων λόγων τὰ δίκαια γινώσκειν, οὐδὲν ἂν ἔδει τοὺς φεύγοντας ἀπολογεῖσθαι, ἀλλ' ἀκριτῶς ἀποθνήσκειν· ἐπεὶ δὲ τὰ ψευδῆ λέγειν δυνατόν ἐστι τοῖς κατηγοροῦσι, δίκαιον ἀμφοτέρων τῶν ἀντιδικῶν ἀκούσαντας τηρικῆναι τὴν περὶ τοῦ δικαίου ψῆφον φέρειν.* Id. 46, 110.

89. *Προσῆκει δ' ὑμῖν περὶ ψυχῆς δικάζουσι μὴ παρανομεῖν ἀλλ' εὐσεβεῖν, μηδὲ θορύβῳ τὰ πράγματα κρῖνειν ἀλλὰ σιωπῇ τὰ δίκαια γινώσκειν.* Id. 46, 111.

90. *Ἡ γὰρ ἂν ἡμέρα γυνὴ προδοῖ τὸ σῶμα καὶ τὴν τάξιν λῆθη τῆς αἰδοῦς, εὐθέως παραλλάττει τῶν φρενῶν, ὥστε νομίζειν τοὺς μὲν οἰκείους ἐχθρούς, τοὺς δὲ ἀλλοτρίους πιστούς, περὶ δὲ τῶν καλῶν καὶ αἰσχρῶν ἐναντίαν ἔχει τὴν γνώμην.* Id. 68, 32.

91. *Τοῦ νόμου κελεύοντος τοὺς ἐπιτρόπους τοῖς ὄρφανοῖς ἔγγειον τὴν οὐσίαν καθίσταναι, οὗτος δὲ ναυτικοὺς ἡμᾶς ἀποφαίνει.* Suid. v. ἔγγειον.

92. *Ἡ γὰρ γλῶττα νοῦν οὔτε πολὺν οὔτε μικρὸν ἔχει, ὁ δὲ νοῦς, ὃ μὲν πολὺ, πολὺς, ὃ δὲ μικρὸν, μικρός.* Gregor. Cor. p. 4. Schaeef.

93. *Ὅσας ἄξιους ἦν λαβεῖν πληγὰς, τοσαύτας εἴληψε δραχμὰς.* Demetr. in Rhetor. Gr. 9. p. 58. W.

94. *Εἰσιόντων πρὸς τῇ Νεμέᾳ ἔστηκεν ἐπιδέξια.* Poll. 2, 159.

95. *Ἀρπάσας τὴν κνημῖαν τῆς ἀμάξης.* Poll. 7, 116.

96. *Ἀδελφιδοῦς μοί ἐστιν, ὡ ἄνδρες Ἀθηναῖοι.* Maxim. Plan. in Rhet. Gr. 5. p. 382. W.

97. *Πολλαχῇ οἰκειότατον ἐμαντῷ νομίζω βοηθεῖν.* Apsines in Rhet. Gr. 9. p. 482.

98. *Ἐἴ τις ἄλλος βούλεται, αἰτείσθω ὑμῶν.* Bekk. Anecd. p. 122.

99. *Ὅς λειτουργῆσαι μὲν οὐδὲν πάποτε ἐτόλμησε τῇ πόλει.* Ibid. p. 155.

100. *Ὅτι προδικῶ τοῦ ἀλλοτρίου ἀπελευθέρου.* Ibid. p. 169.

101. *Ἦν γὰρ προῖδόντα τινὰ καὶ τὸ πῦρ τῆς Χιμαίρας φυλάσσεται.* Tzetz. ad Lycophr. v. 17.

102. *Ἐξείρασται καὶ τέλος ἔχει καὶ πέρας ἀηδίας ἐστίν.* Synes. ep. 32.

INDEX

NOMINUM ET RERUM MEMORABILIVM.

A.

- ἄγειν (εἰς δουλείαν), abducere in servitutum, or. 23. § 9. 10. 11. 12.
- Ἀγησίλαος irruptionem fecit in Boeotiam, or. 16. § 16.
- Ἀγνόδαρος ὁ Ἀμφιτροπαιεύς, Κριτίου κηδεστής, or. 13. § 55. [Ἄγνων], Theramenis pater, unus de probulis, v. πρόβουλοι.
- ἀγορανόμοι, or. 22. § 16.
- Ἀγόρατος, reus or. 13.
- Ἀδείμαντος una cum Alcibiade naves Atheniensium prodidisse Lysandro perhibetur, or. 14. §. 38.
- ἀδοσίμαστος, or. 15. § 11. or. 16. § 13. or. 26. § 8. Qui ἀδοσίμαστος equestrem militiam subiit, ἀτιμος factus est, or. 14. § 8.
- Ἀδραστος, Argivorum rex, adversus Thebas expeditionem suscepit, or. 2. § 7.
- Ἀδριας, mare Adriaticum, or. 32. § 25.
- ἀδύνατοι, veterani emeriti stipendium ex aerario accipiebant, or. 24.
- ἑτάωμα, fastigium domus, or. 14. § 25.
- Ἀθηναῖ, or. 13. § 81. or. 19. § 39.
- Ἀθηναὶ ἀέμνηστοι, or. 6. § 25.
- Ἀθηναῖοι αὐτόχθονες, or. 2. § 17.
- Ἀθήνηθεν, or. 13. § 25.
- Ἀθήνησι, or. 18. § 13.
- ἄθληταί (Ἴπποι), or. 19. § 63.
- Ἄθως, mons Chalcidicae. (Ξέξ-ξῆς) διορύξας τὸν Ἄθω, or. 2. § 29.
- Ἀγίνα — bellum Aeginae illatum, or. 2. § 49.
- Ἀγινῆται — ναυμαχίας Ἀθηναίοις πρὸς Ἀγινῆτας γενομένης, or. 2. § 48.
- Ἀγυπτὸς — bellum Aegyptio illatum, or. 2. § 49.
- Ἀΐσιμος pompam civium e Piraeis in arcem duxit, or. 13. § 80 sq.
- Ἀισχυλίδης, delator sub dominatione XXXvirorum, or. 12. § 48.
- Ἀκαδήμεια, or. 18. § 10.
- Ἀλεξίας ἄρχων (Olymp. 93, 4. a. Chr. n. 405.), or. 21. § 3.
- Ἀλεξίς ὁ Ἀριστοδίου, or. 32. § 24. 26.
- Ἄλλατος — pugna ad Haliartum facta (Ol. 96, 2. a. Chr. n. 395.), or. 16. § 13.
- Ἀλικαρνασσεῖς, or. 28. § 17.
- Ἀλικαρνασσοί, or. 28. § 12.
- ἀλιτήριος, or. 6. § 52. 53. or. 13. § 79.
- Ἀλκίας, Antisthenis libertus, or. 7. § 10.
- Ἀλκιβιάδης, avus Alcibiadis celeberrimi et proavus rei orationum 14. et 15., testarum suffragio eiectus, or. 14. § 39.

- Ἀλκιβιάδης ὁ Κλεινίου** clarissimus, pater rei orationum 14. et 15., or. 14. § 16. 17. 26. 29 sqq. Hermas deiecit, or. 14. § 42. strategus per quattuor vel quinque annos opinione minores pecunias post mortem reliquit, or. 19. § 52.
- Ἀλκιβιάδης**, filius superioris, ἀστρατείας reus, or. 14. et 15., gravi mores eius, or. 14. § 25 sqq.
- Ἀμαξόνες**, Martis filiae, ab Atheniensibus victae, or. 2. § 4 sq. ἀμύηται, non initiati, profani, or. 6. § 51.
- ἀμφίδυρος οἰκία**. V. οἰκία.
- ἀναγράφειν τὸς νόμους**, or. 30. § 2. 4. 21. τὰ πατρια, or. 30. § 29.
- ἀναγραφὴς τῶν νόμων**, or. 30. § 2. τῶν ὁσίων καὶ τῶν ἱερῶν, or. 30. § 25.
- ἀναγραφὴ τῶν νόμων**, or. 30. § 17. 25.
- ἀναθήματα**, donaria ab iis qui in gymniciis certaminibus vicerant memoriae caussa in templis dedicata, or. 26. § 4.
- ἀναστῆναι φοινικίδας**, concutere purpureis vestes sacerdotes dicuntur, si quem diris devovebant, or. 6. § 51.
- Ἀνδουίδης ἀσβετίας** reus, or. 6.
- ἀνδροποδιστής** quis? or. 10. § 10. (or. 11. § 6. or. 13. § 67.)
- ἀνδροπόνοι** qui dicantur, or. 10. § 7.
- ἀνδραντίς**, or. 1. § 9.
- ἀντιγραφῆσθαι**, exceptione uti, or. 23. § 5.
- ἀντιγραφὴ**, exceptio fori, or. 23. § 5. 10.
- ἀντιδοσις**, or. 3. § 20. or. 4. § 1. or. 24. § 9.
- Ἀντικλῆς**, or. 7. § 4.
- Ἀντικλῆς**, or. 13. § 64.
- Ἀντισθένης**, or. 7. § 10.
- Ἀντιφάνης**, or. 31. § 21.
- Ἀντιφῶν** (ὁ Παιμονούσιος), unus e Quadringentis, or. 12. § 67.
- ἀντωμοσία**, iuramentum et ab actore et ab reo depositum, or. 23. § 13.
- Ἄνυτος στρατηγῶν ἐπὶ Φυλῆ**, or. 13. § 78 sqq.
- Ἄνυτος**, unus e quinque Piraei σιτοφύλαξι, or. 22. § 8. 9.
- ἀπάγειν** et **ἀπαγωγή**, or. 12. § 25. or. 13. § 86. or. 25. § 15.
- ἀπίλλειν**, verbum obsoletum pro ἀποκλείειν, or. 10. § 17.
- ἀπογράφειν**, litem alicui scribere, per libellum aliquem accusare, or. 7. § 2. 29. bona publicanda in indicem referre, or. 17. § 4.
- ἀπογράφεσθαι**, nomen dare, or. 25. § 9.
- ἀπογραφή**, designatio s. index bonorum publicandorum, or. 9. § 3. or. 17. § 4. 9. or. 29. § 1.
- ἀποδιωπομπεύεσθαι**, sacrificio Iovi oblato purgare locum, or. 6. § 53.
- ἀποδοκιμάζειν**, reicere magistratum, or. 6. § 33. strategum, or. 13. § 10. senatorem, or. 26. § 6. 15. or. 31. § 3. 13. 31.
- ἀποκηρύττειν**, or. 17. § 7.
- ἀποκληροῦν**, sorte constituere, or. 22. § 16. or. 26. § 6.
- Ἀπολλόδαρος ὁ Μεγαρέας** quod Phrynicli caedi interfuit agrum Pisandri publicatum a civitate dono accepit, or. 7. § 4. or. 13. § 71.
- Ἀπόλλων**, or. 19. § 39.
- ἀπόρητα**, arcani non divulganda in Cereris religionibus, or. 6. § 51. probra quae lege interduntur, or. 10. § 6. 8.
- Ἀργεῖοι**, or. 34. § 7.

- Ἀργινοῦσαι**, pugna navalis ad Argin. (Ol. 93, 3. a Chr. n. 406.), or. 12. § 36.
- Ἄρειος πάγος**. ὃ καὶ πατριὸν ἔστι καὶ ἐφ' ἡμῶν ἀποδέδεται τοῦ φόνου τὰς δίκας διακείν, or. 1. § 30. in Areopago quomodo et qualia iudicia facta sint, or. 6. § 14. 15. habebat olearum sacrarum curam, or. 7. § 22. 25 sqq., prospiciebat saluti urbis post cladem ad Aegospotamos acceptam, or. 12. § 69. apud eum aliquando XXX viri petiti ab actore or. 10. § 31. ἡ στήλη ἢ ἐξ Ἀρείου πάγου, or. 1. § 30. (v. στήλη). Ceterum v. or. 10. § 11. or. 26. § 11. 12.
- Ἄριστόδικος**, or. 23. § 13. 14. 15.
- Ἄριστόδικος**, Alexidis pater, or. 32. § 24.
- Ἄριστόδικος**, Alexidis frater, or. 32. § 26.
- Ἀριστοκράτης**, unus e Quadringentis idemque imperii eorum eversor, or. 12. § 66.
- Ἄριστόκριτος**, Simonis amicus, or. 3. § 8.
- Ἄριστοφάνης ὁ Χολλείδης** a XXX viris interfectus, or. 13. § 58 sqq.
- Ἄριστοφάνης**, Nicophemi filius, indicta caussa interfectus eiusque bona publicata, or. 19. § 7 sqq.
- Ἀρούδιος**, Euphileti vicinus, or. 1. § 41.
- ἄρρηφορία**, or. 21. § 5.
- Ἄρτεμισιον**, Euboeae promontorium. Ἀθηναῖοι ἐπ' Ἄρτεμισιον ἐβόηθησαν, or. 2. § 30.
- Ἀρχεβιάδης** rem habuit cum Alcibiade iuniore, or. 14. § 27.
- Ἀρχέδημος ὁ γλάμων** consuetudinem habuit cum Alcibiade iuniore, or. 14. § 25.
- ἀρχεῖον**, consistorium magistratus, or. 9. § 9.
- Ἀρχένειος**, Lysiae amicus, or. 12. § 16.
- Ἀρχεπτόλεμος**, unus e Quadringentis, amicus Antiphontis et Theramenis, or. 12. § 67.
- Ἀρχεστρατίδης**, Alcibiadis iunioris accusator, or. 14. § 3. or. 15. § 12.
- Ἀρχίστρατος ὁ Φεάριος**, Mytilenae obiit, or. 21. § 8.
- ἀρχιδεωρία**, or. 21. § 5.
- Ἀρχιππος**, ab Andocide ἀσβετίας accusatus, quod statnam Mercurii Andocideam mulaverit, or. 6. § 11. 12.
- ἄρχοντες, αἱ ἐννέα**, or. 6. § 4. or. 7. § 22. or. 24. § 13. Ceterum v. βασιλεύς, πολέμαρχος, θεσμοδότης.
- Ἀσία. ὁ τῆς Ἀσίας βασιλεύς**, rex Persarum, or. 2. § 21.
- ἀστικά δίκαι**, or. 17. § 3.
- ἀστράβη** (Butim. excusus VII. ad Midian.). ἐπ' ἀστράβης ὀχέσθαι, mula veluti, or. 24. § 11. 12.
- ἀστρατείας delictum**, or. 14. § 7 sqq. or. 15. § 1 sqq.
- ἀτελεῖς οἱ ὄρφανοί**, or. 32. § 24.
- Ἀττική. τὰ περὶ τὴν Ἀττικὴν φρουρία** eversa a XXX viris, or. 12. § 40.
- Ἄντοκλῆς**, Simonis amicus, or. 3. § 12.
- Ἄντοκράτης**, or. 8. § 15.
- ἐπ' ἀντοφώρω**, de hac formula or. 13. § 85 sqq. ἐπ' ἀντοφώρω ἐλέγγειν, or. 7. § 42. or. 13. § 30.
- ἀφαιρεῖσθαι (εἰς ἐλευθερίαν)**, servum in libertatem vindicare, or. 13. § 23. or. 23. § 10.

B.

- βαρυνδαμονία*, or. 4. § 9.
βασιλεύς, ἄρχων, or. 6. § 4. 5. 11.
 or. 26. § 8. 12.
Βάτραχος, delator sub imperio
 XXXvirorum, or. 6. § 45. or. 12.
 § 48.
βιαιῶν δίκη, caussa de vi illata,
 or. 23. § 12.
βλάβη — διπλὴν τὴν βλάβην
ὀφείλειν, or. 1. § 32.
Βοιωτοί, or. 20. § 4.
Βοιωτοί — cum his foedus ab
 Atheniensibus factum in bello
 Corinth. ol. 96, 2. a. Chr. n.
 395., or. 16. § 13., postea rup-
 tum Thrasybulo Collytensi au-
 ctore, or. 26. § 23. pignora ce-
 perunt, quod Athen. duo talenta
 solvere non potuerunt, or. 30.
 § 22.
Βοιωτῶν ἡ πόλις, or. 12. § 58.
Βυζάντιον a Thrasybulo Ergoele
 suasore occupatum, or. 28. § 5.

Γ.

- Γαμηλιῶν*, mensis, or. 17. § 5.
Γεράνεια, mons agri Megarensis
 a Corinthiis occupatus, or. 2.
 § 49.
Γλαύκιππος ἄρχων Ol. 92, 3. a.
 Chr. n. 410., or. 21. § 1.
γνώμονες, legati ab Areopago
 electi ad inspiciendas oleas, or.
 7. § 25.
γυμνασιαρχεῖν, or. 21. § 3.
γυναικωνίτις, or. 1. § 9. or. 3. § 6.

Δ.

- Δάμνιππος*, Lysiae amicus, or. 12.
 § 12 sqq.
δειλίαις crimen, or. 14. § 5. 7.
δεκάζειν, largitionibus corrup-
 pere, or. 29. § 12.

- Δεκέλεια* auctore Alcibiade a La-
 cedaemoniis munita, or. 14.
 § 30. or. 18. § 9. Ceterum v.
δήμοι.
Δελφοί, or. 19. § 39.
Δημήτριος, or. 7. § 10.
Δήμοι:
 — *Ἀλωπεκή* (tribus Antiochidis).
Ἀλωπεκήθεν, or. 19. § 16.
 — *Ἀμφιτροπή* (tr. Antiochidis).
Ἀμφιτροπαιεύς, or. 13. § 55.
 — *Ἀναγνωροῦς* (tr. Erechtheidis).
Ἀναγνωραῖος, or. 13. § 73.
 — *Ἀχαρνάι* (tr. Oeneidis). *Ἀχαρ-
 νεύς*, or. 31. § 16.
 — *Δεκέλεια* (tr. Hippothontidis).
Δεκελειόθεν, or. 23. § 2. 3. *Δε-
 κελεύς*, or. 23. § 3.
 — *Κηφισιά* (tr. Erechtheidis). *Κη-
 φισιεύς*, or. 30. § 10.
 — *Κίυννα* (tr. Cecropidis). *Κίυν-
 νοί*, or. 17. § 5. 8.
 — *Κολλυτός* (tr. Aegeidis), or. 32.
 § 14.
 — *Λαμπραί* (tr. Erechtheidis).
ὁ Λαμπροεύς, or. 12. § 55.
 — *Μυρρινούς* (tr. Pandionidis).
ὁ Μυρρινούσιος, or. 19. § 15.
 — *Οἴη* (tr. Oeneidis). *Οἴηθεν*, or.
 1. § 16.
 — *Παιανιά* (tr. Pandionidis). *ὁ Παι-
 ανιεύς*, or. 19. § 15.
 — *Ραμνοῦς* (tr. Aeanthis), or. 19.
 § 28.
 — *Στειριά* (tr. Pandionidis). *ὁ Στει-
 ριεύς*, or. 16. § 15.
 — *Σφηττός* (tr. Acamantidis).
Σφηττοί, or. 17. § 5. 8.
 — *Φάληρον* s. *Φαληρός* (tr. Aean-
 this). *ὁ Φαληρεύς*, or. 21. § 9.
 — *Φρέαρχοι* (tr. Leontidis). *ὁ Φρε-
 ἀρχιος*, or. 21. § 8.
 — *Χολκιδάι* (tr. Leontidis). *ὁ Χολ-
 κιδεύς*, or. 13. § 58.
Δήμος ὁ Πυρριλάμπους, or. 19.
 § 25 sq.

- δημόσιον*, publicum aerarium, or.
 12. § 19. publica pecunia, or. 21.
 § 16.
δημόσιος, servus publicus, or. 30.
 § 2. 5.
δημόται, or. 16. § 14. or. 20. § 2.
 12. 23. or. 27. § 12. or. 31. § 15.
 16.
δημοτεύεσθαι δήμουτινός, or. 23.
 § 2. 3.
δημότης, or. 20. § 12.
Δημοφάνης sycophanta, or. 25.
 § 25.
Διαγόρας ὁ Μήλιος, homo im-
 pius, or. 6. § 17.
διαγράφεσθαι, irritam facere li-
 tem, or. 17. § 5.
διαδικασία, lis aerario mota, or.
 17. § 1.
διαδίκασμα, or. 17. § 10.
διαδύεσθαι τὰς λειτουργίας, de-
 fugere munia publica, or. 21.
 § 12.
δίαιταν ἐπιτρέπειν τοῖς φίλοις,
 or. 32. § 2.
διαμαρτυρεῖν, or. 23. § 13.
δικαιώσεις, iuris capita s. tituli,
 or. 9. § 8.
Διογείτων, reus or. 32.
Διόγνητος, Niciae frater et for-
 tasse tutor filiorum Euoratis, or.
 18. § 9.
Διόδοτος, Diogitonis frater, or. 32.
 § 4. 5.
Διόδωρος, or. 8. § 10. 14.
Διοκλής, or. 4. § 4.
*Διοκλής ὁ Ζακόρον τοῦ Ἱεροφάν-
 του*, or. 6. § 54.
Διοκλής ἄρχων Ol. 92, 4. a. Chr.
 n. 409., or. 21. § 2.
Διόμνηστος (fortasse Diogneti fi-
 lius), or. 18. § 21.
διόμνησθαι σεμνόν ὄρκιον actor
 dicitur, or. 3. § 1. 4. or. 10. § 11.
Διονύσια, or. 4. § 3. or. 21. § 2.
 or. 32. § 21.

- Διονύσιος*, Syracusarum tyran-
 nus, or. 6. § 6. legatio ad eum
 missa, or. 19. § 19 sqq. splen-
 didam legationem ad ludos Olym-
 picos misit, argum. or. 33.
Διονύσιος quidam cum actore or.
 10. Lysitheo testis affuerat con-
 tra Theomnestum, or. 10. § 24.
 30.
Διονύσιος, Dionysodori frater, or.
 13. § 41. 86. 90.
Διονυσόδωρος, affinis actoris or.
 13. a XXXviris interemtus, or.
 13. § 1. 2. 13. 40 sqq.
Διότιμος, classis praefectus, in
 suspicionem aversarum pecunia-
 rum adductus, or. 19. § 50. 51.
Διότιμος Ἀχαρνεύς, or. 31. § 16.
διωμοσία, or. 10. § 11.
δοιμάζειν πολίτας, or. 25. § 10.
 pueros or. 21. § 1. or. 32. § 9.
 24. magistratus or. 26. § 7. 14.
 15. 21. equites or. 15. § 7. se-
 natores or. 16. § 3. 8. or. 26.
 § 10. 11. or. 31. § 24. 25. 34.
δοιμαστία, or. 16. § 9. magi-
 stratum, or. 15. § 2. or. 26. § 9.
 15. 20. 21.
δοιμασταί, or. 26. § 16.
Δρακοντίδης evertendae reipubli-
 cae et instituendorum XXXvi-
 rorum in cortione auctor, or. 12.
 § 73.
δρασμάζειν, verbum obsoletum
 pro ἀποδιδράσκειν, or. 10. § 17.
δώρων κρίνεσθαι, or. 27. § 3.

E.

- ἐγκαλεῖν ἀργύριον*, in iudicio de
 pecunia postulare, or. 3. § 26.
εἰσαγγέλλαι, or. 12. § 48. or. 16.
 § 12. or. 30. § 22.
εἰσαγγέλλειν — εἰσήγγελλε τὰ
*ὄπλα ἀποβεβλημῶτα δημηγο-
 ρεῖν*, or. 10. § 1. or. 16. § 20.

- εἰσαγεῖν εἰς τὸ δικαστήριον, or. 6. § 21. or. 30. § 3.
 εἰσαγαγίμος δίκη, or. 23. § 5.
 ἐκδιδόναι ἀδείφας, elocare sorores, or. 16. § 10. (v. *συνεκιδόναυ*). τὴν μητέρα, or. 32. § 8.
 ἐκδικάζειν, litem ad finem perducere, plene disceptare, or. 17. § 5.
 ἐκκηρύττειν, voce praeconis e civitatibus expellere, or. 12 § 35. 97. or. 25. § 22. or. 31. § 8. voce praeconis exercitu expellere, or. 3. § 45.
 ἐκπέμπειν, dimittere uxorem s. divortium facere, or. 14. § 28.
 Ἐλαφοστικὸς, or. 13. § 19.
 Ἐλευσίνιον templum Cereris quod Athenis erat, or. 6. § 4. 52.
 Ἐλευσίς — Argivi ad Thebas caesi Eleusine sepulti sunt, or. 2. § 10. templum Cereris quod Eleusine erat, or. 6. § 4. Ἐλευσινάδε ξυνθεωρεῖν, Eleusinem una proficisci ad mysteria or. 8. § 5. Eleusine multi cives a XXXviris interfecti, or. 12 § 52. or. 13. § 44. οἱ Ἐλευσινάδε ἀπογραφόμενοι, or. 25. § 9.
 Ἐλιπτήρες, inanes, or. 12. § 19.
 Ἐλλησπόντος — τὸ στενώτατον τοῦ Ἐλλησπόντου, or. 2. § 29. (Ἐέρεξ) ξεύξας τὸν Ἐλλησπόντον, ibid. — [Ἐρατοσθένης] ἔφρευγεν ἐξ Ἐλλησπ. (ubi Quadringenti partem navium suarum habebant), or. 12. § 42. ἡ ἐν Ἐλλησπόντῳ (ad Aegos flumen) συμφορά, or. 16. § 4. itidem ἡ ἐν Ἐλλησπ. ναυμαχία, or. 19. § 16. ἀπολομένων τῶν νεῶν ἐν Ἐλλησπ. or. 2. § 58.
 ἐνδεκνήναι, or. 6. § 15.
 ἐνδεμα, οἶ, or. 10. § 10. or. 11. § 5. or. 13. § 86. or. 14. § 17.
 or. 15. § 3. or. 22. § 2. αἱ εὐθύναι τῶν ἐνδεμα, or. 10. § 16.
 ἐνη καὶ νέα, novilunio (Kalendis), or. 23. § 6.
 ἐξάγειν, abducere aliquem mancipium, or. 10. § 10. or. 13. § 67.
 ἐξαιρεῖσθαι εἰς ἑλευθερίαν, servum vindicare in libertatem, or. 23. § 9. 10. 12.
 ἐξιοῦσα ἀρχή, abiens magistratus, or. 26. § 7.
 ἐξώλειαν ἐπαρᾶσθαι, perniciem imprecari, or. 12. § 10.
 ἐπάγειν, adducere magistratum ad ipsum delictum, de ephgesi, or. 7. § 22.
 ἐπιβαλλεῖν, multam irrogare, or. 15. § 5. ἐπιβολάς, or. 20. § 14. or. 30. § 3.
 ἐπιβολή, multa irrogata: ἐξ ἐπιβ., or. 6. § 21. κυρῶσαι τὴν ἐπιβολήν, or. 9. § 11.
 ἐπιγραμῖα, conubium Enboensibus concessum ab Athen., or. 34. § 3.
 Ἐπιγένης, syrophanta, or. 25. § 25.
 ἐπιλήρων δίκαι, or. 15. § 3.
 Ἐπικράτης (ὁ σαυσεφόρος), reus or. 27. § 1 sqq.
 ἐπιμεληταί, curatores olearum ab Areopago electi, or. 7. § 29. (v. *γνώμονες*).
 ἐπιροκήσαντα obsolete pro ὁμόσαντα, or. 10. § 17.
 ἐπισιγήπτεσθαι εἰς τινα, diem dicere, or. 3. § 39. τιμὴ, or. 3. § 40. or. 23. § 14.
 Ἐπιχάρης ὁ Λαμπροεύς, in Xvirum collegium post abolitam XXXvirorum dominationem lectus, or. 12. § 55.
 οἱ ἐπὶ ἐπὶ Θήβας, or. 2. § 10.
 Ἐρασιπίδης, or. 21. § 8.
 Ἐρασιστράτος, Eratonis filius, or. 17. § 3. 5 sqq.
 Ἐρασιφᾶν, Eratonis filius, or. 17. § 2. 3. 5 sqq.

- Ἐρατοσθένης Οἰηθεν, reus orat. 1. § 16.
 Ἐρατοσθένης, unus de XXXviris, reus or. 12.
 Ἐράτων, or. 17. § 2.
 Ἐράτων, illius filius, or. 17. § 3 sqq.
 Ἐργολῆς, Thrasymbuli amicus et in imperio collega, reus or. 28. § 1 sqq. or. 29. § 1 sqq. captis damnatus, or. 29. § 2.
 Ἐρέτρια, or. 20. § 14.
 Ἐρμαῖ, statuæ Mercurii, or. 23. § 3. mutilatae, or. 6. § 11. 12. or. 14. § 42.
 Ἐταιριά, sodalitiū coniuratorum, or. 12. § 55.
 Ἐταῖροι, socii coniurati, or. 12. § 43.
 Ἐταῖρος ὁ Κύπρον βασιλεύων, or. 6. § 26. or. 19. § 20. 23. 27.
 Ἐπείανδρος, reus or. 26. § 15. 24.
 Ἐρβουλος ἄρχων Ol. 96. 3. a. Chr. n. 394., or. 19. § 28.
 Ἐρθύνριτος Plataeensis, or. 23. § 5.
 Ἐρπλείδης ἄρχων Ol. 94. 2. a. Chr. n. 403., or. 21. § 4.
 Ἐρράτης, Niciae frater, strategus a XXXviris ad dominationis societatem invitatus, or. 18. § 4.
 Ἐρμάρης servus, Agorati pater, or. 13. § 64.
 Ἐρμολπίδα de iure sacrorum respondent secundum leges non scriptas, or. 6. § 10.
 Ἐρνομος, Dionysii tyranni hospes et amicus, or. 19. § 19. 23.
 Ἐρριπίδης, Xenophontis strategii pater, or. 19. § 14.
 Ἐρριπος, or. 24. § 25.
 Ἐρρυπτόλεμος, or. 8. § 15.
 Ἐρρυσοθεύς, inimicus Herculis eiusque filiorum, or. 2. § 11 sq.
 Ἐρρίπλιτος, actor or. 1. § 16.
 Ἐροδοί quinque ante XXXvirorum dominatum instituti, or. 12. § 43. 46. 76.
 Ζ.
 Ζακῆρος ὁ Ἴεροφάντης, Dioclis pater, or. 6 § 54.
 Ζεὺς ὁ σωτήρ, or. 26. § 6.
 ζητηταί, quaesitores, or. 21. § 16.
 Η.
 ἠγεμόνες Athenienses facti esse (falso) dicuntur post pugnam Plataeensem, or. 2. § 47. (§ 57.)
 ἠγήμων, or. 32. § 12.
 Ἡρακλῆς ludos Olympicos instituit, or. 33. § 1. Herculis liberi ab Eurystheo supplices confugerunt ad Athenienses, or. 2. § 11.
 Θ.
 Θάλλος, Stephani pater, or. 19. § 46.
 Θαργήλια, or. 21. § 1.
 Θεμιστοκλῆς, or. 2. § 42. νομοθέτης, or. 30. § 28. Cum eo Theramenes per irrisionem comparatus, or. 12. § 63.
 Θεογνις, unus e XXXviris, or. 12. § 6 sqq.
 Θεόδοτος, Πλαταικὸν μειράμιον, or. 3. § 5. 22.
 Θεόφιτος ὁ τοῦ Ἐλαφοστίτου καλούμενος, Agorati amicus, or. 13. § 19 sqq.
 Θεόμνηστος, reus or. 10.
 Θεότιμος una cum Alcibiade iunioris patri huius insidiatus, or. 14. § 26.
 Θεόφιλος, Simonis amicus, or. 3. § 12.
 Θερμοπύλαι. Pugna a Lacedaemoniis in Thermopylis commissa, or. 2. § 30.
 Θερμώδων, Cappadociae fluvius, ad quem habitabant Amazones, or. 2. § 4.
 θείας τοῦ ἵππου, oppignratio equi, or. 8. § 10.
 θερμοθέται, or. 15. § 2.

Θεομοφία, or. 1. § 20.
 Θεών, or. 10. § 12.
 Θῆβαι. Bellum septem ducum ad Thebas gestum, or. 2. § 7 sqq.
 Θῆβαι, or. 23. § 15.
 Θηραμένης, unus e XXXviris, or. 12. § 50 sqq. or. 13. § 9 sqq.
 Θράκη, or. 14. § 38.
 Θρασύβουλος ὁ Στειριεὺς Phyle occupata Athenas liberavit, or. 12. § 52. Ergoclis amicus et in imperio collega, or. 28. § 4. or. 29. § 7. Byzantium occupavit, or. 28. § 5., interfectus, or. 28. § 8.
 Θρασύβουλος ὁ Καλυδώνιος Phrynichum interfecisse narratur, or. 13. § 71.
 Θρασύβουλος (ὁ Κολλυτεύς), or. 26. § 13. 21.
 Θρασύλος strategus, or. 21. § 7. ὁ ἐπὶ τῶν ὀπλιτῶν, or. 32. § 5.7.
 Θρασύμαχος, or. 8. § 14 sqq.
 Θύειν εἰς τὴν πανήγυριν, hostiam mactare sollemnitatis caussa, or. 6. § 5.
 Θύρα, προσεῖθαι τὴν θύραν, adducit, ocludit ianuam, or. 1. § 13. τὴν θύραν ἀνέβη, or. 1. § 14. τί αἱ θύραι νῦν πορροφίον, or. 1. § 14. ὄσαντες τὴν θύρην, or. 1. § 24. ἐκίπασας τὰς θύρας, or. 3. § 6. τὰς θύρας ἐβάλλον, or. 3. § 23. ἡ μέταυλος θύρα καὶ ἡ ἀύλειος (interior et antica ianuam), or. 1. § 17. or. 12. § 16.

I.

Ἰατροκλῆς, Eratosthenis sodalis, or. 12. § 42.
 Ἰέρεια καὶ ἱερεῖς qua ratione de- voverint eos qui mysteriorum ar- cana divulgaverant, or. 6. § 51.
 ἱεροσυλία, or. 5.
 ἱερόσυλος, or. 30. § 21.

ἱεροφάντης, or. 6. § 1.
 Ἰππαριμόδωρος, or. 23. §. 5. 6.
 Ἰππίας ὁ Θάσιος capitis damna- tus a senatu sub XXXviris, or. 13. § 54.
 Ἰπποδαντις φνλή, or. 23. § 2.
 Ἰπποκλῆς in Xvirum collegium post abolitam XXXvirorum do- minationem creatus, or. 12. § 55.
 Ἰππόνικος, Calliae pater, or. 19. § 48.
 Ἰππόνικος, Calliae filius, or. 14. § 28.
 Ἰπποτοξόται, equites sagittarii, or. 15. § 6.
 Ἰσθμοί, Iudi Isthmici, or. 19. § 63.
 Ἰσθμός a Peloponnesiis muro clau- sus, or. 2. § 44 sq.
 Ἰσχυόμαχος, homo opulentus, or. 19. § 46.

K.

καδίκοι, urnae, quibus iniciie- bantur calculi, or. 13. § 37.
 Καδμεῖοι, Thebani, or. 2. § 7. 8. 10.
 κακηγορίας δίκη, or. 10. § 2. 12. 31.
 καπολογιῶν κατηγορία, or. 8.
 Κάλλαισχος, unus e Quadringen- tis, or. 12. § 66.
 Καλλιόδης interfectus a XXXvi- ris, or. 30. § 14.
 Καλλίας ὁ Ἰππονίκων, quantum post mortem reliquerit, or. 19. § 48.
 Καλλίας ὁ μέτοιμος sacrilegii ac- cusatus, or. 5.
 Καλλιπράτης, or. 9. § 5.
 Καλλίστρατος, or. 7. § 9.
 Καλυδών, Aetolorum urbs. Κα- λυδώνιος, or. 13. § 71.
 καταλέγειν, conscribere nomina ci- vium, or. 20. § 14. or. 30. § 8.
 καταλέγεσθαι στρατιώτην, or. 9. § 4. or. 32. § 5.

καταλογεῖς, conscriptor nominum civium quinque milium, or. 20. § 13.
 κατάλογος, or. 15. § 5. or. 16. § 13. or. 25. § 16.
 Καταναῖοι, or. 20. § 24.
 Κατόνη, Siciliae urbs, or. 20. § 24.
 καταράσθαι, exsecrari, or. 6. § 51.
 κατάστασις, manupretium, or. 16. § 6.
 καταχορηγεῖν, pro choregia ex- pendere, or. 19. § 42.
 Κέφαλος, Lysiae pater, or. 12. § 4.
 Κηφίσιος, Andocidis accusator, or. 6. § 42.
 Κηφισόδαρος, poeta comicus, or. 21. § 4.
 Κινησίος, homo ignavus, or. 21. § 20.
 Κιτιέων βασιλεύς, or. 6. § 26.
 κλεῖν ἐφέλκεσθαι, or. 1. § 13.
 Κλεισθένης, sycophanta, or. 25. § 25.
 Κλειτόδικος, or. 8. § 13.
 Κλειφῶν restitit pacis conditioni- bus a Lacedaemoniis oblatis, or. 13. § 8. 9. in iudicium vocatus a rerum novarum studiosis et ca- pite damnatus, or. 13. § 12. or. 30. § 11. 12. 13. post mortem opes reliquit nullas, or. 19. § 48.
 Κνίδος, pugna ad Cnidum facta Eubulo archonte Ol. 96, 3. a. Chr. n. 394., or. 19. § 28.
 Κόνων classis dux ad Peloponne- sum Ol. 96, 4. s. 393., or. 19. § 12. legationem misit ad Diony- sium tyrannum, or. 19. § 19. Timothei pater, or. 19. § 34., opulentus, or. 19. § 35. 42. 44. Cypri uxorem et filium habebat, or. 19. § 36. ibidem postquam testatus est, decessit, or. 19. § 39.

Κορίνθιοι sociique Atheniensibus bellum intulerunt, or. 2. § 49. cum Atheniensibus Lacedaemo- niis infesti, or. 2. § 67.
 Κόρινθος, or. 13. § 67. bellum Corinthiacum, or. 3. § 45. or. 16. § 15 sqq.
 Κορώνεια, oppidum Boeotiae: pugna ad Coroneam commissa, or. 3. § 45.
 κορυεῖον (in tonstrinis convenire solebant οἱ δημόται), or. 23. § 3. or. 24. § 20.
 Κριτίας, unus de XXXviris, isque vehementissimae factionis inter illos dux, or. 12. § 43 sqq. or. 13. § 55.
 Κριτόδημος ὁ Ἀλοπεκῆθεν, in pugna ad Aegospotamos occisus or. 19. § 16.
 Κτησιπλῆς ὁ ἄρχων (i. e. στρατη- γός), or. 9. § 6.
 Κυζικηνοί, or. 12. § 11. or. 32. § 6.
 κυκλιῶς χορός, or. 21. § 2.
 Κύπριοι, or. 19. § 43.
 Κύπρος, or. 19. § 21. 23. 25. 35. 36. 39. 40. 44.
 κύρβεις — αἱ θυσίαι αἱ ἐκ τῶν κύρβεων, or. 30. § 17. 18.
 κυμάζειν, or. 3. § 23. or. 14. § 25.
 κῶνειον, eicuta, qua interemti sunt sub XXXviris popularium par- tium studiosi, or. 18. § 24.

Λ.

λαγγάνειν δίκην τιμῆ, or. 23. § 3. 4. 5. 13.
 Λακεδαιμόνιοι. Res ab iis bello Persico gestae, or. 2. § 30 sqq. bello Peloponnesiaco, or. 7. § 6. or. 14. § 30. exeunte, or. 12. et 13. passim. αἱ πρὸς τοὺς Λακ. συνθήκαι, or. 6. § 38. 40. duce Pausania in Academiam veniunt, or. 18. § 10. centum talenta Atheniensibus per Plidonem ru-

tuo data (or. 12. § 59.) repetunt, or. 30. § 22.
Δικηδαιμών, or. 12. § 58. or. 13. § 11. 13.
Δάμαχος, imperator Atheniensium in Sicilia, or. 13. § 67.
Δάμπων (Lamponis domus), or. 3. § 17.
Δάχης ὁ ταξιάρχος (in bello Corinthiaco), or. 3. § 45.
λειποτάξιον, deserti ordinis crimen, or. 14. § 5 sqq.
λειτουργεῖν, or. 7. § 31. or. 20. § 23. or. 25. § 12. or. 26. § 3. 4. or. 31. § 12. 15.
λειτουργίαι, or. 21. or. 32. § 24. — *χορηγία*, or. 7. § 31. or. 12. § 20. or. 19. § 29. 42. 57. or. 21. § 1 sqq. or. 24. § 9. or. 27. § 10. — *τριηραρχία*, or. 7. § 31. or. 13. § 62. or. 18. § 21. or. 19. § 12. 25. 29. 42. 57. 62. or. 21. § 2 sqq. or. 25. § 12. or. 29. § 3. 4. 7. or. 32. § 24. 26.
Λευκή ἀκτὴ, fortasse ad Propontidem sita, or. 14. § 27.
Λεύκωμα — *εἰς λεύκωμα γράφειν*, in album referre, or. 9. § 6.
Λεωδάμας, a Thrasybulo accusatus, or. 26. § 13. 14. 15.
λογιστήριον, curia censoria, or. 20. § 10.
Λύσανδρος, paucorum imperii studiosus, popularis osor, or. 12. § 59. Athenarum portus intravit, or. 13. § 34. accessit a Theramene, or. 12. § 71. Atheniensium naves ei traditae, or. 14. § 38. eo praesente de reipublicae Atheniensium conversione in contione agitur, or. 12. § 72. 73.
Λυσίθεος Theomnestum accusavit, or. 10. § 1.
Λυσίμαχος, or. 3. § 11. 12.
λαποδότης quis? or. 10. § 10. or. 11. § 5. or. 13. § 68.

M.

Μαντίθεος in examine apud senatum instituto se defendit or. 16.
Μαντινείς, or. 34. § 7.
Μαραθῶν — (οἱ Πέλοσαι) ἀπέβησαν εἰς *Μαραθῶνα*, or. 2. § 21.
Μεγακλῆς, proavus Alcibiadis iunioris, bis ostracismo eiectus, or. 14. § 39.
Μεγαράδες, or. 12. § 17.
Μεγαρέως ἀνήρ sacra violavit, or. 6. § 54.
Μενέστρατος de coniuratione XXXviris indicavit, posteriore vero tempore capitis damnatus est, or. 13. § 55 sqq.
μεσεγγυῶν, deponere pecuniam per modum fidei commissi, or. 29. § 6.
μετοίκιον, tributum inquilinorum, or. 31. § 9.
Μηλόβιος, unus de XXXviris, or. 12. § 12 sqq.
μήνυτρα indicii praemia, or. 6. § 43.
μητρολοίας, matricida, or. 10. § 8.
Μηχανίων, Tisameni pater, or. 30. § 28.
Μιλτιάδης, comes Lysandri, or. 12. § 72.
Μησιθείδης, unus de XXXviris, or. 12. § 12.
Μησιφίλος, or. 8. § 15.
μοιχός deprehensus morte multatus, or. 13. § 66. cfr. potissimum or. 1.
Μόλων ὁ γναφεύς, or. 3. § 16.
μορία sive *μορίαί ελαίαι*, propagines eius oleae, quae erat in acropoli, or. 7. § 2. 7. et alibi.
Μουνηχία. *Μουνηχίασιν*, templum Dianae illic situm, ad quod

supplices confugiebant, or. 13. § 24. 52. theatrum, or. 13. § 55.
μόλων — *εἰς μόλωνα ἐμπέσειν*, in pistrinum detrudi, poena servorum, or. 1. § 18.
μυροπωλείον — ad tabernas unguentariis itare solebant Athenienses, or. 24. § 20.
Μυρωνίδης, dux Atheniensium in bello Peloponnesiaco, or. 2. § 52.
μυστήρια, or. 6. § 4. or. 14. § 42.
Mysteria qui divulgaverat et profanis aperuerat, eum diris exsecrabantur sacrifici et sacrificae ad occasum versi, or. 6. § 51.
Μυτιλήνη, or. 21. § 8.

N.

ναυκληρεῖν, navigii magistrum esse, or. 6. § 49.
Ναυσίμαχος ὁ Φαληρεύς, or. 21. § 9. 10. 11.
ναυτικά, fenus nauticum, or. 32. § 6. 14.
ναυτοδίκαι, or. 17. § 5. 8.
Νεμέα — Nemeaea, or. 19. § 63.
νεώρια Atheniensium deleta, or. 13. § 46.
νεώσοικοι, or. 30. § 22.
Νικήρατος, Niciae filius, or. 18. § 5. quantum reliquerit post mortem, or. 19. § 47.
Νικίας, popularium partium studiosus, or. 13. § 23. strategus, Eucratis frater, multa et magna in rempubl. merita habuit, or. 18. § 1 sq. opulentus, or. 19. § 47.
Νικουλής, or. 13. § 64.
Νικομαχίδης idem qui *Νικόμαχος*, or. 30. § 11.
Νικόμαχος, actor caussae de olea sacra, or. 7. § 20. 36. 39.
Νικόμαχος, reus or. 30. § 2 sqq.
Νικομένης, popularium partium studiosus, or. 13. § 23.
LYSIAS.

Νικομήδης, or. 23. § 9. 10. 11.
Νικόφημος, Aristophanis pater, indicta caussa interfectus eiusque bona publicata, or. 19. § 7 sqq.
τὰ νομιζόμενα ποιεῖν, or. 32. § 8.
τῶν νομιζόμενων τυγχάνειν, or. 2. § 9.

Ξ.

Ξεναίνετος ἄρχων Ol. 94. 4. a. Chr. n. 401., or. 17. § 3.
Ξένια λαβεῖν, or. 18. § 12.
Ξενοφῶν ὁ Καριδεύς a senatu sub XXXviris capitis damnatus, or. 13. § 54.
Ξενοφῶν, Euripidis filius, imperator, or. 19. § 14.
Ξέρξης ὁ τῆς Ἀσίας βασιλεύς, or. 2. § 27.
Ξυνθεωρεῖν, una ad mysteria proficisci, or. 8. § 5.

O.

οἰκία ἀμφίδυρος, aedes bifores, or. 12. § 15.
οἰκίδιον διπλοῦν, domus duabus contignationibus instructa, 1. § 9.
οἰκονομος δεινῆ, or. 1 § 7.
ὀκιάς, navis oneraria s. mercatoria, or. 32. § 25.
Ὀλυμπιακός (λόγος) ludis Olympicis ab Lysia habitus, or. 33.
Ὀλύμπιοι θεοί, or. 19. § 34. 54.
Ὀρθόβουλος, equitatu praefectus, ut verisimile est, or. 16. § 13.
ὄρκοι — *αἱ συνθῆκαι καὶ οἱ ὄρκοι*, v. *συνθῆκαι*.
Ὀρνεαί, Argolidis oppidum, proditum ab Alcibiade iuniore, or. 14. § 26.

Π.

Παγλήτων, or. 23. § 1 sqq.
Πάμφιλος (fortasse equitatu praefectus), or. 15. § 5.

- Παναθήναια τὰ μεγάλα*, or. 21. § 1. *τὰ μικρά*, or. 21. § 2. 4.
- Πανταλέον*, frater actoris or. 10. § 5.
- παροφροντιζομένους*, indicium per accensos ignes facere, or. 13. § 67.
- πατραλοίας*, patricida, or. 10. § 8.
- Πανσανίας*, Lacedaemoniorum rex, in Academiam venit cum exercitu, or. 18. § 10 sqq.
- Πειραιεύς*, or. 2. § 61. 66. or. 3. § 11. 12. or. 12. § 53. 97. or. 13. § 5. 23. 80. 82. or. 16. § 4. or. 29. § 12. or. 31. § 8. 9. 14. 15. or. 32. § 8. sublatus a XXXviris, or. 12. § 40. 70. or. 13. § 14. *οἱ Πειραιῶν καταλαβόντες*, or. 26. § 17. or. 31. § 13. *οἱ ἐν Πειραιῶν*, or. 12. § 54. 55. 56. 59. or. 13. § 88. 89. 90. or. 19. § 19. or. 26. § 19. *οἱ ἐν Πειραιῶν*, or. 6. § 38. 39. or. 12. § 53. 92. 94. 95. or. 25. § 2. 9. 28. 33. *τὰ ἐν Πειραιῶν πράγματα*, or. 34. § 2.
- Πείσανδρος*, dominationis Quadringentorum socius, or. 25. § 9. bonis suis a populo privatus, or. 7. § 4. or. 12. § 66.
- Πείσαν*, unus de XXXviris, or. 12. § 6 sqq.
- πεντακισχίλιοι* cives Athen. ad comitia convocandi, or. 20. § 16. or. 30. § 8.
- Περικλῆς* admonuit Athenienses ut adversus impios etiam legibus non scriptis uterentur, or. 6. § 10. Cephalum Lysiae patrem exhortatus est ut in Atticam veniret, or. 12. § 4. *νομοθέτης*, or. 30. § 28.
- περικλοπτεῖν*, mutilare Hermas, or. 6. § 51.
- Πλαταιαί* — pugna ad Plataeas commissa, or. 2. § 46 sq.
- Πλαταιεύς* — (Plataeenses civitate Attica donati), or. 23. § 1 sqq.
- Πλαταιῶν μειράκιον*, or. 3. § 5.
- ποδοκάκη*, pedica, or. 10. § 16.
- πολεῖσθαι* antiquitus *προβαλῆσθαι*, or. 10. § 19.
- Πολέμαρχος*, Lysiae frater, or. 12. § 17 sqq.
- πολέμαρχος ἄρχων*, or. 15. § 3. or. 23. § 2. 3. 4. 5. 13.
- Πολύαινος*, defensor caussae or. 9. § 5.
- Πολυκλῆς*, or. 8. § 10 sqq.
- Πολυνείκης* Thebis bellum intulit, or. 2. § 7.
- Πολύστατος*, unus e Quadringentis, or. 20. § 1 sqq.
- Πόντος*, or. 22. § 14.
- Πόντος*, rex Ponti s. Bospori, or. 16. § 4.
- πρόμνον*, stipes arboris, or. 7. § 19.
- πρόβουλοι*, post cladem Siciliensem ab oligarchis instituti, in quibus erat Hagno, pater Theramenis, or. 12. § 65.
- προθεσμία*, actionis praescriptio, or. 7. § 17. or. 13. § 83.
- προκαλέσασθαι εἰς ἀντίδοσιν*, or. 24. § 9.
- πρόκλησις*, or. 4. § 15 sqq. or. 7. § 34 sqq.
- Προμήθεια*, or. 21. § 3.
- πρόνοια* quid sit: or. 3. § 41 sq.
- πρόξενος*, or. 28. § 1.
- προσκαλεῖσθαι*, in ius vocare, de actore, qui denunciabat adversario ut certa die apud magistratum adesset, or. 23. § 2.
- πρόσοδοι*, supplicationes, or. 6. § 33.
- προστάται τῶν Ἑλλήνων* Athenienses, or. 2. § 57.
- προστάτης*, patronus inquilini, or. 31. § 9. 14.
- προστιμᾶν*, mulctam adicere, or. 10. § 16.

- προτιθέναι κρίσιν τινί*, iudicii potestatem facere alicui, or. 27. § 8.
- προτιθέναι*, exponere mortuum, or. 12. § 18.
- πρυτανεία*, or. 30. § 5.
- πρυτάνεις*, or. 13. § 37. or. 22. § 2. or. 28. § 9.
- Πρώταρχος*, Simonis amicus, or. 3. § 12.
- Πρωτέας*, or. 7. § 10.
- Πυθόδωρος ἄρχων* Ol. 94, 1. a. Chr. n. 404., or. 7. § 9.
- Πυριλάμπης*, Demi pater, or. 19. § 25.
- πυρκαϊαί*, or. 7. § 24.
- πυρρικήσταί*, or. 21. § 1. *ἀγένειοι*, or. 21. § 4.
- πωλητής*, or. 29. § 3.
- P.
- φόπτρον*, anulus ianuae, or. 6. § 1.
- Σ.
- σανίδιον*, tabula in qua inscribantur equites, or. 16. § 6.
- σανίς* i. q. *σανίδιον*, or. 26. § 10.
- Σαλαμίς* — Liberi et mulieres Athenis Salaminem translatae, or. 2. § 34 sq. Pugna Salaminia, or. 2. § 41. Salamine multi cives a XXXviris interfecti, or. 12. § 52. or. 13. § 44.
- Σάμος* insula, unde arcessitae naves Lysandri, or. 12. § 71.
- Σάτυρος ὁ ἐν τῷ Πόντῳ*, Bospori rex, or. 16. § 4.
- Σάτυρος ὁ Κηφισιεύς*, (unus ex Undecimviris) oligarchiae studiosissimus, or. 30. § 10. 12. 14.
- Servi ob crimina magistratui indicata manu missi, or. 5. § 4. or. 7. § 16. dominis malevolentissimi, or. 7. § 35.
- Σείθου*, regis Thraciae, filiam in matrimonium ducere instituit Thrasybulus suasore Ergocle, or. 28. § 5.
- σηκός*, proprie saeptum, quo oleae sacrae truncus continebatur, or. 7. § 2. et alibi.
- Σικελλία*, or. 6. § 6. or. 13. § 67. or. 19. § 19. 43. or. 20. § 4. 24. 27. or. 26. § 21.
- Σίμων*, reus orat. 3.
- σιτοπῶλαι*, mercatores frumentarii, or. 22. § 1 sqq.
- σιτοφύλακες*, frumenti inspectores, or. 22. § 16.
- συντοτομαίον* (in sutrinis convenire solebant Athenienses), or. 24. § 20.
- Σόλων ὁ νομοθέτης*, or. 30. § 28. — Leges Solonis priscae obsoleta forma scriptae, or. 10. § 15 sqq. recognitae et corruptae, or. 30. § 2. 26.
- Σουναδῆς ἄρχων* Ol. 95, 4. a. Chr. n. 397., or. 7. § 11.
- Σούμιον*, Atticae promontorium, or. 21. § 5.
- στάσιμον (τὸ ἀργύριον)* quid? or. 10. § 18.
- στατήρες Κυζικηνοί*, or. 32. § 6.
- Στέφανος ὁ Θάλλου*, homo opulentus, or. 19. § 46.
- στήλαι* — *αἱ θυσίαι αἱ ἐν τῶν στηλῶν*, or. 30. § 17. 21.
- στήλη* — *ἐν τῆς στήλης τῆς ἐξ Ἀρείου πάγου* (in qua leges Draconis inscriptae erant), or. 1. § 30.
- στολή*, vestis sacerdotalis, or. 6. § 51.
- Στρομβιχίδης*, strategus, popularium partium studiosus, or. 13. § 13. or. 30. § 40.
- συγγραφαί*, or. 30. § 17.
- συμβόλαιον*, pactum conventum, or. 17. § 3 or. 30. § 8.

σύμβολον, tessera hospitalis, or. 19. § 25.
συμφορά et *συμφορα* dicitur proelium ad Aegros fl. commissum, or. 6. § 46. or. 12. § 43. or. 16. § 4. or. 21. § 9. or. 30. § 3. or. 31. § 8. or. 33. § 1.
συναγωγείς, conciliatores civium, or. 12. § 43.
σύνθηκοι post XXXviro instituti Athenis, or. 16. § 7. or. 17. § 10. or. 18. § 26. or. 19. § 32.
συνεπιδοῦναι θυγατέρας καὶ ἀδελφάς, or. 19. § 59. V. *ἐπιδοῦναι*.
συνθήκαι Atheniensium cum Lacedaemoniis et eorum qui in urbe remanserant cum exulibus ex Piraeo inhae, or. 6. § 37. 38. 39. or. 13. § 88 sqq. or. 25. § 23. 28. 34. or. 26. § 15. 20.
συνωμοῦναι, coniurati, or. 12. § 43.
Συρακοῦσιος, or. 20. § 26.
σύσημος, or. 13. § 79.
συσσιτεῖν de militibus una in castris coenantibus, or. 13. § 79.
Σώστρατος, amicus Euphiletii, or. 1. § 22. 39. amicus actoris orat. 9. (Polyaeni), or. 9. § 13.

T.

ταμίαι, quaestores s. aerarii praefecti, or. 9. § 6. 7. 8. 11.
ταμίαις χρημάτων, quaestor strategii, or. 29. § 3.
ταμιεύεσθαι τοὺς νόμους, leges quasi dispensatas depromptasque accipere, or. 30. § 3.
τὰ τεῖχη τὰ μακρά, or. 13. § 8. 9.
οἱ τετρακόσιοι, or. 6. § 27. or. 12. § 42. 65. or. 13. § 70 sqq. or. 20. § 1 sqq. or. 25. § 9. 14. 25. or. 30. § 7. 8.
τιμᾶσθαι, litem aestimare, poenam sibi statuere, or. 6. § 21.

Τιμόθεος, Cononis filius opulentus, or. 19. § 34.
Τισαμενός ὁ Μηχανίωνος, νομοθέτης, or. 30. § 28.
οἱ τριάκοντα, or. 6. § 45. or. 7. § 4. 27. or. 10. § 4. 31. or. 12. § 5 sqq. or. 14. § 39. or. 18. § 3. 12. 22. 24. or. 21. § 3. or. 24. § 25. or. 25. § 2. 5. 9. 14. 19. 21. 22. 30. 31. or. 26. § 10. 19. or. 28. § 13. or. 30. § 12. 13. or. 31. § 8. quomodo electi sint, or. 12. § 73. 76. quomodo ius dixerint, or. 13. § 37.
τριαχλίοι cives sub XXXviro, or. 25. § 22.
Τυδεύς, Atheniensis, or. 20. § 26.
τυρός, v. *χλωρός*.

T.

ὔδωρ, aqua oratori in clepsydra assignata. τὸ ὔδωρ ἐπιλαμβάνειν, inhibere clepsydram, or. 23. § 4. 8. 11. 14. 15.
ὑπερήμερος, qui diem certam conditam praeterire sinit, or. 23. § 14.
ὑπογραμματεῖς, or. 30. § 27. 28.
ὑπογραμματεύειν, or. 30. § 29.
ὑπόπια, sugillationes, or. 4. § 9.

Φ.

Φαῖδρος, or. 32. § 14.
Φαῖδρος ὁ Μυρρινούσιος, or. 19. § 15.
Φαινιπίδης, or. 13. § 68.
φάναι = *μηνύειν*, indicare, or. 7. § 22.
Φαντίας ὁ κυβερνήτης, or. 21. § 10.
φάρμακον (piaculum, i. e. Ardoidem) ἀποπέμπειν, or. 6. § 53.
Φείδων, unus de XXXviro, in Xvirum collegium lectus, or. 12. § 54 sqq.

Φίλιπος, or. 4. § 4.
Φίλιος (si quidem scriptura vera), or. 9. § 5.
φίλοι, Piraeensium factio, or. 7. § 6.
Φιλοκράτης, Ergoclis quaestor et amicus, reus or. 29. § 1 sqq.
Φιλόμηλος ὁ Παιανιεύς, or. 19. § 15.
Φιλοχάρης, comes Lysandri, or. 12. § 72.
Φίλων, reus or. 31.
φορμοί, sportae viminibus contextae, mensurae genus, or. 22. § 5. 6.
φράτορες — *εἰς φράτορας εἰσάγεσθαι*, or. 30. § 2.
φρούρια, τὰ περὶ τὴν Ἀττικὴν φρούρια, v. *Ἀττικὴ*.
Φρόνιχος, unus de CCCviro, or. 25. § 9., a quo et quomodo interfectus. or. 13. § 70 sqq. cognatus Polystrati ab huius accusatoribus esse dicebatur, or. 20. § 11.
φύλαρχοι, praefecti equitum, or. 12. § 44. debebant nomina equitum deferre, or. 16. § 6. 7.
φυλέται, or. 20. § 2. or. 21. § 6.
Φυλή, castellum Atticae a Thrasybulo occupatum, or. 12. § 53. or. 14. § 33. *οἱ ἐπὶ Φυλῆ*, qui a partibus popularibus stabant, or. 12. § 52. or. 13. § 77 sqq. *οἱ ἀπὸ Φυλῆς*, or. 13. § 77. or. 16. § 4. or. 31. § 8. *οἱ ἐπὶ Φυλῆν ἐλθόντες*, or. 26. § 17. *ἀπὸ Φυλῆς κατελθεῖν*, or. 13. § 63. or. 28. § 12.

X.

Χαίλις ἢ ἐπ' Ἐδρίπῳ (huc confugiebant partium popularium studiosi sub XXXviro), or. 24. § 25.
Χαρικλῆς, unus de XXXviro, vehementissimae factionis inter illos una cum Critia dux, or. 12. § 55.
χερνίπτεσθαι, manus lavare e sacro lavacro, or. 6. § 52.
χέρνιψ, sacrum lavaerum, or. 6. § 52.
Χερρόνησος, or. 32. § 6. 15.
Χίσι, or. 14. § 36.
χλωρός τυρός, forum, ubi recens caseus venit, or. 23. § 6.
χορός ἀνδρικός, or. 21. § 1. — *κυλικός*, or. 21. § 2. — *παιδικός*, or. 21. § 4.
Χρέμων, unus de XXXviro, or. 30. § 12. 14.

Ψ.

ψιμνθιοῦν, cerussare. *ἔδοξε δέ μοι* — *τὸ πρόσσωπον ἐψιμνθιωσθαι*, or. 1. § 14. *ἔδοξε τέ μοι ἢ γυνὴ ἐψιμνθιωσθαι*, or. 1. § 17.
ψοφεῖν — *τί αἰ θύραι νύκτωρ ψοφοῦεν*, or. 1. § 14. *ἐψόφει ἢ μέταυλος θύρα*, or. 1. § 17.

Ω.

Ἔρσοι, depravata scriptura or. 14. § 26. pro *Ἄρσοι*, quod vide.
Ἔρωπος, Boeotiae urbs, or. 20. § 6. or. 31. § 9. 14. 17.

Addenda et corrigenda:

Orat. 6. § 31. in annotatione critica lege: ἐπινοεῖν] ἐπινοῶν vir eruditissimus apud Taylorum: infinitivus vero recte se habet.

Orat. 26. § 13. Libri οὖν habent pro οὐκ, Palatinus διακείσθαι pro διακείσεσθαι (quam scripturam doleo a me notatam non esse) et ἡγήσασθαι pro ἡγήσεσθαι. Recte igitur, ut mihi quidem videtur, Paullus Ricardus Müllerus in Schneidewini Philol. IX. 3. p. 556 (qui fasciculus nunc demum ad me pervenit, quum omnia iam formis descripta sunt) ita locum restituit: ἀρ' οὐκ ἂν οἴεσθε αὐτοὺς χαλεπῶς διακείσθαι καὶ ὑμᾶς αὐτῶν αἰτίους ἡγήσασθαι. Ceterum moneo, quod idem homo doctus l. d. Antiphontem in orat. 5. §. 12 scripsisse coniecit καὶ ἡγεῖ χρῆναι pro καὶ εἴγε χρῆναι, eius emendationis laudem a Dryandro in calce commentationis de Antiphontis Rhamnusii vita et scriptis (Halis 1838) occupatam esse, nisi quod hic ἡγεῖ voluit.

Fragm. 1. § 2. in annot. crit. lege: [καὶ] οἶσω δὲ nunc scripsi, καὶ particulam, ut ab h. l. alienam, uncis includens (φέρειν de usuris solvendis usurpaverunt Lycurgus in Leocr. § 23. et Aeschin. in Ctes. § 104.). Possis etiam καταθήσω δὲ, quod verbum de eadem re est apud Plat. legg. IX. p. 921. D.

Bei B. G. Teubner in Leipzig sind ferner erschienen:

Benseler - Schenkl's
Griechisch-deutsches und deutsch-griechisches
SCHUL-WÖRTERBUCH.
I. Band: Griechisch-Deutsch. Von G. E. Benseler. 3. Aufl.
gr. 8. geh. Preis 2 Thlr.
II. Band: Deutsch-Griechisch. Von K. Schenkl. gr. 8.
geh. Preis 2 Thlr. 12 Ngr.

Das Griechisch-deutsche Schul-Wörterbuch von Benseler ist bereits in 3 starken Auflagen verbreitet und in seiner Einrichtung hinlänglich bekannt. Durch besondere Berücksichtigung der von Schulen gelesenen Autoren ist es für den Gebrauch an Gymnasien weit zweckdienlicher als alle grösseren Wörterbücher.

Das Deutsch-griechische Schul-Wörterbuch von Schenkl, vor Kurzem erst erschienen, wird an Vollständigkeit und Genauigkeit von keinem anderen Wörterbuche übertroffen, während es erheblich billiger als alle ähnlichen Wörterbücher ist.

Lateinisch-deutsches und deutsch-lateinisches
SCHUL-WÖRTERBUCH

von
Friedrich Adolph Heinichen,

Dr. der Phil. und Licentiaten der Theologie, Gymnasialprorector a. D. und Professor.

Erster Theil:

Zweiter Theil:

Lateinisch-Deutsch.

Deutsch-Lateinisch.

50 Bog. Lex.-8. 1864. geh. 1 Thlr. 24 Ngr.

45 Bog. Lex.-8. 1866. geh. 1 Thlr. 18 Ngr.

Dieses neueste lateinische Wörterbuch ist für den ganzen Cursus des Gymnasial-Unterrichts bestimmt und hat bereits in den meisten Schulen Deutschlands Eingang gefunden. Seine Vorzüge vor ähnlichen compendiösen Wörterbüchern sind allgemein anerkannt.

WÖRTERBUCH

XENOPHONS ANABASIS.

Für den Schulgebrauch bearbeitet

von
Ferdinand Vollbrecht,

Rector zu Otterndorf.

Mit 70 in den Text eingedruckten Holzschnitten, drei lithogr. Tafeln und einer Karte.

gr. 8. geh. 18 Ngr.

Dieses neue Specialwörterbuch zur Anabasis unterscheidet sich namentlich durch die in den Text gedruckten Holzschnitte und die beigegebenen Tafeln von seinen sämtlichen Vorgängern. Der Verfasser ging nemlich von der Ueberzeugung aus, dass ein Specialwörterbuch für Schüler einer Tertia, denen die Benutzung antiquarischer, geographischer und anderer Hilfsmittel in der Regel nicht zu Dienste steht, in sachlicher Beziehung eine klare und bündige Darlegung alles dessen bieten muss, was der Schüler zum vollen Verständnis braucht und dass für diesen Zweck alles, was für die Einbildungskraft anschaulich gemacht werden kann, auch anschaulich gemacht werden muss. Aus diesem Grunde sind die zahlreichen Abbildungen beigegeben worden, welche dem Wörterbuche, das selbstverständlich auch in sprachlicher Beziehung auf der Höhe der Wissenschaft steht, einen bedeutenden Vorzug verleihen.

Wörterbuch
zu den Lebensbeschreibungen
des
Cornelius Nepos.

Für den Schulgebrauch herausgegeben

von

Dr. G. Haake,

Oberlehrer am Gymnasium zu Hirschberg.

8. geh. 10 Ngr.

Mit dem Cornelius Nepos von Dietrich 12 Ngr.

Wörterbuch
zu
Ovid's Metamorphosen.

Von

Dr. Johannes Siebelis,

Professor am Gymnasium zu Hildburghausen.

gr. 8. geh. 22½ Ngr.

Der durch seine Ausgabe der Metamorphosen (5. Aufl. 1867) und anderer Schulbücher rühmlichst bekannte Verfasser bietet in diesem Wörterbuche ein neues Hilfsmittel für das Verständnis der Metamorphosen, das den Bedürfnissen der Schule und der Wissenschaft gleichzeitig Rechnung trägt.

Reallexikon des classischen Alterthums
für Gymnasien.

Im Verein mit mehreren Schulmännern herausgegeben

von

Dr. Fr. Lübker.

Dritte durchgängig verbesserte Auflage.

72 Bogen. Gr.-8. Mit vielen Abbildungen. geh. 3 Thlr. 10 Ngr.

Das Buch hat eine so ausserordentlich günstige Aufnahme gefunden, dass drei starke Auflagen rasch hintereinander nöthig wurden. Dasselbe wird vorzugsweise gern zu Prämien benutzt.